00083128

THE
ASIATIC SCOIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from
Dr. Devangana J. Desai
on 14 February, 2019

AGENTS FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN INDIA.

R. CAMBRAY & Co., Calcutta.
COMBRIDGE & Co., Bombay.
M. GULAB SINGH & SONS, Mufid-I-Am Press, Lahore.
HIGGINBOTHAM & Co., Mount Road, Madras.
V. KALYANARAMA IYER & Co., Esplanade, Madras
S. K. LAHIRI & Co, Calcutta.
S. MURTHY & Co., Kapalee Press, Madras.
G. A. NATESAN & Co., Madras.
NEWMAN & Co., Calcutta.
* T. K. SITARAMA AIYAR, Kumbakónam.
SUPERINTENDENT, AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS, Rangoon.
SUPERINTENDENT, NAZAIR KANUN HIND PRESS, Allahabad.
D. B. TARAPOREVALA SONS & Co., Bombay.
THACKER & Co. (Limited), Bombay.
THACKER, SPINK & Co., Calcutta.

IN ENGLAND.

E. ARNOLD, 41 and 43, Maddox Street, Bond Street, W., London.
B. H. BLACKWELL, 50 and 51, Broad Street, Oxford.
CONSTABLE & Co., 16, James Street, Haymarket, W., London.
DEIGHTON, BELL, & Co., Cambridge.
HENRY S. KING & Co., 65, Cornhill, E.C., London.
P. S. KING & SON, 9, Bridge Street, Westminster, S.W.
KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & Co., Charing Cross Road, W.C., London.
B. QUARITCH, 15, Piccadilly, W., London.

ON THE CONTINENT.

FRIEDLÄNDER & SOHN, 11, Carlstrasse, Berlin.
OTTO HARRASSOWITZ, Leipzig.
KARL W. HIERSEMANN, Leipzig.
ERNEST LEROUX, 28, Rue Bonaparte, Paris.
MARTINUS NIJHOFF, The Hague, Holland.

* Agent for sale of the Legislative Department publications

A COLLECTION OF THE INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES AND STONES

IN THE

NELLORE DISTRICT, MADRAS.

PART III.

U·C·41

[PRICE, 9 *rupees.*] [13 *shillings* 6 *pence.*]

A COLLECTION

OF THE

INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES AND STONES

IN THE

NELLORE DISTRICT.

23128
ac.

MADE BY

ALAN BUTTERWORTH,

OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)

AND

V. VENUGOPAUL CHETTY,

OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS).

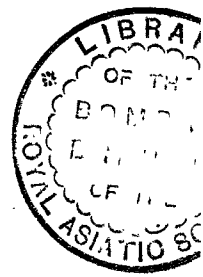

IN THREE PARTS.

PART III.

MADRAS:

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1905.

491.217
But/Col
83128

ref 494.813B17

00083128

CONTENTS

PART III.

	PAGES
Stone inscriptions of Ongole Taluk ((Nos. 67 to 151) ..	1099–1150
Do. Podili Division (Nos. 1 to 42) ..	1151–1208
Do. Rápúr Taluk (Nos. 1 to 79)	1209–1306
Do. Súlúrpet (or Pólúr) Division (Nos. 1 to 21)	1307–1326
Do. Udayagiri Taluk (Nos. 1 to 48) ..	1327–1396
Do. Venkatagiri Division (Nos. 1 to 27) ..	1397–1421
Copper-plate grants—Supplemental	1421*a*–1421*e*

APPENDICES.

APPENDIX I.—Notes on various dynasties	1425–1481
Do. II.—Index of dates	1482–1486
Do. III.—Tables of weights and measures	1487, 1488
Do. IV.—The months	1489
Do. V.—Note on territorial divisions	1490–1493
GLOSSARY	1495–1500
INDEX OF NAMES	1501–1520

ABBREVIATIONS USED IN THIS WORK.

Prefixed to a Number		A.	stands for	Átmakúr Taluk.
„	„	C.	„	Copper-Plate.
„	„	D.	„	Darsi Division.
„	„	G.	„	Gúdúr Taluk.
„	„	KG.	„	Kanigiri „
„	„	KR.	„	Kundukúr „
„	„	KV.	„	Kávali „
„	„	N.	„	Nellore „
„	„	O.	„	Ongole „
„	„	P.	„	Podili Division.
„	„	R.	„	Rápúr Taluk.
„	„	S.	„	Súlúrpet (or Pólúr) Division.
„	„	U.	„	Udayagiri Taluk.
„	„	V.	„	Venkatagiri Division.
B.	stands for	Brown's Telugu Dictionary.		
Epig. Carn.	„	Epigraphia Carnataca.		
E.I.	„	Epigraphia Indica.		
I.A.	„	Indian Antiquary.		
M.P.C.	„	Madhurántaka Pottapi Chóla.		
M.K.	„	Mukkanṭi Káduvettu.		
M.M.	„	Mahá Mandaléśvara.		
S.M.	„	Śrímanmahámandaléśvara.		
W.	„	Wilson's Glossary of Revenue terms.		

ERRATA.

(1) *Page* 1430, *sixth line from bottom.*—*For* "therefore" *read* "therefrom".

(2) *Page* 1431, *first line.*—*For* "Mauma" *read* "Manma".

(3) *Page* 1436, *eighth line.*—*For* "not" *read* "given".

(4) *Page* 1441, *tenth line from bottom.*—*For* "Peddami" *read* "Peddanu".

A COLLECTION

OF THE

COPPER-PLATE AND STONE INSCRIPTIONS

IN THE

NELLORE DISTRICT.

PART III.

Ongole (67). (A.D. 1254–55 ?)

[Koppólu. Telugu. Opposite Bhímésvara temple.]

Translation.

Hail! On the occasion of Uttaráyaṇa Sankránti, corresponding to the illustrious Śaka year 1176, Hail! Śrí . . . . . who is a Révanta in riding most unruly horses, who is the protector of the lives of his feudatories, who bears the *biruda* Chakra Náráyaṇa . . . . . (for the religious merit of) his father Maḍa . . . . . and his mother Mádamma, gave dry land as *vritti* to Bhímésvaradéva of Kroppólu for worship . . . . in Bhaṇṭikolanu, 300 *kuṇṭas* of paddy field, to Guṇḍima Kaṭṭi Mallináthadéva as *vritti* . . . . *kuṇṭas*; this is given to the sons and grandsons of Prólajiyyalu the *sthánikuḍu* (temple servant), to last as long as the moon and sun endure to . . . one *kuṇṭa*; to the goddess ¾ of a *kuṇṭa*. The following are the *vrittis* of Bráhmans: (Here follows a list which is not quite clear.)

Second side.

His gift was made in the presence of the *mahá-pradhání* (prime minister) and the feudatories. This *vritti* to Śrí Mallináthadéva should be protected . . .

Kámi Reḍḍi.

Reḍḍi Sannapa Reḍḍi . . . . .

NOTE.—The inscription is partially illegible. No doubt we have here to do with the same dynasty as in O. 89.

1. స్వస్తి శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు ౧౧౭౬ ఆగు
2. నేంటి ఉత్తరాయణ సంక్రాంతిని మిత్తంబున స్వస్తి ఆతి
3. విషమహాయాయూథ ప్రోడ రెఖారేవంత
4. క మండలీకరవందోభిజీవరక్ష . . . .
5. . . . . చక్రనారాయణశ్రీ
6. తమతండ్రి మడ . . . తమతల్లిమాదంమ (ఇ)
7. చ్చినవిత్తి క్రొప్పాలునందు భీమేశ్వరదేవరకు
8. . . . రాచ్చ్యనలకు ఇచ్చిన వెలిపొలము
9. భూంటికోలను[?]కు ౩౦౦ పట్టివరిచేను గుండి
10. మకట్టి మల్లినాథదేవరకు విత్తికు . . దేవర
11. దీనిస్థానికుండు చోల జియ్యల పుత్రపౌత్రులకు ఆ చంద్రార్కముగా నిచ్చెను
12. కుగు ౧౫ . దేవతకు గు ౫౫ ఇందుల బ్రాహ్మణవిత్తు ౫౫ తర్చిపెద్దికగు ౧౦౦
13. . పెద్దిగుణం అక్షరాల గు ౩౦౦ ఆనం . . . గు ౫౦
14. గుగం దేవరకు దీనికగు ౩౦౦ తులసి అగ్నేపెదిగు ౧౦ నూరపెద్ది గు ౫౦
15. రికని గు౫౦ విజ్యవరాజునకు మంచిరాజునకు గు ౩౦౦
16. రాజు గు ౫౦ యరవరాజు గు ౩౫ తాడయ భక్తికి గు ౫౦ జో
17. శ్రీమ మహాదేవర్క వరిపాట

Second side.

శ్రీమ[illegible] మహాప్రశ్న సామంత
జనమున దీని దత్తించె శ్రీ మల్లి
నాధదేవరకు ఇచ్చి వ్రిత్తిపాలింబడిన
పనులు . పం యెత్తిడి కామిశెట్టి
రెడ్డి సన్నపరెడ్డి సోమరలి

ONGOLE (68). (A.D. 1534–35.)

[Koppólu. Telugu. To the north in the shroff *mányam*.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Vaiśakha of the year Jaya, corresponding to the Śrí Śaka year 1456, on the holy occasion of the sacred marriage festival of . . . Vému Mádharu, this charitable edict was granted by Pólavíra . . Nágini Náyuḍu of the Ravóli *gótrá* . . . . . belonging to our chiefdom . . . grandsons maintained. They gave 5 *túms* of land for (providing) oil for anointing and offerings to the deity.

NOTE.—This chief is not mentioned elsewhere in the collection.

1. సృష్టి శ్రీ శకవర్షంబులు
2. ంరగల అగునేటి జయసం
3. వత్సర వైశాఖ శు ంగ శ్రీద .
4. . . . . వేము మాధరు తిరు
5. కల్యాణోత్సవ పుణ్యకాలమం
6. దును . . రవోలి గోత్రుండైన
7. పోలవీర . . . నాగినినాయిండి
8. చ్చిన ధర్మశాసనం ఈమాన్యం .
9. కి . . . వ . . నుచావలు . య్య

10. వారు మాకి . . . యంకరాన్నెకుడు
11. . . . . తిరుణాలు
12. . . . . లు పొవుత్రులూను
13. నున్ను పరిపాలించిరి యెండు
14. ముక్కేతం స్వామివి లేపన
15. నైవేద్యమునకు సమర్పిం
16. చెను

ONGOLE (69).

[Korisapádu. Telugu. On wall of Venugópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

We have given with libation of water with a pure heart on the holy occasion of *tithi* . . . . With the Rája's share of the crop raised on that field they should repair the bund of the tank. Whoever fails to maintain this charity in that tank . . . .

1. తిథిపుణ్యకా
2. లమంద్దుత్రిక
3. రణ శుద్ధిగాను
4. ధారవోసి ఇస్తిమి
5. ఆక్షేత్రానం బండ్డి
6. న ధాన్యాదులను
7. రాచభాగంవల్ల
8. చెరువుకట్ట వేసిం
9. చ్చంగలవారు ఇ
10. పుణ్యానకు యెవ్వ
11. రు తప్పినాను ఆచె
12. రువులో న .

Ongole (70). (A.D. 1275–76.)

[Maddipáḍu. Telugu. From stone by Narasimha temple.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 10th of the dark fortnight of Mágha of the year Yuva, corresponding to the Śrí Śaka year 1197, Manchiráju Ganapáya and Kámáya-preggaḍa, the younger brother of Póchiráju, presented to Śrí Rámanáthadéva of Móṭupalli (the village of) Maddipáḍu lying on the Gunḍikarri (Gundlakamma) for providing oblation, offering and worship and all enjoyments, as long as the sun and the moon last, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatiya Rudramadéva Mahárája and of their own parents. Those who obstruct this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges and at Benares. They will be considered to have taken food from the skull of their eldest son.

[Imprecatory verse.]

స్వస్తి శ్రీ శకవ
ర్షంబులు ౧౧౯౭
అగు నెంటి యువ
సంవత్సర మాఘ
బ ౧౦ గు మో
టుపల్లి శ్రీరామ
నాథదేవరకు మ
ంచిరాజు గణప
యానుపోచిరా
జు తమ్ముండు
కామాయప్పెగ్గడ

ను స్వస్తి శ్రీమన్మ
హామండలేశ్వ
రకాకతియ్యరు
ద్రమ దేవ మ
హారాజులకు
తమతల్లితండ్రు
లకు ధర్మ్మము
గాను . . .
గుండ్లికుట్టిలో
న మద్దిపాడు
అహిబలి అచ్చ
నలకు అంగరం
గ్గభోగాలకు ఆ
చంద్రార్కముగా
నిచ్చితిమి తలా
రిము కాపీక
ఆన్నవారు గంగ
కత్రు (క) విలం జ
ంప్పిన పాపానం బో
యినవారు శ్రీ
వారణాసిచ్చి
నవారు తనపెద్ద
కొడుకు కపాలము
లో కుడిచినవారు
స్వదత్తం పరదత్తం
వాయెహరేతివ
సుంధరా పష్టివ్వ
రుష సహస్రాణి విష్టా
యాం జాయతే క్రిమి

Ongole (71). (A.D. 1517-18 ?)

[Maḍanúru or Mannúru. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in the temple of Rámalingéśwara.]

Translation.

(Invocation in Sanskrit and Telugu.)

May Rámésvara Mahádéva who resides on the seashore and who is the lord of the town of Maḍanúru protect the worlds for ever!

Hail! On Thursday, the 15th of the bright half of Mágha of the year Íśvara, corresponding to the year 1421 of the Śrí Śaka era, on the holy occasion of a lunar eclipse, under the orders of Śríman Mahámaṇḍaléśvara, Rájádhirája Rájáparaméśvara, Múruráyáganḍa, Ashta Digráyamanóbhayankara, Básadappuvaráyaraganḍa, lord of the eastern, southern and westerns seas, Yavanarájyasthápanáchárya, Śrí Vírapratápa Krishṇadéva Mahárája, the illustrious Sáḷuva Timmarasu, the protector (*pratipálaka*) of the whole kingdom of Śrí Krishṇadéva Mahárája and who is able to protect gods and Brahmans, gave the village of Maḍanúru which was formerly in the enjoyment of Rámésvaradéva, having dismantled the (old) *arddha maṇḍapa* and *garbhagṛiha* (sanctuary), having caused to be erected a pinnacle, and having built a new *bhóga maṇḍapa* and an enclosure wall for the temples of the attendant deities, Sáḷuva Timmarasu (gave Maḍanúru) to Kaṭṭa Malaya for this purpose, for providing *amritapaḍi* (sacred food) and all enjoyments to the deity, for the religious merit of Śrí Krishṇadéva Mahárája. He presented the village of Maḍanúru with libation of water to Rámésvaradéva with

the eight enjoyments and with the eight powers, so that this charity may be maintained.

(One of the usual imprecatory verses.)

The description of the fields on the four boundaries of Madanúru :—On the east of the fields is the sea, on the south Pokádhénunḍḍi, on the west Inangaléru, on the south-west Inangaléru Modugaluvampu, from that vampu (a bend, as of a river) to the north-west as far as the pond named Padártagunṭa, extending further north up to junction of Ítamukkala and Madanúru which is bounded on the east and west by Pótugaṭṭa, proceeding further to the east as far as a well with a Kapila,[1] further to the east as far as Veligunṭa, the line then goes west, east, south, then to the south-east, then east up to Jógidinna and east beyond that. To the east of that is the sea. These are the fields given and these are the boundaries.

Note.—For the other inscriptions of this place see under Mannúru. The year Íṣvara is S.S. 1440 current, not 1421.

The S.S. year has been assumed to be incorrect. Note the biruda "Yavanarájyasthápanáchárya" applied to Krishnadéva. To what incident this relates is not clear to us.

1. सिंधुतीरनिवासोयं मड
2. नूरिपुरीश्वरः रामेश्वरमहादे
3. वो लोकान् रक्षतु शाश्वतं ॥
4. శకవరుషంబులు ౧౪.౭౧ అగు నెంటి యీ
5. శ్వర సంవత్సర మాఖ శు ౧౫ ను | సోమగ్ర
6. హణపుణ్య కాలమున శ్రీమన్మహా
7. మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రాజప
8. రమేశ్వర మూరురాయరగండ్డ అష్ట

[1] Kapila = picottah or water-lift.

9. డికుర్రాయ మహోభయంకర బాస
10. దవ్వర రాయరగండ్డ పూర్వదక్షి
11. ణ పశ్చిమ సముద్రాధీశ్వర యవన
12. రాజ్యస్థాపనాచార్య । శ్రీ వీరప్ర
13. తాప కృష్ణదేవ మహారాయుల ఆ
14. నతిని శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయుల సమ
15. స్తరాజ్యానకున్ను ప్రతిపాలకుండును
16. దేవబ్రాంహ్మణ ప్రతిపాలకము
17. దెయ్యగల శ్రీ సాళువ తిమ్మరసు
18. లుంగారు పూర్వాన రామేశ్వర దే
19. వునికిసాగి వచ్చే మడమూరు
20. అర్ధమండ్డవ గర్భగృహము
21. లు విచ్చిసిఖరంగట్టియ్యండం
22. కున్ను భోగమండపము పరివా
23. ర దేవరగుళ్ల ప్రాకారంగట్టిం
24. చ్చియ్యండంకున్ను దేవుని అమృ
25. త పళ్లకున్ను అంగరంగ వైభోవా
26. లకున్ను శ్రీ కృష్ణదేవమహారాయ
27. లకుం బుణ్యంగాను సాళువ తిమ్మ
28. రుసయ్యంగారు కట్టమలయ్యకు
29. యిప్పించి యీధర్మము నెల్లించ్చె
30. మామడనూరు అష్టభోగ అష్ట
31. స్వాచ్యంగాను రామేశ్వరదేవు
32. నికి ధారా పూర్వముగాను సమ
33. ర్పణసేసెను । స్వదత్తా ద్విగు
34. ణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం
35. వరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం ని
36. ష్ఫలంభవేత్ । మదనూరిశ్చె
37. తుస్సీమపాలం వివరము తూ

38. పుఁ పాలానకు సముద్రము
39. ను దక్షణానకు పాశాధేనుండ్డి
40. పశ్చిమానకుయినంగ లేరు
41. పశ్చిమానకు నైరుతియినుంగ లేరు
42. విధిములు మోందుగలువంప్ప
43. వంప్పననుండి వాయువ్యానకు
44. పదాతఁంగుంట అంతకు పు
45. త్తరంన యీంతముకుఁలమడ
46. నూరిసంద్దు తూప్పుఁఁడమర
47. లకు పోతుగట్టు అందుకుతూప్పుఁ
48. కపులబావి చానికి తూప్పుఁనం
49. వెలిగుంటప
50. డ్డు(ప)రచ్చి తూర్పు
51. నడ్చి దక్షిణపుతట్టు
52. తూప్పుఁకొమ్మునవచ్చి
53. తూప్పుఁరాంగాజో
54. గిదిన్న అమానతూ
55. ప్పుఁ॥
56. అందు తూర్పు న
57. ముద్ర దటమందు లి
58. ప్పించిన ఇవిపొలము
59. ఈ హద్దులశ్రీ

Ongole (72). (A.D. 1441-42.)

[Mainampádu. Sanskrit except the last line which is Telugu. From stone on tank-bund.]

Translation.

V. 1. May the illustrious Tirupuránṭaka, who is the gem of Śrísaila hill, protect his devotees, devotion in whom like a tree of paradise yields to Brahma and others the fruit consisting of the four objects of human desires.

V. 2. There is a celebrated king of the earth, the illustrious Dévaráya, the son of Vijaya. While he, of pure fame, was ruling the earth as Indra (was ruling heaven) which is filled with divine glory,

V. 3. There was, in the beautiful town named Udaya-giri, which is in the middle of the kingdom of the Carnatic, a righteous-souled Bráhman named Narahari, of the Bháradvája *gótra*.

V. 4. His son was named Timmayamantri; his son was Mallanárya, renowned on earth, endowed with the disposition to worship Sadáśiva, devoted to the worship of excellent Bráhmans, and intelligent.

V. 5. Having approached the head of the Śaiva church, and having requested him (to tell him) the means of emancipation, he, by his command,

V. 6. With his mind intent on the daily performance of worship and offering to Tirupuránṭakadéva the crest-gem of Álaśaila (Śrísaila ?),

V. 7. Having strongly built a tank to the east of the temple of Tirupuránṭakadéva in the village of Maindanapádu (Mainampádu), and having secured the field to the north of it,

✓V. 8. In the Śaka year reckoned by the guṇas (3), tarkas (6), Ramas (3), and the moon (1), (*i.e.*, 1363), in the year Durmati, on Monday, on the *parva* of Kártika, the lord, Śrí Mallanárya, presented to Puráráti (Śiva) land in the town named Maindanapáḍ, and a flower garden for the perpetual performance of daily worship.

V. 9. The lord also presented a village (a field ?) of great prosperity for a perpetual lamp and sacred food, and a spotless bronze vessel for daily offering.

V. 10. May the lord of Arunagiri, whose crest-jewel is the moon, taste daily the offering presented by Mallayya-mantri; may he grant him the fulfilment of his desires! May it cause great prosperity!

NOTE.—There is an exact copy of this inscription in the big temple at Tirupuráṇtaka in Márkapúr taluk, Kurnool district.

The language is Sanskrit (in Telugu characters).

Álaṣaila may be another name of Śríṣaila.

1. श्रीशैलशिखररत्नं श्रीमान्[1] त्रिपुरान्तकोवताङ्

2. क्तान् यङ्गक्तिकल्पवल्ली फलति चतुर्वर्गफलमजादीनां ॥ (*v.*1) अस्ति प्र

3. शस्तः पृथिवीतलेन्द्रः श्रीदेवरायो विजयात्मज

4. न्मा तस्मिन्महीं शासति पुण्यकीर्तौ। दिवं मरुत्वानिव दिव्य

5. लक्ष्मीं ॥ (*v.*2) वुदयगिरि नाम्न्य[2] नगरी[3] कान्ते कर्नाटकटक-मध्यस्थे। भार

6. द्वाजसगोत्रो नरहरिनामा द्विजोस्ति धर्मात्मा ॥ (*v.* 3, तदा

7. त्मजस्तिम्मय मंत्रिसंज्ञस्तत्सूनुरासीत् भुवि म

---

[1] Read श्रीमतिन in the text. [2] Read उदयगिर्याख्य or उदयगिरिनाम्नि.

[3] Read नगरे.

8. छनकर्यः । सदासिवा[1]श्यर्चनदशीलयुक्तो द्विजेन्द्रपूजा निरतोम

9. नीषी ॥ (v. 4) सोम्येत्य शैवसांराज्यकर्तारं मुक्तिसाधनं भिक्षाहृत्या य

10. तिश्रीरतं[2] । प्रार्थयित्वा[3]तदाज्ञया ॥ (v. 5) त्रिपुरान्तकदेवस्य आल शैल

11. शिरोमणिः[4] । नित्यं पूजाञ्च नैवेद्यं कर्तुमुद्युक्तमानसः ॥ (v. 6)

12. मैन्दनपाटिग्रामे त्रिपुरान्तकदेवशीघ्रि[5] पूर्वास्मिन् । ब

13. ध्वा दृढं तटाकं । लब्ध्वा क्षेत्रं च तदुत्तरक्षेत्रं ॥ (v. 7) शाका

14. ब्दे गुणतर्करामशशिभिर्युक्ते तदा[6] दुर्मती प्राप्ते कार्तिक-पर्व

15. णीन्दुदिवस श्रीमछनार्यविभुः । प्रादान्मैन्द

16. नपाटि नामनि पुरे क्षेत्रं पुरारातये । पुष्पाराम

17. जस्रमप्यनुदिनं नित्यार्चनासिद्धये ॥ (v. 8) ग्रामं च सुख-संदो

18. हं नित्यदीपामृताय च । विमलं कांस्यपात्रं च नैवेद्याय

19. ददौ प्रभुः ॥ (v. 9) मछयसमर्पितमनुदिनमामोद्यता[7]

20. रुणगिरिनाथः । नैवेद्यमिन्दुमौलिः तस्य दद्यात्तथा फल-सि.द्धिम्[8] ॥ (v. 10)

21. श्री श्री श्री जेयुनु

---

[1] Read सदाशिव. [2] Read यतिश्रेष्ठं ।

[3] प्रार्थयित्वा is grammatically wrong अर्थयित्व अनुप्रार्थ्य.

[4] Read शिरोमणेः । [5] Read सौम्र.

[6] Read तथा.

[7] Perhaps the reading is अनुदिनमास्वाद्यदरुणागिरिनाथः

[8] Perhaps the reading is तस्य विदध्यात् यथेष्टफलासाद्ध ।

Ongole (73). (A.D. 1355–56?)

[Mallavaram. Sanskrit in Telugu character. To north in Survey No. 247.]

Translation.

V. 1. May the glorious sportive Boar who is as brilliant as a tender blue lotus, and whose tusk resembles a young lotus root and a plantain flower, protect you long. Carried by him (the boar), the earth whose blue garment of the ocean was gradually slipping off and whose body was wet appeared beautiful as though (hot with) love.

V. 2. From the foot of the god, the consort of Lakshmi (Vishnu), whose body is adorned with the Kaustubha gem, and who resembles the lotus in brilliance, arose in turn the race of the fourth caste like the holy Gangá (Ganges), the source of holiness, lasting as long as a *kalpa*, diligent in protecting the three worlds, prolific in magnanimity and bravery.

[The epithets refer to both the Ganges and the fourth caste which both arose from the foot of Vishnu.]

V. 3. In the ocean of that family there was born Vémaya who was the fullmoon to the eyes of all mankind, the abode of the gods on earth (Brahmans), founder of the dynasty; since his fierce valour always shines like the sun, there was not on the necks of the women of his enemies the lustre of the rows of stars which were their necklaces of pearls.

(The meaning is that in the glare of the sun of his valour the lustre of the stars, viz., the pearls of the women of his enemies, was dispelled, *i.e.*, they did not wear necklaces as their husbands had been killed by him.)

V. 4. By him was begotten Kómaṭi Próla, the incarnation of good to the collection of Brahmans, excelling

men in virtues as Indra excels the *Maruts*, the foremost of heroes, who was a very garuḍa to the serpents which are hostile kings.

V. 5. The chaste Annayambá was Kómati Próla's wife just as the daughter of the mountain (Párvati) was of Ṣiva, as the goddess Sarasvati was of the lotus-born (Brahma), as the daughter of the ocean (Lakshmi) was of Vishnu, as the Ganges was of the ocean, as Suvarcchala was of Súrya (sun), and as the holy Rohini was of the moon.

V. 6. To Kómaṭi Próla she the virtuous bore in succession five sons just as the milky ocean (gave birth) to the (five) celestial trees of the gods—first, Máchaya Peddaya of great valour, next the glorious king Véma, next Doḍḍaya, next Annaya, and next the glorious commander of the army Malla.

V. 7. Men truly thought them who were resplendent with truthfulness, strength, valour, beauty and intellect to be the sons of Pándu again descended on earth for the protection (of the earth).

V. 8. Then king Véma, the asylum of all the wise, rules the whole earth, resembling the god Krishna incarnated on earth for protection, vanquishing proud and wicked kings of the Kali age,

V. 9. The proud Ándhras . . . . like the river washing away trees . . . . who was the rise of the full moon to the white lotuses which were the confederate kings . . . . other kings . . . .

Second side.

1. Malla, who was a very wind to the cotton which is other kings, (ruled) for a long time. How can this hero the glorious king Kómaṭi Véma be described?

2. He who was dear to the learned, having given excellent villages (which had been) won by valour on the banks of the Krishna, on the banks of the Kundija (Gundlakamma), and on the sides of the Gódávari to Brahmans, caused his fame to be proclaimed to the world of Brahma by the vedic recitations of Brahmans. By whom is this king Véma, the purifier of the world, not worthy of being praised?

3. The tree of paradise which gives land was made to sprout by Bali, the son of Viróchana; it was made to blossom by Ráma and now it is made to yield fruit by the glorious king Véma.

4. There is a country named the glorious Púngi extending from the vicinity of the eastern fort of Śrígiri (Śrí Śailam) up to the eastern sea, on both sides of the river Kundi (Gundlakamma).

5. In that (country) greatly shines the city named Addanki,[1] having beautiful mansions and *gópuras*, always adorned by *apsaras* (celestial nymphs) and having happy citizens. This glorious king Véma, by the valour of whose club-like arms which were very staves of death to the circle of fierce feudatory chiefs the multitude of foes was conquered, who is heroic like the king of the mountains, and who is 'Jagannobbaganda' (the sole hero in the world), rules this town.

[Thus the eulogistic description of the donor. Next the eulogy of the donee.]

6. May the glorious and famous lords Ráma and Lakshmana who were set up by the glorious lord Rája

---

[1] The exaggeration of Sanskrit verse was never more ridiculously misapplied. Addanki is a collection of poor huts.

Malla, in the beautiful . . . . at the town of Chedalavāḍa—Lakshmi—the foot of whose mansions are kissed by the waters of the river Kundi—be triumphant.

7. [Rághava (Ráma) was] the destroyer of Táṭaká, the protector of the sacrifice of the head of the Kuśika family, valiant . . . . of Subáhu, the breaker of the bow of Śiva—the ocean . . . . the well-established powerful Haihaya . . . . lahari. Is it possible to describe king Rághava, the destroyer of Rávana, his sons and grandsons?

8. In the Sáka year reckoned by the mountains (7), the oceans (7), the suns (12), *i.e.*, 1277, on the day at the setting of Aśvin, on the lunar eclipse day, on Thursday, on the sands of the holy river . . . . king Véma very joyfully gave the city . . . .

9. . . . . naming it Śrí Doddimalla . . . . the gift.

10. The boundaries of this village: on the east . . . . .

[Three imprecatory verses.]

Note.—In verse 7 there seems to be an allusion to some historical person as well as to the god Ráma (Rághava), but the inscription is not clearly legible at this point.

1. श्रीमत्कोमलनीलनीरजरु[चि]र्लीलाव-
2. राहश्चिरं नातिप्रौढमृणालकंदल-
3. लसद्दंष्टांकुरः पातु वः । यस्मिन्न-
4. द्वहति क्रमेण विगळ[त्पा]थोधिनीलां-
5. शुका रागादार्द्रतनूरिव क्षणम-
6. भूदामोदिनी मेदिनी । [१*] असीत्कौस्तुभरत्न-
7. मंडिततनोर्देवस्य लक्ष्मीपतेः पा-

8. दात्पद्मनिभत्विषो भगवती गंगेव पुं-[1]
9. ण्योदया । आकरुपस्थिरजीव[ना]
10. त्रिजगतीसंतारणोद्योगिनी पर्य्या-
11. येण चतुर्थवर्णवितातिर्गाभी-
12. र्य्यधैर्य्यप्रसूः । [२*] तद्वंशाब्धौ सकल-
13. जनतानेत्रसंपूर्णचंद्रो जातः [क्षो]-
14. [णी]विबुधसदनं वेमयो वंशक-
15. र्त्ता । यस्योदग्रे स्फुरति सततं भा-
16. स्वती[व] प्रतापे नासीत्कंठेष्वरिमृग-
17. दृशां हारतारावलिश्रीः । [३*] तेनाज-
18. नि द्विजनिकायहितावतारः श्रेया-
19. न्गुणैस्तनुभृतां मरुतामिवेंः[1]
20. द्रः । शूराग्रणीर्जगति कोमटिप्रोल-
21. नामा प्रत्यर्थिभूपतिभुजंगविहं-[1]
22. गराजः ॥ [४*] शंभोरद्रिसुतेव पंकज-
23. भुवो देवी यथा भारती विष्णोस्सागरसं[1]
24. भवेव सरितांपत्युर्य्यथा जाह्न-
25. वी । सूर्य्यस्येव सुवर्च्चला शशभृतः
26. [पु]ण्या य[था] रोहिणी रू[ढा] कोमटि-
27. प्रोलयस्य सदृशी भार्य्यान्यमां[बा]
28. [स]ती ॥ [५*] . . . त्रिदिवौकसां सुरत[रू]-
29. न् क्षीरा . . . यथा पुत्रा[न्] कोम-
30. टिप्रोलयाद्रुणवती सासूत पंच क्र-
31. मात् । अग्रे माचयपेद्दयोर्जित[म]-

---

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

32. [थ] श्रीवेमपृथ्वीपतिं पश्चाद्दाड्डयमं-
33. नयं च तदनु श्रीमल्लसेनापतिं ॥ [६*]
34. सत्येन [1]सत्वेन पराक्रमेण रूपेण बुध्या [2]
35. च विराजतस्तान् । त्राणाय भूयोपि ध-
36. रावतार्णानूनं जनोमन्यत पांडुदु-
37. त्रान्॥७*] अथ सकलबुधानामाश्रयः पा-
38. लनाय क्षितितलमवतीर्ण्णः[3] कंसम-
39. र्दीव देवः । कलिसमयविद्दष्यद्दु[ष्ट]-
40. भूपान्निरस्यन् वहति सकलपृथ्वीं वे-
41. मयक्ष्मानुपालः । [८*] दृप्तानंध्र . .
42. जभूरुहमहास्तोतोवहा . . .
43. . . संगतराजकैरवनीसंपू-
44. र्णचंद्रोदयः । . . . न्यनृपा-
45. ल . . . . . .

Second side.

1. [4]लनूलपवनो गल्ल . . . [श्रिरं] । श्री-
2. मत्कोमटिवेमभूपतिरसौ वीरः कथं व-
3. र्ण्यते ॥ [१*] कृष्णारोधसि कुंडिजापरिसरे
4. गोदावरीपार्श्वतः कृत्वा ग्रामवरान्
5. पराक्रमाजितान् विद्वत्प्रियो विप्र-
6. सात् । स्वाध्यायैरुदघोषयद्वि[ज]-

---

[1] Read सत्त्वेन. [2] Read बुद्ध्या.

[3] Read °तार्णः

[4] There seem to be traces of some lines of writing at the top of this side. Hence both the lines and the verses have been numbered separately and not in continuation of the first part.

7. नुषामाब्रह्मलोकं निजां कीर्त्तिं
8. यस्स न कस्य वेमनृपति[:*] स्तुत्यो जगत्पा-
9. वनः ॥ [२*] वैरोचनेन बलिना पल्लवितो भू-
10. मिदानकल्पतरुः । रामेण पुष्पितो-
11. सौ श्रीवेमनृपेंण सांप्रतं फलितं ॥ [३*]
12. अस्ति श्रीगिरिपूर्व्वेपादनिकटादा पू-
13. र्व्वपाथोनिधेर्देशः कुंडितरंगिणीमु-
14. भयतः श्रीपूंगिनामांकितः । तस्मिन्
15. भासुरसौधगोपुरवती नित्याप्सरोलं-[1]
16. कृता नंदत्पौरजना विभाति नितरा-
17. मद्दंकिनामा[2] पुरी ॥ [४*] उद्दंडमंडलिक-
18. मंडलकालदंडदोर्दंडविक्रमावि-
19. र्जितवैरिलोकः । सोयं बिभर्त्ति नग-
20. रीं नगराजधीरः श्रीवेमभूपतिर[मूं]
21. जगनोब्जगंडुः ॥ [५*] इति दातृप्रशस्तिः [॥*]
22. अथ प्रतिगृहीतृप्रशस्तिः ॥ कुंडीनदी-
23. सलिलचुंबितसौधमूले लक्ष्मी . .
24. चेदलुवाडपुरा . रम्ये । श्री[रा]-
25. [ज]मल्लविभुना रचितप्रतिष्ठौ । श्रीरा-
26. मलक्ष्मणविभू जयतां प्रसि-
27. द्धौ ॥ [६*] संहर्त्ता ताटकायाः कुशिक-
28. कुलपतेः पालिन(:)स्सप्रतंतोः प्रौढो
29. . . सुबाहुस्सदसि पुरजितो . .

---

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

[2] Read नाम्नी.

30. . . नः कार्म्मुकस्य । [श]क्का[न्] हैहय . .
31. . . लहरीसुंस्तभितां[1] मोधिरा[ट्]-
32. किं वर्ण्यः पुत्रपौत्रान्वितदशवदनध्वं-
33. सनो घवेंद्रः ॥ [७*]शाकाब्दे शैल[वार्द्धि]-
34. द्युमणिपरिमिताहोश्विनस्यावसा-
35. ने राहुग्रस्ते [हिमांशौ] सुरगुरु-
36. दिवसे सैकते पुण्यनद्याः ।
37. . . . . .
38. . . . . .
39. . पुरमधिकमुदा द[त्त]वान् वे-
40. मभूपः ॥ [८*] श्रीरेड्डिमल्लनामां . .
41. येन दा[नो] . . . . .
42. . . . . .
43. . . . . ॥ [९*] अस्य ग्रामस्य सीमानः [पू]-
44. र्व्वतः . . . . . .
45. . . . . .
46. . . . . .
47. . . . . .
48. . . . . .
49. . . ॥ स्वदत्तां परदत्तां वा[2]

---

[1] Read °संस्तभि°. instead of सुस्ताभे°.

[2] The rest of the inscription consists of the continuation of this verse, of two other imprecatory verses beginning with स्वदत्तात् and सामान्योयं and of the syllables श्री श्री श्री.

Ongole (74).

[Manikéśvaram. Telugu. Opposite Pándukéśvara temple. The stone bears inscriptions on four sides.]

Translation.

Hail! In the illustrious sixth year of the reign of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Chóḍamadéva Maháraja, who is the asylum of the whole world, who is the beloved (lord) of the illustrious earth, who is a great devotee of Mahéśvara, who is the ornament of the solar race, who is the best of the Chóḍa family, who is the destroyer of the Páṇḍya family, who is Víra Chóḍa Rája Késari Varma (Dharma in the text), the emperor of the three worlds, we have given with libation of water to Máṇḍukéśvara Śrí Mahádéva of Buddapúṇḍi on the banks of the river Guṇḍi, in Kammanáḍu in our territory, that village of Buddapúṇḍi for providing all enjoyments, we have given this to last as long as the moon and sun endure. The *sthánapatis* (temple authorities) Komma Ráju, Chóḍama Ráju, and Kuṇḍama Ráju should perform this for the deity and live in happiness. Those who maintain this (charity) will be blessed with increase of desired objects, sons, prosperity and long life. Those who are against it are like those who have administered poison to their parents, like those who have eaten in the skull of their eldest son, like those who have killed at Benares.

First side.

1. స్వస్తి సమస్తభువ
2. నాశ్రయ శ్రీపృ
3. థ్వీ వల్లభ మహారాజా

4. ధి రాజపరమ మహే
5. శ్వర పరమ భట్టార
4. క రవికుల తిలక చో
7. డకుల శేఖర పాండె
8. కులాన్తక వీరచోడ
9. రాజకేసరి వర్మ్మణా
10. దిగభు త్రిభువన చ
11. క్రవర్త్తి శ్రీ మన్మ
12. హా మండలేశ్వర చో
13. డ మదేవ మహారాజుల
14. దివ్య సంవత్సరాలు ౬ (౬౫)
15. శ్రోహిమా భూమిక
16. మ్మనాటిలోనిగుం
17. డి నదీతీరమునం

Second side.

18. దు బుద్దపూం
19. డి మాండుకేశ్వర
20. శ్రీ మహాదేవర
21. కు ఆబుద్దపూండి ధా
22. రా పూర్వముగాను
23. ఆంగ్గరంగ్గ వైభ
24. వాలకున్ను ఇ
25. స్థిమి ఆచంద్రా
26. ర్కముగా నిస్థిమి దీని
27. కి స్థానావతులు కొ
28. మ్మరాజును చోడ
29. మరాజునుకుండ
30. మ రాజూనుదేవరకు

31. నడిపి సుఖమనుభ
32. వింప్పుంగలవారు ఈ
33. క్షేత్రము చెల్లించినవారికి
34. ని అభిమతా త్తక్రిద్ధియు
35. పుత్రసమృద్ధియూను ఆయు
36. ష్యవధన మూనున్ను ఈభ
37. మ్ముచెనకు నెవ్వరు కంట
38. డ పరచిరి వారు తమతల్లి
39. దండ్రికంచాన విషము
40. పెట్టినవారు పెద్దకొడుకు క
41. పాలానంగుడ్చినవారు
42. వారణాశిం వ్రచ్చినవారు

ONGOLE (75). (A.D. 1280–81.)

[Manikéśvaram. Telugu. From stone inscribed on four sides. Opposite Pándukéśvara temple.]

TRANSLATION.

[One imprecatory verse.]

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight on Márgaśira of the year Vikrama, corresponding to the illustrious Śaka year 1202, on the holy occasion of Makara Sankránti, I, Śríman Mahámandaléśvara Nágadéva Mahárája, gave a mango tope, a flower garden, and a field of 9 *puṭṭis* in Buddepúndi (a portion not understood) to Mándukéśvaradéva of Buddepúndi as *vritti* for providing worship for the religious merit of Rudradéva Mahárája, to last as long as the sun and moon endure. Those who keep up (the charity) of the garden and this field will have increase of life, health and wealth. Those

who think of causing obstruction to this charity will be regarded as having committed the five cardinal sins.

[At the beginning and end of the inscription the same imprecatory verse is quoted.]

1. స్వదత్తం పరదత్తం వా
2. యో హరేత వసుంధరా
3. షష్టివర్ష సహస్రాణి వి
4. ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః।
5. స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు
4. ఇంత అగునేంటి విక్ర
7. మ సంవత్సర మార్గశిరసు
8. ం సోమవారాన మకరస
9. ంక్రాతి పుణ్యకాలమప్పుడు
10. స్వస్తి శ్రీమన్మహా మండలే
11. శ్వర నాగదేవ మహారాజులు
12. బుద్దెపూండి మాండుకేశ్వర
13. దేవరకు బుద్దెపూండిడేంకొండ
14. తెరవు తూప్పునడేంకొండల
15. అనసుంది కంమ్మ దొడ్డిమడుగ
16. లోపలను అవ్వున బోగాన
17. కు క్షితిరుద్ర దేవమహారాజు
18. ఐకు ధర్మత్తముగా నాంచంద్రాంకర్క
19. ముగాళ్ళ క్షేత్రములన కొల్లవి
20. దేచ్చేసిపుళ్వందొంటాను మామి
21. ళ్లూను ఇస్తిమి ఈచేనూందో
22. టానుం జెల్లించినవారికి ఆ
23. యురారో గైశ్వర్యాభి బ్రి
24. ద్ధి యగు ఈ ధర్మంబునకు
25. విఘ్నములంచ్చినవారు

26. పంచమహా పాతక మాశేషిన
27. వారు । సదత్తం పరదత్తం వాయో
28. హరేతి వసుంధరా వష్టివర్ష
29. సహస్రా ణి విష్టాయాం జా
30. యతేక్రిమిః॥

ONGOLE (76). (A.D. 1208-09.)

[Manikéśvaram. Telugu. From a stone inscribed on four sides opposite Pándukéśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 10th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1130, Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Śrí Mádhava Mahá Rája, who is endowed with all eulogistic titles, who is a Révanta in controlling most unruly horses, who is death to hostile forces, who is a fortress of adamant to refugees, who is the protector of life, who is Chakra Náráyaṇa . . . . on the occasion of Sankránti, gave a field of 40 *puṭṭis* in the land of Koṭikalapúṇḍi to the west of the Gunḍḍakamma and . . . . to Máṇḍukéśvara Śrí Mahádéva. Those who protect this will have increase of sons and grandsons; those who violate this will be regarded as having eaten from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

1. సస్తి సమస్తప్రశస్తి
2. సహితంబున శ్రీ
3. మన్మహా మండలే
4. శ్వర అతివిషమమ

5. హా యారూఢప్రౌఢరే
6. ఖారేవంత పరబళక్రి
7. తాంత్త శరణాగత వజ్ర
8. పంజర మండలీకరవం
9. దోళి జీవరక్ష చక్రనారా
10. యణ శ్రీమాధవమహా
11. రాజులు స్వస్తిశ్రీ శకవర్ష
12. ంబులు ౧౧౩౦ అగునేం
13. టి విభవ సంవత్సర భాద్ర
14. పద ళు ౧ం సోమవారాముస
15. అయనసంక్రాంతి నిమిత్యం
16. బున మాండుకేశ్వర శ్రీమ
17. హాదేవరకు గుండ్లకంమ
18. పడుమటి కొటికల పూండిపో
19. లమున ళ రం చేసును గుట్టి
20. . . . మ్మని బోయునికొడు
21. కు . . . రగంనులూను . ం
22. . . వానకొను ఆచంద్రా
23. కలంముగా ఇస్తిమి దీని క్షితివా
24. వించనవారిక్రం బుత్రపౌత్రాభి వృద్ధి
25. యగు దోంసం దలంచ్చినవారు
26. దమ పెద్దకొడుక్రి కపాలమునం గూ
27. ండు గుడిచినవారు
28. స్వదత్తం పరదత్తంవాయోహరేతి
29. వసుంధరా షష్టివర్ష సహస్రాని
30. విష్టాంయాం జాయతేక్రిమిః।
31. గొల్లడు . ధియ . . .
32. . . కదలపునేకనివిత్యతి
33. ండు దిపాకుంబోయి వా .

ONGOLE (77). (A.D. 1534–35?)

[Maṇikéṣvaram. Telugu. In a street to the west.]

TRANSLATION.

May it be well! Hail! On the 15th of the bright fortnight of Phálguṇa of the year Jaya, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1455, Bába Kásayyaváru who was skilled in bearing the burden of the kingdom of Śrí Achyutadéva Mahárayalu and who was ruling Koṇḍavídu presented a field to Mallinátha, son of Vennalakaṇṭivi . . Kántayya . . . . to Késavadéva . . . a *puṭṭi* to the east of . . . to Koṇḍa Śrí Narasimha . . ; caused to be made . . . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by a year. The name of this governor of Koṇḍavídu does not seem to appear elsewhere, but perhaps we should read Bácharusayya and then compare O. 23.

1. శుభమస్తు ॥ స్వస్తిశ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలివాహన శక
3. వ౯ంబులు ౧౪౫౫ అగు నేంటి జ
4. య సంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ ౧౫
5. లు శ్రీ అచ్యుత దేవమహారాయ
6. ల సామ్రాజ్య ధురంధరుండైన
7. బాబకాశయ్యవారు కొండవీ
8. డు యేలుచుండి వెన్నెలకంటివి .
9. కాంత్తయ్య కుమారుండు మల్లినా
10. థుండు . మ ఇచ్చెను . . .
11. ండు కేశవ దేవుని . . . .
12. . ఇచ్చిన ఖ శానపండియ . .
13. తి తూపుద్వాహరావి . .
14. కొండ శ్రీ నరసింహుని . . .

15. రిశే ఇంచ్చి మ . . మెట్ట . .
16. పు కట్టించి ఆవెనకను . వి శో
17. . కైపెద్ద మనేలుచుండి ఆ . .

. . .

ONGOLE (78). (A.D. 1353–54.)

[Maṇikéśvaram. Sanskrit in Telugu character and Telugu. In enclosure of Mándukéśvara temple.]

Prosperity!

V. 1. The glorious sage Marichi was the mind-born son of the primeval Brahma. By him by reason of his penances was begotten a son Kaśyapa who was capable of being influenced by mercy. In course of time in his family was born the glorious Rámarája of good deeds, blessed, a Káma to women. His son was the lord Manchana.

V. 2. To the glorious Manchirája was born a son Rámarája, the store-house of virtues. Then by him (Rámarája) the faultless, the glorious Mallamámbá had a son Mallinátha the receptacle of glory (fortune), who, though young, was of great valour and of clever mind and accomplished in all (branches of) knowledge, and who obtained the great glory of sovereignty from the glorious king Véma.

V. 3. Thereafter she, the virtuous wife of Rámaya, again bore four sons like the elephants of the quarters; the glorious Manchirája, then the excellent Vamayamantri; then the glorious Erranárya, and Késayamantri.

V. 4. When Mallinátha, who was honoured by the glorious king Annavóta, died, afterwards, his younger brother Manchirája the blessed, the intelligent, having performed his funeral obsequies according to rules,

caused to be brought from Lingaṣailam (Ṣrísailam) two beautiful *lingas* (which were) in the Patálagangapattu in Ṣrígiri (Ṣríṣailam).

V. 5. In the Ṣaka year reckoned by the arrows (5), the mountains (7), and the suns (12) [*i.e.*, 1275] on the bright fortnight of Jyéshṭha, on the day of Ṣiva, the glorious Manchirája, intelligent, blessed, performed the consecration of Siddhalinga to the south of the famous temple of Mánḍukéṣa Ṣambhu in the place which resembled Váranási (Benares) in order that his brother Mallinátha might obtain the abode of Ṣiva.

V. 6. Ṣiva, viz., the lord Mallinátha (the above linga) the ruler of the city of the glorious Rávinúntala, who was set up by his younger brother the glorious lord Manchirája, being the friend of Mánḍukéṣa Ṣambhu, will long enjoy pleasures on earth.

V. 7. On that same day, and in that beautiful and excellent temple the glorious lord Manchirája, of meritorious conduct, caused to be set up there the other linga Sóma Ṣrígiri Siddhalinga, representing his own linga (?) He there set up a golden vessel resembling Kubera's car and brilliant as the reflection of the shining sun.

V. 8. He caused to be constructed steps to the Kuṇḍika (Gundlakamma), a new *maṇṭapa* at the gate and a new *prákára* (enclosure), made also with plaster a circular hall to represent (the moon) Sóma (?); and he gave . .

. The glorious lord Manchirája, the blessed, constructed a beautiful kitchen room for the glorious lord Mánḍukéṣa.

V. 8. And around the temple of Mánḍukéṣa Ṣambhu, he caused to be planted cocoanut trees. Rámaya Mantri Manchirája gave a golden lotus containing the nine kinds of gems.

Telugu.

Manchiráju, who was the son of Śrí Rámarája, son of Manchiráju, son of Śrí Rámaprégaḍa minister of Śrí Véma, and Mallamámbá, in order to please Mánḍukéśvaradévara, constructed at the northern gate . . . . in the east manḍa(ta) . . . . a kitchen room, planted 200 cocoanut trees and presented a lotus containing the nine gems, a mosquito curtain, sajjavettam (?), mid-day food, áratipallalu (plates ?) and other services to the deity. Subsequently when his brother Anna Paruvata Mallinátha died, his younger brother Manchiráju brought (two) lingas from Śríparvata and set one of them up in the temple of Mánḍukéśvara linga (?) designating it Ravinúntala Parvata Mallináthalinga on Saturday, the 14th of the bright fortnight of Jyéshṭha of the year Vijaya, corresponding to the Śaka year 1275. At the same moment in the maṇḍapa in front of it, he caused to be set up the other linga designating it Śrígiri linga and representing his own *linga*. For the service of these two lingas he presented a khanḍriga as *vritti* in his agrahára Médúr which was in his ownership.

. . . . gave . . . . (to) Mánḍukéśvaradévara

. . . . May it be auspicious !

NOTE.—The genealogy given by this inscription is—

Brahma.
|
Marichi.
|
Kaśyapa.
|
* * *
|
Rámarája Preggaḍa (minister to king Véma).
|
Manchana.
|
Rámarája—Mallamámbá.
|

Mallinátha (minister of Anna Véta.)	Manchirája (Donor).	Vámaya-mantri.	Erranárya.	Keśaya-mantri.

1. श्री [॥ *] आसीदादिविरिंचि-
2. मानससुत [: *] श्रीमा
3. न्मरीचिर्म्मुनिस्तेनायं[1]
4. तपसोदपादि करु-
5. णावश्यस्सुतः कश्यपः ।
6. तद्वंशे क्रमतोजनिष्ट
7. सुकृती श्रीरामराजः कृ-
8. ती रामापंचशरस्स मं-
9. चनाविभुः तस्याभवं नं-
10. दनः ॥ [१ *] पुत्र[: *] श्रीमंचिरा-
11. जादजनि गुणनिधी रा-
12. मराजस्ततोस्माल्लेभे श्री-
13. मल्लमांबा सुतमन-
14. घगुणात् श्रीनिधिं म-
15. ल्लिनाथं । बालोपि प्रौढ-
16. तेजाः चतुरतरमतिः स-
17. र्वविद्याप्रवीणः श्रीवेम-
18. क्षोणिपालादलभत महं-
19. तीमाधिराज्यश्रियं यः । [२ *]
20. श्रीमंचिराजमनु [व]म-
21. यमंत्रिवर्य्यं श्रीए-
22. ल्लनार्य्यभनु केसय-
23. मंत्रिणं च । प्रासूत
24. सा तदनु रामयधर्म्म-

---

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

25. पत्नी दिग्वारणानिव पुनश्चत-
26. रस्तनूजान् ॥ [३ *] तस्मिन् श्री-
27. वेंनवोतक्षिति-

Second side.

28. तलपतिना लालि-
29. ते देवभूयं सं-[1]
30. प्राप्ते मल्लिनाथे
31. तदनु तदनुजो
32. मंचिराजः कृता-
33. त्मा। कृत्वा तस्योष्टि[मं]-
34. त्यां विधिवदथ
35. सुधी[: *] श्रीगिरौ द्वे म-
36. नोज्ञे लिंगे पाता-
37. लगं [गा *] पथिसाकिलसमे
38. नायवल्लिग्गशैला-
39. त् ॥ [४ *] शाकाब्दे बाणशै-
40. लद्युमणिपरिमि-
41. ते ज्येष्ठशुक्ले शिवा-
42. हे भ्रातु[: *] श्रीमं-
43. चिराजः शिवप-
44. दगतये मल्लिना-
45. थस्य धीमान्। प्रख्या-
46. ताद्वारणासीसम-
47. इति भुवने मां-
48. डुकेशस्य शं-

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

49. भोरावासाद्दक्षि-
50. णस्यामकृत दिशि
51. कृती सिद्धलिंग-
52. प्रतिष्ठां ॥ [२ *] श्रीरा-
53. विनूंत्लपुर [वल्ल]-
54. भमल्लिनाथ नाथ-[1]
55. : शिवरतदनुजेन कृ-
56. तप्रतिष्ठः । श्रीमं-
57. चिराजाविभुना
58. भुवि मांडुके-
59. शशंभोस्सरवानुभ-
60. विता चिरम . भोगान् ॥ [६ *]

Third side.

61. [त] स्मिन्नेव दिने सुरालयवरे
62. तस्मि [न्न] वास्थापयत्सोमश्रीगि-
63. रिसिद्धलिंगमपरं स्वप्राणलिं-
64. गात्मकं । रम्ये पुष्पकवत्सु-
65. [2]वर्नकलशं दीप्तार्कबिंब[प्र]-
66. भं तत्र स्थापयति स्म पुण्य-
67. चरित[:*] श्रीमंचिराजप्रभुः । [७*]
68. सोयानान्यभिकुंडिकं व्य-
69. रचय[द्*]द्वारे नव[3] मंटमं
70. प्राकारं च नवं व्यधत्त सुध-

---

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

[2] Read °वर्ण°

[3] Read नवे.

71. या सोमात्मकम्मंडलं।
72. प्रादाच्चारु . . . . . यां
73. श्रीमांडुकेशप्रभो रम्यन्निर्म्मित-
74. वान्महानसगृहं श्रीमंचिराजः कृ-
75. ती॥ [८*] परितोस्य च मांडु-
76. केशशंभोस्सदनं रोप-
77. यति स्म नारिकेलान्। नव-
78. रत्न[1] सुवर्न्नपद्ममस्मै [व्य]-
79. तरद्रामयमंत्रि-
80. मंचिराजः॥ [९*] శ్రీవేమ
81. మంత్రి శ్రీరామ ప్రెగడ పు
82. [త్తృ] లైన మంచిరాజు కొడు-
83. శ్రీరామ రాజుంగారికి
84. మల్లమాంబకంను సు
85. [కుండు] మంచి రాజుంగారు
86. మాండుకేశ్వర దేవరకు ప్రీ-
87. [తిగా] ను ఉత్తరపు వా
88. కిటాన . . . లనూ . లు
89. ప్పు మండ . . . . . మ
90. ల్లం గట్టించి రెండు కోట
91. లు . . చుట్టుం నారీకేళా

Fourth side.

92. లుం బెట్టించి నవరత్న [స]
93. మలము దోమతెర గ

[1] Read °सुवर्ण° instead of सुवर्न्न.

94. జ్జ పట్టుంను మధ్యాహ్న
95. [పు] అవసరము ఉప
96. హారముంను ఆరతి
97. పల్యాలు మోదలైన జే
98. వోపచారాలు సేఱిం
99. చెను । ఆ వెనకను త
100. మ తోంబుట్టిన అన్న
101. పరుత కమ్మల్లినాథ [నిం]
102. గోరు శివునండై తేని
103. ఆ తమ్ముండు మం [చి]
104. రాచుంగారు శ్రీపవ్వ
105. తలింగాలం దెప్పిం [చి]
106. మాండుకేశ్వర లింగో
107. [లూ] ర చక్రచ్ఛాయను శ
108. [క] వర్షాలు ౧౨౭౫ అగు వి
109. [జ] య సంవత్సర శ్రేష్ఠ
110. శు ౧౮ వ రావినూంట్ల పవ్వ
111. తమల్లి నాథలింగమని
112. ప్రోష్ఠ సేసె [॥*] ఆ ముహూ
113. ర్తానసే ఆ ముందటి మ
114. ంటపానం దన ప్రాణలిం
115. గ [పు] శ్రీగిరి లింగంపేర
116. ప్రతిష్ఠసేసెను [॥*] ఇరెం
117. డు లింగాల అంగరంగభో
118. గార్థంగాం దమ అగ్రహా
119. [రం] మేడూరను తమ స్వా
120. మ్యానసే ఖండిక వ్రితిపట్టు [పో]
121. ల . ను ఇచిరి (ను) ॥ పంచ
122. . . కగిరేపా . . . . .

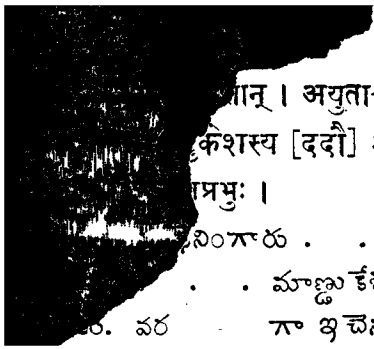

. . . ానా । అయుతా-
. . . కేశస్య [దదౌ] శ్రీ-
. . . ప్రభుః ।
. . . నింగారు . . .
. . . మాణ్డుకేశ్వర దే
. . . వర . . . గా ఇచెను ॥[శు*]భమ[స్తు]॥

ONGOLE (79). (A.D. 1111–12 ?)

[Mannúru or Maḍanúru. Sanskrit in Telugu character and Telugu. By dhwajasthambam in Rámalinga temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 2nd of the dark fortnight of the month of Phálguṇa, corresponding to the illustrious Śaka year 1033, when the *nakshatra* was *Hasta*, Gósanayya, the son of Víreḍḍi, presented with a full and joyful heart five *gadyánas* for the perpetual lamp in the temple of Rámésvaradéva of Ítamukkala. Śímábhaṭṭa, the *sthánádhipati* (temple servant) of this (temple) . . . . he and his descendants in succession should burn the perpetual lamp as long as the moon and sun endure. Thus has this stone edict been put up.

Sanskrit.

In the Śrí Śaka year, reckoned by the *tridaśas* (33), the sky (o) and (1) (*i.e.*, 1033) on Sunday, the 2nd of the dark fortnight of Phálguṇa, under the *nakshatra* arkabha, Kósanayya, of the fourth caste, revered by good men, gave a lamp and five *gadyánas* for interest for the pleasure of Rámésvara, to last as long as the brilliance of the moon and the stars exists.

[The translation of the last two lines is conj
doubtful.]

1. స స్తి శ్రీ శకవర్ష ంబులు ౧౦౩౩ అ
2. వు నెన్డే పాల్గుణమా స క్రిష్ణ పాడమి
3. నాదిత్యహా స్తమున నింతముకుర్ల రామే
4. ర దేవరకు నిన్మనంబెడరుంజోకొట్టుగట్టి
5. న పీరడ్డి కొడుర్ గొసనయ యఖండ దీప
6. ం బునకుంబెట్టిన యేను గద్యానములువ
7. డ్డియుంజేకొని యిందుల స్థానాధిపతి సీమా
8. భట్టాంచంద్రార్కర్ణము సంతానక్రమమ్మున దేవరకుం
9. నఖండవిస్తీయె త్తంగలవాండ్లు గాంబెట్టిన
10. శిలా శాసనము ॥ शाकाब्दे दशनांबरैक
11. गणिते दीपं ददौ फाल्गुन कृष्णेसूर्यदिनेर्क
12. मे विधितिथावांचद्रतारोज्वलम् । सत्सेव्यः को
13. (सनय्यतो) यधिपथस्तीरेचतुर्थान्वयोगद्या
14. (णान् सकुसीदकान् शरमितान्) रामेश्वर प्रीतये ॥

Ongole (80).

[Mannúru or Madanúru. Telugu. On boundary to the south.]

Translation.

In the fields of Śrí Maḍanúru half the *khandrika* is the land of Rámeśvara (?)

1. శ్రీ మడనూరిసాలం
2. లోను సగంఖండికెవు
3. రబుగం రామేశ్వరంని
4. పాలం

ONGOLE (81).

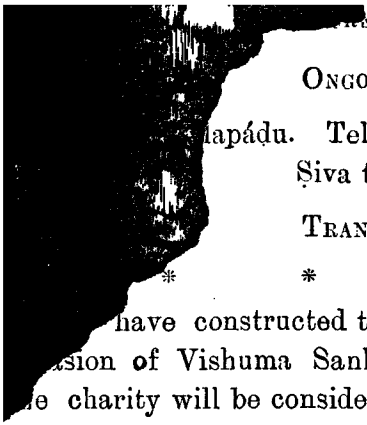

lapádu. Telugu. By the steps of the Śiva temple.]

TRANSLATION.

* * * *

have constructed the temple for charity on the sion of Vishuma Sankránti. Those who obstruct e charity will be considered to have killed 1,000 cows near the Ganges.

* * * *

1. విషుమస్స
2. క్రాంతి నిమిత్తం
3. బున ధర్మ
4. పుగాను గుడిని
5. ని ఱట్టినాము
6. విత్తి క్రిప్పిన
7. వారు గంగ క
8. ఱుత వేయి ఆ
9. పులల పోడ్చి
10. నవారు

ONGOLE (82). (A.D. 1275–76.)

[Muktinútalapádu. Telugu. On the Nandi stone in front of the Śiva temple.]

TRANSLATION.

East side.

Śrí! Hail! 770 kuntas of (vritti) land are from time immemorial in the enjoyment of the deity Śrí

Mallináthadéva of Śrímat Murikinúntti[illegible]
no tax on this *vritti*.

West side.

* * *

For the religious merit of Kelachapila C[illegible]
sthánapati (temple servant) of this (temple) is [illegible]
rázu, son of Vásirázu. We have given to him, t[illegible]
enjoyed by his sons and grandsons as long as the su[illegible]
and moon last.

Hail! On Tuesday, the 2nd of the dark fortnight of Áśvayuja of the year Yuva, corresponding to the year 1197 of the illustrious Śaka era on the occasion of Vishuma Sankránti 10,000 *kuntas* of dry land are given to the deity Mallináthadéva of Murkinútipádu by Kelachapila for the religious merit of his sons and grandsons, etc. There is no tax on this *vritti*. 100 *kuntas* of land are given to Bhairavadéva.

South side.

Any one who says before the throne (*gadyá*) that the deity has not a sixteenth portion will incur the sin of eating from the skull of his eldest son.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ
2. మతు ము
3. రికి నూం త్తి
4. పాటి శ్రీ మ
5. ల్లినాథ దేవర
6. కు ననాది సంసి
7. ద్ధమునం జెల్లు
8. చు నున్న ప్రతి కుంటలు

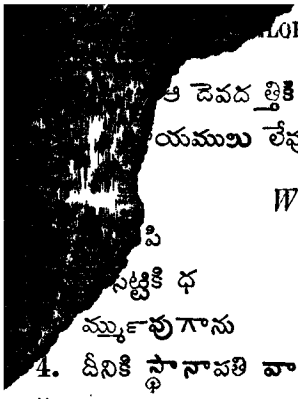

ఆ దెవద త్తికి
యములు లేవు

West side.

పి
నట్టికి ధ
మ్ము-వుగాను
4. దీనికి స్థానాపతి వాసిరా
5. జుకొడుగ్ బయ్యరాజు వీ
6. రి పుత్ర పౌత్రులకు ఆ
7. చంద్రార్క-ముగాను ఇచ్చి
8. తిమి
9. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంములు
10. ంగ్-ఒ అగునెంటి యవసం
11. వత్సర ఆస్వయుజ చ బహు ఆ మంగ
12. లవారమున విషుమ సంక్రాంతి
13. ని మిత్యముగాను ముటిగ్-నూ
14. తిపాటి మల్లినాధ దేవరకును
15. ంకెళచపిళ తనపుత్ర పౌత్రా
16. జవర్గంబునకును పుణ్యముగాను
17. భ్రిత్తిని మెట్టను పెట్టిన భ్రిత్తి
18. వెలికు ంంంం భ్రిత్తికి ప
19. ంగము లేవు భైరవదేవ
20. రకు భ్రిత్తికు ంం

South side.

1. దేవరకు గ
2. ద్యానానవి
3. సాము దీ
4. ని వెవ్వరేని లే

5. దన్నవారు
6. తన పెద్దకొ
7. డుకు కపాళ
8. మును నూడ్చిన
9. దోషమును బొందు
10. దురు

ONGOLE (83). (A.D. 1415–16 ?)

[Muktinútalapáḍu. Telugu. On stone in front of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th day of the bright fortnight of Chaitra of the year Manmadha, corresponding to the year 1327 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, the Náyak of Addanki, Báṇála Lingana, the son of Akkana and the grandson of Vírappa, who is of the Viśvakarma (goldsmith) caste, who is a follower of the Ápastamba sútra and who is descended from the Suparva *gótra*, executed the following charitable deed of land to the deity Muktinútalapati Chenna Mallikhárjunadéva, who is the lord of all the crores of worlds. He caused the temple to be constructed and at the time of consecrating the deity gave one *tuchchala* of land of Késaripáḍu on the east side of the way to Ongole in the fields of Muktinútalapáḍu.
(Ślokam.)

NOTE.—The cyclic year corresponds with S.S. 1337 expired.

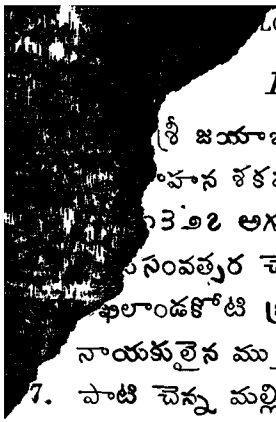

First side.

(శ్రీ జయాభ్యుదయ
ంహన శకవర్షంబు
ం౩౭౭ అగునెంటి మన్మథ
సంవత్సర చైత్ర శు ౧౫ సో
ఫలాండకోటి బ్రహ్మండ
నాయకులైన ముక్తి నూతలు
7. పాటి చెన్న మల్లిఖార్జున దే
8. వునకు విశ్వకర్మవరోద్భవులైన
9. సుపర్వస్యా గోత్రోద్భవ ఆప స్త
10. ంభసూత్రులైన అద్దంకినాయకుం
11. డు వీరప్ప పౌత్రులైన ఆకరనపుత్రుండు
12. ను ఖాణాలలింగన యిచ్చిన భూ
13. దాన ధర్మశాసనపత్రిక
14. యేమన్నను ముక్తి నూతలపాటి

Second side.

15. ల పొలానను వొంగోలు దోవ
16. లు దోవ తూర్పునకే
17. సరిపాటి కుచ్చలచ్చే
18. త్రం చేవళం గట్టించ్చి చేవుని ప్ర
19. తిష్ఠకాలమందు సమప్పించం
20. చెను స్వదత్త ద్విగుణం పుణ్యం
21. పరదత్తాను పాలనం పర
22. దత్తాపహారేణ స్వదత్తు ని
23. ష్ఫలంభవేతు.

ONGOLE (84).

[Muktinútalapádu. Telugu. On floor o

TRANSLATION.

. . . . We have given . . . . f
merit of . . . . Vidyaráju. Those
this will be regarded as having killed a th
on the banks of the Ganges . . . .

1. . . . .
2. బీ . ర
3. . . .
4. . . వరు
5. . . . .
6. . . . .
7. . . . .
8. . . న . . .
9. . . . . .
10. వసలుమ
11. నిను . .
12. వకాకయ చి
13. మమమర .
14. . . ధవిధ్య
15. రాజునకు ధమ్
16. ముగను సమ
17. పిఁంచినాము .
18. వాని త్రిప్పిన
19. వారు గంగ క
20. ఱుత వెయిక
21. బిలల విడ్యి
22. నవారు .
23. . . . .

ONGOLE (85). (A.D. 1428-29.)

[Nágaluppalapádu. Telugu. By west wall of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the illustrious 11th day of the dark fortnight of Jyéshṭa in the year Kílaka, corresponding to the year 1350 of the illustrious and auspicious Śaka era the following charitable edict granting *vrittis* to the deity, Brahmans and the Jangam sect and Bamalas (?) of Nágaluppalapádu was issued by Gangayadéva Chóḍa Mahárájulu, son of Śríman Mahámanḍaléśvara Tribhuvana (lit. whose *biruda* is Tirubhuvana) Vennu Sambeṭa Álamandala Anavótaya Dévachóḍa Mahárájulu. I have granted (remitted) with libation of water the pannu (tax), kaṭnam (present) and kánika (present) due by you formerly on your *vritti*, with the eight kinds of enjoyment and with the eight kinds of ownership, for the religious merit of my grandfather Tirumala Rájugáru, my grandmother, Peddamadévalammagáru, my father Anavótayya, and my mother, Chennamadévalammagáru to last as long as the sun and moon exist. They, their sons, and grandsons should keep up the ceremony prescribed by this edict. Thus has this stone edict been planted.

(Those who obstruct this charity) will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges, the sin of killing their eldest son and eating his cooked flesh, and also the sin of those who commit the five great sins. Those who keep up this charity will obtain all kinds of merit and those who do not keep it up will go to many hells.

[One imprecatory verse.]

May there be prosperity! May it cause great prosperity!

NOTE.—Compare this with Kanuparti Vishnu temple inscription No. (56).

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శశివరుషంబులు
2. ంశ్ంం అగునేంటి కిలక సంవత్స
3. ర జేష్ట బ శ్రి ంం మ శ్రీమన్మహా
4. మండలేశ్వర త్రిభువనొభిరుద్రుల
5. వెంన్నసంబెట ఆలమందల అనవో
6. త యదేవచోడ మహారాజుల కుమా
7. రుండు గంగయ దేవచోడ మహారాజులు
8. నాగులుప్పలపాటి దేవబ్రాంహ్మన జంగా
9. లవి త్తి బమల వారికి ఇచ్చిన దమ్మశాసనం
10. మీరు పూర్వానంబెట్టి వ్రిత్తిపంన్ను కట్నం కానిక స
11. వ్వమ్మనలటువెంటి ఇంకా మాతాత తిరుమలరా
12. జంగారికింన్ని మామత్తొ పెద్దమ్మదేవులంమంగా
13. రికిన్ని మాతండ్రి అనవోతరాజుంగారికింన్ని మాతల్లి
14. చెంనమదేవులంమంగారికింన్ని పుణ్యంముగాను ధార
15. వొసి అష్టభోగ తేజస్వాంమ్యముగాను అస్తై
16. శ్వర్య ఆచంద్రార్కముగాను నిస్తిమి పుత్ర పౌత్రము
17. యీ శాసనము మరియాడను
18. నడపువారును యిట్లని వేయించిన శిలా
19. శాసనము
20. గంగకఱుత గోబ్రాంహ్మలం జంపి
21. న పాపానం బోవువారు తమ పెద్దకొడుకుంజంపి
22. వండిన కూటింకుడ్చిన పాపానం బోవు
23. వారు పంచమహాపాతకాలుసేసిన పా
24. పానం బోవువారు యీధర్మం నడపినవారికి

25. సకలధర్మములును చెందును యిందుకు త
26. ప్పినవాండు అతినరకమున పడుదురు స్వదత్తా
27. ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తా
28. పహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ శుభమస్తు।
29. మంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును

ONGOLE (86). (A.D. 1239–40.)

[Nágaluppalapáḍu. Telugu. From stone lying to east of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Vikári, corresponding to the year 1161 of the illustrious and auspicious Śaka era on the occasion of Vishu Sankránti, Mádéva Náyakuḍu set up the image of Mallésvara at Návuluppalapáḍu and presented land for providing oblation, offering and worship to that deity for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Gaṇapatidéva Mahárájulu who is possessed of all praiseworthy attributes and for the religious merit of his father and mother—land measured with a pole of 12 fathoms in length as follows :—

* * * *

The temple servants are Tara Pandit the younger brother of Má . . . . Túnuváru and his sons and grandsons as long as the moon, stars and sun endure.

The Brahman *vrittis* are :—(Here comes a list of the shares).

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీశుభ శకవర్షంబు
2. లు ౧౧౬౧ గు విశ్వావసుసం
3. త్సర విషువసంక్రాంతి నిమిత్తం
4. బు స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహిత
5. తంబున శ్రీమన్మహామండలేశ్వ
6. ర గణపతిదేవ మహారాజు
7. లకు ధర్మార్థముగా మా
8. దేవనాయకుండు తమతల్లిద
9. ండ్రులకు ధర్మార్థముగా నా
10. ళుల ఉప్పలపాడను మల్లేశ్వ
11. ర మహాదేవరం ప్రతిష్ఠించ్చి
12. ఆ దేవునికి హవి బలిఅచ్చ్చన
13. లకు నిచ్చిన క్షేత్రము మండ్రెం
14. డు బారలుండెవుండుఘు

* * * *

Second side.

1. స్థానపతులు మా
2. త్రానువారి తమ్ములు
3. తరపండితులు పీరి
4. పుత్రాను పాత్రిక మాచం
5. ద్రతారాకర్మము | బ్రిత్తులు
6. బ్రహ్మలుదంబిరాజు శేను
7. గుంటలు ౨౦౦ గోపాల పె
8. ద్దిగుంటలు ౨౦౦ నల్లపరా
9. జు గుంటలు ౧౦౦ కామరా
10. జు గుంటలు ౧౦౦ అన్న
11. పెద్దిగుంటలు ౧౦౦ మల్ల
12. మరాజు గుంటలు ౧౦౦

13. దవపెమఘూదిగుంటలు
14. ంంం పెద్దల కామరాజు
15. గుంట్లలు ంంం నిమిష
16. కవినూరపరాజు గుం
17. ట్లలు ంంం దవతచెను
18. గుంటలు ంంం స్వదత్త
19. ంపరదత్తంవా ఓ హరే
20. తివసుంధరా పష్టివపల
21. . . .
22. . . .

ONGOLE (87). (A.D. 1297–98.)

[Nágaluppalapáḍu. Telugu. From a stone near Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st day of the bright fortnight of Jeshṭa of the year Hévaḷambi, corresponding to the year 1219 of the illustrious and auspicious Śaka era, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kákatiyya Pratáparudradéva Mahárájulu, Śrímat Muppaḍináyaningáru gave 500 *kuṇṭas* of land and 1,500 *kuṇṭas* of land . . . and 300 *kuṇṭas* of land in all 2,300 *kuṇṭas* of land to Múlasthána Mallinátha of Nágaluppalapáḍu. This charity should be enjoyed in succession by the sons and grandsons of the grantee as long as the sun and moon last. If any one should obstruct this he will be considered to have eaten from the skull of his eldest

son and to have killed [cows and Brahmans near the Ganges.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ శుభసకవర్ష
2. బులు ంశంగ అగునేంటి
3. హేవళంబి సంవత్సర జేష్ట సుం గు
4. రువారము స్వస్తి శ్రీమన్మహామండలే
5. శ్వర కాకతియ్య ప్రతాప రుద్రదేవ మ
6. హారాజులకు ధర్మముగాను
7. శ్రీమతు ముప్పడినాయనింగారు
8. నాగులు ఉప్పలపాటి మూల్థాన
9. మల్లినాథునికి ఇచ్చిన వ్రిత్తు ౪౦౦
10. న్ను వ్రిత్తికు ంఱ౦౦ . . . వ్రిత్తి ౩౦౦
11. వెరశికు ౭౩౦౦ యీధర్మము అచం
12. ద్రాకర్మముగాను పుత్రపౌత్రికము దీనికి యెవరు
13. ద్రిప్పినాను తన పెద్దకొడుకు కపాలమున కూడు
14. కుడిచినవారు గంగకఱుత గోవుబ్రాహ్మలను
15. జంపినవారు । స్వదత్తం పరదత్తంవ్వా ఓ
16. హరేతివసుంధరా షష్టివర్షసహస్రాణి
17. విష్టాయాం జాయతేక్రిమి

ONGOLE (88). (A.D. 1239–40.)

[Nágaluppalapádu. Telugu. From a stone opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

(*c.*) Hail! In the year Vikári, corresponding to the year 1161 of the illustrious and auspicious Śaka era, on

the occasion of Vishuma Sankránti (equinox)—Hail! Mádhava Náyaka consecrated the temple of Mallésvara of Nágaluppalapádu and gave fields as follows for providing oblation, offering and worship to that deity, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Gaṇapatidéva Mahárája who is endowed with all praiseworthy attributes and of his own parents :—1,000 kuṇṭas measured with a pole of 12 'bárlu' (fathoms) in length, 200 *kuṇṭas* measured with the same pole are given for the cows, and 200 kuṇṭas for Gaṇéśvara.

The *sthánapaṇṭulu* (temple servants) of this (endowment) are Márajiyyalu and his younger brother, Bhairajiyyalu, their sons and grandsons and as long as the sun and moon last.

The shares (*vrittis*) of the Brahmans are :—(Here follows a list).

* * * *

These gifts are given in the year Ródhana to last as long as the sun and moon exist.

100 *kuṇṭas* of land in rear of the tank of Pedalúru and 100 *kuṇṭas* of wet fields in Ghrasulúru are given to karnam Dásiráju who wrote this (inscription).

200 *kuṇṭas* of land are given to the dancing girls of the deity, drummers, servants, *palláyamulu* (?)

[Four imprecatory verses.]

One additional (same as in 91, Ongole)

Méduśvadugáru's son Yiniśvalangáru's vritti 300 *kuṇṭas* of land.

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ శుభశ
2. కవరుషఁబు

3. లు ంంటం
4. అగునేంటి
5. వికారిసంవ
6. త్సర విషుమ
7. స్సకాంతి నిమి
8. త్తంబు స్వస్తి స
9. మస్త ప్రసిస్తి
10. సహితంబున
11. శ్రీమన్మహా మం
12. ండలేశ్వర గ
13. ణపతిదేవ మ
14. హారాజులకు ధ
15. మ్మాత్తముగా
16. మాధవనాయకు
17. ండు తమతల్లిద
18. ండ్రులకు దమ్మాత్తం
19. గా నాగుల ఉప్పల
20. పాటి మల్లేశ్వర
21. మహాదేవరకు
22. ప్రతిష్టించి ఆదేవు
23. ని హవి బలి అ
24. చ్చనలకు నిచ్చిన
25. క్షేత్రము పండ్రెం

Second side.

26. ండు భారలుండె
27. వ్వెండు ఘడను ఇ
28. చ్చిన వీను గుంట్ల

29. లు ౧౦౦౦ ఆఘు
30. డను నావులకిచ్చి
31. న చెను ౫౦౦ గణే
32. శ్వరుని కిచ్చిన
33. చెను గు ౫౦౦ దీ
34. నికి స్తానావంతు
35. లు మారజియ్యి
36. లు వీరిత మ్మలు
37. భైరజీయ్యలు పి
38. రలపుత్రానుపా
39. త్రిక మాచంద్ర
40. తారకము త్రిపా
41. ష్ణ త్రిశ్తలు
42. క్షేత్రము తంబి
43. రాజు గు ౫౦౦ గో
44. పాల పెద్ది గు ౫౦౦ నల్ల
45. పరాజు గు ౧౦౦ కామ
46. రాజు గు ౧౦౦ అన్న పెద్ది
47. గు ౧౦౦ మల్లమ రాజు
48. గు ౧౦౦ దేవ పెరుమం
49. డి గు ౧౦౦ పెద్దిల కామం
50. రాజు గు ౧౦౦ నిమిష క
51. వి సూరపరాజు గు ౫౦౦ దె
52. మంచన గు ౧౦౦ పాపరా
53. డ్వి గు ౧౦౦ దిట్టిలి వాసరాజు
54. గు ౧౦౦ దేవర దివ్యకునాచ
55. గోపాళపతేల
56. ల్లుండు మార పెద్ది
57. చేని గు ౧౦౦ దా

Third side.

58. చదివి లమ్మున
59. పెద్ది లింగ యల
69. బ్రిత్తి గు ౧౫౦
61. శేరా మనిర్ గా
62. ను మ ం గణే
63. స్వరుని గాను మ
64. ం
65. దన్నాడ అమరేశ్వ
66. ర దెవునిర్ గు ౧౦౦
67. భైరవునికి క్షే -
68. త్రము గు ౫౦
69. గుండు లిసందు
70. చరవిష్ణునాంక
71. డాలింగదేవనికి
72. దమ్ముగాను తి
72. రుమన బోభ
71. ట్టిచ్చినట్టి వెలికు
75. (౫౦) సొంకినార్రి
76. ణకిచ్చిన క్షేత్ర
77. ము గు ర్ం
78. క్రోధన సంవ
79. త్సర ఆయం
80. డానాంమ బా
81. పియగు ౧౦౦
82. వెన్నహిత పెద్ది బ్రిత్తి
83. క్షేత్ర గు ౫౦౦
84. చీతమ రాజు
85. బ్రిత్తి క్షేత్రము

86. గు ౧౦౦
87. వామాధరహిమ బ్రిత్తి గు ౩౦౦
88. కాస్స కొమ్మోజు బ్రిత్తి గు ౫౦౦
89. పోచెద పెద్ది బ్రిత్తి
90. క్షేత్రముకు ౩౦౦

Fourth side.

చంద్ర తారకముగా నిచ్చి
న దానములుం దీని
ర్వాసిన కరణము
దాసి రాజు పెడ
లూర చెఱువెనక
గు ౧౦౦ ఘ్రిసులూ
ర వరిచెని గు ౧౦౦
దెవుని సానివారికి
మడ్డెల కానికి అమ
జకానికి పుల్లాయ
ముల వారికి క్షేత్రం
ము గు ౩౦౦౦॥ స్వద
త్తం పరదత్తంవా ఓ
హరేతి వసుంధరా
షష్టివర్షస హా
స్రాణి విష్ఠాయాం
జాయతిఃకిమి ॥
స్వదత్త ద్విగుణం పు
ణ్యం పరదత్తానపా
లినం పరదత్తావ
హరేణ స్వదత్తం నిష్ప
లంభవెత్ । 3 అకర

స్సకరరికారి గోసవా
ర్ర వధస్థి రితె । కరప్ర
వి త్తివిచ్చేదో గోకో
టి పాలమశ్నుతె॥
బహుభి వ౯సుధా
దత్తరాజభి సగరా
జభియస్యయస్య
యధాభూమితస్య
తస్య తధా ఫలం॥
మెముశ్వదుగారి కొం
డుకు యినిశ్చ్వ
లంగారి ప్రిత్థి
క్షేతము గు 300

ONGOLE (39). (A.D. 1254–55 ?)

[Nágaluppalapádu. Telugu. From four sides of a stone opposite Gópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Ánanda, corresponding to the year 1175 of the illustrious and auspicious Śaka era, on the occasion of Vishuma Sankránti (passage of the sun to the next sign at the equinox)—Hail! Śrímat Sárangapáṇi Dévarasu consecrated Śrígópáladéva naming him Chakranáráyaṇa Mádhava Gópinátha of Návuluppalapádu, and gave land to the Nambi (priest) for providing oblation, offering and worship to that deity, for the religious merit of Śríman Mahámandaléśvara Gaṇapatidéva Mahárája who is possessed of all praiseworthy

attributes and of his father Mádhava Náyakaḍu and his mother Chúḍubávi. He measured with a pole 12 'bárlu' long 500 *kuṇṭas*.

Second side.

1,500 *kuṇṭas* of land given as a *bhaṇḍáram* for the performance of all enjoyments to the deity, daily worship and occasional festivities . . . . 10 cows.

The vritti-holder of this sthána (temple) are Nambyári Śrí Krishṇa Pedda, his sons and grandsons and as long as the sun and moon last.

Third side.

The shares of the Brahmans are :—(Here follows the list).

* * * *

[Two imprecatory verses in Sanskrit.]

Fourth side.

The writer of this inscription is karnam Jákaráju.

The managers of this charity are—

Basaya Náyaku.

Víraya Náyaku and his son Patumana Boyuṇḍu.

May there be great prosperity !

Dharma (religion) is victorious.

[One usual imprecatory verse in Sanskrit. Another not common]—

He who imposes taxes on lands free from tax incurs the sin of killing 1,000 cows, but he who removes taxes obtains the merit of protecting crores of cows.

NOTE.—At the top of the first side there is one line apparently meant to have been inscribed at the end of the second side, viz. :— "Ku Peddi's share 100 k (kuṇṭas)."

The S.S. and cyclic years differ by a year.

1. కు పెద్దివిత్తి కు ౧౦౦
2. స్వస్తి శ్రీ శుభశ
3. ళ వర్షంబులు
4. ౧౧౭౫ గు నేం
5. టి ఆనంద స్నంవ
6. త్సర విషుమ స్నం
7. క్రాంతి నిమిత్తం
8. బున స్వస్తి సమస్త
9. ప్రశస్తి సహితం
10. బున శ్రీమన్మహా మ
11. ండలేశ్వర గణవ
12. తి దేవమహారా
13. జులకు దర్మము
14. గా శ్రీమతు శ్రీ సా
15. రంగపాణి దేవ
16. రసరు తమతల్లి
17. తండ్రులు మాధవ
18. నాయకునికి మూడుబావికి
19. ధర్మార్ధముగా
20. నావులుప్పల పాటి
21. ను చక్రనారాయణ

Second side.

22. మాధవ గోపినా
23. తుండని శ్రీ గోపా
24. లదేవర బ్రదిష్టిం
25. చ్చి ఆ దేవునికి మా
26. నిబలి అర్చ్చనల
27. కుం నంబ్యారిచె ద

28. స్తమునేసి ఇచ్చి
29. న శ్రేత్రము పండ్ర
30. ండు బారలుండె వ్వె
31. ండు ఘడను గుంట్లలు ౪౦౦
32. అంగ్గరంగ్గ బోహా
33. పరివారక వల్లా
34. యనైమిత్తిక ములు
35. కు వినియోగము
36. లకు భాండారము
37. గా నిచ్చిన చేను
38. గుంటలు ౧౪౦౦
39. గోవులు ౧౦ ఇస్తా
40. నమునకు వ్రిత్తిమ
41. ంతుండైన నంబ్యా
42. రిశ్రీ క్రిష్ణ పె
43. ద్ద వీరల పుత్ర
44. పొ్రతిక మాచం
45. ద్ర తారకము

Third side.

46. బ్రాహ్మణ వ్రిత్తిలు
47. పెద్దిరాజు గు ౩౦౦
48. మంచిరాజు గు ౩౦౦
49. మాధవునిగు ౧౦౦
50. కొమ్మన పెడ్డి గు ౧౦౦
51. నల్ల రాజుపెద్ది గు ౧౦౦
52. మైలారపెద్ది గు ౫౦
53. నూదనభట్టు గు ౨౨౦
54. బిద్యమ గొపాల్ని ౧౦౦

55. మంగణ గు అఐం
56. జోగయ గు ౧౦౦
57. లక్కపెద్ది గు ౪౦౦
58. ప్రోలిపెద్ది గు ౪౦౦
59. కుఱలాడిపెద్ది గు ౧౦౦
60. పదుమయ గు ౨౦
61. వామహావళ్లు గు ౨౦
62. కూచింగారి గు ౨౦
63. ఖాహరోవగడు గు ౪౨
64. సజ్జిక సమండు గు ౩౦
65. అద్దంకి మాధవ పె
66. రుమాళ్లు గు ౨౦
67. పెరుమద్రాజు గు ౧౦౦
68. స్వదత్తం పర్దత్తంవా
69. యోహరేతివసుం
70. ద్ధరా షష్టివరుష స
71. హస్రాణిం విష్టా
72. యాజాయతెక్రిమి॥
73. స్వదత్తం ద్విగుణంపు
74. ణ్యం పరదత్తాను పా
75. లనం పరదత్తాపహారే
76. ణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
77. భవేత
78. భాగొమ్మవల్ల
79. భ పెద్ది గు ౧౦౦

Fourth side.

80. దీని వ్రాసిన కరణ
81. ము జాకరాజు ఇ

82. దమ్మ్ఁవు ప్రతిపా
83. లించిన వారు భూస
84. యనాయకు వీర
85. యనాయకు వీర
86. నపుత్రుండు పతు
87. మన బోయుండు
88. మంగళ మహా శ్రీ
89. శ్రీ దమోఁజయతి
90. బహుభిర్వసుధాద
91. త్తంరాజభిస్సగరాధి
భిః యెస్యయెస్యయె
92. ధాభూమి తస్యతె
93. స్య తధాపలం ॥ అ
94. కరస్స కరరికారిగో
95. సహస్రవధ స్మృత
96. కరప్రవి త్తి విచ్చేదో
97. గోకోటి పాలమశ్నా
89. తె॥
99.
100.

ONGOLE (90). (A.D. 1187–88?)

[Nannúru. Telugu. From stone bearing inscriptions on four sides opposite the Amma temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the Śaka year 1109, on the occasion of Vishuva Sankránti, Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kámana Chóḍa Mahárája, on whose lotus feet the eyes

of Triló chana and all other kings of the earth are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam[1] of the Kávéri was built, and who is a goad to wicked princes, gave Nannúru exempt from all taxes to Hónkáradévi (goddess) of Nannúru in perpetuity to last as long as the sun and moon endure.

The men of my lineage or those of the lineage of others should protect this (charity).

[Two imprecatory verses.]

NOTE.—Revised by Mr. V. Venkayya.

1. స్వస్తి సకవర్షంబులు ౧౧౦౯
2. శ్రీహివిష్ణు సంక్రాంతినిమిత్తంబు
3. న స్వస్తి చరణసరోరుహ
4. విహగవిలోచనతిలో
5. చన ప్రముఖాఖిల ప్రి
6. థి వీశ్వర కారిత కావేరీ
7. తీర కరికాలకుల రత్న
8. ప్రదీపాహిత కుమారాం
9. కుశ శ్రీ మన్మహామణ్డ
10. లేశ్వర కామనచోడ మ
11. హారాజులు ననూరి హొయ్సంకా
12. రదేవికి నన్నూరు సర్వకార (కర)
13. పరిహారము ఆ చంద్రార్క
14. మునకు నిచ్చితిమి దీని మా
15. వంసమున వారైన నొడ్డు
14. వంసమున వారైన నీదమ్ము
17. వు రక్షించునట్టిది ॥ స్వ
18. దత్తపంరఉత్తం వాంయోహ

[1] See note on p. 1250.

19. రేతివన్న రా షష్టివ్ష్ట
20. హా సాణి విష్టాయాంజా
21. యతేక్రిమీ । మద్వంశుః
22. జః వరమహీపతివంశజావా
23. (పాపావిచిత్త మనసాచువిచా)
23. రి రూపయ పాలియంతి మమద
25. న్మూమిదా సమస్తంతె సమ్మయా
26. క్రితమిదంజలిరె వముసిః

ONGOLE (91).

[Nannúru. Telugu. From the same stone opposite the Amma temple.]

TRANSLATION.

Hail! Śrímat Ujvala Chóḍa Balaya Chóḍa Mahárájulu, who is Kírtinárâyaṇa and Jagadobbagaṇḍa . . . . gave with libation of water . . . . on this side of Nannúru . . . . to Hónkáradévi (goddess) of the very sacred Nannúru. This is endowed for the religious merit of the solar race?

NOTE.—Revised by Mr. V. Venkayya.

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. కీర్తి నారాయణ
3. జగదొబ్బగండ్డ
4. ఉజ్వల చోడ బల
5. యచోడ మహా
6. రాజులు మాకడుకు
7. రాయసేవా తిత్తి
8. రు నన్నూరి హొూంకా

9. రజేవికి నన్నూరి
10. కీవలంను చూపె
11. స్వ్ర నమస్సవ్య
12. ను పేర ధారాపూ
13. వ్ర కము నెసరి
14. నూయ్ర్వంశు
15. లకుం ధర్మ్ము
16. గాంబాకనాం
17. టి ప్రతిష్ట
18. గా ంనిన్నినది

ONGOLE (92). (A.D. 1088–89 ?)

[Nannúru. Telugu. From the same stone.]

TRANSLATION.

Hail! Balleráju (was) the son of Chági Venkana of the illustrious solar race, his son (was) Kanṭruvankya-ráju, his son (was) Nanni Chóḍa, his son (was) Súrapa-ráju, and his son Ṛájamahéndra Po[te]pi Chóḍa gave land exempt fro mall taxes to Hónkáradévi at Nannúru. The date of his gift is the first day of the month of Mésha, corresponding to the Śaka year 1010.

He gave it . . . . for *amṛitapaḍi* (sacred food) to Chóḍéśvara linga . . . .

NOTE.—Revised by Mr. V. Venkayya.

1. స్వస్తి శ్రీ నూయ్ర్వ
2. ంశు నేంటి చాగి వెంకన
3. కొడుకు బల్లెరాజు వీరి
4. పుత్రుండు కంట్రువంక్యరా

5. జు కీరికొండుర- నన్నిచోడ
6. పీరి పుత్రుండు నూరపరా
7. జు కీరి పుత్రుండు రాజము
8. హేంద్ర పా [తె] పిచోడు నన్నూరి
9. హెూంకారదేవికి సర్వ కర
10. పరిహారముగా నిచ్చిరి వీ
11. రయిచిన కాలసంఖ్య
12. లు శకవర్ష౦బులు ౧౦౧౦
13. యగునేంటి మేషమా
14. సమున పుతమదివ
15. నమునాండు యిచిరి
16. చోడేశ్వర లింగానకుం
17. అమృత పడిర-ంద (ది)
18. వెంపడి ముం . .
19. పగ హారిశుపు . పు
20. . . యిచ్చిరి బొలము

Ongole (93).

[Nannúru. Telugu. From the same stone opposite the Amma temple. The reading and translation are conjectural in parts.]

Translation.

The king (Ṛéndu) of the important village Nannúru, situated on the bank of the Gundi (Gundlakamma river),

* * * *

who is elder brother of king (Ṛédu) Kima (Timma ?), became king (Vibhundu). This member of the Vallava (or Pallava) *gótra* had the lord of the monkey tribe

(Hanumán) as the emblem on the royal flag, extended his family and reigned there.

NOTE.—It is not clear what dynasty is alluded to.

1. యెలమి గుండి
2. కఱుతు ఒప్ప
3. గం బరగుచున్న
4. నెరద నన్నూరి తొ
5. ండుగా నా (నో ?) సగాత్రు
6. ండు గనునజే (ఘనచ?) కి
7. ఘుడణ గంనత (బర?)
8. గుచున్న కిమ (తిమ్మ?) తొ
9. ని యగ్రజుండు
10. శ్రీ విభుండ
11. య్యెనని వ (వ ?) ల్లవ
12. గోత్రుంవ (డ?) న్నగ
13. జెఱకులేశ్వ
14. లాను (రుండు వాని ?) బెచిన్న
15. ములు వడ నై
16. వంగ వర్ద్ధనుణ్ణు
17. వేలి యచట

ONGOLE (94).

[Nidamanúru. Telugu. Opposite temple of Bhiméśvaraswámi.]

TRANSLATION.

Núrinimandapanírungáru should perform the services at the six times in the temple for the *amritapadi* of Bhairava who attends upon Śrí Bhiméśvara Dévara in three places in that temple (?).

[Two imprecatory verses.]

Pedda Pinna gave with libation of water Ganapá-puram with its four boundaries and the boundary of Jadevágu to the east of the village . . . . to the west . . . . formerly gave *mányas* . . . .

* * * *

Paddy field . . . . this village.

* * * *

Pina Pina Ganapapuram.

శ్రీ భీమే
శేశ్వర దే
వర మూ
ండుచోట్ల
మూండు
కీ వీరగు
డి పరివా
రము భై
రవునికి అ
ముడు (త) వ
డికిని ఈ గు
డికి నూరి
ని మండప
నీరుంగారు
ఆరకాలా
లు నడపం గ
లవాడు ॥

1. స్వదత్తం వ
రదత్తం వా
యో హరే
త వసుం

దర షష్టి
ర్వ్వ నే
హస్రాశి
విష్టాయా
ం జాయతే
క్రిమి ॥ (స్వ
దత్తా ద్వి
గుణం
పుణ్యం పర)
దత్తాను పా
లనం పర
దత్తాప
హారేణ స్వ
దత్తము
నిష్ఫలం
భవేతు॥
పెదపిన్న
గణపా
పురము
చతుస్సీమ
మమును
డూరి తూ
ప్పూన క
జడె వా
ంగు సీమ
ముసు న్ను

. . .
సుపడు
మటికి
[illegible]పా
టి నడవ
. . .
వూను ధా
రా పూర్వక
ముగాను
మాన్యాలు
యిచ్చెను
. . . .
. . . .
వరిచెను
శ్రీగామా
న . . .
. . .
పిన పిన
గణప
వురము

ONGOLE (95).

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

They have given this village with all its income with libation of water—(the village) having for its boundaries the boundaries of Daiyyálárayúru, on the north

the boundary of the path leading from Nida Mrána to Daiyyálárayúru—two-thirds to Śrí Paraméśa and one-third to Śrí Vaiśva Vaṇéśvara Dévara, to provide for decorations and enjoyments for these deities in perpuitety to last as long as the sun and moon endure.

1. పవిత్ర పావనము
2. దైయ్యాలా యూరి
3. బొల మెరలు
4. సీమగానున్న ఉ
5. త్తరానకు నిడ
6. గ్రూనానుండి దై
7. య్యాలా యూ
8. రికి బొయ్యె
9. న్న డొంక సీమాను
10. యూ గామ.
11. ము సకలాయ
12. సహితముగా
13. ను శ్రీ పరమే
14. శునకు మూ(డు)
15. కు పాలును
16. శ్రీ వైశ్వ
17. వణేశ్వర దే
18. వరకు నాక
19. పాలుంగాను
20. ఈ దేవర అంగ
21. రంగ్గ భోగా
22. లకు గ్రా చంద్రా
23. క్తము సెల్లునట్లు
24. గా ధారా
25. పూర్వకము సైసిరి

Ongole (96). (A.D. 1315-16 ?)

[Nidamanúru. Telugu. In front of Bhímésvara temple.]

Translation.

Hail! While Śríman Mahá Mandaléśvara, Múrúrá-yalaganda, Kákatiyya Pratápa Rudradéva Mahárája was ruling the kingdom of the earth hail! On . . . . corresponding to the illustrious Śaka year 1237. . . .

1. స్వస్తి శ్రీమన్మ
2. హా మండ
3. లేశ్వర మూ
4. రురాయల
5. గుండ కాక
6. తియ్య ప్రతాప
7. రుద్రదేవ మహా
8. రాజులు పు
9. థ్వి సాంమా
10. జ్యంబు సెయుచు
11. నుండంగాను
12. స్వస్తిశ్రీ శకవ
13. షంబులు ౧౨౩౭
14. అగునేంటి

. . . . .

. . . . .

Ongole (97). (A.D. 1446–47 ?)

[Niḍamanúru. Telugu. In front of Bhíméśvaraswámi temple.]

Translation.

Hail! On Thursday the 15th of the bright half of Vaiśákha of the year Vyaya (Kshaya ?), corresponding to the year 1368 of the illustrious Śaka era . . . . Biródi Ganḍa[1], Bhairava Náyankaraganḍa[2], Śrímat Paṭalampula . . . . Náyanimgáru issued this charitable edict to the people who live in the *síma* of (Daivarúriráru ? Daiyálaráyúru) . . . . to Álatu Bóyi, . . . Náyaḍu . . . .

Note.—The cyclic and S.S. years do not correspond.

1. స్వస్తి శ్రీ (శక వరుషం)
2. బులు ౧౩౬౮ అగు నేటి
3. వ్యయ సంవత్సర వైశాఖ
4. శు ౧౫ గురువారాన (బి
5. . . . ళ్ళుడ) బిరోది గండ భైర
6. వనాయంకరగండ శ్రీ
7. మతు పటలంపుల వా . .
8. (నా) ళినింగారు (గనకారిపు)
9. (పై వలూరిరూర) సీమల
10. వారికి ళిచ్చిన ధర్మము శా
11. స ము ఆఁతుబోయి . .
12. నాయనికి . . . . .
13. . నూ . . వలుదేవలం
14. . . . .

[1] and [2] are birudas.

15. .
16. .
17. .
18. .
19. పుణ్యం
20.

Ongole (98). (A.D. 1310–11.)

[Niḍamanúru. Telugu. In front of Bhímésvara temple.]

Translation.

Hail! On this holy occasion, on Monday the 30th of the dark fortnight of Pushya of the year Sádhárana corresponding to the year 1232 of the illustrious, auspicious (victorious and prosperous) Śaka era, Vipapáṭi Mallayyamgáru presented for the religious merit of his father Bairinénigáru . . . . and settled that (*méras* should be given) at one *kuncha* per *puṭṭi*. If the rulers hinder the construction of this tank, they will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

1. స్వ స్తిశ్రీ శుభమా . .
2. రక బ్యుదయ శకవ
3. ష్ంబుబు ంబ3బ అసు
4. నెంటి సాధారణ సంవ
5. త్సర పుష్య బ 3 ం సో ।
6. పు॥ కాలాన విప పా
7. టి మల్లయ్యంగారు త
8. మతండ్రి బయరినేనింగా
9. రిశ్ పుణ్యంగాను . . .

10. నిమ్మప . . . .
11. పులా . . నాయు
12. . . . . .
13. దానయంకరన
14. నువొడం బరచి
15. యిచ్చిన పుట్టికుం
16. చ్చాలు యిచ్చెరువు
17. కు కట్టడ నా
18. ను రాజ్యంవారు
19. నడ్పక విభూతం జే
20. సినాను గంగక
21. త్త గోవుబ్రాంహ్మ
22. నిం చంప్పిన
23. పాపాన పోవువారు

ONGOLE (99). (A.D. 1290–91.)

[Ongole. Telugu. In the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Uttaráyana Sankránti corresponding to the illustrious Śaka year 1212, Hail! Rudraya Náyakulu (*Gaja Sáhini*) the commander of (the force of) elephants of Śríman Mahárája gave 100 *kunṭas* of dry land to Chóḍa Gópinátha of Ongole and one *kunṭa* for the lamp as a charity on behalf of his parents. The temple servant (*sthánikuḍu*) is Sáranguḍu and the trustees of this are Déśi Reḍḍi, Brahmmi Reḍḍi, Máchama Náyuḍu, Pinnama Reḍḍi (and) Perumándi Reḍḍi.

NOTE.—This is probably the Rudra Náyaka of O. 7 and, if so, the king referred to is Pratápa Rudra.

స్వస్తిశ్రీశకవర్షంబులు ౧౭౧౭ యగునెంటి ఉత్తరాయణ నిమిత్యంబున స్వస్తిశ్రీ మన్మహారాయ గజాసాహిణి రుద్రయనాయంకులు తమ తలితండ్రులకు ధర్మార్థముగాను వంగోలిని చొడగొపినాధనికిచ్చిన వెలిపొలముకు ౧౦౦ నూరు దీపనకుగానుం త్తని (స్థాని?) కుడు సారంగుడు దీనికి నరసోసనము దేశిరెడ్డి బ్రమ్మిరెడ్డి మాచమ నాయుడు పిన్నమరెడ్డి పెరుమాండిరెడ్డి.

Ongole (100)

[Ongole. Telugu. On a stone by the side of the Great Northern Road to the east of M.R.Ry. D. Márkandayya Śástri's garden.]

Translation.

. . . .[1] On the occasion of Makara Sankránti, the illustrious Karnam Baicharáju Nágaráju gave 100 *kuntas* of dry land for providing daily offerings, worship and enjoyments . . . . to Vaijéśvara Dévara of Ongole for the religious merit of his liege lord Śríman Mahámandaléśvara Chakra Náráyaṇa Śrí Vaijéga Déva Mahárája.

The temple servants of this charity are the sons of Pandit Víréśvara, viz., Bayyana, Appana, Manchena and their sons and grandsons. These are the temple servants. The trustees of this charity are Pápa Nárapa Reḍḍi, Dési Reḍḍi, Koṭi Reḍḍi, Machana and Pinnama Reḍḍi. This charity was given with the consent of these two sets of persons. This charity was given by Dévi Śeṭṭi's sons.

Note.—This king does not seem to be mentioned elsewhere. See under "certain chiefs subordinate to the Kákatíya kings" in Appendix I.

---

[1] The stone is broken at the top left-hand corner.

నాంటి మకర సంక్రాంతి నిమిత్యమున స్వస్తి శ్రీ కరణ
ము వైవరాజు నాగరాజు తన్నెలిన స్వస్తిశ్రీ మన్మహా మం
డలేశ్వర చక్రనారాయణ శ్రీ వైజేగదేవమహారాజులకు ధ
ర్మాతీతముగాను ఒంగోలని వైజేశ్వర దేవరకు నిత్యనివేద్య
అర్చన భాగానకిచ్చిన వెలిచేను కుంటలు ౧౦౦ దీనికి స్థానపతి
పీరేశ్వర పండితుల కొడుకులు బయ్యన, అప్పన, మంచ్చెన పీరి
పుత్ర పౌత్రులు స్థానికులు దీనికి నరసాసనము పాపనా రవరెడ్డి
దేశిరెడ్డి కొటిరెడ్డి మాచన పిన్నమరెడ్డి వీరి ముభ యున్నతమున
కిచ్చిన దత్తి ॥ యీ ధర్మం సేసినవారు దెవిశెట్టి కొడుకులు.

Ongole (101). (A.D. 1273–74?)

[Ongole. Telugu. On stone now removed to Sub-Collector's bungalow.]

Translation.

Hail! On the occasion of Uttaráyaṇa Sankránti in the year Śrímukha corresponding to 1194 of the illustrious and auspicious Śaka era, Hail! while Śrí Mádhava Déva Maharáyalu, who is Śríman Mahá Maṇḍaléśvara, who is a Révanta in riding very rough horses, who is Kṛitánta (Yama) to the enemy's army, who is a fortress of adamant to refugees, who is a protector of the life of his feudatories (?), who is strong-armed, who is a hero without fear, and who is Chakra Náráyaṇa, was ruling, the persons who walked along the boundary line of Ongole and Murikinúntipáḍu are Dammuka Dévanáyuḍu, Gangaráju, Chandári Bairapa Náyuḍu and the Reḍḍis of the eight families of Áṛuluru and Pellúru *sthalas*. With the consent of both these parties Boṭṭuvíḍu Próli Reḍḍi walked over the boundary line of Ongole.

Mádhava Mahárájulu presented a *vritti* of 200 *kuntas* (to them) to be enjoyed by their sons and grandsons in perpetuity as long as the sun and moon endure.

The trustees (*Narasásana*) of this are Pápana Reḍḍi, Dési Reḍḍi, Boṭṭivívaṭi Reḍḍi, Pinnama Reḍḍi, Máchinayuḍu.

Twelve *kuntas* are granted as *vritti* to Bairava (deity) on the hill.

Whoever obstructs this will be regarded as having killed a thousand tawny cows near the Ganges and as having eaten from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by one year.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవరుషంబులు ంంర్ర
2. అగునెంటి శ్రీముఖ సంవత్సర యత్రరాయ
3. ణ సంక్రాంతి నిమిత్యమున స్వస్తి । శ్రీమన్మహా
4. మండలేశ్వర అతివిభవ హయాధూఢ ప్రౌఢరేఖా
5. రేవంత పరబళ కృతాంత, శరణాగత వజ్రపంజర, మండ
6. ళీకర వంకోళి జీవరక్ష బుజబల భయని శంకర్మల్ల
7. చక్రనారాయణ శ్రీమాధవదేవమహారాజుల రాజ్యం
8. మున ఒంగోలని మురికినూంతిపాటి పా
9. లిమేర నడబంప్పను వచ్చినవారు దమ్మక
10. దేవనాయుండును గంగరాజును చందారి బై
11. రప నాయుండును ; అటులూరి పెట్లూరి న్ర
12. ఱము యెన్మదియుళ రెడ్డును వీరియు
13. భూయాన్మ తమ్మున వంగోలిని బొట్టుపీటి
14. ప్రోలిరడ్డికిం బొలిమేరనడచినను మాధ
15. వదేవమహారాజులు యిచ్చిన వ్రిత్తి కు
16. ంటలు యిన్నూటు ఱంం వీరి పుత్ర

17. పావృత్తులకు ఆ చంద్రార్క-ముగా
18. నిచ్చిరి దీనికి నరసాసనము పా పన
19. రెడ్డి, దేశిరెడ్డిని, బొట్టు వీవటి ర్రెడిడి పి
20. న్నమ రెడ్డి మాచినాయుడు పీరు.

Second side.

21. వ్వకె కుంటలు ంశ
22. కొండమీంది వైరేనికి పెట్టిన ర్రిస్తి
23. దీని నెవ్వరు ర్రిప్పి వాడు గంగ క
24. ఱుత వెయిగవిలం బొడిచినవారు పెద్ద కొడు
25. కు కపాళమున గుడ్చినవారు స్వదత్తాం
26. ద్వగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తా ప
27. హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేతు.

Ongole (102). (A.D. 1762–63.)

[Ongole. Telugu. A paper grant in the possession of M.R.Ry. D. Márkandayya Śástri Gáru.]

Translation.

(Adoration be to) Śrí Ráma.

Hail! This is the charitable grant of a gift of lands written and given by Mandapáṭi Kumára Rámabhadrarája, student of the Yajuṣ śákha, follower of the Ápastamba sútra, descendant of the Kásyapa *gótra*, grandson of Rámabhadrarája, and son of Rámachandrarája to Dhárá Mṛityunjaya Śástri, student of the Yajus Śákha, follower, of the Ápastamba sútra, descendant of the Kaundinya *gótra* grandson of Peddi Bhoṭla, and son of Venkaṭávadhánulu

in the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1684 corresponding to the (cyclic) year Chitrabhánu, on the 15th of the bright fortnight of Śrávaṇa. The conditions of the grant are—We have given you, exempt from all taxes, cultivable land measuring two (2) kuchela [1] in the fields of Koppólu, which we enjoy as mirási lands for doing service as 'Kávali déśamukh' and as 'ijárá' lands; situated in the taluk of Chímakurti, according to the prescribed rules, on a holy occasion, with a gift of gold and libation of water. Therefore having taken possession of this land, let you, your sons and grandsons in succession enjoy the various grains raised on it every year as long as the sun and the moon last and be happy.

Verse. The ratification of another's gift is superior to one's own gift. By gift one obtains heaven; but by protection of another's gift one reaches absolute bliss. The protection of land given by another is twice as meritorious as one's own gift; by resuming another's gift one's own gift becomes inefficacious.

[Signature] RÁMABHADRA RÁJA,

Rája of Yendlúru, Ongole Taluk.

స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక
వర్షంబులు ౧౬౮౪ అగునేటి చిత్రభాను సం
వత్సర శ్రావణ శు ౧౫ లు యజు శాఖాధ్యాయు
లుంన్ను ఆపస్తంబ సూత్రులుంన్ను కౌండిన్య స
గోత్రులున్ను పెద్దిభొట్లగారి పౌత్రులుంన్ను వెంక
టావధానులవారి పుత్రులయ్యి ధారా మృత్యుం
జయశాస్త్రులవారికి యజుశ్శాఖాధ్యాయు
లున్ను ఆపస్తంబ సూత్రులుంన్ను కాశ్యప స

[1] Kuchela = 8 'gorrus' of land.

గోత్రోద్భవులుంన్న రామభద్రరాజుగారి పౌ
త్రులుంన్న రామచంద్రరాజుగారి పుత్రులుం
న్న అయ్యన మంద్రపాటి కుమార రామభద్ర
రాజుగారు వ్రాయించ్చియిచ్చిన భూదాన ధర్మ
శాసన పత్రికె క్రమమెట్లను మాకుమన్నె కావ
లి సరిదేశముఖ మిరాసీలుర్ంన్న యిజారాకుంన్న
నమస్తాపుంన్న చీమకుతిక సముతులో
కొప్పాలు పాలానీ మీకు కయిలుపాటునకు
రెండ్లు కుచ్చళ్లపాలిం సర్వమాన్యం యీ తిథా
తిథి పుణ్యకాలమంద్దు సహిరణ్యోదక దాన
ధారాపూర్వ కంగ్గశ్రీ అప్పితంగ్గా యి
స్తిమి గనుర్ యీ క్షెత్రం ఫలవరుమకుని యం
ద్ల ప్రతి సంవత్సరం ఫలించ్చిన నానా ధాన్యాము
లు మీ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యము ఆచంద్రా
ర్క్ంస్థాయిగా అనుభవిస్తూ సుఖానపుండ్లు
నది ॥ శ్లోకం ॥ దానపాలనయోర్మ్ధ్యే దా నా
చ్ఛ్రేయోనుపాలనం దానాత్స్వర్గ మవాప్నో
తి పాలనా దచ్యుతం పదం ॥ స్వదత్తా ద్విగుణం
పుణ్యం పరదత్తాను పాలనం పరదత్తాపహా
రేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

ONGOLE (103). (A.D. 1250–51 ?)

[Ongole. Telugu. From stone in supply channel of a tank. Now at Sub-Collector's bungalow, Ongole.]

TRANSLATION.

Hail! This is the gift made by Śrí Sómarája, the prime minister, on the occasion of Uttaráyaṇa Sankránti, corresponding to the illustrious Śaka year 1172, for the

religious merit of his liege lord Chakra Náráyana Singala Déva Mahárája, to the deity of Ongole.

స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧౭౨
అంగునెంటి యుత్తరాయణ సంక్రాంతిని మిత్యంబు
శ్రీ మన్మహా ప్రదానియైన సోమరాజు తన్నెవిన చక్ర
నారాయణ సింగశదేవ మహారాజులకు ధర్మాతక
ముగాను ఒంగోలుని . . . . . .
దేవరకు యిచ్చినది.

ONGOLE (104). (A.D. 1424-25.)

[Paidipádu. Telugu. From Mallésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Saturday, the 10th of the bright fortnight of Śrávana of the year Ródhi, corresponding to the Śaka year 1346, Śríman Mahámandalésvara Birudóráya, Chauhattamalla, Ghantánádaka, Ghantadhvaniparichita-vobbandalómandalíśaktivíra, Chánúrámallapraharana (Baturómádam Nulpa) . . . . . Karibháti Śrípari-pandhita, Prabhuvaratanaya, Śrínidhi, Mummidi Reddi gave this endowment while Mailára Reddi, son of Panta Mummadi Reddi was ruling Pahindipádu. Near the fields belonging to the gods and Brahmans of this village in the time of Vémayya Reddi seven *kunchams* of land were given as a *sarvamányam* (?) At that time Manta Reddi, the person having authority, settled the *vrittis* of that village. Having enquired into the former settlement in the time of Mummadi Vémayya Reddigáru, Mayilára Reddigáru gave for the gods and Brahmans of Payindi-pádu *vrittis* free from presents (katnálu) to last long as the sun and moon.

Those who protect this charity will be regarded as having performed all religious acts; those who do not protect it will be regarded as having committed the five cardinal sins, as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges, as having murdered their parents and as having eaten from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

May it cause great prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ మన్మహా మం
2. డలీకరబిరుదో రా
3. య, చౌహా త్తమల్ల, భు
4. ంటూ నాదకక ఘుంట
5. ధ్వని పరిచిత ఒబ్బం
6. డలో మండలీ శ క్తి వీ
7. రశ్పాణూరా మల్ల ప్ర
8. హరణను(బతురో
9. మాడంనుల్ప) . క
10. రి భా శీపరివంధి
11. త ప్రభువర తనయ
12. శ్రీ నిధి ముమ్మిడి రెడ్డు
13. పెట్టిన శకవర్ష ం
14. బులు ంకరట అగునే
15. టి క్రోధి సంవత్సర
16. శ్రావణ శు ంం శ వం
17. ట ముమ్మడి రెడింగారి
18. కుమారుండు మైలార
19. రెడ్డింగారు పహిండి
20. పాడు పలుచున్న యూ
21. యూరి దేవ బ్రాంహ్మణ

22 క్షేత్రాలకాడ వే
23. మాయరెడ్డింగారి కా
24. లమందు సర్వమాన్య
25. ంపేండుకుంచాలన కుం
26. మంతరడి అదికారు
27. లు ఆ పూరానుంసేసిన
28. బ్రిత్తి కట్టులు ముంమ్మ
29. డివె మాయురెడ్డింగా
30. రి కాలమందుల పూర్వ
31. మర్యాద విచారించి
32. మయిలార రెడ్డిం
33. గారు పయిండిపా
34. టి దేవ బ్రాంమ్మణ
35. క్షేత్రాలకు ఆ చంద్రా
36. ర్కస్థాయిగాను బ్రిత్తి
37. కట్నాలు మానిగా ఇ
1. చ్చిరి ఈ దమ్మము ప్రతి
2. పాలించినవారు సక
3. ల ధమాలును చేసినవా
4. రు ఈ ధమ్ముం ప్రతిపాచి
5. ంవనివారు పంచమ
6. హా పాతకుములున్ను
7. చేసినవారు గంగ కలు
8. త కపిలకోవుం జంప్పి
9. నవారు తమతల్లితం
10. డ్రులం జంప్పినవా
11. రు తమ పెద్దకోడుకు క
12. పాలనం కాటికపట్టి
13. నా వారు ॥ స్వదత్తా ద్విగు

14. ణం పుణ్యం పరద
15. త్తాను పాలనం పర
16. త్తామహా రేణ స్వద
17. త్తుం నిష్పలం భవేతు.
18. మంగళ మహా శ్రీ

ONGOLE (105). (A.D. 1366–67 ?)

[Pallamalli. Telugu. Opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! . . . . of the year Plavanga, corresponding to the illustrious and prosperous Śaka year 1289, Pallámalli Kanṭamamantapamadya Náyinendu of Kammanáḍu . . . . presented . . . . to last as long as the moon and sun endure . . . .

స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవ
ర్షంబులు ౧౨౮౯ అ
గునెంటి ప్లవంగ సం
వత్సర క
మ్మనాండు పల్లామ
ల్లి కంటమ మంటప
మద్య నాళ్ళి నెండు
(మనినిత) . . . రుడు
రమ . . . . . .
పెట్టినవ . . .
. . టిరె . బు .
ళ్ళి . . . నెలిటి . ము
దాంభ . ఆ చం
క్తమ . త్న . .

సో . పోతల్లి ఆవ .
. . . . . .
ను . . .
లం గొండామన
సంపెది.

ONGOLE (106). (A.D. 1739–40 ?)

[Pallamalli. Telugu. South of village under tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Siddhárthi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1660, Rámasvámi Gurvupadyi Ayyannagáru, descendant of the Tállúr *gótra*, grandson of N(G?)ánginédigáru and son of Polnedigáru caused this tank to be constructed for dedication to the god, ... wells, channel . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not agree.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యు
2. దయ శాలివాహన
3. శకవర్షంబులు ౧౬౬౦
4. అగునేటి సిద్ధార్థి
5. సంవత్సర శ్రావణ
6. శుద్ధ ౧౦ లు
7. తాల్లూరి గోత్రో
8. ద్భవులున్న
9. నాంగినేడి
10. గారి పౌత్రు

11. లుంన్ను పొల్నే
12. డి గారి పుత్రు
13. లుంన్ను అయిన
14. రామస్వామి గురువ
15. పద్వి అయ్యన్న గా
16. రు యీశ్వరాప్ర
17. ణంగాను కట్టిం
18. చ్ని చెరువు . . .
19. బావులు కాలు
20. వ.

Ongole (107).

[Pallamalli. Telugu. Below a hill to the west.]

Translation.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Márgaśira of the year Raktákshi, corresponding to the illustrious victorious and prosperous Śáliváhána Śaka year . . . Rámasámi and Guruvappa, descendants of the Tálúr *gótra*, grandsons of Ganginénigáru, and sons of Pólinaváru, caused this pond to be constructed for dedication to Paraméśvara.

1. స్వస్తిశ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలి
3. వాహన శకవరుషం
4. . . . . .
5. అనునేటి రక్తాక్షినామన
6. ంవ్వత్సర మాగశిర
7. శు ౧౦ లు తాళూరిగోత్రో

8. ధృవులున్ను గంగ్గినేనిగా
9. రి పాత్రులున్ను పోలిని
10. వారి పుత్రులున్ను
11. రామసామి గురువప్ప వ
12. రమేశ్వరాపితండ్రాను త
13. ర్వించిన కోనేరూ.

ONGOLE (108).

[Pallamalli. Telugu. West of Gangamma temple.]

TRANSLATION.

. . . . Those who violate this (charity will be regarded as) having killed a Brahman at Benares.

[One imprecatory verse.]

1. . . . . .
(2) మరుమీ . .
(3) దాలివ . తోన ం
4. . . తప్పిన వారణాసిలో
5. బ్రాంహని వధియించ్చిన బ (హు)
6. భివ నుధోదత్తా బహుభి
7. చ్చాను పాలితః యస్యయస్య యదాభూ
8. మి తస్యతస్య తధాఫలం.
9. . . . . .
10. . . . . .
11. . . . . .
12. . . . . య
13. . ను . . . . . కొంత
14. వ . . యె . . . .
15. . దాచంద్రార్కమునుం
16. . . . . డుపు . .

Ongole (109). (A.D. 1337–38.)

[Pérayapálem (hamlet Módépalli). Telugu. On a hill opposite Ánjanéya temple.]

Translation.

Hail! On the 13th of the dark fortnight of Kártika of the year Íśvara, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śaka year 1259, the following charitable edict was granted to Lakshminarasimhadévara of Virunapádu and to Chépe Ásinta Dásari by Śrímat· Kasakurti Bávináyaningáru, Ivipátináyaningáru . . is given as a village mányam and as a *sarvamányam* to Lakshminarasimhadévara of Virunapádu . . . . On the southern side is the *brindávanam* (garden) of the deity.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శకవ
2. ర్షంబులు ంఒ౫౯ అగునేటి
3. యీశ్వర సంవత్సర కార్తికబహు
4. ంఒ లు శ్రీమతు కస
5. కుర్తి బావినాయినింగారు
6. యీవిపాటి నాయినింగారు
7. విరునపాటి లక్ష్మి నరసిం
6. హ దేవరకు చేపె ఆసిం
9. త దాసరికి యిచ్చిన ధర్మ
10. శాసనము వీరునపాటి ల
11. క్ష్మీ నరసింహదేవరకు వూరి
12. మాన్యముగా ననుసర్వమా
13. . . . . దక్షణపు దరిని
14. దేవర బ్రిందావనము.

ONGOLE (110). (A.D. 1221-22.)

[Pernamitta. Telugu. From stone by Rámálingaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Vrishu corresponding to the year 1143 of the illustrious Śaka era Mainápalli Ma . . granted 400 *kuntas* to Bhúnáthadéva of Pernamitta for the religious merit of his parents. If any one obstructs the charity (by collecting cess) he will be considered to have killed a black cow near the Ganges, and to have taken food in the skull of his eldest son. Kunkaṭi Márajíya Bhattalu's son Dévapánu Víralundu Prolajiyula should conduct the deity's service for this *vritti*.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుష[ంబులు
2. ంంర3 గు నెంటి విశువ . . .
3. త్నమున మైనాపల్లి మా . . .
4. తమతల్లి తండ్రులకు [పుణ్యము]
5. కు పెఱనమిట్ట గ్రామంబున
6. భూనాథ దేవర బ్రిత్తి రం ం గు
7. ను యవ్వరయినాను పంగము కు [ధ]
8. ర్మువునకు నెవరు విఫలము సేసినవారు గం [గకరు]
9. తం గవిలంజంపినవారు తమపెద్దకొడు
10. కపాలమున గుడిచినవారు ఇబ్రిత్తికి
11. నొడయులు కుంకటిమారజీయ భట్టలు కోనూ
12. రుండును దేవపానుపీరలుండు ప్రొలజియ్యుల దేవభో

గము

13. నడపంగలవారు । స్వదత్తం పరదత్తంవా
14. యోహరేతి వసుంధరా షష్టివర్షస్ సహస్రా
15. ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమి

Ongole (111). (A.D. 1627–28.)

[Pernamiṭṭa. Telugu. On a pillar in Vishnu temple.]

Translation.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Phálguṇa of the year Prabhava, corresponding to the year 1548 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Parnaśála, Timmana, Vengaḍa, Rámanna, Súrapa and Rangana, these six who are the grandsons of Rámachandruni Timmaráju and (his wife) Rangamma and who are sons of Bhávaráju and (his wife) Tirumalamma, who are of the Kaundinya *gôtra*, of the Ápastamba *sútra*, who are students of the *yajuśśákhá* and who are the *sthala karanams* of Kondavídu and village karanams of the 5 villages, viz., Péraṇamiṭṭa, Mangamúru, Tangaṭúru, Vávilétipáḍu and Pachuva . . . . .

Note.—The cyclic and S.S. years differ by one year.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవరుషం
3. బులు ంఱర అగునేంటి
4. ప్రభవసంవ్వత్సర ఫాల్గుణ
5. శుద్ధ ంఱ లు యజుశాఖాధ్యా
6. యులు ఆపస్తంభసూత్రు
7. లు కౌండిన్యగోత్రులున్ను కొం
8. డవీటికి స్థలకరణాలు
9. న్ను పేరనమిట్ట మంగ్ల
10. మూరు తంగటూరు
11. వావిలేటిపాడ

(To face page 1099.)

ONGOLE NO. 112.

12. వచువ । యాగ్రామా
13. లు ఱ కి గ్రామకరణా
14. లు అయిన రామచం
15. ద్యని తిమ్మరాజు
16. రంగమ్మ । పౌత్రులు
17. భావరాజు । తిరుమలంమ । పు
18. త్రులు । పనశాల । తిమ్మన । వెంగ
19. డ। రామన్న।సూరవ। రంగన। జ ౬
20. కి ॥

ONGOLE (112).

[Pernamitta. Telugu in Cháluky an character. From a rock known as Godugubanda, on the hill.]

TRANSLATION.

Hail! . . . . . who was a mountain to the Ganga dynasty (?) lord of the city of Máhishmati, descendant of the Áyihaya race . . . .

NOTE.—The transcription into Telugu character was done by Mr. V. Venkiah. On p. 86 E.I. vol. IV reference is made to Chóḍa Vikrama Rudra, son of Rájaparendu of the Haihaya *vamśa*, lord of the Kóṇa country and ornament of the city of Máḥishmati which has been identified with Mandla. Ayihaya clearly stands for Haihaya (*i.e.*, Kalachuri).

1. స్వస్తి గంగాపారియాత్ర[1] మాహిష్మతీ పురేశ్వర
2. అయిహయ [వం*] శోద్భవ శివ . . .

[1] Páriyátra means the western Vindhya mountain.

ONGOLE (113).

[Pondúru. Telugu.]

TRANSLATION.

On Thursday the 15th of the bright fortnight of Kártika of the year Ródhi, Kondama Náyaningáru, son of Ráviparvata Náyanimgáru, and Ráminayanimgáru gave the village of Pondúru to Tállapáka Tirumalayyan Gáru in the presence of Tiruvengadanátha for the religious merit of Sadáśivaráya. Therefore he is entitled to enjoy the eight kinds of enjoyment of that village as long as the sun and moon exist.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. They will be debarred from the worship of Hari and Hara, will be born in the womb of a donkey and will go to the city of Yama.

The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift one's own gift becomes inefficacious.

1. క్రోధిసంవత్సర కార్తీకశు
2. ద్ధ ంఱ ము తిరువెంగడనాథుని స
3. న్నిధినిసదాశివరాయుల
4. కుం బుణ్యంబుగాను కాళ్ల
5. పాకతిరుమలయ్యం
6. గారికి రావి పర్వతనా
7. యనింగారి కొమారుడు
8. కొండ్లు నాళినింగా
9. రున్న రామినాళినిం
10. గారును పొందూరు గ్రామ
11. ము సమపించిరిగాన ఆగ్రామా

12. నా గల అష్టభోగఫలప్రాప్తి ఆచం
13. ద్రార్క్ష స్థాళిగాను అనుభవించు వా
14. రు యీధర్మానకు యవ్వరుగా
15. ని తప్పినాను గంగకత్త గోవుబ్రాహ్మల
16. వధించినపాపానం బోదురు
17. హరిహరాదులశావకు వెలిఅగ్గా
18. ధ్రభజన్మానజనించి యవపురికిం
19. బోవువారు । స్వదత్తాద్విగునంపుణ్యం
20. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ
21. స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్ ॥

Ongole (114).

[Pótavaram. Telugu. In a street.]

Translation.

When it was represented to Timmárasayya that the tank in Pótavaram village towards Nágula Vuppalapádu caused to be dug by Póledayya, for the religious merit of his parents, on the 14th day of the bright fortnight of Pushya of the year Bahudhánya, had no water, Malliyarayya made a gift of a field of 2 *gorrus* to the east of the village.

Whoever maintains this field without failure will acquire merit. If any one fails to maintain this field and destroys the tank, the donkey of the Dommara will cover his wife. Therefore the tank is given to the public . . . .

1. బహుధాన్యసంవత్సర పుష్యశుద్ధ ౧౪ లు
2. చెల్లివచ్చిన పోతవరంగ్రామాననూ తమత ల్లిదండ్రులుక్ష-

పు

83128

3. ణ్యముగాను పోలెడయ్యవేయించిన నాగలపుప్పల
4. పాడతెరువుచెరువు యీగ్రామానకు నిచ్చిలేకుండంగాను
తిన్ను
5. రసయ్యకుచెప్పితేను మల్లియరయ్యయిచ్చిన ధర్మదానం
6. వూరికితూరుపు పొలాన రెండుగొల్ల
7. చేను యీచేను యవ్వరు తప్పక నడిపిరి వారికి యీ
పుణ్యం చెందును

Second side.

8. యెవ్వరు తప్పి యీచెరు
9. పు తెను (కోరుపట్టెలి) వా
10. ని ఆలిని దొమ్మగవా
11. నిగాడిదె విషయించు
12. గనుక అష్టలోక ధర్మసా
13. చి ప్రజలకు చేనుపు
14. న్న కుంటను అది ప్రొద్దు

ONGOLE (115). (A.D. 1134–35.)

[Ráchapúḍi. Telugu. In a field to south of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 11th of the bright fortnight of Áshádha of the year Ánanda, corresponding to the illustrious Śaka year 1356 . . . . May this be maintained as long as the sun and moon endure. I have just begun it. Whoever maintains or protects this charity will acquire merit. Those who injure this will incur the sin of caressing the dugs of a donkey.

స్వస్తిశ్రీ శకవరుషం
బులు ౧౩౫౬ అవునేటి

ఆనంద్ద సంవత్సర ఆషా
డ శు ౧౧ గురువారము
తంచి . . . . .
చితక్కిగి . . . . .
ల్చు సాగించి .
ద్రాకర్ద్రముగాను చెల్లగలది మొదటయిపుకు సా
గించినాను యీధర్మవ్రం అను
పాలించి
న వారికి
ధర్మవు
గలుగును
చెప్పిన యీ గ్రామంవారు గాడి
దె స్తనము కవుగలించిన
పాపానం పోదురు

Ongole (116).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingéśvara temple.]

Translation.

O Ráma! May Gaṇapéśvarasvámi resplendent with greatness and splendour on the east . . . Prólámba, the ornament of gods who receive worship from learned men ( ) on the south . . . Rámappa who resides with Párvati on the summits of a mountain on the west . . . Hanumantamúrti the peaceful who protects the north . . . May these lords of the universe shower prosperity and happiness in all directions . . . protect the residents of Amarapura and increase the virtue of people! Ráma! (?)

Note.—This is a verse called Sísam.

1. గణపేశ్వరస్వామి ఖనతతో ం దూప్ప్ఞన వైభవంబులతోడ వున్న (మీరు . . . .)

2. దక్షిణభాగాన దైవాలతిలక మై ప్రాలాంబ విభుదుల పూజ వడసి . . . .

3. పడమట రామవ్వ పార్వతిసహితుండై పర్వతాగ్రంబునం బరగ నిలచె . . . .

4. వుత్తరభూమిన వొనరంగశౌతుండు హనుమంత మూర్తి దాను (మరియూరి . . .)

5. యిట్టి లోకైకనాథులు యల్లదికుర్ల అఖిల మంగళ సౌఖ్యాబ్ధులమరు . . .

6. అమరపుర దానులను (చు . . యుండు) ప్రజలు ధర్మం బు మీర గ నొవ్వరామా॥

Ongole (117).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingéśvara temple.]

Translation.

To Rámeśvara Dévara we Śríman Mahá Maṇḍaléśvara . . . . nannichóḍa Mahárayulu . . . . have given . . . . as *vritti* 3⅛ *puṭṭis* of field . . . Those who obstruct . . . . near the Ganges.

1. శ్రీరామేశ్వర దేవరకు కోమరుశ్వ
2. శ్రీస్మహా మండలేశ్వర . . .
3. ంనన్ని చోడమహారాజులు . . .
4. ఖలమానుకుం . . . . .
5. ఇద్దతాను జనస్తూ . . . .
6. స్థిపరుప్పుగుడో . . . . . .

7. చ్చితిమి పీరికి శ్రీ . . . . .
8. ద్రిత్తిళ (౩౭) ఇల్యునుక .
9. . . లనున చక్రకవాటినిన .
10. . . తప్పినవారు గంగ్గకత్త . . .
11. . . . . .
12. . తకవి . . . . .
13. . . తిచిరు . . .

ONGOLE (118).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingéśvara temple.]

TRANSLATION.

Mallavarapu Timmayya by the grace of Śrí Rámésvara.

1. శ్రీ రామే
2. శ్వర వరప్రసా
3. దేన మల్లవర
4. పు తిమ్మయ

ONGOLE (119).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingéśvara temple.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright fortnight of Mágha of the year Paridhávi, Chévula Dattayaváru planted this flower garden for the worship of Rámésvara.

1. పరిధారి సంవ్వత్సర మాఖ శు
2. ఎ లు రామేశ్వరని పూజకు పువ్వు

3. లతోంట చెఱుల దత్తయ్యవారు బుణ్యం
4. గాను శేశేను శ్రీంజేయును

Ongole (120). (A.D. 1217–18.)

[Rámakúru. Telugu. From rock near Dhvajastham-bham of Rámalingéśvara temple.]

Translation.

* * * *

Chóḍa Déva Chóḍa Mahárâyalu who is the son of Mahá Maṇḍaléśvara Kámaya . . . . who is possessed of all praiseworthy attributes, who bears names such as Jagad (obba)ganḍa, Kírti Náráyaṇa, Páráyaṇa and Chandra-śékhara, who is of the Káśyapa *gótra* . . . . who is the excellent ruler of Vorayúripura, who is a goad to hostile kings, hail! On Friday, the 15th day of the dark fortnight of Śrávaṇa of the year Íśvara, corresponding to the illustrious Śaka era 1134, on the occasion of the solar eclipse, for the religious merit of his parents and the prosperity of his kingdom . . . .

1. . . . . .
2. . ర శ్రీ . . . .
3. . కరితూ . . . .
4. . తబు . . ధగా . . . .
5. బలా . . మా . . మా . డును .
6. యడు . శ్వర . .
7. జంబుత . . . దనచరణపద్మ
8. . . . . వీరదు . .
9. వేరితిచో . . . . వరనృపతి వరకుమారాంకుశ ఒర

10. యూరి పురవరాధీశ్వర . . . కాశ్యపగోత్ర జగ . . .
11. . గండ . . . . కీర్తినారాయణ పరాయణ
12. చంద్రశేఖరనామాది సమస్త ప్రశస్తి సహిత శ్రీమన్మ
హామండ
13. లేశ్వర కామయ . . . యూపుత్రుడు చోడదేవ చో
డమహా
14. రాజులు స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౦౩౯ అనునేంటి
ఈశ్వరసంవ్వత్సర
15. శ్రావణ బహుళ ౧౫ యు శుక్రవారమునాండు . . . .
16. సూర్యగ్రహణ నిమిత్తంబున దమతల్లిండ్రులకు ధర్మపు
17. గాను మాకు రాజ్యాభివృద్ధి అగునట్లుగాను . .

* * * *

Ongole (121).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalingéśvara temple.]

Translation.

Śrí Rághavéśvarundu set up the image of Ráma, and presented . . . . paddy field as a charity for the daily (service) of the deity.

[One imprecatory verse.]

1. శ్రీ రాఘవేశ్వరుండు . .
2. రామయ్యను ప్రతి
3. ష్ఠసేసెను దేవరప్రతినిత్యం
4. కు యవకాయ . . చెను
5. ధర్మముగా నిచ్చిన వరిచెను
6. దేవరకి అపకడాని సేనివె ష్టె

7. స్వదత్తా దిసుణం పుణ్యం
8. పరదత్తాను పాలనం
9. (పరదత్తాభహా రేణ)
10. . . . .

ONGOLE (122).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

The plastering work done for Lakshmaṇadéva. The field given as *vritti* to Lakshmipati 4 *kuṇṭas*.

1. లక్ష్మణదేవునికి
2. వరుపుంబని లక్ష్మీపతి
3. దేవర వచ్చే ట్టినూ ఖ ర ॥

ONGOLE (123). (A.D. 1281–82.)

[Rámakúru. Telugu. On same stone as preceding inscription to east of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Vishuma Sankránti in the year Vrishu, corresponding to the illustrious Śaka year 1203, for the religious merit of (Hail!) Śríman Mahá Mandalésvara [Manumádripati] Rájulu and [Dévabágiya] Mahárajulu, *vrittis* were presented to Ganapéśvara and Bhiméśvara of Rámakúru in Pávativárikunṭa . . . .

NOTE.—The names, unfortunately, are uncertain.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ౧౭౦౩ అగు
2. నేంటి ప్రమా సంవత్సర విషుమసం
3. క్రాంత్తి కాలము స్వస్తి శ్రీ మన్మహా
4. మండలేశ్వర [మనుమాధిపతి] రా
5. జులకు [దేవభాగీయ] మహారా
6. జులకుం బుణ్యముగాను రామకూ
7. రను గణపేశ్వర భీమేశ్వరదేవర
8. కుంబెట్టి నవిత్తి పావతివరికుంట
9. ను .
10. వయ్య . వ . . . విత్తిన
11. కివాపురజే

Ongole (124).

[Rámakúru. Telugu. On stone to east of Ánjanéya temple. The inscription merely gives a list of the property in land and the méras possessed by the temple.]

1. శ్రీరామేశ్వర దేవరకిచ్చిన విత్తి ఖ ౧ పుట్టి
2. శ్రీగణపేశ్వరు దేవరకిచ్చిన విత్తి ఖ ౨ వరకుంటయ
3. ండ చెఱువు వెనకన ౧౭ పొగసూరచేనిలోన ౧౦ ద
4. ఱుడి వెనకన ౩ ఉ తూర్పుననున ౪ దూవెనకు ౪ కు

ప్పతి

5. వల్లిని నరకప్పల వెల్లినెన ౪ చంద్రాలకుంట ధక్షిణాను
6. కు ౧౭ పాకనాటి చెరువు తూర్పునన ౩ అడ్డతెరువు
7. ఉత్తరానన ౧౦ ఎంమువేటి వాంగువడమటన పొగెనా
8. కేమరువు వడుమటన ౨ అని చెరువు వడుమట చెవ్వకొ
9. ననువ ౧౦ ట్టి పొలము సందునిసేనూ ఖ ౧ న ౭ రేడ

చెఱువు

10. లోన 3మ్‌టిలకుంట దక్షిణాన ంఅ తం గేలికుంట దక్షిణా
11. నన ఱ చుఱ్‌దాటకుంట దక్షిణాన ఱ పాంక నాంటి అయో
12. డడుమెట్టన ఱ గారసుండి వెనకన ఱ ను శ్రీవిత్తిమూ
13. . . . . దెవర్‌విత్తులు ॥

ONGOLE (125). (A.D. 1277–73 or. 1337–38?)

[Rámakúru. Telugu. From stone east of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

First side.

Hail! Śríman Mahá Maṇḍaléśvara . . . . (Níla?) Kaṇṭha Chóḍa Déva Maháráẓulu in the year Íśvara, corresponding to the Śaka year 12 . . . . for his own religious merit.

Second side—illegible.

Third side.

The field (given) to the god, one *puṭṭi* (rest illegible).

Fourth side.

Illegible except imprecatory verse at the end.

First side.

1. స్వస్తి శ్రీమ
2. న్మహా మ
3. ండలేశ్వర
4. (. . కంఱ) కంఠ .
5. చోడదేవ
6. రాజులు తమ

7. కు ధర్మాత్తం
8. నునా శకవ
9. షంబులు ంఅ. .
10. అగునెండా
11. ఈశ్వర సం
12. వత్సర

Second side.

1. . . .
2. బుగి .
3. . . .
4. . . .
5. . లో . .
6. . పణనూ
7. . . . .
8. . . . .
9. . . .
10. . . .
11. . . .
12. . . .
13. . . .
14. . . .
15. . . .
16. . . .

Third side.

1. వరకుంబెట్టి
2. నత్తోత్రము
3. ళ ం | చెను

4. బుట్టిరి తంగణ
5. కు . పఱుము
6. . . . .
7. ముల . . బ . న
8. ఱు . . ంఱ
9. . . .
10. . . .
11. . . .

Fourth side.

1. . రుక ం త .
2. తమతల్లి
3. . . .
4. పల్లి . .
5. శ్రీ మహావర
6. . ప్పభాశరి
7. మఱుదేవరకు
8. . . . . కి
9. అంగరంగనికి
10. . . . వినది
11. . సమప్పించి
12. . . ఱిచ్చితిమి
13. స్వదత్తా ద్విగుణం
14. పుణ్యం పరదత్తా
15. ను పాలనం పర
16. దత్తాపహారేణ
17. స్వదత్తం నిష్ఫలం
18. భ వేత్తు

Ongole (126).

[Rámakúru. Telugu. On boundary stone east of village.]

Translation.

Pillars showing the three boundaries north-east and east of Rámakúru (?)

1. యూస్వ
2. ర మూరుపు
3. రామకూ
4. రులో క స్వరా
5. ము మూండు
6. దిశలం దెల శీ
7. కంభములు.

Ongole (127).

[Rámakúru. Telugu. On rock opposite Rámalinga temple. Not forthcoming; this has probably been printed above and entered separately by mistake.]

Ongole (128). (A.D. 1118–19?)

[Ráparla. Telugu. On fallen stone by Vishnu temple.]

Translation.

Hail! On the eleventh of the bright fortnight of Jyéshṭha on the occasion of Uttaráyana Sankránti, corresponding to the Śaka year 1040, while Śríman Maha Chóḍa Déva Mahárâyalu, who is endowed with

all good attributes, who is the lord of Vilóchana, Triló-chana and all other kings of the earth, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam [1] of the Kávéri was built, and who is of unlimited valour, (was ruling) the kingdom in Kammanádu . .

. .

Will be regarded as having killed a Brahman and as having killed 100 brown cows and as having eaten from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

* * * *

1. స్వస్తి సమస్త సహిత
2. విహిత విలోచ
3. న త్రిలోచన ప్రముఖా
4. ఖల ప్రిథ్వీశ్వరకారి
5. త కావేరితీర కరికాల
6. కులరత్న ప్రదీపా అ
7. పరిమిత ప్రతాప శ్రీ మ
8. స్మహా మణి . స్యంకలి
9. . . చుడ దెవుల రాజ్య
10. శకవషంబులు ౧౦౪౦
11. నేంటి జేష్ట శు ౧౧
12. ఉత్తరాయణ సంక్రాంత్తి
13. నిమిత్తమున కమ్మినాం
14. ంటిలోని . . .
15. . . . . .
16. తమ . . .
17. . . లశుద్ద .

[1] See note on p. 1250.

18. . . . .
19. . . . . .
20. . . . . .
21. . . . . .
22. . . . . .
23. బాంహ్మని వధిం
24. చ్చిన పాపానం పో
25. ఖినట్టి వాండె కవిల
26. వధించ్చిన వా
27. రు తన పెద్ద కొడుకుం
28. లముల కూడుకుడ్చిన
29. వారు స్వదత్తం పర
30. దత్తం వాయో హరె
31. తి వసుంధరా షష్టి
32. వర్షా సహస్రాణి
33. విష్ఠాయాం
34. జాయ్యతే క్రిమి
35. . . .
36. . . . .
37. . . . .

ONGOLE (129). (A.D. 1293–94.)

[Rávinútala. Telugu. Opposite Malléśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vijaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1215, while (Hail!) Śríman Mahámaṇḍaéśvara Kákatiya Pratápa Rudra Déva Mahárája'u was

ruling the kingdom in pleasant communication (with his feudatories?) . . Pólamma . . in Brammánipádu of Rávinútala *sthala* and Brammánipádu in Kammanádu, Báhada Déva Rájulu gave in perpetuity with libation of water lands to Bhimésvara Śrí Mahá Dévara whose image he had set up at Rávinútula for the religious merit of Rudra Déva Mahárája who was his liege lord for providing all enjoyments as *mányams* for the temple and *vrittis* for Brahmans.

[Imprecatory verses.]

1. స్వస్తిశ్రీ శకవ
2. షంబులు ౧౨౧౪
3. అగునేంటి విజయ
4. సంవత్సర మైత్ర
5. శు ౧ సో స్వస్తిశ్రీ
6. మన్మహా మండలే
7. శ్వర కాకతియ్య
8. ప్రతాప రుద్ర దేవ
9. మహారాజులు సు
10. ఖ సంకథా వినోద
11. ంబుల రాజ్యము సే
12. యుచుండుగాను క
13. మ్మనాంటిలోని
14. వినూంతుల స్థల
15. మున బ్రహ్మని పా
16. టం గట్టిన బోలామ్మ

Second side.

17. బాహడ దేవరాజు
18. లు దన్నెలిన రుద్రదేవ

19. మహారాజులకు ధర్మ
20. పుగాను రావినూంతు
21. లం బ్రతిష్ట సేసిన భి
22. మేశ్వర శ్రీ మహా
23. దేవరకును అంగరంగా
24. ది భోగములకునున్న
25. . . . . త్తే
26. త్రము దేవస్థాన మాన్య
27. ములును దేవ
28. బ్రాహ్మణ బ్రిత్తు
29. అను వంచ్చ చతు
30. స్సీమ సహితమైన
31. త్తేత్ర మంత పట్ట
32. ను చెల్లె గ్రామం స
33. హితముగాను

Third side.

34. ఆ చంద్రార్క
35. ము సెల్లున
36. ట్లుగానుదారా
37. వోసి యిచ్చెను
38. మంగళ మ
39. హా శ్రీ శ్రీ॥
40. దానపాల నయో
41. ర్మ్మధ్యే దానాశ్చే
42. యోనుపాలనం
43. దానాత్స్వర్గమ
44. వాప్నోతి పాల
45. నా దచ్యుతం

46. పదం ॥ (2) స్వద
47. త్తా ద్వినుణం పు
48. ణ్యం పరదత్తా
49. నుపాలనం పర
50. దత్తా పహా రేణ స్వ
51. దత్తం నిష్ఫలం భ
52. వేతు॥

Fourth side.

53. స్వదత్తం పరద
54. త్తంవాయోవా రే
55. తీవసుంధరా ప
56. ష్టివర్ష సహస్రా
57. ణి విష్ఠాయాం
58. జాయతే కృమిః ॥

ONGOLE (130). (A.D. 1283–84?)

[Rávinútala. Sanskrit in Telugu character. Opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

In the Śaka year reckoned by the senses (5), the sky (0) and the suns (12) (*i.e.*, 1205), on the 1st of Chaitra, Śrí Padmaya the Brahman who is the ornament of the ministers of king Śrímat Kṛishṇadhara firmly planted a pillar bearing a garuda, conferring prosperity and being the edict of his good fame, for Śrí Késava, at the town of Rávinútala in Śrí Kammanádu.

NOTE.—We cannot identify this king.

1. श्री कंसक्ष्मात
2. ल गाविनूत

3. ल पुरेश्रीकेशवा
4. याकरोत्संभं
5. गारुडमिंद्रि
6. या भ्रमिंद्रिरे
7. शाकेसमासंमि
8. ते श्रीमनुक्त-णध
9. रेशमंत्रितिलक
10. श्रीपद्मयक्ष्मासु
11. रश्रैत्रादौस्वसुकी
12. त्तिशासनमि
13. ति श्रेयःप्र
14. दं सुस्थिरम् ॥

Ongole (131).

[Santanútalapádu. Telugu. From stone in Chennakésava temple.]

[The stone is broken at the top and what is visible of the first two lines is therefore not intelligible. The broken portion seems to give the name of the donor of the charity.]

Translation.

We have given the fields belonging to us in Ammanabrólu *śima*, commencing from the northern extremity of the tank of Nútulapádu, bounded on the east by the boundary line of Yendlúru, on the west by the boundary line of Pinundula Gudipádu on the north and south by the boundary line of Mainampádu, after fixing

the boundaries, for the performance of daily worship, lighting and all enjoyments to the deity, on the holy occasion of a lunar eclipse, with libation of water and gift of gold.

Therefore this service should be continued always as long as the sun and the moon last.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing Brahmans and cows on the banks of the Ganges.

V. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift; by resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

V. Whoever resumes land given by himself or by another will be reborn a worm in ordure for 60,000 years.

1. న్నొంవెట్టి సనుషిఁంచి

2. య్యవారు ప్యమ్యసానిచిన తిక్కుప్పకు పాలించ్చి ఇయ్యన వడగించి

3. అమ్మనబ్రోలి శీమలోను మా నాయంకరానకు సాగివచ్చి

4. నూతులపాటినం చెరువు వుత్తరపు కొమ్మునుండి పూర్వాటికి యండ్లూరి

5. పాలిమెరాను పశ్చిమానికి పిణుంచుల గుడిపాటి పాలిమెరాను అంద్వుషిణో

6. త్తరానకు మైనంపాటి పాలిమేరాను మితంచేశి పాఁం ఖండ్డిత్తంగాను దేవునికి నిత్యనై

7. వెద్య దీపారాధన పర్వతిథులుఁ అంగరంగ వైభవాలున్ను సాగివచ్చి అట్టుగాను

8. యా తథాతిథి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందును సహిరణ్యోదక దానధారా పూ

9. ర్వకంగాంను సమపిఁంస్తిమి గనక ఆ చంద్రార్కస్థాయిగాను యాశైంకరఁ అ

10. వఘరించ్చునది॥ యీ పుణ్యాననుయవరూ అచ్చినానుడిం
గంగక

11. తఁను గో బ్రాహ్మనిని వధిఞ్చించిన పాపాన బోవువారు॥ం
స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం

12. వరదత్తానుపాలనం వరదత్తాపహారేణ స్వదత్తంనిష్ఫలం
భవేత్ । స్వదత్తాం వరదత్తా వాయోహా

13. రేతివసుంధరా షష్టివర్ష సహస్రాణి విష్టాయాంజా
యతే క్రిమి॥

ONGOLE (132). (A.D. 1443–44.)

[Singarikonda. Telugu. From fallen stone below the hill.]

TRANSLATION.

May there be prosperity!

Hail! On Thursday the 10th of the bright half of Phálguna of the year Rudhiródgári, corresponding to the year 1365 of the illustrious Śaka era, on the auspicious occasion of a solar eclipse, Manúri Devala under the orders of Daḷavâyi (commander-in-chief) Devarájaya Vaḍayulaváru (? ?) granted the following charity for the religious merit of Śrímad Rájádhi Rája, Rájaparamêśvara, Śrí Víra Pratápa Déva Ráya Mahâráya.

During Konḍa Śrí Narasimhadéva's great festival which falls on Punnama (the 15th day of the bright half) in spring, while the 18 sects of people of all the countries and all the devotees (bhaktas) of the 56 countries are serving the deity, we have remitted the taxes on articles of merchandize carried for sale on the road leading to (Tirupati) this holy place during the 7 days from the 10th day of the bright half of Phálguna to the end of

1st day of that dark fortnight and the tax on marriages on carts, slaves, horses, bullocks, cows, buffaloes, and other live stock, on all kinds of grain, oils, women's cloths and other beautiful articles, also the tax due to temples, watcher's fees, (the meaning not very clear) palace (or government) tax, and granted the privilege of this exemption, with libation of water, so that it may last as long as the sun and moon exist. Therefore all the officials of the 18 sects of all the countries and all persons who reside in the 56 countries have granted this for performing divine service to Narasimhadéva. Those who do not maintain the charity are like Arabs and will incur the sin of committing the five great sins; they will incur the sin of killing the sacred cow near the Ganges; they will incur the sin of killing their eldest son and eating from his skull (at the burial ground).

[Imprecatory verse in Sanskrit!]

The charity should be maintained.

May it cause great happiness!

1. శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబు
2. లు ంకెఒఒ అగునెంటి రుదోద్గారి స
3. ంవత్సర పాల్గుణ శు ం శ్రీమద్రాజా
4. ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
5. దేవరాయ మహారాయులుకుం బు
6. ణ్యముగాను సూర్యగ్రహణ పు
7. ణ్యకాలమునందును దళవాయి దేవరా
8. జయ వడయుల వరస్నానతీం మనూరి దె
9. వలయు- శాసిన దస్మ్రుతము (.) కొండ శ్రీన
10. రసిహ్మదేవుని వసంత పున్నమ తిరు
11. నాళ్ల మహోత్సవం అఖిలదేశాల వదినె
12. న్మిదివంది శ్రీవర్ణ్ణపులున్ను రెంబై ఆ

13. రు దేశాల చాలుమూల సమస్తభక్తులు
14. న్ను వేంచేసి కొలువంగాను తిరుపతి
15. మార్గహాను అంబికొని సరకులకు
16. పాల్గుణ శు ౧౦ మొదలు ఆ బ ౧ తుద
17. గాను ది ౭ లోనున్న పెండ్లికి రూకలూను
18. న్ను బండి బానిసలు గుఱాలు యెద్దు
19. లుం బసులు యెనుపశులు మొద
20. లయిన జీవధనాలున్ను నానాధాన్య
21. లున్ను రసవగ్గాలు చీర సరకులు
22. మొదలయినటువంటి రమ్యమయి
23. న సరకులకున్ను సుంఖపుతలారి
24. చేవలం తీరువలేక సుంఖకమతలా
25. రికట్నం నగరికట్నం నుచితముగాను
26. మాని ధారాపూర్వముసేసి ఆ చం
27. ద్రార్క స్థాయిగాను సర్వమాన్యం సే
28. సిరిగాన అఖిల దేశాల పదినెదిమి
29. ంది శ్రీవ్యవహ్నులును యంబై ఆరు బె
30. శాల చాలుమూల సమస్త పెకం
31. ధున్ను శ్రీనరసింహదేవుని తిరుప
32. డి కొర్తిమి యిద్దర్మము యిచ్చినది
33. యిది యీధర్మము యిదిపాలిం
34. పక యవ్వరు తప్పినాను ఆరబ్బు
35. నటువంటివారు పంచమాది మహా
36. పాతకాలు సేసిన పాపానం బోవువా
37. రు గంగకఱత గంగగోవుం జంపి
38. న పాపానం బోవువారు పెద్దకొడు
39. కుం జంపి కాపాళాన కాటిక కుడ్చి
40. న పాపానం బోవువారు॥
41. స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పర

42. దత్తాను పాలనం వరిదత్తా ప
43. హ రేణ స్వదత్తం నిష్పలం భ
44. వేతు ॥ అన్నారుగాన యీదమ్మ
45. ము పాలించ్చెది మంగళమహా
46. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

Ongole (133).

[Tangaṭúru. Telugu. In a street to the east—a fragment.]

Translation.

. . . . should be maintained. (Whoever obstructs) this will be regarded as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges, and as having eaten from the skull of his eldest son.

1. . . . . .
2. సు . . . . . .
3. చెల్లంగల దీనికి కి .
4. గంగ్గకరుతు కబిలపా . .
5. వారు పెద్దకోడుగ్ . . .
6. డిచిన . . . . య . . .
7. నాగరా . . . మ
8. నులా . . . వాని శు
9. సంగాని . . ళు ఒ
10. మ సంగయ గొల.

Ongole (134).

[Tangaṭuru. Telugu. Threshold of Keśavaswámi temple. Illegible.]

Ongole (135).

[Trovaguṇṭa. Telugu. On a stone in the Śiva temple.]

Translation.

Śríman Mahámandaléśvara Bayyanadéva Mahárája and China Bayyanadéva Máhárája gave 1,000 *kuṇṭas* of land to the illustrious Mahádéva of the temple (múlasthána) of Tógunṭa—10 *kuṇṭas* to Kannéśvara Mahádéva, 10 to Śrí Mahádéva of Yerragudipádu, 10 to Veṭṭipali (?) Ganeju-peśvara (?) Śrí Mahádéva, 5 to Víréśvara Śrí Mahádéva of Paḍúru and 10 to Śrí Kondúrudéva.

Note.—The inscription consists of 19 lines, of which the last 12 are engraved on the right of the first 7. The village Trovaguṇṭa appears as Tógunṭa in this inscription. We cannot identify the rulers mentioned.

1. శ్రీమన్మహా మండలేశ్వర
2. బయ్యనదేవ మహారాజులు
3. చిన బయ్యనదేవ మహారాజు
4. లుతో గుంట మూలస్థాన శ్రీమన్మ
5. హా దేవరకుం దెటిన క్షేత్రం
6. కు ౧౦౦౦ కన్నేశ్వర శ్రీమన
7. మహాదేవరకు న౧౦ పది
8. ఎట్లగుడి
9. పాటి శ్రీ మహా
10. దేవరకున ౧౦ ప
11. ది వెట్టి పలికణె
12. జుపెశ్వర శ్రీమ
13. హా దేవరకు న ౧౦
14. పది పడూరి విరేశ్వర

15. శ్రీ మహా దేవర
16. కు న ౪౫ కొండూ
17. రి దేవరకు
18. న ంం పది
19. ఇచ్చెను.

ONGOLE (136). (A.D. 1300–01?)

[Trovagunṭa. Telugu. On stone in temple of Chinnakéṣava.]

TRANSLATION.

Hail! Tógunṭa Náráyaṇappa of the *gótra* of Gautama caused to be constructed a temple, and maṇḍapams to Chennakéśavasvámi in the month of Chaitra in the year Ṣárvari corresponding to the Ṣrí Ṣaka year 1224 and caused the image to be set up. He gave land to the temple. He (also) established worship with lamps.

NOTE.—The year Ṣárvari corresponds to S.S. 1223 current.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషం
2. బులు ంఒఒర వెంటి
3. శార్వరి సంవత్సర
4. చైత్రమా సంవరకు
5. గౌతమ గోత్రోద్భవు
6. లైన తోగుంట నా
7. రాయణప్ప శ్రీచెం
8. న్న కేశవస్వామికి ఆ
9. లయ మంటపాము
10. లు కట్టించి ప్రతిష్ట చె

11. యింది ఆలయా
12. నకు క్షేత్రం శ్రీచ్చెను
13. దీపారాధనను
14. నిర్వహించెను.

ONGOLE (137). (A.D. 1778–79.)

[Trovagunṭa. Telugu. On a stone in the Kódanda Rámaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! As the temple which was formerly constructed by Tóvagunṭa Sítarámuḍu got out of repair, Rámanna son of Tóvagunṭa Venkaṭappa, rebuilt the temple and consecrated Śrí Ráma (the idol) in it on the 15th day of the bright fortnight of Jyeshṭa of Vilambi year corresponding to 1700 of the victorious Śáliváhana Śáka era. Those who did this belong to the *gótra* of Gautama and are *miráśidars* of the village.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయ
2. శాలివాహన శ
3. కవర్షంబులు
4. ంశంం అను
5. నేటి విళంబీసం
6. వత్సర జ్యేష్ట శు
7. ద్ధ ంఅ లు పూర్వం
8. తోవగుంట సీ
9. తారాముడు ప్ర
10. తిష్టచెశిన ఆలయ
11. ంళోలం అయితే తి

12. ర్ది తోవగుంట కిం
13. కటప్ప కొమారుడు
14. రామన్న ఆలయం
15. కట్టించి శ్రీరాము
16. లవారిని ప్రతిష్ట
17. చెశెను॥ యి ప్రతి
18. ష్ట చెశినవారు
19. గౌతమ గోత్ర
20. లు॥ గామా
21. ను మిరాశి
22. దాలుఁ

Ongole (138). (A.D. 1247-48.)

[Uppugundúru. Telugu. From stone near gate of Gouréśvara temple.]

Translation.

Hail! On Sunday the 15th of the bright fortnight of Adhika Jyéshṭa of the year Kílaka in 1170 (Śaka) a gift was made for the religious merit of Śrímat Gaga (Gaja?) Sáhiṇi Jámulunáyaka consisting of 50 *kuṇṭas* of wet land in rear of the tank constructed by Uppugondúru Próliredḍi, to the north of Pinnagaṭṭu, and 50 *kuṇṭas* of dry land. To the deity (were given) 20 *kuṇṭas*. The following are *vrittis* to Brahmans.

(Here follows a list of shares.)

Note.—Jámulu Náyaka was probably the commander of the force of elephants to one of the Kákatiya kings. Compare No. 99.

1. ౧౧౭౦
2. కీలక సంవత్సర అధిక జేష్ట

3. శుద్ధ ౧౫ ఆదివారం శ్రీమళ్ళగ
4. జసాహిణి జాములు నాయకుని
5. కి ధర్మ్ముగా ఉప్పగొండూరి
6. ప్రోలిరెడ్డి పిన్నట్టి ఉత్తరా
7. నం వెట్టించిన చెఱ్ఱు వెనక
8. నిరునేల దేవరకు సు ౨౦ వె
9. లిపాలము సు ౨౦ దేవుడికి సు ౩౦

Second side.

10. బ్రాహ్మన బ్రిత్తులు పాంమ్మ
11. ండి పెద్దికి కు ౧౫ కొమ్మనపెద్ది
12. కి కు ౩౫ నరసింహపెద్దికి కు ౩౫
13. నరసింహ్మంవారికి కు ౭౫ రామపెద్ది
14. కి కు ౩౫ అపా అప్పనకు ౩౫ నారా
15. యణనుకి కు ౩౫ అనంతునికు
16. ౩౫ అకొండయ ౩౫ యరపె
17. ద్ది కు ౩౫ పెరుమాది కు ౫

ONGOLE (139). (A.D. 1218–19?)

[Uppugundúru. Telugu. Near Gouréśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! (Vai)tama Seṭṭi who is the son of Śrímat Minda Guddali Chendi Seṭṭi, who is possessed of all praiseworthy attributes, who is the worshipper of the illustrious divine lotus feet of Śrí Gouríśvaradévara, who is the chief ruler of Nellore *sthala* (in) Pákanádu . . . . twenty . . . . thousand (?), having constructed the big tank of this Uppugondúrupalli, having put up *achchukaṭṭus* (bunds) to the paddy fields all round the village for the religious

merit of his lord Ganapatidéva Mahárája and of his parents and of himself, on Sunday the fifteenth . . . . of the bright fortnight of Kártika under the star Krittika, corresponding to the Saka year 1140 to Gouriśvara Mahádéva of Uppugondúru presented 200 *kuntas* of wet land under the Tada tank and 3 *puttis* of dry land. Nellore Minda Guddali Vaitama Setti did this. Whoever upholds this charity will get merit and those who obstruct this will be regarded as having killed tawny cows near the Ganges and will be infested with worms in hell for sixty thousand years.

NOTE.—The donor's father was apparently governor or headman of Nellore town. He is not mentioned again in this collection.

1. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహి
2. తంబున శ్రీగౌరీశ్వర దేవర
3. దివ్య శ్రీపాదారాధకులైన పాకనాంటికి ఖ
4. రువైదీక్ష వేయింటికి నెల్లూరి స్థళమునకు ప్ర
5. బు ముఖ్యుడును శ్రీమతు మిందగుద్దలి చె
6. ండిసెట్టి కొడుకు తమసెట్టి ఖయ్య
7. ప్పం గొండూరు పలి డూరిపెద్ద చెఱువు
8. కట్టించి డూరిచుట్టును వరి మడ్లకు
9. అచ్చుకట్టుసేసి తన్మేలిన గణపతిదేవ మ
10. హారాజునకు తమ తల్లితండ్రులకు తనకు పుణ్యం

Second side.

11. గాను శకవరుషంబులు
12. ంగరం అగునేంటి కార్తీక శు
13. ప వసమియుం గ్రి త్తికలు నాది
14. వారమునాండు ఉప్పు గొండూరి
15. శ్రీ గౌరీశ్వర మహాదేవరకు నెల్లూరి మిండగు

16. ద్దలివై తమసెట్టి తడచెఱువు సెఱుకట్టనీరు నే
17. లగు ౨౦౦ వెలి పొలముళ 3 శ్రీధర్మాపు
18. ఎవ్వరైనను నడపి పుణ్య నడపెంది
19. దీని త్రిప్పినవారు గంగకఱుత కపిల పా
20. డినవారు అర్వది వేలెండ్లు తొంకత్రు
21. మఱి తొలువంగానఱకొననుండంగలవారు.

ONGOLE (140).

[Valaparla. Telugu. From rock near the Yerragunṭa.]

TRANSLATION.

The tank of Kárempúḍi Peddanayamgáru.

1. కారెంపూండి
2. పెద్దనయంగారి
3. చెఱువు

ONGOLE. (141). (A.D. 1544–45.)

[Valaparla. Telugu. Stone near Aravapalli Vírabramham's yard wall.]

TRANSLATION.

Adoration be to the illustrious Rámanúja.

Hail! On Thursday the 12th of the bright fortnight of Ásvíja of the year Kródhi, corresponding to the year 1466 of the illustrious, victorious and prosperous Ṣáliváhana Ṣaka era, Ṣrímad Rájádhirája Rája Paramésvara, Srí Víra Pratápa, Ṣrí Víra Sadáṣivadéva Mahárávulu, being seated on the jewelled throne at Vijayanagar and ruling the kingdom of the earth, granted the village of Volaparli in

Addanki *sîma* attached to Kondavîdu *Durgam* as an *agrahára* with libation of water and gift of gold to Kónéti Tiruvengalanáthayyagáru, son of Śrímad Tállapáka Tirumalayyan Gáru, who is the founder of the path of the vedas.

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః।
2. స్వస్తిశ్రీ జయాబ్యుదయ శాలివాహన శకవ
3. ఱంబులు ంరఱఱ అగునేంటి క్రోధి సంవ్స
4. త్సర ఆశ్వీజ శు ంఅ గు శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతి
5. ష్టాచార్యులైన తాళ్లపాక తిరుమలయ్యంగారి కు
6. మారుండు కోనేటి తిరువెంగళనాథయ్యంగారికి
7. శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతా
8. ప శ్రీవీర సదాశివదేవ మహారాయలు విజయ న
9. గరమంద్దు రత్నసింహాసనాసినుండై పృథ్వీ సా
10. మ్రాజ్యము సేయుచున్న కొండవీటి దుర్గానకు
11. ం జెల్లివచ్చె అద్దంకి శీమలోని వొలపల్ల అనేగామ
12. ము సహిరణోద్యక దానధారాపూర్వకముగా
13. ను ధారపోసి యిచ్చిన అగ్రహారము। దానపాల న
14. యోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనాత్ । దానాత్స్వ

గ్గమ

15. వాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
16. యు

ONGOLE (142). (A.D. 1148-49?)

[Valaparla. Telugu and Sanskrit in Telugu character. In front of Vénugópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the 16th year of the victorious reign of Śrímat Tribhuvana Chakravarti Śrí Kulóttunga Chóḍadévara, corresponding to the Śaka year 1070, on the occasion of Vishama Śankránti, we, Śríman Mahámanḍalésvara Tribhuvana Malladéva Chóḍa Mahárâyulu, have given with libation of water the (village) Volupara in Kammanánḍu, which is under our rule, to Śrí Késavadévara of Kontṛidona for oblations, offerings, worship, dancing girls and furniture (?), and for the maintenance of the worshippers, to last as long as the moon, sun and stars endure. Those who, not doing good to this charity, think of injuring it will be regarded as having killed 1,500 cows on the banks of the Ganges and as having killed at Benares.

[Three imprecatory verses.]

1. స్వస్తి శ్రీమ_త్రి
2. భువన చక్రవ_ర్తి శ్రీ
3. కులోత్తుంగ చోడదే
4. వర విజయరాజ్య
5. సంవత్సరములు
6. ంఒ గు సా్రిహి సకవ
7. రుషంబులు ంంశం య
8. గునేట్టి విమమ సం
9. క్రా_న్తి నిమి_త్తమున
10. శ్రీమన్మహా మణ్డ

11. లేశ్వర త్రిబునమ
12. ల్లదేవచోడ మహా
13. రాజులు కొంటృదొన
14. శ్రీ కేశవదేవరకు మా
15. జీవితమ్మున కమ్మునా
16. ట్టిలోని ఒలువఱివా
17. వి బలిఅచ్చ్ఞనలకు సా
18. నులకు మానులకు
19. దేవాశ్రితులకు జీవి
20. తా త్తముగా ధారా
21. పూర్వకముసేసి అచ
22. ంద్రార్క్క తారకముగా ని
23. చ్చితిమి యీశృ త్తికి హి
24. తమ తలంచి కాని అహి

Second side.

25. తము దలచిన
26. వారు గంగకఱుత
27. వేయినేనూఱు గవి
28. లల వధియించ్చినవా
29. రు వారణాసి వ్రచ్చిన
30. వారు॥ స్వదత్తం పరద
31. త్తం వాయో హరేతి
32. వసుంధర షష్టివర్షస
33. హస్రాణి విష్టాయాం
34. జాయతే క్రిమి॥ బహు
35. భిర్వసుధా దత్తా బహు
36. భిశ్చానుపాలిత యస్య
37. యస్య యదా భూమి స్త

38. స్య తస్య తదాఫలం॥
39. అకరస్యా కరి కరణే గో
40. సహస్ర వధ సితః కరణే
41. ప్రవి త్తి విచ్ఛేద గో క్రో
42. టి ఫల మశ్నుతే॥

ONGOLE (143). (A.D. 1267–68 ?)

[Valaparla. Telugu. On stone bearing a garuḍa opposite Vénugópála temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Arddhódaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1189, Śríman Mahá Maṇḍaléśvara Kákatiya Rudradéva Mahárâyalu, being given to understand that Śrímat Kovvidona (?)Tribhuvana Mallaprahári Kéśava Dévara was in possession of an ancient edict for (the grant of) the village named Volupara in Kammanáḍu, presented it (to him) for the religious merit of Gaṇapadéva Mahárája.

[One imprecatory verse.]

1. స్వ స్తిశ్రీ శక
2. వరుషంబు
3. లు ంంగా అ
4. కనేంటి అక్కో
5. దయ నిమి
6. త్తమున శ్రీ
7. మన్మహా మం
8. డలేశ్వర కా
9. కతీయ్య రు

10. ద్రదేవమ
11. హారాజులు
12. శ్రీమతు కొ
13. వ్వి దొన త్రిభు
14. వన మల్లప్ర
15. హరి కేశవ
16. దేవరకు కం
17. మ్మనాంటిలో

Second side.

18. ని ఒలువఱి అనే
19. డి ఊరు పూవఁ శా
20. సనమును గల
21. గుట ఎరింగి గణ
22. పద్దేవ మహారా
23. జునకుం బుణ్యము
24. గాను ఇచ్చితి
25. స్వదత్తం వరదత్త వా
26. యో హరేతి వసుం
27. ధరా షష్టి వరుష స
28. హస్రాణి విష్టాయాం
29. జాయతే క్రిమి

Ongole (144).

[Vallúru. Telugu. South of Vénugópálaswámi temple. Illegible.]

Ongole (145).

[Vallúru. Telugu. Opposite Vénugópalaswámi temple.]

Translation.

The wet and dry fields given as a *vritti* by Kámaya Boppaṇḍu to the descendants of Mattugáru . . . .(?) of Mattugáru . . .

1. కామయ బొప్పండు
2. పెట్టిన వ్రిత్తిరు వెలిమ
3. త్తుగారి మాకమరదికి
4. బిడ్డబిడ్డ తరము కుడు
5. చువారు బ్రోసినవా
6. రు . డమా . మి
7. . . . .

Ongole (146).

[Vallúru. Telugu. North of Sómésvara temple.]

Translation.

Hail! On Thursday the fullmoon day of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1 . . 0 (gave) to . . . . . belonging to his chiefdom. Those who fail in this will be regarded as . . . . in the river Ganges and as having eaten in the skull of their eldest son . . .

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరు
2. షంబులు ం . . ం అగునెంటి
3. విభవ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ పౌన్న
4. మి ఈరువారాన య . నాయంకుని వా

5. . రం . ప్రోరమవా . . . . . వాఁకి శ్రీశ
6. శైహా నెవరకుమ్రమనం నెనిబ్రితి . . . . . .
7. దినా దీనిం చెంత మర . . . , ...
8. మాళవి సాని . . . . . .
9. జ నిచ్చి దీనికిం తప్పినవారు గంగా నది . . . .
10. ప్పినవారు పెదకొడుకు కపాలానం గుడిచినవారు
11. . . . . నెంజు . . నికి . . . . .
12. ఇప్పనిం . . . . . .
13. చే . . . . . .
14. . . . . .
15. . . . . .
16. . . . శేపినవారు
17. కిని దుఱొవి . తల

Ongole (147).

[Vulichi. Telugu. On steps of Vénugópálaswámi temple.]

Translation.

The charitable edict granted by Rudrápaningáru, son of Hindirá Bhúnárí Sobhamgáru of Hiragalúru belonging to Śrí Paschahadana Gópála on Thursday the 30th of the dark fortnight of Mágha of the year Íśvara . . . . If añy one obstructs this charity . . . . he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges.

1. యీశ్వర సంవత్సర మాఘు
2. బ ౩౦ గు శ్రీపశ్చాహద
3. న గోపాళుని హిరగలూ

4. రి హిండిరా భూనారీ శో
5. భంగారి కుమారుండు రుద్రా
6. వనింగారు సెయించ్చి ధర్మశాసనం
7. . . . . న్ని వచ్చి మా
8. . . . పాలాన చింగ్గన నానా
9. (దా) న్యాన రాంన్నం బేడ్డిమానిరి
10. . . . యీ పున్యానకు యు
11. . పేబం పుచ్చుకొంన్నాను గం
12. . . గోవుబ్రాహ్మనిం జంప్పిన పా
13. పానం బోడురు గనక . . . .
14. . . . . .

ONGOLE (148). (A.D. .)

[Vulichi. Sanskrit in Telugu character and Telugu. East of village.]

A. (*Sanskrit.*)

Hail! . . . . . the worshipper of the divine and glorious lotus-feet of Śrí Tirupurántakadéva which are illuminated by the gems of the diadems of all the gods and demons, the abode of the goddess of universal sovereignty obtained by the excellent favour of the glorious king Karikála Chóḍa, who has the ensigns—the clouds, the umbrella, white wing (vehicle), chámara, álavetṭa (fan) and an ornament containing pearls and other gems, who has the greatness of being heralded by a conch, Iruvettuganḍa (conqueror of twenty), Ráyagandagópáḷa, the supreme lord of the Nallambhaṭṭu country, the paramour of the prostitutes who are titled chiefs, Singára . . . . hostile army . . . . a hero on the battle field, the

destroyer of hostile armies, Mádaya Narasimhaya, who is great in valour, (a lion) destroying the rut on the temples of the elephants which are hostile rulers, a fierce king, the lion to the elephants which are enemies, Áruvattuganda (conqueror of sixty), Ráyagandagópála, Ráyanáyanka vítí . . . .

B. (*Telugu.*) (A.D. 1416–17 ?)

Hail! On Wednesday the 7th of the bright fortnight of Kártika of the year Durmukhi, corresponding to the Śrí Śaka year 1340, Śrí Rámanangáru granted to Chandréśvara and Soméśvara the field *Bevanachénu* . . . the southern field, and others in all 4 *puṭṭis* and 10 *túms* . . . .

Note.—B is evidently a separate inscription. There is a difference of a year in the S.S. and cyclic years. In A, for Nallambhaṭṭu, we should perhaps read Noḷamba.

A.

1. स्वस्ति [1]समस्तसुधासुरमौळिमणिगणरंजितश्री-
2. त्रिपुरांतकदेवदिव्यश्रीपादपद्माराधक श्रीक-
3. रिकालचोडनराधिपवरप्रसादसाधितसकल-
4. साम्राज्यलक्ष्मीनिवास [2]लाच्छनमेघ[।]डंब्ब-
5. रयातपत्र[3]धवलपत्रचामरयालवट्टसमौ-
6. क्तिकमणिगणालंकार [4]येकशंक्कादिमहाम-
7. हिमान्वित विरुवत्तुगंड रायगंडगोपाल न-
8. ल्लंब्बहुतलाधिराय राहुत्तवेस्या [5] भुजं-

---

[1] Read 'सुरासुर° instead of सुधासुर.

[2] Read लांछन°.

[3] Read धवलछत्र.

[4] Read एकशंखा°

[5] Read 'वश्या° instead of वेस्या.

9. గ పిగార . . . పరబల . . సమరతల[వి]-
10. ర పరదట్టివిభాళ మాదయనరసింహ సాహసోత్తుం
11. గ [1]వైరినాయంకకుంబ్బికుంబస్థల[2]మదవిదారణిహ
12. మండనపార్తవ[3] తోడరగజకేసరి యరువెత్తుగండ రా-
13. యగండగోపాల రాయనాయంకవీటి . . పాం-
14. ఛాల

B.

14. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులో [4]వెయిన్ని తొంమనూ
15. ంట నలుపయగు నేంటి . . . దుర్ముఖి సంవ
త్సర కార్తిక శు
16. 2 బు సిరోమనంగారు చాంబ్రేస్వర సోమేస్వర దేవ
17. రకు సి . . . . . చుండ్డి పూజము వి
[చా]రించి బె
18. [వ] నసేను . దక్షిణపు పేను మోదలుగనం నాలుగు
పుట్టులు
19. ను వంద్రము నేనున్ని స్తిమి బీడుగాసి సు . . . .
20. . . . . పిన దోశాన బోవండ్లు
[॥*]

---

[1] The anusvára stands at the beginning of the next line.

[2] Read °కుంభికుంభస్థల°.

[3] Read °పార్థివ instead of పార్తవ

[4] Apparently నెయ్యితోం మున్నగటలుపై is meant.

ONGOLE (149). (A.D. 1310-11.)

[Yendlúru. Telugu. Opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . . . in the month of Mágha of the year Sádháraṇa, corresponding to the illustrious Śaka year 1232, on the holy occasion of a lunar eclipse, for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Śrí Víra Pratápa Rudradéva Mahárájulu . . . . formerly . . . . to Mallináthadévara . . . . to Mahadéva.

100.
100 *kuṇṭas* in Mangamúru.
100 *kuṇṭas* in Gónuguṇṭa.
100 *kuṇṭas* in Kákuṭúru.
100 *kuṇṭas* in Búdaváḍa.
50 *kuṇṭas* in Pulikoṇḍa.
100 *kuṇṭas* in Chanimpáḍu.
100 *kuṇṭas* in Maindanipáḍu.
100 *kuṇṭas* in——múṇḍi.
100 *kuṇṭas* in Manchikalapáḍu.

* * * *

1. స్వస్తిశ్రీ జాతక
2. శకపరుషంబులు ౧౨౩౨ అనునేంటి సా
3. ధారణ సంవత్సర మాఘమా . . . సోమగ్ర
4. హణ పుణ్యకాలమందు శ్రీమన్మహా మండలేశ్వర
5. శ్రీవీరప్రతాప రుద్రదేవ మహారాజులకు పుణ్యంగాను
6. . . . . మల్లినాథ దేవరకు పూర్వము
7. . . . . సమంగాను
8. . . . . మహాదేవరకు
9. . . . . య
10. . . . . వారుకూం

Second side.

1. రకు ౧౦౦ మంగ మూరకు ౧౦౦ గోనుగుంటను
2. కు ౧౦౦ కాకుటూరకు ౧౦౦ బూదవాడకు ౧౦౦
3. పులికొండకు ౨౦ . . . . . చంనిం
4. పాడుకు ౧౨౦ మైందనిపాడి కు ౧౦౦
5. మూండికు ౧౦౦ మంచి కలపాడకు ౧౨౦
6. . . . . .
7. . . . . .

ONGOLE (150). (A.D. 1256–57 ?)

[Yendlúru. Telugu. From 3 sides of a stone in enclosure of Mádhavaswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Śríman Mahámandaléśvara Chakranáráyaṇa Śrí Sárangapáṇidévarája who is possessed of all praiseworthy attributes, who is skilful as Révanta in subduing unruly horses, who is Kṛittánta (Yama) to the enemy's army; who is a fortress of adamant to those who seek refuge; who is praised by his feudatories; who is the protector of life; for the increase of his life, health, and wealth, for the increase of his possessions and *váhanams* (vehicles), for the prosperity of his kingdom, for the increase of wealth and gold; while Śríman Mahá Mandaléśvara Kákatíya Gaṇapatidéva Mahárája was ruling the earth and holding pleasant intercourse (with his feudatories); (Hail!) on Wednesday the 5th of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Nala, corresponding to 1174 of the Śrí Śaka era, in order that his

(Govinda Náyakulu's) father Mádhavadévarája might obtain Vaikunṭa (heaven); his (*i.e.*, Sárangapáṇi's) servant (Hail!) Śríman Mahápradháni (prime minister) Govinda Náyakulu founded this endowment. The charity given to Śrí Mádhava Perumál for providing all enjoyments, consisting of daily offering, lighting and all other pleasures!

We have given Éṇḍalúru, 12,500 *kunṭas* (in extent), as a sarvamánya.

On the east Pernamiṭṭa.

On the south Nútulapáṇḍu.

On the west Mayandanapáḍu.

On the north Yaḍlúru.

In this way they have given it as a sarvamányam to Śrí Mádhava Perumál.

The enjoyers of this *vritti* are Chennaya Nambigáru, son of Mádhava Nambigáru, and his sons and grandsons as long as the sun and moon last.

[Two imprecatory verses and afterwards comes a list of shares in the grant.]

NOTE.—The year "Nala" corresponds with S.S. 1179 current.

1. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి
2. సహితం శ్రీమన్న
3. హా మండ్డలేశ్వర అ
4. తి విషమ హాయా
5. రూఢ ప్రౌడరేఖారే
6. వంత్త పరబళ క్రితా
7. ంత్త శరణాగత వ్రజవ
8. ంజర మండళీకర వందో
9. జివరత్న చక్రనారాయణ
10. శ్రీ సారంగ్గపాణి దేవరాజు

11. లు తమకు ఆయురా రో
12. శ్వైశ్వర్యా భివృద్ధి యు
13. వస్తు వాహాన సంవృద్ధియు రా
14. జ్యాభివృద్ధియు ధనకనక సమృ
15. ద్ధియుంగాను శ్రీమన్మ
16. హామండలేశ్వర కాకతి
17. ర్య గణపతి దేవమహారా
18. జులు సుఖసతంత్రా బినో
19. దంబను బ్రిథ్వీరాజ్యము
20. సేయుచుండంగాను స్వస్తి
21. శ్రీ శక వరుష ములు ౧౧
22. ౭౮ అగు నేంటి నల సంవ
23. త్సర వైశాఖ శు ౫ బు తమ
24. తండ్రి మాధవ దేవ రాజునకు
25. శ్రీ వైకుంటలోక ప్రాప్తి
26. ర్నమై పెట్టి నిజబ్రిత్యు
27. లై (న?) । స్వస్తి శ్రీమన్మహా
28. ప్రదాని గోవింద నాయ

Second side.

29. ంకులు నిల్పిన ప్రతిష్ట । శ్రీ
30. మాధవ పెరుమాళ్లకు
31. ను అంగరంగ భోగశ్వైవేద్య
32. దీప ముఖ్యమయిన సర్వ
33. వస్తు భోగమునకు ఇ
34. చ్చిన దమ్ములు । ఏండ
35. లూరు సర్వ బోగ సాంప్ర
36. తగాను ఇచ్చిరి కుంట
37. లు ౧౭౫౦ । పూర్వతః పె

38. రన మిట్ట దక్షిణతః నూం
39. తులపాడు పశ్చిమతః
40. మయిందనపాడు ఉత్తర
41. తఃయష్లురు ఇట్లు సవ
42. మాన్యముగాను శ్రీమా
43. దవ పెరుమాళ్లకు ఇ
44. చ్చిరి యీ వ్రిత్తి కొడయలుమా
45. దవనంబింగారి కొడుకు చె
46. ంన్న యనంబింగారు విరిపు
47. త పొవుత్రులకు అచం
48. ద్రార్క్ష్ము । స్వదత్తం పరద
49. త్తం వాయోహరేతి వసు
50. ందరా షష్టివ్వర్షసహ స
51. హస్రాణి విష్టాయాం జా
52. తే క్రిమి । స్వదత్త ద్విగుణం
53. పుణ్యం పరదత్తాను పా
54. లనం పరత్తా పహారం
55. చ్చ స్వదత్తండనిష్పలం భ
56. వేతు ॥ మల్లినాథ దేవర
57. కు ౧౫ం గొవింద పెరుమాళ్ల
58. కు ౧౦౦ అవనం కకు
59. ౧౦౦ దేవత కు ౩౦ విరుల కు
60. ౨౫ కోనిట్ల ఘుండవనం కు
61. కు ౨౫.

Third side.

1. గోవింద నాయని కు ౮౦౦
2. బపగాజుకు ౩౦౦ చురి పె

3. ద్దికు ౧౨౦ అని పెద్దికు ౧౨౦
4. పెరుమాండ్రాజు కు ౧౦౦
5. చమిరాజు కు ౧౦౦
6. కు చెకు ౨౫ పదుమనాబికు
7. ౨౫ చందయ కు ౧౦౦ నరస
8. భట్టుకు ౧౦౦ తిపురారి దే
9. వని కు ౨౦౦ మయిలారు
10. భట్టు కు ౧౦౦ వల్ల భయి
11. దేవన కు ౧౦౦ మయిదే
12. వన కు ౧౦౦ లకుం భాయికు
13. ౧౦౦ నరన దేవన కు ౧౦౦
14. తిడుపబాయికు ౧౦౦ గడ
15. యాకు ౫౦ బాందు దేవభ
16. ట్టుకు ౧౦౦ పాలిమెరకు
17. ౧౦౦ మరెమంచి ౭౦
18. అత్తిరాజ కు ౫౦ . .
19. బట్టనప్పన కు ౭౦ మం
20. చ కు ౨౦ కూచిరాజకు ౨౦
21. శ్రీ దామ అప్పనకు ౨౦౦ శ్రీ
22. బయితెడికు ౧౦౦౦ శ్రీ
23. పొలప్పన కు ౫౦

Ongole (151). (A.D. 1248–19 ?)

[Yendlúru. Telugu. From three sides of stone near Mádhavaswámi temple.]

A.

Translation.

Hail! Prosperity!

During the year 1170 of the illustrious Śaka era, on the occasion of Uttaráyaṇa Sankránti, Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Chakra Náráyaṇa Singaḷadéva Mahárájulu's minister . . . . Hail! who is resplendent in the post of Mahámátya (prime minister) to which he has been appointed for ruling the whole kingdom, who is great in honor, who is endowed with the triad of royal attributes, namely, lordship, counsel and courage, who is the conqueror of the seven external enemies, who is the possessor of wealth, who is the commander-in-chief of the whole army and who is well skilled in managing the affairs of the king, has given to Śrímallináthadéva of Ongole for worship, enjoyment, and daily offering,

Second side.

three hundred *kuṇṭas* of dry land on the west of the village. The trustees for this are Kondapareḍḍi, Mallireḍḍi, Pápa Próreḍḍi, Nárapareḍḍi, Káṭavareḍḍi, and Sómireḍḍi. The temple servant for this is Víraya Pandit, son of Sakaléśvara Pandit.

(Those who obstruct this charity) will be considered to drink from the skull of their eldest son.

[Usual imprecatory verse.]

B.

Náganabóyundu, son of Dévanabóya, ordered the grant to the deity Mallinátha of ewes and cows (to supply) one half *munta* (మువ్వము) of ghee for the lighting of a lamp for the religious merit of Jagadéva Mahárája. (This is apparently a separate inscription.)

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౭౨ నెంటి యుత్తరాయణ
3. సంక్రాంతి నిమిత్తమున స్వస్తిశ్రీ
4. మన్మహా మండలేశ్వర చక్రనారాయ
5. ణ సింగళదేవ మహారాజుల ప్రధాని
6. స్వస్తి సమస్త రాజ్యభరణ నిరూపి
7. త మహామాత్య పదవి రాజమాన
8. మానోన్నత ప్రభుమంత్రోత్సాహ శక్తి
9. త్రయగుణ సంపన్నులును బాహా
10. సహస్రాని యోగాధి పతియు
11. ను సకల లక్ష్మీమి పతియును స
12. మస్త సేనాధిపతియునుం బ
13. తి కాయ్య దురంధ్ధరుండును

Second side.

14. ను ఒంగోలని
15. శ్రీ మల్లినాథ
16. దేవరకు అవఁ
17. నాభోగ నిత్య నివే
18. ద్యముల కిచ్చిన వెలి
19. పాలము ఊరివ
20. శ్చిమ భాగమున
21. గుంటలు ౩౦౦ డీనికి
22. నరసాసనము కొండపరె

23. డ్డి మల్లిరెడ్డిని పాపభోరె
24. డ్డి నారపరెడ్డిని కాటవ
25. రెడ్డిని సోమిరెడ్డిని దీనికి
26. స్థానికులు సకలేశ్వర పండి
27. తులు కొడుకు వీరయపండి
28. తులు

Third side.

29. పెద్దకొడుకు కపాళము
30. నం గుడిచిన వారు
31. స్వదత్తం పరదత్తం వా
32. యోహరేతి వసుంధర
33. షట్టివ్వరుష సహస్రాణి
34. ం విష్టాయాం జాయతే క్రి
35. మి । శ్రీ జెగదేవ మహా
36. రాజులకు దమ్ముడువుగానుదె
37. పన బోయిని కొడుకు
38. నాగన బోయుండు తన నా
39. గొత్తెంగడుపు (మల్లినకుని
40. జేవరకు దీపా ం
41. తవ్వండు నెళచెయి)
42. వాండ్లునదిపెప

Podili (1).

[Budamanaráyalapádu. Telugu. Near Gangamma temple. This inscription—deciphered by Mr. V. Venkayya—is written from the bottom upwards; a rare occurrence. The translation is more or less conjectural.]

Translation.

Hail! In the 12th year of the prosperous and victorious reign of the glorious Vishṇuvardhana Mahárája, ... granted in the northern part of Bállam Bhanṭárala which is in the domain of . . . Vellakivádu his father-in-law, a field requiring four *puṭṭis* of seed, in the northern quarter. (He) gave to Ishṭa Sómu . . . . Whoever obstructs this field of Sómu will incur (the sin of) . . . . Whoever protects this will . . . .

* * * *

1. స్వస్తి శ్రీ [విష్ణువ] ర్ధన మహారా-
2. [జ *] [ల] కు ప్రవర్ధమాన విజయరా-
3. [జ్య *] [సం] వత్సరంబు [భు] ద్వాదశవ [ష] ంబున
4. . దు . ప్రి [ధి *] విరాజ్యంబు . యవారిమామ
5. . . య్యవెళ్ళకివాడి పఱువు
6. బొల్లమ్ భంటారళ [ఉ] త్తరంబున చేశమునా-
7. లుగువుట్టు ఆట్లపటు సే . చ్చి [రి] ట్ట సోము
8. కు ఇచ్చిరి దీనికి ప్రతిరవలు వచ్చువారు
9. [ఈ]సో[మి] చేనుకు పా . . . . . లిదుఆ
10. [వా] రశభు [1] దీని గాచినవారు . రట్టాన . . .

11. [ర] . . . లరు . . క ఇ [చ్చిన] వారు . .
12. వంబు రాక . . నడచినవారు కోరిమా [క్ష] . . .
13. . బడితిమ . . . . . లిము . .
14. . ట్టుకో . . . బున . లనిశ్చినా-
15. . . ను । శ్రీ

Podili (2).

[Budumanaráyalapádu. Telugu. Near Gangamma temple. In old character.]

Translation.

Hail! In the first year of the reign of the prosperous and victorious Vishnuvardhana Mahárája, Śivápparájul made a grant to Ubilíśvara Bhaṭṭár. May the kingdom of the Gangas[1] resemble Paradise(?)

* * *

Second side.

. . . . is the deed of gift.

This should be continued as long as the sun and moon endure. The grant made by Maṇḍavi Kamma, born in (the kingdom of) Chóla, to Ubilíśvara Bhaṭṭáraka. The gift made by Siváppparáju should be continued as long as the sun and moon endure.

Third side.

A well and a temple in Śrí Niṭṭasómula erected by Śrí Komorapólu Kondayya, best of Kings(?) A temple built

---

[1] Or 'the dominion of the goddess Ganga.'

by Vallúri Áṭaṛla Márayya. The Reḍḍis (గొరవళ్లు) being pleased gave land.

Whoever obstructs this grant will incur guilt.

Note.—Who this king was is not known.

Fourth side.

Whoever injures this (grant) will incur the sin of destroying 1,000 temples, 1,000 tanks, 1,000 cows, five Brahmans (?) and five maidens in Benares.

1. స్వస్తిశ్రీ ఐ[శ్వ]-
2 వర్ధన మహా[రా]-
3. జు లోకు ప్రవ-
4. ర్ధమాన వి[జ ?]
5. రా[జు] ప్రళమరా[జ్యం]
6. బున శివాప్పరా-
7. జుల్ ఉ[బిలీ]
8 శ్వర భట్టారళా-
9. కు ఇచ్చిన దత్తి
10. గంగరాజ్యం బునాక
11. ఉద్యోగం బ[డ్యొ్య్యి]ది

Mutilated at the bottom.

Second side.

Lines 1 to 5 are much damaged.

6. ఇచ్చిన పన్నా[స]
7. చవ్వాయిత్తకాలం
8. బు చరిగిన్చువారు [॥*]
9. మణ్డ[ఖి]చోళ[జక]
10. మ్ ఉబిలీశ్వర
11. భట్టారక పన్నాస

12. శివాప్ప గాజు ఇచ్చి-
13. [న] దత్తి చన్దా్రయి-
14. త్తకాలంబు చరి .
15. గిన్చువారు .

Third side.

1. శ్రీనిట్ట
2. సోమళ
3. . వసిన
4. వావియు
5. దేగులాబును
6. శ్రీ కొమ్మెరపా
7. లు కొణ్డయ్య
8. ఘనరాచ[మ]
9. ణి లిఖితస్య
10. వల్లురి ఆట
11. ల్లి మారయ్య
12. పణికొసి-
13. న గుడియు
14. గొరవళ్ళెచ్చి
15. చే నిచ్చిరి వ-
16. [కర్]బు వచ్చిన
17. ఇ పన్నాసు [వి]
18. [స్థ ?] అయ్యెద [॥ *]

Fourth side.

1. దీనికి ఆ
2. హితన్చి[పి]
3. న్చిన వాణ్డు
4. భారణాసి [ని]

5. వెయు గుభృవు
6. వెయు చెఱువు
7. భు వెయు గవి
8. లాభు వేపురు
9. పాఱను వేపు
10. కన్నెళనుము
11. టిచ్చిన[ఖి]
12. [స్వ?] అయ్యె [దు] [॥ *].

NOTE.—The transcript into modern character was supplied by Mr. V. Venkayya.

PODILI (3).

[Budamanaráyalapádu. Telugu. Near Gangamma temple. A small inscription on a stone close to No. (2), unintelligible.]

PODILI (4). (A.D. 1514–15.)

[Chilamakúru. Telugu. To south of village.]

TRANSLATION.

Prosperity! Hail! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Srávaṇa of the year Bháva, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1437, on the holy occasion of a solar eclipse, for the religious merit of Śríman Mahárájádhirája, Rájáparaméśvara, Śrí Víra Pratápa Kṛishṇadéva Maháráya, the lord of Śríkarnáṭa Vijayanagar, Ráyasam Konḍa Marusayyangáru granted this edict to Bhiméśvara Mahádéva and Kailásanátha Mahádéva of Podela. We formerly granted the village of Chilumakúru situated in

the east in Podila *śima*, on the western bank of the Musi, which was formerly in the enjoyment of these two deities, as a rent-free *Inám* to these two deities for providing all means of enjoyment to them, in the proportion of four shares to Bhímésvara and two shares to Kailásnátha. Those who render help to this charity will acquire the merit accruing from the sixteen great gifts beginning with *Tula purusha*.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges. Śrí.

1. శ్రీ స్వ స్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్ష
2. బులు ౧౪౩౭ । అగునేటి భావసంవ్వత్సర శ్రావణ
3. బహుళ ౩౦ గు । అందు సూర్యగ్రహణ పుణ్యకా
4. లమందు శ్రీమత్ మహారాజాధి రాజ రాజపర
5. మేశ్వర శ్రీ కర్నాటవిజయ నగరాధీశ్వర శ్రీవీరప్ర
6. తాప శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలకు పుణ్యగాను రాయసం

కొండ్లు

7. మస్తయ్యంగారు పాదెల భీమేశ్వరమహాదేవునికిన్ని కై
8. లాసనుత మహాదేవునికిన్ని ఇచ్చిన ధర్మశాసనము
9. పూర్వాన దేవళ్లకు ఇద్దరికిన్ని చెల్లేటిగ్రామ పాదిలశీమ
10. లోని తూర్పు ముశికిపడమటిగడ్డ చిలుమకూరి
11. గ్రామంము సర్వాక్రాంత్తిగాను దేవళ్లకు యి
12. ద్దరికిన్ని అంగరంగ్గవైభవాలకున్ను భీమేశ్వరదే
13. వునిక్కి ౪౫ నాలుగుపాళ్లున్ను అరాన్ను కైలాసనాతనికి
14. ౫౫ రెండుపాళ్లున్ను అరాను నడచిరిమిగాను పూ
15. ర్వ సాగించ్చి ఇస్తిమి యీధర్మనకుస హాయ్యలై
16. నడచినవాల్లకు తులాపురుషం మోదలైన షోడశమహాదా
17. నాలున్న చేశిన పుణ్యంకలుగును । ఇధర్మనకు యవ్వరు

తప్పిన

18. డచిరి గంగ్గక త్తగోవు బ్రహ్మనిత్సంపిన పాపాపోదురుశ్రీ

Podili (5). (A.D. 1518–19.)

[Chilamakúru. Telugu. On the same stone.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Mágha of the year Bahudhánya, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1440, the temple trustees (Samsthánakulu) of Kailásanátha and Bhíma granted one *kucchala* of dry land on the boundary and 10 *kuntas* of wet lands as a *sarvamánya* to Médarametta Singirináyadu, who walked over the boundary line of Chilamakúru (settled the boundary dispute). They have granted (the lands) so that they may be enjoyed by the sons, and grandsons (of the grantee) as long as the sun and the moon endure. Therefore he should enjoy it.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షం
3. బులు గరళం అను నేంటిబహు
4. ధాన్య సంవత్సర మాఘ శు గఅ గరు
5. వారాన్లు చిలమకూరిసందు పొ
6. లిమేరనడచిన మేదరమిట్ట శింగి
7. రినాథునికి శైలాసనాంధండు భీ
8. మనిర్ంసంస్థానికులు ఇచ్చిన వెలిచే
9. ను పొలమేరనుకుచ్చిలచేనున్ను వ
10. రి మడి గు ం పది గుంటలున్ను సర్వ
11. మాన్యంగానిచ్చిరి కాన పుత్రపవుత్రపొ
12. రంపర్యం ఆచంద్రార్క్ంమై ఇచ్చిరి గను
13. భవించి బ్రదుకువారు॥

Podili (6). (A.D. 1312–13.)

[Chimaṭa. Telugu. Opposite Bhímésvara temple. In great part illegible.]

Translation.

Hail! On the day of Sankránti, on Tuesday the 13th of the dark fortnight of Pushya of the year Paridhávi, corresponding to 1234 (also in letters) of the illustrious Ṣaka era . . . Náyaningáru issued this charitable edict, pouring water in the presence of Bhímanáthadéva, for the enjoyments of the temple of Bhímanáthadéva of Chimaṭa and for the services in connection with *bhóga*, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure, for the religious merit of Śrímat Ahivi Molayanáyanikulu the Superintendent of the palace of (Hail!) Śríman Mahámandalésvara Kákaṭiya Pratápa Rudradéva Mahárája . . . . the sons, karanams and *kápus* granted 12 . . .

Note.—This is Pratápa Rudradéva II. The palace official is not mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు వెళిన్న ఇమ్మా
2. ంటముప్పఱినాల్గు ంఱెర అగునేంటి పరీధావిసం
3. వ్వత్సర పుష్య బ ంగె మంగళవారాన సంక్రాంతినాండు
4. స్వస్తిశ్రీమన్మహా మండలేశ్వర కాకతియ్య ప్రతా
5. పరుద్రదేవ మాహారాజుల శగినాయంకులు శ్రీ
6. మతు అహివి మోళయనాయంకుల్-లకుం బుణ్యముగా
7. న చిమట భీమనాధదేవర కడిభోగానకు భోగవను(లకు)
8. గాను యల్లకాలమూన్న సురియ చంద్రులు గలంతకాల
మూ
9. ను వుండునట్టుగాను భీమనాధదేవరసన్నిధిని ధారవోసిన
వారు

10. . . . . నాయినింగారి దాసినాళినింగారు ఇచ్చివుండిన ధర్మం

11. . . . . వకొడుకులూను కరణాలూను కాపులూను

12. . . . . ను ఇచ్చిన పన్నుల్లిలు చిమట దన . . . . . పినన

13. . . . . మంకాచింస్తలువ . . రుతు . . . . వితివా

14. . . . . ఇరుసన్నంనూర . . . . . .

15. . . . . నాబాం . . .

16. . . శాసం . . . . పూ ఆర . . . .

17. . లవ క ఊలకూ . . . ఈకు . . .

18. . . . పూ . . మర . . . ంపెర . . .

19. . . . . కక . . . న . . .

20. . . . . వారి . . . స్మకొన్న . . .

21. . . . . లవాప . కఱిని .

22. వాతు . . వార . . వ .

23. . . . . .

24. . . . . .

25. . . . కు . . . నవ్రిత్తిళ ఒ న ంం బోగవ్రిత్తిళ ఒ . . . వ్రిత్తి

26. . . . నియ దాసినాండ పెద్దివ్రిత్తిన రుద్రదేవరకు . . . ను స్రా

27. . . . జు భోగానుకు బ్రాంహణవ్రిత్తి దేవరకుఇచ్చిఈవి . . మడ్డిండు

28. . వే . . వవ్రిత్తి ళ ంం డుపుట్ల . . వ్రిత్తిని . . ఐగవను . . నవాస్సవ 3

29. . . శ్రీ వారిపుణ్యానపోదురు పెట్టనివారికీ పరియ్యనివారు ఘువ్వలు

30. . . . . శ్రీ శ్రీ శ్రీ

Podili (7). (A.D. 1260-61?)

[Dondaléru. Telugu. East of Mádiga hamlet.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 15th of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Raudri, corresponding to . . . of the illustrious, victorious, and prosperous Śaka era, in the reign of Śríman Mahámandaléśvara Kákati Gaṇapatidéva Mahárája, in the reign of Śríman Mahámandaléśvara Bhímarája Peddanu(Siddana?)déva Mahárája, descendant of the lineage of Śríman Mahámandaléśvara Vimaláditya, who (Bhímarája) is Chálukya Náráyaṇa and who is versed in polity, in Kammanádu . . . . the illustrious, who is the abode of all kinds of prosperity, who is the supporter of his relations, who is devoted to doing good to others, Gouríśvara . . . Dévundu, Chennagúri . . . svarundu . . . presented as charity for the religious merit of Siddhiráya . . . for perpetual lamp . . . Therefore . . . (to last as long as the sun and moon (endure) . . .

Note.—For date compare Podili (No 10).

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ . . . . . .
2. . . అనునేంటి రౌద్రి సంవత్సర భాద్రపద బ ౧౫
3. లు గురువారము నాండు
4. శ్రీమను మహామండలేశ్వర కాకతి గ
5. ణపతిదేవమహారాజు రాజ్యంబున
6. శ్రీమనుమహా మండలేశ్వర చాళుక్య నా
7. రాయణ నీతిపారణ విమలాదిత్య వంసావతా
8. ర శ్రీమనుమహా మండలేస్వర బీమరాజు పెద్ద
9. నుదేవమహారాజు రాజ్యంబున సిద్ది

10. రాయనికిం బుణ్యంబుగ్గాను
11. కంమనాంటిలోని శ్రీమతు
12. సకలలక్ష్మీ నివాసుండు బం
13. ధుజనాశ్రితుండును బ
14. రహితాంబరనుం(డ్ను)గాఁ
15. . . .
16. . . .
17. నంబర గౌరిస్వర . .
18. దేవుండును చెన్నగూరి .
19. . . . స్వరుండునుం లనేటి
20. . . . . న వెట్టించి మెటి
21. . . . . ధర్మ్ముగా
22. . . . టి బె. . . అఖండదీపానకు .
23. . . . . గనకస . . .
24. . . . . మారమకు . .
25. . . చంద్రా
26. . . . . .
27. . . . . .

Podili (8).

[Dondaléru. Telugu. Near a well.]

Translation.

. . . of Phálguna of the year Durmu(khi) corresponding to . . . 83 of the (Śa)ka era . . . .

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . నిచిన ననుభవిం . .

4. . . ండ్డి యతఁడు . .
5. . . కవపఁబులు . .
6. ర3 ను నేంటి దుమ్మ . .
7. . ం వత్సరము న పాల్గు
8. . . చాచవశ . .

PODILI (9). (A.D. 1257–58.)

[Dondaléru. Telugu. Opposite ruined Mallésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 7th of the bright fortnight of Márgasira of the year Pingala, corresponding to the Śrí Saka year 1179, Śrímat Madádidévundu, who is possessed of all the glory of various titles, such as Śríman Mahámandaléśvara, the lion to the mountain which is the race of Vijaya (victory), who is a Harischandra in truthfulness, whose locks of hair are sprinkled with the pollen of the lotus of the illustrious and divine feet of Kulóttunga Chódadéva, who is a skilful Paraśuráma in the battle field, ... a Rádhéya in truth, the king who is as pure as the Sobhánjana (a tree), (Soubhánjaninga Malaráya[1]?), ... Vikrama Simhádri, ... a Vasanta (spring season) to the host of good men, a Jayanta to lovely women, the lord of the town of Vivarangadási (?) . . . . whose conduct is characterized by mercy, who is a Révanta[2] in horsemanship, who can fight with two heroes, who can fight with the whole world, ...

---

[1] Malaráya = Hill chieftain(?). [2] Révanta, a son of the Sun.

Konḍuganḍa, Chalamartiganḍa, the destroyer of the pride of Gajapati, Pekandrunu Kétuganḍa (the hero who has vanquished many men), Ganḍáraganḍa (hero of heroes), Bhimalamanda (?), who is death to the hosts of the enemies of the holy kingdom of the Chóḍas, who is a hero to those having *birudas* . . . . . who is Bhojéndra, who is a Kshatriya of the Hárita *gótra* (?) . . . . . who is Brahma in destruction, whose seat is Garuḍa, whose glory is praised in the three worlds, whose fame is sung by soldiers and ministrels, who is . . . . . Sankéśvara, who is a son to other men's wives, and whose consort is the goddess of victory: for the religious merit of his lord (Bhíma?) ráju Siddayunnu Rudra Mahádéva and of . . . . . Mahárája, presented for providing worship and all kinds of enjoyment to Dontaléṭi Mallináthadéva.

The *Sthána Pantulu* (temple servants) of this temple Mallajiya, Menṭa . . . . . pólajiya, should enjoy this in peace.

[Two imprecatory verses.]

Whoever fails in this charity will be considered as having eaten from the skull of his eldest son.

Note.—This Madádi Devunḍu does not seem to appear elsewhere. He seems to have been a subordinate of the king Bhímarája Siddanadéva who is mentioned in P. 7 and who seems to have been a vassal of the Kákatíya Ganapati. It is not apparent in what position Kulóttunga Chóḍadéva stood to these various personages nor what Chóla king is alluded to under that name. Possibly Kulóttunga III is referred to and it is meant that Madádi Devunḍu was a descendant of that king.

1. స్వస్తిశ్రీసకవషఁంబులుంగొఁగఁలనేంటిపింగళసంవ

త్సరమా

2. గఁసిరసుద్ధ ౭ గురువారమునాఁడు శ్రీమన్మహామండ

3. లేశ్వరవిజయకులాచలమ్రిగేంద్ర సత్యవారిశ్చంద్ర కులో
త్తుం
4. గ చోడదేవదివ్యశ్రీపదపంకజరజఃకలితకుంతల సిర స
మర
5. ముఖప్రాజ్ఞ్యపరుసరామ . . . . . సత్యరాధేయసా
6. భాంజనింగమలరాయ। బిక్రమసింహాద్రి . . . సివా ను
జనవన
7. వసంతకామినీజయంత వివరంగదాసినగరివతి వనజా
8. (సనకస్తూరి . . నోరథతమథనూదస్తరాజ మనోజ)
ఆహవ
9. (వహోగ్ర . ర . . హార్తివకోనవత్తలికలన మావంగాను .
ధాత)
10. (లాదిరాజు) దయచారచారిత్ర తురగకేవంత . . .
11. (మనాకు) సంతయుభయ మాకోలు జగధియ మా
కోలు (వకి)
12. (లని)బైకొండుగండ చలమర్తిగండ గజపతి మదనాపహా
13. (ర ఇనివాలినం . .)మ లైనపెకండ్ర నూకేతుగండగండ
రగం
14. డ . చోడభిమలమండల శత్రుకులయాంతకబిరుదర
15. గండ . నచోడ(గ హాకిసాలతో)బోజేంద్రన హారితశుత్రజ
16. (. నివ . . . సంహార) చతుర్ముఖ గరుడాసన సంజా
17. యమాన త్రిజగన్నుతమాన (. . మడివాదేవర) భటనట
18. జననాథ కీర్తి (యాంక నాధిక్య త్వమా కేశరలం) సం
కేశ్వర
19. పరాంగనాపుత్ర విజయలక్ష్మీకలత్రయ నామాదిస
20. మస్తప్రపస్తిసహితం శ్రీమతుమదాది దేవుండుగంతన్నెలి
21. న . . . మరాజు సిద్ధయన్న రుద్రమహాదేవుల
కుం

22. న . . . మహారాజులకుం బుణ్యముగాను దొంతఱటిమలి
నా

23. ధదేవతాపూజఱకుం అంగరంగ భోగానకుం ఇప్పిం

24. (చ్చిరి) ఇగుడిస్థానావంతులు మల్లజియ్యను మెంట

25. . . . పోలజియ్యాను (ది . .) సుఖము యనుభవించువారు

26. బహుభివసుధాదత్తా బహు భిశ్చానుపాలిత ఎస్యఎస్య
యదా భూమి

27. తస్యతస్యతథావలం । స్వదత్తంవరదత్తం వా యోహా
రేతి వసుంధరా శ

28. ష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాంజాయతే క్రిమిః॥ దీని యె

29. వ్వరుదప్పినా వారిపెద్దకొడుకు కపాలాన కుడిచినవాం
డు.

Podili (10). (A.D. 1260–61.)

[Dondaléru. Telugu. From fallen stone near ruined Mallésvara temple.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to 1182 of the Śrí Śaka era, Śrímat . . . . . Preggada . . . . . who is the worshipper of the illustrious feet of Śríman Mahámandaléśvara Kákatiya Ganapatidéva Mahárája, who is (agent) for all (his) affairs . . . . . for the religious merit of . . . . .

1. స్వస్తిశ్రీ స
2. కవర్షంబులు ౧౧౮౨
3. అనునేంటి రౌద్రి సంవ
4. త్సరంబున చైత్ర సుద్ధ॥

5. ౧॥ గురువారమున శ్రీ
6. మన్మహామండలేశ్వర
7. కాకతియ్య గణపతిదేవ
8. మహారాజులు దివ్యశ్రీ పాదపద్మా
9. రాధకులయిన శ్రీమతు సర్వ
10. కాయ్య్ . . . . . .
11. నంప్రెడ్డ . . . జ . .
12. ం జగాను

Podili (11).

[Dondaléru. Telugu. From fallen stone near Mallésvara temple.]

Translation.

Hail! In Kammanádu, which is attached to the chiefdom of Visva-bhujya, Víra . . . . . tumarája . . . . . of Śríman Mahámandaléśvara Kákatiya Ganapatidéva Mahárája, who is possessed of all the glory of titles . . . . . .

Note.—Visvabhujya does not seem to be mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తిస
2. హితం శ్రీమన్మహా మండలే
3. శ్వరకాక తియ్యగణపతి
4. దేవమహారాజుల
5. . విశ్వభుజ్య . . విర
6. . [తుమ మ రాజ] . . .
7. . యింకరుఅముగా
8. (చెల్లిన) కమ్మనాంటిలో . . .

Podili (12). (A.D. 1447-48.)

[Gárladinne. Telugu. On stone in Hanumanta temple situated in the temple of Veligondaráyasvámi.]

Translation.

Hail! On Saturday, the 5th day of the dark half of Kártika of the year Prabhava, corresponding to 1369 of the illustrious Śaka era, Nimmáju Hétimgáru consecrated Hanumanta Perumáḷ, for the religious merit of the illustrious Náradarájungáru. May there be prosperity! May it cause great prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ
2. శకవరు షంబు
3. లు ంకెల్ అను
4. నెంటిప్రభవసంవత్స
5. ర కార్తిక బ ఆ వ । శ్రీ
6. నారద రాజుం
7. గారికిం బుణ్యం
8. గాను నింమ్మాజు హోతి
9. ంగారు హనుమంత
10. పెరుమాళు ప్రతి
11. ష్ట సేయించిరి
12. శోభనమస్తు
13. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

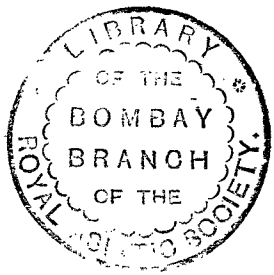

Podili (13). (A.D. 1642-43.)

[Gárladinne. Telugu and Sanskrit in Telugu character. In Veligonda temple.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 11th of the dark fortnight of Jyéshṭa, on the holy occasion of (the aforesaid)

tithi of the year Chitrabhánu, corresponding to 1564 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Bárugugáru, descendant of the *gótra* of Pallela, grandson of Námu Obanáyanigáru, and son of Lingappanáyanigáru, after making daily at the three twilights innumerable prostrations to Tiruvengaḷanáthasvámi of Veligoṇḍa performed the following acts of devotion.

He caused to be put up an image of Chakra Perumáḷ on the steps, graciously caused to be performed *utsavas* and *Kaḷyáṇa Mahótsava* (the carrying out and wedding of idols) sent for all the Śrí Vaishnava people by the four main gates, converted the temple servants to Śrí Vaishnavism, brought the shrine to its former glory, made it like another Tirupati, instituted the distribution of holy food and water, and willingly made an agreement with these people. Thus he established this religious service permanently to last as long as the sun and moon endure. Those who object to this are not of the Śrí Vaishnava religion (Sanskrit verse):—Those kings, whether born in my lineage, or in the lineage of other kings, who with minds always intent on righteousness always protect (this) good charity, I bear the pair of their sandals on my head (as obeisance).

May it cause prosperity!

NOTE.—The Sanskrit verse at the end does not, of course, imply that the donor was of royal descent.

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ జయా
2. భ్యుదయశాలి వాహ
3. నశకవర్ష౦బులు ౧౫౬౪ అ
4. ను నేటిచిత్రభాను సంవత్సర జే
5. ష్ఠ బ ౧౧ గురువారమ్మునతథా తిథి

6. పుణ్యకాలమందు పల్లెలగోత్రోద్భవులైన
7. నాముసోబా నాయనిగారి పౌత్రుండును
8. లింగప్పనాయనిగారి పుత్రుడున్ను అ
9. యినట్టి బారుగుగారు వెలిగొం
10. డతిరువెంగళనాథస్వామికి నిత్యం
11. త్రిసంధ్యముంన్ను అనంతములైన
12. సాష్టాంగములు సమర్పించి శే
13. యించిన నైంకర్యవిధము పడకట్టు
14. నచక్రపిరుమాళ్లను శేయించి వుత్సవ విధు
15. లునాప్రతిగాతిరుగా కళ్యాణమ హోత్సవము
16. శేయించి నాల్గుసింహాసనాలదారిని సకల
17. శ్రీవైష్ణవజాతమును రప్పించి స్థానికుల
18. కుశ్రీవైష్ణవము యిప్పించి స్థళంపూర్వ
19. కీతిని దివ్యతిరుపతి శేయించి తీర్థ
20. ప్రసాదాలు పెట్టించ్చి దృష్టితో విండ్లో
21. కరారు శేయించ్చి ౨ గనుకయీ నైంకర్య
22. ము ఆచంద్రార్కక్ష స్థాయిగాను గ
23. ట్టించ్చెను యిందుకు యవ్వరు ఆక్షేప
24. ణశేకురో వారు శ్రీవైష్ణవద్రోహం
25. లో వారుగారు । महेशजाः
26. परमहीपतिवंशजा वा
27. ये भूमिपास्सततमुज्व
28. ल धर्मचित्ताः सद्धर्म
29. मेवसततं परिपालय
30. न्ति तत्पादुकाद्वयम
31. ह शिरसावहामि शै
32. श्रीयं जेयను.

Podili (14). (A.D. 1517-18 ?)

[Gárladinne. Telugu and Sanskrit in Telugu character. In Velagoṇḍa temple.]

Translation.

Prosperity! Hail! On Thursday, the 15th of the bright half of Vaiśákha in the year Iśvara, corresponding to 1443 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka (era), on the holy occasion of a lunar eclipse, while Śrí Mahámaṇḍaléśvara, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Víra Pratápa Krishṇadéva Mahárája, was ruling the earth at Vijayanagar, Ráyasam Koṇḍa Marusayya, who was skilled in bearing the burden of his kingdom, having made obeisance to Tiruvengaḍa (Tiruvenkaṭa)nátha of Veligoṇḍa, issued the (following) charitable edict under the orders of Śrí Krishṇadévaráya. We have given the villages Gárladinne and Kattirálḷagumpu, situated in Podali *śíma* (district) in Udayagiri which are in our jurisdiction and which were given before our grandfather's time to the deity. Koṇḍamarusayya has given (them) to the deity in perpetuity to last as long as the sun and the moon exist for the religious merit of Krishṇadevaráya with the eight sorts of ownership and with the eight sorts of enjoyment of this village, namely, hidden treasure, deposit, *akshini* (imperishables), *ágámi* (future produce ?), water, stone, actuals and outstandings, for (providing) all kinds of enjoyments and sacrifices to the deity.

Those who maintain this charity without interruption will enjoy the pleasure of sovereignty in this world and heaven in the next world. Those who obstruct this charity will incur the sin of those who commit the

following sins :—Murder of parents, slaughter of cows and Brahmans at Kási and Benares.

V. 1. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

V. 2. He who resumes land which has been given by himself or by another is born as a worm in ordure for 60,000 years.

V. 3. In the world there is only one sister of all kings, namely, land given to a deity; she must not be enjoyed, nor married (also, taxed). Śrí, Śrí, Śrí!

NOTE.—The cyclic year Iśvara = S.S. 1440 current.

1. శ్రీ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు
3. ంరరశ అనునెంటి ఈశ్వరసంవ్వత్స
4. ర వైశాఖ శు ంఱ గు సోమగ్రహణ పు
5. ణ్యకాలమందును శ్రీమన్మహా
6. మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రాజపర
7. మేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మ
8. హారాయులుంగారు విజయనగా
9. రంమందు పృథివీసామ్రాజ్యం శేయు
10. చుండంగాను వారిరాజ్యభారాదుర
11. ంధరుండైన రాయసంకొండ మరుస
12. య్యంగారు శ్రీకృష్ణదేవరాయలంగారి
13. ఆనతిక్రమాన శ్రీవెలిగొండ తిరువెంగ
14. డనాధనికి దండంసమర్పించ్చి శ్రీచ్చినధర్మ్మ
15. శాసనం మాకు జల్లెడి భుదయగిరి పొదిలసీమ
16. లోనిగాల్లదిన్న గ్రామమున్ను కట్టిరాళ్లగుంపున్ను తా
17. తపూర్వాన సాగివడేటిదినేమున్ను సాగించిభిక్షిమి దెపుని
18. కి అంగరంగ్గవైభవాలకున్నూ అమృతప్పళ్లకున్ను అప్ప
స్వామ్యగాను

19. ఈ గ్రామలంగల నిధిని క్షేప అక్షీణ్య ఆగామి జలవా
20. షాణసిద్ధిసాధ్యాలు అనెడి అష్టభోగలు స్వామ్యంగా
21. ను కొండ్డ మరుసయ్యంగారు క్రిష్ణదేవరాయలుర
22. ం బుణ్యంగాను సాగించి ఆచంద్రార్క స్థాళిగాను
23. దెమ్మిర సమర్పించ్తిమి ఈధర్మము యెవ్వరు త
24. ప్పక నడిపిడివారు ఇహమందుల రాజ్యభోగ
25. మున్ను పరమందున వైకుంటమున్ను అనుభవింత్తురు
26. ఇధర్మం యవ్వరుతప్పిన కాశీలో వారణాసిలోను మాత్స్య
27. పితృవధ గోహత్య బ్రంహత్యాది పాతకాలుచేసిన
28. పాపానంబోవువారు॥

28. स्व दत्ताद्विगुणं पुण्यं
29. परदत्तानुपालनं परदत्तापहारेण स्वदत्तं
30. निष्फलं भवेत् । स्वदत्तां परदत्तां वा यो ह
31. रेति वसुंधरा । षष्टिर्वषसहस्राणि विष्ठायां
32. जायतेक्रिमिः । येकैव भगिनी लोके सर्वेषा
33. मेवभूभुजां । न भोग्या न करग्राह्या दैव
34. दत्ता वसुंधरा । శ్రీ శ్రీ శ్రీ

Podili (15). (A.D. 1517-18.)

[Gárladinne. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in the village. This seems to be an exact copy of the one in Veligonda temple (No. 14), but it is illegible in part.]

Note.—The S.S. year appears to be 1440 current.

PODILI (16).

[Góruguṇṭapáḍu. On Venugópalásvami temple. A few letters only.]

PODILI (17).

[Gotlagaṭṭu. Telugu. Opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! The paramount lord of many *mahá maṇḍalas* of the earth, the king of kings, who is of the Paramavamsa, who is the ornament of the Pallava dynasty, who is of the Bháradvája *gótra*, who wears the lovely half-moon, whose banner is the Kaṭvánga (club), ... the lord of the city of Kánchi, who has obtained an excellent boon from the goddess Kámakóṭi, whose crest is the Bull, (worshipper of?) Véyangaḍanátha . . . . .

NOTE.—The Véyangaḍanátha means, apparently, lord of Tirupati, *i.e.*, Vishnu. In U. 6 the usual form of Véngaḍanátha appears.

1. స్వస్తి అనేకమహా మం
2. డల రాజాధిరాజరాజ
3. పరమేశ్వర పరమవంశో
4. ద్భవ పల్లవ కులతిలక భా
5. రద్వాజగోత్ర లలితార్ధచం
6. ద్రధర కట్వాంగధ్వజ కడు
7. గో . పురీషణ కాంచిపు
8. ర రాధీశ్వర కామకోటియం
9. బికా లబ్ధ వీరవ్ర సాదవ్ర
10. శభలాంచనవేయంగ డనా
11. త . . . . . .

Second side.

1. జ . . .
2. ఐగ
3. తగోగశ్చతిఱుతా
4. భరణ . ర్గా
5. లీడిగాధా
6. శ్ఱుం . .
7. . లజ

Podili (18). (A.D. 1369–70.)

[Gurrálamaḍugu. Telugu. Opposite Ánjanéya temple.]

Translation.

Prosperity! Hail! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Jyéshṭha of the year Saumya, corresponding to 1291 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, this charitable edict of gift of land was granted for maintenance to Kórumámaḷḷa Raghupatíśvara Sástrulu for the religious merit of Sáyapanéni Venkaṭádri Náyaniváru. They have given us Gurálamaḍugu village as an *amaram*. Therefore you supported Nílávaru Venkaṭasámi and the temple of Sanjívaráyuḍu. Therefore I have given a field to the north-east of those two ways(?)

[One imprecatory verse.]

Śrí Śrí Śrí!

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
2. న శకవర్షంబులు ౧౨౯౧ అగునేంటి సౌ
3. మ్యనామ సంవత్సర జేష్ట బ ౩౦ ఱు
4. సాయపనేని వెంకటాద్రినాయని

5. వారికి పుణ్యంగాను భూదానము
6. న కోరుమామిళ్ల రఘుపతీశ్వర శాస్త్రు
7. గ్లకు బ్రాహ్మనికి ఇచ్చిన భూదానశాసనము
8. మాకు గురాలమడ్డు గ్రామం అమరంకు
9. యిచ్చిరిగనుక్రి నీలావరు వెంకటస్వామి
10. నిన్ని సంజీవరాయల దేవుళంను యుగ్గరి
11. స్తివి గనుక్రిను నా రెండు దోవ ఉత్తరం
12. తూర్వ భాగాన్నకెళ్[1] ఇచ్చినారతండు
13. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
14. లనం పరదత్తా వహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
15. భవేత్ ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

PODILI (19). (A.D. 1563–64 or 1575–76?)

[Ígalapádu. Telugu. Near Sangaméśvarasvámi temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On the 15th of the bright fortnight of Áshádha of the year Rudhiródgári, corresponding to the year 1497 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhi Rája, Rájaparaméśvara Śrí Víra Pratápa, Śrí Sadáśivadéva Mahárávulu, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, Tirumalanáyaningáru, the grandson of Rávela Tippánáyaningáru and son of . . . ppánáyaningáru, after making endless salutations, granted the following charitable edict of gift of land to the deity Sangaméśvara. Land at Podila-Tummalúru lying on the north-east corner of the fields of Íngalapádu, which is attached

---

[1] కెళ్=కయ్యి.

to our chiefdom, which is in Podila *śima*, and which is attached to Udayagiri *durgam*, was granted for the charitable Edict for maintaining worship at the temple of Sangaméśvara Déva (?)

Its boundaries are:—East—Pámulachénu; South—Márgasavári field and Ballamgundu to the west of that boulder. We have presented a *puṭṭi* of field in Tirumangám (?) with libation of water, as a *sarva mánya* as an absolute gift on the holy occasion of a lunar eclipse. Therefore this charitable edict has been given on the condition that the income derived from this field be spent for providing *amṛitapadi* (sacred food) and all enjoyments to the deity.

(Sanskrit verses.)

V. 1. He who resumes land whether given by himself or by another is born as a worm in ordure for 60,000 years.

V. 2. Of kings born in whatever lineage, whether born in my lineage, or in the lineage of other kings, who, with minds always intent on righteousness, ever protect my act of charity, I bear the sandals on my head (as a mark of respect).

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not agree.

1. శుభమస్తు । స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౮
3. ౯౭ అగునేంటి రుధిరోద్గారి సంవ
4. త్సర ఆషాఢ శు ౧౫ లు శ్రీ మద్రాజాధి
5. రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ స
6. దాశివదేవ మహారాయులుంగారు విజయనగ
7. రమందు రత్నసింహాసనాసీనులై పృదివి సామ్రాజ్యం
8. చేయుచుండంగాను రావెల తిప్పానాయనింగారి పుత్ర

9. . . . ప్పానాయనింగారి పుత్రులైన తిరుమలనా
యనిం
10. గారు సంగమేశ్వర దేవుడికి అనంతములైన దండము
లు స
11. మప్పించి ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాస్త్ర క్రమమేట్లుం
న్నను
12. దయగిరి దుర్గానకు సాగివచ్చి పాదిల సీ
13. మలోను పాదిలతుమ్మలూరా నను
14. మానాయంకరానకు నడచివచ్చిన
15. యాంగలపాటి పాలం యాశా
16. న్యపుమూలగాను సంగమేశ్వ
17. రదేవునిక్ నగరిక్ కడ్డంట్లు
18. తానకు జరప ధర్మశాసన
19. మునకు తనకు ధర్మలు

Second side.

1. నయూర్పుకు పాములచెను . . . .
2. ఖర దక్షిణానకు మోర్గసవారి బొలము
3. బల్లంగుండ్లు ఆ పడమటి దిక్కుగుండు తిరిమం
4. గామలోనైన పుట్టెడు క్షేత్రమును సో
5. మగ్రహణ పుణ్యకాలమందు సర్వాక్రాంతు
6. సర్వ మాన్యంగాను ధారపోసి సమర్పిస్తిమి గనక ఆ
7. క్షేత్రానవచ్చిన ఫలము స్వామి అమృతపడ్లకు అం
8. గ్గరంగ్గవైభవాలకు నడచునటులదిట్టంజేసి యిచ్చిన దస్త
9. శాసనము v (1) स्वदत्तां परदत्तां वा
10. योहरेति वसुंधरांषष्टि वर्षसह
11. स्राणि विष्ठायां जायते क्रिमि ॥ मद्दं
12. शजाः परम महीपतिवंशजा वा यद्दंश
13. जा स्सततमुज्वल धर्मचित्ताः मद्धर्ममेव

14. परिपालनमाचरंति त
15. त्पादुकद्वयमहं शिरसां व
16. हामि ।

PODILI (20).

[Kákarla. Telugu. On image opposite Vishnu temple.]

TRANSLATION.

The 10,000 salutations made daily by Śílam Timmáreḍḍi to Venkaṭéśvaradéva.

1. శీలం తిమ్మా రెడ్డి వెం
2. కటేశ్వరునికి నిత్య
3. వదివేల దండాము
4. లు.

PODILI (21). (A.D. 1426–27 ?)

[Kalujuvvalapáḍu. Telugu.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail!

On . . . of the dark fortnight of Chaitra of the year Parábhava, corresponding to the year 1347 of the illustrious, victorious and prosperous Śaka era, Śríman Mahámanḍaléśvara Manma Anta Rájulu . . . Murárigáru . . . Víradéva Pra . . .

NOTE.—The cyclic and S.S. years differ by a year. Who the Mahámanḍaléśvara is does not appear.

1. శ్రీ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ జ(యాభ్యుదయ)
2. శకవర్షంబులు ౧౩౪౭ (అగునెంటి)

3. (ప) రాభవ సంవత్సర చైత్ర బ . . .
4. మహా మండలేశ్వరమన్న అంతరా
5. జులు మురారిగారు పుప్పర . . .
6. . . . . నాకువీరచేప్రప .

PODILI (22).

[Kalujavvalapádu. Telugu. In the temple.]

TRANSLATION.

Hail! The illustrious Tóṇḍayyarázu, who is the ornament of the race sprung from the Solar dynasty, who is of the *gótra* of Kásyapa and who is of the lineage of Karikhala, has graciously given this land named Chanpa Kunṭhi situated south of Tammalúru (village) for the enjoyment of the deity of the temple constructed by Tammalúru Vankiya Ráḍḍóḍiya. Chhévatala Chárjunḍiruvúḍḍi and Yádlu Paḍḍayya have obtained the field free of tax and *kóru*. The original founders of this are Múyánpuna Kolliya, Ráḍḍoḍya, Khalinganvi Chamunḍa Ráḍḍóḍlu, karnam Ṣamudrayya, Vémana Peggéḍa, Sunkarí Múliyya. This is the charter granted by Tamma Dhanḍani in the presence of these as witnesses. Those who obstruct this (charity) will be regarded as having killed at Benares and as having comitted the five great sins and as having killed cows. May there be prosperity to the engraver of this inscription Daṇḍya Mólgajílára Sarvadéva, to (his) mother and to (the builder of the temple) Tammalúri Vankiyaraḍḍóḍi.

NOTE.—This stone inscription is beautifully engraved. It is in Telugu characters of the Chalukyan type. The language is Telugu, but some words are not intelligible. The sense rather than a literal rendering has been given.

The inscription states that Tondayyaráju the ornament of the solar race, of the Kásyapa gótra and of the lineage of Karikála, gave a bit of land named Chanpakunṭa to a temple. The builder of the temple was one Tammalúri Vankiyaraddóḍi. From the donor's name and lineage one may infer that he was a Chóḍa. The royal officer who issued the edict was Tamma Dhanḍani and the engraver was Danḍya Mógajílára Ṣarvadéva (?)

The date is not given, but from the characters we may place the inscription at about the 10th century.

Some of the names of the individuals mentioned are peculiar.

1. స్వస్తి శూజ్యశ్ర వంసోద్భవమలతి(ల) క
2. కాస్యపగ్గోత్ర కరిఖిలాన్వయశ్రీ
3. మాత్తోడ్డి యరాజు ప్తస్తలూరి వంకి
4. యరద్దోడియ్యె స్తిచ్చినగుడిదేవ
5. భోగమునకు దివ్యచి త్తమ్మున ని
6. చ్చిన భూమి త్తస్తలూరి దక్షిన
7. సారిస్వంబున చన్పకుంగ్ణి ఛేవతల చాజ్యర్డిరు
8. వూద్దియూడ్ల పద్దుయ్యేవ్వరు ఉని
9. యును బేడకోరు లేకుండ్డంబడసి
10. న స్థితి దీనికి బూవ్వస్తావనంబున
11. వారు మూయాప్పన కొల్లియ రాద్దోడియు
12. ఖలిగణ్వి చామున్డరాదోడ్లు ఖరనమున శమ్రద
13. య్యరు వేమనపెగ్గేడలు సుంకరీమూలి
14. య్యయు ఈ యేవురుశాక్షి మన్తుల్లగానూ
15. త్తమ ధర్మనియ్యిచ్చిన సాసనబద్దము
16. దీనించెటిచ్చినవారు భారనాసిప్రచ్చి
17. వారు పచ్చ మహాపాతకంబు సేసినవారు
18. వసులబుఅనుంచ్చిమ్రినవారు *
19. ఇప్పుని సేసిన యాచ్చాజ్ఞ్యండ్లు దర్మ్యమోగజులా
20. రశవ్యదేవనికి తల్లికి తమ్ తమ్మలూరి వంకి
21. యరద్దోడికిన్తస్వస్తి తిరిలవాన్డుండ్డు

PODILI (23). (A.D. 1519-20.)

[Kalujuvvalapádu. Telugu and Sanskrit in Telugu characters. In a field. This is a copy of No. 14, but the year is Pramádi corresponding to S.S. 1442 current.]

PODILI (24). (A.D. 1551-52.)

[Kásipuram. Telugu. On a stone by Venugopálasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Áshádha of the year Viródhakṛit, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1473, while Śrímad Rájádhirája Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa, Sadáśivadéva Maháráya, seated on the diamond throne at Vidyánagar, was ruling the kingdom of the earth, in Podila *śíma* which he was pleased to grant to Śríman Mahámaṇḍaléśvara Jillella Rangapatidéva Maháráya, in the village of Pámulapádu granted for *vunjali* (?) to Rájayyadéva Mahárája, grandson of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Mólakárájayyadéva Mahárája and son of Vallavarája.

Ráchirájadéva Mahárája of the lunar race, of the Átréya *gótra*, grandson of Malaká ráchi Rája, and son of Vallabha Rája, caused to be made an image of Śrí Maḍanagopála, caused a temple to be constructed for it and performed the ceremony of infusing life into the image. On that holy occasion, this charitable edict was issued granting gift of land with libation of water and gift of gold for providing *amritapadi* (sacred food) and all means of enjoyments to Śrí Maḍanagópál.

To the south of the village . . . in the street . . . 1 *kucchala* in Úrikondaya *sthala* (place), to the south, 1 *kucchala* in Ponpúripólaya *sthala* to the south of the extremity . . . . both aggregating 2 *kucchalas*, a garden containing a well in rear of the *kunṭa* (*pond*) to the north of the village.

This is the charitable edict setting forth the gift of land and presenting the above lands with libation of water for the religious merit of his father Vallabharáju, and of his mother Kónamamma.

NOTE.—This ruler of Podili *Śíma* is mentioned again in P. 35. (In D. 35, Note, we find Jillaḷla Mangaparázu holding the office of governor in this neighbourhood in 1682 or thereabouts.) The genealogy of the other donee is given as—

Mahámaṇḍaléśvara Mólaká Rájayyadéva Mahárája or Malaká Ráchi Rája.

Vallava (or Vallabha) Rája $\overline{m}$ Kónamamma

Rájayyadéva Mahárája or Ráchirájadéva.

He does not seem to appear elsewhere. He claims to be of the lunar race.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయశాలివా
2. హనశకవరుషంబ్బులు ౧౮౭౩ అనుచేంటి
3. విరోధకృత్తు సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౦ గు
4. శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజ పరమేశ్వర శ్రీ వీ
5. రప్రతాప సదాశివరాయదేవ మహారాయలు
6. విద్యానగరమందు వజ్రేశంహాసనారూఢులై
7. బ్ధిపీసామ్రాజ్యమున్ను చేయుచుండంగాను
8. శ్రీమన్మహామండలేశ్వర జిల్లెళ్లరంగ్గపతి దేవమహారా
9. జులుంగారికిపాలించి యియ్యనవధరించిన పొదిల
10. శీమలోను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర మోలకారాజయ్య
11. దేవమహారాజులుంవారి పౌత్రులయ్యిన వల్లవరాజుగారి

పుత్ర

12. లయిన రాజయ్యదేవమహారాజులుంగారికి వుంజిళికి
13. పాలించ్చియిచ్చిన పాములపాటిగ్రామానను సోమకులో
ద్భవు
14. లయిన ఆత్రేయగోత్రలయిన మలకారాచిరాజుపవుత్రల
యిన వ
15. ల్లభరాజుపుత్రలయిన రాచిరాజుదేవ-మహారాజులుంగా
రు శ్రీ
16. మదనగో పాల విగ్రహామునుంజేయించి దేవళముగట్టిం
17. చి ప్రాణప్రతిష్టచేసిన పుణ్యకాలమందు శ్రీమదనగో
18. పాలుని అమృతపళ్లకుంను అంగరంగవయిభవాల
19. కుంసహిరంక్రోదకదానధారాపూర్వకముగాను
20. ధారవోసియిచ్చిన భూదాన ధంమశాసనం గ్రామా
21. నకు దక్షణము . . . . . .

Second side.

1. . . న గుంటకు బోయిన తెరువులూ.
2. . లూరికొండ యస్తళంకుచ్చుల గ న్ని దక్షణంకు
3. . . టికొంము దక్షణాన పొంపూరిపోలయస్తళంకు చె
4. . ల గ న్ని వుభయం కు చ్చె ల్లుఅన్ను వూరికివుత్తరం
కుంట
5. వెనక నూంతితోంటను తమతండ్రివల్లభరాజు
6. కున్ను తమతల్లికోనమంమంగారికింన్ని పుణ్య
7. ంగాను ధారవోశి యిచ్చినభూధాన ధంమ్మ శా

PODILI (25). (A.D. 1545–47 ?)

[Kátragunṭa. Telugu. Near gate of Veligondasvámi temple.]

TRANSLATION.

Prosperity! Hail. On . . . corresponding to 1468 of the illustrious, victorious and prosperous

Śáliváhana Śaka era, while Śríman Mahámaṇḍaléśvara Śrí Víra Pratápa Venkaṭarangapatidéva Mahárája, seated on the diamond throne in Vidyánagar, was ruling the earth (Punigani) Gaṇaparapura Śríman Náginénigáru planted this charitable edict regarding a *pullari mányam*.

For the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Venkaṭarangapatidéva Mahárája . . . .

1. శ్రీస్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహనశకవరుషంబు
3. లు ఁగఱు అనునెంటి . . .
4. శ్రీమన్మహానుండలేశ్వర
5. శ్రీవీరప్రతాప వేంకటరంగ
6. పతిదేవమహారాజులవారు
7. విద్యానగరమందు వజ్రసింహా
8. సనారూఢుండై పృథ్వీరా
9. జ్యముచేయుచునుండగా(పు
10. నిగని)గణపరపుర శ్రీమాను
11. నాగినేనిగారు వెట్టిపుల్లరిమా
12. న్యం ధర్మశాసనం శ్రీ
13. మంన్మహామండలేశ్వర వెం
14. కటరంగపతి దేవమహా
15. రాజులగారికి పుణ్యంగాను

PODILI (26). (A.D. 1426-27.)

[Kúchapúḍi. Telugu. Opposite Ándhrarámalinga-svámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Parábhava, corresponding to the Śrí

Śaka year 1348, Hail! Śríman Mahámaṇḍalésvara, Médiní-mísaraganḍa[1], Kaṭhári[2], Sáḷuva[3] Samburáyadéva Mahárájulu caused to be constructed (a temple) to Ándhra . . dévara for the religious merit of his father Ráya Vibháḷadéva Mahárája. May it cause great prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ శకవ
2. షంబులు ంకెర
3. అనునెంటి పరాభ
4. వ సంవత్సర చైత్ర
5. శు ం ఆస్వస్తి శ్రీమ
6. న్మహామండలేశ్వర యేదినీ
7. మీసరగండ్డ కఠారి సా
8. భు వ సంబ్బురాయదేవ
9. మహారాజుతమతండ్రి
10. రాయవిభాళదేవ మ
11. హా రాజుకుంబుణ్యము
12. గాను ఆంధ్ర . . . దేవ
13. రులకు గట్టించ్చెను మంగళ
14. మహా శ్రీశ్రీశ్రీం జేయును

PODILI (27). (A.D. 1483–84 or 1515–16 or 1575–76 ?)

[Kunchepalli. Telugu. In front of Ánjanéya temple.]

TRANSLATION.

On the 15th of the bright half of Jyéshṭa in the year Yuva, corresponding to 1407 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájá-

[1] Médínímísaráganda = Champion over the moustache-wearing heroes of the world.

[2] Kaṭhári = axe.

[3] Sáḷuva = hawk; compare this inscription with No. 39.

dhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Vírapratápa Śrí Rangadéva Mahárayalayyaváru Rájádhirája, was ruling the kingdom of the earth at Vidyánagar, he granted the village of Kunchepalli, situated in Podilá *śima* which was ruled by Velugóṭi Kumára Timmánáyaningáru, to Brityári Timmamúṇḍula Atnógá Chárylulayyaváru as charity. Therefore those who obstruct (the enjoyment of) that village will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

Śrí, Śrí, Śrí.

NOTE.—The cyclic and S.S. years do not correspond. The last figure of the date is not clear.

1. శ్రీజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షంబులు
3. ౧౮౦౭ అగు నేంటి యువ సంవత్సర
4. జ్యేష్ఠ శు ౧౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజపర
5. మేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీరంగదేవమ
6. హారాయలయ్యవారు విద్యానగరమం
7. దుపిథివిసామ్రాజ్యమును చేయుచున్న వెలుగో
8. టి కుమారతిమ్మనాయినింగారికి పాలించ్చిన
9. పొదిలశీమలోని కుంచ్చేపల్లిగ్రామంలో బ్రిత్యా
10. రి తిమ్మమాండుళ అత్నొగాచార్యులయ్యవారిక
11. దీని ధర్మంయిచ్చినాండుగనుక ఆగ్రామానుక్రయ
12. వ్వరు దప్పినానుగంగకర్త గోవుబ్రాహ్మలను వ
13. దియించిన పాపాన్నిబోయ్నవారు । ఏకైవళ
14. గినీలోకే సర్వేషామేవ భూభుజాం
15. న బోజ్యాన కరగ్రాహ్యో విప్రద
16. త్తా వసుంధరా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

Podili (28).

[Marripúḍi. Telugu. Below Dvajasthambam of Venugópálasvámi temple.]

Translation.

The dedication of a Gáraḍa pillar by Punnam Seṭṭi to Gópinátha on Wednesday the 2nd of the bright fortnight of Mágha of the year Pramódúta.

1. ప్రమోదూత సంవత్సర
2. మాఘ శు ఏ బు కోపి
3. న్నాథస్వామి గారడకంబము
4. పున్నమసెట్టి సమర్పణం
5. శ్రీ

Podili (29). (A.D. 1515–16.)

[Pámulapáḍu. Telugu. In a garden.]

Translation.

Hail! On Monday, the 15th of the bright half of Mágha of the year Yuva, corresponding to 1437 of the Śrí Śaka era, on the holy occasion of a lunar eclipse, the (following) charitable deed was granted to Dúḍala Mallikhárjuna (deity) of Podila by Śríman Mahárája, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Krishṇadéva Mahárája, King of Vijayanagar of the Carnatic (and) Ráyasam Koṇḍamarusayyamgáru. We formerly granted the village of Kiraḷḷapalli which is situated on the south of the (river) Musi in Podila *śíma* and which formerly belonged to the deity as an absolute gift for providing all kinds of enjoyments to the deity. Those who help this charity will acquire the religious merit derived from

performing the sixteen great gifts (*Mahádánas*) such as the *tulá purusha*[1]. . . . Those sinners who obstruct this charity will go to the hells Kumbhipáka, Roura, &c. (Sanskrit verse). The giver of land abides in heaven for 60,000 years, but he who resumes it or he who permits (resumption) goes to hell for the same number of years.

If those who resume this grant are Muhammadans they will incur the sin of eating pork. Those who cause this charity to fail will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. His (wife's) honour will be given to tawny cattle (?). May it produce great prosperity!

NOTE.—Another inscription here is illegible and a third, referred to by Mr. Sewell, could not be found; a fourth resembles the one here printed.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవఱంబులు ౧౮
2. ౩౭ అగునెంటి యువ సంవత్స
3. ర మాఘు శు ౧౫ సో సోమ
4. గ్రహణ పుణ్య కాలమందు
5. శ్రీమన్మహా రాజాధిరాజ రా
6. జ పరమేశ్వర శ్రీకన్నెంట విజ
7. య నగరాధిశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ
8. కృష్ణదేవ మహారాయలు రాయసం
9. కొండ మరుసయ్యంగారు పొదిల
10. దూడుల మల్లిఖార్జునికి కిచ్చిన ధర్మశాస
11. నం పూర్వన దేవునికిం జెల్లి గ్రామము
12. పొదిల సీమలో ముసికి దక్షిణపు గ
13. డ్డ కిరళ్లపల్లి గ్రామము సర్వాక్రాంతు
14. గాను దేవునికి అంగరంగ వైభవాలకు

[1] Tulá purusha is the weighing a man against gold.

15. ను నడచియ్యట్లుగాను పూర్వం సాగిం
16. చ్చి యిస్తిమి యీ దస్తనకు సహాయు
17. లై నడచినవారలకు తులాపురుషం
18. మొదలైన సోడశ మంహా దానాలు
19. న్ను నెసిన పుణ్యం గలుగును యిందు
20. కు ప్రతిహారులై చెరిచిన పాపకర్మలకు
21. కుంబ్బి పాకము మొదలైన రౌరవాదిన
22. రకాలం బడుదురు . . . सष्टि वर्रुष सहस्रा
23. णिस्वर्गे तिष्टति भूमिदः । अपहर्ता चा
24. नुमंता च ताण्येव नरकं व्रजेत् ।
25. కవారైరా వందిం దిన్న పాపానం బో
26. దురు యీధర్మం తప్పించినవారు
27. గంగక త్తను గోవు బ్రా
28. హ్మనింజంపిన దోషా
29. నం బోవును వానిమానం
30. గపిల గోవులకిచ్చును
31. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయు
32. ను

Podili (30). (A.D. 1547–48.)

[Pátagárlapéṭa. Telugu. To the south in the puróhit's field.]

Translation.

Hail! This is the charitable edict setting forth the gift of land made to Kondúri Obayésvara by Chintagumpalli Pedda Náyaningáru, on Monday, the 15th of the bright fortnight of Kártika of the year Plavanga, corresponding to 1469 of the illustrious Śaka era. In

Gárlapáṭa (village) in Podila *śíma* on the holy occasion of a lunar eclipse we have granted . . . with libation of water as a sarvamánya. You, your sons and your grandsons, in succession should enjoy this and live (happily).

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు గర్ఁ నే
2. టి ప్లవంగ సంవత్సర కార్తీక శు గ
3. సో॥ చింతగుంపల్లి పెద్దానాయఁం
4. గారు కొండూరి ఓబయేశ్వరుకిచ్చి
5. న భూదాన ధర్మశాసనం పొదిలసీమ
6. లోను గాల్ఁపాటను . . . .
7. . . . . సోమగ్ర
8. హణ పుణ్యకాలమంచును సర్వమాన్యంగా
9. ధారా పూర్వకంగాను ఇచ్చిమి మీపుత్ర పౌ
10. త్ర పారంపర్యం అనుభవించి బ్రతుకువారు
11. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాల
12. నం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
13. భవేత్॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయను

PODILI (31).

[Pedárikaṭla. Telugu. In front of Chennakéśavasvám, temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Śrávana of the year (Sarvadhári) corresponding to . . . of the illustrious Śaka era, Hail, Śrímaṇ

Mahámaṇḍaléśvara . . . who is endowed with all the glory of titles . . . Vibhavámaréśvara.

* * * *

1. స్వ స్తిశ్రీ శకవర్షంబులు . . . .
2. ను నెంటి (సవ్వదారి) సంవత్సర శ్రావ
3. ణ శు ౧౧ ను సమస్త ప్రప
4. స్తి సహిత శ్రీమన్మహామం . .
5. కు
6. విభవామరేశ్వర . .
7. . . .
8. . . .
9. శ్రీమ . .
10. వ . .
11. విత . . . . స

Podili (32). (A.D. 1289–90?)

[Podili. Telugu. Stone outside Vírabhadra temple. The stone is broken.]

Translation.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Phálguṇa, corresponding to the illustrious Śaka year (1211) Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara ráyajaná . . sisvará, Chakravartulára Mána mardda . . . . . Samudrala Sura . . . maṇa Dharma Vijayádityadéva Mahárája (?), who is possessed of all praiseworthy attributes, gave 100 puṭṭis (?) free from taxes to Tirupurántaka Kommanappa (?) of the Vangípura Gótra, for the religious merits of (Hail!) Śríman Mahámaṇḍaléśvara,

Mahámaṇḍalika dánava murári Hari (ari?) ráyagaṇḍa-gópáḷa, ráhutta . . . . Manumagaṇḍagópáḷa Déva Mahárája, who is endowed with all praiseworthy attributes.

NOTE.—The identity of this Vijayáditya is not clear.

(స్వస్తి) శ్రీ శకవరుషంబు—
(లు ం) ఱగ అగునెంటి పాలు
(గుణ) శు ం గు। స్వస్తి సమస్త
(ప్రస స్తి) సహితంబున శ్రీ
(మన్మ) హామండలేశ్వర
(మహా) మండళీక దానవ
(మురా)—రిహరి రాయగ
(ండ) పాళ, రావుత్త
(—) మనుమగండ్డ
(పా) ళదేవ మ
(హా) రాజులకుం బు
(ణ్యంబు) గాను స్వస్తి స
(మస్త)—ప్రశ స్తి సహితం
(బుగ) శ్రీమన్మహా మం
(డలేశ్వ) ర రాయజనా
(—)సిశ్వర చక్రవ
ర్తులార మానమర్ద్ద
(. .) సముద్రలసుర
( ) మణ దమ్ద విజ
(యాది)త్య దేవ మహారా
—(యు)డకునూరు శివ 100
(ఎరి)—హారముగాను
—గోత్ర్రివంగీపు
(ర)న్నులైన త్రిపురా

(.)కి కొమ్మనప్పనకూ
ంబికి అన్నికూచయ.

Podili (33). (A.D. 1515-16.)

[Podili. Telugu. On a stone in the mosque. The inscription is practically identical with No. 29.].

Podili (34). (A.D. 1583-84?)

[Podili. Telugu. Stone near Muhammadan Darga.]

Translation.

Hail! On the 11th day of the bright fortnight of Śrávaṇa in the year Svabhánu corresponding to the victorious and prosperous Śáliváhana year 1501, Komára China Timmánáyaningáru, son of Komára Timmánáyaningáru, grandson of Śríman Veligóṭi Peda Timmanáyaningáru of the Récherla family, issues this charitable edict to pious Brahmans and *agraháram*s in Podile sthalam, also to Bhaṭavirti mányams belonging to pious Bráhmans of villages in Podile *śima* for carrying on work connected with learning. For the religious merit of Timmánáyaningáru and Lingammakka we have exempted your mányams from payment of taxes for ever. You may cultivate your mányams and enjoy them as long as the sun and the moon last. Those who obstruct in any manner this gift will incur the sin resulting from killing cows and Bráhmans near the Ganges.

V. 1. Of giving one self and protecting (another's gift) protecting is more meritorious. By giving (one self)

one attains heaven, (but) by protecting (another's gift) one attains the abode of Vishnu.

May it cause prosperity.

NOTE.—Subhánu is S.S. 1506 current.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శా
2. లివాహన శకవరషంబులు
3. 1505 అగునేటి స్వభాను సంవ్వ
4. త్సర శ్రావణ శు ౧౧ లు శ్రీమతు
5. రేచర్ల గోత్రోద్భవులైన వెలిగోటి పె
6. ద తిమ్మానాయునిగారి పౌత్రులైన కొ
7. మార తిమ్మానాయినింగారి పుత్ర
8. లైన కొమారచ్చి తిమ్మానాయనింగారు
9. పొదిలె స్థలం దేవబ్రాంహణులకు అగ్రహా
10. రాలకు పొదిలె శీమలోని గ్రామాల
11. దేవబ్రాంహణ భటవి ర్తి మాన్యాల
12. కు విద్వావసులకు సవరిగాను యిచ్చి
13. న ధర్మశాసనం—తిమ్మానాయినిం
14. గారికిని లింగమ్మకర్ంగారికిన్ని పుణ్య
15. ంగాను మీమాన్యాల జేడిగె యెల
16. కాలానకుం మన్నించ్చిమి మీ మాన్యా
17. లు మీరు యెప్పటివలెనే వ్యవసా
18. యాలు సెసుక అచంద్రార్కస్థాయి
19. గాను అనుభవించ్చి బ్రతికిడి యీ
20. పుణ్యానకు యంవ్వర దప్పినాను
21. గంగ్గక త్తక గోవుబ్రాంహణి
22. వధియి
23. ంచ్చినా పాపానం బోవువారు
24. దానపాలన యోర్మధ్యే-దానా శ్చే
25. యోనుపాలన దానాస్వర్గమ

26. వాప్నాతి పాలనాత్ అచ్యుతం
27. పదం శ్రీ శ్రీ శ్రీం చేయును॥

Podili (35) (A.D. 1547–48.)

[Podili. Telugu. In Ánjanéya temple.]

Translation.

May there be prosperity! On Sunday, the 15th of the bright half of Kártika of the year Plavanga, corresponding to the victorious and prosperous S.S. 1469, while Śríman Máhárája Rájádhi Rája Rájaparámésvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Sadáśivadéva Mahárayalungáru was ruling the earth, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, under the orders of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Aliyagáma (ráma?) Rájayyadéva Mahárájalungáru who bears the burden of the kingdom, Jilleḷḷa Rangapatidéva Mahárájulungáru issues this charitable edict to the barbers of the villages of Podili *śíma* which is attached to his chiefdom. Chippagiri Mangaḷa Timmóju Koṇḍóju Bhadrójú having pleased by his (or their) service the king Rámarájayyaváru, the barber caste in the kingdom of the king was exempted from taxes. Therefore we also exempt the barbers of Podila *śíma* and of the *Sthalam* from taxes including vetṭi's fees. This gift is made under the orders of the king to the barbers of Podile *śíma*. Therefore we have exempted you from all taxes including vetṭi's fees. You may take possession of the fields and enjoy them in full, you, your children and grandchildren in regular succession as long as the sun and moon last.

May Nimmanátha and Gópinátha, the gods of Podile, (two deities for each of whom there is a separate temple

in Podili) (protect). This is the stone inscription written by Yellamráju, the Sthalakarnam of Podila.

Those who obstruct the continuance of this gift will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges and also the sin of killing one's parents at Benares and will be regarded as having been born of donkeys.

NOTE.—In line 15 Mangala pójulaku looks as if it might mean "to the armies of barber."! It is not quite clear whether one person or three persons are referred to. In another inscription we find Mangala Kondóji and in a third Mangala Timmóju Kondóju.

1. శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకవర్షంబులు ౧౪౯౯ అగు నేంటి ప్లవంగసంవత్సర
3. కార్తిక శు ౧౫ భా॥ శ్రీ మన్మహారాజరాజాధిరాజరాజ
4. పరమేశ్వరశ్రీ విరప్రతాప శ్రీనదాశివదేవమహారాయ
5. లుంగారు విజయనగరమందుల రత్నశింహాసనాసీ
6. నులై బ్రదివిరాజ్యంచేయుచుండంగాను వారిరాజ్యభా
7. ర ధురంధరులైన శ్రీమన్మహామండలేశ్వర ఆళియ గా
8. మరాజయ్యదేవ మహారాజులుంగారి ఆనతిని జిలెళ్లరంగ
9. పతిదేవ మహారాజులుంగారు మానాయంకరానకు
10. ం జెల్లె పాదిలశీమగ్రామాలం మంగళ్లకిచ్చిన ధర్మశా
11. సనం రాయలు రామరాజయ్యవారి శాపచేసి చిప్పగిరి
12. మంగళ తిమ్మోజు కొండోజు భద్రోజుంగా
13. రు మెప్పింపైను రాయరాజ్యాన తమకులమంగళ
14. వారికి పంనుపరాయాలుమానినారు గనక పాదిలశీమ
15. మంగళ్లకున్ను స్తళంమంగళపాజులకు పంన్నుపరాయాలు
16. వెట్టి వెములు సర్వమాన్యంగాను మానితిమి (.) యీధర్మ

శాస

17. నం రాయుల ఆనతిక్రమానను పాదిలశీమమంగళవారివ
18. న్నుపరాయులువెట్టి వేములుమానితిమి (.) గాన మీపుత్ర

పౌ

19. త్ర పారంపర్యంగాన్ను ఆచం(దార్క్‌స్థాయిగాను మీస్వ
20. యికంచేసుకొని పరిణామాన వుండువారు (.) యి
21. పాదిలె నిమ్మనాధుండున్ను గోపినాధుండున్ను
22. పొదిల శీమ స్థలకరణం యల్లరాజు వ్రాపిన శిలాశాస
23. నము॥ యీ ధర్మానకు యఃవరు దప్పినాను గంగకత్తను
గో
24. బ్రాంహ్మలంజంపిన పాపానంబోవువారు తమతల్లితండ్రు
25. ల వారణాశిలొంజంపిన పాపానంబోవువారు
26. గాడిడె కడుపునం బుట్టినవారు.

Podili (36). (A.D. 1514–15.)

[Podili. Telugu. In front of Nirumaléśvara temple.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 30th of the dark half (*i.e.*, new moon day) of Śrávaṇa in the year Bháva, corresponding to the victorious and prosperous S.S. 1437, on the auspicious occasion of a solar eclipse, Ráyasam Koṇḍappamasayya (Koṇḍamarusayya ?) gáru for the religious merit of Śrí Víra Pratápa Krishṇadéva Mahárája, who is the king of Vijayanagar of the Carnatic, and who is Śríman Mahá Rájádhirája Rájaparaméśvara, granted this charitable edict to the deities Bhíméśvaradéva and Kailásaráya of Podila. We have granted with pleasure the village of Chirramakúru which lies on the western bank of the river Músi which is to the east of Podila *śíma* and which was formerly enjoyed by both these deities, as an absolute gift for providing all kinds of enjoyments to these deities in the proportion of four parts to Bhíméśvara, and two to Ráma Kailásanátha. Those

who help this charity will derive the religious merit of performing the 16 *mahádánas* (great gifts), viz., *tulá-purusha* (weighing a man against gold and giving it to him) and others.

1. స్వస్తిశ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ
3. శాలివాహ
4. న శకవరుషం
5. బుఖు ంర3ఒ
6. అగునేటి
7. భావ సంవత్స
8. ర శ్రావణ ఖ
9. 3ం గు॥ నూ
10. ర్య గ్రహ
11. ణ పుణ్య
12. కాలమందు
13. శ్రీమాన్ మహా
14. జాధి రాజరాజ
15. పరమేశ్వర

Second side.

1. శ్రీ కర్నాంట
2. విజయనగరా
3. ధీశ్వర శ్రీ వీర
4. ప్రతాప శ్రీకృష్ణ
5. దేవమహరా
6. యలకు పుణ్య
7. ముగాను రా
8. యసము కొం

9. డప్పమసయ్య
10. గారు పాదిల
11. భీమేశ్వర దేవు
12. నికిని కైలాస
13. రాయనికిని
14. యిచ్చిన ధర్మ
15. శాసనము—పూ
16. ర్వాన దేవళ్లకు
17. యిద్దరికిన్ని చెల్లే గ్రా
18. మం పాదిల శీమ

Third side.

1. లోని తూర్పు ముసి
2. కి పడమటిగట్ట చిఱ
3. మకూరి గ్రామం
4. ము సర్వాక్రాంతము
5. గాను దేవళ్లకు అం
6. X రంగవైభవాలకు
7. న్ను భీమేశ్వర దేవునికి
8. ర॥ నాల్లుగు పాల్లున్న ఆ
9. రామకైలాస నాధున
10. కు ఱ॥ రెండుపాళ్లు
11. న్ను ఆరానునడచి ఆ
12. ట్లను పూర్వం
13. సాగించ్చి శిస్తిమి

14. యాళమాఁనకు
15. సహాయులై నడచి
16. నవాలఁకు తులాపు
17. షఁం మొదలైన పో
18. డశ మహాదానాలు
19. చేసిన పుణ్యం కలుగు
20. ను

Podili (37).

[Podili. Telugu. On Pillar in Nirmalésvara temple. Last part unintelligible and inscription rough.]

Translation.

Under the orders of (Hail!) Śrímat Pótaya Sáhiṇin Gáru, son of Víraya Sáhiṇi, the excellent son of Dádi Pótaya Sáhiṇingáru (subordinate) of Śrímaḍ Vírayadéva-chakravartulu and of the Lakumámba, the illustrious Jákamma Venkamgáru gave to the *Kámpus* of Podiyala *sthalam*. . . . .

Note.—Sáhiṇi = commander-in-chief. The identity of the emperor is not obvious. From D. 12 it appears that a Kákatíya may be referred to.

1. శ్రీమ
2. ద్విరయ
3. దేవచక్ర
4. వర్తులదా
5. దిపోతయ
6. సాహిణింగా

(To face page 1201.)

PODILI NO. 38.

7. రికిని లకుమాంబకూ

8. ను సుపుత్రుడైన వీరయసాహి

9. ణికొడుకు స్వస్తిశ్రీమతు పోతయసాహిణింగారి ఆనతి

10. నిస్వస్తిమతుజాకంమం యీ వెంకంగారుపాది యలస్థల
ము కాంపులకు యి

11. చ్చినసత్ । క్రతానంజలిసుత్

12. తక్రతానుభే నిస్తిమి

13. దుంనా విడ్వానుం గలదమ

14. చెతం బత్రాలుగొని చేవొళులుగడెం

15. చినవారి లోపలివెలుపలి పదలవరము

16. యెలుకా

Podili (38). (A.D. 968–69 ?)

[Sannamúru, Sanskrit in Telugu character and Telugu. Opposite Rámaliṅgéśvara temple.]

Translation.

Hail! On Friday, the full moon day of Vaiśákha of the year corresponding to (Śaka) 890, the illustrious Aggaparáju, who was born in the family of *Mahábali* the members of which were made the gatekeepers of Paramésvara who is the lord of gods and demons and worshiped by all the three worlds; whose (Aggaparázu's) banner was a black-buck (?), who was heralded in public by the *Paiśácha pataha* (a drum given by a piśácha or demon); whose signet was the bull, who was the lord of Nandigiri (Nandidrug ?) and the supreme lord of Parigipura, who was Bána . . . . lganda, who was the Arjuna of the

family of Bali, ... granted with his own hand to Annagúri Agastîśvara Bhaṭṭára twenty-four . . . of land in . . . . the big kingdom and in the small kingdom. The progeny of the kings of . . . . (big) kingdom and the small kingdom shall continue the enjoyment (of the same). Witness to this: Jésa Raṭṭaya, Márupúri Tikkana, and . . . . Kalleka. With the consent of all these (this was) written by Tippama.

[One imprecatory verse.]

Note.—This was transcribed by Mr. V. Venkayya. The (symbol on the ?) banner was a black-buck according to Dr. Fleet, see p. 162, Vol. V, E.I. Parigipura appears elsewhere as Parivipurí. The "G" here may be a misreading for "V". The king, whose name does not seem to appear elsewhere, was evidently a Báṇa.

1. स्वस्ति सकलजगत्रया-[1]
2. भिवन्दितसुरासुराधीशप-
3. रमेश्वरप्रातिहारीक्रित[2] म-
4. हाबलिकुलोद्भव कृष्णध्वज-
5. विराजित पैशाचिकपटहघो-
6. षण वृषभलाञ्छन नन्दि-
7. गिरिनाथ पि ी गिपुरपरमे-
8. श्वर बाण . लगण्ड बलिकु-
9. लार्ज्जुन गडुसण्डिय . व-
10. . . . . श्रीमत्
11. [అ] న్గ పరాజు సవత్స[3] [ర్ం]
12. యనే ॥ ణ్టి వైశాఖ పుణ్ణమి శు-
13. క్రవారంబు నాడ్డు [అ] న్నగూరి [అగ]

---

[1] Read जगत्रया. [2] Read कृत [3] Read సంవత్సర

14. [శ్రీ] శ్వరభటారనికి పెద్దరాజ్యాన
15. . . యు కొండుకరాజ్యానం చేతంగోని ఇ-
16. చ్చిన భూమి ఇరువోదినాలుగు . .
17. . . . . రాజ్యానయు కొండు
18. కరాజ్యానయు సన్తతిభోగము నడ-
19. వేవారు [॥*] దీనికి సాక్షి జేసరట్టయ
20. యు మాలుపూరి తికర్-నయు . . .
21. కల్లెకయు వీరి ఉభయసన్మధ[1]బు
22. న వ్రాసినవారు తిప్పమయ్యం [॥*][2][స్వ*] దక్షం
23. (వా) . . . . .

PODILI (39). (A.D. 1438–39.)

[Tippaldévipalli. Telugu. To the west by a ruined tank.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! This charitable edict relates to the consecration of the tank (caused to be constructed) near Ankepalli village on the holy occasion of Sunday, the third of the bright fortnight of Vaiśákha of the year Kálayukti, corresponding to the Śrí Śaka year 1360 by Tippaladévi, the daughter of king Pedaráya Vibhála who is the younger brother of the king Śríman Mahámaṇḍaléśvara, Médínimísaraganḍá[3], Kaṭhári[4], Sáluva[5], Dharaní Varáha[6], Telunguráyáléśunda Bhúpa

---

[1] Read సన్మశంబున

[2] The rest of the inscription consists of the continuation of the imprecatory verse beginning with these words.

[3] Médínimísaraganda = champion over the moustaches (heroes) of the world.

[4] Kaṭhári = the axe.

[5] Sáluva = the hawk.

[6] Dharaní Varáha = the boar on earth.

Góvinda, who is the son of the king Śríman Mahá-maṇḍalésvara, Médinímísaraganḍa, Kaṭhári, Sáḷuva, Dharaní Varáha, Peda Samburáya, of the lunar race and of the Átréya *gótra*, for the religious merit of her husband king Jagatábasinga[1] of the solar race and of the Káśyapa *gótra*, her son king Timma and (for the religious merit of the members) of the families of her mother and father. She made it in order to last so long as the sun and moon endure. Śrí, Śrí, Śrí. She granted with libation of water the village Tippaladévi to Tinta Tammanárya of the Bháradvája *gótra* . . . . as an agraháram to be enjoyed as a single share.

NOTE.

King Rája Vibhála (from No. 26, Podili).

King Peda Samburáya (from No. 39, Podili).

King Telungurâyalésunḍa Bhúpa Góvinda. — King Pedaráya Vibhála

King Jagatába Singa. = Tippala dévi.

King Timma.

[In volume VII, E.I., it is stated that in the temple at Simhachalam in Vizagapatam district there is an inscription, dated S.S. 1350 of Telungurâya, son of Samburâya of Kannaḍadéśa and that there is another of Telungurâya dated S.S. 1350 at Santarávúru in Bápatla taluk in Kistna district in which the kings described as Mahámandalésvara Mísaraganḍa, Kaṭhári, Sáḷuva, Telungurâya. Samburâya and Telungurâya of Podili, No. 39, are evidently the same as these kings.

[1] Jagatábasinga is possibly the same as Jagadobbasinga = the sole lion of the world.

In an inscription at Tekal in Mysore Góparája is called the "Setter-up of Ganga Hale Sambáráya"—(*Epig. Carn. vol.* I, p. 208.)

In No. 26, Podili, the same Samburáya is given. His father was Ráya Vibhála.]

1. శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ శకవరు
2. ష౯ంబులు ంకెం యగునేం
3. టి. కాలయుక్తి సంవత్సర బ
4. ం దుల*వైశాఖ సుద్ధ తది
5. యా భానువార పుణ్య
6. కాల భండ్డు సోమవంసో
7. ద్భవుండు ఆత్రియగొత్ర
8. ండు శ్రీమన్మహామండ
9. లేశ్వర మేదిని మీసరగం
10. డ్డ కంఠారి సాళువ ధరణి
11. వరాహుండైన పెదసం
12. బురాయతమ్మా పాల తన
13. యుండు శ్రీ మన్మహా
14. మండలేశ్వర మేదిని మీస
15. ర గండ్డ కఠారి సాళువధర
16. ణి వరాహులైన తెలుంగ్లరాయా
17. లెసండ్డ భూపగొవిందమ్మా పా
18. లాను జుండైన పెదరాయ విభా
19. ళమ్మా పాలసుత తిప్పలిదేవిసూ
20. ర్య వంశోద్భవుండు కాస్యప
21. గొత్రుండైన తనవతి జగ

22. తాబ సింగప్ప పాలుకు
23. ను తన తనయుండు తిమ్మ
24. ప్పా పాలుకును తనమా
25. తృ పితృవంశము వాల్ల
26. కున్ను పుణ్యంగాను అంకే
27. పల్లిగ్రామ సమీప బంధు త
28. టాక ప్రతిష్టా ధర్మ్మశాసనం
29. - బాచంద్రార్క స్థాయిగానో
30. నరించెన్ను శ్రీ శ్రీ శ్రీ
31. భారద్వాజగొత్రం తింత్ర
32. తమ్మ నార్యులకు పకబో
33. X అగ్రహారంగాను
34. ధారబోశి ఇచ్చను తి
35. ప్పలి దేవిగ్రామం

Podili (40).

[Tuvvapádu. Telugu. By the Vadlavádi pond.]

Translation.

On Monday, the 10th of the dark fortnight of Śrávana of the year Bahudhánya, Śrímat Śrí Velugóti Komára China Timma Náyaningáru issued this edict to the Jangála (priest) who worships Kúdali Sangaméśvara. We have granted this charity . . . for the religious merit of Timma Náyaningáru and Yáchema Náyanigáru. Whoever obstructs the (Jangála) priest will incur the sin of killing a cow on the Ganges.

1. భగవుధాన్యే సంవ
2. త్సర శ్రావణ బ ఁం సో। శ్రీమత్
3. శ్రీ వెలుగొటి కొమారచిన తిమ్మ
4. నాయనింగారు కూడలిసంగమే
5. శ్వరుని పూజించె జంగాలకు
6. యిచ్చిన ధర్మశాసనం (న
7. డుం త్రాన పటిస అం
8. హిటంగాను) తిమ్మనా ఇని
9. ం గారికిన్ని యాచెమనా
10. యినికి పుణ్యంగాను
11. నిస్తిమి దంమ్మ్ఁం య
12. (స్వరు) జంగాలను విరోధించి
13. న్నం గంగ్గక త్తగోవును
14. వధిశ్చించినవారు

Podili (41).

[Uppalapádu. Sanskrit in Chalukyan character. On floor of Rámalingasvámi temple. It makes no sense.]

కిత్తి శ్రీ { సవ్వ లోక / కాల్తి విజి

(యా) ల్భచాజ్ఞ నాకొగో॥

Podili (42). (A.D. 1376–77.)

[Vágimadugu. Telugu. Opposite Vírabhadrasvámi temple.]

Translation.

Hail! On the 15th of the bright fortnight of Márgasira of the year Nala, corresponding to 1297 of the illustrious Saka era. . .

Note.—Nala or Anala corresponds with S.S. 1298, expired.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవ
2. రుషంబులు
3. ంశ్ర్ఒ అగునేంటి
4. నల సంవత్సర మా
5. గ్ఒశిర శు ంగ
6.
7.
8.
9. నకు .
10. . . ఐనేకలు
11. వంబున . . .
12. . . . ష్ట
13. . . . . .
14. . . . . .

RAPUR (1).

[Ákilavaisa. There is a defaced inscription on the tank bund.]

RAPUR (2).

[Áltúrti. Tamil. Opposite Chennakéśvara Swámi temple. Illegible.]

RAPUR (3). (A.D. 1638-39.)

[Ákupalli. Telugu. Near tank to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru issued this charitable edict for the tank at Ákupalli. He has ordered that the tank work should be done with the *méra* grain in the same manner in which it was formerly collected and utilized. Therefore they should get the work done to the tank with the *méra* grain settled for it, whether the village be under *sandhátá*, or under an *amaradár*, or a lessee, or whoever be the ruler. If the rulers do not get the work done to the tank, if any one misappropriate it (the *méra*), or if any one covet it or if any kápu or karnam object to it or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village and to have given his wife to

the *vetti* of this village.[1] Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవ
3. ఱంబ్బులు గఱం
4. అగునెటి బహుధాన్య సం
5. వత్సర చైత్రశు ఎ లు శ్రీ
6. మతు వెలుగోటి వెం
7. కట్టపతి నాయనింగారు
8. ఆకుపల్లె చెరువువేయించి
9. న ధమ్మశాసనం యిగా
10. మాన చెరువుమేరలు పూ
11. ర్వాన యేదారిగాను నడి
12. చినవో ఆమేరధాన్యంచె
13. రువు పనిమోఖం శాయం
14. గట్టడ శేయించ్చినారు గ
15. నక యిగ్రామం సంధాతా
16. నవున్నాను అమరగాని
17. వశాన యేదోర యేలినాను
18. గుత్తగాని వశాన వున్నాను
19. చెరువుకు నిన్నయైన
20. మేరధాన్యం చెరువు వ
21. నిముఖం శేయించ్చె గ
22. లవారు చెరువుపని

Second side.

23. ముఖం
24. గాను ఏలి

[1] This excellent old tank-builder (would there were more zamindars of his kidney) generally concludes his edicts with some such expression.

LIBRARY
OF THE
BOMBAY
BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.

(To face page 1211.)

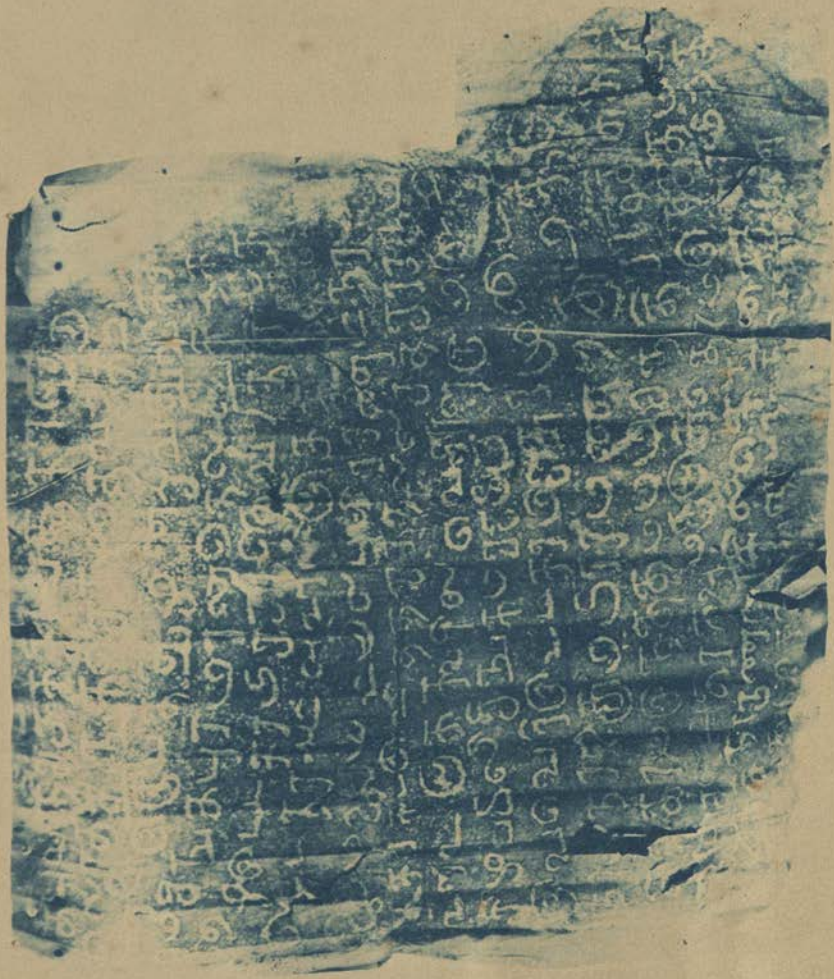

RAPUR NO. 4.

25. నవారు చే
26. యించ్చక యవ్వ
27. రు అనుభవిం
28. చ్చినాను యవ్వ
29. రు ఆసిం
30. చ్చినాను యేకాం
31. పు కరణం ఆక్షే
32. పించ్చినాను యీ
33. శాసనం యివ్వ
34. రు తీసివేసినా
35. ను వాండు యీ
36. వ్వూరి వెట్టివా
37. నికి బుట్టినవా
38. ండు వాని ఆలిని
39. యీవ్వూరి వెట్టివానికి
40. యిచ్చుకున్న ట్టే అ
41. ట్లని యిచ్చిన భ
42. మశాసనం

Rapur (4).

[Cháganam (hamlet Rázupálem). Tamil. On a rock below the hill to north of village.]

[1] இரபுவகச்சக்காவத்திகள் ஸ்ரீகு-
[2] லொத்துங்கசொழதெவற்கு ஆ-
[3] ண்டு இருபத்துமுன்றுவது விக்கி-
[4] ரமசிங்கபுரமான நெல்லூரிற்க-
[5] ழை இட்ட காடுச்ச[ரு]தெவற்கு சிலக-
[6] [ளும்] காட்டில் ஊட்டுக்கூக[ண்]ம-
[7] லை மலையடியில்ப்[பி]ச்சண்டிகாய-

[8] க்கர் கட்டுவித்த எரி கல்லசித்தசாரரும்
[9] உள் உடுக்கூறில் வெள்ளாளரும் கூடி
[10] சிமுப்பிளிசிங்கமச்சரும்
[11] இவ்வெரி இட்ட காமிச்சரமூடைய-
[12] காயநாற்கும் பிராமணற்கும் குடு-
[13] த்தொம் இந்த தம்மம் சந்திராதித்தவ-
[14] ரை செல்வதாகவும் குடுத்தொம் இந்த தம்ம இ-
[15] தக்[கி]காருண்டாகில் கெங்கைகரையிற்கு-
[16] ராப்பசுக்கொன்றான் பாவங்கொள்வான்.

TRANSLATION.

In the twenty-third year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṇgachóḷadéva, Pichchaṇḍi Náyaka gave images to the temple of the lord Kaḷai Iṭṭa Káḍuchcharudéva at Nellúr *alias* Vikkiramasiṅgapuram and caused to be dug a tank at the foot of Úṭṭukkúkaṇ hill of the country.

We, Nallasittaśárar(?), the *Véḷáḷás* of Úḍukkúr and Śímuppili Singa Amachcha gave this tank to the god.

Iṭṭakaramáśvara (Isṭhakáméśvara ?) and Brahmans.

We gave it so that this charity might be maintained as long as the moon and sun endure. If there is anybody who obstructs this charity, he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

RAPUR (5). (A.D. 1636–37.)

[Cháganam. Telugu. From stone in middle of village.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 30th day of the dark fortnight of Pushya of the year Dhátа(ri), corresponding to the year

1558 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while the illustrious Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Vírapratápa, Śrí Víra Venkaṭapatidéva Maháráju, seated on the diamond throne at the town of Penugonḍa, is ruling the kingdom of the earth, Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru has given Dágdama *agrahára* in Nellore *śíma* which is ruled and presided over by himself to Púsala Venganna Kaḍappa as an *amaram*. Therefore Venganna Kaḍappamgáru granted this charitable edict for the tank *kunchas* (*i.e.*, at 1 *kuncha* per *puṭṭi*). Its terms are as follows. He settled this for (the upkeep of) the tanks. They should spend the *méras* on tanks and not remit them to the palace (zamindar). Having thus ordained, we have given a stone inscription on this holy occasion of a solar eclipse for the tanks with libation of water so that religious merit may accrue to Venkaṭapati Náyanimgáru.

Therefore any one who fails in this will be considered to have given his honour to the veṭṭi (*gulápuvádu*). In these terms has the charitable stone edict been granted for work (to the tank.)

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శ
2. కవర్షంబులు గఅఫ అగు నేంటి ధాత (తు) సంవత్సర పుష్య
3. బ ౩౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీ
4. రప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతి దేవ మహారాయల అయ్యవా
5. రు పెనుంగొండ నగరమంద్దు వజ్రసింహాసనారూఢుం
6. డై వృధివిసామ్రాజ్యం జేయుచుండి వెలుగోటి వెంకట
7. పతినాయనింవారు పాలించి నవధరించ్చిన నెల్లూరి శీమ
8. లోనుదాగడమనే అగ్రహారం వెంకటపతి నాయనివారు పూ

9. సాల వెంకన అకడప్పం గారికి అమరానకుబాలిచ్చినా
10. రు గనుక వెంగన కడపం గారు చెరువు కుంట్లాలకు యి
చ్చి
11. నధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను దీని చెరువులకుంగాను
12. నిర్ణయించెనునమేరథాన్యాలు నగరంబెట్టక చెరువుల
13. మీందను పనిముఖం శేయించంగలవారు అని నిర్ణయం
14. చేశి యీ సూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందున వెంకట
15. పతినాయనివారికి దమ్మంచేకూ రేటట్లుగాను చె
16. రువులకు దారవోశి సిలాశాసనం వేయించ్తిమి గనుక ఇ
17. ంద్దుకు తప్పినవాండు గలాపుహానికి మానమిచ్చి
18. న వాండే యీపనిగ్రవేయించిన శిలాధర్మశాసనములు

Rapur (6). (A.D. 1636-37.)

[Cháganam. Telugu. North of village on Tirragatrála Bódu.]

Translation.

Hail! On the 30th day of the dark fortnight of Pushya of the year Dhátri, corresponding to the year 1558 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhirája, Rája-paramésvara, Śrí Víra Pratápa Śri Víra Venkaṭapatidéva Mahárájulu, seated on the diamond throne at the city of Penugoṇḍa, was ruling as universal sovereign . .

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవర్షంబులు గఅఅ
3. అగునేటి ధాతృసంవ్వత్సర పుష్యబ
4. ౩౦ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా

5. జవరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప
6. శ్రీవీరవేంకటపతి దేవమహా
7. రాయులయ్యవారు పెన
8. గొండ నగరమందు వజ్రసింహా
9. సనాఢ్యులై సకలసామ్రాజ్యం

* * * *

Rapur (7). (A.D. 1638-39.)

[Chíkavólu. Telugu. On tank bund.]

Translation.

Hail! On the 2nd day of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and properous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Chikkavólu. He has ordered that the *méras* collected for the tank of this village at one *kuncha* for every *puṭṭi* should be spent on the tank. Therefore whether the village be under the *sandhátá*, or an *amaradar*, or lessee, or whoever be the ruler, the *méra* at one *kuncha per puṭṭi* (must be expended and) if, not doing work to the tank, any one misappropriate the *méras* collected at one *kuncha per putti*.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవర్ష
2. ంబులు ౧౫౬ం అగు నేంట్టి బహుధాన్యసంవ్వ
3. త్సర చైత్రశు ఽ లు శ్రీమతువెలుగోటి వెంకట
4. పతినాయనింగారు చిక్క-వోలుగ్రామచెర్వుకు వేయించిన

ధర్మ

5. శాసనము యీగ్రామాన చెర్వుమేరలు
6. . . . పుట్టి కుంచాలవల్ల వచ్చిన ఆమేర

7. ధాన్యం చెర్వు పనిముఖంశాయ కట్టడశేసరి
8. గనుక మేరపుట్టింటికి ఖ ం కి కుంచెడు
9. లెఖను మేర ధాన్యం ఇగ్రామసంధాతాను
10. వశానను అమురగానివశాను ఏపొరమేలినా
11. నుంన్ను మస్తగానివశాన పున్నాను చెర్వ్‌కు
12. పనిముఖంచేయించక మేరధాన్యంచెర్వ పు
13. ట్టి కుంచాలు . . . . . .

RAPUR (8). (A.D. 1213–4.)

[Chíkavólu (hamlet Yerraguntapalem). Sanskrit in Grantha and Tamil. To the north in Survey No. 510. The first portion, written in very incorrect Sanskrit, expresses the same meaning as the Tamil portion with the addition of the Saka year expressed by *rasa* (6), *guṇa* (3), *śaśi* (1), *bhú* (1) or 1136. The translation of the Tamil portion is given below :—]

TRANSLATION.

In the 36th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttunga Chóladéva, I, Tukki Náyaka, the younger brother of Vayirappa Náyaka, who is the younger brother of Pidiyári Kósani Náyaka, the son of Kaṭṭaśádi who was the son of Vayirappa Náyaka, who was one of the followers (Padiyár) of Chóla Tirukkálattidéva, the son of Pillaiyár Manumasiddarasa, gave on behalf of Pillaiyár Tirukkálattidéva, to last as long as the moon and sun endure to Késava Perumál (whose image) I set up in the month of Chittirai at Takkulam in Mándainádu, with libation of water, the village (evidently of Takkulam) including all taxes leviable within its four boundaries.

He who obstructs this charity will incur the sin of stabbing a cow on the banks of the Ganges.

NOTE.—Some years ago this stone is said to have fallen on and killed several people who were digging under it for hidden treasure. For another inscription from this hamlet see No. (79).

Sanskrit.

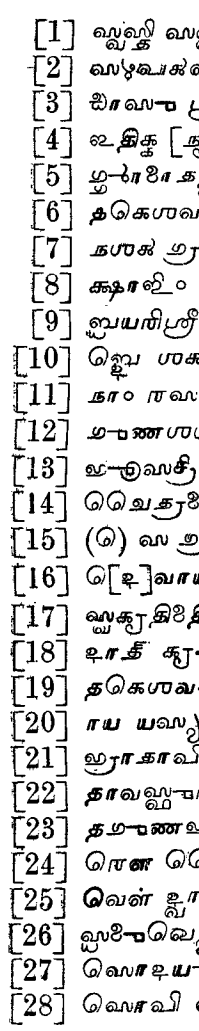

[29] ரொஜவதி
[30] கூவஸய-
[31] ஷ்ஹாஷதி-
[32] கூஷ்ஹா
[33] யஃ |

Tamil.

[1] திரஹ-வரச்ச-
[2] கூவர்த்திகள்
[3] ஸ்ரீ கு-மெ-
[4] ாத்துங்கை-
[5] சாழதெவ-
[6] ற்கு யாண்டு
[7] நடீசுவது
[8] பிள்ளையார்
[9] மநுமசித்தர-
[10] சர் மகஸார் செ-
[11] ளத்திருக்கா-
[12] ளத்திதெவர்ப்-
[13] டியார்களில்
[14] படியாள் வயிர-
[15] ப்பநாயக்கன்-
[16] மகன் கட்டசா-
[17] தி மகந் பிடியா-
[18] ரி கொசநிநாய-
[19] க்கந் தம்பி வயி-
[20] ரப்பநாயக்-
[21] கந் தம்பி துக்-
[22] கிநாயகெந-
[23] ந் மாந்தைந[ா*]
[24] ட்டித் தக்குள-
[25] த்தை நாந் சி-
[26] த்திரைசாலை-
[27] த்தில் நாந் வர-
[28] கிழை பண்ணி-

[29] ந கெசவப்பெ-
[30] பருமாளுக்குப்-
[31] பிள்ளையார் தி-
[32] ருக்காளத்திதெ-
[33] தவர் பக்கெ-
[34] லப்பெற்பட்-
[35] ட வரியுட்பட
[36] நாற்பாலெ-
[37] ல்லைக்குள்-
[38] ளு சந்திராதித்-
[39] த்தவரை செல்-
[40] வதாக நிரட்டு-
[41] வித்துக்கொடு-
[42] த்தெந் படி-
[43] யாரி துக்கிந-
[44] ாயக்கெநந்-
[45] இது துக்கி ந-
[46] ாயக்கந் தம்-
[47] மம் இத்தர்ம-
[48] ம்மிழப்பா-
[49] ந் கெ-
[50] ங்கைக் க-
[51] ையிற் குராற்-
[52] பசுவை குத்தி-
[53] நாந் பாவத்-
[54] தைப் படுவான்.

Rapur (9).

[Chintalátmakúru. Telugu. Opposite Ánjanéya temple.]

Translation.

On the 3rd day of the dark fortnight of Śrávaṇa of the illustrious year Kílaka, Anumantu, son of Chiru Mámilla Gópanna caused to be made an image of Sanjíva

Ráya in Chintalátukúru and consecrated it. He caused to be planted five lamp posts. The sun and moon are witnesses of this. Śrí.

1. శ్రీకీలక సం
2. వత్సర శ్రా
3. వణ బ ళ లు
4. చిరుమా
5. మిళ్ల గోపం
6. న్న కొమా
7. రుండు అ
8. నుమంతు
9. చింత లా
10. తు కూరి
11. ం లోన సు
12. ంజీవరా
13. యంణ్ణి చే
14. యించ్చి ప్ర
15. తిష్ట శేశేను
16. అయిదుం
17. టి గారుడ
18. కంభములి
19. యత్నించి
20. నాండు సూ
21. ర్య చెందు
22. ల సాక్షిగా
23. నుందురు
24. శ్రీ

Rapur (10).

[Chípinápi. Telugu. Near the Oṭagunṭa to south of village.]

Translation.

Hail! On the 3rd of the bright fortnight of Ásvija of the year Manmatha, Ga—raju Timma Rájugáru, the agent (*káryakarta*) of Śríman mahámaṇḍaléśvara Táḍigoṭla Timmarájuváru gave . . . . to the goddess Ammagáru of Vávilla. Therefore this gift should be utilized for providing food (*amritapaḍi*) and worship with light to the Ammagáru of Kamma Váivalle.

Note.—This Timmaráju is not apparently mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి మన్మ
2. త సంవ్వర ఆ
3. శ్వీజ శు ౩ లు శ్రీమను
4. మహామండలే
5. స్వర తాడిగొట్ల తిమ
6. రాజువారి కార్యకర్త్తలైన గ.
7. రాజు తిమ్మరాజుగారు వావి
8. ల్లన అమ్మంగారికి ఇచ్చిరి .
9. గనుక యిచ్చిన కంమ్మవాఇవల్లె
10. అంమ్మంగారికి అవృత
11. ఇట్లకుంన్న
12. దీపారాధ
13. నకున్న
14. . . . ఠ
15. . . . ..
16. . . . .

Rapur (11). (A.D. 1570–71 ?)

[Chittalúru (hamlet Ádúrupalli). Telugu. In the tank bed. Mostly illegible.]

Translation.

Hail! . . . . corresponding to 1492 of the Śrí Śaka era . . . (issued) this charitable edict.

* * * *

If any persons obstruct this charity, they will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges, and will incur the sin of killing their parents and children at Kási . . . .

(1) స్వస్తి శ్రీశవషం౦బు ంరర్‌తి అను౦ంటి
(2) . . . . . నాడు
(3) . . . . . నంన
(4) . . . . . .
(5) . . . . . .
(6) దూరి . . . .
(7) ధ౯్మశాసనం . . . .
(8) . . . . . .
(9) గాను పూర్వాలం . . .
(10) దు . . . . దు (ద
(11) . . ల పెద . .
(12) . . . ద . .
(13) . . . . .
(14) . . . . .
(15) . . . న అవల . . .
(16) . . . ప . . .
(17) ప్పినం గంగకత్ గోబ్రాంహ్మల జంపి
(18) పాపాన బోదుకు తల్లి తండ్రిని
(19) పిల్లవాండ్లు కాశీలో వధించిన పాపనంబోవు వా

(20) రు చె . . నాను చెర .
(21) . . . న ప . . రు .
(22) . . నా . కు . . . ను మగనవె
(23) . . . . . ధర్మం

RAPUR (12).

[Chittalúru. Telugu. On the tank bund. Incomplete.]

TRANSLATION.

On the 10th of the bright fortnight of Śrávaṇa of the year Śrímukha Dummarapu Venkátâdri Náyanigáru set up this charitable edict for the tanks of the villages of Chittalúru and Ádúrupale. For the tanks of the villages of Chittalúru and Ádúrupale, granted to us as an *amaram* by Velugóṭi Venkaṭapati Nayaniváru . .

1. శ్రీము
2. ఖు సంవ్వత్సర శ్రా
3. వణ శు ౧౦ లు దు
4. మ్మరపు వెంకటా
5. ద్రి నాయనిగారు
6. చితలూరు ఆదూ
7. రుపలె గ్రామాల చె
8. రువులకు వేశిన ధర్మ
9. శాసనం వెలుగోటి వెంకట
10. పతినాయనివారు మాకు ఆమరా
11. నకు యిచ్చిన చితలూరు ఆదూ
12. రుపలె గ్రామాల చెరువులకు ని . .
13. . . ను వెలిపళ్లె . .
14. గ్రాను . . .

Rapur (13).

[Chittalúru. Telugu. Near a well to east of village.]

Translation.

This is the great *linga* carved by Náyiṇḍu for the flower garden to the west of the Náginâyini well . .

(1) నాగినాఖిని
(2) భావికి పడుమ
(3) టి పుష్పాల తోం
(4) టం లోకి నాఖి
(5) ండు చెకిర్-ం ఖించి
(6) మహాలింగం . . .

* * * *

Rapur (14).

[Chittalúru. Telugu. Near the same well. Incomplete.]

Translation.

* * * *

Whoever fails in this charity, will incur the sin of killing a cow on the Ganges.

(1) న్య . .
(2) వానిను యీఫమా
(3) నకు యవ్వరు తప్పి
(4) నారుం గంగ కర్త గో
(5) వు చంపిన పాపానం బో
(6) డ్యురు

Rapur (15). (A.D. 1684-85.)

[Dátsúru. Telugu. One side of a tall stone bearing inscriptions on three sides, to east of village. Incomplete.]

Translation.

Hail! In Adhika Áshádha of the year Raktákshi, corresponding to the year 1607 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era . .

. .

1. స్వస్తి శ్రీ
2. . . [వి] జ
3. యాభ్యుద
4. య శా
5. వివాహ
6. న శకవర్షం
7. బులు గట్టంచి అను
8. నే టి రక్తాక్షి
9. సంవత్సర ఆ
10. ధిక ఆషాఢ
11. . . . .
12. . . .

Rapur (16).

[Dátsúru. Telugu. From the same stone.]

Translation.

Prayer to (Tva)ḍári Ganga who resides in the boundary (between the villages) . . . (unintelligible). By the feet of Raghunátha, by Bhúdévi (goddess

of earth) and Ánjanidévi, Piṭalammá, Váravári, Om, hrám, Ṣrím, hrím, paṭṭu phaṭṭu sváhá, bálá, paṭṭu phaṭṭu sváhá. To the lord (deity) of cattle.

Having dug a pit at the entrance of the cattle shed cook food in it, milk a cow that gives plenty of milk offer incense, worship with light and offering, put three marks of blood (on the face) put three marks of—, and divide the red food (red with blood) (among the people present). Prepare medicine with márédu (Ægle marmelos), dondakúra (Coccinea indica), gingelly, buḍuma (cucumis), mustard, salt, pepper, garlic, urine, jaggery, and sour butter milk.

You must make obeisance.

Administer one tube of this medicine to the sick cattle.

NOTE.—This seems to be a mantra and prescription for cattle diseases. Some parts are unintelligible.

1. పొలిమేరయందలి
2. (త్వ) డారి గంగ
3. జపం (జరు ఫూ
4. డి నెంద్దు గొం
5. డ్డు పటు పేరు పె
6. ష్టే) రఘునాథుని
7. పాదమాన భూదే
8. వి అంజనీదేవి ఆ
9. న పిటలంమ్మా వా
10. ర వారి వోం హ్రాం
11. శ్రీం హ్రీం వట్టు
12. ఫట్టు స్వాహా బాలా
13. పట్టు ఫట్టు స్వాహా

14. పసులనాధున
15. కు॥ పసుల దొ
16. డ్డి వాకిట గాడిగా
17. దొవ్వి బత్యము
18. లం . పాండి ఆల
19. మీంద భారిజే
20. పు కొంమ్మ పితి
21. కి ధూప దీపనా
22. వేద్యమిచ్చి మూం
23. డు నెత్తురు బొట్లు
24. బెట్టి మూండు . రి
25. లపు బొట్లు పెట్టి
26. యెర్రగూడునూం
27. బంచ్చి వేశ్యేది॥ మూ రే
28. డు దొండకూర తిల
29. లు బుడుమ ఆవా
30. లు పువ్వు మిరియా
31. లు పెల్లుల్లి కాలు
32. మడి బెల్లం పులిమ
33. జ్జిగెతో మందుచేసి
34. మీరు మొకుర్లు పెట్టే
35. ది గొట్టండు లోవ లి
36. కి పెట్టేది

Rapur (17).

[Dátsúru. Telugu. From the same stone.]

Translation.

Hanumán of five faces, who is like Pátála (the nether world) in devouring the sun, who is valiant in fiercely

driving away foes with his bow, who is unconquerable by gods and demons, having arms like columns to do the will of Ráma, who has a tail like a pillar, who has an eye in the middle of his forehead, who is the son of Anjani, who is a fierce Yama (destroyer) to wicked people, who is the leader of monkeys, who is a swift mover, the nectar of the semen of Śiva, a giant to stormy seas (?), . . . who captures the cardinal points, hero, *sura*, *paṭṭu*, fierce Hanumanta, Sánumanta (mountain dweller).

Note.—This seems to be a mantra or spell, in the name of Hanumán. Some of the epithets are unintelligible.

1. . . దిబం .
2. . ణపంమూ
3. ఖహానుమం
4. చ నూర్యభక్త
5. చపా తాళకోద
6. cడవుగహ వుచ్ఛా
7. టనవీరవిక నూరసు
8. రనిరాఘూటన । దాశా
9. రథవతిని బాహుద
10. ండ్డ బాలదండ్డ భా
11. లనేత్ర అంజనీతన
12. య ఘోరఘోరకా
13. లాంత్తక కపినాయ
14. క శీఘ్రహరం శివు
15. నివీర్యసుధా శీఘ్రర
16. ద్ధిచానవ వాకోటి
17. దిగ్బంధన వీరసుర
18. పట్టి వుగ్రహానుమ
19. ంత సానుమంత

RAPUR (18). (A.D. 1622-23.)

[Dátsúru. Telugu. From two sides of a stone near the police station.]

May there be no impediment!

Hail! On the 11th day of the bright fortnight of Phálguna of the year Dundubhi, corresponding to the year 1544 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Venkaṭapati Náyanigáru, descendant of the Récharla *gótra*, grandson of Veligóṭi Koṇḍama Náyaningáru and son of Venkaṭappa Náyaningáru, issued this charitable edict for the repairs of Dátsúru tank as follows. Its terms are: we have ordered that one *kuncha* should be given for every *puṭṭi* for the upkeep of the tank. Therefore we shall spend, as long as the sun and moon endure, on the tank (the grain thus collected on) all the crops raised under the tank. If any persons, not maintaining (the charity), injure, or cause obstacles to, this charity or if any fail to keep it up, they will incur the sin of killing cows and Brahmans at Kási and that of killing their fathers.

[Two imprecatory verses.]

May it cause prosperity!

1. అవిఘ్నమస్తు
2. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యు
3. దయ శాలివాహన శక
4. వఁబులు గఁరర అగునేటి దు
5. ందుభి సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧ లు
6. శ్రీమతు రేచర్ల గోత్రోద్భవులున్ను వె
7. లిగోటి కొండమ నాయనింగారు పె
8. త్తండు వెంకటప్ప నాయనిం

9. గారి పుత్రుండు వెంకటపతి నాయ
10. నిగారు దా చూరుని చెరువుకు సా
11. గించిన ధర్మశాశన క్రమము ఎ
12. ట్లన్నను చెరువు వూర్జితు కావ
13. లెనని పుట్టితి కుంచాలు కట్టడశే ఇ
14. ంచినవారం గనక చెరువుల కిందు వం
15. డె పొలాన కారుగిండలు మోడ
16. లైన సకల ఫలాదులున్ను ఆచం
17. ద్రార్క స్థాయిగా చెరువు మీందనె
18. వేయించగలవారము చెరు [వు] నడి
19. పించక యీపుణ్యముకు యవ్వరు
20. తలంగినాను విభూతంగా శేశినా
21. నడిపించక పోయినవారు కాశి
22. లోపల గోబ్రాంహ్మల వధించిన
23. పాపానను పోవువారు [వా] లదండ్రుల
24. వధియించ్చిన పాపానం
25. పోగలవారు॥ స్వదత్తా ద్విగు
26. ణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
27. లనం పరదత్తాపహరేణ స్వ
28. దస్తం నిష్పలం భవేత్॥
29. స్వదత్తఖా పరదత్తం వా
30. యో హరేత వసుంధరా
31. షష్టివర్షస సహస్రాణి వి
32. ష్టాయాం జాయతే క్రిమి॥
33. శ్రీశ్రీశ్రీం జేయను.

RAPUR (19). (A.D. 1541-42 ?)

[Dátsúru. Telugu. From the same stone. Mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! In 1463 of the illustrious Śáliváhana Śaka era . . .

1. స్వస్తి శ్రీ శాలి
2. వాహన శ
3. క వషం
4. బులు
5. గరటి అనునే
6. ము (దరిటి).
7. (లమర తిథి)
8. (పను దాకూ)
9. (మ ల. ణ.)
10. (. . .)
11. నాయిండు
12. . . . . .
13. జనాలు. . . .
14. . . . . .
15. . . . . .

RAPUR (20). (A.D. 1247-48.)

[Dévaravémúru. Telugu. East of village in survey No. 350.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 8th of the bright half of the month of Mágha of the year Plavanga, corresponding to

the year 1169 of the illustrious Śaka era, while Śrímat Alu Tirukáladéva Chóḍa Mahárája was ruling the kingdom, Śrímat Chivapani Seṭṭi, son of Lakshmi Seṭṭi descendant of the Brahma *sákha gótra* and the favourite servant of Vijayádityadéva Chóḍa Mahárájá the younger brother of the abovesaid king, gave land for providing offering to the deity for the religious merit of . . and of Vijayáditya Rája.

1. స్వస్తి శ్రీ సకవరుశంబులు
2. ంంట్ అగునేంటి ప్లవంగసం
3. వత్సరము మాఘమాసమునం
4. దుల ా శుద్ధపఱమున బిహస్పి
5. తివారమునాండు శ్రీమతు అలు
6. తిరుశాలదేవ చోడమహారాజుల రాజ్యం
7. మున శ్రీమతు ఆ రాజుతమ్ముండు విజ
8. యాదిత్య దేవచోడ మహారాజులకు
9. ఇష్టబ్రిత్యుండైన లక్ష్మిసెట్టికొడుకు బ్రమ్మశె
10. క (గోత్రుండు) శ్రీమతు చివపనిసెట్టి
11. . మూను . . బుణ్యంగాను . . . .
12. దును . . . దేవరకు నైవాద్యా
13. . . . . దేవరబ్రిత్తి . . విజయాది
14. త్యరాజునకు ధర్మంగామురక ం మీ దేవరకు
15. . . . యకు . . దారము . . .
16. క్రొ . . . . . .
17. సి . . . . . .

Rapur (21).

[Dévaravémúru. Telugu. Near Vénugópálasvámi temple. Incomplete.]

Translation.

. . . The charity for the tank at one *kuncha*. He has ordered that the *méra* grain settled at one *kuncha* for every *puṭṭi* for the tank should be spent for the maintenance of the tank. Therefore whether the village is under *sandhátá* or in the possession of an *amaradár*. . . .

1. చెరువుకుంచెండు ధర్మ . . . .
2. యీగ్రామచెరువులకు పుట్టికుంచాలూ
3. . . . గాను కట్టడశేసిచ్చినట్టి శిమేర
4. ధాన్యం చెరువువనిముఖం శాయంక
5. ట్టడశేశించినారు గనుక శ్రీగ్రామాన సం
6. ధాతానవున్నాను అమరగాని వశానను . . .

Rapur (22). (A.D. 1623–24.)

[Duggunṭa (hamlet Konagallúru). Telugu. On tank bund to south.]

Translation.

On the 5th of the bright half of Jéshṭa (Jyeshṭha) of the year Rudhiródgári, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanigáru . . . the paddy field under the tank Dugunṭa called Koṇangu and measuring 4 *gorrus*. This inscribed pillar was planted to last as long as the sun and moon exist.

1. రుధిరోద్గారిన
2. ంవత్సర జేష్ఠ శు
3. ఇ లు శ్రీమతు వె
4. లుగోటి వెంక
5. టపతినాయనిం
6. గారు దుగుంట
7. చెరువుకింది క
8. రిమడికి కొణంగ
9. లసిరిపాలనాలు
10. గోల . . . . .
11. నక ఆ చంద్రార్కం
12. ముగానుండంగలందుకు
13. వేఇంచిన శాసనం
14. నస్తంభము

Rapur (23).

[Gilakapádu (hamlet Vébinábi). Tamil. On Boyela tank bund.]

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ கிருபுவனச்சக்கரவத்திகள்
[2] ஸ்ரீகுலொத்துங்கசொழதெவற்கு
[3] ஆண்டு மூப்பத்தெட்டாவதிலா-
[4] ஈ யூவை சංவச்சரத்திலாக மா-
[5] சிமாசத்தில் வெமிகாப்பி மாசவிச்சவி-
[6] ண்டிகாயக்கர் மகன் மாசவிபெத்திகாய-
[7] க்கனென் ஸ்ரீவல்லூத்தில் உக்ஷிணஸ்தாரா-
[8] ஈ விஷ்ணு[டெ]ஸ்தாதெவற்கு பெத்தசமு-
[9] த்திரமாக [எரியும் கு]டித்து என்னுடைய
[10] மகனையும் விஷ்ணுடெஸ்தாதெவர் சிவ-
[11] காமஞ்சாத்திகென் மாசிவிபெத்திகா-
[12] யக்கனென் பெத்தசமுத்திரமாக ஏ-

[13] ரி கட்டிந வெள்ளாளர் செலகாட்-
[14] டில் கிரச்சமாலையும் பொத்தப்பிகாட்-
[15] டில் மன்னூர்காணியு (உ)டைய வாகநதி-
[16] கி பொயிண்டர் மல்லிரட்டிய[ர*]ர் மகன்
[17] . . . . . .
[18] குதன்மரட்டிய[ர*]ர் மகந் தச்ச-
[19] மரட்டியும் தாடிவெலி காணியுடை-
[20] யவன் கொந்தறு பொயிண்டர் தெ-
[21] ரசப்பசெட்டியார் மகன் காவிரட்டி-
[22] யாருமான இந்த யிம்முவரும் பெத்-
[23] தசமுத்திரமான எரிகட்டின குடிமக்கள்
[24] மூவ்வற்கும் எரிகிழ் நிங்கின கஞ்சை முக்க-
[25] ால் நிலமும் மூன்றுமாவும் சாச(கு)ம-
[26] ாக குடுத்தோம் மாசிவிபெத்திகாய-
[27] கநென் எரியிங்கிழ் நிலம் ஒடல[ர]-
[28] ய் அனுபவித்தும் [ஸ்ரீ]பண்டாரத்தில் வி-
[29] தவடெஸ்வரதெவர்[க்கு]நீ-ாமாகதுவும் ஊவ்-
[30] வெரி கட்டின குடிமகன் மூ(வ்)வற்கு குடுத்த
[31] நிலமாகதுவும் ஆரொதுமொருவர் விழ்ழ வ-
[32] ண்ணிகாருண்டாகில் ஆயிரங்குராம்பசுவ-
[33] வ கொன்ற பாபத்திலெ படுவார்கள்
[34] வாசாசெய்ாயநீ-ாவெ[த-ா]நீ ரவ்வாணாம் காவெ-
[35] ய காவெ வாஞ்சியொ ஹவஸ்ரீ[ி*]ஹவ்-ாவெ-
[36] தாகு ஹாவிஸ்ரீ வாதி-ாவெஸ்ராகு ஹவெயாஹவெ-
[37] யொ யாஹதெ ஸாசிவஸ்ரீ[॥*] . . . . .

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the month of Mási of the cyclic year Yuva which corresponded to the 38th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, I, Másavipetti Náyaka the son of Véminápi Másivichchavindi Náyaka gave the tank named Peddasamudram to Sitthavaṭésvara (who resides)

to the south of Śrîparvata and also gave the sacred name of Sitthavaṭêśvara to my son.

I, Mâsivipettináyaka, also gave to the three Veḷḷálas who dug the tank Peddasamudram, viz., . . . the son of Vágantiti Boyiṇḍar Malli Reḍḍiyár, possessing rights at Kirachchamálai in Sélanáḍu and Mannúr in Pottapináḍu, Tachchama Reḍḍi the son of . . . Reḍḍíyár Paṇma Reḍḍi and Návi Reḍḍi the son of Kondaru Boyiṇḍar Tórappa Reḍḍi possessing rights at Táḍivelai; to these three ryots who dug the tank Peddasamudram land measuring three-fourths of a 'ground' (nilam = véli) and three *má* in the wet lands remaining under the tank as a grant. I, Mâsivipetti Náyakkan (repeated in the text).

If there are any persons who cause obstacles to the grant of the proceeds of the lands under the tank being paid into the sacred treasury to be used as charity for the god Sittavatêśvara, and to the enjoyment of the land given to the three ryots who dug the tank, they shall incur the sin of killing a thousand tawny cows.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

NOTE.—For another inscription of this hamlet see No. (76).

RAPUR (24). (A.D. 1538–39.)

[Griḍḍalúru. Telugu. Stone in middle of village. Incomplete.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! While Śrîman-Mahámaṇḍalêśvara, Rája, Rája Paramêśvara, Śrî Achyutadéva Mahárája was ruling the kingdom of the earth as conqueror of the cardinal points, on Sunday the 30th of

the dark half of Pushya of the year Vilambi, corresponding to 1460 of the Śáliváhana Śaka era. . . . .

1. శుభమస్తు
2. స్వస్తిశ్రీమ^మహా
3. మండలేశ్వరరాజ
4. రాజపరమేశ్వర శ్రీ
5. అచ్యుతదేవ మహారా
6. జులు ప్రిథివిరాజ్యం
7. దిగ్విజయంగానో ప
8. లేకాలమందు। శాలి
9. వాహన శకవర్^బు
10. లు గర^ం అగునేం
11. టి విళంబి సంవత్సర
12. పుష్య బ 3o ఆ
13. o దివారాము

* * * *

RAPUR (25). (A.D. 1638–39.)

[Griddalúru. Telugu. From the same locality. Mostly illegible.]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Márgaśira of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era.

* * * *

1. స్వస్తిశ్రీజయా^భ్యు
2. దయ శాలివాహ

3. న శేకవమ౯ంబులు
4. ంఒ౬ ం ఆసునేటి ఐ
5. వుధాన్య సంవత్సర
6. మాగ౯శిర శు ఒ లు
7. నాండు. . .
8. . . . .
9. . . . .
10. . . . .
11. . . . .

Rapur (26).

[Gundavólu. Telugu. Below tank bund to south of village. Beginning missing.]

Translation.

[Yangappa was pleased to present ?]

Therefore whether the *méra* grain of the tank is in the possession of the village *sandhátá*, or of the *amaradárs* (or the *amaradárs* [1]) or of the lessee, or whoever be the ruler, they should spend this *méra* grain on the tank work. If, not doing the work, any one enjoys the *méra* grain or if any one obstructs or removes this inscription, he will be considered to have given his honour to the *veṭṭi* of the village, or if the grain thus fixed is utilized by a *Voḍḍa*, he will be regarded as having given his wife to the *veṭṭi* of the village.

1. (యంగప్ప దశెయిచ్చినరం ?) [నయచేసే]
2. గనుక ఆగ్రామం సంధాతా

---

[1] Repeated in the text.

3. నవున్నా అమరగా నివ శాన
4. వున్న అమరగాని వశాన వు
5. న్నా యెథారయేలిన సుత్తకాని
6. వశానవున్నా చెర్వు మేరధాన్యం
7. చెర్వుకు పనిముఖం శేయించ్చు
8. గలవారు శేయించ్చక ఆదాన్యంయె (వ)
9. రు అనుభవించినాను యవరు ఆచే
10. పించ్చినాను యీ శాసనం యవ్వరుతీ
11. శి వేయించ్చినావాండు యీవూరివెట్టిర-మా
12. నంయిచ్చివున్నటు యని నియించ్చినధాన్యం
13. పట్టినవడ్లెవాడి ఆలిని యీ
14. వూరి యెట్టివానికి యిచ్చు
15. కున్నట్టే—

Rapur (27). (A.D. 1392–93.)

[Gundavólu. Telugu. From two stones near the calingula of the tank. Incomplete and partly unintelligible.]

Translation.

Hail! . . . of the year Ángírasa, corresponding to the year 1314 of the illustrious (Śaka era).

* * * *

This edict was given to Gundapróli Bairu.

* * * *

(a) 1. స్వస్తి శ్రీ శ . . .
2. షంబులు ౧౩౧౪ . .
3. ఆంగీరసంవత్సర .
4. . . . .

(b) 5. నుండ క్రోలిబై ఇ
6. రుకునిచ్చిన శాసనం
7. క్రోలంజెల్లి రెడ్డిపాలు
8. నేనవ పాలుమీ
9. ఇ పాలితేజ ము
10. ందలాను లంమ
11. రియా దంనుస
12. హింగానువుం
13. డిఖుముక .

* * * *

RAPUR (28). (A.D. 1638-39.)

[Guruváyapálem. Telugu. Near calingula of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Saka era Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank at Guruváyapalli. The *méras* should be given at one *kuncha* for every *puṭṭi* of produce on all lands under the tank, on dry lands including *Dévadáya* and *Bráhmanádáya* lands. They should get the work done to the tank from the *méra* grain settled for the tank whether it is with the *sandhátá, amaragáḍu,* or the lessee of this village, whoever be the ruler. If, not doing the work, any one misappropriate the (*méra*) or if any one object to it, or if any *kápu* or *karnam* object to it, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village

and to have given his wife to the *vetti* of this village. Thus has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయశాలివాహ
2. న శకవర్షంబులు గ౫౬ం అగునేటి బహు
3. ధాన్యసంవ్వత్సర చైత్ర శు ఁలు శ్రీమతు
4. వెలుగోటి వెంకటపతి నాయనింగారుగు
5. రువాయపల్లిం చెర్వుకు యిచ్చిన దరమ్
6. శాసనము చెర్వుక్రిందు వెలిధాన్యం చేవా
7. దాయబ్రాంహ్మణాదాయాలుసహా పుట్టి
8. ంకి ఖం ంఱ లెఖను మేము యియ్యగఁరు
9. యీ గ్రామం సంధాతానవుంన్నాను అ
10. మరగావశాన యేఱ్ఱార యేలిన సుత్తగాని
11. వశాన వుంన్నాను చెర్వుకు నిర్ణయమై
12. న మేరధాన్యం చెర్వుపనిముఖం శేయుంచే
13. ది పనిముఖాలు శేయించ్చక యవ్వరు అనుభ
14. వించినాను యవ్వరు ఆక్షేపించ్చినాను యే
15. కాంపుకరణం ఆక్షేపించ్చినాను యీ శాస
16. నం యవరు తీశివేశినాను వాండు యీవూరి
17. వెట్టివానిగ్రంబుట్టినవాండే వానిఆలిని యీవూరి
18. వెట్టివాగ్రం యిచ్చినట్టే యిట్లని యిచ్చిన ధర్మ
19. శాసనం ॥

RAPUR (29).

[Inukurti. Telugu. On west bank of a ruined tank. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

They should do work to the tank. Whether the *méras* are with the *sandhátá* of this village, or with the

amaragádu, or with the rulers, or with the lessee; if, not doing work to the tank and the channel, any one creates obstacles to (this charity), whatever *kápu* or *karnam* objects, or whoever removes this inscription, he will be considered (to have given his honour) to the *vetti* of this village.

* * * *

1. చెర్వువని ముఖఁశేయించు
2. వారు యీగ్రామం సందాతాన
3. వున్నాను అమరగాని వశాన వున్నా
4. యేథోరయేలినాను గుత్తగాని (వ) శాను
5. న్నాను చెర్వువని ముఖుఁకాలువ వ
6. ని ముఖూలూ శేయించ్చక యెవ్వరు
7. ను వేపించ్చినాను యెవ్వరు ఆశిం
8. చ్చినాను యేకాంపుంగరణం (ఆ
9. శ్రే) పించ్చినాను యీశాసనం యె
10. వ్వరుతీసివేయించ్చినాను వాండు
11. యీపూరివెట్టివాని . .

* * * *

RAPUR (30). (A.D. 1638–39.)

TRANSLATION.

[Kalichédu. Telugu. On eastern tank bund.]

(Adoration be to), Śrí Sámbhaśiva! Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Veligóṭi Venkaṭapati Náyaningáru caused to be planted this charitable edict for the tank of Kalichédu. If the tank work be not done with the *méra* grain collected in

the manner in which the *méras* of the various tanks were formerly collected, if any one obstruct, if the *sandhátá* (village official), the *amarajádu*, the *kápu*, or the *karnam* receive this *méra* grain of the tank and do not get work done to this tank and thus misappropriate it, he will be considered to have given his (wife's) honour to the *vetti* Boddivádu.

1. శ్రీ సాంబ్రశివా స్వస్తిశ్రీ జయాబ్ధి శు శాలివా
2. హన శకవర్షంబులు గచ్ఛం అను నేంటి బహుదా
3. న్య సంవత్సర చైత్ర శు ఎ లు శ్రీమతు వెలిగోటివెంకట
4. పతినాయణింగారు కలిచెట చెర్వుకు వెఱించిన ధర్మశాస
5. నం యి యేగ్రామాల చెర్వుమేర పూర్వాన ఎడారిగా న
6. డ్చినదో ఆమేర ధాన్యంచెర్వువనిముఖంశేయించ్చక
7. కీడు ఆచరించ్చినా సంద్రాతానవుంన్నా యే అమరగాడు
8. గాని కాంపుగాని కరణంగాని చెరువు మ్యెరకునియీచె
9. ర్వు మేరధాన్యం యీచెరువువని సేయించ్చక ఆశ్రేపించి

అను

10. భవించిన యీవ్యూరి వెట్టిబొట్టువానికి మానంయిచ్చి.

[న]

RAPUR (31).

[Kalichédu. Telugu. On north bund of tank. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

We have endowed. May you, your sons and grandsons enjoy this as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse.]

If any one obstructs this charity, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

* * * *

1. రాపూ గరిగా న . . .
2. న్య పెట్టితిమి మీపుత్ర పౌత్రా
3. భి వృద్ధిగాను ఆచంద్రార్కముగాను
4. అనుభవించి భ్రతుకువారు। స్వదత్తా
5. ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం వర
6. దత్తాపహారేణ స్వదత్త నిష్ఫలం భవేత్।
7. యీపుణ్యం యెవ్వరు తప్పినాను గంగకత్త
8. గో బ్రాంహ్మనిం జంపిన పాపానం బోదురు.

Rapur (32).

[Kanuparti. Telugu. North of village near Śiva temple.]

Translation.

On the 15th of the full moon day of the bright half of the month of Áshádha of the year Khara, corresponding to . . . . The southern sluice was constructed . . . Fields measuring 100 *kuntas* . . . .

1. . . . .
2. నేడు ఖ
3. రసంవర
4. మును ఆ
5. శాఢమాస
6. మును సు ౧౫
7. రిపొన్నానాడు
8. కతువానా
9. . . . .
10. . . . .

1. . . . .
2. . . . .
3. . మా .
4. . బో .
5. . ప .
6. . ను మాడు
7. . హ అశీ
8. మతు దఱను
9. చినతూము .
10. తూముకట్టినది . .
11. రుపాజీనకు హ?).
12. రచెను ౧౦౦ గుం
13. టలు (విజరావు
14. . . . .

RAPUR (33). (A.D. 1629–30 ?)

[Kanuparti. Telugu. East of village in survey No. 129.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd day of the bright fortnight of Kártika in the year Śuklá, corresponding to the year 1558[1] of the illustrious and prosperous Śáliváhana Śaka era, the edict issued by Ákula Peda Vengana, the minister (*Mudrakarta*) of Śrí Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru in respect of the *méra* due for the tank of Kanuparti (is as follows):—If the grain payable at a *kuncha* per *puṭṭi* on the produce from the dry and wet lands of this village be not utilized for the improvement of the tank bund but be appropriated by the village officers, they will incur the sin

[1] The years do not correspond.

of killing their parents in Benares. They will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. (They will incur the sin of one) who kills his teacher . . . . Whoever fails (in this) . . . . . will be regarded as having sucked the yard of a donkey.

NOTE.—This *mudrakarta* was perhaps the father of the *kiryakarta* mentioned in N. 9, 110 and 115.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయా
2. భ్యుదయ శాలివా
3. హన శకవర్షంబులు గచ్చ అ
4. గు నేటి శుక్ల సంవత్సర కార్తీక
5. శుద్ధ 3 లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకట
6. పతినాయని ముద్రకర్త్ర అ
7. కుల పెదవెంగనకానుపర్తి చెరువు మే
8. రకు వేయించ్చిన ధర్మశాసనం యీ
9. వూరి వెలి పాలం వరిమళ్లను వచ్చిన
10. పుట్టి కుంచాల ధాన్యం చెరువుకు
11. కట్ట మీందను వేయించక గ్రామ
12. ం పాలివారు యవ్వరు అనుభవిం
13. చ్చినాను వారణాశిలోను తల్లి
14. దండ్రిజాజుల వధియించిన పాపా
15. న బోదుకు.
16. గంగకర్తగో బ్రాంహ్మల
17. చంపిన పాపానం బో
18. దురు గురువును చ
19. ంప్పినవాండు . .
20. ప్ప . . . . దప్పిన
21. వాండు గాడిద శిక్షిం
22. కుడిచినవాండై.

RAPUR (34). (A.D. 1638-39?)

[Kompédu or Kommipádu. Telugu. From bund of tank to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! . . . . corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru granted this charitable edict for the village Kommi. The *méras* of the tank of this village should be collected on all the tank-fed lands, on *mányas*, on *Dévádáya*[1] and *Brahmádáya*[2] *mányas* and on fields under the pond of Dárabandapádu at one *kuncha* on every *puṭṭi*, and on dry lands and *mányas* at one *kuncha* on every *puṭṭi*. With the grain thus realized, they should do work to the tank. Whether the *méras* of the village are with the village *sandhátá* or *amaradár* or whoever be the ruler or whether they are with the lessee, the grain should be spent by the *kápu* or *karnam* on doing work to the tank and the irrigation channel.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ (శాలివాహన)
2. శకవర్ంబులు ంఱఓం అగునెటి . .
3. . . . . .
4. వెలుగోటి వెంకటపతి నాయనింగారు కో
5. మ్మిగ్రామానికి యిచ్చిన ధమ్మశాసనం యీగ్రా
6. మాన చెర్వుమేర చెర్వుక్రింద్దు (స్థాళాయ)
7. భూములునున్ను మాన్యాలకు దేవాదాయ బ్రం
8. హ్మదాయ మాన్యానకు ధారబంద్దవుపాడి గుం
9. ట చెలి ళ ం ి లెఖ వెలిపోలానకు మాన్యాల

[1] Dévadáya land = land given to a temple.
[2] Bráhmadáya land = land given to Brahmans.

10. మీది ధాన్యం ఖ ం కి (ం) లెఖను యీవచ్చిన దా
11. న్యాలు చెర్వుపని ముఖాలు చేయించువారు
12. యీగ్రామ సంధాతాన అమరగానివశాన యేదొర
13. యేలినా గుత్తగానివశాన వున్నా యేకాంపు కర
14. ణమైన మేరధాన్యం చెర్వు పనిముఖాలు
15. కాలువ పనిముఖాలు చే
16. (యించువారు). . . .

Rapur (35). (A.D. 1634—35 ?)

[Kompédu. Telugu. To the south of the village. Illegible in parts.]

Translation.

Hail! On the 15th of the bright half of Mágha of the year Tárana,[1] corresponding to the year [1] 1556 of the illustrious, victorious and prosperous Śálivá-hana Śaka era, while Śrímat Rájádhirája, Paramé-śvara, Śrí Víra Pratápa, Śrí Venkaṭapati Ráya Déva Mahárayalu, seated on the diamond throne in the city of Penugoṇḍa of the Karnáṭa kingdom, was ruling the kingdom of the earth, Lakshmappa Náyanimgáru, son of Sári Lakshmi Śrí Náyanimgáru of Udayagiri, the *karnam*, *kápus* and *voḍḍas*

* * * *

(Illegible.)

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవరుషంబులు

---

[1] The dates do not correspond. If Tárana is right, the date will be A.D. 1644–45. If not, it is probably A.D. 1634–35.

3. ంఒఒఓ అనునేంటి తారణసంవత్సర మా
4. ఘు శు ంఒ శ్రీమ్మదాజాధిరాజ పరమే
5. శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవెంకటపతిరాయ
6. దేవమహారాయులవారు కర్ణాంటక మ
7. ందు పెనుకొండ పట్టమందు వజ్రశింహ్మా
8. సనారూఢులై వృధివి సాంబ్రాజ్యం చే
9. యుచునుం వుండగాను సారి లక్ష్మిప్ప నా
10. యనింగారి పుత్రులైన లక్ష్మప్ప నా
11. యనింగారు కరణం కాంపులు వొడ్డ
12. . . . దికా సతశివాజ
13. . . . . పాపిరెడ్డి కలు
14. . . . . వరిమడి పొల
15. . . . . ను నన వకటిహా
16. . . . . లిర మానా
17. . . . అమ . . పిన పుద
18. . . . . జ్యానం లోకా
19. . . . . డు నరకం ఇ
20. వుడుగా.

RAPUR (36). (A.D. 1217-18?)

[Kompédu. Telugu. From a high stone near a ruined temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 5th of the bright half of Pushya corresponding to the Śaka year 1139, Kónangi Siddapa Náyaka, the brother-in-law of Bairava Náyadu, who was the feudatory and door-keeper of Víra Nalla Siddanadéva Chóḍa Mahárája, on whose lotus feet the

eyes of all kings of the earth, Trilóchana and others, are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam[1] of the Kávéri was built, who is Kumárá *Sámanta*[2] (?); who is Śríman Mahámandalés-vara . . Goppara, (?), who is strong of arm, and Siddapa Náyaka, son of Kámi Náyaka, on the occasion of Uttaráyana Sankránti, set up the images of Ishṭa Kámés̀varadéva, Nágés̀varadéva and Mallikárjunadéva at Bommini in Śrí Pákinádu, constructed temples for them so as to resemble a hill of three peaks, and *maṇḍapas*, and to the north near the temples (constructed a temple) to Chennakés̀ava, for the religious merit of their parents and Bairava Náyaka.

1. స్వస్తి శకవ
2. షంబులు
3. ంంవిద వనే
4. ంటి పోష్య శుక్ల
5. పంచమియు
6. సోమువారము
7. ను స్వస్తి చరణసరో
8. రువా వివాత వి
9. లోచన త్రిలోచ
10. న ప్రముఖాఖిల
11. కారిత కావేరీతీర
12. కరికాలకులధత్న
13. ప్రదీపకుమారా

[1] The allusion is perhaps to the "Grand Anikat" of the Kávéri. This ancient work, the largest surviving example of native engineering, is ascribed by tradition to the second century A.D., but is probably later. Enlarged and strengthened by Sir Arthur Cotton, it is still doing its duty.

[2] Sámanta = feudatory.

14. సామంత శ్రీమన్మహా
15. మండలేశ్వర
16. . . గొప్పరో
17. . . భుజ
18. బల వీరనల్ల
19. సిద్దన దేవచోడ
20. మహారాజులకు
21. బ్రీతిహార సా
22. మంత పదా స్తం
23. బు వడసిన
24. భైరవనాయ
25. కుని భావకో
26. నంగి సిద్దప నా
27. యుడు కామి
28. నాయకు కొడుకు
29. సిద్దప నాయకు
30. డు యు స్తరాయణ
31. సంక్రాంతినిమి
32. స్తమున తమ
33. తల్లి దండ్రుల
34. కు భైరవ నా
35. యకుగిరి ని ధ
36. ముఖుగా శ్రీ
37. పాంక నాంటిలో
38. ని బొమ్మి ని యిట్ట
39. కామేదేశ్వర దేవరా
40. ను నాగేశ్వరదే
41. వరాను మల్లి
42. కాజ్ఞ దేవ

43. రాను ప్రతిష్టిం
44. చి త్రికూట
45. ంబుగా గుడ్లె
46. త్తించి మండ
47. పంబు గట్టిం
48. చ్చి యా గుడ్ల
49. సమీవంబు
50. న ను స్తరమున
51. చెన్న కేశవ.

Rapur (37).

[Kóṭúrupalli shrotriem. Telugu. From a stone two miles to the east of the village. Incomplete.]

Translation.

Hail! Nárapa Ṣáhiṇi Bhímanáyakuṇḍu, who is the worshipper of the lotus feet of Hail! Ṣríman Mahámandaléṣvara Erra. Siddhi Chóḍa Maháraja, on whose (Erra Siddhi's) lotus feet are set the eyes of Trilóchana and all other kings of the earth, who (Erra Siddhi) is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom (Karikála) the dam of the Kávéri was built, who (Erra Siddhi) is of unlimited valour, who is a constant worshipper of the consort of Lakshmi, who is the lord of the excellent town of Orayúr, who is a Jayanta to very charming ladies, who is the beloved of the goddess of victory, who is the lord of Kánchi the best of cities, who is styled Trinétra, who is of the Kásyapa *gótra*, and who is possessed of all praiseworthy attributes consisting

of various titles, such as *Ayyana Singa*,[1] and *Sáhasóttunga*,[2]—who (Bhíma Náyaka) is adorned with numerous virtues, a hero in vanquishing enemies, who is a Vikramáditya in liberality, who is Prasta áditya (?), who is like Indra in prosperity, who is the lord of the excellent town of Alatúr . . . (?), who is the worshipper of the lotus feet of Śríkarakanṭhadéva, presented . . . . to his preceptor Śríkarakanṭha Késayyangáru, who (Késayyangáru) is the servant and worshipper of the lotus feet of Karakanṭhadéva, who (Karakanṭhadéva) is the cause of the origin, preservation and destruction of the whole universe, whose splendour is that of innumerable crores of suns, who transcends the Véda, who is able to punish and to protect the host of all the gods, whose ornament is the digit of the moon, and who is the lord of the three worlds, who (Késayyangáru) is the worshipper of the Creator of the world who (the Creator) is revered by Bhuvarlóka, the hosts of gods and all the worlds (?), hail! who (Kesayyangáru) is endowed with all praiseworthy attributes, who is devoted to *yóga* consisting of the group of the eight[3] spiritual powers *yama*, *niyama*, *ásana*, *dhyána*, *dhárana*, *pránáyáma*, *pratyáhára* and *samádhi* and who practises the vow of fasting and who is the chief of *yógis* (sages) . . . .

---

[1] Ayyana Singa = lion of his father.

[2] Sáhasóttunga = eminent in valour.

[3] Yóga = ecstatic union with the Divine Being.
Yama = paramount duty; obligatory morality.
Niyama = occasional or minor duty.
Ásana =
Dhyána = deep meditation.
Dhárana = mental concentration.
Pránáyáma = holding of the breath.
Pratyáhára = Abstention from the objects of the senses.
Samádhi = final stage of yoga practice—profound ecstatic meditation.

1. స్వస్తి సమస్త భువన
2. త్పత్తిస్థితిలయకారణ
3. స్వరూపుండును ఆన
4. ంతకోటి సూర్యప్ర
5. భావేదయతీత స్వరూ
6. పుండును సకలదేవ
7. వికుంబవిగహా
8. నుగ్రహసమర్థుం
9. డును చంద్రకళా
10. వతారు[1]ం డును త్రిలో
11. కనాథుండునైన కటి
12. కంఠదేవ బ్రిత్యులు
13. (జగత్ర్తలాడిన భూ
14. వలోకముదేవగ
15. ణంబుల సర్వలోక
16. ము) మహోనతాంబు
17. జపాదారాధకుండు
18. స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తిసహి
19. తం యమనియమా
20. సనధ్యానదారణప్రా
21. ణాయామప్రత్యాహా
22. రసమాధియాష్టవ
23. గయోగనిరతుండు
24. ను నిరాహారనియ
25. మాన్వితుండును ప
26. రమయోగీంద్రుండు
27. నుంనైన శ్రీకర
28. కంటకేనయ్యగారికి

[1] తంగు.

29. స్వస్తి చరణసరోరు
30. హవిహాత[1]విలోచన
31. త్రిలోచనప్రముఖా
32. ఖిలశ్రీప్రిథ్వీశ్వరకా
33. రితకావేరి తీరకరికా
34. లకులరత్నప్రదీవ అవ
35. రిమితప్రతాపసతత
36. సమభ్యర్చిత లక్ష్మీశ్వ
37. రయోఆయూరిప్పురవా
38. రాఫీశ్వర అతిదతురకా
39. మినీజనజయంత విజ
40. యలక్ష్మీకాంత కాంచీపుర
41. వరాధీశ్వర త్రిణేత్రకాస్యష
42. గోత్ర అయ్యనసింగ సాహ
43. సోత్తుంగ నామాది సమ
44. స్తప్రవస్తిసహితం శ్రీమ
45. న్మహామండలేశ్వర ఎట్టి
46. సిద్ధిచోడమహారాజు
47. లపాదపద్మారాధకులై
48. న స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిస
49. హితం అనేకగుణవిభూ
50. షణదిపువిదారణ వీ
51. ర వితరణ విక్రమాది
52. త్యప్రస్త అదిత్యవిభ
53. వామశేశ్వర అలరూ
54. రిపురవరాధీశ్వర (అ
55. తివెంటి అడుదు) శ్రీ

[1] Read విపిత్ర.

56. కఱకంటదేవరవన్నా
57. రాళకుంజైన నారవ
58. సాహిణి భీమినాయ
59. కుండు తమ గురు
60. వు కఱకంటకేస
61. య్యంగారికి రాజ్యం

* * * *

Rapur (38).

[Linganapálem. Tamil. To the south.]

[1] திரிபுவனச்சக்கரவ-
[2] த்திகள் ஸ்ரீராஜ-
[3] ராஜதெவர்க்-
[4] கு யாண்டு எட்டா-
[5] வது ஜயங்கெ-
[6] ண்டசொழம-
[7] ண்டலத்துப்ப-
[8] ாக்கைகாட்டு
[9] கெல்லூருன விக்கி-
[10] ரமசிங்புரத்து ம-
[11] துராந்தகப்பொத்த-
[12] ப்பிச்சொழ எறசித்த-
[13] ாசர் மக்திரி படியாரி பயி-
[14] ாப்ப நாயக்கரும் இக்கந-
[15] ாயக்கனும் இவர்கள் த-
[16] மையனூர் குசனி நாயக்-
[17] கனும் துக்கிநாயக்க-
[18] னல் எடுத்து பொலிசை
[19] [பூ]ட்டில் பூசல் துக்கி பட-
[20] க்கனுக்கும் துக்கி நாயக்க

[21] எரிகாகி நாயக்கர் மக-
[22] பநாயகநென் எது-
[23] மார் முவற்குந்தனி இத்-
[24] தெவற்கு இட்ட திருநன்-
[25] [ஒன்றுக்கு] . . .
[26] [இக்கொயில்] . . .

* * * *

TRANSLATION.

In the eighth year of the reign of the emperor of the three worlds the glorious Rájarájadéva, the servants (padiyári) of the minister of Madurántaka Pottapi Chóḷa *alias* Erra Sittarasan of Vikkiramaṣiṅgapura *alias* Nellúr in Pákainádu (a sub-division of) Jayankondachóḷa Mandala, Bayirappa Náyakka and Tikka Náyakka and their elder brother Kusani Náyakka, these three, with the sum of money deposited for interest by Tukki Náyakka (portion not clear) . . . . presented a sacred lamp to this deity . . . .

RAPUR (39). (A.D. 1243–44?)

[Marupur. Tamil. By the little tank.]

[1] வ்வஷ்ரீ ஸ்ரீ ஸ-ஷம் ச
[2] க(ல)வஷ-ம் ஆயிர்-
[3] த்தொரு [நூற்று]-
[4] அறுபத்தைஞ்-
[5] சாம் வருஷத்தி-
[6] ல் உத்தராயண-
[7] க்கிலெ வைஸா-
[8] வ-ஏவ்வகூத்தி-
[9] லெ ஸ்ரீமன்மஹா-

[10] மண்டலெஸ்வரங் ம-
[11] துராந்தீகப்பொத்-
[12] தப்பிசொழ[ரரர]
[13] திலகராராயணங் [ம]து-
[14] மசித்தரசரு ம[ஹரா]-
[15] ராஜ்யத்திலே ப்ரீக-
[16] ண்டசெட்டி கு-

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the auspicious Śaka year one thousand one hundred and sixty-five, in the bright half of the month of Vaiśákha while the sun was in its northern course, Śríkaṇṭha Cheṭṭi (residing) in the great kingdom of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Madurántaka Pottapi Chóḷa *alias* Tilakanáráyana *alias* Manumasidharasa . . . .

RAPUR (40). (A.D. 1638–39.)

[Marupur. Telugu. On the big tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Venkaṭapati Náyaniváru issued this charitable edict for the tank of Marupúr. The *sandhátá*, lessee, *amaradár*, or the ruler of the village should get the tank and channel work done with the *méras* settled on the tank. If, not doing the work, the *kápu* and *karnam* obstruct the charity, or if any one misappropriate this *méra* grain, or remove this inscription, the *veṭṭi* will ravish his wife.

1. స్వ స్తి శ్రీ విజయాభ్యుద
2. యశాలివాహన శకవర్ష
3. ంబులు గచ్ఛం అనునేటి బ
4. హుధాన్య సంవత్సర వైత్ర
5. శు ఁ లు వెలుగోటి వెంక
6. టపతినాయనింవారు మరు
7. పూరిచెర్వుకు ఇచ్చిన ధర్మశాస
8. నం గ్రామసంధాతం గుత్త అ
9. మరంయేలిన నిర్వయ్మై
10. నచెర్వు మేరచెర్వు కాల్వ
11. నివశేఇంచేది శేఇంచక
12. కాంపుకరణంలు భేదంచేసినా
13. ఈ మేరదాన్యం యవ్వరైనను
14. [1]అరించిన శాసనం తిశివేశినా
15. వాండి ఆల్ని వెట్టివాండు
16. (దెంగుదురు)

RAPUR (41). (A.D. 1575–76.)

[Mogallúru. Telugu. In the middle of the village.]

TRANSLATION.

Adoration to Srí Ráma!

Hail! On Thursday the 10th of the dark fortnight of Vaisákha of the year Yuva, corresponding to 1497 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímad Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Vírapratápa, Śrí Víra Śrí Rangaráyadéva Mahárája, seated on the jewelled throne of Penugoṇḍa, was ruling, we have set up the image of Chennakésavaráya in the village of Mogaḷúru granted as an *amaram* by Prattikonda

---

[1] హరించిన.

Timmarája in the *sima* of Udayagiri, and presented to this deity for providing food to the deity a paddy field of 10 *túms* under the big *anikat*, two *túms* of dry land in the field of Bellamkonda Vengalayya, and two *gorrus* of saline land belonging to Póla Gangayya. Therefore, if any one, not maintaining (the charity) obstruct this *mányam*, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges. For this purpose has this charitable edict been granted.

May it cause prosperity !

(1) శ్రీమతే రామా
(2) స్వస్తిశ్రీ జాయాభ్యా
(3) దయ శాలివాహన శక
(4) వత్సరంబు గర్జ అనునే
(5) ంటి యువ సంవత్సర వైశాఖ బ
(6) ం గురు వారాన అనునట్టి శ్రీ
(7) మద్రాజాధిరాజరాజ పరమేశ్వర
(8) శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీరశ్రీరంగరా
(9) యదేవ మహారాయలయ్యవారు పె
(10) నుంగొండ్డను రత్నసింహాసనా రూఢులై
(11) రాజ్యం సేయుచుండ్డి ప్రత్తికొండ్డ తిమ్మరాజయ్యవారు
(12) వుదయగిరి సీమను అమరంపాలించ్చిన మోగళూరి గ్రా
(13) మానవంన్న కేశ్వర రాయన్ని ప్రతిష్ట సేఖించ్చి దేవుని జళి
కలక
(14) వరిచేనిడి పెద్ద అనకిందను చోడెపండ్డుము వరి
(15) మడిన్ని వెలిపాలం బెల్లంకొండ్డ వెంగళయ్య చే
(16) నిస్తళం రెండ్డుగోర్లున్ను చవనేల పోలగంగయ
(17) చేను రెండ్డుగోర్లున్ను యిస్తిమి గనక యీ
(18) మాన్యము నడుపక ఎవ్వరుతప్పినాను గ

(19) ంగ క్ష్మం గోబ్రాహ్మణ్ని జంపిచ్చిన పాపానం
(20) బోవువారు యిందుకని నిల్పిన ధర్మశాసనం
(21) శ్రీ శ్రీం జేయును.

Rapur (42).

[Mogallúru. Telugu. From the same locality.]

Translation.

If any one, not doing work to the tank, enjoys the *méra* grain attached to the tank, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges. Śrí!

(1) చెర్వు మేరధాన్యం యవరు
(2) చెర్వుమీద వేయక అను
(3) భవించినాను గంగ క
(4) క్ష్మ గోబ్రాంహ్మణ్ని వ
(5) ధించ్చిన పాపాన
(6) బోయురు శ్రీ

Rapur (43). (A.D. 1638-39.)

[Mogallúru. Telugu. On tank bund to east of village.]

Translation.

Hail! On the 2nd day of the bright half of Vaisagha of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru issued this charitable edict for the tank of Mógallúru. The tank work should be done with the *méra* grain collected at one *kuncha* for every *puṭṭi* on all lands including *Dévadáya* and *Brahmadáya* lands. Whether the village be under *Sandhátá* or in the hands of an konda

Amaragáḍu or of a lessee or whoever be the ruler, the tank work should be done with the *méra* grain settled for the tank. If, not doing the work, any one misappropriate it or object to it, or if any *kápu* or *karnam* object to it, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village, and to have given his wife to the *veṭṭi* of this village. Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ
2. ర్ష౦బ్బులు ౧౫౬౦ అనునేటి బహుధాన్య సంవత్సర వైశా
3. ఖ శు ౫ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకటపతి నాయనింగారు
4. మోగళ్లురి చెరువుకు యిచ్చిన దామశాసనం చె
5. రువు మేరదాన్యం వు ఖ ౧ కి ౦౦। లెఖను జేవాదాయ
6. ర్బాహ్మోదాయాలు మోదలుంగాను వచ్చిన ధా
7. న్యం చెరువుపని ముఖం శేయించ్చగలవారు యిగా
8. మం సంధాశాన వున్నాను అమరగాని వశాన యే
9. ర్ధార యేలినాను గుత్తగానివశానవున్నాను చెరువుకు
10. నిర్ణయమైన మేరధాన్యం చెరువుపని ముఖం శే
11. తురీపని ముఖంలు శేయించ్చక యవ్వరు అనుభవించినాను యె
12. వ్వరు ఆక్షేపించ్చినాను యే కాంపు కరణం ఆక్షేపించ్చి నాను
13. యీ శాసనం యవరు తీసివేశినాను వాండు యీ వూరి వెట్టి
14. వానికిం బుట్టినవాండ్లు వాని ఆలిని యీ వూరి వెట్టి
15. వానికిం యిచ్చుకున్నవాడి యిటని యిచ్చిన ధ
16. ర్మశాసనం॥

RAPUR (44).

[Muḍigódu. Telugu. Opposite the temple of the village goddess.]

TRANSLATION.

If any one removes this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village and to have given his wife to the *veṭṭi* of this village. In these terms has this charitable edict been issued.

1. యీ శాసనం యవరు తీ
2. శివేశినాను వాండు యీ
3. వూరి వెట్టివానికి బుట్టిన వాం
4. డి అని ఆలిని ఇవూరి వెట్టి
5. వానికి ఇచ్చు కుంన వాండ
6. ని వేయించ్చిన ధర్మ
7. శాసనం.

RAPUR (45).

[Nandiváya. There is said to be an inscription here which is entirely defaced.]

RAPUR (46).

[Nernúru. Telugu. Opposite to the Désamma temple, three miles from the village.]

TRANSLATION.

This is the charitable edict issued by Ku. . palli Naragayya to Śrímat . . Vurti Kéśa(va) déva. For providing offerings and worship with light to the deity

(he presented) a *mánya* in Nirayanidi in Rápúr *Sima* in Udayagiri which is ruled by [1] M. R. Kondamarasa(yya) váru.

(1) [శ్రీ వణరి]
(2) శ్రీమతు . .
(3) వుట్టి కోశ (వ)
(4) జేవునికి కు .
(5) ఖల్లినరగయ
(6) గారు యిచ్చి (న)
(7) ధన్మశాసనము (సా)
(8) మి నైవేద్య దీపా
(9) రాధనలకు మ. రా.
(10) కొండమనుస (య్య)
(11) వారు హృదయగిరి
(12) ంబాలించ్చిన రా
(13) ప్రూరి శీమలో
(14) ని అయనిడిలో
(15) మానపాలము.

RAPUR (47). (A.D. 1211–12?)

[Pálicherlapádu. Telugu. From four sides of a stone on the tank bund in front of the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the day of Dhanishta nakshatra, the 7th of the dark fortnight of Márgaśira, corresponding to the Śaka year 1133.

Dámi Náyakuḍu, son of Talára Denimija Náyakuḍu, and the righteous wife of this Dámi Náyakuḍu Śrímati

[1] M.R. = Mahárája.

Pótasáni built a temple to Srímat Bhujabala Mallikárjuna Mahádéva in Pálachélam situated in Cheḍupúlinádu (?) . . . . for the religious merit of Víra Tikkakálatidéva Chóḍa Mahárája, on whose lotus feet the eyes of all the kings of the earth, Trilóchana and others, are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam of the Kávéri was made, who is of unlimited valour, who is always revered by his feudatories, who is the lord of the best of cities Orayúr, who is of the Kásyapa *gótra*, who is a Jayanta to very charming ladies, who is a Revanta[1] with horses, who is a Vikramáditya in the pastime of liberality, who is a powerful sun to the enemy Ténjanáditya,[2] who is Jagadobbagaṇḍa, who is an Indra to the mountains, to wit, the host of proud and hostile kings, who is a fortress of adamant to his refugees, who is the lord of Kánchi the best of cities, the scatterer in all directions of rival feudatories, who is Kírti Náráyaṇa, and who is strong-armed . . . . and presented for (providing) oblation, offering and worship to this deity 50 *kuṇṭas* of wet land in the southern quarter of our village, 20 *paṭṭus* under our tank, dry land 25 for the enjoyment of the deity, for dancers 5, for the drummer 1, for the *lávadondu* (musician ?) 1, for the *pátra* (dancing girl) 1, for the blower of the conch 1, for the gardener 1, and for *piccha kavva* (?) 1 . . . . and 14 *vrittis* for Brahmans near Pandévati Erracheruvu of that village. We have given to these for enjoyment dry lands as follows :—

[Here comes a list of the shares.]

---

[1] Révanta—son of the sun (an expert rider).

[2] The reference to "Tenjanáditya" is not understood.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి (చ) రణ న
2. రోరుహా విహిత
3. విలోచనత్రిలో
4. చన ప్రముఖాఖి
5. ల ప్రిథ్వీశ్వరకారి
6. త కావేరితీరక
7. రి కాలకుల రత్న ప్ర
8. దీప అవరిమిత
9. ప్రతాప సతత సా
10. మంత్తార్చిత ఒఱి
11. యూరి పురవరా
12. దీశ్వర కాశ్యపగోత్ర
13. అతిచతుర కామినీ
14. జనజయంత తుర
15. గ శేవంత వితరణ
16. వినోద విక్రమాది
17. త్య తేంజనాదిత్యరిపు
18. విపులమార్తాండజ
19. గదొబ్బ-గండ గర్వ-తా
20. రాతి కుమారకుల కు
21. ధరకులిశధర శరణా
22. గత వజ్రపంజర కాం
23. చీపుర వరాధీశ్వరదా
24. యాదిమండలీకదిశా
25. స్పష్టి కీర్తినారాయణ
26. భుజబల వీరతిక్క-కా
27. లతిదేవ చోడమహా
28. రాజులకు ధర్మ-పు

29. గాను తలాఒకెనిమి
30. జనాయకుని కొడుకు దామి
31. నాయకుండును యా దామి
32. నాయకునకి ధర్మపత్ని
33. యైన శ్రీమతు పోతసాని
34. యును చెడుపులినాంటిలోని
35. పాలశేలమలందు శ్రీమతు
36. భుజబల మల్లికార్జున మ
37. హాదేవరకు గుడి యెత్తించ్చె
38. శకవర్షంబులు ౧౧33
49. యగునేంటి మార్గశిర బ
30. హుల సప్తమిన్ని సోమవార
41. మున్ను ధనిష్ట నక్షత్రము నా
42. ండు యాదేవరకు వావి బ
43. ల్యార్చనాడులకు మాయూ
44. రి ధక్షిణదిగ్భాగంబునం
45. మ నీరిపాలమునకు వేభ
46. మాలన చెఱువును ఇరువది
47. పట్టు ఐం వెలిచెను దేవబో
48. గమునకు పాతిమోకరి ఆం
49. డువారు x మద్యలిండు ౧
50. లావదొందు ౧ పాత్రె ౧ సం
51. కు వాండు ౧ తోంటవాండు ౧
52. పిచ్చకవ్వ ౧
53. ఆయూరి పండేవ
54. టి యట్టం జెఱువ్వి బె
55. నిపట్టిం నారులోనుగాను
56. బదు నాల్వు ౧ర బ్రా
57. హ్మణ బ్రిత్యులు పీరి

58. కి వెలిచెను బొల్లేపె
59. ద్దింగారికి చేను రెండు
60. పట్ల ఆ యూర అప్పగ
61. ంగారికి చేను రెండు
62. పట్టి ఆ మల్లి మలి
63. ంగారికి చేను రెండు
64. పట్టి ఆ అజ్ఞాంనార
65. పెద్దికి చేనుపట్టి ౧
66. కామయదేవ భట్లకు చే
67. నుపట్టి ౧ విన్తకూ చెంగా
68. రికి చేనుపట్టి ౧ పిన్నపి
69. న్నకు చేనుపట్టి ౧ నాగచే
70. వపెద్దింగారికి చేనప
71. ట్టి ౧ మారమం బెంగారి
72. కి చేనుపట్టి ౧ అద్ధి-పె
73. ద్దింగారికి చేనుపట్టి ౧ వె
74. ని పెద్దింగారికి చేనుపట్టి ౧
75. కామదేవ మంబెంగారికి
76. నుపట్టి ౧ కామంగారికి
77. చేనుపట్టి ౧
78. మడె అప్పనంగారికి
79. పద్దచెఱువ్వ వెనక నీటి
80. నేల గు ౨౦౦ వెలిచేను మూ
81. ండుపట్లు 3 బుద్దెమద్దు
82. నికి వెలిచేనుపట్టి ౧ కేశ
83. భట్టనకు నీరినేలగు ౧౦౦
84. వేవి అప్పనంగారికి నీరినేలగు ౧౦౧
85. వెలిచేనుపట్లి 3 నీరదరక్-ం వీరం
86. గారికినీరినేలగు ౧౦౦ చెనుపట్లి

87. కొమ్మన పిన మద్దులకు వెలిచే
88. నుపట్టి ం గోవిందుని అనంకు వె
89. లిచేనుపట్టి ం కొడ్డు ప్రెపలయలకు
90. కస్నుమూరిల్దా . . కుంద్ర
91. కు వెలిచెనుపట్టి ం నిరినేల గు ం
92. నూరపగాజును దేవ గు ం అర
93. బండారి ప్రిత్తులకు వెలిచె
94. ను పట్టి ం దేవర
95. కు చేను . . .
96. నం . . . .
97. మ . . . అనుభవిం
98. చేట్ల ఖచ్చితిమి
99. స్వదత్తాం పరద్ ం వా యో
100. వాకేతి వసుంధరా పట్టి
101. వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం
102. జాయతే క్రిమి

Rapur (48).

[Pallakonḍa. Telugu. Near Ankamma temple.]

Translation.

The charity given by (Hechu Savunaṭi) of Rápúr.

Hail! On . . . . of Chaitra . . . . . of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era.

1. రాపూరి హె
2. చ్చు శౌన టి
3. . చ్చిన ధ

4. . ం . . . .
5. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యు
6. . య శాలివాహన .
7. . వమ్‌ంబులు . .
8. . . నెంటి . .
9. . . చైత్ర . .
10. . . లు కాలము
11. . . . .
12. . మ . .
13. . . . .
14. . . . .

RAPUR (49). (A.D. 1638–39 ?)

[Penubarti. Telugu. Opposite the Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On this auspicious occasion, on Monday the 3rd of the dark fortnight of Adhika Śrávana of the year Bahudhánya[1], corresponding to the year [1]1559 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, there is an endowment to Udumésvara Svámi in the *sarvamánya agrahára* called Koḍḍavásili Baṇḍáru Penubarte, otherwise named Krishnaráya Samudra, in Udayagiri *Rájya*, in Nellore *vaṇita* (country ?), and in Rápur *śīma*. A quit-rent (bédiga) of five [2]*máḍas* (?) is collected from the endowment of Uḍumésvara Svámi. Venkaṭáchalam, who is of the fourth caste, grandson of Voḍḍe Arjinéni, and son of Kónétayya, has remitted that (quit-rent of) five *máḍas* (?), saying it three times, with

[1] The dates do not correspond. [2] Repeated in the text.

a pure mind [saying it, three times][1] for the religious merit of Arjanéni and Kónéṭayya. Therefore if any one think of obstructing this endowment and speak ill of it, he will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. If any think of obstructing this, they will incur the sin of killing cows and Brahmans and that of causing abortion at Kási, Gaya, or Prayág.

[Three imprecatory verses.]

Note.—It is presumed that málu in the text is the plural of máḍa (=R. 2). The text is very involved and the meaning obscure. The term *vanita* does not seem to occur in any other inscription.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయశాలి
2. వాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౯ అగు
3. నేంటి బహుధాన్య సంవత్సర అధిక శ్రావ
4. ణ బ 3 సోవారాన యీ పుణ్యకాలమం
5. ద్దు ఉదయగిరిరాజ్యం నెల్లూరి వణితింలోను రాపూరి
6. సీమలోను కొడ్డవాసిలిబండారు పెనుబరితి
7. ప్రతినామమనేటి క్రిష్ణరాయసముద్ర
8. మనే అ సర్వమాన్య అగ్రహారమంద్దు వుడు
9. మేశ్వరస్వామికి నడిచె స్వాస్థ్యనఁచతు
10. ర్ధగోత్రులైన వొడ్డె అజిఁనేనికి పౌత్ర
11. లైన కోనేటయ్యకు పుత్రులైన వెంకటఁట
12. లంగారు వుడుమీశ్వరస్వామి స్వాంస్థ్యా
13. ను బేడ్డి అయిదుమళు నడుస్తావుఁడ్డె గను
14. క ఆ అఇదుమాళున్నూ అజిఁనెండుకో
15. నేటయ్యగారికి పుణ్యంగాను త్రివాచి
16. కంగాను త్రిక[రు]ణసిద్ధిగాను త్రివాచికంగా
17. బేడిగ అయిదుమాళున్ను మానితిమిగన
18. క యీస్వాస్థ్యానుక్ర యవ్వడు అవరోధం దల

[1] Repeated in the text.

19. చి కీడోడి నాగానివాండ్లు గంగకర్త గో
20. బ్రాహ్మని వధించిన పాపాన బోవువాండు యిం
21. దుకు యవ్వడు అవరోధం దలంచి నాకోశగయ
22. వ్రయాగమందు గోహత్య బ్రహ్మ అత్య భూణహ
23. త్య చేసిన పాపానబోవువాండు। స్వదత్తాం ప
24. రదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా షష్టివ
25. రుష సహస్రా (స్రా)ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః
26. దానపాలనయోర్మధ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం దా
27. నాన్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా దచ్యుత పదం॥ స్వ
28. దత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం ప
29. రదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్పలం భవేతు

Rapur (50). (A.D. 1638-39.)

[Penubarti. Telugu. From the tank bund.]

Translation.

Hail! On the 8th day of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanigáru issued this charitable edict for the maintenance of tanks of the villages situated in the Rápur *śíma* (district). He has ordered that in the manner in which the *méras* of the tanks of the respective villages were formerly utilized, the said *méras* should be spent in repairing those tanks. Therefore, whether the village be under direct management (*sandhátá*), or be in the hands of an *amaraddr* or a lessee, or whoever be the ruler, they should get the tanks repaired, with the *méras* settled

for the tanks. From the *méras* settled for the tanks, the tank work should be maintained. If any person think of not utilizing these *méras* for the tank or if any object to do so or if any *kápu* or *karnam* object to do so or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born of the *vetti* of this village and he will be considered to have given his wife to the *vetti* of this village. In these terms has the charitable edict been granted.

1. స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ్సంబులు ౧౫౬౦ బ

2. హుదాన్న్య సంవత్సర చైత్రశు ద్ధ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకటపతినా

3. యనిం గారు రాప్తూరిశీమలోని గ్రామాలచెర్వ్వలకు యిచ్చి న ధ

4. ర్మశాసనము యేయే గ్రామం చెర్వ్వమేరలు పూర్వాన యేదారిగా

5. ను నడ్పినవో ఆ మేర ధాన్యంచెర్వ్వ బనిచేయంగట్ట

6. డ శెయించ్చినారుగనుక ఆ గ్రామానఁధాతానను అమర గాని వ

7. శాన వున్నాను యెధార యెలినాను గుత్తగానివశాన వు న్నాను

8. చెరువునకు నిర్ణయమైన మేరధాన్యంవల్ల పనిముఖం శె యించం

9. గలవారు చెరువుమేరలు ధాన్యంచెరువు వనిముఖంకిచ్చె ది ముఖాలు శేయిం

10. చ్చక యెవ్వరు అనుభవించినాను యవ్వరు ఆక్షేపిం చినాను యే కాం

11. పుకరణం ఆక్షేపించినాను యీ శాసనం తీసివేయి

12. ంచినాను వాండు యీ వూరి వెట్టివానికిం బుట్టినవాం

13. డి వాని ఆలిని యీ వూరి వెట్టివానికి యిచ్చికున్నట్టె
14. యిట[ట్ల]ని యిచ్చిన దరుసంనం[ధర్మశాసనం]

RAPUR (51). (A.D. 1638–39.)

[Perumállapádu. Telugu. On four sides of a stone on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd day of the bright half of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru issued this charitable edict for the tank at Perumállapádu. He has ordered that the *méra* grain levied on dry and wet fields including *Dévadáya* and *Brahmadáya* lands should be utilized for the tank of this village. Therefore, whether the village be under *sandhátá* or in the hands of an *amaragádu* . . . . . If any one, not doing work to the tank, misappropriate it or if any object or if any *kápu* or *karnam* object, or if any one remove this stone inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village, and to have given his wife to the *veṭṭi* of this village. Thus has this charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకవర్షంబులు ౧౫౬౦ అగునేటి బహుధాన్య స
3. ంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు శ్రీమతు వెలిగోటి వెంకట
4. పతి నాయనింగారు పెరుమాలపటి గ్రామానికి
5. చ్చిన ధర్మశాసనం యీ గ్రామాన చెర్వు మేరలు
6. మొదలయ్ని వెలిపాలాన్ని వారిమడి దేవ (బ్రాహ్మ)

7. మ్యనాలకు సహాను వచ్చిన ధాన్యం .
8. యీగ్రామం చెర్వుకు ఱియకట్టడశే (ఇచ్చినాము)
9. గనుక గ్రామం సంధాతాను వున్నాను
10. అమరగానివశాన వున్నాను . .
11. . . . . .
12. శాయ్య పనిముఖం శేఖం(చ)క యవరు ఆను
13. భవించినాను యవ్వరు ఆక్షేపించ్చినాను
14. యే శాంపుకరణం ఆక్షేపించ్చినాను
15. ఈ శాసనం యవ్వరు తీసివేసినాను వాండు
16. యీవూరి వెట్టివానికి బుట్టినవాండె
17. వాండి ఆలిని యీవూరి వెట్టివానిక్
18. ఇచ్చుకున్నట్టె ఇట్లని ఱిచ్చిన ద
19. ర్మ శాసనం

Rapur (52).

[Perumállapádu. Telugu. In a tope.]

Translation.

The village of Penumbálapádu is presented to the deity Múlasthánésvara of Udayagiri with libation of water. This edict giving this charity is issued by Koṇḍa Marusayya for the religious merit of Krishnaráya. Whoever causes obstruction to this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the bank of the Ganges and the sin of having killed one's eldest son. Śrí, Śrí, Śrí!

1. వుదయగిరి మూలస్తానేశ్వరునికి
2. ధారపోసినగ్రామం పెనుం బా
3. లపాడు యీధర్మం క్రిష్ణరా
4. యనిక్ పుణ్యముగాను కొండమ

5. రుసయ్య ఇచ్చిన ధమ్మశాసనం
6. ఇందుకు తప్పినవారు గంగకత్తం
7. గోవు బ్రాహ్మని చంపిన ప
8. పాన పోదురు తన పెద్ద కొ
9. డుకు చంపిన పాపానం లో
10. దురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NOTE.—Penumbálapádu is evidently Perumállapádu.

RAPUR (53). (A.D. 1638–39.)

[Podalakúru. Telugu. Near a well by the Vináyaka-svámi temple. On two stones.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Veligóṭi Venkaṭapati Náyaningáru granted this charitable edict for the tank of Poddalakúr. He has ordered that the *méra* grain should be utilized for the tank work in the manner in which the tank *méras* were formerly being collected. Therefore, whether the village be under *sandhátá*, or in the hands of an *amaradár* or of a lessee, whoever be the ruler, they should get the tank work done with the *méra* grain settled on the tank. If, not doing the tank work or the channel work, any one enjoy (the *méras*) or if any one obstruct, or if any *kápu* or *karnam* obstruct, or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village. He will be regarded as having given his

wife to the *vetti* of this village. In these terms has the charitable edict been issued.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. హన శకవర్షంబులు గఅఓం అగు
3. నేటి బహుధాన్య సంవ్వత్సర సైత్ర శు ఓలు
4. శ్రిమతు వెలిగోటి వేంకటపతినాయ
5. నింవారు పొద్దాలకూరి చెర్వుక ఇచ్చిన
6. ధర్మశాసనం
7. ఇ తీమాన చేర్వు మేరలు పూర్వాన యేదా
8. రిగా వచ్చునట్టి ఆ మేర ధాన్యం చెర్వుపని
9. ముఖం శాయకట్టత సేఇంచ్చినారు
10. గనక ఇ గ్రామం సంధాశాన వుంన్నాను
11. ఆమరగాని వశాన యే ధార యేలి
12. నాను సుత్తకానివశేన వుంనాను చె
13. ర్వుకు నినయమైన మేరధాన్యం
14. ను చెర్వు పనిముఖం శేఇంచ్చు
15. గలవారు
16. చెర్వు పని మా(ము)ఖం కాల్వ పనిశే
17. యించ్చుక యవ్వరు అనుభవించ్చి
18. నాను యవ్వరు అక్షేపించ్చినాను
19. యేకాంపు కరుణం అక్షేపించ్చి
20. నాను ఇశాసనం యవరు తీశివే
21. శినాను వాండు యివూరి వెట్టివా
22. నికి పుట్టినవాడె వాని ఆలి
23. ని ఇవ్వూరి వెట్టివానికి ఇచ్చి
24. నవాడె ఇటని ఇ(చ్చి)నధర్మ్ము
25. శాసనం

NOTE.—The vowel ఇ represents the long vowel ఈ in lines 7, 20 and 23.

Rapur (54). (A.D. 1638-39.)

[Pótegunṭa or Pátagunṭa. Telugu. From bund of tank to east of village.]

Translation.

Hail! In the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, Śrímat Veligóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru caused this charitable inscription to be set up for the tank at Pótegunṭa. The *méras* of the tank of this village, viz., 1 *kuncha* on every *puṭṭi* of dry land, 1 *túm* on every *puṭṭi* under the tank, and the *méra* grain on the produce raised under Tana tank and Nellúru Dvára tank should be utilized for the repairs of the tank. Whether the village is under *sandhátá* or an *amaragádu* or lessees, or whoever be the ruler, they should do work to the tank. If any one, not doing the work, enjoys the *méras*, . . this village.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా లి
2. వాహన శకవర్ష బులు ౧౫౬
3. ం బహుధాన్యం సంవత్సరంన
4. శ్రీమతు వెలిగోటి వెంకటపతినా
5. యనింగారు పో తే గుంటచెర్వుకువె
6. యించిన ధర్మ శాసనం యీగ్రా (మ)
7. చెర్వు మేరలు పుట్టి ంకి వె (లిన)
8. కుచ్చెండు చెర్వు క్రిందు ను
9. తూమెడు లెఖన్నా (లుటి)
10. (తర్మ) తమ చెరువుక్రింద
11. వండె నెల్లూరి దార చెర్వు
12. మేరాలు ధాన్యాలునుం
13. న్నుం చెర్వు వనిముఖం చే

14. యించ్చు వారు గ్రామా సంధా
15. త అమరుగాని పశానను యేదో
16. ర యేలినాను గుత్తగాని పశానపున్నా
17. ను చెరుపు పనిముఖం చే
18. ఇంచువారు చేయించక
19. యెవ్వరు అనుభవించినాను యీవూరి

* * * *

RAPUR (55).

[Pulikollu. Telugu. To east of village near Polimera stream. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

We, Rivamati Anantam, Sílaparvalamu Tippaṇḍu, Bóya Krishnayya, Krishnamma, and the sons of Kantha Baviri, Vírakshátaya, Gangayya, Bhánu Manchinaya, Gópaya, Góvindaya, Venkaṭádri, ... Perlá Appana, Sáyahiri, Gánugabandlaggóla, Kothnam, Eri Ádi Rangarájularu, Rághavamma have done. . . . . Therefore we have given . . . . to last as long as the sun exists. Accepting it they should worship. . .

1. . . . . .
2. రివమాతి అనంతం శీలపర్వాల
3. ము తిప్పండు బోయక్రిష్ణయ్య క్రి
4. ష్ణమ్మా కంతా బవిరి బిడ్డలు వీరక్రొ
5. టయ గంగయ్య భాను మంచిన యె
6. గోపయ గోవిందయ వేంకటాద్రి . .
7. కిపెర్లా అప్పన శాయహిరి గానుగబ

8. ంష్ట గ్గోలకార్మం ఎరిఆది రంగరాజుల
9. రు రాఘవమ్మాను క్రితి జలానను
10. . . . ంగన వమునులు నెరపిరి అ
11. . . . . ధలబడిరి గనక ఇ జల్మాన హా
12. . . . ని అయ్యవ అకర్-ముగాను
13. . . . పాలవెలసి నంతాకం ఇస్తిమి
14. . . . తీసుకొని పూజగొన వెంకతనిర
15. . . . . .

Rapur (56).

[Rápúru. Telugu. In front of Rápúramma's temple. Legible only in parts.]

Translation.

Śrímaṉ Mahám . . . . we all . . . . have caused to be constructed a *mukha maṇḍapa* for Ammagáru of Rápúru . . . . Náránayya . . . . in the villages of the *śíma* of Rápúru—they should give grain . . . . gave. Therefore those who maintain this charity as long as the sun and moon endure will acquire merit. May it cause great prosperity!

1. శ్రిశ్రీమ మహానూ
2. . . . యావన్మంది
3. . . . వర దేవనిభామ
4. టు అయిన రాంపూరి అమ్మ
5. గారికి ముఖమండపంనం గట్టించి
6. వాము . . . . . చాలామస్తపలంద్రు
7. . . . . ను ఆయ్యా వ
8. . . . యం నారణ రయ్యాను

9. . . . మనులు డయూలు
10. . . . . లరు యిచ్చిన శాసనము
11. . . . . రాపూరిశీమం గ్రామమందుల
12. . . . . కునన్నల విమారు రుమి
13. . . . . యెయ్యల తీవం రక్షరలూడమకో
14. . . . . ధాన్యంగాను యిచ్చేవాండ్లు
15. . . . . ఇచ్చెను అందుకు
16. ఆచంద్రార్కం యీ పుణ్య అ
17. పుణ్యం బొందుదురు మంగళ మహా
18. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును।

Rapur (57).

[Saidápuram (hamlet Molakalapúṇḍla). Telugu. On a rock on Dévará Tippa.]

Translation.

May there be prosperity!

On Wednesday, the 7th of the bright half of Pushya of the year Svabhánu, Vaddu Airináya Bhánuṇḍu of Gummaḍúru caused to be constructed *maṇḍapas* and consecrated (Vináyaka) by the grace of the deity Vináyaka.

శుభమస్తు
1. స్వభాన సంవత్స
2. ర పుష్య శు ౭ బుధవారం
3. గుముడురి వద్దు ఐరినాయ
4. భానుండు వినాయకపు
5. స్వామి కృపను మండపాలివి క
6. ట్టించి ప్రతిష్టించెను

Rapur (58).

[Tánamcherla. Telugu. From a stone on the tank bund. Mostly illegible.]

Translation.

Hail! On , ... the . . . . *tithi* (lunar day) corresponding to the illustrious Śaka year . . . . gáru issued this charitable edict.

1. స్వస్తి శ్రీ శాలివాహన శ
2. క వరుషంబులు . . . . అనునేటి
3. . . . తిథివాడు . . . . .
4. . . ర్చములు శ్రీ . . . . .
5. . . హరింగారు . . . . .
6. . . ధర్మశాసనం . . .
7. కింనినెంతి . . . . మరి . . .
8. ట్టినం నిట్లు . . . . . .
9. . . . . .
10. నిధ . . . ంసూర్యచం . . .
11. . . . . లుసేయించి
12. నట్టి ధర్మము మఱురు.

Rapur (59).

[Tánamcherla. Telugu. From the same stone. Incomplete.] . . . .

Translation.

They shall attend to the weir work, tank work and bund work, ... whether the *kuncha* grain be with the village *sandhátá* or . . . . , if any object to this charity or if any appropriate it, or if any remove

this inscription, he will be considered to have been born to the *vetti* of this village and to have allowed his wife to be outraged by the *vetti* of this village. In these terms has the charitable edict been granted.

. : .
. . .
1. ఆ
2. లుగు
3. పనిచె
4. ర్కుకు
5. పని
6. కట్టల
7. కుం పని
8. (ము)ళం చెసె
9. శివా
10. రు . .
11. . . .
12. . . .
13. . . .
14. (రవ
15. రాం
16. దెవె)
17. చెరువు (కుం) . . .
18. చెడి గా . . .
19. సంర (ధా?) . . .
20. తానె . . .
21. నినాను . . .
22. ధమ్మని
23. కి యవ్వ (రు)

24. ఆక్కేం
25. పించినాను ఆశ్రేయిం
26. చ్చినాను యీ శాసనం యవరు
27. తిసివేశినాను వాండు యీ
28. వూరి వెట్టివానికి బుట్టిన
29. వాండు వాడాలిని యీవూ
30. రి వెట్టివాడు చెరచికొన్నట్టె
31. యిట నిచిన ధర్మశాసనం.[1]

RAPUR (60) (A.D. 1612–13.)

[Tegacherla. Telugu. To the south on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 15th day of the bright fortnight of the month of Srávana of the year Paridhávi, corresponding to the year 1534 of the illustrious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrimad Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śri Víra Pratápa Śrí Víra Venkaṭapatiráya Déva Mahárayulu was ruling the kingdom of the earth at the town of Penugonḍa, Kumára Timmánáyaniváru, grandson of Veligóṭi Kumára Timmanáyaniváru, and son of Koṇḍamanéniváru, descendant of the Récharla *gótra*, and Rudrappanáyaniváru, grandson of Chintapaṭla Singamanéni and son of Chanchamanéni, descendant of the Peśáli *gótra* caused a low-level sluice to be built for this tank. As the former high level sluice fell out of order they got this sluice built. Let this charity be maintained as long as the sun and moon remain so that his

---

[1] Read ఇట్లని యిచ్చిన ధర్మశాసనం

(Rudrappanáyaniváru's) parents Chanchamanéni and Kanchamma may acquire religious merit.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవరుషం
3. బులు ంఽకెర అగు నేటి పరి
4. ధావి సంవత్సర శ్రావణ శు
5. ంఽలు। శ్రీమద్రాజా
6. ధిరాజ రాజపరమే
7. శ్వర శ్రీరప్రాతాప శ్రీ
8. వీరవేంకటపతిరాయ దే
9. వ మహా రాయలయఽా
10. రు పెనుగొండ పట్నము
11. దు వృధివీ సాంబ్రాజ్యము
12. సేయుచుండంగాను రేచ
13. ల గోత్ర పవిత్రుండును
14. వెలిగోటి కుమారతిక్క
15. నాయని పౌత్రులైన కొండమనే
16. ని పుత్రులైన కొమారతింమా
17. నాయనివారు
18. పెశాలి గోత్రుండు
19. చింతపట్ల శింగమనేని
20. పౌత్రుండైను చంచమనేని
21. పుత్రులైన రుద్రప్పనాఖి
22. నింగారు ఖచెర్వుకు వాం
23. ఖతూము కట్టించినా
24. రు పూర్వాన నడపించి
25. న మిట్ట తూముకిల
26. పడిందినింగాన ఆ తూ
27. ము కటించినారు

28. గనక తమతండ్రి చ
29. ంచము నేనికి తమతల్లి
30. కాంచమం గారిర్రిన్ని పు
31. ణ్యంగా ఆ చంద్ర
32. సహితం ఇ పుణ్యం
33. ఇడేచ్చుకో గాత

Rapur (61).

[Tegacherla. Telugu. On the boundary towards Gónupalli.]

Translation.

Adoration to Śrí Ráma !

On Sunday, the 5th of the bright half of Pushya of the illustrious year Naḷa, Narasimham of Tegacherla,—bha suru, Sundhu Malli Ve . . . ., Tokkalu mai vunnam gáru, ... Ku . . . . . ri, *Kárukún* (Revenue Inspector) of the estate, the *Sthaḷa Karanams*, Kullúru Viracháru, and also the young and old of Yerrapalli Nágalavelli Doru Mámudúru and other villages have constructed the street as follows : Ráti Kaṭṭa (stone bund), Kuchanṭa baṭa, Vadamakunṭa, Yarapápukunṭa, Mára Sánikunṭa, stone of Chintala Pápayakunṭa and onward towards the east. This is the boundary.

శ్రీరామా
1. శ్రీనళ సంవత్సరపుష్యశు x లు ఆదివారం
2. తెగచల్ల నరశిష్మూ . . .
3. బ్బి శూరు సంధూమల్లివె . .
4. తొకర్లు మైవున్నంగారుకు . .

5. రిదివాణం కారుమానలు స్త
6. శ కరణాలు కూలూరుల వీరా
7. చారు యర్రపల్లి నాగలవెల్లి దొ
8. రు మాముడూరు మొదలైన గ్రమా
9. ల పిన్న పెద్దలు తెవ్ర వేళ్ళం
10. చిన వివరం రాతికట్టకు
11. చంటబటవడమకుంట
12. యర పాళుకుంట మారపా
13. నికుంట చింతలపావ
14. య కుంటరాయియికాను
15. తూప్పుణడుచొనినో
16. యండాలి మేర.

Rapur (62).

[Tummalatalapúr. Telugu. On tank bund to north of village.]

Translation.

The *méra* grain settled for the tank of Tummala ṭalapúru is at 2 *kunchas* per *puṭṭi*. If any one misappropriate (the *méra*) or if any one object or if any *kápu* or *karnam* object or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *veṭṭi* of this village, and to have given his wife to the *veṭṭi* of this village. The *méras* of the tank should be spent on the upkeep of the tank. Thus has the charitable edict been issued.

1. తుమ్మల తలుపూరు చెర్వుకు వేయించిన
2. చెర్వుమేర ళ ం కి ళం ం ౫ ంలె

3. ఖను . . . యవ్వరు అనుభవి●
4. చినాను యవ్వరు ఆక్రేపించినాను
5. యే కాంపుకరణం ఆక్రేపించినాను యీశౌ
6. సనం యవ్వరు తీసివేఖించ్చినాను గ్రామ
7. వెట్టివానికి బుట్టినవాండె వాండి
8. ఆలిని యీవూరి వెట్టివానికి యిచ్చుకున్నట్టె
9. . . చెర్వుక్రింది భూట్లపాలెపు మె
10. చెరువుమీద వెయించగలవారు యి
11. ట్లని యిచ్చిన ధర్మశాసనం

RAPUR (63). (A.D. 1638–39.)

[Turimerla. Telugu. On south bank of tank.]

TRANSLATION.

Prosperity! Hail! On the 6th of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru granted this charitable edict for the tank of Tullimerla. He has ordered that the *méra* grain collected in the manner in which it was collected formerly for the tank of this village should be utilized for the tank work. Therefore, whether the village be under *sandhátá* or with an *amaragáḍu* or lessee, or whatever rulers rule, they should get the tank and channel work executed with the *méras* settled on the tank. If, not getting the work done, any one should obstruct or enjoy the *méras* or remove this (inscription) he will be regarded as having been born to the *veṭṭi* of this village and as having given his wife to the *veṭṭi* of this village.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శక వర్ష
3. బులు గుఱ్ఱం అగునేటి బహు
4. ధాన్య సంవత్సర చైత్ర శు ద్ధ లు శ్రీమతు
5. వెలుగోటి వెంకటపతినాయనింగారు
6. వారు తుల్లి మెల్ల చెర్వుకు ఇచ్చిన ధ
7. ర్మశాసనం యీగ్రామాన చెర్వుమే
8. రలు పూర్వాన గ్రామవారిగా నావచ్చినట్టిన్ని
9. ఆమేర ధాన్యం చెర్వువనిముఖం శాయ
10. ంగట్టడ శేయించ్చినారం గనక యీ గ్రామం
11. సంధాతాన వున్నాను అమరగాడు యే దొ
12. రలు యేలినాను గుస్తగాని వశాన వున్నా
13. ను చెర్వుకు నిర్ణయమైన మేరధాన్యం
14. చెల్వు పనిముఖం కాలువ పనిముఖా
15. లు చెయ్యగలవారు శేయించక యవ్వ
16. రు భేదించినాను యవ్వరు
17. అనుభవించినాను యవ్వరు తీశివే
18. యించినాను వాండు యీవూరి వె
19. ట్టివానిక్రం బుట్టినవాడె వాని
20. ఆలిని యీవూరి వెట్టివా
21. డు డెంగును

Rapur (64).

[Tsuṭṭupálem. Telugu. Near Komiṭi gunṭa.]

Translation.

Yanamadam Suddama of Mátlapúndi for the worship of . . . . .

1. మాప్లపూండి
2. యన మదం
3. సుద్ద మశం .
4. పూజ్యాలకు .
5. టిపు . మిరు .
6. రూపు (తోంను) .
7. న్ను చానుమే .
8. . రా . య

RAPUR (65). (A.D. 1231–32 ?)

[Úṭukúru. Tamil. In the middle of the village.]

[1] சகரை ஆ[ண்டு]
[2] ஆயிரத்தெ-
[3] ருநூற்றைம்பத்-
[4] துமூன்று [ஸவர]
[5] வத்தி ஸ்ரீகு-
[6] லொத்துங்-
[7] கசொழதெ-
[8] வற்கு யாண்டு
[9] ஔ வது மது
[10] ராந்தகப்பெ[ர]-
[11] த்தப்பிச்செ-
[12] முன் கண்டகெ-
[13] ரபா[ல]ன் திருக்க-
[14] [ராஜத்]தி தெவன்

TRANSLATION.

In the 16th year of the reign of the Emperor, the glorious Kulótuṅgachóḷadéva, corresponding to the Śaka

year one thousand one hundred and fifty-three, Madurántaka Pottapichóḷa (*alias*) Gaṇḍagópála (*alias*) Tirukkálattidéva. . . . . .

Rapur (66).

[Úṭukúru. Tamil. From stones dug up on the site of an old temple near the chávidi.]

[1] . . . . . [கு]லோத்து[ங்க ஒ]சாழதெவ[ற்கு யா]-

[2] ண்ண நயன வது மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் திருக்கா-

[3] ளத்திதெவன் இராச்சியத்தில் வெள்ளாசெரியில் மெல்லாலைப்பா-

[4] கத்தில் காணியாளன் செங்கனப்பொயன் முப்பிடி இரட்டி மகன்

[5] கல்லப்பஇரட்டியென் சிங்கட்டைநாட்டில் ஊட்டக்கூரில்

[6] நல்லிகர்பென்னு சிவாலையமெடுப்பித்து இதுக்கு நாச்சான் வாவிபின்கி[ழ்]

[7] குழி ஐம்பதும் பெரினரிஞ்ழ குழி ஐம்பதும் நஞ்சைநிலம் பட்டியும் உ

[8] பொன் ஆஞ்ஞர் விமரசன்பொ[ய]ன் திக்கரசனும்தெவன் பொயிண்டனும்

[9] நல்லப்பஇரட்டியும் புடொலம்இரட்டியுமுப்பிடி-இரட்டியும் ஊற்கு

[10] வடக்கெ எரிகட்டி இதிங் கிழ் கீர் பாய்ந்து விளைகிற நிலமும்புஞ்சை

[11] நிலம் பட்டியும் நல்லிகாதெவற்கு அமுதுபடி சந்திராதித்தவரை

[12] செல்வதாக இவ்வினைவொவும் தாரைவார்த்து தெவதானமாக

[13] விட்டொம் இதுவில்லெயனெவெங் கெங்கைகரையில்-
குராற்பசு-

[14] வை கொன்ற பாவத்திற்பொவாங் தகமத்த மகாகால-
த்தில் பிச்சை

[15] பண்ணினர் பாவத்திற்பொவான் கொமொசனுக்கு கு

TRANSLATION.

In the 37th year of the reign of . . . . . Kulót-tuṅgachóḷadéva, Kallappa Reḍḍi the son of Seṅganppóyan Muppiḍi Reḍḍi possessing rights in Melálaippákam (a suburb) of Velḷaiṣéri situated in the kingdom of Madurántaka Pottapichóḷa (*alias*) Tirukkáḷattidéva built a *Ṣiva* Temple named after Nallikádéva at Úṭṭakkúr (a village) in Siṅgaṭṭai Náḍu and gave to this (temple) fifty *kuḷi* of land under the Náchchán well and fifty *kuḷi* of land under the big tank (constituting) one *paṭṭi* of wet land and 2 *pon*. (In addition to the above lands), Vímaraśanpóyaṉ Tikkaraśan of Ándúr, Déva Póyiṇḍan, Nallapa Reḍḍi, Puḍolam Reḍḍi and Muppiḍi Reḍḍi dug a tank in the north of the village (Úttukkúr) and gave the land irrigated by the water of this tank and one *paṭṭi* of dry land.

All of us (the abovementioned) donors gave the lands as temple lands with libation of water for providing sacred food (amudupadi) to Nallikádéva to last as long as the moon and sun endure.

If there is anybody who says the contrary he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges and of begging at a time when there is no money at all. . . . . .

Rapur (67).

[Úṭukúru. Telugu. This is a defaced inscription in the middle of the village.]

Rapur (68). (A.D. 1682–83.)

[Úṭukúru. Telugu. To the east of the drinking water well. Mostly illegible.]

Translation.

Hail! . . . . of the year Dundubhi, corresponding to 1605 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, under the orders of Śrímat . . . . .

(1) స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన
(2) శక వరుషంబులు గఒంగ అగునేంటి దు
(3) ందుభి సంవత్సర . . . .
(4) లు శ్రీమతు. . . . గా
(5) రి అనతిని . . . . .
(6) . మెర . . . . .
(7) నయ శ్రీ . . . . .
(8) . . . . . .
(9) . . . . . .
(10) . ధ . . . . . న్య
(11) లకు . . . . . .
(12) . ఖి . . . . . .
(13) . . . . . .
(14) గలవారు యి . . . .

Rapur (69).

[Ṭṭukúru. Telugu. On three sides of a stone in the middle of the village. This inscription is unintelligible. The first four lines are printed at right angles to the rest.]

First side.

1. తంకళ వెంకట్రటన
2. రుసు । వూటుకూ
3. రి క్షరణం పామరా
4. జు ఆరలూర
5. మరి బళని
6. మవారూను
7. నంటిమివా
8. రొరి అంగ్లు
9. సంటిరివె
10. దురువేరి
11. పిల్లివాలి
12. పంచ్చలు
13. కునహిపు
14. టీలలు । రంక్ర
15. పావంబుంలు
16. రాజగోపవా
17. జలు । వూట
18. కూరి గ్రామం
19. శెలివాంచ్చిన
20. వరి చెలు
21. ను నంజెల్లిరా
22. యని మంద్ద
23. శ్రీ . లు

Second side.

1. యిమా
2. జె శ్రీ దొ
3. వూటి
4. . మెలు
5. శతులి
6. డరిని
7. జోమా
8. జోనుగ
9. కులము
10. ల్రదినద
11. నలంటగ
12. ణపుల
13 నిగుచా
14. శెంకుర్ ం
15. డములుల
16. బాదాలి
17. వారా
18. రావిరడి
19. నబిలో
20. రల్లుపు
21. కుదం న
22. లనదుపు
23. తి గ్రొడు
24. ల వెంగ్లర
25. ణ రలు కూ
26. గ్రదతు
27. శెగలుర
28. లజు

29. తుము
30 లు

Third side.

1. యాఅ
2. తవాంగి
3. తంముద
4. పూరు
5. రు ముల్ల
6. ములుమా
7. రు . రునూ
8. ట మాటి
9. ట వారు
10. ద పెటినవా
11. రేలునవు
12. డు వూటకూ
13. రి అప్పతి
14. రామరాయు
15. రు వరగరి
16. ం వాను .
17. శ్రీ రంగ . ర
18. ం రొరి .
19. రాడి కీంమ

RAPUR (70). (A D. 1236–37 ?)

[Uṭukúru. Tamil. From site of old temple opposite the chávidi.]

[1] ஸ்ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸகர-
[2] யாண்டு[1] ஆயிரதெநாரு-
[3] நூற்றம்பத்தெட்டா[வது*]

[1] Expressed by an abbreviation.

[4] மாஸிமாஸத்தில் சி-
[5] வராத்ரி அம[ா]வாஸ்யை-
[6] ன்று ஸுட்டுக்கூரில் ரா-
[7] மேஸ்வரமுடையாற்கு
[8] ராஜராஜதேவற்கு யா-

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and fifty-eight on the date corresponding to the new moon day after Śivarátri in the month of Mási, in the reign of Rájarájadéva. . . . to Rámésvaram Uḍaiyár at Úṭṭukkúr.

RAPUR (71).

[Vaḍlapúḍi. Telugu. Opposite Ponnúramma temple. The impression of this rough inscription appears to have been lost.]

RAPUR (72).

[Vaḍlapúḍi. Telugu. Half a mile south of the village.]

TRANSLATION.

On the 11th of the bright fortnight of Mágha of the year Párthiva, I, Dámi Náyuṇḍu, son of Páḍumu . . di Náyuḍu, have presented to Śrí Kálahastíśvara, with libation of water, a wet field in Pina Vodlamúṇḍi which is attached to my chiefdom, and 100 *kuṇṭas* of land in Dárabandampáḍu village of Nellúru, and to the south of Perumáḷḷuchénu, in perpetuity to last as long as the moon endures. He who enjoys this land will present a large fan (álavaṭṭam) to the deity . . . .

1. పార్థివ సంవత్సర మాఘ శు
2. ద్ధ ౧౧ లు శ్రీకాళహస్తీశ్వరునకు పాదుము .

3. డి నాయని కొమారుండు దామినాయనింగారు తమ
4. నాయంకరంలోని పినవొడ్లమూండిని దారనో
5. సిన వరిమడి పెరుమాళ్లు శెనికి దక్షణం నె
6. ల్లూరిదార బందంపాటి కు గంం నూరుగుంట
7. లు ఆవంద్రస్థాఇగాను ఇస్తిమి ఇటుల భోగప్రా
8. పి దేవునికి ఆలవట్టం (నయినాళ?)
9. సమర్పించువాండు

Rapur (73).

[Vaḍlapúḍi. Telugu. From stone in front of temple of Ponnúramma. Incomplete and partially illegible. The translation is conjectural in places.]

Translation.

* * * *

Any one obstructing this charity will incur the sin of one who commits cow slaughter, Brahmanicide and murder of one's spiritual preceptor at Káṣi and will incur the sin of killing his mother. In these terms the Mahá Rája Śrí has granted this charitable edict . . . . the charitable edict now set up by Tanapusala Venkaṭa Reḍḍi of Vaḍlapúḍi . . . . cows (were given) for the perpetual lamp. In addition to Timmá Reḍḍi's *mányam* Venkaṭádri's *mulum* (garden land) was given.

We Timmá Reḍḍi, Venkaṭa Reḍḍi and others, *kápus* . . . have given cows . . . .

(1) . . . . . చె
(2) చ్చినవాడు కాశిలో గోవాత్య బ్రహ్మత్య
(3) గురువుఅత్య అతడిపాపాన పోడురు తల్లిని చు (పిం)
(4) చిన పాపాన పోడురు యిట్లు మ-రాజ-శ్రీవారు యి

(5) చ్చిన ధర్మశాసనం యిప్పుడు . . వ
(6) ఙ్లపూడి తనపుసల వెంక ెడ్డుం వేశిన ధర్మశాసనం
(7) . . గణసరిగోవులు అఖండం తిం
(8) మ్మా రెడ్డిమాన్యగాక వెంకటాద్రిములుము

* * * *

(10) మె . . . .
(11) .ణసరిగో . . . (తి)
(12) మ్మా రెడ్డి మ . . (వె)
(13) కట రెడ్డి వగైరా మ . .
(14) . . కాంపువాండ్ల . .
(15) నుమెము యించ్చిడు . .

* * * *

RAPUR (74). (A.D. 1638–39.)

[Vadlapúdi. Telugu. Near sluice of tank to the west.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Veligóṭi Venkaṭapati Náyanimgáru executed this charitable edict for the tank at Vodlapúṇḍi. This charity settles the manner in which he has presented the *méras* for the tank of this village. For the charity they should be collected at one *kuncha* on dry fields and at . . on wet fields . . The *méra* grain . . . . .

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబు
3. లు ౧౫౬౦ అగునెటి బహుధా
4. న్యం సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు

5. శ్రీ మతు వెలిగోటి వెంక
6. టపతి నాయనింగారు దో
7. ష్లపూండి చెర్వుకుగానిచ్చిన ధ
8. మ్మశాసనం యీ గ్రామాను చె
9. రువుమేరట విధాంనిచ్చిరో శ్ర
10. ధమ్మా ధమ్మాలకు వెలిపాలా
11. న కుంచడుగాను. నీటిపాలాన
12. . . . . మేరధాన్యం

RAPUR (75).

[Vaḍlapúḍi. Tamil. From the Baineṭi hill near the village. Illegible.]

RAPUR (76).

[Vébinábi. Telugu. From a stone in a street to the west. These are two spells to avert epidemics among men and cattle. They were translated by M.R.Ry. Védam Venkatráya Sástri Gáru, Sanskrit Pandit at the Christian College, Madras. Some words in these spells are mystical, and a few, being perhaps incorrectly transcribed, yield no sense.]

TRANSLATION.

A.

Ôm Hrím. (By) oath on the feet of the Sanyási. (This is) a barrier, a barrier, a great barrier, the (village) boundary. (These are) the barriers constructed by the sages, the great sages and the sanyásis. Phat Swáhá. Taking the food and the animal sacrifices (offered to you)

. . . oath on the feet of the venerable Inda, the great sage. Go away, taking away with you the bowl of blood, the sharp knife and the noose. This is the binding spell with which was bound the great destructive goddess Murámáriya (probably the name of the goddess of epidemics).

B.

Great . . . sacrifices. A binding made by the great and venerable sage Inda and other sages. Binding of the upper canine teeth. Bindings made by the priest. Binding of the canine teeth. The priest's bindings save these and form the safeguard of the cattle. Therefore (?) milk, tails and pasturage (are) bound. It is said that the great sage bound these. The priest's tie . . . . The tie of Virayya, the priest. (This is) Máriya's tie (*i.e.* Máriya is bound by this). This safeguard has been made after ascending to and descending from the foot of our sage Inda. The great and venerable Óm. [a] Priest's favour, the priest [a]. Do this ten lakhs of times.

A.

1. ఓం వ్రీం సన్నాశిపావ
2. మాన కట్టకట్ట మ
3. హాకట్ట పొలిమేర
4. మునులు మహామ
5. నులు సంన్నాసులు
6. కట్టినకట్టులు పట్టు
7. సాహా పటలు ఆహా

---

a—a Perhaps "గురుప్రసాద గురు" stands for "కురు ప్రసాదం కురు" which means "do favour, do."

8. రము తీసుకొని (వి
9. ధము) శ్రీయింద మహా
10. మని పాదమాన పా
11. విరక్తముకొట్ట వా
12. లు కత్తి పాశము
13. తీసుకొని పోవే
14. మహాశక్తినీ క
15. ట్టిన కట్టు మం
16. త్రము ॥
17. (మురామురియ॥)

B.

1. మహా . . (బ)
2. లుబు॥ శ్రీ యింద (ము).
3. హోమని మునులు కట్టిన కట్టు
4. మీందికోరలు । కటు గురువు
5. కట్టులు కోరలు బిందకటు
6. వీరికాపాడి పశువులకు గురి
7. గురుకటులు (కాలఖట్టి పా
8. లుకోకలు) బైలుకటు
9. మహామని కట్టినారట
10. గురుకటు (లఘిచిరకట్టె
11. ట్టు) గురు । వీరయకట్టు
12. దిగి । మాయకట్టు మాయం
13. దు గురుపాద యెకిర్ దిగి పై
14. ట్టినారీగురి । మహా శ్రీ
15. ఓం గురుప్రసాదగురు

పదిలక్ష

లు కురు

Rapur (77).

[Yépúru. Telugu. From stone on tank bund.]

Translation.

The tank of Channamgáru, daughter of Veligóṭi Timmánáyuḍu (constructed) on Wednesday the 10th of the dark fortnight of Phálguna of the year Vijaya.

1. విజయసంవత్స
2. ర ఫాల్గున బహుళ
3. ం బుధవారం
4. వెలిగోటి తిమ్మా
5. నాయుడి కుమా
6. త్ర చంనంగారి
7. సముద్రము

Rapur (78). (A.D. 1401–42.)

[Yépúru. Telugu. West of village in survey No. 78. Inscription on three sides of a stone. The fourth side is illegible.]

Translation.

Hail ! On Tuesday, the 4th of the bright half of Kártika of the year Vṛishu, corresponding to the year 1323 of the illustrious Śaka era Vándadéva (?) . . ttaśanka . . . ganḍa, Ganḍaraganḍa, Manyabhúmi Náyanimgáru, son of Manujávaḷi Náyuḍu, for the forgiveness of his sins, gave with submission a wet paddy field under the Pulicheruvu . . . . to Śrígirinátha, who is the conqueror of foes and the deliverer from Asuras . . . . 100 *kuntas* of dry land . . . . This should last as long as the sun and moon exist. Those who fail to

maintain the charity will incur the sin of killing on the banks of the Ganges.

1. స్వస్తి శ్రీ
2. సకవరు
3. షంబులు
4. ంకెకె అ
5. గు నేటి వృ
6. షు సంవ
7. త్సర కార్తి
8. కశు ర మ
9. వాండ జేవ .
10. త్తశంక .
11. బ . . . గ
12. ండగండర
13. గండ మను
14. జావళినాయ
15. ని కొడుకు మ
16. న్య భూమినా
17. యనింగా
18. రు తనము
19. తప్పు యా
20. రయనయ
21. ఫూర్వకం
22. ఆరిపీరా
23. సురత్రా
24. ణి శ్రీ గి
25. రినాంధు
26. నికి వులి
27. చెరువు

28. క్రింద నీ
29. రు నేలవ
30. చెరి నూను
31. . . . మ
32. . . .
33. పాలము మ
34. డి కు ంం
35. అఱ్ఱా
36. లాను నూఱు
37. లూనూరుగు
38. ంటలును
39. (మెట్టని) ఆ
40. చంద్రాక్ష
41. ముగాంజే
42. ల్లంగలది
43. యీ ధర్మంకు
44. . . య
45. వ్వరు దప్పి
46. నాను గంగ
47. కఱుత వ
48. ధించిన పా
49. పానం బో
50. దురు

* * * *

(ఆరయ)
(మీరల)
(నీ చేనుజ)
(డ మాల)
(నీతిమ)

Rapur (79). (A.D. 1638-39.)

[Yerraguntapálem (hamlet of Chíkavólu). Telugu. On the tank bund. Incomplete.]

Translation.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śrímat Velugóṭi Venkaṭapati Náyaningáru issued this charitable edict for the tank Yarraguntapálem. He has ordered that *méra* grain for the tank should be levied at 1 *kuncha* per *puṭṭi*, even on *inám* lands. Therefore whether the village be under *sandhátá* or under an *amaradár*, or whoever be the rulers . . . .

(1) స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా
(2) లివాహన శకవర్షంబు
(3) లు ౧౫౬౦ అగు నేటి బహు
(4) ధాన్యసంవత్సర చైత్ర శు
(5) శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకటా
(6) పతినాయనింగారు యరగుం
(7) ట పాలెంచెరువుకు యిచ్చినధ
(8) ర్మశాసనంపుట్టి వకర్టిక్రింపు
(9) లచ్చెను మాన్యలకు సహాగాను
(10) వచ్చిన చెరువుమేర దాన్యాశా
(11) యం గట్టడశేయించ్చినారం గనక యా
(12) గ్రామ సంధాతాన వున్నాను అమ
(13) రగాని వశాని యె ధార . .
(14) లగాని వున్నా . . .

SULURPET (1).

[Mannár Pólúru. Tamil. From threshold of gópuram of Alagumaláru Krishṇasvámi temple.]

TRANSLATION.

. . . (Allun)tikka Mahárájan presented the land included within these four boundaries, viz., North . . . . South . . . . East, the street . . . . West . . . . for providing sacred food (*amudupaḍi*) during festivals to (deity) . . . .

If any one obstructs this charity, he will be regarded as having killed a tawny cow on the banks of the Ganges and will incur the sin of killing a Bráhman. May this charity be maintained as long as the moon and sun endure.

[1] . . . . . ல்லுன்திக்கமஹாராஜன்
[2] . . . . . தித்தவல் . . . யக்-
[3] . . . . . யாற்கு த்திருமலைய . .
[4] . . . . . விட்ட வடபாற்கெல்லை
[5] . . . . . னிரண்டு ஜய . . .
[6] . . . . . த்தெற்கும் தென்பாற்கெல்-
[7] . . . . . க்குன்றுன் . . .
[8] . . . . . லவுலகுயிர்ததெருவுக்கு
[9] மெற்கும் மெல்பாற்கெல்லை
[10] . . . க்கு கிழக்கும் இக்காற்பாலை-
[11] ல்லை உள்பட்ட நிலத்து-
[12] க்கு திருவிளா[தொரும்] அமுதுபடி
[13] . . டையெர் இத்தக்மம் இறக்கினாரு-
[14] ண்டாகில் கெங்கைக்கரை-
[15] யில் சுராப்பசுக்கொன்றுந் ஹத்ய-
[16] [ஹதி] கொள்வாந் இத்தர்(ம)ம் சந்-
[17] [திராதித்தவரை] செல்லக்கடவது.

Sulurpet (2).

[Mannemuttéri. Tamil. In street to west.]

Translation.

The charity of Nalla Sittarasan (Nalla Siddha) of the Pallava race . . . . lottu . . . . rent free to the deity . . . . Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges. May it be auspicious.

[1] . . . . . து-
[2] . . . . . லொத்து-
[3] . . . . . ருஷிடையாட்-
[4] . . . . . ானயமர்க்கு தெ[வ]-
[5] . . . . . பல்லவவங்ஶத்தில் கல்-
[6] லசித்தரசன் தன்மம் இத்-
[7] தன்மம் விலக்கினருண்டா[ன]-
[8] ல் கெங்கைக்கரையில் கு-
[9] ரால்[ப]சு கொன்ற பாவத்தி-
[10] லெ பொவான் ஶ-ஹஶ்ஷ-.

Sulurpet (3).

[Súlúrpéṭa. Tamil. From pillar in Nágéśvara temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 24th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Vijayagaṇḍagópáladéva . . . . endowed the following charity to the god Tirunágíśvara at Śingaḷántapuram *alias* Śúralúr (a village) in Mélnáḍu to carry the god in procession on the new moon day.

[The details of the grant are not decipherable, but it appears to be of land as a *Sarvamánya* and the proceeds of certain tolls.] We bind ourselves to maintain this charity as long as the moon and sun endure. He who lessens this charity will incur the sin of all those who kill cows between the Ganges and Cape Comorin.

This charity is (placed) under the protection of all the glorious *Máhéśvaras.*

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபு-
[2] வனச்சக்கரவ-
[3] த்திகள் ஸ்ரீ விஜ-
[4] யகண்டகொபா-
[5] லதெவற்கு யாண்-
[6] டு உய்ச வது [மெல்]-
[7] [காட்டு]ச்சிங்களா-
[8] ந்தபுரமான சுர-
[9] ஆர் உடையார்த்தி-
[10] ருனகிசரமூடை-
[11] யநாயனர்கு கு-
[12] மாவாலையுப்படி
[13] எழுந்தருளும்படிக்-
[14] கு . . . . .
[15] வெண்டு . .
[16] ள்ளுக்குமாக . ஒன்
[17] ஆக்கு அரைமாலை-
[18] டக்குச்சூரஆர்
[19] . . . . .
[20] . . . . .
[21] . . . . .
[22] . . . . .
[23] கம்ம கண்ண . .
[24] ளும் ஸவ்ஹமானிய-

[25] மாக ஈ பெத்து விட்-
[26] டென் சுங்கம் தவி-
[27] தூருளும் நாண்மைமு-
[28] தல்களும் இத்தன்ம[ம்]
[29] சந்திராதித்தவை-
[30] ர செலுத்தக்கட வொ-
[31] ம் இத்தன்ம இறக்குவா-
[32] ன் கெங்கை இடை-
[33] க்குமரி இடை குரா-
[34] ம்பசுக்கொன்றான் ப-
[35] ாபத்தெப்படுவான்
[36] இது ஸ்ரீகோவெலவ-ர-
[37] [ர்ர]கைஷ.

Sulurpet (4).

[Súlúrpéṭa. Tamil. Southern wall of Nágéśvara temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! (In the reign of) the emperor of the three worlds, the glorious Vijaiyá . . . . [déva] . . . Tanikkúttukkaṇḍál, the consort of Taimmádi-dévan . . . . presented one sacred perpetual lamp (in the temple of) the lord Tirunágíśvara of Śúralúr[1] *alias* Śiṅgaḷántapura in Veṅgánáḍu (a sub-division) of Paiyyúriḷaṅkóṭṭam.

For this lamp and for . . . . Tirumárgaḷi festival (I gave land) free from all kinds of taxes . . . . 100 *kuḷis* measured with a pole of 22 spans

[1] Śúralúr is evidently Súlúrpet.

of the standard land measure of Maraiyúr in the field . . . . to the east of Iraṭṭaikkuḷi—total 600 *kuḷis*. J, Tanikkúttuk. . . . have given this land so that these two charities may be maintained as long as the moon and the sun endure . . . . will incur the sin of killing . . . . (this charity is placed under) the protection of all the *Máhéśvaras*.

[1] வுவஷ்ஷிஶ்ரீ திரிபுவனச்சக்காவத்திகள் ஶ்ரீவிஜைய . . . . . ண்ட ஜொழமண்டலத்து பைம்பூரினங்கொட்டத்து வெ-

[2] ங்காநாட்டுச்சூர[ஹர]ான; சிங்க[ள]ாந்தபுரத்து உடையார் திருநாகேசர . . . . . ஜன் தைம்மாடிதெவன் தெவி தனிக்கூத்துக்கண்டாளெ-

[3] ன் வைத்த திருநந்தாவினக்கு ஒன்றுக்கும்திருமார்கழித்திரு . . . . . ழ் கழனியில் இரட்டைக்குழிக்கு கிழக்கு எப்பெர்ப்பட்ட இறை-க-

[4] ஞும் இழிச்சிக்கொண்டு மறையூர் நிலவளவு இருபத்திருசாண் கொலால் திருது . . . . . குழிநூரும் ஆக இக்குழி அறுநூறும் இத்தன்மம் இரண்டும் சந்ர-

[5] ாதித்தவரை செல்லக்கடவதாக இங்ஙினங்கொண்டு விட்டென் தனிக்கூத்துக் . . . . கொன்றான் பாவத்தை படுவான் வ்ரஹஶ்ரீஶெஹஸ்ரா ஸெஷ.

Sulurpet (5).

[Súlúrpéṭa. Tamil. South wall of Nágéśvara temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 5th year of the reign of the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, Muṟaiyúruḍaiyáṉ

(Uṟaiyúruḍaiyáṉ ?) *alias* Nediyan *alias* Tiruppálaivanamuḍaiyán *alias* Duraiaraśavéḷán presented one evening lamp (in the temple) of the lord Tirunágéśvara of Śúralúr. The money which we, the Bráhmaṇs who have rights (káṇi) in this temple, received to burn this lamp as long as the moon and sun last, is four "old" *káśus*. We have received the four *káśus*. (The charity is placed under) the protection of all the *Máhéśvaras*.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெவற்குயாண்டு [ஏ]ஆவது சுரஆர் திருநா[கி]சுரமுடையநாயனா[ர்]க்கு

[2] மூனி[ற]யூருடையான் நெஇயன் திருப்பாலிவன[மு]டையாணன துரைஅரைசவெளான் வைத்த

[3] சந்திவிளக்கு ஒன்றும் சந்திராதித்தவரை எரிக்ககடவதாக இக்கொயிலின் காணியுடை-

[4] யுடைபகல்ப்பிராமண சொம் கைக்கொண்டக பழங்காசு காலு காலுங்கைக்கொண்டொம்

[5] பன்மாகெசுராகைகூ.

Sulurpet (6).

[Súlúrpéṭa. Tamil. Western wall of Nágéṣvara temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the twelfth year of the reign of Rájarájadéva, Oḷukaraiyán (*alias*) Kulóttuṅgachóḷattalivaráya (*alias*) Púṅgunṟamuḍaiyár (*alias*) Rávilḷanáyakan (*alias*) Kúndatennavataraiyan presented one evening lamp to last as long as the moon and sun endure to the god Tirunágíśvara of Śúralúr.

We, the Siva Brahmans of this temple, received for every day three good, old *káśu* as interest on his (donor's)

behalf (binding ourselves) to maintain (the lamp) in this manner.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ ராஜராஜதெவர்க்கு யா-
[2] ண்டு பன்னிரண்டாவது சூரஸூர் திருநா-
[3] ஹெசரமுடையநாயநார்க்கு ஒழுகறையான் கு-
[4] லொத்துங்கசொழத்த[ிவராய]பூங்குன்ற-
[5] முடையார் [ராவிள்ளாக]யகன் கூந்த-
[6] தென்னவதரையனென் சந்திராதித்தவரை
[7] செல்வதாக வைத்த சந்திவிளக்கு ஒன்றும் இ-
[8] ப்படி செலுத்துவதாக இக்கொயில் காணியு-
[9] டைய சிவபிராமணரொம் பொலிஹட்டாக
[10] இவர் பக்கல் கைக்கொண்ட அன்றுவி
[11] நற்பழங்காசு மூன்றும் கைக்கெ-
[12] ாண்டொம் சிவபிராமணரொம்.

Sulurpet (7).

[Súlúrpéṭa. Tamil. Western wall of Nágéśvarasvámi temple.]

Translation.

Haríḥ! Hail! Prosperity! In the thirteenth year of the reign of Rájarájadéva, . . ngóḍan Śómadévan, *alias* Áṇḍapillai *alias* Koṅgaráya *alias* . . . . of Áyalúr (situated) in Kákkalúrnáḍu in . . . káṭṭúkóṭṭa . . . . Śúralúr *alias* . . . . (situated) in Vélúrnáḍu in Paiyúriḷaṅkóṭṭa . . . .

[1] ஹரிஃ ஸ்வஸ்திஸ்ரீ ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு பதின்-
மூன்றுவது . . . .

[2] க்காட்டுக்கொட்டத்துக்காக்க வூர்நாட்டு ஆயவூர்க்
கெ . . . .

[3] ாங்கொடன் சொமதெவன் ஆண்டபிள்ளை ஆன கொ-
ங்கராய . . . . .

[4] னென் பையூரிளங்கொட்டத்து வெளார்நாட்டு சூர-
ஆரான . . . . .

SULURPET (8).

[Súlúrpéṭa. Tamil. Western wall of Nágéśvarasvámi temple.]

TRANSLATION.

In the second year of the reign of [Vijayagaṇḍa]-gópáladéva, Rájéndrachóḷa Mummuḍi Vaidumba Máhárájan presented 500 *kuḷis* of land for one lamp in Eṉṉáyiraparaiyúr Putteri . . . . and (for the performance of a festival) during Tiruvádirai (in the month of) the sacred Márgaḷi to . . . . Náyanár (deity) . . . . in Jayaṅkoṇḍa . . . . Whoever obstructs this charity (will incur the sin of killing) a tawny cow on the banks of the Ganges.

NOTE.—A Mummaḍi Vaitumba Mahárája appears in G. 88 also. *See* also No. 66.

[1] . . . . . ண்டகொபாலதெவற்கு இரண்டாவது
ஜடங்கொண்-

[2] . . . . . டைய நாயனார்க்கு இராஜேந்திரசொ-
ழமும்முடி வைதும்பதிஹாரா-

[3] . . . . . திரைச்சிறப்புக்கும் எண்ணெயிரபறை-
யூர்ப்புத்தெரியில் க-

[4] . . . . . ாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட குழி ஐஞ்
ஞாறும் திருமார்கழி திருவாதிரைக்கு விட்ட

[5] . . . . . னென் இத்தனமம் இறக்குவான் கெங்-
கைகிடை குமரியிடை குராற்பசுக்-

Sulurpet (9).

[Súlúrpéṭa. Tamil. South wall of Nágéśvarasvámi temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the thirty-eighth year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, the things given to last as long as the moon and sun endure to the deity Tirunágéśvara at Śúralúr *alias* Śiṅgalántagapura (situated) in Vélúrnáḍu in Paiyurilaṅkóṭṭa (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachóḷamaṇḍalam . . . .

[End mutilated.]

[1] ஸ்வ[ஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவந]ச்சக்கரவத்[தி]-
[2] கள் சிரிகுலொத்துங்கசொழதே[வ]-
[3] வற்கு யாண்டு மூப்பத்தெட்டாவ-
[4] து ஜெயங்கொண்டசொழமண்-
[5] [டல]த்துப்பையூரிளங்கொட்ட-
[6] த்து வெலூர்நாடு சூரலூரான சிங்க-
[7] [ளாந்த]ரபுரத்து திரு[ஞகிசர]-
[8] முடைய[ஞப]ஞ்சுச்சந்திராதித்தவ[ரை]
[9] [செல்]வதாகக்குடுத்தமைக்கு காள்வார் ஆ-
[10] . . . . . ண்டிசிங்க-
[11] . . . . . க்கன் ஒன்று . . . காரசிங்க.

Sulurpet (10).

[Tummúru. Telugu. From roof of Nílakanthasvámi temple. Illegible.]

1. . . . . .
2. . . . . వనా . . . . . .

3. శావం . . . . . తఢీంఱి . . .
4. . . . . రంమ . . . వా . . . . . .
5. . . . ధనంవా . మ . . . . . .
6. . . . . ఆ . . నదానం ఓభ . . . . .

SULURPET (11). (A.D. 1513-14.)

[Tummúru. Tamil. From pillar of western porch of Kariyamánikasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the victorious and prosperous expired Śáliváhana Śaka year 1435, corresponding to the year *Śrímukha*, on Monday, the 11th day of the bright half of the month of Mithuna (the following) is the grant agreed to by the glorious Kṛishṇaráya Máhárája the glorious Máhárájádhirája Rájaparaméśvara Víra-pratápa (and made) to the temple treasury of the God Tirukkáḷahastíśvara.

The following are the villages granted with libations of water as charity on behalf of Narasánáyaka, Immuru Mátákkal and Narasimha . . . on this sacred day of *prathama ékádasi* for the daily worship of the God *Vináyaka* with bathing perquisites, scents for anointing the body, including camphor, saffron, *tastákaṭṭai* (sandal-wood paste?), and flower garlands made of *pannír* and Champak flowers, a sacred lamp as well as rice and cakes, camphor balls and other daily offerings, for arranging a sacrificial bath for the god (Kálahastíśvara) on the date of our (the king's) birthday under the *Nakshatra* Jyéshṭá in the month of Vaikáśi, and for celebrating in the month of Ádi (the festivals including)

the hoisting of the flag, the car festival, *Tiruchchándu*, sacred marriage, &c., and in the month of Vaikáśi the great festival, after first dedicating to the god Tirukkáḷahastíśvara a crown inlaid with the nine precious stones.

The villages are: Puliyúr in Pónagainádu; Tonpákkam in Kamalainádu; one share belonging to the temple treasury in the village Chennáḷi in the same *náḍu;* the village of Nitti; the village of Karumbédu attached to the city of Tagalaṇipaṇi; plantations in the village of Śattambaiyúr (portion not clear here); the village of Tummúru in Mádainallúrsíma in this *náḍu.* All the dues from these villages, including the dues appertaining to water, land, &c., were given by us with libations of water, to the temple treasury of the god Tirukkáḷahastíśvara free of tax.

With the produce of these villages all the donations to the god Tirukkáḷahastíśvara, including food, referred to in this stone grant, as well as the sacred flower garden, shall be maintained as long as the moon and sun last. This charitable grant was made on this understanding.

If any one fails to keep this charity, he will incur the sin of killing his parents in the Ganges, of killing a cow of . . . . . of killing a Brahman, and other sins.

[Three imprecatory verses.]

[1] ஸ்ரீஷ்ஸ்ரீ விஜயாஹ்ய-உய ஸாமிவாஹக ஸகவஷ-ம்

[2] ஞ சாகுயிருன்மெல் செல்லாகின்ற ஸ்ரீ-வவஸ்வகுலா-

[3] த்து தியாக காயத்து வ-ஐ-வ்வகுத்து வரயி[ர]-

தெரியும்

[4] லொவாராமும் பெற்ற காள் காயகார் திருக்காள ஹஸ்தீ-

[5] ஸ்வாகாளர் ஸ்ரீஷணாரத்துக்கு ஸ்ரீஸ்ரீ மஹாராஜாயி-

ராஜ ராஜ-

[6] வரகிஷ்ண ஸ்ரீவிரவரகாவ ஸ்ரீவிரகிருஷ்ணராயசிகா-ராயர் வர்தி-

[7] த்த ஸாவநடி . . . . . ஓக்கள் நரஸாகாயக்க-உலெயர்க்கும் ஜம்மு-

[8] [ரு]சாகர்க்கள் நரஸி[ஹ] . . . . . ச்கும் யர்தி-சாக நாயநார் திருக்காளஹ ஸ்ரீவராகாய-

[9] ார்க்கு நகரவவிக்சாக ஸாஷ்ணவுஹாலியும் வசி-ஷ்டித்து நாளது முதலாக கித்த-

[10] ப்படி விநாயகபூஜெயவிஷெகஜ [வ்] மிதன்மெற்ப்-பூசுக்கற்பூரம் குங்குமம் கஸ்தூர்கட்டெ

[11] மொழுகு பன்னிர்ச்செம்பகிருமாலெ திருநகாவிள-க்கு அமுது செய்து அருள மெலெவடி வஞ்ச-

[12] [க]ஷகைப்பண்ணியாரம் திருக்கணஜெண்ணெ ஆடைக்-காயமுது கற்பூரஉருண்ணெ முதலா-

[13] ன நித்தப்படித்தாம் கடத்தத்தக்கதாகவும் வைகாஸிசா-ரெஷமெலெ நம்முடைய ஜநந-

[14] கூதரடி ஜெஷ்டாநக்ஷ[த்]ரத்திலெ கவலுரகஷ்டானம் பண்ணித்தக்கதாக ஷ்ரீஸாவ கங்கராயற்ப-

[15] ணயுஜாரொஹண ரயொத்ஸ [வ]டி திருச்சாந்து திரு-க்கலாணம் முதலான வைகாஸிசாரெஷ்ட

[16] மில் உத்ஸாத்ஸவடி நடக்கத்தக்கதாகவும் மிந்த வரயதி-ளகாஜஸிவராணகாலத்திலெ ஊரா-

[17] வராஷ்டாக வசிவரதி[த்த ரா]ஜங்கள் பொனகை-காட்டுப்புலிஊர் ராஜடி கஜ[ல]டையகாட்டில்

[18] த[த]ன்பாக்கம் கிராமம் இன்காட்டுச் சன்னளி ஸ்ரீஹ-ஷ்ணாரப்பங்கு ஆக கடக்கிற பங்கு ஓ-

[19] ன்று நித்திராமம் [தகல]ணிபணிபுரத்து[ஹ்ஸல]த்தில் கரும்பெட்டு ராஜடி ஸத்தம்பையூற்த்-

[20] தொட்டத்தில் . . . . ஆக பங்கு ஒந்த ராஜடி முன்றெமுக்காலுமாக இத்-

[21] காட்டுக்குள் [மாடைகல்லூர்]சிர்மையில் தும்மூர் [க்]மாமமு[ம்] இந்த ராஜடி ஒன்றுக்-

[22] கு நடத்திற ஊத்த ஆதாயம் [ஷ-ஔர]யாரம் ஆயம் மகமை தலையாரித்தம்பட்ட ை[ப]கா-

[23] லய [வஷ-ம]க்கறையும் [ஊ படி]த்துறை முதலாக வஷ-ஷ் ஆதாயமும் வஷ-ஷோதயுமா-

[24] க யாதயாரவ-ஷ்ஷ-மாக காயகார் திருக்காளஹஷ்தி-ஷ்வரகாயகார் ஸ்ரீஷணார்த்துக்கு

[25] வஂவ்ரதிதொம் இக் ராமத்தில் [ஆ]ண்டான முதல் கொண்டு காயகார் திருக்காளஹ-

[26] ஷ்திஷ்வரகாயகார்க்கு வாவனவ்ரகாரத்தில் கித்தப்படியும் [வ்ர]சாகித்தருவ கிலாலை-

[27] கமுதலானவை பொகங்களும் கம்மூட திருகந்தவனமும் ஆஷந்நாத்தம-

[28] க நடத்திவரக்கடவார்கள் ஆகவும் என்று குதித்தயதிவாஷகழ இந்த யதிஷ்த்துக்கு

[29] யாதொருவந் தப்பிகாலும் தங்கள் மாதாபிதாக்களையும் [மஂமெ]பிலை வமெஷ

[30] பாவத்திலை பொகக்கடவனுகவும் மொஹத்தி வ்ரஹ-[த்தஷ்ஹத்தி] ஸ்ரீஹத்தி வ்ராஹ்மணஹத்தி

[31] முதலான பாவங்களிலை பொகக்கடவன் ஆகவும் ஷ்ஷ-ஷ்தாஷ்ஷ-மாணழ வ-மாணயழ வா-

[32] தூந-ம வாயுகழ| வாஷ்தாவஹாரெண ஷ்ஷஷ்தழ கிஷ்ஷ ழ ஹவெஷ || ஷ்ஷஷ்தாழ வாஷ[தா]ஂ வா-

[33] யொஹரெக வஷ-ம்நாழ || ஷ்ஷிவஷ்ஷஷ்ஹவ்ராணி விஷ்ணயா ஜ்ஞாயதெக ஸ்ரஷ்டிஃ || ஊந-

[34] வாயுகயொரிஷ்ஷெ| ஊநாஷ்ஷெ ரயொந-வாயுகழ|

[1*] ஊநாகஷ் ஷ்ஷமஷ்டிவாஷ்ஷெராதி வாயு-

[35] காஷ்ஷ-கழ வஷழ

Sílurpet (12).

[Tummúru. Tamil. East wall of Kariyamánikyaráya temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the thirteenth year of the reign of the emperor of the three worlds Rájarájadéva, the temple and the sacred place for Karumáṇikkaperumáḷ of Tumbaiyúr *alias* Jayaṅkoṇḍachóḻachaturvédimaṅgalam (situated) in Mélaipaṭṭayanádu in Paiyyúriluṅgóṭṭa (a subdivision) of Jayaṅkoṇḍachóḻamaṇḍala, were the charity performed by Tyágasamudrapaṭṭai Vímarasan the lord of the best of cities Ayódhyá situated in the kingdom of Madurántakapottapichóḻa *alias* Gaṇḍagópála *alias* Tirukkáḷattidéva.

Note.—What Ayódhyá is referred to is not known. Possibly the donor claimed descent from the Chalukyas and the words "in the kingdom" refer to the locality where the charity was performed and not to the situation of Ayódhyá.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரு-வதச்சக்கரவர்த்திகள் ராஜராஜதெவ-
ற்கு யாண்டு ஙாஉ ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து பைபூரிள
ங்கொட்டத்-

[2] து மெலைப்பட்டயஞ்ட்டுத்தும்பைபூரான ஜயங்கொ-
ண்ட சொழச்சதுவ்வ-ஙிமங்கலத்துக்கருமாணிக்கப்-பெருமாள்
கொயி-

[3] லும் திருமாளிகையும் மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொ-
முனை கண்டகொபாலன் திரு[க்]காளத்திதெவயிராச்சியத்தில்
அயொ[ஜ்]ஜாவ-ரா-

[4] வராதிஸ்வராரான தியாகசமுத்திரப்பட்டை விமரசன்
செய்வித்த தன்மம்.

Sulurpet (13).

[Tummúru. Tamil. East wall of Kariyamánikyaráya temple. Illegible.]

Sulurpet (14).

[Tummúru. Tamil. South wall of Kariyamánikyasvámi temple. A fragment recording the gift of a lamp.]

[1] தப்பாகாக காயப்பாராயக்கஷெக் இ-
[2] . . . . க்குச்வரூராதிகளுவரை ஒருசந்திவிளக்கு
[3] . . . . . க்க இதுக்கு . . . .
[4] . . . .

Sulurpet (15).

[Tummúru. Tamil. From gate of Kariyamánikyaráya temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 16th year of the reign of the emperor of three worlds, the glorious Rájarájadéva . . . . laikáṇiyála Iruṅkaṟṟipóyan *alias* Siddamanáyakka . . . . in the Chitra . . viṇṇagar *alias* Kanamáṇikkaperiya . . . . . at Tumbaiyúr (*alias*) Jayáṅkoṇḍachólachaturvédimaṅgalam (situated) in Paṭṭaiyanádu in Paiyyúriluṅkótta.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெ-
வற்கு யாண்டு ஐ[சு] ஆ[வ]-
[2] து பைபூரிளங்கொட்டத்துப்பட்டையாட்டித்தும்-
பைபூ-
[3] [ர்] ஜயங்கொண்டசொழச்சதுர்[வே]திமங்கலத்துச்-
சித்திரை-

[4] . . [வி]ண்ணகராக கணமாணிக்கப்பெரிய . . . யில குவரை

[5] . . . . வே காணியாளக் இருங்கற்பிபொயனை சித்தமகாயக்கக் த

Sulurpet (16). (A.D. 1593–94.)

[Tummúru. Telugu. From gate of Kariya-máṇikyaráya temple.]

Translation.

Hail! On Sunday the 12th of the bright fortnight of Márgaśira of the year Vijaya, corresponding to the year 1516 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Velugóṭi Ráya Channáyani Lingam Gáru caused a *Mukhamaṇḍapa* (a hall) to be constructed to Káli Máṇikya Náyanar (deity) of Tummúru for his own religious merit. Salutation be to Śrí Venkaṭéśvara. May it cause prosperity!

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాబ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౧౬ అగునేని విజయసంవత్సర

2. మార్గశిరశుద్ధ ౧౩ ఆ-వెలుగోటి రాయచన్నాయని లింగం గారు తమకు పుణ్యముగాను తుమ్మూరి కలి

3. మాణిక్యపు నాయనికి- ముఖమండపం గట్టించినారు శ్రీ శ్రీ వేంకటేశ్వరా(య)నమః. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును.

SULURPET (17).

[Tummúru. Tamil. From shrine of Kariyamáṇikyaráya temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 23rd year of the reign of emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, Eṟamireḍḍi, the son of Viḷakkandaikkávisimuppareḍḍi *alias* Rájéndrachóḷamúvéndaveḷáḷan who possessed rights in Tiruvánbúr (a village) of Kíḻaippaṭṭaiyanáḍu, gave one *máḍai* to the Karumáṇikkaperumáḷ of Tumbaiyúr (a Mélaippaṭṭaiyanáḍu).

We, the three priests of this temple, agreed to light without failure one evening lamp as long as the sun and moon endure with the interest accruing from this *máḍai* at the rate[1] of half a *chinnam* per month and received it.

[1] ஸ்வஸி ஸ்ரீ திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதேவ-

[2] ற்கு யாண்டு உடு வது மெலைப்பட்டையனுட்டு தும்பையூர்க்கரு-

[3] ப்பெருமாளுக்குக் கிழைப்பட்டையநாட்டுத்திருவா-

[4] யாளன் இராஜேந்ரசொழமூவெந்தவெளாண்ணான விள-

[5] க்கக்கு- தக்காவிசிமூப்பரட்டி மகன் எறமிரட்டியென் இட்ட

[6] ஒன்று இம்மாடை ஒன்றும் இங்கள் அரைச்சின்னம-

[7] ாக வந்த பலிசைக்குச் சந்திராதித்தவரை ஒரு சந்தி-

[8] விளக்கு ஒன்- று முட்டாமல் செல்லுவதாக இக்கொயில் நம்பிமார்

[9] கைக்கொண்டோம் பo

[1] The rate is 150 *per cent. per annum*, the *chinnam* being one-fourth of the *máḍai*.

Sulurpet (18). (A.D. 1794-95.)

[Tummúru. Telugu. From tank bund.]

Translation.

Hail! On the 11th of the dark fortnight of Áshádha of the year Ánanda corresponding to the year 1716 of the illustrious and victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Mahárája Rajá Śrí Velugóṭi Kumára Yáchama Náyaniváru presented a *khandriga* on which ten *túms* can be sown in the fields of Tumbúr to Nílakaṇṭhésvara-svámi. Máram Reḍḍi Krishṇa Reḍḍi and our Revenue officer should utilize this for the offerings of the deity and perform festivals.

1. స్వస్తిశ్రీ విజ
2. యాబ్యుదయ
3. శాలివాహన శకవ
4. ర్షంబులు ౧౭౧౬
5. అనునేటి ఆనందసంవత్స
6. ర ఆషాఢ బ ౧౧లు శ్రీనీలక
7. ంఠేశ్వర స్వామీవారికి మ
8. హారాజరాజశ్రీ వెలు
9. గోటి కుమార యాచ
10. మనాయనివారు తుం
11. బూరు పొలంలో ప్ర
12. ల పొధుం బి స్తనాల
13. పట్టు ఖండ్రిగె మారం
14. రెడ్డి కృష్ణారెడ్డిని మాఆ
15. మీలును నయివేద్యం ము
16. లకు తిరువాళ్లు యు
17. న్ను చేయించువారు.

SULURPET (19).

[Utsúru. Tamil. From door of Chennakésava temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 23rd year of the reign of Vijayagaṇḍagópáladéva . . . . . for the erection of the sacred door-way for the sacred *maṇḍapam* of Chennakésavaperumál of Uchchiyúr. . . . . This is a great charity.

[1] ஷஸ்தி ஸ்ரீ
[2] விஜயகண்
[3] டகொபால-
[4] [தெ]வற்கு யாண்[டு]
[5] [இ]ருப[த்]து[மூன்று]-
[6] [வ]து உச்சியூர்செ-
[7] ன்னகேசவப்-
[8] பெருமாளை
[9] திருமண்டப[த்.]-
[10] து திருக்கல ஓ-
[11] லகி . . சமுச்-
[12] . . . ப்படை
[13] . . . டி திக்கு
[14] ஒரச செய்க்-
[15] குமடிப்பெரு-
[16] ன் தன்ம இது.

SULURPET (20).

[Utsúru. Telugu. Opposite Bhímésvarasvámi temple.]

TRANSLATION.

On Tuesday the 13th of the dark fortnight of Mágha of the year Vikrama, on the holy occasion of Śiva Rátri

Pina Kúpi Náyuḍu, son of Rávúri Pápí Náyuḍu, presented with libation of water to Bhímésvaradéva Dáravonta (the name of a field?) (situated) in the fort and under the Ponnéri *guṇṭa*. Whoever thinks of injuring (this charity) will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. If any one puts obstacles in the way, his honour will be given to Málas.

1. విక్రమసంవత్సర మాఘబహళ ౧౩ మ సివరాత్రి పు
2. ణ్యకాలమందు రాళ్ళూరి పాపినాళిని కోమారుండు
3. పినకూపినాళిండు దారవోసిన బీమేశ్వరదేవునికి కోటలో
4. ను పొన్నేరి గుంటకిందను దారవొంత ఎవరురంతు తల
5. ంచినాను గంగకరతగోవు బ్రాంహ్మణించంపినపాపానబోవు
6. వాకు. ఇందుకుయవరుఅటంక(ప?)రిస్తేచువానిమానమూమా
7. లకు ఇక్కురు.

Sulurpet (21).

[Utsúru. Telugu. By tank bund.]

Translation.

On the 12th of the dark fortnight of Vaiṣákha of the year Vikṛiti . . . .

1. విక్రతిసంవత్సర వైశాళ బ ౧౨ లు
2. . . . . కుళా మీరుండ్డు
3. . ర చెవు . . . . . చెరు
4. వు చెరు . . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . పాబోవు

Udayagiri (1). (A.D. 1568-69?)

[Alimélumangapuram. Telugu. From stone near Ánjanéya's figure.]

Translation.

May there be prosperity! Hail! On Thursday, the 13th day of the bright half of Śrávaṇa of the year Vibhava,[1] corresponding to the year 1444 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śingála Akkalayya, having caused an image of Hanumanta Perumal to be made and having consecrated it, caused to be built a temple, so that it may last in perpetuity as long as the moon exists, at Bóyamaḍugu, for the religious merit of his father Koṇḍamanéni and his mother Rangamma. The constant worship of Akkalayya.

May it cause great prosperity!

1. శుభమస్తూ॥ స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయశా
2. లివాహన శక వర్షంబులు ఎరరర అగునెంటి వి
3. భవసంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ంకి గు। శింగాల అక్కలయ్య
4. తమతండి కొండ్డమనేనిర్కన్ని తమతల్లి రంగ్గమంగారిర్
5. న్ని పుణ్యమానట్టుగాను ఆచం।స్థాపిగాను బోయిమడు
6. గున హనుమంత్త పెరుమార్లను శేపించ్చి ప్రదిష్ట శేపించ్చి గు
7. డి గట్టించెను అక్కలయ్య సదా శా వ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయము।

[1] S.S. 1444 corresponds to Vṛisha and 1431 and 1491 to Vibhava.

Udayagiri (2). (A.D. 1568–69 ?)

[Alimélumangapuram. Telugu. From another stone near the image of Ánjanéya.]

Translation.

May there be prosperity ! Hail ! On the 13th day of the bright fortnight of Srávana of the year Vibhava,[1] corresponding to the year 1444 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrímat Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa, Śrí Víra, Bhujabala,[2] Tirumaladéva Mahárájulu Ayyaváru, seated on the diamond throne, was ruling the kingdom of Vidyánagara, he was pleased to grant an *amaram* to Kammarajangam Vadla Prasannamgáru of Udayagiri for (doing) his Amara service . . . . . We have given two *gorrus* in Bindala Vasili Nadimi field and three *gorrus* in Chimbam Vunnavadi field, in all 5 *gorrus* excluding the land given for providing *amritapadi* (food) with libation of water to Hanumán by Jangam Prasannam, who is the ruler of the village named Bćyamadugu, for the religious merit of his father and mother. Therefore, if any one fails to keep up this charity, he will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges. He will incur the sin of carnally knowing his mother.

[One imprecatory verse.]

Note.—This Jangam Prasannam is not mentioned elsewhere in this collection.

1. శుభమస్తు । నస్తు శ్రీ జయా
2. భ్యుదయ శాలివాహన శక వర్ష

---

[1] S.S. 1444 corresponds to Vrisha and 1431 and 1491 to Vibhava.

[2] Bhujabala = Strong-armed.

3. ంబులు ంరరర అసునేంటి
4. విభవ సంవత్సర శ్రావణ శు ం3
5. లు॥ శ్రీమ ద్రాజాధి రాజ రాజ పర
6. మేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాప శ్రీవీర భు
7. జ భల తిరుమలదేవ మహా రాయ
8. లయ్యవారు వజ్రసింహ్వాసనాసీనుండై వి
9. ద్యానగరం మేలుచుండి వుదయగిరి క
10. మ్మర జంగ్గం వడ్లప్రసన్నంగారికి అమరమ
11. డంగివనులకుగాను అమరం పొంలిం
12. చ్చి ఇయ్య నవధరించ్చినాఱు . . .
13. . . . . బోయమడ్డు గ్రామం
14. యేలుచుండె జంగ్గం ప్రసన్నంగారు
15. తమతల్లి దండ్రుల పుణ్యంగా
16. ను హనుమంతుని అమృత ప
17. ళ్లకు దారవోసి ఇచ్చిన క్షేత్రంబోను
18. బిదళవాసిల నడిమిచేను ఆ గొల్ఱన్ను
19. చింబంపున్నవాడిచేను 3 గొల్ఱన్ను తూ
20. డా ఇ గొల్ఱచేను ఇస్తిమి గనుక యీ
21. పుణ్యాన్ను యవ్వరు తప్పినాను గంగ
22. కతఱను గోబ్రెంహ్మన్ని వధిఞ్చించినం పాపానం
23. పోవువారు కన్నతల్లిని కొంగిలించ్చిన పాపాన బోయి
24. నవారు॥ స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం పర
25. దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభ
వేత్ ॥

Udayagiri (3). (A.D. 1244–45.)

[Ayyaváripalli. Telugu. From four sides of an upright stone. Above the inscription are figures of the Linga, bull, sun and moon.]

Translation.

Hail! [To Siddhanátha déva,] (same as paragraph 1 of No. 11 below); this charity has been given for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍalésvara Bhujabala Chóḍa Tirukálti (kálati) Déva Mahárája, &c. (as in paragraph 2 of No. (14)) and for the religious merit of Alu Tika (Tikka) ráju Tirukála déva.

This is the gift of Tende tank made to Siddhanátha-déva.

On Thursday, the 10th of the bright half of Chaitra of the year Ródha, corresponding to 1167 of the Śaka era, they have given (it) after pouring water in the hand of Kédavarma.

If the three persons Átukúr Rámireḍḍi, Gaṇḍavaram Vammireḍḍi and Káḍuváluti Chóḍapareḍḍi fail to keep up this charity, or if any one obstruct it, he will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges.

East side.

1. స్వస్తి సమస్త భువనా
2. ధీశ్వర శ్రీ శ్రీ శ్రీ
3. శిఖర సింహాసనకే
4. ళిలోల విష్ణో నేత్రాం
5. ఋజ ప్రసవగ
6. ష్ఠ కుటూపాలా మం
7. గళ మణి దీపికా
8. య భూన మానసేక

9. మాణిక్య శిలాతల ప్ర
10. భా వటల ఝటిలిత
11. పురందర లోకపాల
12. క అర్చిత సనకస
13. నంద సనతుక్-మార
14. నారదాది ముని నికాయ

South side.

15. సకల సురాసు
16. రోరగేంద్ర సిద్ధ
17. విద్యాధరాద్య
18. నేక పరివార
19. పరిబ్రితాస్థానా
20. రస రసాయన
21. పదాంజన ళ
22. డ్డయాగ
23. ఘుటిర- కంస్య
24. కావాద మంత్ర
25. వాద దూమ్రం
26. గరుడవాద
27. రాస వాదదే
28. తిగళని సిద్ద
29. వ్యాళినాగజు-
30. ని నగబుద్ధకో
31. రంటిక గధన [1]
32. రత్న ఘోష
33. విష్ణు గుప్త చం
34. ద్రగుప్త బాణా

[1] In No. 11 instead of గదన we have కదంబక and కావం.

35. శ్యాదిం నిఖిల
36. సిద్ధ జనామనో
37. భిలశిత ప్రదా
38. యక భక్తజన

West side.

39. భుక్తిముక్తి ప్రదాయక శ్రీ
40. పర్వత ప్రియ నివాస [స్వస్తి వి]
41. లోచన [1] త్రిలోచన కారిత
42. కావేరి తీర కరికాలకు
43. లకడు ప్రదీవ అవరి
44. మిత ప్రతాప సతత
45. [సి]మంతో లక్ష్మీశ్వర ఒలుూ
46. రిపురావారావాధీశ్వరాకాం
47. చ్చీపుర వరాధీశా శ్రీమ
48. నుమహా మండలేశ్వ
49. ర భుజబళ చోడంతి
50. రుకర్తి దేవా మహా
51. రాజానకు పుణ్యం
52. ముగాను ఆలుతికరా
53. ంజు తిరుకాల దేవుడికి
54. పుణ్యముగాను ఇచ్చి
55. న ధర్ముపు తెండె చెఱు
56. పు సిద్ధనాతం దేవరకు
57. నిచ్చినదత్తిం । శాశా
58. వరుశ్యంబులు.
59. ౧౧౬౭

[1] త్రిలోచన. [2] శతుశ్చిరాత in No 11.

North side.

60. క్రోధి సంవత్స
61. రమున వైశ్ఖ
62. త్ర సుద్ధ ౧౦ ద
63. శమి గురువార
64. మున కేవవ
65. రుమ చేతదా
66. రవోసి ఇచ్చిరి
67. ఆతుకూరిగామి
68. రెడ్డిని గడంవర
69. వమ్మి రెడ్డిని
70. కాడువాలుతి
71. చోడవ రెడ్డి
72. మువ్వురును ఈ
73. ధర్మ్మపంత
74. ప్పిన వారా ఎవ్వడో
75. ను విఫలము సే
76. సిన వాడు గం
77. గ కలుతండా
78. ఇ కవిలం పాడి
79. చిన పాపానం
80. పోయినవాడు.

UDAYAGIRI (4). (A.D. 1514–15.)

[Dásarapalli. Telugu. From steps in a cave.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd day of the dark fortnight of Jeshta (jyéshṭha) of the year Bháva, corresponding to the year 1436 of the illustrious, victorious and

prosperous Śáliváhana Śaka era, under the orders of Śrí Krishnadéva Mahárája, Ráyasam Konḍa [marusayya Gáru] . . . .

NOTE.—Ráyasam Konḍa Marusayya is referred to in other inscriptions as the governor of Udayagiri. His name is not Konḍa Narasayya as given by Mr. Sewell.

There are two other inscriptions in this cave, but they contain only a few words and are not worth recording.

1. శ్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౬ అగు నేంటి

2. భావ సంవత్సర జేష్ఠ బ ౩ లు శ్రీ కృష్ణదేవ మహారాయులు ఆనతిన రాయసంకొండ [మరుసయ్యగారు]

* * * *

UDAYAGIRI (5).

[Guvváḍi. Telugu. Incomplete.]

TRANSLATION.

* * * *

The *Vritti* (share, land) given with libation of water to last as long as the sun and moon exist. Those who obstruct this charity are sinners. They will incur the sin of killing (kine) near the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

* * * *

1. ఆ చంద్రార్కము
2. గాను ధారాపూ
3. ర్వ వృత్తి దీనికి
4. నెవ్వరు ద్రోచినాను పా
5. పము సేసినవారు గంగ కటుత
6. వధియించిన పాపంబునం పోయినవారు

7. స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హ రేతి
8. వసుంధరా షష్టినవ్వర్ష సహస్రాణి విష్ఠా
9. యాం జాయతే క్రిమి॥ స్వదత్తాద్విగుణం
10. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ
11. స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥

Udayagiri (6).

[Jaḍadévi. Telugu. On bank of Pilappéru, south of village. From two sides of a stone.]

Translation.

Prosperity! Hail! Śríman Mahámaṇḍaléśvara Dórapa Ráju, the over-lord of many countries of the earth, the supreme king of kings, the ornament of the Pallava family, of the Bháradvája *gótra*, whose banner was the club of the wearer of the beautiful crescent moon (Śiva), who is Révanta in riding troublesome horses, the lord of Kánchi the best of cities, the possessor of a boon from Kámakóṭi, whose ensign was the bull, the worshipper of Véngaḍanátha, who was an Arjuna in valour, who was venerated by his subordinates and who was beloved by his kinsmen, fierce in war, the incarnation of Náráyaṇa Rudra, the lotuses of whose feet were touched by the jewelled diadems of many hostile kings, who resembled Káma (in beauty), who was desirous of the conquest of the cardinal points (the world), and who was a descendant of Koṇḍavíṭṭi (Káḍuveṭṭi?), had five sons, Iruga Ráju, Samarta Ráju, Yamma Ráju, Bhíma Ráju, and Bandu Ráju. Of these Yamma Ráju, *alias* Śríman Mahámaṇḍaléśvara Nandivarma Mahárája, was crowned at Chóḍapuram in the month of Rishabha of the year Chitrabhánu,

corresponding to the illustrious Śaka year 1024. While he was ruling Ponugódu and Máḍurévi (?), enjoying pleasant correspondence (with his feudatories), on the occasion of a lunar eclipse in the month of Kanyá, he presented (the villages) Mriḍikallu, Guḍimiṭṭa, Baddimaḍuva, Jókúru, Uppalapura, Rávipáḍu, Iddukalapáḍu, Jadrupaḍiya, Sangam, Gónuguṇṭa, and Guḍipáḍu, (situated) in Punginádu, as *agraháras* to Brahmans, constructed two temples, *maṇḍapas*, *gópuras*, and *prákáras* to Dá[o?]réśvara and Irugéśvara of Pádaṭúru, his favourite village (?), constructed a temple named Vindhyavási, dug a tank named Podarasamudram . . . . . excavated a channel named . . . . after himself, built a sluice for the tank, planted a flower garden (?) and gave lands (?) to the deities Rishabhakéśvara and Baddidóríśvara. He erected a . . . . and *maṇḍapa* in the name of Durgidévi . . . . tank to the north of Vindhyavási temple, and erected a *prákára* and *gópura* in the name of Samarthaṭi Ráju.

Second side.

. . . . Irugéśvaradéva . . . . Vi[?]dhyavási Brahmaṇa . . . . ráyaṇa Bhaṭṭa 400 *puṭṭis* (?) . . . . under the tank . . . . the perpetual lamp to . . . . ra dévara, to Irugéśvara dévan and for 12 dancing girls, and 12 Brahmans, gave Manumúru (?) with libation of water . . . and presented lands under . . . samudram (tank) to . . . . We have granted 50 ewes for the perpetual lamp of Ghaṭikéśvaradéva, 50 ewes for the perpetual lamp of . . . . in Doyúru, 50 ewes for the perpetual lamp of (Iru)géśvaradéva, and 50 ewes for the perpetual lamp of Vindhyavási. We have given these 200 (ewes) into the charge of Mahaya-

dúmandéṭi (?) dévana, to last as long as the moon and sun endure.

[Two imprecatory verses.]

Those who injure these charities will incur the sin of killing 1,000 tawny cows near the Ganges. Those who maintain the service in this temple (?) will get the fame . . . . Benares . . . . edict . . . .

May it cause great prosperity.

(The signature of) Murya, son of Dévaya, and servant of Nadivamma.

Note.—Compare P. 17 which relates to the same dynasty. We cannot trace any other references to the rulers mentioned here. Véngaḍam is Tirupati. For Koṇḍavíḍu we should doubtless read Káḍuvetṭu.

1. శ్రీ స్వస్తి అనేక మహిమండల రాజాధిరాజ రాజప

2. రమేస్వర పల్లవకులతిలక భారద్వాజగోత్ర లలితార్థ తుంద్రధరకర్ణాం

3. గధ్వజ కడుహయారూఢరేఖా రేవంత కాంచీపురవరాధీ శ్వర కామకోటిలబ్ధవర ప్ర

4. సాద రిమభలాంచ్ఛన వెంగడనాధకోడువడి, సాహసాజ్జు న నిజసేవకాభావ బన్ధుజనా

5. శ్రయ సమరప్రచర్డ హోరిదగోపాల చలదంభోరవ భు వని నారాయణ రుద్రావతార

6. అనేక రిపుక్షితిమణిమకుట ఘట్టిత చరణారవిన్ద కుమార కందవర్ దిగువిజయా

7. ర్థ కొండుపిట్టి వంశావతారులైన శ్రీ మనుమహామన్డ లేశ్వర దోరవరాజునకు దృగ్గి

8. చాంవిరి మనోహరాజ్యగాను దీయించి నంసు ప్రత్రులైన యిరుగరాజును సమ త్తరాజును యమ్మరా

9. జును భీమరాజును బన్ధురాజును నాసేగతినయెవురులోన శ్రీ మన్మహామన్డలేశ్వర నంది

10. వమ్మమహారాజులైన యమ్మరాజులు శ్రీ మత్సకవరువం బులు వేయింనిరువాదవనాలవు నేం

11. టి చిత్రభానుసంవత్సరంబున రిషభమాసంబున చోడుపు రం బట్టముగట్టి పొనుంగోటిమాడురె

12. స్నీసుకసంకతావినోదంబుల రాజ్యంబుసేయుచు గన్న మాసమున సోమగ్రహణంమునన్దు జన్నత్రి

13. . . న పూంగినాంట్టిలోన త్రిదికల్లును గుడిమిట్టయుం బద్దిమడువునూ జోళూరును ప్పలపు

14. రును రావిపాడుంన్నిద్దు కలపాడును జద్రుపడియయు సంగామంగోను గుంటయు గుడిపాడును

15. బ్రాహ్మనుల కగ్రహారంబులుగానిచ్చి తమరంజవల్లిగ్రామైన పాదటూరదా(దొ)రేస్వర మున్నిరుగేస్వ

16. ర నుంనారెండుటి ఆలయములు మణ్ణవప్రాకారగోపురం బులెత్తించి వింధ్యవాసిగుడి ౫

17. త్తింపోడరసముద్రంబని చెరువుగోప్పి బచలాద్ద కతీర పుదనితన పేరంగాల్వదీప్పించి

18. చెఱువునకు దూముగట్టించిన . నవనమువెట్టి రృషటిభ కేశ్వర దేవరకుంబద్దినోరిస్వరదేవ

19. తకు బెట్టియిచ్చినది వింధ్యవాసిగుడిం నుత్తరాన్నుచెఱు వు . . . హహా . . నెత్తించి మండపము దు

20. గిద్ద దేవిపేరనెత్తించి ప్రాకారువునుం గోపురంమ్మునుం సమర్థటి రాజుపేరనెత్తించి.

Second side.

1. . కు బెట్టియున్నరగేశ్వరదేవరకుంబెట్టియుం వింధ్యవాసికిం బెట్టియుబ్రహ్మ

2. ణ . . . రాయణభట్టులకున నూఱురు(పు?)టిలుగా జెఱువు క్రిన్ద పొడెబేర

3. . . . రదేవరకుం నిరుగేస్వరదేవరకుం (నళండ్డకొఱకు) బన్నిద్దఱుసానుల

4. వన్నండిచ్చు బ్రాంహ్మనులకుమర్థిం మనునూ(మూ?)రు దేవ
భోగముగాదారాయెత్తి పు(ఘు?)టికె

5. శ్వరదేవరకుమయ్యా రజ . వమ్రంబిమలూరబెట్టిరి . .
పునిగాలువట్టిదేవ . . .

6. (గాన) . మరమునజు . . . రి భోజ్యకొడుకులుకై
(పూజ్య జెల్లెవరి)

7. . త్యబాడితిం . . సిముద్రముకిందబండె నేలయిచ్చిఘటి
కేశ్వరదేవగకు నభణ్ణ

8. వత్తికి నేబైగొటియలు దోయూర నభణ్ణవత్తికి నేబైగొటి
యలా.

9. . నేశ్వర దేవరకు నభణ్ణవత్తినెబైగొటియలు వింధ్యవాసి
కిం నభణ్ణవత్తికినెబై

10. గొటియలు నిస్తిమి యిన్నూటుని (మ) హాయదూమ్డేటి
దేవన వసమున వాచంద్రార్కము

11. . . . నముగం న్నిచ్చితిమి॥ స్వదత్తం మనన్తపుణ్యం పర
దత్తానుపాలయతు పరదత్తా పహా

12. రేణ స్వదత్తం నిప్పలంభవేతు॥ బహుభిర్వ్య సుధాద
త్తరాజుభిసగరాదిభి యస్య

13. యస్యయదాభూమి తస్య తస్య తధాఫలం॥ స్వదత్తం
వాయోహరేతి వసున్ధరా

14. వష్టి వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతేక్రిమి॥
యా ధర్మవులుచె

15. ఉచినవారు గంగకుతవేయిగ విలలబోడిచిన పాపమున
బడుదురు యీ (గు)డిపని

16. నెసినకాసిలోకీర్తి (జు జీ . .) వాదిత్య వీరిదియిసాన
నము హరియుంజ . కకు వండ . . . . . .

17. ప్రము మంగలమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ దేవయకొడుకు నవివమ్మ
డిహరిమూర్య.

Udayagiri (7).

[Nallagonḍa. Telugu. From Narasimha temple on the hill.]

Translation.

The stone temple and sacred tank dedicated to Śrí Rangaráju (God) of Nallagonḍa by Abbá Pandit, younger brother of Narasimha Pandit, son of Gangádhara Pandit and his wife Appasáni Ammá, who belongs to the *gótra* of Kauśika, who is a student of the Yajus Śákhá, on Friday the 10th of the bright half of Mágha of the illustrious year Kródhana.

శ్రీ క్రోధన సంవత్సర మాఘ శుద్ధ దశమీ సుక్రవారం కౌశిక గోత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులయిన గంగాధరపండితుల అర్ధాంగ్ల లక్ష్మీలయిన అప్పసాని అమ్మ కొమార్లు నరశింహ్మ పండితుల తమ్ముండు అబ్బాపండితులు గల్లంగొండ శ్రీ రంగరాజులకు సమర్పించి సకలుసుడి తిరువళ్లము.

Udayagiri (8). (1536 A.D. Circ?)

[Nallagonḍa. Telugu. From same place.]

Translation.

Hail! (This is) the charity given by Venkaṭádri Ayya, son of Rámajósulu, after making salutations, for providing food (amṛitapadi) to the god of Dúbagunḍála village in the *Néla* (territory) of Udayagiri . . . Protection of a gift is better (than giving one self);

By giving one attains heaven, but by protecting (another's gift) (one attains) the state of eternal bliss.

* * * *

Note.—Venkatádri here referred to is probably the deputy governor of Udayagiri of that name whose date was about 1536 A.D.

1. స్వస్తిరామాజోళుల పుత్రుండు వెంకటాద్రి అయ్యవారు దండువెట్టి ఇచ్చిన ధర్మంపు

2. డయగిరినేలం దూబకుండాలనే గ్రామం దేవుని అమృతవళ్లకు తథా . . . .

3. పాలనం । దానాత్సగ్ర మవాప్నోతి పాలనా దచ్యుతంపదం । [దృఢత్వాది గ్రామం].

UDAYAGIRI (9).

[Nallagonḍa. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Adoration to Śrí Rámánuja (the Vaishnavite reformer)! Hail! In the victorious and prosperous year—Śrí Vírapati . . . . Rájádhirája Rájaparaméśvara caused to be given on the holy occasion of—*tithi* (lunar day) . . . the village . . .

. . . Vara Bhúpálaká Vírapratápágraníh. Hail!

NOTE.—1. Vara Bhúpálaká—excellent king.
2. Vírapratápágraníh—the first of heroes.
1 and 2 are evidently birudas or titles of the king.

1. శ్రీమతే రామానుజాయినమః స్వస్తి శ్రీజయాభ్యు . . .

2. లుసవర। శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర శ్రీవీరపతి . .

3. తిథి పుణ్యకాలమందు । సమర్పించి ఇప్పించిన ధ గ్రా . .

4. . . రు వర భూపాలక వీరప్రతాపాగ్రణి స్వస్తి . .

Udayagiri (10).

[Nallagonḍa. Telugu. From same place.]

Translation.

(This is) the grove planted by Śrí Rangaráju Chámarája Voḍayar.

Note.—We do not identify this Voḍayar.

1. శ్రీరంగరాజుల
2. చామరాజువొడ5
3. విధింబిన వనము

Udayagiri (11).

[Nallagonḍa. Telugu. From the Vináyaka Mandapam.]

Translation.

May there be prosperity! On the 13th of the dark half of Mágha in the illustrious year Prabhava, Lingâreḍḍi, son of Lingáreḍḍi Timmáreḍḍi, caused to be constructed at his own expense a temple to Vighnéśvara of Nallagonḍa. May it cause prosperity!

1. శుభమస్తు శ్రీమతు ప్రభవ సంవత్సర మాఘు బ ౧౩ లు లిం గారెడ్డి తిమ్మా రెడ్డి కొమారుండు లింగా రెడ్డి నల్లంగొండ్ల విఘ్నే శ్వరు

2. నికి దేవస్థానం తనవుభయంగాను కట్టించెను శ్రీ. శ్రీ. శ్రీం జేయును

UDAYAGIRI (12).

[Nandavaram. Telugu. Opposite Chennakeśava temple.]

TRANSLATION.

* * * *

for the increase of sons and grandsons . . .
náyakuṇḍu, son of Brammináyakuṇḍu . . .
[One imprecatory verse.]

* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
. . . . పుత్ర
ప పుత్రా వద్దిగా ను
* * * *
న శ్రీ . . . . . బ . . . బైన
. . బ్రమ్మినాయకుండు
ను కొడుకు . . . నాయకుండు
ను నం . నామకుండ్డన . .
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
* * * *
నరస . . .
* * * *
* * * *

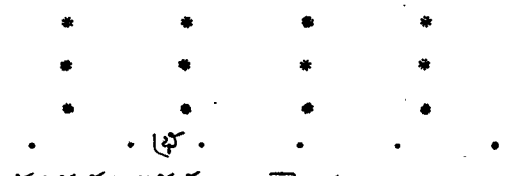

స్వదత్తం పదత్తం వాయోవా
రేతి వసు దరా పట్టివ్వవ సహని శ్రీనివిస్తా
యంజాయు తెక్రిమ

UDAYAGIRI (13).

[Nandavaram (hamlet Rámanaidupalli). Telugu. On sluice of tank.]

TRANSLATION.

The details of the endowment made for the tank Kottacheruvu constructed in the village of Nandavaram by Sauryanáyani Raghupati Náthaya on the 2nd of the bright fortnight of Mágha . . . are:—

The rulers of the village should collect *méras* at 1 *kuncha* per *kirái* (?) *puṭṭi* of all grain raised under that tank, give it to the *méradar* of the tank and see that the repairs are done to the tank and the channel. Whoever misappropriates this will be regarded as having disobeyed his parents, as having transgressed his customs and as having killed a cow at Benares. In these terms has this charitable edict been engraved on this sluice.

To Śingázavupura Gópayya a land which can be sown with 10 *túms* . Komaṭi . .. to . Kásiruvibattanéningáru a land which can be sown with 10 *túms*.

1. . . . . .
2. . మా ళు శు ఁ లు సొ
యవ్వనాయని రగువ

3. తినాధయ నంద్దవరం
4. గ్రామాన్ను తాము
5. గట్టించిన క్రొత్త నర్వ (కు)
6. కాను దృఢం సేసినవివరం
7. ఆ చెర్వుక్రిందను పుడిన
8. నానా ధాన్యానకుంన్ను
9. కిరాయి పుట్టి ళ ం కి కుం
10. చ్చాల లెక్కను చెర్వు [పుతి?]
11. చెర్వుకాలవమీందనుం
12. వేయించి దాన్యం అయా
13. ంటవే చెర్వుమేర వారివశా
14. న్ను యిప్పించ్చి చెర్వు కాల్వ
15. పనిగ్రామం యెలేటివారు
16. వేయించ్చంగలవారు
17. యిందుకు యవరు అ
18. శించ్చినాను వారి త
19. ల్లి తండ్రజులకు తప్పి
20. నవారు వారి ఆచారా
21. దులకు తప్పినవా
22. రు గంగకర్తను గొ
23. వును వధించినవారె
24. యీదిని తూముకోశ
25. లును కాడను వేశిన ధ
26. మ శాసనము
27. శింగాజ
28. వుపుర గొ
29. పయకు వం
30. డ్డుము వి త్తనా
31. ము . . కోమటి

32. . . . న్మం శాశీరు

33. వి బ త్తనేనింగారిర్-

34. వ దుము వి త్తనా

35. లు.

UDAYAGIRI (14). (A.D. 1245–46.)

[Nandipád. Telugu. From a four-sided stone surmounted by a Nandi in a field about half a mile from the store-shed.]

TRANSLATION.

Hail! To the deity Śrí Mudriká Śrí Siddhanáthadéva, who is the supreme ruler of the whole universe, who disports himself on the throne of *Śólaśikhara* (Sholinghar ?); who is fond of the fragrance of the flower of the lotus-like eye of Vishnu [1] (*i.e.*, of the *arka* flower); who is worshipped by Purandara (Indra, king of the gods) and other regents of the world who are resplendent with the lustre of the pavement of big rubies which resemble jewelled lamps; whose court is surrounded by the host of sages—Sanaka, Sanandana, Sanatkumára, Nárada and others, and by all the gods, demons, lords of serpents, *siddhas*, *vidyádharas*, and other numerous attendants; who grants the desires of all the *siddhas* (sages)—Vádigala, Siddha Vyáḷi, Nágárjuna, Nága Buddha, Kóraṇṭika, Kadambaka, Kádamba, Ratnaghósha, Vishnugupta, Chandragupta, Báṇa, and others, who are versed in the science of mercury, the elixir of life, in the art of painting the feet (probably a species of magic for

[1] The eye of Vishnu is the sun. Siva is said to be fond of the sunflower (Sanskrit *arka*).

making oneself invisible), in the art of fencing, in *ghutika* (a species of magic), in the science of maidens (love?), in the science of spells, in metallurgy, in the science of smoke (the art of producing optical illusions in smoke), in the science of birds (omens?), in alchemy and other sciences,[1] who confers prosperity and salvation on his devotees, who grants the spiritual powers consisting of the 505 *ghutikas* (different kinds of skill in magic) (described by the sage) Śrí Vámarási (Vámakési?), and whose favourite abode is Śríparvata (Śrísaila).

2. Hail! for the religious merit of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Chóḍaḍéva Tirukálti (Kálati) déva Mahárája, on whose lotus feet the eyes of all the kings of the earth, Trilóchana (Pallava) and others are set, who is the jewelled lamp of the race of Karikála by whom the dam of the Káveri was built, whose valour is unlimited, who is a constant worshipper of the consort of Lakshmí (Vishnu), who is the lord of Orúripura the best of cities (Orayúr the capital of the Chola kingdom), who is the lord of the excellent town of Kánchi, who is strong-armed, (this edict has been issued) for providing rest-houses for travellers visiting the holy place of Siddhanátha.

3. On Tuesday, the 15th of the bright half of Chaitra of the year Viśvávasu, corresponding to 1168 of the Śaka era;—Aludiḍlayyadéva Mahárayá, Gaṇḍávaram Próli Reḍḍi, Átukúr Désáhi, and Duvvúri Súramareḍḍi, having agreed among themselves and having obtained the consent of the king, gave with libation of water (the village) Nagulavanam in the names of Kêdáradéva and

[1] Eleven sciences are mentioned and 11 experts in these are given—one for each.

Dandapáṭi déva (two deities) [redacted]
travellers, to last as long as the [redacted]

4. Whoever obstructs this (ch[redacted]
of killing a tawny cow on (the ban[redacted]
incur the sin of killing a hind (?), [redacted]
have committed the five cardinal sins [redacted] regarded
as having eaten dog's flesh and as having drunk toddy
from the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

May the king be victorious! May there be prosperity to cows and Brahmans!

1. స్వస్తి సమస్త భువ
2. సాధీశ్వర శ్రీ శ్రీ
3. శ్రోళ శిఖర పింహ్వో
4. సనా కేలి లోల విష్ణో
5. నేత్రాంబుజ ప్రసవ
6. ర్ంస్థ కుతూహల
7. మంగళ మణి దీపికా
8. ియమాన మానసేక
9. మాణిక్య శిలాతల ప్ర
10. భా పటల ద్యుతిలిత
11. పురందర లోకపాలక
12. ఆచిత సనక సనంద
13. న సనత్కుమార నారదాది
14. ముని నికాయ సకల సు
15. రాసురోరగేంద్ర సిద్ధ వి
16. ద్యాధరాద్యనేక పరివా
17. ర వరి ప్రితా స్థాన ర
18. స రసాయినా ప
19. డాం జన ఖష్ట

20. యూగ ఘుటిక
21. కంన్యకావాద
22. మంత్రవాద ధా
23 .త్రువాద ధూ
24. మ్రవాద గారు
25. డవాద రస
26. వాన వాదిగళ
27. నీ సిద్ధి వ్యాళీ
28. నాగాజ్ఞని న
29. గ బుద్ధ కోరం
30. టిక కదంబక
31. కాదంబ రత్న
32. ఘోమ విష్ణుగ
33. ప్ర చంద్రబ్ధ
34. బాణా క్యాది
35. నిఖిల సిద్ధ జ
36. న మనోభిల
37. శీతప్రదాయ
38. క భక్త జన
39. భు క్తిము క్తి ప్రదాయ
40. క శ్రీవామరాసి ప చో
41. త్తరపంచశతఘుటికా
42. సిద్ధిప్రదాయకశ్రీప
43. వ్ర్ణత ప్రియ నివాస శ్రీము
44. ద్ధికాశ్రీసిద్ధనాధదేవరకు
45. స్వ స్తి చరణసరోరుహవివా[1].
46. తవిళ్లోచన [2] త్విళ్లోచన ప్రముఖా

---

[1] విహిత in a Rápur Inscription. [2] Read త్రిలోచన.

47. ఖల ప్రిథ్వీశ్వర కారితకావే
48. రతీరకరికాలకులకడుప్రదీ[1]
49. వ ఆపరిమితప్రతాప సతత
50. మభ్యర్చితలక్ష్మీశ్వర ఒఱుూ
51. రిపురవరాఫీశ్వర కాంటీపు
52 రవరాఫీశ శ్రీమనుమహా
53. మండలేశ్వర భుజబళచోడతి
54. రుకాల్దిదేవ మహారాజాన
55. కు పుణ్యముగాను సి
56. స్థనాళ క్షేత్రానకు వ
57. చ్చినదేశాంత్రులకు చ్ఛత్రం
58. బుబెట్టుమని । శకవరు
59. మంబులు ంంట్ర నేంటి
60. విశ్వావసు సంవత్సరము
61. న చైత్ర శుద్ధ ంఱ మ
62. వారమునందు అలు ది
63. స్లో య్యదేవమహారా యు
64. గండాస్వరము ప్రోలిరెడ్డి
65. ని ఆకుకూరి దేశాటిని దూ
66. వూరి సూరమరెడ్డిని లంబోద్య ప్ర
67. భున్నల సాధాన
68. కేదార దేవరిం
69. దండపాటి దే
70. వనిబేర దేశాం
71. త్రుల చ్ఛత్రానకుజు
72. నాగులవనము
73. ఆ చంద్రార్కము

[1] Line 48. In an inscription of Rápur रत्नप्रदीपक is used for कङ्कप्रदीप and seems to be the proper reading.

71. గా ధారాపూ
75. ర్వకము సేసి
76. ఇచ్చి దత్తి దీనికి
77. నెవ్వడే నోకడు వి
78. ఫలముచేసిన వా
79. డు గంగకఱుత
80. గవిలం వధించినపా
81. పంబునం బోయిన
82. వాడు యిరులవధి
83. యించి న పాపంబు
84. నం బోయినవాడు
85. పంచ మహాపాత
86. కము సేసినవా
87. డు పెద్దకొడుకు
88. కపాళమున కు
89. కర్రమాంసము కంలు
90. వేసికొని తిన్నవా
91. డు। స్వదత్తాం పర
92. దత్తాం వా యో హ
93. రేతి వసుంధరామ్
94. షష్టివర్షసహ
95. స్రాణాం బ్రిస్టాయాం జా
96. యతే క్రిమి। రాజా విజ్య
97. భవతు। గోబ్రాహ్మణ
98. సుభమస్తు॥

Udayagiri (15).

[Nandipád. Telugu in ancient characters. From a stone bearing a Nága Kanyaká near the above stone. There are two other inscriptions about a mile from the rest-house, but they are defaced; one records a gift of land.]

Translation.

Hail! The service of fanning was done to Padâksha Lakshmayanátha (deity) of Śrí Murudupuri.

1. స్వ స్తి శ్రీ మురు
2. దు పురి పదాక్ష
3. లక్ష్మయనాథ్ను
4. కు దీవ్న ఫల
5. ప్రణితె
6. ము.

Udayagiri (16).

[Pallavolu. Telugu. From two sides of a stone near Avulamma temple.]

Translation.

Adoration be to Śambhu. } Nandi.
(Adoration be to) Ráma! }

On the 10th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Dundubhi, Saiyid Abdulla Sáhib gave 10 *gorrus* in Raudulachénu as karnam *mányam*, and 1 *gorru* as Avulamma *mányam* (grant for the goddess Avulamma). This is the edict written by Kávali Ráju Venkaṭapati, Śákamúri Anantappa, and Sítárâśidana (?). If any Muhammadans object to this, they will be regarded

as having killed a pig at Mecca. If the ryots of this *péṭa* (village) object (to this), they will be regarded as having killed a cow at Káśí.

1. శ్రీ శం
2. భోనమోస్తు } నంది
3. శ్రీకామా దుందు
4. భినామ సంవత్సగ బా
5. ద్రవద శుద్ధ ం ం లు
6. సైదు అబ్బుల్లా సాహే
7. బులవారు రౌదుల
8. చేని కరణవారి మాం
9. న్యానకు గొలు ం ం ఆవు
10. లమా లెకు మాంగ్య
11. ం గొరు చేనుయి
12. చ్చినాం కావలిరా
13. జు వెంకటపతి శా
14. కమూరి అనం
15. త్తప్ప శితాగా
16. శిదన శాసెనము
17. యిందుకు
18. తుఱుకలు
19. ఆక్షేపణసేస్తే మా
20. కాలో పందిని
21. చంపినట్లు
22. ఈ పేట కాపువారు
23. ఆపెదాని చేస్తె కా
24. శిలో గోవును
25. చంపినట్లు

Udayagiri (17). (A.D. 1447-48.)

[Périsettipalli. Telugu. On a rock on a hill known as Sásanálabódu. The inscription is much defaced.]

Translation.

Hail! On . . . day the 15th . . . fortnight of Chaitra of the year Prabhava corresponding to the illustrious Śaka year 1369 . . . . (Venugopála) déva.

Hail! For the benefit of the kingdom to Śrímanmahámandaléśvara . . . vibhála, Básatappuvaráyaragaṇḍa, Múruráyaragaṇḍa, Ashṭádigráya Manóbhayankara, ... Śrí Víra Dévaráya, Mahárája, son of Víra Harihararáya . . . . . gave . . . . . for various enjoyments of the deity . . . .

This will last as long as moon and sun endure. . . . .

1. స్వస్తి శుభశకవరు షంబులు ౧౩౬౯ అనునేటి ప్రభవ సంవత్సర చైత్ర . . . ॥ ౧౫ ॥ . . వారము . . . . . (వేణుగోపాల) దేవ . . . . .

2. . . . దేవరకు స్వస్తిశ్రీ మన్మహా మండలేశ్వర . . దవిభాళ, బాసతప్పువరాయరగండ మూరురాయరగండ అష్ట దిగ్రాయమనోభయంకర . . . . .

3. డీశ్వరుండైన శ్రీపీరవారివారరాయని కుమారుండు శ్రీ పీర దేవరాయ మహారాయనికిని క్షితివిరాజ్యాభివ్రిద్దిగాను దేవుని అంగ్గరంగ్గ వైభవాలకును . . . . .

4. ఆ చంద్రార్కస్థాయిగాను చెల్లది . . . . దేవతకు పు . ల . . . . . .

5. పు . . ఱమ . . . . . డి డి . . .

UDAYAGIRI (18*a*).

[Rávimánidinne. Sanskrit in Telugu character. From fragments of a stone in Siddhéśvara Kóna. Only a few lines are legible as indicated below.]

1. . . . .
2. . . . .
3. . . . .
4. . శి . . . బా[illegible]సం
5. . . .
6. . . . రస
7. . . . రా .
8. వప్ప . . . . బుల శ్రీయం
9. . . . . పా . ద్వారుహ చెరవిః
10. . రా మా క్తిక మణిదేవ సమా
11. . . వమదాపరే బోక్తుం రాజుసు
12. . . జరితస్స్య . మభూ దక్షి . ణ

NOTE.—This is illegible.

UDAYAGIRI (18*b*).

1. . న . . టం . . శు . .
2. . వక్రీతియామా . . . . .
3. కీస తిణంశి . . . . . .
4. . ప్రసంసతా . . . చనా .
5. . . నోగ్రలగ్గా . . .
6. . లా భూరి . ప్ర . . . . . స
7. . స్సు భగవాన్సచ సేవి . . . చతు
8. బాద శావరి నూడిన్వినిహ . . . సకల
9. శురిచిరం కలియుగ . . . యిస్సనిపర్
10. (విడిద) బుకర్రా జాత్మనా ॥ . . . య

11. సరశిస వారిశ్చంద్ర . . . . . నిజిభు
12. భి బాళముని నా . . . . . ర మేర్వర
13. . రతాగోమమె . . . . ణయ . . తి
14. . శోయంతిమూరు రాయరగండా .
15. రు రాయర గండ చండప్రతీకాహిత
16. . . . యెస్తా . . . . . యరిశ్వ
17. . . . . ఱ . . .
18. . . . . నుకడ
19. . . . . వార
20. . . . . .
21. . . . . .
22. . . . . .

NOTE.—This refers to the Vijayanagar dynasty. Bukkarája's son is mentioned with usual birudas.

UDAYAGIRI (18*c*). (A.D. 1386–87 ?)

1. . . . . क्षितिपतीर्निरिवलानि देवस्थाना . .
2. . . . . सिद्धवटयोर्मध्ये बहु . . . . .
3. . . . कण्ठघुटिकासिद्धेश्वरं तीर्थं । . .
4. . . . मूर्त्तित्रयैकात्मनो निर्य्यातं . .
5. . . सूरयः । तस्मिन् पुण्यजनावगाह . .
6. . . . कल्पयतिस्म मानससर.कल्पं . .
7. . . . सरंतस्तत्र मारुताः । दू . . .
8. . . . जुतां ॥ [1]शरजन्मशार्ङ्गदुर्गाभैर . . .
9. . . . कल्पा राज्ञा तेनैव मंटपा र[चि]ताः . . .
10. . . . देश्वरस्यांगणप्रासादाः पव . . .
11. . . . क्रीडंत्यामिव देवरायनृपते . . .

---

[1] Read शार्ङ्ग instead of शारे.

12. . . . तनक्षिति[म]ना कीर्तिर्विषद्व्यापिनी . . .
13. . . . पतिं राजराजे च . . .
14. . . . द्येंदुभैरवा क्षिते . . . . .
15. . . . देस्तत्तद्राजाधिराजे हरिहरनर . . .
16. . . [कुं]जराभ्रज्वलनशशिमिते १३०८
17. . . . स्फुटरुचिघुटि . . . . .

(Mutilated.)

NOTE.—The left half of the inscription being defaced it is impossible to give a complete translation of it. The transcription was done by Mr. V. Venkayya. It mentions that a certain king built a temple for Siddhéśvara. He also built a tank there for holy men to bathe in which resembled the *Mánasa* lake. The same king built mandapas for certain deities, Durgá and others. He also constructed front halls for the temple. There then comes a reference to king Dévaráya and it goes on "when Rájadhirája Harihara . . . . (was ruling) . " . . . . in the Śaka year reckoned by the elephants (8), the "sky (0), the fires (3), and the moon (1), in 1308 (in Telugu figures)." The end is missing.

UDAYAGIRI (18*d*).

1. రాజాధిరాజ యరిరాయ
2. (గ్రవీ) య్యరాయం హిందురాయ
3. . విష్ణయం కృపా . . . . . కు
4. . . . వేదండక . . . . ష్ణ
5. . . . . బలికృత్యస . . దః కృతా
6. . జంగతా । త్స . . . . . .
7. . . . మోహరి . . . .
8. . . . వనిజావై . . . .
9. . . . నిజం . . . . . .
10. రాతం . . . . ల . . . . .
11. . . . . .

12. . . . . .
13. . . . . .
14. . . . . .

NOTE.—This is illegible. The following words appear :—Rájádhirája, Aririyagravíryarája, Hinduráya.

UDAYAGIRI (18*e*).

1. వసమంటప గొప్ప రాద్యతిథి
2. ని నిత్య విభవానికి నిత్యజి సం
3. మన్యతెన రాజేంద్ర । ఉదయగిరి
4. మూలా గ్రత్ర సపివ్యల స్యమోహాతి
5. క్రదయంతి నిజ్జ్ఞరనదింయన్ని ర్ఘూర
6. నక్కతెరం మ్య శిలా (కు) ట్టి మైఃకుం (ద)
7. మహీకర్బిషః (తరుశాఖాచలద్వి .
8. , రానిషా , యంతివము రితానినిథి
9. . . . . జరాద్రిశు.

UDAYAGIRI (18*f*).

1. రిపవన
2. . . . .
3. . . . .
4. థివతిః భం
5. విభూషణం .
6. నాంవరిణ్యశ్యు .
7. హ మపెతదేక,

NOTE.—This is illegible.

UDAYAGIRI (18*g*).

1. . . యస్యఘుట . .
2. . . . . (వశోంకారవ)

3. . . . . రవరతి వప్ప
4. . . . . .
5. . . . . .

NOTE.—This is illegible.

UDAYAGIRI (19). (A.D. 1615-16?)

[Tótacheruvupalli. Telugu.]

TRANSLATION.

In the year corresponding to 1537 of the Śáliváhana era, Śrímat Rájádhirája, Rájaparamésvara, Venkaṭapati Ráyadéva Mahárayalu gave the village Kumáraka Koṭi situated in Kampinádu to Kámarti Mánikédári. The village Ráva otherwise named . . . situated in the *Śthiti* (district) of Arivélam attached to the *Amaram* (land on service tenure) granted to us while Timmayadéva Mahárájulu Ayyaváru, seated on the diamond throne, was ruling, is given for doing service to Raghunáyakulu (deity). The land, with its treasures, hidden deposits, imperishable and future produce, actuals, outstandings and all other produce, should be utilized to provide enjoyments (to the deity) as long as the sun and moon endure.

1. శాలివాహన వర్ష
2.ంబులు ంఽ3ఽ అనునేంటి
3. శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ పర(మేశ్వర వేంక)
4. టపతిరాయ దేవ మహారా (య)
5. ర కంప్పినాడు లో కుమారక కో టి
6. నికామతీ-మాణిక్యేదారికి యిచ్చిరి (శ్రీమ)
7. ద్రాజాధిరాజ పరమేశ్వర తింమ
8. య దేవమహారాయలు అయ్య(వారు)

9. వజ్రసింహా సనా రూఢులై యేలు
10. చునుండి మాంకు అమరానకుం
11. జెల్లె అరివేలము స్థితిలోని [రా
12. వ] అనేగ్రామానకు ప్రతినామ
13. [* వు] గ్రామము రాంఘునాయ
14. ంకులసేవసేసుకొని వుండేది
15. అంగరంగ భోగాలకు నిధి నిక్షేప అక్షీ
16. ణ్యా ఆగామి సిద్ధి సౌభ్యాలు గ
17. లిగిన సకలఫలాలున్ను భూమి ఆచం
18. ద్రార్కముగా అనుభవించి
19. సుఖాన వుండునది.

Udayagiri (20).

[Udayagiri Village. Telugu. From Ranganáyaka-svámi's temple.]

Translation.

"Ḍambádu Kamma" (these letters in the first line are unintelligible).

Timmaráju, son of Śrímanmahámaṇḍaléśvara Ráma Rája Konétayya Déva Mahárája, caused to be made a tower (Gópura), a hall (Maṇḍapa), a compound wall, and a reservoir and other pious services to Raghunáyakulu (deity). [He] performed the car festival and planted a stone inscription prescribing the ceremonials to be observed in future festivals. According to this, when the deity in the car passes through the holy streets, when the Naṭṭuvas (dancing girls) and servants are inside the car, a member of the *Panchahánas*,[1] wearing a head

[1] The five classes of artizans.

cloth, wrapping a cloth loosely round the waist, and having only a sandal mark between the eyebrows, and not chewing betel, should go round, in front of the car, with a chisel, a mallet, a nail, and a sickle in his hands. This formality should be observed without failure.

1. డంబాదుకమ్మ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర రామరాజుకొనే
2. టయ్య దేవ మహారాజు కొమారుండు తిమ్మరాజుగారు
3. రఘునాయకులకు గోపురమండప ప్రాకారాలు కోనేరు మొదల
4. యిన సకలకెంకర్యాలుంన్నుంసేయించి తేరు తిరుణాళ్లు సాగించ్చి
5. వుత్తరోత్తరాలకు నడచు మర్యాదకు శిలా శాసనం వేయించినవ
6. కారాననడవుండు తేరుమీందను తిరువీధుల వేంచేసి యిప్పు
7. డు తేరుమీందను నట్టువమట్టువకాండు పరిచారకులువుండియు
8. ంతరువునను పంచాహాణంవారు వొకరంతలపాగచుట్టుక మోలను
9. పచ్చడం పిరిచుట్టు చుట్టుకం నోసలగంధం బొట్టుమాత్రంవె
10. ట్టుకొని బిడెంశాయక వులిన్ని గూంటమున్ను చేతంబట్టు కచిలకొడ
11. వలంతీచ్చకవచ్చువారుయీమర్యాదకుతప్పకనడచువారు

Udayagiri (21).

[Udayagiri Village. Telugu. From the same place. Incomplete.]

Translation.

On the 12th day of the bright fortnight of Áshádh (Nija) of the year Parábhava to the treasury of Śrí Raghunáyakulu of Udayagiri, the *Panchahánas* of Udayagiri, Nellore, Koraṭúr, Gandavaram, Duvúr, Átukúr, Jaladanki, Kodavalúr, Allúr, Kóvúr, Vovvéru, Prabhákarapaṭnam, Krishnaráyapaṭnam, Sariyapalli, Rápúr, Kandukúr, Podile, Kenagiri, and Kegipa, and other villages in the kingdom of Udayagiri and the Ahanas (*i.e.*, Panchahánas) of the fifty-four countries of the earth and other *Panchahánas* made obeisance and gave . . . .

1. ం పరాభవ సంవత్సర నిజ ఆషాడ శుద్ధలు పుదయగిరి
2. శ్రీరఘునాయకుల భండారానకు।పుదయగిరి । నెల్లూరు
3. కొరటూరు । గండ్లవరం । దువ్వూరు । ఆతుకూరు। జలదంకి
4. కొడవలూరు । అల్లూరు । కోవూరు।వవ్వేరు ।ప్రభాకరప
ట్నం । క్రిష్ణ
5. రాయపట్నం । సరియపల్లి।రాపూరు । కందుకూరు । పొ
దిలె ।
6. కెణగిరి । కెగిప।మొదలయినం పుదయాగిరి రాజ్యనంగల
7. పంచహాణం వారును పృథివిడేబై నాలుగు అహణాలు
8. మొదలయిన పంచహాణంవారున్ను దండం వెట్టియిచ్చినవో.

UDAYAGIRI (22). (A.D. 1552-53.)

[Udayagiri Village. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! On Friday, the 30th of the dark fortnight of Pushya of the year Paridhávi, corresponding to the year 1474 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Timmayadéva Mahárájulu, son of Śríman Mahámaṇḍaléśvara Rámaráju Konéṭayyadéva Mahárájulu, gave a charitable edict in the following terms to Víragangayya, son of Chapparti Pina Kávidha Śrí Bhaṭṭuváru, who is of the Háritasagotra, who is a follower of the Ápastambha *sútra*, and a student of the Yajuśśákha.

While Śríman Mahárájádhirája, Rájaparamésvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Sadaśivadéva Mahárayalu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth (Timmayyadéva issued the following edict). The income which is derived from sundry articles in the villages situated in Udayagiri *durgam* which belong to us and were formerly attached to (the temple of) Śrí Raghunáyakulu should be utilized for always providing daily offerings, worship with lights and miscellaneous offerings in the temple. While speaking these pleasant words, we have presented on the auspicious occasion of a solar eclipse, with libation of water and gift of gold, this endowment to the accountant in the temple of the deity, to last as long as the sun and moon endure. These Karnams and *Mirási kápus* should contribute at the rate of one *Chakra Varahá* (Rupees four) per month, 12 *Chakra Varahás* per year, and 4 measures (of rice) per day for sacred food (prasáda).

Receiving these contributions and writing the accounts of the temple of Raghunáyakulu, you, your sons and grandsons in succession should enjoy the charity which has been given to last as long as the sun and moon exist and live at ease. In these terms has this charitable edict been granted.

[Two imprecatory verses.]

May it cause prosperity!

1. శుభం స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషం బులు ౧౮౭౮ అగు నెంటి వరిధావి సంవత్సర పుష్య శ్రీ ౩౦ లు శు శ్రీమ^ మహామండలేశ్వర రామరాజు కోనె

2. టయ్యదేవ మహారాజుల కుమారుండు తిమయదేవ మహారాజులుంగారు హారితసగోత్రులు ఆపస్తంభసూత్రంయజుశ్శా ఖాధ్యాయులైన చప్పతి^పినకావిధ శ్రీభట్లు

3. వారు కుమారుడు వీరగంగయ్యకు ఇచ్చిన ధర్మశాసన పత్రిక క్రమం - శ్రీమ^మహారాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ సదాసివదేవ మహారాయలు విజయనగా

4. రమందు వజ్రసింహాసనారూఢులయి సకలసామ్రాజ్య మును చేయుచుండంగాను మానాయం కరానకుజెల్లివచ్చి వుదయ గిరిదుర్గ^మందును శ్రీ రఘునాయకు

5. లకుపూర్వానకు నడచివచ్చె గ్రామాలు చిల్లర సరుకులవల్ల నువచ్చే ఆదాయమున్ను నిత్యమున్ను కోవిలకు నిత్యనైవేద్యాదులు దీపారాధన జటిగించెడి ఉపహాఖా

6. లునుయిప్రియాలుమాటలాడుతాను జేవునిగుడిలో లెఖ సంప్రతినకు తథాతిథినూర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు సహిర ణ్యోదక దానాధారాపూర్వ^కముగాను

7. ఆచంద్రార్క^ముగాను ధారవోసి ఇస్తిమి ఈ కరణీక కాణయాచికాపులను కట్టడినెల ౧ కి చక్ర గధ వరహా లెఖను నేండు ౧ కి చక్ర గధ౩ వండ్రెండువరహా

8. లున్న దినం ంకి ప్రసాదం వర నాలును పండ్లున్న యీ కట్టడిన పుచ్చుకరఘునాయకుల కోవిల లెఖ ప్రాసుక మీపుత్ర పౌత్ర పారంపర్యం త్తం ఆ చంద్రార్కస్థాయిగాను

9. యిచ్చినధర్మమును అనుభవించి బ్రతుకువారు అనియిచ్చిన ధర్మశాసనము దానపాలన యోమధ్యే దానాశ్రేయోను పాలనం దానా స్వర్గమ వాప్నోతి పాలనాద

10. చ్చుతంవదం।సామాన్యోయంధర్మశేతునృపాణాం కాలే కాలే పాలనియోభ్యమహద్భిః సర్వానేతాన్ భావినః పార్థివేం ద్రాన్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః ॥

11. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయను

Udayagiri (23). (A.D. 1586–87.)

[Udayagiri Village. Telugu. From same place.]

Translation.

(Obeisance to) Śrí Ráma! Hail! On the 12th of the bright fortnight of Áshádha of the year Vyaya, corresponding to the year 1508 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, this charitable edict was issued, after making many salutations, under the orders of Kúchináyaningáru, who belongs to the fourth caste (Sudra), who is the grandson of Kamppináyanimgáru and the son of Chalamayya and who is the agent (Káryakartá) of Śrímad Rájádhirája Rájaparaméśvara Śrí Víra Pratápa Śrí Víra Venkaṭapati Ráyadéva Maháráju Ayyaváru, to the deity Śrí Raghunáyakulu of Udayagiri who is the lord of the universe of all the worlds.

Hail! Prosperity! While Śrímad Rájádhirája Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa, Śrí Víra Venkaṭapati Ráyadéva Maháráju Ayyaváru, seated on the diamond

throne at the city of Penugonḍa, was ruling the kingdom of the earth, (Kúchi Náyaningáru) gave, after making obeisance, the village of Appanimádara in Udayagiri *Sthala* for performing *Vasanta Mahótsava* (spring festival) to the deity for the religious merit of Venkaṭapati Ráyulu Ayyaváru and for the religious merit of his father, mother and others. This is the charitable deed issued for performing *Vasantótsava* and providing all enjoyments to the deity from the income derived from this village.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This inscription was copied as two inscriptions, but they appear to be only parts of one inscription. This agent's name does not appear elsewhere in the collection. In the next inscription of the same year a different Káryakarta is mentioned. See also A. 1.

1. శ్రీ రామ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవ
ర్షంబులు

2. గుఱంగా అను నెంటి వ్యయ సంవత్సర ఆషాడశుద్ధంబులు శ్రీ

3. మదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకులైన ఉదయగిరి

4. శ్రీరఘునాయకులకు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమే

5. శ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీ వీరవేంకటపతిరాయదేవమహా రా

6. యుల అయ్యవారి కార్యకర్తలైన చతుర్థ జాతులున్ను
కంపినాయ

7. ని పౌత్రులున్ను చలమయని పుత్రులున్ను ఆయినకూచి నా

8. యనింగారి ఆనతిని అనేక దండములు పెట్టి ధర్మార్థ
నిచ్చినధర్మ శాసనము.

9. స్వస్తి శ్రీ శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజ వరమేశ్వర శ్రీ వీర
ప్రతాప శ్రీ వీరవేం

10. కటపతి రాయదేవమహారాయుల అయ్యవారు పెను
కొండపట్టణ

11. మందు వజ్ర సింహాసనాసీనులై పృథివి సాంబ్రాజ్యమును
జేయుచును

12. ండంగాను ఉదయగిరి స్థళము తాను ఆ [ప్పనిమాద]ర గ్రామానదమ్మ

13. పుగానిచ్చి ఆ గ్రామము స్వామి వసంతమహోత్స వానకు వేంకటపతి

14. రాయలయ్యవారికి పుణ్యముగాను తమతల్లి తండ్రాదు లకు పుణ్యంగా

15. ను దండంసమర్పించియిచ్చిరి ఆ గ్రామంనవచ్చు వి త్తము లో స్వామివసంతపుత్సవము

16. లకును అంగరంగవైభవాలకున్ను అవధరిచెటట్టు సమ ర్పించిన

17. ధర్మశాసనం దానపాలనయోమధ్యే దానాచ్ఛేయోను పాలనం

18. దానాస్వర్గమవాప్నోతిపాలనా దచ్యుతంపదం. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయను.

Udayagiri (24). (A.D. 1586–87.)

[Udayagiri Village. Telugu. From same place.]

Translation.

[Obeisance to] Śrí Ráma—Hail! On the 12th of the bright fortnight of Áshádha of the year Vyaya, corresponding to the year 1508 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era—Venkaṭa Pinnaya Náyaningáru, who is of the fourth caste, who is the grandson of . . . Náyaḍu, and the son of Pinnama Náyaḍu, and who is the agent of Śrímad Rájádhi Rája Rájaparamésvara Śrí Víra Pratápa Śrí Víra Venkaṭapati Ráyadéva Mahárayulu, after making infinite salutations, presented this charitable edict to Raghunáyakulu of Udayagiri, who is the lord of the universe of all the worlds. While Śrímad Rájádhi Rája Rájaparamésvara

Śrí Víra Pratápa Śrí Víra Venkaṭapati Ráyadéva Mahá Ráyulu Ayyaváru, seated on the diamond throne at the town of Penukonḍa, was ruling the kingdom of the earth, a tank was constructed in the village of Pranava Viśikhara (?) situated in Udayagiri *rájya*. At the time of consecration of the deity we presented that village for performing the great garden festivals of the deity for the religious merit of Śrí Rangaráyulu Ayyaváru. Therefore the income of that village should be enjoyed as long as the sun and moon endure for providing offerings, enjoyments, and festivals.

NOTE.—Perhaps this means that the village was granted for the merit of Ranga II and that the tank was constructed immediately after in the time of his brother Venkata I in whose first year this inscription was set up.

1. శ్రీ రామ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్షంబులు

2. ౧౫౦౮ అగు నేంటి వ్యయసంవత్సర ఆషాడశుద్ధ ౧౫లు శ్రీ మదఖి

3. లాండకోటి బ్రాంహ్మండ నాయకుండు ఉదయగిరి శ్రీ రఘు రాయ

4. కులకు శ్రీ మద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్ర తాప శ్రీ వీర వేంకటప

5. తిరాయదేవ మహారాయుల అయ్యవారి కార్యకర్త యున్ను చతుర్ధ వంశోద్భవులున్ను

6. . . . నాయని పౌత్రులున్ను పిన్నమనాయని పుత్ర లున్ను అయ్యి వెంకటపిన్నయ

7. నాయనింగారు అనంతములయిన దండములు పెట్టి సమ పిర్చిన ధర్మశాసనము

8. శ్రీ మద్రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీరవేంకటపతిరాయ

9. దేవమహారాయులు అయ్యవారు పెనుగొండపట్టణమందు పట్టంహస్వ

10. నారూఢులై పృథివి సాంమ్రాజ్యమును చేయుచును ఉం ఉంగాను ఉదయగి

11. రి రాజ్యములోను ప్రనవవిశికర గ్రామాన చెరువుకట్టిరి ఆ గ్రామమున

12. . . స్వామి తోపుతిరుణాళ్ల మహోత్సవానికి శ్రీ రంగ్గరాయుల అయ్య

13. వారికి పుణ్యముగాను స్వామి ప్రతిష్టకాలమందు సమ పిఁంచి

14. నాముగనుక ఆగ్రామఫలమును ఆరఁగింపులకును భోగ ములకు వు

15. త్వం ఆ చంద్రార్కముగాను అనుభవించువారు.

UDAYAGIRI (25).

[Udayagiri Village. Telugu. Incomplete. From Ahóbala Narasimhasvámi's temple.]

TRANSLATION.

Gingelly, black gram, rice, oil-seeds, and other grains and produce at 8 for every *góna* (bag) of jonna, horse gram, and all grains at . . . . for every *góna* of horse gram . . . . This charity has been given in perpetuity to last as long as the sun and moon exist . . . .

1. ము ములు నూలూను మినులు బియ్యం ఆముదాలుంన్ను యీ మొదలైన కాయధాన్యాలు . . . .

2. లుగోన ంకి ట లెఖజొన్నలు పులవాలు అన్నిధాన్యా లకు లోగోన ంకి . . లెఖ

3. పులవస . . బిసట సనికాయుశందన శాసయకరవ
. . . . .

4. హోదరు . . . . గాను ఆచంద్రస్థాయిగాను
. తు అవి

5. దమ్ . . . .

6. యా యా య . . . .

UDAYAGIRI (26). (A.D. 1661–62.)

[Udayagiri Hill.[1] Persian. From stone near Forest Bungalow inscribed in Persian and Telugu (see No. 22).]

TRANSLATION.

1. In the days of the king of kings, Kutb Sháh Abdulláh, a king who is the crown of the kings of the Dakhan,

2. One of his trusted courtiers is Saiyid Muzaffar ;— and Shaikh (Hasan)

(May the lamp of the house of the [abovesaid] exalted Saiyid, become as resplendent as the moon,)

3. secured eternal blessings through God's favour, since he laid out a beautiful garden of his own device :

4. In an auspicious place in the fort of Udayagiri, such that the angel was so delighted by his wanderings therein that he exclaimed "how beautiful."[2]

5. To its generous fruits the whole world is indebted. Shall I not call it a paradise? Nay, I can call it the highest paradise.

---

[1] Udayagiri Hill rises to a height of over 3,000 feet. The top is a rugged plateau borne a loft upon immense red cliffs and thickly strewn with remains of buildings and fortifications. Except at one or two points it must have been unassailable.

[2] Ahsan—A play upon the name of the founder Hasan.

6. A thousand and sixty and ten and two from the prophet's hijrat (1661-62 A.D.).

Through the work of God it became a garden of paradise.

(1) در عهد شاه شهان قطب شاه عبدالله *
شهي كه افسرشا نهانست پائي تخت دكهن *
(2) ايكٌ از ملازم سيد مظفر است و شيخ *
چراغ سيد عالي چومه بود روشن *
(3) سعادت ازلي يافته زلطف كريم *
چه طرح باغ نكندش بطبع شيخ حسن *
(4) كه درمقام مبارك و قلعه اد كير *
زسير خرمي او ملكٌ بگفت احسن *
(5) كه فيض اوست رسيده بعالم از ثمرش *
چه خلد گويم و خلد برين توان گفتن *
(6) هزار وشصت وده ودوز هجرت نبوي *
زصنع قدرت حق شد رياض او گلشن *

UDAYAGIRI (27). (A.D. 1661-62.)

[Udayagiri Hill. Telugu. From the same stone.]

TRANSLATION.

In the illustrious lunar Plava year, Sultan Abdulláh Pádsháh (reigning), Saiyid Muzaffar Zill ul láh u taála (may God's shadow rest on him) gave to Shaikh Hasan's garden the name of Pársmisál (Persia-like, Persia being noted for its gardens) and erected an inscribed pillar. Those who deface or remove it, shall incur the sin of killing cows, Brahmans and children in Kási (Benares). Knowing this act charitably. Hail.

NOTE.—The above is the rendering of Saiyid Mustafa Sahib. The phrase Zill ūl láh u taála is incorrectly transcribed in the Telugu.

1. శ్రీ చాంద్రమాన ష్ల
2. వ నామ సంవత్సరంలో
3. ను సులుతాను అబ్దుల్లా
4. పాదుశాహా సయిదు
5. ముజాఫరు సరిఖెలు
6. శాహి ముతాలీకు శే
7. కు మానను తోటకు
8. పార్స్‌మి సాల్‌పేరుపె
9. ట్టిమ్రాసి కంభం నిలిపినాడు
10. యిది యెవ్వరు చెరిచినా
11. తీసిసినా కాసిలో గోహా
12. త్య బ్రహ్మ హత్య శిశు హత్య
13. చేసిన పాపాన పొందుదు
14. రు యిది యెరిగి ధర్మాన న
15. డిచేది శ్రీ

Udayagiri (28). (A.D. 1470–71 ?)

[Udayagiri Hill. Telugu. From stone near Baptist Mission Bungalow. The stone bears the sun, moon, lingam and bull.]

Translation.

May there be prosperity! Hail! On Sunday, the 11th of the bright fortnight of Srávana of the year Vikriti,[1] corresponding to the year 1382 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Tamaráyaningáru, son of Kaṇṭamaráju Valabhala,[2] having built a temple to the deity Kási Viśvéśvara on the hill of

---

[1] Vikriti was S.S. 1393 and not 1382. Perhaps Vikrama is meant.

[2] Valabhayya in No. 29.

Udayagiri and consecrated the deity, gave for (providing) daily offering and worship with lights to the deity $1\frac{1}{4}$ *chódana* of rice for each day, green gram ౯[1] (*túm*) $\frac{1}{8}$ and ghee ౯ (*túm*) $\frac{1}{16} + \frac{1}{32}$. For providing all enjoyments to this deity (he gave) 1,000 (*kuṇṭas*) of land in rear of the *amara* tank under the middle sluice. We have given this wet field so that it may be enjoyed free from all burdens. May the rulers of this *Durgam* (fort) maintain this charity without fail and prosper!

May it cause great prosperity!

NOTE.—Symbols used in the text for fractions are—

$\frown\,| = 1\frac{1}{4}$.

$= \quad = \frac{1}{8}$.

$- \,||\, = \frac{1}{16} + \frac{1}{32}$.

Chódana is now a liquid measure of Malabar containing 96 ollucks, or $341\frac{1}{4}$ cubic inches. It does not appear to be now used in this district.

1. శుభమస్తు॥ స్వస్తి శ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ శాలివా
3. హన శకవరుషం
4. బులు ంకుఅ అగునే
5. టి విక్రతి సంవత్స
6. ర శ్రావణ సు ంం ఆ -
7. కంటమరాజు వలభల
8. కుమారుండు తమ (తమ్మ)
9. రాయనింగారు వుదయ
10. గిరిమీంది మన్యానం
11. కాసి విశ్వేస్వర దేవరకు
12. నగరు గట్టించి ప్రతిష్ట
13. నేయించి యీ దేవునికి నైవే

[1] ౯ denotes the *túm*

14. ద్యానకును దీపారాద్ధకు
15. ను దినానకు బియ్యం చో
16. దెన ౧। పెసలు న=నెఱిని—॥
17. యీ మరియాదను సేను న
18. పిఁంచ్చిరి యీ దేవునికి అం
19. గరంగ వయిభవాలకును
20. అమర చెరువు వెనక్కను న
21. డిమిరూముంకిందను వరి
22. చేను ౧౦౦౦ యీ వరిమడి ని
23. రోహరి లేక చెల్లి అట్లుగాను
24. పెటితిమి యీ ధర్మ
25. శాసనానకు తప్పక
26. యీ దుర్గం దోలినవా
27. రు పాలించి బ్రతుకు
28. వారు మంగళ మహా
29. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయను

Udayagiri (29). (A.D. 1470–71 ?)

[Udayagiri Hill. Telugu. From a stone near the Baptist Mission Bungalow.]

Translation.

May there be prosperity! Hail! On Sunday, the 11th day of the bright fortnight of Srávaṇa of the year Vikriti[1] corresponding to the year 1382 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, Tammaráyaningáru (probably Náyaningáru), king (Rája) of the race of Raghu, the grandson of Mádhavavarma who caused

[1] Vikriti was S.S. 1393 and not 1382. Perhaps we should read Vikrama.

the city of Bezwáḍa to be built, and the son of Kaṇṭamarāju Vallabhayya who had the *birudas*: Raṇaranga Bhairava,[1] Mallikávallabha,[2] Sahakára Bándhava vása,[3] Birudaraganḍa[4] and Danambaragina,[5] constructed a temple (*Nagaru*) and consecrated Gópálakrishna on the hill of Udayagiri. $1\frac{1}{4}$ *chódana* of rice, $\frac{1}{8}$ *túm* of green gram, $\frac{1}{16} + \frac{1}{32}$ *túm* of ghee (should be given) every day for offerings and lighting lamps to this deity. He has presented this endowment. He has presented free from all burdens with libation of water 1,000 *kuṇṭas* of land in rear of the *amalu* (amara) tank under the middle sluice for providing all enjoyments to this deity. May the rulers of the *durgam* whoever they are maintain this charity and prosper!

V. The protection of another's gift is twice as meritorious as one's own gift. By resuming another's gift, one's own gift becomes inefficacious.

May it cause great prosperity!

NOTE.—It is not known to what dynasty (if it was a dynasty) this Tammaráya belonged—See No. 28 also. Some of the birudas seem merely fancy titles, such as occasionally occur. Note that Mádhavavarma is said to have built Bezwáḍa. At Tirumala there is a similar inscription (see page 17 E.R. for 1903–04).

1. శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ జ
2. యాభ్యుదయ శాలివా
3. హాన శకవరుషంబులు
4. ంబెరా అనునేంటి విక్రతి
5. సంవత్సర శ్రావణ శు ంం ఆ
6. రఘువంశేంరాజు బెజవాడ పా

[1] A Bhairava on the battle field.
[2] The beloved of the jasmine?
[3] The kinsman and friend of the mango?
[4] A hero to those who claim birudas.
[5] Not clear.

7. డిగడించిన మాధవవర్మ మనుమ
8. ండు రణరంగ భైరవ మల్లికా వల్ల
9. భ సహకార భాంధవవాస బిరు
10. ధర గండండనంబరగిన కంటమరా
11. జు వలభయ్య కుమారుండు తంమ్మ
12. రాయనింగారు పుదయగిరిమ్మింది మ
13. న్యానను గోపాలక్రిష్ణునికి నగరు క
14. ట్టించ్చి ప్రతిష్ట సేయించిరి యా
15. దేవునికి నైవేద్యానకున్ను దీపారా
16. దనకున్ను దినానకు బియ్యం చో
17. దెన ౧। పెసలు న= నెయ్యి న— ॥ యా
18. మరియాదను సమర్పించిరి
19. యా దేవునికి అంగరంగ వైభ
20. వాలకున్ అమలు చెక్కువెనక
21. ను నడిమి తూముకిందను
22. కు ౧౦౦౦ యీపట్టి వరిమడ్డి
23. నిరొహరి లేక చెల్లి అట్టుగాను
24. ధారవోసి సమర్పించిరి । యా
25. మరియాదను దుర్గంయె
26. వ్వరు పాలించినాను యీకట్టు
27. ను సమర్పించి బ్రకకువారు
28. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం ప
29. రదత్తాను పాలనం పర
30. దత్తాపహారేణ స్వదత్తం
31. నిష్ఫలంభవేత్
32. మంగళం మహాశ్రీ
33. శ్రీంజేయును.

* * * *

Udayagiri (30). (A.D. 1542–43.)

[Udayagiri Hill. Telugu. On a big rock near the Madára gate. Imperfect and the meaning obscure.]

Translation.

May there be prosperity! Hail! On Wednesday, the 11th day of the bright fortnight of Kártika of the year Śóbhakṛit, corresponding to the year 1465 of the illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śríman Mahárájádhirája Rájaparamésvara Śrí Víra Pratápa, Múruráyaraganḍa,[1] . . . ráya . . . kára,[2] Śrí Sadáśivadéva Mahárájulu, seated on the diamond throne in Vijayanagar, was ruling the earth, against (or, on) Udayagiri Durgam, which was governed by Aliya Rámayadéva Mahárájulu Gáru (and ?) Rámaráju Timmayyadéva Mahárájulu Gáru. . . .

1. శుభమస్తు ॥ స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వర్ఁంబులు ౧౪౬౫ అనేం

2. టి శోభకృతు సంవత్సర కార్తిక శుద్ధ ౧౧ బు శ్రీమఁ న్మహారాజాధి రాజపరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప

3. మూరురాయర గండ (అరి) . . రాయాకార శ్రీ సదాశి వదేవ మహారాయులు విజయనగరమందు వఱసింహ్మే

4. సనారూఢులై పృథివి రాజ్యంబు చేయుచుఁ డుండి అలియ రామయదేవ మహారాజులుగారు రామ

5. రాజు తిమ్మయ్యదేవ మహారాజుంగారు పాలించిన పుడయ గిరి దుర్ఁంమీద . .

* * * *

---

[1] The conqueror of the three kings (Chéra, Chóla, and Pándya).

[2] This is probably Ariráyamanóbhayankára — the terror of the minds of hostile kings.

UDAYAGIRI (31).

[Udayagiri Hill. Telugu. Beginning not found. From same place.]

TRANSLATION.

Line 1.—For *Amritapadi* (food) to the deities:—Narasimha, Gópinátha, Kéṣava Nátha, Kéṣava Mádhava, and Hanumán.

2. Gutti Ráju Tirumala Ráju, Teruva Kondlu, Bóyalarantla Narasingaya, Bágu Rámaya, Délinéni Bayappa, Nandu Návuri Busaya (?)

3. Túli Seja Machurlu, Kollúri Náginendu, Bandi Kondamanendu, Vetakurchi Chevayya, Guni Ráminendu, Malinéni Śrí Rangayya and Rácha Pátrundu.

* * * *

4. They will incur the sin of killing . . . .

5. Of giving and protecting (another's gift), protecting is better. By giving one attains heaven; but by protecting (one attains) the state of imperishable bliss.

1. (? ద్వంసం ?) నారసింహుడు గోపినాథుండు కేశవనాథుండు కేశవమాధవవుండు యీ హనుమంతుండు యీ చేవళ్లకు అమ్రుతపళ్లకు

2. గుత్తిరాజు తిరుమలరాజు గారుంన్ను తెరువకొండ్లు బోయలటంట్ల నరసింగ్గయ బాగురామయ దెలినేని బయప్ప నందునావూరిబుసయ

3. తూళిసెజమచ్చుల్లూ కొల్లూరినాగినెండు బండికొండమన్నెండు వెతకుర్చిచెవయ్య గునిరామినెండు మలినేని శ్రీరంగయ్య రాచాపాత్రుండు

* * * *

4. వధించిన పాపానబోవువారు . చానా .

5. పాలనయో ర్మధ్యే దానాచ్ఛేయోను.

6. పాలనం దానాస్వర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతంపదం

NOTE.—Lines 4–6 are inscribed so as to run on with 1–3.

UDAYAGIRI (32).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

TRANSLATION.

Yatahi Vengaya . . . Satavan Prítigamayya, Ninagam Lingaya, Bachalaya, Nirmita Mabbaya, La . . ḍa, their father Garamalayya . . . after making obeisance to Narasimhadéva have agreed and granted this charitable edict. We shall give . . . without fail one *irasam* (a measure). If any one does not maintain this charity, he will (incur the sin of killing) cows and Brahmans near the Ganges.

1. ఒ యతహి వెంగయ . . . నుసతవన్ ప్రీతిగమ య్యనినగం లింగ్గయ బచల . . . . .

2. య నిర్మిత మబ్బయల . . డవింట్ల తండ్రి గరమల య్య (ఆలోరాండు పెరూన?)

3. నారసింహదేవునికి దండం వెట్టి వొడబడియిచ్చిన దర్మశాస నం [నెలగెనబట్టకుట్టి?] రసం లెఖ

4. ను తప్పక యిచ్చువారం యీ పుణ్యానకు యవ్వరులోనుగా కుంనాను గంగకత్త గోబ్రాంహ్మ

* * * *

Udayagiri (33).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

Translation.

China Vallabhayya, son of Chinnanna made endless obeisance to Narasimhadéva (deity) who is on the (Udayagiri) *Durgam.*

(1) (పుదయగి
(2) రి) దుగ౯ంమీదినరసింహుని
(3) కి చిన్నన్న కొమారుడు చినవ
(4) ల్లభయ్య అనంతాలుగా
(5) ను శేవించుకొన్నాడ్డు

Udayagiri (34).

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

Translation.

. . . ni Ammana, Saragóvu Dásari, Archipa Náyulayya, Kommaṭi Sarama, Tiruvengaḍa Nadhuni Havi Cheṭṭi, Timmaya, Bhógam Singaya, Bachana Dammayya, Tipudátam Yallaya, Chaṭukubondi Vidiyalayya, Páṭi Timmaya and others of Yaralúr, Yanimitta Mabbayya . . . lakaviradla Táṭi Garamalayya and Alavadonḍu Phirangi. These persons after making salutations agree and execute this charitable edict to Narasimhadéva. They have given grain (?) . . . If any one obstructs this charity (he will incur the sin of killing) cows and Brahmans on the Ganges.

1. ని అంమ్మన శరగోవుదాసరి అచ్చి౯పనాయులయ్య కొ
వ్వటిశరమ తిరువెంగడనాధునిహావి శెట్టి తిమయ భోగంశింగయ
ఖచన

2. దమ్మయ్య తిప్పుదాతం యల్లయ చతుకు బొందివిడి

3. యలయ్యకొటి తిమ్మయ్య యఱలూరు మొదలైనవారు

4. య నిమిత్తే మబ్బియ్య . . . లకవిరష్ల తొటి కరమలయ్య ఆలవదొండు ఫిరంగి

5. వ నరసింహ్వాదేవుని-దండంపెట్టి వొడబడియిచ్చిన దమా శాసనం। నె అ ంకే బర్టుంకంవిసం లెఖ

6. ను తప్పక యిచ్చినవారు యీశ్వర్యానకు యవ్వరులోనం గానకుంన్నాను గంగకరుతం గోబ్రాహ్మ

* * * *

Udayagiri (35).

[Udayagiri Hill. Telugu. On a rock near the western postern above the Forest Bungalow.]

Translation.

(Obeisance be to) Ráma. The day of the fight on the Durgam was Monday the third of the bright half of Pushya in the year Vikári.

Note.—It is not known to which fight this refers. In the 16th century Vikári corresponded to 1539–40. So the reference cannot be to the capture of the Fort by Krishnadéva Ráya.

శ్రీరామ వికారినామ సంవ్సచ్చర పుష్యశుద్ధ తదియ సోమవారంనాడు దుగ ర్ం పొట్ల రినాధినిమూ

Udayagiri (36). (A.D. 1660–61.)

[Udayagiri Hill. Persian. From the little mosque.]

Translation.

(1) During the days of Abdulláh Kutb Sháh, the pride of kings.

Husain Khán secured the blessings of God.

(2) In that he constructed a new mosque and embellished it.

May God accept it for the purpose of prayers.

(3) A thousand and sixty and ten and one elapsed from Hijra (A.D. 1660–61).

(He) Destroyed a temple and constructed the House of God.

(1) بدور فخر شهان قطب شاه عبدالله *
بیانت حسن معادت حسین خان زاله *
(2) بنائي مسجد نورا بداد زینت و زیب *
خدا کناد قبولش زبهر طاعت جاه *
(3) هزار شصت وده و یک گذشته از هجرة *
شکست خانه بت را ببست بیت الله *

UDAYAGIRI (37).

[Udayagiri Hill. Canarese.[1] From the rock known as Vráta gunḍu. It is written with an unusual slope.]

TRANSLATION.

Mahárájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Víra Pratápa Śrí Krishnadéva Mahárája having attacked Udayagiri Durgam and pursued Pratápa Rudra Gajapati up to Kondavíḍu, besieged Udayagiri and captured Tirumala[2] Rághava Ráya, the uncle of Pratápa Rudra Gajapati. On his return to Vijayanagar, he presented to Rámachandradéva (deity) of Udayagiri, the village named Kanuparé (Kanuparti ?) in the *śima* of Prabhákarapaṭṭana (Prabhagiripatnam ?); to Kóṇevallabha Rája (deity)

[1] The old names 'Canara' and 'Canarese' are mere anglicized versions of the native word Kannaḍa, and we retain the initial C which is sanctioned by old usage.

[2] In Nos. 38, 40 and 41 this name appears as Tirumala Kánta Ráya.

the village of Śrikallu in the *śima* of Nellore, and to Jalasiddhéśvara (deity) the village named Batulapáli in the *śima* of Prabhákarapaṭṭana. The worship of the deities should be carried on with the revenue and the grain derived from these villages . . . as long as the sun and moon exist . . . .

[One imprecatory verse.]

Śrí. Śrí. Śrí.

1. మహా రాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర
2. వరశ్రీ వీరప్రతాప శ్రీకృష్ణదేవ మ
3. హారాయరూ ఉదయగిరి దుర్గ
4. దమేలే బిట్టు ప్రతాప రుద్రగజప
5. తియనూ కొండ వీడుపరియిత వాగలూబా
6. ముటియ లిరుదు ఉదయగిరియ
7. దుర్గకె విడియవనూ హోకి ప్రతాప రు
8. ద్రగజపతియవర చిక్కవ తిరుమలరా
9. ఘువరాయననూ హిడిదుకొండు తిరిగి బిజియనగరిగె వి
10. జయ మాడువాగె ఉదయగిరియ రామచంద్ర దే
11. వరిగె సమప్పిస్త ప్రభాకరపట్టణద సీమ
12. రొళగె కనువతె గ్రా ం కోణెవల్లభరా
13. యరగె సమప్పిస్త నెల్లూర సీమయ శ్రీకల్లుగ్రా ం
14. జలసిధేశ్వరగే ప్రభాకర పట్టణద శీమెయొళగణ
15. బతులపాలి గ్రా ం యాగ్రామగళభ . . .
16. రొకధాన్యగళిందదేవరిగె పూజెమా . .
17. యో గంగ్యనూ ఆచంద్రా . . .
18. ళవరుటందు కొట్టిద్ధ . . [దానపాలనయోమ ధ్యే]
19. దానాచ్ఛేయోను పాలనం [దానాత్స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా]
20. దచ్ఛుతం పదం— శ్రీ శ్రీ శ్రీ

UDAYAGIRI (38).

[Udayagiri Hill. Telugu. From the same place.

This is evidently a mere copy in Telugu of the preceding inscription and is therefore not translated. It is defaced in parts. See also note to preceding inscription. On the left of the inscription are representations of the discus, Vaishnavite sectarian mark, conch, moon, sun, flagstaff and boar.]

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహన
2. శకవర్షంబు . . మీందనడచే బాప
3. సంవత్సర . . రాజాధిరాజ గాజపర
4. మేశ్వర . . . మహారాయ పుదయ
5. గిరి [దుగ్గంమీంద విడిచి ప్రతాపరుద్రగజ]పతిని కొండ వీటి పర్య్యం
6. తము . . కుగాను వేణత వెట్టి ప్ర
7. తాపరుద్రగజపతి [పినతండ్రి] తిరుమలకాంతరాయనిని ప
8. ట్టికొని . . . విచ్చేశి యిపుడు శ్రీపుద
9. యగిరి . . . . ప్రభాకరపట్టణ
10. సీమ . . వల్లభరాయని . . . ప్పిం
11. చిన నెల్లూరి సీమలోను శికొల్లుగ్రామ పూజా పున సార్-ర . . .
12. సమర్పించి . . . యీ గ్రామా
13. లు గ్రామా . . . .
14. . . . . .
15. . . . . ధర్మ శాస
16. నము దానపాలనయో మధ్యే దానాచ్ఛేయోనుపా లనం
17. దానా స్వర్గ మవాప్నోతి పాలనా అచ్యుతం పదం—

(To face page 1385.)

UDAYAGIRI NO. 39.

UDAYAGIRI (39). (A.D. 1642-43.)

[Udayagiri Hill. Persian. From the big mosque.]

TRANSLATION.

(1) Gházi Ali, lord of the age, victor in war;

Such a man that from him originated speech (or versification);

(2) With the help and support of the virtuous king, pivot (*Kutb*) of the world, king (Sháh) of the throne of the Dakhan;

(3) From one end to the other he (Gházi Ali) burnt away the sweepings of idolatry;

His justice cleansed the garden of its impurities;

(4) With the fire of his sword (he) burnt in one moment the idol of idol worshippers;

(He) killed all, that breaker through (annihilator) of the army;

(5) When he captured the fort of Udayagiri, the world became full of jessamine;

(6) (He) began to construct the mosque and the date was,

"Founder of the mosque—(Gházi) Ali, the iconoclast."

[Hijra 1052 or 1642-43 A.D.]

NOTE.—The Gházi Ali alluded to was presumably a general of Abdullah Kutb Sháh. A photograph of part of this inscription is appended.

(۱) غازي علي خان زمان فتح جنگ *
آنکه سخندان شده از وے سخن *
(۲) از مدد و یاوري شاه سعید *
قطب زمان شاه سریر دکهن *
(۳) سر بسر او سوخت خس و خاشاک کفر *
گشت عدلش باب شکار چمن *

(۴) زآتش شمشیر بت بتپرست *
سوخت بیکدم همه زوصف شکن *
(۵) قلعه اُدگیر چو تسخیر کرد *
گشت جهان پرز گل یا سمن *
(٦) کرد بنا مسجد و تاریخ شد *
بانیٔ مسجد علي بت شکن *
۱۰۵۲

Udayagiri (40). (A.D. 1514–15.)

[Udayagiri Hill. Telugu. From rock by the Lakshmamma temple.]

Translation.

Hail! On the 2nd day of the dark fortnight of Jyeshṭha of the year Bhava, which was current after the expired year 1436 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Śríman Mahárájádhirája, Rájaparaméśvara Śrí Víra Pratápa, Śrí Víra Krishna Ráya Mahárayulu Gáru encamped on Udayagiri hill, pursued Pratápa Rudra Gajapati up to Koṇḍavíḍu, captured Udayagiri Durgam after besieging it and seized [1] Tirumala Kánta Ráya, the paternal uncle (younger) of Pratápa Rudra Gajapati and returned. He has now presented one village namely Śikallu (Śríkallu of No. 37) situated in Nellore *śima* to the deity Kónavallabha Ráya of Udayagiri. From the revenue and grain derived from the village we shall perform worship and (provide) daily offering and all enjoyments to the deity for ever as long

---

[1] Note.—In the Canarese inscription No. 37 the name is given as Tirumala Raghava Ráya.

as the sun and moon last. In these terms this charitable edict has been issued.

[Imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౬

2. చెల్లంగానామీంద నడచే భావ సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ళి లు శ్రీమన్మహా రాజా

3. ధిరాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్రతాపశ్రీవీరకృష్ణరాయ మహారాయలు వుద

4. యగిరి దుర్గంమీద విడిశి ప్రతాప రుద్రగజపతిని కొండవీడువర్యంతం విరుగంబొడిచి వుదయగిరి

5. దుర్గానకు మేణతవేయించి దుర్గంపుచ్చుకొని ప్రతాప రుద్రగజపతి వారి పిన్న తండ్రి తిరుమలకాంతరా

6. యనిని వట్టుకొని తిరిగివిచ్చేశి యిప్పుడు వుదయగిరి కోన వల్లభరాయనికి నవర్పించిన నెల్లూరి శీమలోని

7. శికల్లు గ్రా ౧ యీ గ్రామంవల్లం బుట్టిన రొఖధాన్యంల వల్ల దేవునికి పూజ వునస్కార నైవేద్య సర్వభోగాలున్ను

8. ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను నడపంగలవారము అని యిచ్చిన ధర్మశాసనము దానపాలన యోర్మ

9. ధ్యే దానాచ్ఛేయోను పాలనం దానాత్స్వర్గ మవాప్నో తి పాలనా దచ్యుతం పదం శ్రీ శ్రీ జేయను.

Udayagiri (41).

[Udayagiri Hill. Canarese.[1] From same place. This is a mere copy of No. 40 except as regards the name of the uncle of Pratápa Rudra Gajapati.]

---

[1] The Canarese inscriptions are in Telugu character.

1. శుభమస్తు స్వస్తిశ్రీ జయాద్యుదయ శాలివాహన శకవ
శ్ద౦గళు ౧౪౩౬ సందు మేలె నడవ భావసం

2. వత్సరద జేష్ట ఐ ఁలు శ్రీమ౯ మహారాజాధిరాజ రాజ
పరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరకృష్ణరాయ మహా

3. రాయరు ఉదయగిరియ దుగ౯దమేలె బిట్టు ప్రతాపరుద్ర
గజపతియనుకొండ వీడువరియంతరలూ ముఱియ

4. లితిదు ఉదయగిరియ దుగ౯కె౯ విడియవనూ హోకి దుగ౯
వనూ తెకొ౯౦డు ప్రతాపరుద్రగజపతియవర చికప్ప తిరుమల

5. కాంతరాయననూ హిడిదుకొండు తిరిగి బిజియమాడు
వాగకోనవల్ల భరాయనిగె సమర్పిసె నెల్లూరు సీమెయొళగణ

6. శ్రీ కలగ్రామగె యాగ్రామదల్లి హుట్టిద రొళదాంన్యగ
లిందదేవరిగె పూజపునస్కార నైవేద్య స

7. ర్వ భోగగళనూ ఆ చంద్రార్కస్థాయి ఆగి నడసలుళ్ళ
వరుయెందు కొట్టె ధర్మశాసన॥ దానపా

8. లన యోర్మథ్యే దానాచ్ఛ్రేయోనుపాలనం దానా స్వ
ర్గమవాప్నోతి పాలనాదచ్యుతం పదం॥

Udayagiri (42). (A.D. 1533–34.)

[Udayagiri Hill. Telugu. From same place.]

Translation.

Hail! On Thursday, the 14th of the dark fortnight of Mágha of the year Vijaya, corresponding to the year 1455 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, Mádinendu, son of Golavóbanédu, the door-keeper of Śrímanmahámandaléśvara Salaráju Pina Tirumalayyadéva Mahárájulu, consecrated 12 Álvárs (Vaishnava saints) on the east of the temple of Kónavallabharáya of Udayagiri, constructed a *kónéru* (reservoir)

for bathing for the removal of all sins for the devotees of Hari and for Vaishnava disciples and constructed *Mandapas* on both sides of it. Having made ten thousand salutations daily to the divine and illustrious feet of Kónavallabharáya, Mádinéni Gáru presented to Kónavallabharáya, the *kónéru* and a garden on the holy occasion of Mahásivarátri.

Note.—This is the Salaka Rája Chinna Tirumalayyadéva of Sewell, a great officer under the Vijayanagar dynasty. Udayagiri appears to have been within his jurisdiction.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
2. న శకవఱ్ఱంబులు ౧౪౫౫ అగునేటి వి
3. జయ సంవత్సర మాఘు బ ౧౪ ఆ
4. శ్రీమ మహామండలేశ్వర సలరాజు పి
5. న తిరుమలయ్య దేవ మహారాజుంగారివా
6. కిలికాచే గొలవోబనెని కొమారుండు మా
7. దినెండు వుదయగిరి కోనవల్లభరాయని నిధిమీందవ(దే ?) వునితూర్పు
8. భాగమందు వన్నిద్దరు ఆళ్వారను శ్రీహరిదాసులు వైష్ణవ శిస్యులకు సర్వపాప
9. పరిహారంగాను సానంసేయను కొనేరు కట్టించి వుభయ పారిశ్యాలును మండపగ
10. ట్టించి మాదినెనుంగారు వల్లభరాయని దివ్య శ్రీపాదాలకు నిత్యమున్ను వద్వేలు దండాలు
11. పడి మహా శివరాత్రి పుణ్యకాలమందను కొనేరును వనమును కోనవల్లభరాయగా సమర్పణసేసెను.

UDAYAGIRI (43).

TRANSLATION.

[Udayagiri Hill. Telugu. From the same place.]

On Thursday, the 11th of the dark fortnight of Phálguna of the year Bahudhánya, Tirumalayya of the Vallabharáya family caused a *Bhóga Maṇḍapa* (a pleasure-hall or cooking-room for the deity) and a flight of steps to be constructed.

1. బహుధాన్య సంవ్వత్స
2. రఫాల్గుణ బఁ౧
3. వల్లభరాయని తిరు
4. మలయ్య భోగమం
5. డపం కట్టించ్చి సో పా
6. నాలు కట్టించినారు.

UDAYAGIRI (44).

[Udayagiri Hill. Telugu. From within the Lakshmamma temple.]

TRANSLATION.

All the acts of devotion projected by Timmaráju, son of Konéṭaya, have been successfully brought to a close.

1. కోనేటయ కొమారుండు తిం
2. మరాజు సేయించిన సకల్మైంక
3. ర్యము యీడేరెను.

UDAYAGIRI (45).

[Udayagiri Hill. Telugu. From a rock below the Madáru gate.]

TRANSLATION.

The son of the chief (Rázu) of the bearers of Udayagiri Durgam has suffered [*or* the son of Boyarázulu of Udayagiri Durgam has suffered].

ఉదగిరిదుర్గం బోయరాజుల బాలికుడు కష్టపడినాడు

UDAYAGIRI (46). (A.D. 1426-27.)

[Venkatapuram. Telugu. From stone on tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 15th of the bright half of Śrávana of the year Parábhava, corresponding to the illustrious Śaka year 1348—Hail! while Śrímanmahamaṇḍaléśvara Śrí Víra Pratápa Déva Ráya Mahárâyulu was ruling at Vijayanagar, Bayichana Bóyuḍu, the grandson of Mutta Ráju Singanaráju and Tudirula Dharmasáni gave this sale-deed. We have sold you the Dasabandam tank constructed by us at Bóyavíḍu and Kuḍichalapáḍu in Udayagiri *Rájya*. You may enjoy all the income derived from this tank in perpetuity as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్ంబులు
2. ంకెరు అనునేటి పరాభవసం
3. వత్సర శ్రావణ శు ంఅ ను స్వస్తి శ్రీ
4. మన్మహామండలేశ్వర శ్రీవీర
5. ప్రతాప దేవరాయ మహారాయలు

6. విజయనగరమంద్దు సాంభా
7. జ్యము చేయుచుండగాను
8. ముత్తరాజు సింగ్నరాజిగారికి తు
9. దిగుల దర్మసాని మనుమడు
10. బయిచనభోయుడు యిచ్చినక్రయ శాస
11. నం ఉదయగిరి రాజ్యమందు
12. బోయవిడిలోపలను కుడి
13. చలపాటనుంనేము దసపందాన
14. కు కట్టించ్చిన చెరువు మీక క్రయ
15. ముగాను యిత్తిమి యీచెరువందు
16. ల సకలలాభాలు అదంద్రాకర్ద
17. స్తాఇగా అనుభవించిరి సా
18. మాన్యోయం ధర్మశేతుర్ నృపాణా
19. ంకాలేకాలేపాలనియోభవెద్భిః
20. సర్వాంనేతాభావినాపార్థివేంద్రా
21. భూయోభూయోయాచతేరామచంద్రః

Udayagiri (47).

[Vírúru. Telugu. East of village on the south bank of Upputéru.]

Translation.

On the 3rd of the bright fortnight of Phálguṇa of the year Pramádi, the paid servant of the ruler of Vírúru granted this charitable edict of gift of land to Bommaláṭa Vírappa. We have granted to you with libation of water the villages Aṣavémula, Vilátilangam & Rarlapalli (?) as *sarva agrahára* for the religious merit of Voḍa Komára Venkaṭádrináyaniváru. Therefore you should take possession of these three villages and you, your sons and grandsons should enjoy them.

Whoever, coveting this charity, speaks ill of it will be considered to have eaten the excrement of his son and to have sucked the yard of a donkey . . . (?)

1. ప్రమాది సంవత్సర పాల్గుణ శుద్ధ
2. ౩ లు వీరు రిథ్ధార్తై జీతపువారు బొమ్మలూ
3. ట వీరప్పకు ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనం అశ
4. వేముల విళాతి లంగంఅర్లపల్లె వొడకొమార
5. వెంకటాద్రినాయని వాడికి పుణ్యంగా సర్వ గ్రహారంగా
6. దారదత్తంచెసి మీకిస్తింగనక ముమ్మూరు చేసుక పు
7. త్రపవుత్ర పారంపర్యం అనుభవించి బ్రతికేది యీపుణ్యా
8. లకు యవండు ఆసించి కీడాడిన కూడు
9. కి పియ్యి తిన్నవాండెగాడిదె శిస్నం
10. దీంకినవాండే యీ కొలంతిగొని
11. పింగుగుడిచినవాండే,

UDAYAGIRI (48). (A.D. 1252–53.)

[Yépilagunṭa (hamlet of Chilakapád). Telugu. On three sides of a stone. The three sides seem to make up one inscription though they do not run on very well.]

TRANSLATION.

Hail! While Śríman Mahámaṇḍaléśvara Pasáhita (?) Tikkayadéva Maháráju lu, who is possessed of all praiseworthy attributes, was pleasantly passing his time at Vadólagaṭṭu, listening to pleasant converse in company with his chief minister Śríman Siddana Pregaḍa, who is possessed of all praiseworthy attributes, his minister (Pregaḍa) Tikkayanátha, his father, his younger brother, and a party of men venerable with age and famous, his (Tikkayadéva's) father, having considered what is *dharma* (virtue) and what is *adharma* (vice), (provided) for

decorations and other enjoyments for Tirukaléśvara Śrí Máhadéva.

On Vaḍḍaváram (Friday) the 15th of the dark fortnight of Phálguna in the year Paridhávi corresponding to the illustrious Śaka year 1174, in the 9th year of (the reign of) Śrí Víra Rájéndra Chóḍachakravarti, on the occasion of an eclipse of the sun, he (Tikkayadéva) who is the worshipper of the illustrious lotus feet of Tirukáleśvara (presented) to Tirupurántaka déva; (and) his younger brother (gave) to Kédáradéva.

There is (a village) Bóḍapáḍu in Chilakapáṭi Kampanagalam. They presented (Bóḍapáḍu?) with libation of water to last as long as the sun and moon exist. Any one who denies the existence of this charity will have worms in his mouth (?). Those who obstruct it will incur the sin of killing a cow near the Ganges. They will be considered to have eaten the flesh of a dog from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

Note.—This chief minister does not seem to be mentioned elsewhere in the collection.

1. స్వస్తి సమ
2. స్త ప్రశస్తి స
3. హిత శ్రీమ
4. న్మహా మండ
5. లేశ్వర [పసా
6. హిత?]తికర్తయ
7. దేవ మహారా
8. జులు సమ
9. స్త ప్రశస్తి సహి
10. త శ్రీమన్మహా

11. ప్రధానులైన
12. సిద్ధనపెగడ
13. తిక్కయ్య నాధ
14. రిపెగడయు
15. ం దమతాం
16. డినం తోడు
17. నింతమవట్టు
18. నుంగూడి
19. యు వయోా
20. న్మతప్రము
21. ఖులై య
22 శవగఁంబుతో వదొల
23. గట్టునం దిష్ట కథ బి
24 నోదంములం నున్నయ
25. వసరంబునభర్మాధస్థం
26. విచారించి తమతండ్రి
27. తిరుకాళేశ్వర శ్రీమహా
28. దేవరకుంనంగభోగరం
29. గ భోగంబులకు. । స్వస్తి శ్రీ
30. సకవరుషంబులు
31. ౧౧౭౪ నేండు శ్రీ వీ
32. ర రాజేంద్ర చోడచక్ర
33. వతిఁ .ఁ. శ్రోహి. పరిధా
34. వి సంవచ్చర పాల్గుణ
35. బహుళ॥ ౧౫ వడవా
36. రమునాంటి సూర్య
37. గ్రహణమునాండు తి
38. రుకాళేశ్వరదేవర దివ్య
39. శ్రీపాదపద్మారాధకులై

40. త త్రిపురాంతక దేవునికిన్ని
41. అతనితమ్ముండు గేదా
42. ర దేవనికిం చిలుక
43. పాటి కంపన
44. లములో భోగ
45. డ పాడ నుం
46. న్నది ఆచం
47. ద్రార్కముగా
48. ధారాపూర్వ
49. ముసేసి ఇ
50. చ్చినవాండు
51. దీనిం నెవ్వ
52. డు లేదన్నవా
53. ని నోర తోం
54. కప్రుళ్ళులు
55. దొలుదీనికి వి
56. క్రితంచేస్తే వా
57. రు గంగ కలు
58. తం గపిలం పా
59. డిచినవారు
60. తమ పెడకొడుగ
61. కపాలానంస్వ
62. నరమాంస ఖ
63. ఋణంబుసేసి
64. నవారు స్వదత్తం
65. పరదత్తంవ్వాఁహా
66. రేతివసుంధరా షష్టి
67. వర్షసహస్రాణి
68. విష్టాయాం జాయతే క్రిమి.

VENKATAGIRI (1). (A.D. 1230–31.)

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu Temple. The inscriptions on this temple are very long and in order to save space we have omitted those portions which merely describe the mode of sharing the endowments.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the expired Śaka year one thousand one hundred and fifty-two corresponding to the 15th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, on a date in the month of Tai, Bejjádévi the consort of Yádavaráya Bhujabalasiddharasa, . . . to give as . . . . in Pákkainádu (a sub-division of) Jayaṅkonḍa-Cholamanḍalam.

[The inscription then goes on to describe the lands and the shares, 46 in number, given to Brahmans.]

According to the cadjan document signed by . . . pillayár to these persons I, Kamala Mahádévi *alias* Bejjádévi, consort of Rájámalladéva *alias* Bhujabalasiddharasa *alias* Yádavaráya caused this to be inscribed on stone.

If there should be any who injures this charity, he will incur the sin of one who kills a tawny cow on the banks of the Ganges. I shall place on my head the illustrious feet of those who protect this charity.

Having engraved this stone . . . 40 *kuḷis* of the mango tope, the jack fruit tope . . . .

[1] ஸ்வஸ்திஶ்ரீ சகஸ ஆண்டு ஆயிரத்து ஒருநூற்றை[ம்ப-
த்திர]ண்டு சென்ற திரிபுவனச்சக்கர[வ]த்திகள் ஶ்ரீராஜ[ராஜ]-
ஜித[வ]ர்க்கு யாண்டு பதிவது தைமாஸ[கா]ருக[ள்] டாத-

வராயஹ ஜவெஹஷிரஹரஹெவிபெச்சாஹெவியென் ஜபங்கொ-
ண்டசொழமண்டலத்துப்பாக்கைகாட்டுப்பாட் . . . .

[2] மாக்குடப்[பரா]கக்கொவிப்பின் . . . . . .

[11] . . . . வகள் பக்கல் பெற்ற இப்பபெருக்கு பிள்-
ளையார் திருவெழுத்து இட்டுக்குடித்தகை பாலிப்படியெ பெ-
ற்ற பெரைப்பெர்வமும் கல்வெட்டிவித்தெர் யாதவாப-
ரீஹ-

[12] ஜவெஹஷிரஹரான ராஜமல்லஹெவருடைய ஹெவி
கமஹிஹாஹெவிபார் வெஜ்ஜரஹெவியென் இஷ்ட-ஹுது[ரா] திரு-
வரை செல்வதாக மதுராந்தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் எறஹி
. . . . .

[13] . . . . . பத்திலெ இப்படி கல்வெட்டிவிகென்
இஷ்ட-த்துக்கு அழிவு நினைத்தாருண்டாஹில் கெங்கைக்கரை-
யில் குரால் பசுக்கொன்றுன் பாபகலெபுகுவார் இஷ-

[14] ஷ்ரெக ரகஷிகாக் ஸ்ரீ வாஹய-ஹளி எந்தலெமெலது
வஹ்யஷ்ட இக்கல்வெட்டி . . . . . கிலங்கள் பெத்-
திற இடத்து மாகொப்பும் பிலாதொப்புங்குழி காற்பதும் .
. . . பொவி .

VENKATAGIRI (2).

[Chápalapalli. Tamil. North wall of Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the twenty-first year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájaraja-déva, in the month of Ádi, I, Savaṇar Áḷuḍaippiḷḷai gave recently one *máḍai* as interest for three evening lamps presented by me to (the god) Yádavanáráyaṇaperumál in the city of Nágapuḍól *alias* the glorious Rájamallachaturvédimaṅgala.

This one *máḍai* . . . .

NOTE.—There is a village called Nágavólu in Venkatag'ri Division. Possibly Nágapuḍól is the old name of the same place.

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ த்ரைலோக்யசக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீ ராஜராஜ தெவ-
ற்கு யாண்டு இருபத்தொன்றாவது ஆ(ட்)டிஸ்ரீகாரழ நா-
மபுடொலான ஸ்ரீராஜேயூச்சதுர்வெதிமஹத்த-

[2] யாதவராராயணப்பெருமாளுக்கு ஸவணர் ஆளுடை-
யபிள்ளையெங் வைத்த சந்திவிளக்கு [மூந்]நுக்கும் பெவியூ-
ட்டி இன்னாளில் குடுத்த மாடை ஒன்று இம்மாடை ஒன்
று[ம்]

VENKATAGIRI (3).

[Chápalapalli. Tamil. Inscription going round the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 15th year of the reign of the emperor of three worlds, the glorious Rájarájadéva, on a date in the month of Tai, Bejjádévi, the consort of Yádavaráya *alias* Bujabalasiddarasar gave to the god Emperumán Yádavanárayaṇa in the city which we established at Nágapuḍól, for the maintenance of a sacred perpetual lamp as long as the moon and sun last, land (measuring) two hundred and twenty *kuḻi* out of the two thousand *kuḻi* granted free of tax under this tank made up of (1) one hundred *kuḻi* situated to the east of the land belonging to the Brahmans of Mókkaḍai, to the south of Kundili the *dévaḍáyam* of the lord . . lanisvara and to the north of the supply channel and

(2) one hundred and twenty *kuḷi* of land under the tank called Déviyáréri *alias* Kamalamahádéviéri which I caused to be dug.

The priest Tiruvénkaḍabhaṭṭan having received this two hundred and twenty *kuḷi* before the sacred door way of Yádavanáráyaṇaperumáḷ is bound to maintain this sacred perpetual lamp as long as the moon and sun last.

I, Bəjjádévi, the consort of Yádavaráyar *alias* Bujabalasiddharasar left in the hands of this priest Tiruvenkaḍabhaṭṭan this land (measuring) two hundred and twenty *kuḷi* so that he may also, without hindrance from any man, raise a hot weather crop therein . . . . Let there be prosperity.

[1] ஸ்ஹஸி ஸ்ரீ திரிபுவநச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு ஐந்து வது தைம்மாஸத்தொருநாள் யாதவராயர் ஹஜவெஹஸிதரஸர் தேவி வைஜஜாதெவியென் இஸ்ரமபுடொவில் நாங்களெற்றின அகரத்தில் எம்பெருமான் யாதவநாராயணப்பெருமாளுக்கு ஒரு திருநந்தாவிளக்குச்சந்திராதித்தவனை செல்லக்கடவதாக இவ்வெரிகிழ் திருவிடையாட்டநிலம் குடிபிரண்டாயிரத்தில் மொக்கடய ஸ்ரஹ்மணருடய நிலத்துக்கு கிழக்கு

[2] . . . லகிஸ்ரமுடயநாயநார் தெவதானமான குண்டிவிக்குத்தெற்கு நிர்கட்டிவாக்காலுக்கு வடக்கு இவடத்திலெ நூறு நுழியும் நாங் கல்லிதித்த தெவியாரெரியென்கிற கமலமஹரதெவிப்புதெரிகிழ் நிலாரிபுலத்தொடு தடிசொக்குழி நூற்றிருபதுமாகக்குழி இருநூற்றிருபதும் யாதவநாராயணப்பெருமான்திருவடிபிடிக்குஹம்பியார் திருவெங்கடஹட்டன் கைக்கொண்டு இத்திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றும் சந்திராதித்தவனை செலுத்தக்கடவநாகவும் இப்படி இத்திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு விட்ட நிலம் ஊரழிக்குங்கொடைப்பபிர் செய்புமிடத்து நரொபாதியென்று சொ-

[3] லலக்கடவதன்முக இஹிலமிருநுற்றிருபதுமிஞ்சியார் திருவெங்கடலாட்டன் வசம் விட்டென் யாஉராயர் ஸ்ரீஜவ-ஒவிஉபஸருடைய ஒவியார் வைஜஜாஒவியென் வுஹ்ஹ்ஹ்ஹ

VENKATAGIRI (4).

[Chápalapalli. Tamil. From the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

In the 19th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, in the month Aippaśi, Kaśáṇmai the son of Yádavaráyar, gave to Emberumán Yádavanáráyaṇaperumál, at Rájamallachaturvédimaṅgalam (situated) in Pákkainádu one *máḍai* . . . for the maintenance as long as the moon and sun last of one evening lamp endowed by him.

I, Tiruvéṅgaḍabhaṭṭai, bind myself to maintain the evening lamp with this *máḍai* as long as the moon and sun last.

[1] கிரஹ்வநச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெவற்கு யாண்டு யல்வது ஐப்பசி மாஸ்ஏ பாக்கைனாட்டு

[2] ஸ்ரீராஜேல்ல ச்சதுர்வெதிமங்கலத்து ளஏபெருமாந் யாதவநாராயணப்பெருமாளுக்கு யாதவராயர்

[3] மகன் கசாண்மையென் வைத்த சந்திவிளக்கு ஒன்றுஞ்சந்திராதித்தவரை செலுத்தக்கடவ[ரா]க இக்கொயிலின்

. . . . .

[4] டை ஒன்று இம்மாடை ஒற்றுக்கும் சந்திராதித்த[வரை]ச்சந்திவிளக்கு செலுத்தக்கடவெக் திருவெங்கபட்ட . .

. .

Venkatagiri (5).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 13th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva on the date of Chittirai equinox, Attiyammai the daughter of Iraṭṭáḍi Bhímabhaṭṭan of Tumbaiyúr (situated) in Paṭṭaiyúrnáḍu . . . . . town of Nágarpuḍól (situated) in Paḍikámanáḍu in Pákkaináḍu . . .

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரை-ளவரச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெ-வற்கு யாண்டு பதிமூவதில் சித்திரை விஷுவத்தி நாள் பட்டை-யூர்நாட்டு தும்பையூரகரத்து இரட்டாடி ஹிஹட்டக் பெண்-பிள்ளை அத்தி

[2] யம்மையென் பாக்கைனூட்டு ப[டிக]ாம நாட்டு அகர-ம் நாகர்புடோலான ஸ்ரீ . . . .

Venkatagiri (6).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 11th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarája déva, on the date of the Uttaráyaṇasaṅkránti, I Toṇḍaimán Árṟúr Kántaráyan, the prime minister of Yádavaráyan (*alias*) Kaṭṭidévarasan gave to Emberumán Yádavanáráyaṇaperumáḷ at the town of Nágapuḍól *alias* the glorious Rájamallachaturvédimaṅgalam, four cows for the maintenance as long as the moon and sun last of four evening lamps.

For these four cows were given (four) *máḍai* in the hands of Koṇḍuperumáḷ of Náyaṟunáḍu.

[Then follows one line which forms part of another inscription.]

Emberumán Yádavaráyan of Śrí Rájamallachatur-védimangalam.

[1] வுஷ்ஷி ஸ்ரீதிரு-வனச்சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜதெ-வற்கு யாண்டு ய்க வது ஸ-ந[ய]ணஸ்தரஸ்[தூ-ர] கள் அக-ரஉஹாகபுடொலான ஸ்ரீராஜமல்லச்சது வெ-ற்றிமங்கலத்து எம்பெருமான் யாதவகாராயணப்பெருமாளுக்கு யாதவராயன் கட்டிதெவரசன் வ்ரயா-

[2] ஸி தொண்டைமாநாற்றூர் காஹராயகென் காலச-ஞ்சினக்குச்சங்ஞிரா[ஞித்த*]வரை செல்லக்கடவதாக கான் வி-ட்ட பசு காலு இப்பசு காலுக்குமாக நாயநாட்டுக்கொண்-பெருமாள் வசங்குடித்த மாதெட [க] . . .

[3] க்ககம ஸ்ரீராஜமல்லச்(ச்)சதுர்வெதிமங்கலத்து எம் பெருமான் யாதவராயன் கா-

---

VENKATAGIRI (7).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.]

TRANSLATION.

I, Yádavarájan, who bear the birudas:—the glorifier of the *Yádava* race, the one entitled to the five great musical sounds (instruments), Mahámandaléśvara, (great provincial chief), the lord of the best of cities Kanuchára . . . . the worshipper of the lotus feet . . . . . the destroyer of hostile forces, who bear the name "Samastarájásráya" (*i.e.*, the asylum of all kings), the king of the race of Śaśikula Cháḷukki which is endowed with all eulogistic titles; gave lands (as follows) as exclusive property of the deity . . . . city which

formed part of Nágapudol in Pagámanádu in Pákkainádu in Chólamandala :—2,000 *kuli* of wet land under the tank of this city . . . . 13,000 *kuli* of dry land marked off as exclusive property of the deity (Emperumán) . . . . . Kamalamahádéviputtéri (a tank) caused to be constructed by . . . (Kamala Mahá ?) dévi ; I caused to be granted with libation of water on behalf of the Vellálas of Kanumili by (Madurántaka) Pottapichóla Erasiddharasa whom I brought (for this purpose), ten *mádais* to this deity (Emperumán) . . . . Tiruvenkatabhattan who possesses rights in this temple, and who worships the sacred feet . . . . . as long as the moon and the sun endure . . . .

[1] யாஉவகுலஜிவனவலயிமதவஜுலஹாஸஜூஜிஹாஷ்ணுலே-ஸ்வரன் கந-உவாரவ-ாரவாரயிவ . . . . . ாரஷிஜிலே-வாரஜ வாவலஉவாயகன் வலஜ்ஷாராஜா ஷ யகாஜலேயகஜ வஜ-ஷ்வஷ்ரஸ்ஷி ஸஸிக-உசாளுக்கிவஂஸா ஜ ஞன யாதவராஜர்-. . . . . .

[2] முமண்டலத்துப்பாக்கைநாட்டுள் பகாமநாட்டில் நாக புடொலிற்பிறிவான அகரம் . . . . . கு நான் விட்ட திருவிடையாட்டங்களாவன இவ்வகரத்து எரிகிழ் கஞ்சைகீ-லங்குழி உதூமும் இவ்வெம்பெருமான் திருப்புற . . . . . .

[3] ஒவி கல்லிவித்த கமவலஹாஒவிப்புத்தெரியும் இவ்-வெரிக்கு கிர்ப்பாய் இவள் கண்ட . . . . . ம்பெருமானு-க்குத்திருவிடையாட்டமாக பிறிந்த புஞ்செய் குழி ஐநூறும் கனுமிலி வெள்ளாளர் பக்கல் ஞன் பொன்னறமிட்டு மண்ணை-றக்கொண் . . .

[4] தகப்பொத்தப்பிச்சொழன் ற்றவலிஜாவலரை இடுவித்-து கிர்வார்ப்பித்துக்குடுத்து இவ்வெம்பெரு . . . . . மாடை பத்து இம்மாடை பத்தும் இக்கொயிலில் காணியாளன் திருவடிப்பிடிப்பான் திருவெங்கடபட்டன் சந்திராதித்தவரை-

Venkatagiri (8 & 9).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.

These are two fragments, the first recording the grant of one *máḍai* to Aṅgaḍabhaṭṭar by Yádavaráyar of the town of Nágarpuḍól *alias* the glorious Rájamalla-chaturvédimaṅgalam (situated) in Pákkainádu; the second mentioning Témáṇḍi Ammai the wife of Bhuja-balasiddarasar.]

(8).

[1] மண்டலத்துப்பாக்கைநாட்டு அகரம் நாகர்புடொலாக
ஸ்ரீராஜ[ே]ல்ச்சதுர்வெதிமங்கலத்து யாதவராசர்

[2] அங்கடபட்டர் வசம் குடித்த மா[ன]டதும் கொ-
ண்டுசந்திராதித்தவரைக்கடவார்

(9).

[1] தவராயர் புசபலசித்தரைசர் மூப்பியார் தெமாண்டி
அம்மையென் பாக்கநாட்டுப்பகாமநாட்டு அகரம் நாகபுடொ-
லான

Venkatagiri (10).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple. Translation doubtful.]

Translation.

In accordance with the village inscription engraved by us on stone for the town founded by us in Nágapuḍól in . . . Náḍu, Pillaiyár Bhujabalasiddharasar having declared his intention of founding this town in Nágapudól in the 39th year of the reign of Kulóttuṅga-chóḻadéva, Nárumidan Pirraiyándán (gave) in the second year of (the reign of) this Rájarájadéva . . . .

including the tank of . . . . dévi, demarcated it with stones on the four sides, set up the image of (?) Madurántakapottapichóḷa *alias* Siddharasa, dedicating the village with libations of water, and granted the lands included within these four boundaries, *i.e.*, all the wet and dry lands excluding the tax-free lands—all the temple lands . . . . of Nágésvara Uḍayár in this town, the garden lands forming the boundary of this town and lying to the east of Tondaimán *kuḷi*, and 800 *kuḷi* of garden land near the temple of Piḍári,—Pillaiyár's share 32, my share 14—total 46 shares—as follows, (here follow the shares of various Brahmans).

[1] நாட்டு காகபுடொவில் நாங்களெற்றின அகரத்துக்கு நான் முராரிமாவலகம் கல்லெட்டுவித்தபடி குலொத் துங்கசொழதெவர்க்கு நடுகை வது நாளிலெ பிள்ளையார் ஹஜவெவலிஜர-லர் இநாகபுடொவிலெ அகரமெற்றுவாராகக் கொலிச்செல்லாகிற்க நாறுமிகன் பிற்றைபாண்டான் இவ்விராசராசதெவருக்கு இரண்டாவது நாளிலெ எ[று]டையாரினை அழகா-

. . . . .

[2] ம் தெவியார் எரியுமுள்ப்பட இநாமபுடொவிலெ கிழக்கடய ஊர்ப்பிரிவாகப்பிரித்து நாற்பாலெல்லையுங்கல்லு நடுவித்து மதுராந்தகப்பொதப்பிச்சொழனென வலிஜவலரையிடுவித்து அகரமாக நிர்வார்ப்பித்துக்கொண்டு இந்நாற்பாலெல்லைக்குள்ப்பட்ட நிலத்தில் இவ்வகரத்தில் நாயகர் திருநாமிழாழமுடையார்க்கு இ . . . . .

[3] ள்ளகொத்தமத்தனையும் தொண்டைமான் குழிக்கீழ் இவ்வகரத்தெல்லையாக கஞ்சைநிலமான கொத்தமும் பிடாரிகொயிலருகில் கொல்லைகுழி எண்ணூறும் இவை திருவிடையாட்டமாக விட்டு நிக்கி நின்ற நிலம் புஞ்சை கஞ்சையுள்ள நிலமத்தனையும் பிள்ளை யார் அகரப்பங்கு மூப்பத்திரண்டும் எக்ககரம் பங்கு பதிநாலும் ஆகப்பங்கு நாற்பத்தாருக இ [புத]

[4] பெல்வசம் தம்முடைய திருவெழுத்திட்ட திருமுசங்குடித்த பொக்குமுதல் வங்கிப்புறத்து ஒகூஜ்ணஹட்டன் பங்கு ஒன்று இவன் பிள்ளை திருவெங்கடஹட்டன் பங்கு ஒன்று குஞ்சப்பூர் ஒகூஜ்ணஹட்டன் பங்கு ஒன்று பிறுக்தூர் மலைகின்றுன்ஹட்டன் பங்கு ஒன்று குஞ்சப்பூர் ஆவுடையான்ஹட்டன் பங்கு ஒன்று.

VENKATAGIRI (11).

[Chápalapalli. Tamil. From Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the . . year of the reign of Kulóttuṅgachóḷadéva, I, Rájamalladévan *alias* Bhujabalasiddharasa the son of . . . . . Kaṭṭidévarasan (who bears the birudas), the best of the Yádava dynasty, the light of the Yádava race, he who possesses the five Mahásabdas, Mahámaṇḍaléśvara (the great provincial chief), the lord of the best of cities Kaṅchavárapura, the lord of Veṅgi, the receiver of gifts from the goddess Piṭaradévi, the worshipper of the lotus feet of the glorious Veṅkatanátha, he who bears the name samastharájáśrayan (the refuge of all kings), the head of the famous race of Śaśikulachálukki, created, through Madurántakapottapichóḷa *alias* Eṛasiddharasa, the town of Nágapuḍól (situated) in Pagámanáḍu in Pákkaináḍu (a sub-division) of Jayaṅkoṇḍachōḷamaṇḍala as a separate city demarcated on the four sides with stones, (and granted it) with libation of water and divided the lands therein into forty-six shares.

[The inscription also says that, in dividing the land into shares, certain tax-free land belonging to the god Tirunagéśvara and to the god Yádavanáráyaṇa Emberumán, a flower garden, etc., were excluded.]

[1] ஸ்வஸ்திஸ்ரீ குலொத்துங்கசொழதெவற்கு யா[ண்டு] . . . . . வது [ய] ஔலஂஸகுலொத்தமன் யாதவகுலஔ-வது லயிம [கவ] ஙஔஹாஸஷ்ட ஔர[ா] ஜ்ணலெஸ்ஸாது [க] ஂவஸாரபுரவராயி[ஸ] ரது வெங்கிவல்லஹது வி[ஂரஔவிவர-வுஸாஔக]ன் ஸ்ரீகாளஹஸ்தி,ரூஉன்யகூடிய ர ஸ்ரீரமற்-வெங்கடகாயஸ்ரீவாஔரஸிஔஸவர[ன்] வரவஷுஸாயகன் லஸிஷ்டராஜாஸ்ரயஊ,ஔயன்.

[2] லஸிஷ்ட வரஸஷிஸகிகுலச்சாஜுக்கி வஂஸாயிவ ர . . . ன் கட்டிதெவரசன் மகன் ராஜமல்லதெவனுஸன ஊஜ்-வஷுஸிரஸஔன் ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்துப் பாக்-கநாட்டுப்பகாமநாட்டு நாகபுடொல அகரம் [மதுராந்த]ப்-பொத்தப்பிச்சொழன் எறவஸிரஸஔொழிவித்து அகரமாக கீர்வார்ப்பித்து நால்பாலெல்லையும் பிரித்துக்கல்லவித்து-இந்நால்-

[3] பாலெல்லைக்குமுட்ப்பட்ட நிலத் நிவிவ்வூரில் நாஔவரதி-ஜ்ஞெயாபிருந்துள்ள ஊஔதெவர் திருந [ா *]மிஸரமுடையார் ஔவஔாந [ந]ஞ்சை நிலம் இரண்டாயிரதை[ந்நூ]றும் நஞ்சை திருவிடையாட்டத்தில் நிலம் ஐனூற்றெட்டும் பூளிவாதமெட்-டில் நிலம் எழுபத்தெட்டும் மணபதியார்குண்டில் குழி இருப-தும் ந[ான் எழுந்த] ருளுவித்த எம்பெருமான் யாதவநாராய-ணப்பெருமாளுக்கு இவ்வகாத்தில்லெரிகிழ் திருவிடையாட்டமாக விட்ட நஞ்சை நிலம் குழி இரண்டாயிரமும் திரு-

[4] ப்புறக்குடைத்திருநந்தவனம் குழி நூற்றிருபதும் மாந்தொப்புக்குழி இருபதும் பிலாந்தொப்புக்குழி இருபதும் எ-ளுநகமுடையாள் கமலமாஔவி யார்கல்லுவித்த கமலமாஔவிப்-

புத்தெரியுக்கிருஷ்டியாட்டமாக விட்டு கிக்கி நின்ற கொத்தமெல்லாம் நாற்பத்தாறுமாமாக நீயுயித்து இதில் நான் குடுத்தமாமம் முபத்திரண்ணும் கமலமாதெவிதநூழ 8 மாகக்குடுத்த மாம வெஷ . . . . . .

VENKATAGIRI (12).

[Chápalapalli. Tamil. West wall of Vishnu temple. Illegible.]

VENKATAGIRI (13).

[Chápalapalli. Tamil. An inscription going round the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

In the 39th year of the reign of Kulóttuṅgachóḷadéva, Rájamalladévan *alias* Bhujabalasiddharasan, the son of Kaṭṭidévarasan (who has the birudas) . . . . (the best of the *Yadu* race), (gave) a flower garden called after Rájamallan (donor) measuring 100 *kuḷi*, a mango tope measuring 20 *kuḷi*, and a jack fruit tope measuring 20 *kuḷi*, ... including Puruvalakkál *alias* Vishayasamudra (evidently a reservoir) which was granted as temple property . . . . in . . . . Jayankoṇḍacholamaṇḍala. All this . . . .

[1] ஸ்ஹஸ்ரீ ஸ்ரீ குலொத்துங்க[சொழ]தெவற்கு யாண்டு கூய்கூ ஆவது யஷ-வவம்ஸகுலொத்தமன் . . . . .

[2] கட்டிதெவரசன் மகன் ராஜமல்லதெவனை ஷ-ஜவ-லவிஜயலஷென் ஜயங்கொண்டசொ . . . . .

[3] க்குடையில் ராஜமல்லந் திருநந்தவனங்குழி ாம் மாந்-தொப்புக்குழி உய பிலாந்தொப்புக்குழி உய சமல-ீஹா

. . . . .

[4] தெருவிடையாட்டமாக விட்ட புறவலக்காலான வி ஷையஸீ-ஹூரமும் உட்பட இத்தினையுமதுராந்-

---

VENKATAGIRI (14).

[Chápalapalli. Tamil. East wall of Vishnu temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 25th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, in the month of Aḍi, I, Nilamareḍḍi Kaṭṭaiyaṉ, (gave) . . . . . for one evening lamp to (Yádavanárá)yaṇaperumáḷ and for reading the Bhárata on the sacred temple doorway . . . . . (a sub-division) of Jayankoṇḍachóḷamaṇḍala.

[1] ஷஹ்ஷூர் திஹ்-வதஹ்துகர்வதிகள் ஸ்ரீகுலொதங்மஜொ-ழுதெவற்கு யாண்டு உய்து வது ஆ(ட்)டிமாசம் ஜயங்கொண்ட சொழ . . . . .

[2] யணப்பெருமாளுக்கு நிலமாட்டி கட்டையனெந் சந்தி-விளக்கு ஒற்றுக்கு இக்கொயிற் திருவடிப்பிடிபாரதஞ்செ-

---

VENKATAGIRI (15).

[Chápalapalli. Tamil. East wall of Vishnu temple.]

TRANSLATION.

In the 12th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájadéva, on the date of

Chittirai equinox, the *máḍai* which I gave for one evening lamp to last as long as the moon endure to (the god) Yádavanáráyaṇaperumáḷ . . . . .

[1] திரிபுவனச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீராஜஒவற்கு யாண்டு ம்உ ஆவது சித்திரைவிஷுவினள் [வி]ள்ளையார்ய[ரடிவாரா]-

[2] ராயணப்பெருமாளுக்கு (வி)ஜ்ஞாபித்தவரை செல்வதாக ஒரு சந்திவிளக்குச்செல்வதாக கான்குடுத்தமாடை.

VENKATAGIRI (16).

[Chápalapalli. Tamil. East wall of Vishnu temple.]

TRANSLATION.

I, (who bear the *birudas*) Véṅgívallabhan (the lord of the Veṅgi country), Piṭaradévivaraprasádhan (the receiver of boons from the goddess Piṭaradévi), the worshipper of the illustrious feet of the lord of Śríkáḷahasti, . . . Veṅkaṭa granted the big channel named after Kamalamahádéví, the Toṇḍaimáṇ tank and certain . . . . lands under this tank, and also 33 cows for one perpetual lamp and also the interest on . . . . for ten evening lamps, to our lord Yádavanáráyaṇaperumáḷ set up by me in Śrí Rájamallichaturvédimaṅgala.

NOTE.—The ruler referred to is probably the Yádavarájan of preceding inscriptions. Kamala Mahádéví is mentioned in No. 1.

[1] . . . . . ன வெங்கிவல்லஹ[ந] விஜயதெவிவரவர-ஹாயக[ந] ஸ்ரீகாளஹஸ்திநாயஸ்ரீபாதாராதாயக[ந] ஸ்ரீவெங்-கடநாம உ-

[2] . . . . . ஸ்ரீராஜமல்லிச்சதுர்ப்பெதிமங்கலத்து காலுகத்தருளுவித்த எம்பெருமான் யாதவநாராயணப்பெருமாளுக்-

[3] . . . . . கமலஜூமாதெவிப்பெருவாய்க்காலும் தொண்டைமானெரியும் இவ்வெரியைச்செ[ர]ப்பலகெ எட்டு நிலம் இவ்வெ-

[4] . . . . . மானுக்கு திருநந்தாவிளக்கு ஒன்றுக்கு பசு கூயிகூ ம் சந்திவிளக்கு பத்துக்கு பெலியூட்டாகவுத்-

---

VENKATAGIRI (17).

[Mópúru. Tamil. From south wall of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

This is a fragment dated in the 18th year of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva and mentions Kéśavaperumáḷ of Muṇoyúr.

NOTE.—Muṇoyúr, Muṇoppúr and Periyamuṇoppúr seem to be the place now called Mópúru.

[1] திருபுவனசக்காவத்தி

[2] ஸ்ரீராசராசதெவர்க்கு ய-

[3] ாண்டு பதிஞ்சட்டா-

[4] வது முதல் மூணை-

[5] யூர் கெசவப்பெருமாள்.

VENKATAGIRI (18).

[Mópúru. Tamil. From south wall of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

This is a fragment and records the gift of 2½ *máḍai* by a relation of Tikkamaraḍḍi for an evening lamp.

[1] சந்திராதித்தவரை-
[2] செல்லக்கடவதாக
[3] இக்கமாட்டியர்-
[4] ாம் பெரியதனும் சங்-
[5] கிளைக்குக்கு குடுத்த-
[6] [மாடை ஒரு இ]க்கொயி-
[7] வ காணியாளன் ஆ-
[8] ன்தபிள்ளையும் ந[ாசங்]-
[9] யணி-
[10] . ம்-
[11] . . .
[12] கைவி-
[13] காண்ட-
[14] ாக்கன்-
[15] . . . .

VENKATAGIRI (19).

[Mópúru. Tamil. South wall of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the eighteenth year of the reign of the emperor of the three worlds, Rájarájadéva Choḷadévar, Chódappiraddi (*alias*) Dásamanáyakkan gave as charity in the name of Chalukkinárâyaṇa *alias* Manumasittiyarasar of Periyamuṇoppúr (situated) in Pagámainádu, for interest, one *máḍai* for an evening lamp to the temple of Kéśavaperumáḷ.

Having received this *máḍai* to maintain this lamp, I, Anantamúrtibhaṭṭan, the possessor of rights in this temple . . . . as long as the moon and sun last.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவநச்சக்கரவத்திகள் ராஜராஜதெவர்க்கு யாண்டு எட்டாவது [ப]கா[ம]ஞட்டுப்பெரியழு ணைப்பூர்ச்சளுக்கிநாராயண மதுமசித்தி[யரசர்] யஷ்டமாந கெரப்பெருமாள் கொயில் சொட-

[2] ப்பிரட்டித்தாசநாயக்கனென் பொலியூட்டா[க*] சந்திஷளக்குக்ஷிட்ட மாடை ஒன்று இம்மாடை[க்கு]ச்சந்திஷளக்கு க செலுத்துவதாகக்கைக்கொண்[டு] இக்கொயிலில்காணியாளனை அங்கீமூற்றிபட்டநென் சந்திராதித்தவரை

Venkatagiri (20).

[Mópúru. Tamil. On stone to north of Śiva temple.]

Translation.

Hail! Prosperity! In the 22nd year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájarájadéva, Viṭṭami Reḍḍi, the son of Vayirappa Reḍḍi, a Reḍḍi resident in Muṇoppúr, gave one evening lamp to the god of Tiruvéṅgaḍam; Nárappa Reḍḍi, the son of Paṇḍári Kéttama Reḍḍi, gave one evening lamp; and Payatitappa Reḍḍi (the son of) Dharma Reḍḍi gave one evening lamp; and Tiraiyappa Reḍḍi gave one evening lamp. These together came up to four. One perpetual lamp . . . . Thus five lamps (have been presented). (Let them be maintained) as long as the moon and sun endure.

[1] ஸ்வஸ்தி ஸ்ரீ திரிபுவனச்சக்கரவத்திகள்
[2] ஸ்ரீ ராஜராஜதெவற்கு யாண்டு
[3] உடஉண்டாவது முணை[ர]ப்பூர் செ-
[4] ட்டிகுடி வயிரப்பரெட்டியார் ம-

[5] க‌ள் விட்டமிசெட்டியார் ஸ்ரீகி[ருவெங்].
[6] க[ட*]முடையநாயநாருக்கு மிட்ட சந்திவிள-
[7] க்குவொன்றும் பண்டாரிக்கெத்தமெ-
[8] ட்டியார் மகநாரப்பசெட்டியா[ர்*] மிட்ட
[9] சந்தி வி[ளக் *]கு ஒன்று பயதிதப்பசெட்டி தர்ம-
[10] செட்டி மிட்ட சந்திவிளக்கு ஒன்று தி-
[11] ரையப்பசெட்டியார் மிட்ட சந்திவி-
[12] ளக்கு ஒன்றுமாக சந்திரா[தித்தவரை]
[13] காலயகண்டவி[ள*]க்கு ஓ . .
[14] ய[ெ]டவிக்குயஞ்சும் வைத் . .
[15] ந்திராதித்தவரை தெ[வி]ல்க . .
[16] கடவது

Venkatagiri (21).

[Pálemkóṭa. Telugu. On Venkatagiri drug near the spring.]

Translation.

On the 10th day of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Táraṇa, Bhujabaḷa Boppayya Déva Mahárájulu constructed a cistern on the Kalimili Durgam.

Note.—It is not clear who is referred to in this and the following inscription. The epithet Bhujabaḷa suggests a Chóḍa descent. The present Rája of Venkaṭagiri has informed us that he does not think the inscriptions 21 and 22 can refer to any of his ancestors.

1 తారణ భాద్రపద
2 ఐ ౧౦ లు భుజబళ బొ
3 ప్పయ్య దేవమహారా
4 జులు కలిమిలి దుర్గ
5 మీంద చెఱమ xట్టిం
6 చెను.

VENKATAGIRI (22).

[Páḷemkóṭa. Telugu. On Venkatagiri drug near the spring.]

TRANSLATION.

On the 5th day of the dark fortnight of Mágha of the year Prabhava Mádiráju, son of Kalimili Bopparáju, repaired the fortress (Durgam).

1. ప్రభవసంవత్సర మా
2. గ ఐ ఱ లు కలిమిలిబొప్ప
3. రాజుకొమారుడు మా
4. ది రాజు దుర్గంనవరణ
5. శేయిచ్చును

SUBRAMANYAM.

NOTE.—Subramanyam. In the temple here are several inscriptions in Telugu, Tamil, Sanskrit and Hindústání descriptive of the founding of the suburb of Subramanyam and the endowment of the temple by the zamindars. The date from the close of the eighteenth century and it has not been thought necessary to print them.

VENKATAGIRI (23). (A.D. 1659–60 ?)

[Vazzaváripáḷem. Telugu. In a field north of the Village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 12th day of the dark fortnight of Jéshta of the year Vikári corresponding to the year 1580 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Házarat Álam Ennasá, seated on the diamond throne, was ruling the earth, Rangapparázugáru, grandson of Buchirázu Veṅgaḷarázu and son of

Kámarázu of the Átri *gótra* of the Á pastambha sútra and of the Yajuśśákha, and . . Bhatlaváru, grandson of . . . and son of . . . . of the Átri *gótra* of the Áśvaláyana *sútra*, and of the Rukśákhá, issued a charitable edict bestowing a grant of lands . . . in Udayagiri *śima* . . .

NOTE.—The cyclic and Śaka years do not exactly agree. The Sultán referred to is perhaps Aurungzib under the name of Álamgír, though what 'Enna' stands for is not, in that case, apparent. The authority of the Golkonda dynasty must have been much shaken for the Delhi Emperor to be named, yet we find Sultán Abdullah Kutb Sháh mentioned in later grants, viz., U. 26, 27 and 36 which suggests that he is referred to in this inscription. In the next inscription two or three years later the ruling sovereign mentioned is the Penugonda Vijayanagar king. The territory round Udayagiri seems to have been torn from the Vijayanagar kingdom before that to which V. 24 relates.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శకవరుషంబులు ౧౫౮ అగు నే
3. టి వికారినామసంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౫ లు
4. హజరతు ఆలం ఎన్నసావారు బ్రి . .
5. . . . . రత్న సింహాసనానంద . .
6. సాంబ్రాంజ్యం చేయుచునుండంగాను ఆ
7. త్రిగోత్ర ఆపస్తంభసూత్ర ఎజుశ్శాఖా .
8. ను బుచ్చిరాజు వెంగళరాజు పౌత్రులైన కామ
9. రాజుగారి పుత్రులైన రంగప్పనాజుగారు ఆత్రి
10. గోత్ర ఆశ్వలాయనసూత్ర రుక్శాఖా . .
11. . . . . బలవారి పౌత్రులు . .
12. . . . . లవారిపుత్రులు య . శాభట్లవారు
13. యిచ్చినట్టి భూదాన ధర్మశాసనము
14. . . వుదయగిరి శీమలోను . . . . .
15. . . . . నాయనివారు . . . . .

16. . . . . నామము . . . .
17. . . . అగ్రహారము . . .
18. . . . . తూర్పుకు . . .
19. . . . . కాలు . . . . .
20. . . . . .
21. . . . . .
22. . . . . .

VENKATAGIRI (24). (A.D. 1662-63.)

[Vazzaváripálem. Telugu. In a street.]

TRANSLATION.

On the 14th of the bright fortnight of Jyeshṭa of the year Śubha(kṛit), corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka year 1584, while Śrímad Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Śrí Vírapratápa Śrí Víra Bhujabala Víra Veṅkaṭapatiráyadéva Mahárayalayya Váru, seated on the diamond throne in the city of Penugonḍa, was ruling the earth, Śríman Mahámaṇḍaléśvara Kochúri Jaggarájayyadéva Mahárájalayyaváru issued a charitable edict in the following terms for the tank of Inugunṭa. Oju Rájayya Tirumalammagaru . . . having caused the tank with sluices (?) to be constructed, granted in perpetuity (?) *kunchams* per *puṭṭi* (on the produce?) of dry lands to the tank (?).

Whoever refuses to grant this, or misappropriates it, will incur the sin of killing cows, Brahmans and his parents near the Ganges.

NOTE.—To what family the Mahámaṇḍaléśvara belonged is not apparent.

1. స్వస్తిశ్రీ విజయాభ్యుదయ శాలివాహనశకవరుషంబులు ౧౫౮౪

2. అగునేటి శుభశోభన సంవత్సర జేష్ఠశుద్ధ ౧౪ లు శ్రీమద్రాజాధి

3. రాజ రాజపరమేశ్వర శ్రీవీరప్రతాప శ్రీవీరభుజబలపీర

వేంక

4. డపతిరాయదేవమహారాయలయ్యవారు పెనుగొండనగర

మం

5. దు వజ్రసింహాసనారూఢుండై పృథ్వీసామ్రాజ్యం సేయు

చుండ

6. గాను శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కోమరిజగ్గరాజయ్య

7. దేవమహారాజలయ్యవారు యిమ్మగుంటచెరువుకు ఇచ్చిన

ధ

8. రమశాసనక్రమమెట్లన్నను ఒజరాజయ్య తిరుమలం

9. మగారూ . . . . . ను చెరువుకట్టించి కుండతూ

ములు

10. వెలిచేలపుట్టికుంచ్చాలు యలపడిచెరువుకు ఇచ్చిరి

11. ఇయ్యమని యవ్వరు కీడాడినాను యవ్వరు ఆశిం

12. చినాను గంగ్గకత్త గోవుబ్రాంహ్మలను వధి ఇ

13. ంచిన పాపానబోదురు తమతల్లితండ్రుల వధిఇం

14. చిన పాపానబోదురు.

VENKATAGIRI (25).

[Vazzaváripálem. On the north wall of Vénugópálasvámi temple. Quite illigible. Apparently Telugu.]

VENKATAGIRI (26).

[Vazzaváripálem. (Hamlet Inugunṭa.) Tamil. North wall of Bhiméśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 39th year of the reign of the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva, Uṇḍiyappaḍavaḷavan, the son of Vaḍugappaḍavaḷavan of Perumpúṇḍi, placed an evening lamp (in the temple) of Kéśavaperumáḷ of Iḷuṅguṇḍai in Pákkainádu . . . .

[1] வ்ஹி ஸ்ரீ கு-
[2] லொத்துங்க-
[3] சொழதெவற்-
[4] குயாண்டு ஈடுசூ
[5] ஆவது பெரும்பூ-
[6] ணடி வடுகப்ப [ட]
[7] வளவன் மகன் உ-
[8] ண்டியப்படவள
[9] வனென் பாக்கை-
[10] ணுட்டு இலுங்கு-
[11] ண்டைக்கெஸ-
[12] வப்பெருமாளு-
[13] க்குச்சந்திவிளக்கு
[14] ஒன்றுக்குப்பணர்-
[15] க்கழஞ்சில் யிடை
[16] . . . . . குய

VENKATAGIRI (27).

[Vazzavâripâlem. (Inuguṇṭa hamlet.) Tamil. South wall of Bhîmêśvara temple.]

[This is a fragmentary inscription of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Râjarâjadêva and mentions the temple of Vîmêśvara at Iruṅguṇḍai.]

[1] திரிலோகனைச் சக்கரவத்திகள் ஸ்ரீராஜராஜ தெவ
ற்கு . . . . .

[2] டன் இருங்குண்டை விமெசுரமுடையனையன் . .
. . .

VENKATAGIRI.

NOTE.—Venkatagiri. In the Śiva and Vishnu temples of Venkatagiri town there are numerous inscriptions in Telugu, Tamil, Sanskrit, Mahráthi and Hindústáni. They all belong to the close of the eighteenth century and describe the endowments granted to the temples by various zamíndárs. It has not been thought worth while to print them.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

POSTSCRIPT.

No. 1.

Victory has been achieved by the Holy one! Hail! From (his) residence, the victorious camp Mêtmâtura,—Dharmamahârâja Srî-Simhavarman of the Pallavas,—who are the receptacles of the royal glory of other kings that have been overcome by their valour and who have performed many sacrifices of horses procured according to established rules,—who is of enviable prowess, who wishes to surpass sage-like princes by (his) multitude of good qualities, who wishes to surpass virtue (itself), who (always) meditates on the feet of the Blessed one (Bhagavat), who is the disciple of the feet of the venerable Bappa, who is an excellent worshipper of the Holy one, who belongs to the Bhâradvâja-gôtra,—the great-grandson of the *Mahârâja*, the glorious Vîravarman, who was the most pious one, who acquired by the strength of his arm a great abundance of the penances (peculiar) to the powerful Kshatriyas, who conformed to all (such) injunctions as are prescribed, who was firm ins teadiness (of conduct), who was broadminded and who was the unsurpassed hero on the face of the earth,—the grandson of the high-minded *Mahârâja*, the glorious Skandavarman, who was endowed with great power and success, who subjugated by his prowess the assemblage of kings, who possessed all prosperity produced by devotion to the Holy one and by (his) goodness, who had increased store of religious merit by making many gifts of cows, gold, land, etc., who had skill in ruling people, who was the

fifth Lôkapâla of the Lôkapâlas,—the son of the true-hearted *Yuva Mahârâja*, the glorious Vishṇugôpa, who honored the gods, the twice-born, spiritual preceptors and old men, who was very modest, who possessed brilliant fame (on account of) victories gained in many battles (accompanied by) violence and destruction and who was always ready to uplift virtue (Dharma) from the sin of the Kali age in which it is sunk,—issues the (following) order to the villagers and those in authority at this (village) (*viz.*) all supervisors, favourites and those who carry out orders, at the village of Pîkiri in Muṇḍarâshṭra:—"On the third day of the bright half of the month Âśvayuja of the fifth year of (our) increasing and victorious reign, for the increase of our lifetime, strength and victory, this village, which has been made into a *Brahmadêya*, has been given by us to Vilâsaśarman of the Taittirîya (-śâkhâ), who belongs to the Kâśyapa-*gôtra*, with all immunities, excluding the cultivated lands enjoyed by temples. Accordingly, this village has to be exempted with all immunities (by you); (and you) have to cause it to be exempted (by others also). The wretch who transgresses this, our order is liable to corporal punishment." And here are verses composed by the Ṛishis. [Three imprecatory verses.]

No. 2.

Hail! Victory has been achieved by the Holy one! Hail!

From the victorious (city of) Kâñchîpura,—Dharma-mahârâja Śrî-Kumâra-Vishṇu of the Pallavas,—who are the receptacles of the royal glory of other kings that have been overcome by their valour and who have performed many sacrifices of horses procured according to established rules,—who is devoted to the occupation of pleasing and ruling people and to the vow of truth always; who possesses brilliant fame (on account of) victories gained in many battles (accompanied by) violence and destruction; who is always ready to uplift virtue (*dharma*) from the sin of the Kali age in which it is sunk; who wishes to surpass sage-like princes by (his) multitude of good qualities; who wishes to surpass virtue (itself); who (always) meditates on the feet of the Blessed one (Bhagavat); who is an excellent worshipper of the Holy one; who belongs to the Bhâradvâja (*gôtra*); who is the disciple of the feet of the venerable Bappa;—the great-grandson of the *Mahârâja*, the glorious Skanda-varman, who was endowed with great power and success, who subjugated by his prowess the assemblage of kings, who was the unsurpassed hero on the face of the earth; the grandson of the *Mahârâja*, the glorious Kumâra-Vishṇu, who honored the gods, the twice-born, spiritual preceptors and old men, who was very modest, who had increased store of religious merit by making many gifts of cows, gold, land, etc., who had skill in ruling people, who was the fifth Lôkapâla of the Lôkapâlas, who was true-hearted; the son of the *Mahârâja*, the glorious

Buddhavarman, who possessed all prosperity produced by devotion to the Holy one, whose many virtues vied with (those of) the primeval kings (and) who was broad-minded,—issues the following order to the villagers, all officials in authority and the (king's) favourites in the village of Chandalûru in Karmâka-râshṭra:—"On the fifth day of the bright half of the month Kârttika in the second year of the prosperous and victorious reign, for the increase of our lifetime, strength, victory and wealth, 800 paṭṭikâ of royal land (within) the four boundaries and 432 paṭṭikâ of communal land,—all this land in this village of Chendalûra in the district of Kavachakâra-bhôga (a subdivision) of Kammâka-râshṭra, has been given by us to the learned Brahman Bhavaskandatrâta, a resident of Puṭṭukâkâ, who belongs to the Kauṇḍinya-*gôtra* and followed the Chhandôga-*sûtra*, as a *Brahmadêya*, excluding the cultivated lands enjoyed by temples, with all exemptions. Knowing this, exempt this *Brahmadêya* land with all immunities, and have it exempted (by others also). The wretch who transgresses this, our order is liable to corporal punishment." And here are verses from the Brahmagîtâ [Four imprecatory verses]. Let cows and Brahmans rejoice at this order! May all subjects be happy!

No. 3.

The style and wording of this grant which belongs to the Eastern Châlukya dynasty is very similar to that of ancient Pallava grants. The titles *Mahârâja* and *Sarvalôkâśraya* of the king are mentioned, but his actual name is omitted. The compound after which the name of the king may be expected ends with the word *vijaya-siddhi*. On the seal of the grant the legend is *Srî-Vijayasiddhi*. From these two facts it may be concluded that the name of the king was Vijayasiddhi, which has evidently been omitted by mistake by the writer or engraver. The king was the great-grandson of the glorious Vishṇuvardhana-mahârâja, the grandson of the illustrious *Mahârâja* Indrabhaṭṭârakavarman surnamed Simhavikrama and the son of the illustrious Vishṇuvardhana-mahârâja surnamed Makaradhvaja. His ancestry shows that the king must be identical with Maṅgi-Yuvarâja of other Eastern Châlukya grants, who is known to have reigned for 25 years (*Cir.* Śaka 586–87 to *Cir.* 611–12). It is also possible that the donor of the present grant is a hitherto unknown brother of Maṅgi-Yuvarâja.

The grant portion records the gift of the village of Chendalûru in Kammarâshṭra to several Brahmans of the Kauṇḍinya gôtra and the Chhandôga-śâkhâ.

The names of the donees are peculiar as they end in the word *bôya*. The *Âjñapti* (messenger) of the grant was the glorious Aṇaghavarman, who belonged to the Ayyaṇa family. Then follow two imprecatory verses.

The grant was made on the day of a lunar eclipse in the month Vaiśâkha of the second year of the increasing and victorious reign of the king. The inscription closes with the name of the person who wrote the grant.

INDEX TO APPENDIX I.

PAGE

DYNASTIES, ETC.—

Báṇa 1425
Chálukyan .. .. *ib.*
Chóḷa 1426
Other Rulers of Chóḷa lineage 1430
A certain Darśi dynasty 1446
Gajapati Rulers 1447
Golkonḍa Sultáns .. .. *ib.*
Kákatíya 1448
Chiefs subordinate to the Kákatíyas 1450
Officials under the Kákatíyas 1453
Kocherlakóṭa *Sthala-puráṇa* 1455
Kóna Chiefs 1457
Pallavas and their descendants .. .. *ib.*
Páṇḍyan 1460
Rávéla family 1461
Reḍḍi 1462
Vaitumba Chiefs 1465
Venkaṭagiri Zamindars .. .. *ib.*
Vijayanagar 1467
Governors of Udayagiri 1475
Governors of Koṇḍavíḍu 1477
Other subordinates of the Vijayanagar kings 1478
Yádavaráya Chiefs 1480

APPENDIX I.

NOTES ON VARIOUS DYNASTIES.

BÁṆA DYNASTY.

An indication of the dominion of the Bâṇa dynasty is found in P. 38 under date 967-8 or 968-9. The Bâṇa King is Aggaparázu whose name does not seem to occur elsewhere.

CHÁLUKYA DYNASTIES.

Inscriptions of the Eastern and Western Chálukyans occur but not frequently and they are rarely dated in a Ṣaka year. Those of the Eastern branch seem to be confined to the northern part of the district and it is probable that the south remained outside the limits of its dominion prior to amalgamation with the Chóḷa line.

CP. 19 is of Amma II and gives the usual genealogy. In addition it gives Parachakraráma as a name for Vijayáditya III and describes how, after the death of Vikramáditya, the crown became an object of contest between Yuddhamalla, Rája Mártanda, Kanṭhika Vijayáditya and others until it was assumed by Rájabhíma. It also mentions that Amma II ascended the throne in his twelfth year in Ṣaka 867 (A.D. 945-46).

P. 1 is of the twelfth year of a certain Vishnuvardhana Maháraja but which one is not apparent.

A similar remark applies to P. 2.

C.P. 24 is of the Western Chálukyan Vikramáditya I and is granted in his sixth year, *i.e.*, about 663-64. It is probably the oldest inscription in the collection. It was found in the Nellore taluk but the villages which formed the subject of the grant do not appear in the survey list for that taluk. If it relates to this district, it may be taken as an indication of the dispossession of the Pallavas by the Western Chálukyans.

D. 2 also refers to one of the Chálukyan Vikramádityas.

KG. 12 is a grant for the religious benefit of Mangiruvárázu Sankidévarázu. This looks as if it should be Mangi Yuvarázu Sankidévarázu, but there is nothing to connect him with the Mangi Yuvarája of the Eastern Chálukyan line as our notes do not show that the inscription is in an ancient character.

In O. 57 we find reference to Vijayáditya Mahárája Paramabhaṭṭáraka. It is possible that this is Vijayáditya Bhaṭṭáraka the Eastern Chálukyan.

The name Vijayáditya appears in O. 39, O. 40 and P. 32 also. In the last case the identity of the chief is not apparent; he was a subordinate of Manma Gaṇḍagópáladéva and his date is 1289–90 apparently.

In the case of O. 39 and O. 40 we have clear reference of the Eastern Chálukyan King Vijayáditya III or Gunakenalla. The date of O. 40 seems to be 847–48 and we get a reference to the minister Páṇḍuranga for whom see also pages 123 and 130, volume V, E.I., but both these Ongole inscriptions are partially illegible. We must attribute to the same reign O. 3 which mentions Tribhuvanánkuśa of Véngináṇḍu and, apparently, Páṇḍuranga, the commander of the army. The capture of Kiṭṭepudurgam is also alluded to and this may be a misreading for Kíranadurgam or Kíranapuram. O. 48 also mentions Tribhuvanánkuśa.

G. 54 mention a Pallava king Nandipóttarasar and a grant made under the orders of Chalukkiarasar. It is not unlikely that we have here a reference to the Western Chalukyan King Vikramáditya II who reigned in the eighth century. It appears also that S. M. Bhímarázu Peddanu (Siddana ?) déva Mahárája of P. 7 was a chief of Eastern Chálukyan origin. He is called "descendant of the lineage of S. M. Vímaláditya" and "Chalukya Naráyaṇa" and seems to have been a vassal of the Kakatíya Ganapati. The inscription is apparently of 1260–61. The same person probably is referred to in P. 9 where we find (Bhíma ?) rázu Siddayunnu Rudra Mahádéva.

Kings of the combined Eastern Chalukyan and Chóḷa line appear under the Chóḷas.

CHÓḶA DYNASTY.

Though numerous, the inscriptions of this dynasty are of little interest. Most of them are in Tamil and the title Tribhuvana

Chakravarti is commonly prefixed to the name. As will be seen later on, the same title is used also by certain Chólas not generally recognized as belonging to the main dynasty with which we are at present concerned.

We will now deal in order with the rulers concerned, premising that nothing anterior to Kulottunga I seems to have been found. The three kings first mentioned appertain to the Eastern Chálukyan line as well as to that of the Chólas.

(1) *Kulóttunga I.*—G. 87 is of the 32nd year of this monarch whose *alias* Rájendra Chóla is also mentioned. It is probable that N. 19 refers to the same. It is dated "year 41 day 125" and the king calls himself "Kulóttunga Chóla Pallavaraiyan", referring, presumably, to the overthrow of the Pallavas by his son Ádondai. There seem to be no other inscriptions which can be identified as belonging to this reign except, perhaps, O. 74, but this is of the sixth regnal year and calls the king Tribhuvana Chakravarti a title which, it would appear (page 131, Vol. III, part II, 'South Indian Inscriptions'), had not been assumed by him so early in his reign.

(2) *Vikrama Chóla.*—This king seems to be represented only in G. 94 of the eighth year.

(3) *Kulóttunga II.*—According to page 181 of Vol. III, part II, of 'South Indian Inscriptions,' Vikrama Chóla's date has been brought down to 1135 and it appears that the initial date 1123 for Kulóttunga II entered on page 21 E.R. for 1898–99 has been discarded. In the present collection O. 142 which must refer to this king makes the date of accession 1132–33 or 1133–34.

This is the only inscription which can be definitely assigned to Kulóttunga II, though out of the 48 inscriptions which contain the name of Kulóttunga it is likely that more than one appertain to the second sovereign of that name.

(4) *Rájarája II.*—Our collection seems to fix the initial date of Rájáraja II which must, as O. 51 and O. 59 show, have been 1146–47. This agrees with the date recently settled by Professor Kielhorn (see page 12 E.R. for 1903–04).

As Kulóttunga III ascended the throne in 1178–79, the last year of Rájarája II (assuming that he reigned up to the accession of Kulóttunga III) must be the 33rd and it will be seen from the remarks below under Rájéndra III that Rájarája III cannot

have reigned more than 28 years. But we find here an inscription of the 30th year and another of the 36th year. The last may be a mistake in transcription but the former, if correctly referred to Rájarája II, brings his date to 1175–76. He certainly reigned at least 20 years as shown by O. 59, and seems to be the last of the main line whose inscriptions are found in the northern part of the district. When Rájádhirájadéva comes in is not apparent, if these dates be accepted.

It seems probable to us that Kulóttunga Chóḷa is a mere title borne by a succession of princes and that the Rájarája who reigned for 30 and 36 years is Kulóttunga III.

(5) *Kulóttunga III.*—There are numerous inscriptions of this king who in three inscriptions appears under the name Tribhuvana Víradéva.

His initial date being known, we find an error of one year in the Śaka date of G. 50, if that inscription appertains to this king, and in N. 40 there must be a misreading in the case of the regnal year which should be the twelfth.

N. 57 contains a reference to two regnal years which is not intelligible to us. It is of the cyclic year Pingala "corresponding to the twentieth" (first read as second) "year of Kulóttunga "Chóḷadéva who was pleased to take Madura, Ceylon and the "crowned head of the Páṇḍya king and the fifteenth year of "Kulóttunga Chóḷadéva who was pleased to take the crowned "head of Víra Páṇḍya."

G. 96 gives to some Kulóttunga Chóḷa the *alias* Chokka Náyanár.

The last regnal year given in these inscriptions is the 39th, which brings the reign up to 1216-17.

(6) *Rájarája III.*—The recognized date of accession, viz., 1216-17 is confirmed by V. 1. R. 70 must belong to this reign and the completion of the grant referred to in V. 10 took place in the second year of this king. From R. 65 it seems clear that Rájarája III was also called Kulóttunga Chóḷadéva.

(7) *Rájéndra III.*—If P. 9 of 1257-58 refers to this king, then he too bore the *alias* Kulóttunga Chóḷadéva which, in that case, must have been a mere title assumed as a matter of form on ascending the throne. But it is possible that the reference is to Kulóttunga III and that nothing more is implied than that the

donor was one of his descendants. From P. 7 it appears that the sovereign ruling at the time in the north of the district was the Kákatiya king Ganapati.

The year of accession of Rájendra Chóla III is fixed as 1244–45 by G. 39, G. 85 and U. 48. Also N. 89 shows that he reigned for at least 24 years, *i.e.*, until 1268–69.

The distribution of the inscriptions of the recognized main line of Chóla emperors is shown below :—

Name.	Talak or division.									
	Átmakúr.	Darsi.	Gúdúr.	Nellore.	Ongole.	Podili.	Rápúr.	Súlúrpet.	Udayagiri.	Venkatagiri.
Kulóttunga ...	3	1	12	18	1	1	5	2	...	5
Rájarája	...	...	27	3	2	...	2	5	...	12
Rájendra	...	...	4	1	...	...	...	...	1	...

It will be observed that none of the inscriptions comes from Kandukúr, Kanigiri or Kávali.

We now pass to the consideration of certain other Chóla kings who assume the style Tribhuvana Chakravarti and may be regarded as carrying on the line of Chóla emperors.

(1) The first of these rulers is Irumadi Tirukálattidéva who is said to have ascended the throne in 1278–79 (see G. 45).

(2) The second is Vijaya (or Rája) Ganda Gópáladéva.

According to G. 115, N. 62, N. 71 and N. 74 his initial date was 1291–92, but N. 60 seems to make it 1290–91.

He certainly ruled till 1304–05 and, if KV. 37 relates to the same man, he was ruling in 1309–10. He bore the *alias* Ranganáthan.

A peculiar feature of his inscriptions is that the donor in every case is Madurántaka Pottapi Chóla Ranganáthan *alias* Rája Ganda Gópála. This fact suggests that the Madurántaka Pottapi Chóla also bore the imperial title though, of course, they may be distinct persons.

OTHER RULERS OF CHÓḶA LINEAGE.

We have dealt above with those Chóḷas who bore the imperial title Tribbuvana Chakravarti. We now proceed to a series of rulers who claim to be of Chóḷa lineage but do not arrogate supreme authority. Affairs are complicated by the simultaneous existence of chiefs of Pallava descent. In no case in this collection are distinctive Pallava titles attached to any ruler bearing the name Chóḷa or Chóḍa, for, though the title "lord of Kánchi" is occasionally borne by the latter, it need not be taken to mean more than the alternative title "levier of tribute from Kánchi" which refers to the overthrow of the Pallavas by the Chóḷas. Therefore we have excluded from the lists of Chóḷa chiefs all those who claim Pallava descent but the result is that we have a Pallava Allun Tirukálti and a Chóḍa Allun Tirukáḷattidéva, a Pallava Nallasittarasan and a Chóḍa Nallasittarasan. This co-incidence is sufficiently remarkable to raise some doubt whether the same individual may not have claimed descent from both families, but in the absence of clear proof of this we have thought it safer to assume the contrary.

(1) The first of the subordinate Chóḷa families which we will deal with is that of the chiefs of *Velanáḍu*. A genealogical table of these chiefs appears on page 35, Vol. IV, E.I. Number 16 of that table is Kulóttnuga Rájendra Chóḍa and we meet with him in D. 45, O. 59 and O. 60. The first is dated 1169–70 or 1170–71. The second is three years earlier and from it we gather that he was a vassal of the Chóḷa emperor Rájarája II. The third is of 1166–67 or 1167–68 and gives us the accepted pedigree.

Chóḍa of Velnáḍu
|
Gonka *m.* Subbamámbá.
|
Rájendra Chóḍa,

If KV. 13 refers to the same king, as is possible, we learn therefore that he had two sons called Manma Siddanadéva and Kaḍanalletangadéva (the latter name is probably a misreading) and the former was apparently ruling in 1213–14 or 1214–15. Whether R. 8 refers to the same Manma Siddanadéva under the name Manma Siddarasa Piḷḷaiyár is not clear. If the inscription is of 1213–14, it may well do so but there is some error about the

date. It is likely enough that the Mauma Siddanadéva of KV. 13 is Gonka III who was also called Manma Gonka.

There seem to be no other inscriptions of this dynasty.

(2) The next group to engage attention may for convenience be called the *Madurántaka Pottapi Cholas*, because under this head we have placed all those Chóḍas who bear this title. The manner in which they were connected with each other, with other Chóḍas and with the imperial Chóḷa family is obscure and much time has been vainly spent by us on the attempt to make a consistent classification of the family.

(*a*) *Manmasiddha.*—According to KV. 13 which is dated 1213–14 or 1214–15 Manma Siddanadéva was the son of Rájendradéva Chóḍa who might be the Velnáḍu chief of that name but KV. 40 which bears no date makes Manma Siddhi Déva Chóḍa the son of Jagadobba Ganḍa Kámayadéva. Apparently, then, two Chóḍas bore the name Manmasiddharasa but we cannot place them for want of a date to KV. 40. R. 39 gives 1242–43 or 1243–44 and the additional name Tilaka Náráyaṇa. The date of G. 39, so far as it relates to Manma Siddharasa, may be taken as 1258–59. KV. 43 is of 1262–63 or 1263–64. The Bhujabala Víra Manma Siddayadéva of KR. 60, 61 and 63 is probably the same and the dates are 1257–58 or 1258–59, 1258–59 or 1259–60 and 1261–62. V. 19 seems to give 1233–34 for Chálukki Náráyaṇa Manmasittiyarasar of Periyamunoppúr which is the modern Mópúru in Venkatagiri division. This last inscription may belong to a different family but the dates 1242–43 or 1243–44, 1257–58 or 1258–59, 1258–59, 1258–59 or 1259–60 and 1261–62 probably refer to the same individual. There remains G. 86 which must be of 1213–14. This states that M. P. C. Manmasittarasan married Páchchaldéví, daughter of Rájarájapaṭṭai Pettarasan, lord of the middle country. It is probable that KV. 13 and G. 86 relate to the same man.

It seems then that we have—

(1) M. P. C. Manmasiddharasa son of Rájendradéva Chóḍa 1213–14.

(2) Chálukki Náráyaṇa Manmasittiyarasar of Periyamuṇoppúr (a different family ?) 1233–34.

(3) M. P. C. Manmasiddharasa called also Tilaka Náráyaṇa and Bhujabala Víra (the son of Kámayadéva ?) about 1243–44 to about 1261–62.

(*b*) *Tirukkáḷattidéva.*—Of princes of this name there seem to be several. The first appears to be the one referred to in R. 8 where he is called Piḷḷaiyár and described as the son of Manumasiddarasa. The date is probably 1213–14. The same person may be referred to in N. 101 of 1208–09 where he is called Madurántaka Pottapi Chóḷa; in R. 47 of 1210–11 or 1211–12 where he is called "lord of Orayúr, Jagadobbaganḍa, Bhujábala," etc.; in KR. 29 of 1209–10; in R. 66 which is of 1215–16.

A second prince perhaps is referred to in the following group:—

KV. 38 dated 1227–28 or 1228–29 where we have Ganḍa Gópála Tirukáḷadéva Chóḍa; S. 12 which must be of 1228–29; KV. 45 dated 1229–30 or 1230–31 where the same person appears under the misreading Ganḍa Gópála Dípakaltidéva; KV. 47 of the same date; R. 65 which is probably of 1231–32 and where, as in S. 12, he receives the title Madurántaka Pottapi Chóḷa; G. 60 of 1228–29 alludes to the same prince. As to G. 77 it has the peculiarity of being dated in the regnal year of the Madurántaka Pottapi Chóḷa instead of that of the Chóḷa emperor. If it refers to this Tirukálattidéva, then he had the prefix Allun. If it refers to the Allun Tirukkálatti who follows, then that prince also had the *alias* Ganḍa Gópála. Possibly a single individual ruled from 1228–29 to 1252–53 or thereabouts. It is perhaps a distinct prince who appears in the following inscriptions where he is distinguished by the prefix Allun:—

KV. 25 of 1243–44 or 1244–45 where Allun Tirukálati appears as Allun Tirakaḍgati in the transcription; U. 3 of 1244–45 which is a grant for the benefit of two persons, one, Bhujabala Chóḍa Tirukaltidéva who is given the usual Chóḍa birudas, and the other, Alu Tikarázu Tirukáḷadéva; U. 14 of 1245–46 mentions Chóḍadéva Tirukáltidéva with the usual birudas and also one Aludidlayyadéva (*read* Alu Tikkayyadéva?); A. 7 of 1246–47 tells us that Allu Tirukáḷatidéva ruled at Kánchi and that his father-in-law was Tirukáḷa Mahárája; R. 20 of 1247–48 gives Alu Tirukáḷadéva Chóḍa as ruling sovereign and mentions his younger brother Vijayádityadéva; U. 48 of 1252–53 is a grant by Tikkayadéva who is called Pasáhita. It is not unlikely that the S. M. Ganḍa . . . yadéva Chóḍa Mahárája who, according to KG. 11, was ruling at Nellore in 1254–55 was Ganḍa Gópála *alias* Allun Tirukáḷattidéva. The connection between the different parties mentioned in this

last group of inscriptions is not clear. The ruling prince from 1243–44 or 1244–45 to 1252–53 (or 1247–48 at all events) seems to have been Allun Tirukáḷattidéva, but there were in existence at the same time his father-in-law also called Tirukáḷa and a second person called Alu Tikkarázu Tirukáḷadéva or Alu Tikkayadéva. It has already been mentioned that there is a Pallava-descended chief called Allun Tirukkálti or Allun Tikka. He is mentioned in N. 16, dated 1182–83 and also in N. 15.

(*c*) *Nallasiddha.*—KV. 39 and R. 36 bear Śaka dates. The latter is of 1216–17 or 1217–18 and gives the common Chóḍa titles. The former is of 1207–08 and gives us the information that Nalla Siddha was the son of Yerra Siddhiśvara and Śrí Dévi and the grandson of Béta and further that, although Nalla Siddha was the anointed king, his younger brother Tammu Siddha was the actual ruler of the country.

The dates of G. 1 and N. 85 are uncertain. The dates of other inscriptions which contain the name, coupled sometimes with the title Madurántaka Pottapi Chóḷa, are R. 4, 1200–01; G. 34 and G. 76, 1204–05 (the latter names his descendant Mayilamadévi Pattarasa); N. 67, 1208–09; and A. 18, 1212–13 (in this he is spoken of as being "of Nellore").

The dates of Nallasiddharasa thus range from 1200–01 to 1216–17 or 1217–18.

It is possible that N. 100 refers to this king but his father's name there appears as Chóḍéśvara. This disagrees with KV. 39 and we must conclude either that there were two Nalla Siddhis or that Chóḍéśvara in N. 100 is merely used loosely in the sense or "Chóḍa Chief." It is rendered probable by KR. 26 that there were two kings called Nalla Siddhi. According to that inscription one Vallu Rája and other petty Yádava chiefs of the northern part of the district agreed to take Pákinádu on a grazing lease from king Nalla Siddhi of Nellore. They failed to pay the sum due and Nalla Siddhi attacked and defeated them. The date of the battle is given as S.S. 1170 Káḷayukti. If we read S.S. 1180 Káḷayukti we get 1258–59. As already mentioned S. 2 calls Nallasittarasan a Pallava and we have therefore treated that person separately. No date is given in this inscription.

(*d*) *Errasiddha.*—As already stated, KV. 39 of 1207–08 relates to Nalla Siddha, son of Errasiddha. This person is clearly

distinct from the Errasiddha of A. 38 which is of 1216–17 or 1217–18 and which gives the prince the titles Śríman Mahámaṇḍaléśvará, lord of Orayúr, Ayyana Singha, Bhujabala Víra, levier of tribute from Kánchi and so on. It adds that the protector of his kingdom (Pratipálaka) was one Gollapayiṇḍi Biyyapa Náyaka.

The other inscriptions of Errasiddha do not bear Śaka dates but the regnal years show that they are of 1223–24, 1225–26 and 1226–27 (see R. 38, G. 59 and G. 58). R. 38 calls him Madurántaka Pottapi Chóḷa and implies that he ruled at Nellore. G. 58 mentions his brother-in-law Siddarasa V. 7 and V. 11 seem to imply that Errasiddha was subordinate to a certain Yádavaráyan or Rája Malladévan of Eastern Chálukyan lineage who is dealt with elsewhere. V. 11 bears as date some year of Kulóttunga Chóḷa. This must be Kulóttunga III and the year is doubtless his last because, otherwise, we should have the reigns of Errasiddha and Nallasiddha overlapping. This is made clear by V. 10 which relates to Errasiddha under the name Bhujabalasiddharasa and is of the 39th year of Kulóttunga III.

A. 45 may relate to this ruler.

(*e*) *Peddarasa.*—We find in N. 111 which bears date 1203–04 or 1204–05 a reference to Madurántaka Pottapi Chóḷa Peddarasa and it is possible that he is the Pattarasa who, according to G. 76, was the son of Nallasiddha.

(*f*) *Tammusiddha.*—We find from KV. 39 that this chief was the younger brother of Nallasiddha and acted as regent for him. The date of that inscription is 1207–08, but Tammusiddha is mentioned earlier, viz., in N. 72 of 1203–04, where he is styled Madurántaka Pottapi Chóḷa. N. 75 also relates to him and his ancestor Béta is there called Bédabhanátha (*read* Bédabhúnátha ?).

(*g*) *Gaṇḍa Gópála.*—It has already been stated that between 1290–91 or 1291–92 and 1304–05 or 1309–10 there was ruling a certain Tribhuvana Chakravarti Gaṇḍa Gópála *alias* Ranganáthan and that along with him there existed a person of the same name styled Madurántaka Pottapi Chóḷa and it has been suggested that they were identical.

There was also a certain chief of Pallava origin who bore the name Vijaya Gaṇḍa Gópála as indicated by A. 25, dated 1284–85 or 1285–86. He is dealt with separately under the Pallavas.

It has further been mentioned that Gaṇḍa Gópála was an *alias* of the M. P. C. Tirukkálattidéva who was ruling in 1227–28 or 1228–29 and two or three years later and that it was also an *alias* of Allun Tirukálattidéva who may have been the same chief or his successor.

We find also in KR. 62 S. M. Immaḍi Gaṇḍa Gópála Vijayáḍittadéva Mahárája who may be the S. M. Immaḍidéva Mahárája of KG. 24 (1268–69) and, if so, was of Pallava origin.

Further, we have in N. 31 mention of Manuma Gaṇḍa Gópaladéva. The Śaka date is given as *rasanadrikòhu* equivalent to 1206. The cyclic year is Táraṇa which agrees with S.S. 1206, expired or A.D. 1284–85. The regnal year is the third; so we learn that Manma Gaṇḍa Gópáladéva ascended the throne 1282–83. In the list of Chóḍas on p. 18 of E.R. for 1899–1900 the last name is Manma Gaṇḍa Gópála with date S.S. 1219. It will however be observed that, according to A. 25, a Vijaya Gaṇḍa Gópála of Pallava origin was ruling in 1284–85 or 1285–86, and so far as the wording of N. 31 is concerned, it might relate to this chief. P. 32, which seems to be of S.S. 1211, may refer to the same person.

Finally G. 50 gives another Madurántaka Pottapi Chóḷa Rája Gaṇḍa Gópálan *alias* Ranganáthan ruling in 1192-93 or 1193–94 under the emperor Kulóttunga III.

The identity of the Víra Gaṇḍa Gópáladéva of G. 67 is not certain and a similar remark applies to the [Vijaya Gaṇḍa] Gópáladéva of S. 8.

(3) *Certain miscellaneous Chóḷa chiefs.*—Under this head we group various persons who claim Chóḷa descent but who do not bear the title Madurántaka Pottapi Chóḷa although it is likely enough that they belong to the family of the Madurántaka Pottapi Chóḷas.

(*a*) A. 29 of 1275–76 probably refers to a Chóḍa when it says that S.M. (Náne?) déva Mahárája was ruling as universal sovereign at Nellore.

(*b*) P. 22 is undated, but the character appears to belong to the 10th century or thereabouts. It is a grant by Tóṇḍayya Rázu "the ornament of the race sprung from the solar dynasty, belonging to the Káśyapa gótra and sprung from the lineage of Karikhala."

(*c*) O. 125, which may be of 1277–78 or 1337–38, mentions S. M. (Nila ?) Kaṛtha Chóḍadéva Maháraja.

(*d*) D. 38 of 1166–67 or 1167–68 mentions S. M. Pantadéva Chóḷa Maháraja.

(*e*) N. 40 of 1189–90 or 1190–91 refers to king Siddhi who evidently bore the title Madurántaka Pottapi Chóla but which Siddharasa is referred to is not clear as the inscription has been defaced. The Śaka date is not clearly as 1112. The regnal year was first read as 32nd of Tribuvana Chakravarti Kulóttunga Chóḷadéva who took Madura and the head of the Pandya: on further inspection *in situ* the year is reported to be the 14th. Probably we should read 12th and refer the inscriptiou to the time of Kulóttunga III.

(*f*) O. 55 of date 1426–27 gives us a king of the solar race called Vira Amala (*read* Ábala or Obala ?) the son of king Núnka, and O. 56 of the same date is a grant for the merit of the Vijayanagar king Viḷaya Bukka by Víra Âm Bhúdeva *read* Víra Abaladéva ?) Chóḍa son of S. M. Vennu Sambeṛa Álamaṇḍala Núkayadéva Chóḍa Tribhuvana.

O. 85 relates to same family for, under date 1428–29, it gives—

Tirumala Rázu *m.* Peddamadévalamma.

S. M. Tribhuvana Vennu Sambáṭa Álamaṇḍala Anavótayadéva Chóḍa. *m.* Chennamadévalamma.

Gangayadéva Chóḍa (donor).

It does not seem possible to identify the Núnka and Obala of the above inscriptions with the persons of the same name in D. 13.

(*g*) *Singayadéva Gaḍidéva.*—In D. 24 of 1267–68 we find mention made of "S. M. Singayadéva Gaḍidéva who is the sovereign of the earth, on whose feet the eyes of Trilóchana and other kings are set, the jewelled lamp of the race of Karikála, lord of Orriyúr, the Tripura Trinétra of Kánchi, of the Kásyapa gótra." Reference is at the same time made to "Rudramahárája, the ruler of Koṇḍavíḍu in the kingdom."

This Singayadéva is clearly a Chóḍa and presumably he was a vassal of the Rudra Maháraja who is so casually mentioned.

Contemporaneous with this Singayadéva was another ruler of the same name who has been referred to under the sub-head "The

Chakra Nárâyaṇa line" under the head "Certain chiefs subordinate to the Kákaṭíya kings." There is apparently nothing to suggest that the Chakra Nárâyaṇa chiefs were Chóḍas beyond the fact that one of them bears the *biruda* "Bhujabala." We assume, then, that the two Singa (or Singaya) dévas are distinct.

(*h*) *Vijayáḍityadéva.*—A. 55 mentions that Malidéva Mahárája (date 1290–91) was the son of S. M. Vijayáḍityadéva Mahárája. R. 20 of 1247–48 mentions that Vijayáḍityadéva Chóḍa Mahárája was the younger brother of the ruling chief Śrímat Alu Tirukáladéva Chóḍa Mahárája.

P. 32 is of doubtful date but seems to be of 1288–89 or 1289–90. It mentions a Vijayáḍityadéva Mahárája on whom are conferred certain partially defaced titles and who made a grant for the religious benefit of Manma Gaṇḍa Gópáladéva Mahárája.

D. 43 (date uncertain but may be of 1150–51) mentions S. M. Vijayáḍityadéva Mahárája, a descendant of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu. This person is dealt with under the Pallavas.

The first three inscriptions seem to give—

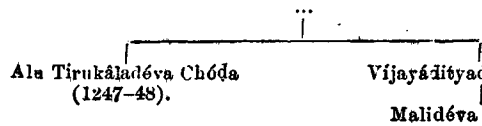

(*i*) *Malidéva or Malladéva.*—O. 142 is of Śaka 1070 (1147–48 or 1148–49) and the 16th of Tribhuvana Chakravarti Kulóttunga Chóḍadéva. It records the grant of a village in Kammanáḍu which was under the rule of S.M. Tribhuvana Malladéva Chóḍa Mahárája. D. 69 under date 1217–18 or 1218–19 gives the following titles to S. M. Abhidéva Malidéva Mahárája—Paramêśvara, ornament of the Pallava family, of the Bháradvája gótra, whose flag is a club, lord of Kánchi, whose crest is the bull, who is descended from Mukkanṭi Káḍveṭṭu (dealt with under the Pallavas). O. 17 (2) of 1226–27 or 1227–28 mentions S. M. Mallidéva Chóḍa Mahárája, whose lotus feet are adorned by the prostrations of Vilóchana, Trilóchana, etc., who shines like a gem in the family of Karikála. K.R. 22, dated 1236–37 or 1237–38, mentions one Mallidévarája along with Chikkirája and Chóḍadéva Chóḍa Mahárája. A. 55, dated 1290–91, is a grant by one Pinnama Náyaka who is described

as grandson of Badhya Madrarázu, the lord of Orayúru. The grant is of a village called Bayiṇḍipáḍu in the kingdom of S. M. Malidéva Mahárája, the son of S. M. Vijayáḍityaḍéva Mahárája.

D. 6 of 1290–91 or 1291–92 mentions a grant by . . . . Chóḍa Malidéva Mahárája for the merit of Pratápa Rudra Mahárája.

O. 66 mentions Betruma Náyaka the prime minister of Mahámaṇḍaléśvara Mallidéva Chóḍa Mahárája.

D. 13 mentions a certain Vémula Malidéva, who is referred to elsewhere.

In G. 67 (Tamil) we have a reference to one Mallidévarasan *alias* Tyágasamudrapaṭṭai, the date being 9th of Víra Gaṇḍa Gópáladéva.

O. 19 of 1152–53 or 1153–54 mentions S. M. Tribhuvanaḍéva Chóḍa Mahárája of the race of Karikála and this may be Tribhuvana Malladéva.

Our present inscriptions give us—

(1) Tribhuvana Malladéva Chóḍa ruling Kammanáḍu in 1147–48 or 1148–49 and 1152–53 or 1153–54.

(2) Abhidéva Malidéva ruling in 1217–18 or 1218–19 and claiming descent from the Pallavas and Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.

(3) A Mallidéva Chóḍa claiming descent from Karikála and dated 1226–27 or 1227–28.

(4) A Mallidéva of 1236–37 or 1237–38 who seems to have had a relative called Chóḍaḍéva Chóḍa on the throne.

(5) Malidéva, the son of Vijayáḍityaḍéva, ruling in 1290–91 and (if D. 6 refers to the same man) a subordinate of the Kákaṭíya king Pratápa Rudra.

(*j*) *Mummayaḍéva Choḍa.*—N. 104 of 1551–52 says that certain grant was made under the orders of the invincible Śrí Mahámaṇḍaléśvara Paricheja Mummayaḍéva Chóḍa Mahárája. It is not, however, clear what position this person occupied, for the sovereign was Sadáśivaḍéva and the grant was made in Udayagiri *rájyam* which formed a part of the territories under Rámarájayya Tirumalayyaḍéva and which was ruled by a governor called Bayacha Rájayya. Apparently the Chóḍa occupied some position subordinate to the great Vijayanagar officer Tirumalayyaḍéva.

(*k*) *S. M. Haridéva Chóḍa Mahárája* of the race of Karikála appears in D. 28 under date 1254–55. If, as is probable, the donor of D. 25 also was Haridéva Chóḍa, then he was a vassal of the Kákaṭíya king Gaṇapati.

(*l*) *Manuma Gaṇḍa Gópáḷadéva.*—The Tamil and Sanskrit inscription N. 31 bears an uncertain date and it is possible that the inscription consists of two separate parts. If, however, the Ṣaka date is correct and applies to both parts, then the year 1183–84 or 1184–85 was the third year of one Manuma Gaṇḍa Gópáḷadéva. There is, however, a wide discrepancy between the Ṣaka and cyclic years and probably the Ṣaka date should be 1206 and the date of our era 1284–85.

The name re-appears in P. 32 which is apparently of 1288–89 or 1289–90. Therein S. M. Vijayádityadéva Mahárája, to whom various titles are attached, makes a grant for the religious benefit of S. M. Mahámaṇḍalika Dánava Murári Aríráya Gaṇḍa Gópáḷa rahutta . . . . Manuma Gaṇḍa Gópáḷadéva Mahárája.

It is possible that this is the son of Nallasiddha who appears with the Ṣaka date 1219 on p. 15 of E.R. for 1899–1900.

(*m*) *Pottapi Nanni Chóḍa.*—According to D. 48 (1145–46) and D. 49 (1166–67) Pottapi Nanni Chóḍa appears in the following pedigree :—

Pottapi Nanni Chóḍa.
|
Venka.
|
Káma.
|
Balli of the race of the Sun and Karikála.

The undated inscription O. 117 seems to be one of the same Nanni Chóḍa. A Manni Choḍa appears in the genealogy in O. 92.

(*n*) *Venka.*—This person, the son of Pottapi Nanni Chóḍa, seems to be referred to only in D. 48 and D. 49.

(*o*) *Káma.*—A grandson of Pottapi Nanni Chóḍa of this name appears in D. 48 and D. 49. The name appears in the following inscriptions also :—

O. 90, dated 1186–87 or 1187–88, is a grant of two villages by S. M. Kámana Chóḍa Mahárája "on whose feet the eyes of Trilóchana and other kings are set; the jewelled lamp of the race of Karikála; the goad to wicked princes."

O. 120 of 1217–18 is a grant by Chóḍadéva Chóḍa Mahárája, son of Mahámaṇḍaléśvara Kámaya (Mahárája ?); who has the titles "Jagadobba Gaṇḍa, Kírti Náráyaṇa, Páráyaṇa, Chandraśékhara, of the Káśyapa gótra, ruler of Vorayúripura, the goad to hostile kings."

KV. 40 (undated) gives us S. M. Manma Siddhi Déva Chóḍa Mahárája, the son of S. M. Jagadobba Gaṇḍa Kámayadéva Mahárája.

(*p*) *Balli Chóḍa*.—Appears under date 1145–46 and 1166–67 in D. 48 and D. 49 as the great grandson of Pottapi Nanni.

He appears also with the usual titles in D. 68 which is apparently of 1147–48.

O. 91 (undated) mentions Śrímat Ujvala Chóḍa Balaya Chóḍa Mahárája with the titles Kírti Náráyaṇa and Jagatkarta.

An earlier Balle Rázu, also of the Chóḍa family, appears in O. 92 of 1087–88 or 1088–89 in the following pedigree :—

Chági Venkana.
|
Balle Rázu.
|
Kantruvankya Rázu.
|
Nanni Chóḍa.
|
Rájamáhéndra Po[te]pi Chóḍa.

(*q*) *Chóḍadéva*.—He appears in O. 120 of 1217–18 with the usual titles as son of Kámaya.

KR. 22, dated 1236–37 or 1237–38, relates to Chóḍadéva Chóḍa Mahárája in conjunction with Mallidévarája and Chikkirája.

(*r*) *Pótayadéva*.—We get S. M. Pótayadéva Chóḍa Mahárája under date 1254–55 in KG. 11. Apparently Gaṇḍa Gópáladéva Chóḍa was his overlord.

(*s*) A group of inscriptions from Penṭrála in Kandukúr taluk next claims attention.

These are summarized below :—

KR. 60, dated 1257–58 or 1258–59, is a grant to a priest by S.M. Bhujabala Víra Manma Siddayadéva Mahárája.

KR. 61 is a similar grant of 1258–59 or 1259–60 made for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Víra Manma Siddayadéva Chóḍa by S. M. Alláḍu Suddhadéva Mahárája grandson of Podakanúri Siddi Rázu a descendant of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.

KR. 62 of 1259–60 or 1260–61 is a similar grant for the prosperity of the kingdom of S. M. Immaḍi Gaṇḍa Gópála Vijayáditta-déva by Madusúdhanadéva Mahárája grandson of S. M. Andalúri Vijayaditta Déchini of the race of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.

KR. 63 of 1261–62 is a similar grant for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Víra Manma Siddayadéva Chóḍa by Siddama Dévulu Vijaya Dévanḍu, son of S. M. Ka . . . . ráya Bhímadéva Mahárája of the race of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.

KR. 64 of 1267–68 is a grant by S. M. Bijji Rázu Siddaya-déva Chóḍa Mahárája.

KR. 65 of 1268–69 is a grant by Gaḍidéva Rázu, son of S. M. Sáhattumalla Perumánḍidéva Chóḍa Mahárája.

KR. 66 of 1269–70 is a grant by S. M. Bhíma Rázu Siddaya-déva Mahárája.

The above inscriptions seem to give us a Chóḍa ruler called Víra Manma Siddayadéva *alias* Immaḍi Gaṇḍa Gópáḷa Vijayáditya-déva reigning in 1257–58 or 1258–59 to 1261–62. He may have been followed by Bijji (or Bhíma ?) Rázu Siddayadéva with dates 1267–68 and 1269–70.

Where Perumánḍidéva Chóḍa would come in is not clear. His son Gaḍidéva is not, apparently, the Singayadéva Gaḍidéva of D. 24.

The connection between the various descendants of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu who are mentioned in these inscriptions is not apparent.

The Siddana Dévulu Vijaya Dévanḍu, son of Bhímadéva Mahárája, and descendant of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu who appears in KR. 63 under date 1261–62 is apparently not the S. M. Bhímarája Peddami (*read* Siddana ?) déva Mahárája of P. 7 dated apparently, 1260–61. This latter person is described as a descendant of S. M. Vimaláditya and as "Chálukya Náráyaṇa" and he dates his grant in the reign of Kákaṭiya Gaṇapatidéva whose vassal he evidently was.

(*t*) O. 148 relates to some Chóḷa chief whose name may have been Mádaya Narasimhayya. He is called the possessor of universal sovereignty obtained by king Karikála Chóḍa, possessor of the symbols of the cloud, the umbrella, the white wing (?), the chámara, the álaveṭṭa etc., heralded by a conch, Iruvettuganḍa,

Ráya Gaṇḍa Gopála, supreme lord of the Nallambhaṭṭu (Noḷamba ?) country, Aruvattu Gaṇḍa, Ráyanáyankavíṭí, etc.

(4) We may now sum up the facts set out in the preceding sub-heads (2) and (3) regarding the Chóḷas or Chóḍas in Nellore district excluding the main line and the Velnáḍu family. The inscriptions come from all parts of the district but are rare from the northern parts. There the Chóḍas seem to have been at one time in subordination to the Kákaṭíya kings but in the south they seem to have generally acted as viceroys to the Chóḷa emperors. The later members were doubtless subject to the Vijayanagar dynasty. The title borne by the principal members of the group shows that they derive descent from a person connected with Pottapi who had acquired renown in war against the Páṇḍyans. Pottapi has not hitherto been identified and we have found nothing to settle the site of that town but one of these inscriptions mentions that the Pottapi náḍu was in Jayankoṇḍamaṇḍalam which included the southern part of the district. Some of the Chóḍas seem to have made Nellore town their capital: others apparently ruled at Kánchi. We do not find anything to support the view that they had any special connection with Kandukúr (see p. 19 E.R. for 1889–90). Below is a list of the various Chóḍas mentioned in sub-heads (2) and (3) *supra* with their dates where ascertainable; doubtless some of those who appear in the list did not themselves occupy positions of authority :—

Mádaya Narasimhayya (?)	....
Tóṇḍayya Rázu	perhaps 10th century.
Chagi Venkana	....
Ballerázu	....
Kantru Vankya Rázu	....
Nanni Chóḍa	....
Rájamáhéndra Po[te]pi	circ. 1088–89.
Pottapi Nanni	....
Venka	....
Káma	....
Balli	1145–46, 1147–48 (?).
Tribhuvanamalladéva	circ. 1148–49 and circ. 1153–54.
Panṭadéva	circ. 1167–68.
Kámaya	1166–67 and circ. 1187–88.
Siddhi	circ. 1190–91 (doubtful).

M. P. C. Gaṇḍa Gópála *alias* Ranganáthan	circ. 1193–94.
Béta	....
M. P. C. Errásiddha	....
M. P. C. Nallásiddha, son of Errasiddha and grandson of Béta ..	1200–01 to circ. 1217–18.
M. P. C. Tammusiddha, brother of and regent for Nallasiddha ..	1203–04 and 1207–08.
M. P. C. Peddarasa	circ. 1204–05.
M. P. C. Tirukkálattidéva, son of Manmasiddharasa	1208–09 to 1215–16.
M. P. C. Manmasiddharasa, son of Rájendradéva Chóḍa	1213–14.
Chódadéva Chóḍa, son of Kámaya..	1217–18.
Manmasiddhidéva, son of Kámaya	....
M. P. C. Errasiddha..	circ. 1217–18 to 1226–27.
Mallidéva	circ. 1227–28.
M. P. C. Tirrukkálattidéva *alias* Gaṇḍagópála	circ. 1228–29 to 1231–32
Mallidéva with Chódadéva Chóḍa ruling	circ. 1237–38.
M. P. C. Manmasiddharasa ..	1234–44 to circ. 1261–62.
M. P. C. Allun Tirukkálattidéva *alias* Gaṇḍagopála	circ. 1244–45 to 1247–48 or 1252–53 or 1254–55.
Vijayádityadéva, brother of the above	....
Alu Tikkayadéva	....
Pótayadéva	1254–55.
Haridéva	1254–55.
M. P. C. Nalla Siddhi, son of Chóḍéśvara(?)	circ. 1258–59.
Vira Mana Siddayadéva	circ. 1259–60 and 1261–62.
Immadi Ganḍa Gópála Viyayádittadéva (?)	circ. 1260–61.
Singayadéva Gaḍidéva	1267–68.
Bijji (Bhīma?) Rázu Siddayadvéva	1267–68.
Chauhattamalla Perumáṇḍidéva ..	....
Gaḍidéva Rázu, son of Perumáṇḍidéva	1268–69.
Bhīma Rázu. Siddayadéva ..	1262–70.
(Náne?) déva	1275–76.

Manuma Ganḍa Gópáladéva ..	ascended 1282–83. (doubtful) and circ. 1289–90.
Malidéva, son of Viyayádityadéva.	circ. 1289–90 (?). 1289–90 (?) and 1299–91.
M. P. C. Ganḍagópála *alias* Ranganáthan	circ. 1291–92 to 1303–05 or 1302–10.
(Nila?) Kantha Chóḍadéva ..	1337–38 or 1277–78.
Vennu Sambáta Alamandala Nukayadeva	....
Vira Amala (Obala?)	1426–27.
Tirumala Rázu	....
Tribhuvana Vennu Sambeta Alamanḍala Anavotayadéva Gangayyadéva	1428–29.
Paricheju Mummayadéva	1551–52.

Some of the names in the above list are to be found in the table on p. 18 of E.R. for 1899–1900, but the construction of a genealogical tree out of the materials available seems impossible.

(5) *Other Chiefs Subordinate to the Chóḷas.*—P. 9 of 1257–58 mensions S. M. Mádádidévundu, a subordinate of Kulóttunga Chóḍadéva. The latter may, possibly, be Rájéndra Chóḷa III. The former receives various titles, but it is not clear to us how he should be classified.

(6) Further information regarding the complicated lines of chiefs referred to in paragraph 4 above appears below. The chiefs herein referred to prefix to their names the name of a Chóḷa emperor followed by the word "Paṭṭai." Mr. V. Venkayya has explained to us that this word must be taken to indicate subordination to the emperor whose name is used in conjunction with it. Several of the chiefs concerned may be identified with rulers mentioned in the list appearing in paragraph (4) *supra*. The word 'Paṭṭai' is preceded by the name Kulóttunga Chóḷa in one case, by the name Rájarája in other cases and in G. 67 and S. 12 by the name Tyágasamudra. The former, G. 67, is of the 9th year of Víra Ganḍa Gópáladéva who was no doubt of Chóḷa lineage though his identity is not certain. In this we have Tyágasamudra Paṭṭai Mallidévarasan. S. 12 is of the 13th of Tribhuvana Chakravarti Rájarájadéva who is probably Rájarája III., in which case the date is 1228–29. It gives us Tyágasamudra

Paṭṭai Vímarasan and it seems to say that he was lord of Ayódhyá and that he made a grant in the kingdom of Madurántaka Pottapi Chóḷa Gaṇḍagópála *alias* Tirukkáḷattidéva.

As regards the inscriptions which relate to chiefs bearing the prefix Rájarája Paṭṭai, they are as follows :—

G. 53 is of the 26th of Kulóttunga Chóḷadéva who took Madura and the crowned head of the Páṇḍyan, so the date may be put at 1203–04. This is a grant by Peddarasar, the son of Rájarájapaṭṭai Vattiyarasar, and the birudas given are "lord of the Paṇámaṇḍalam, lord of Ahischatra, Ṣivapádṣékhara, of the Átriya gótra."

G. 86 is of the 36th year of Tribhuvana Chakravarti Tribhuvana Víradéva who is, no doubt, Kulóttunga III. The date is thus 1213–14. It is a grant by Rájarája Paṭṭai Sittarasan, the son of the provincial chief of the Mattimadésam Rájarájapaṭṭai Pettarasan, and mentions his elder sister Páchchaldévi the wife of Madurántaka Pottapi Chóḷa Manuma Sittarasar. It is not clear whether Peddarasa was still alive at the time. Thus we get :—

Rájarájapaṭṭai Vattiyárasar.

Rájarájapaṭṭai Peddarasa (1203–04).

Páchchaldévi *m.* Madurántaka Pottapi Chóḷa Manma Siddharasa.

Rájarájapaṭṭai Siddharasa (1213–14).

From G. 92, which is of the same date as G. 86, we find that the aforesaid Siddharasa married Irumaḍi Ṣríyá Dévi, the daughter of a Chóḷa of Uraiyúr called Ṣúraḷvár Kaṭṭidévar.

In the following case we have the prefix Kulóttunga Chóḷa Paṭṭai :—

G. 78 is of the 18th year of Rájarájadéva "who took Madura and the head of the Páṇḍyan." It is a grant by Siddharasa, son of Kulóttunga Chóḷa Paṭṭai Ṣékharadéva, lord of Ahischatrapura and the middle country and Paṇamaṇḍalam, of the Átriya gótra and bearing the biruda Ṣivapádṣékhara.

If the Rájarája herein referred to is Rájarája III., then the date is 1233–34. It is not clear whether the Kulóttunga Chóḷa Paṭṭai Sékharadéva herein mentioned as the father of Siddharasa is the same as the Pattarasa of G. 86.

On p. 210, Vol. IV, E.I., it is stated that Ahichchhatra is Rámnagar and on p. 230, Vol. III, E.I., it is stated that Sinda, the eponymous ancestor of the Sinda dynasty, a descendant of the Serpent-king, was born at that place. That family bore the Phaṇipatáká or Nágadvaja which seems to be recalled by the statement in our inscriptions that the chiefs referred to therein were lords of the Phaṇamaṇḍalam.

Regarding the term "the middle country" see p. 169 *et seq*, Vol. XXII, I.A, from which it appears that it lay north of the Vindhyas.

A DARŚI DYNASTY.

D. 13 is an inscription of Rákshasa and S.S. 1317. If we should read S.S. 1357, the date will be 1435–36. It relates to the construction of a tank by S. M. Ásnadéva Mahárája in the name of his mother Áryamadévi and traces his pedigree from Gonkarázu who receives the following *birudas* amongst others :—

"Supreme lord of kings; Parama Bhaṭṭáraka; descendant of the race of Panéndra; having as emblems the elephant, crocodile, serpent and boar; having as emblem the moon adorned with a serpent; belonging to the lunar race; of the Vishnu family; of the Hárita gótra; he who planted pillars of victory in the mountains to the east and west of the Mahánadi river; lord of the three worlds; descendant of the race of Nága; vanquisher of three kings; Britti Manivvara Gaṇḍa".

The line of descent is—

Gonkarázu *m.* Sandhyádéví.
|
Manabalidéva.
|
Nága.
|
Póta.
|
Vémula Malidéva
|
Núnka.
|
Ásnadéva (donor —1435-36?).
|
Núnka.
|
Obalayya.

The grantor seems to be the antepenultimate chief, because he assigns a village for the religious benefit of his son Núnka.

In the last part of the inscription the donor's mother is called Lakshyamadévi. As she is previously called Áryamadévi, it is probable that there is some error in transcription. The donor is said to be "of Darsi."

We do not know to what dynasty this line of chiefs should be assigned. O. 55 and O. 56 do not apparently relate to any of these persons, though the former gives us Víra Amala (Obala ?) son of Núnka under date 1426–27; for the Ongole people are Chódas.

It is just possible, though hardly likely, that the Nága of the Darsi list is the Nágadéva of A. 51, KV. 48, N. 21 and O. 75. This person was a vassal of the Kákatíya king and his inscriptions bear date circ. 1272–73 to 1280–81.

The Potarázu of the Darsi inscription is clearly not the Póta Rája of C.P. 18 or the Pótayadéva Chóḍa of KG. 11.

LATE GAJAPATI RULERS.

In C P. 16, dated 1515–16, a reference is made to Krishṇadévaráya having captured at Koṇḍavíḍu Vírabhadra Mahárája the son of king Rudra and having made him his servant.

U. 37, U. 40, and U. 41, which are of 1514–15 or thereabouts, describe how Krishṇadéva Ráya drove Pratápa Rudra Gajapati to Koṇḍavíḍu and, in capturing Udayagiri, captured also Tirumala Rághava (or Kánta) Ráya, the younger brother of the father of Pratápa Rudra Gajapati.

If the records quoted from Dr. Hunter on p. 204 *et seq* of Vol. II of Sewell's 'Antiquities' are to be trusted, Purushottama Déva, the predecessor of Pratab Rudradéva on the throne of Orissa, invaded the Southern country and defeated the Conjeevaram king. It seems probable that in this expedition Koṇḍavíḍu and Udayagiri were seized and they fell into the hands of Krishṇadéva Ráya in the reign of the next king Pratab Rudradéva. It is pretty clear that Pratab Rudradéva was still ruling in 1514–15 and the traditional dates on p. 188 of Vol. II of Mr. Sewell's 'Antiquities' are, in that case, inaccurate. Vírabhadra was, no doubt, merely the governor of Koṇḍavíḍu and perhaps Pratab Rudradéva's uncle Tirumala Rághava Ráya was in command at Udayagiri.

GOLKONḌA SULTANS.

All the inscriptions of the Muhammadan sovereigns seem to relate to Abdullah Kutb Sháh. V. 23, indeed, mentions Házarat Alam Emasá. There seems some mistake about this name. If

Alamgír is meant, the reference may be to Aurangzíb, or, perhaps, Alamgír was another name of Abdulla Kutb Sháh, in which case the Alamgír of the Kocherlakóṭa *Sthalapuráṇa* (D. 35, note) may be the same person.

The other inscriptions all come from Udayagiri and Kandukúr and range from 1640–41 to 1661–62; see U. 26, U. 27, U. 36, U. 39, KR. 20, KR. 44, KR. 47, KR. 48 and KR. 80.

KÁKAṬÍYA DYNASTY.

The first inscription of this dynasty seems to be O. 139 of 1217–18 or 1218–19, which mentions Gaṇapatidéva Mahárája but does not identify him as a Kákaṭíya. He is, however, so identified in O. 17 of the same date and, no doubt, the same person is referred to in O. 45 of 1218–19.

There is thus evidence of the existence of a Kákaṭíya king called Gaṇapatidéva in 1218–19.

Twenty-one years later the name re-appears under date 1239–40 and thirteen years afterwards we come upon it again as shown below:—

O. 86 and O. 88 are both of 1239–40 and though Gaṇapati is not described therein as a Kákaṭíya, there is no reason to doubt that the reference is to the predecessor of Rudramma.

O. 28, dated 1252–43 or 1253–54, speaks of a Kákaṭíya Gaṇapatidéva who was lord of Anumakonḍa and O. 150, which may be of 1252–53 or 1256–57, mentions the same ruler. Further references appear in D. 25 (1254–55), D. 27, O. 89 (probably 1254–55), P. 7 and P. 10 (both of 1260–61) and P. 11. C.P. 17 (1254–55) is of the same reign and shows that Gaṇapati was the son of Mahádéva and the grandson of Prólaya. Finally, in O. 143, dated 1266–67 or 1267–68, we find Rudradéva making a re-grant for the merit of Gaṇapaṭidéva. This is, no doubt, an inscription of the successor (male or female) of Gaṇapati. The aforesaid inscriptions seem to render necessary some slight alteration in the dates commonly accepted, for they show one or more Gaṇapatis extending from 1218–19 to 1260–61.

It is noteworthy that the inscriptions of Gaṇapati appear only in Ongole, Podili and Darsi and from this we may gather that the southern boundary of his dominions took in only the extreme north of the Nellore district.

Under the name of Pratápa Rudradéva appear a large number of inscriptions which belong to Atmakúr, Darsi, Kandukúr, Kávali, Nellore, Ongole, Podili and Udayagiri. The absence of inscriptions from the extreme south suggests that the authority of the Kákaṭíyas did not extend over that portion of the country for, at all events, any appreciable time. The southward extension since the time of Gaṇapati will be noted. The first date is given by KR. 26, which declares that in the Kaliyuga year 3965 the Oraganṭi Pratápa was ruling. This date is, however, clearly erroneous and the utmost we can deduce from this inscription is that a king of Orugallu who was called Pratápa may have been ruling on a date which is probably 1248–49.

Another date which may be dismissed from consideration is the Śaka year 1033 which appears in the *Sthalapuráṇa* of Kocherlakóṭa (D. 35, note). If that *puráṇa* could be trusted, it would give us the following pedigree :—

Śiva Deváke Oḍaya.
|
Kákati Rudra.
|
Pratápá Rudra of Orugallu (reigned for 24 years).
|
Haripálaka (reigned 8 years and was ousted, apparently, by the Gajapati family about 1142–43).

But it is not safe to place any reliance on this *puráṇa*.

Leaving these out of consideration, our first date is perhaps given by P. 9 of 1257–58, but the reference there is not clear enough to allow of certainty. Thenceforward we get dates as follows :—

1266–67 or 1267–68	1280–81	1305–06	1317–18
1267–68	1291–92	1310–11	1320–21
1268–69	1293–94	1312–13	1322–23
1272–73	1294–95	1313–14	1329–30
1273–74	1297–98	1314–15	
1275–76	1298–99	1315–16	

There is no hint in these inscriptions that the throne was ever occupied by a queen Rudramma but this can be explained as shown on p. 199 of Vol. XXI of Ind. Ant.

The first lot of inscriptions may, therefore, refer to the queen Rudramma and, presumably, it terminates with 1293–94.

Of this group we may notice especially D. 24 of 1267–68 which is a grant on behalf of Singayadéva Gaḍidéva, the sovereign of the earth, and for the religious merit of "Rudra Mahárája, the ruler of Koṇḍavíḍu in the kingdom." The position assigned to Rudra by this inscription suggests that of a mere governor. D. 57 may refer to this ruler but there is some error about the date which makes the point uncertain. With KR. 84 of 1294–95 we seem to begin the reign of Pratápa Rudradéva II, because the minister (Muppaḍi Náyuḍu) mentioned therein re-appears in subsequent, but not in anterior, inscriptions.

The inscriptions of this monarch run certainly to 1322–23, but they appear to go further, for KR. 28 of 1329–30 seems to refer to the same king under the name of Víra Pratápa Rudradévapatirája, lord of the Carnatic country.

Apparently C.P. 21 and C.P. 22 relate to this dynasty. In the former we find one Vírabhadraráya called "Mahánubháva, Paramabhaṭṭáraka, lord of the Drávila maṇḍalam and lord of Kalubarga and the nine crores of the Carnatic." Similar titles, as well as "lord of Gaṇḍa" are attached in C.P. 22 to Víra Śrí Gajapati Káketa Rudra Venkaṭaráya Śrí Partápadéva Mahárája.

CERTAIN CHIEFS SUBORDINATE TO THE KÁKAṬÍYA KINGS.

It seems as well to group together certain rulers, some evidently of very inferior rank, who acknowledged the supremacy of the Kákaṭíyas. These appear below. It will be noticed that we have excluded all persons bearing the title "Chóḍa." They are dealt with separately.

(1) *Nágadéva.*—KV. 48 of 1273–74 is a grant by Śríman Mahámaṇḍaléśvara Nágadévarájulu, "who is endowed with all eulogistic titles," for the merit of Rudradéva Mahárája.

O. 75 of 1280–81 is similar.

A. 51 of 1273–74 or 1274–75 is a grant by a subordinate of Nágadéva Mahárája.

N. 21 is of 1271–72 or 1272–73. It is a Tamil grant to a temple and mentions a king Nágadéva Mahárája as ruling.

It is not clear whether the same person is referred to in these four inscriptions. If so, it is more probable, perhaps, that he was

a mere officer of the Kákaṭíyas than that he was a local chief, having in view the wide distribution of his inscriptions.

(2) *Dévari Náyaningáru.*—D. 35 of 1310–11 describes a grant made in the time of Pratápa Rudra by Śrímat Dévari Náyaningáru and gives him various titles, such as, Chalamartiganḍa, master of polity, hero of the world, destroyer of kings in battle, Vírabhadra of the Kaliyuga. His father's name was Máchaya Náyaka.

(3) *Báhaḍadéva.*—O. 129, dated 1293–94, mentions Báhaḍadéva Rájulu as a vassal of Pratápa Rudra. There may be some error in the reading. The name seems an unlikely one.

(4) *The Chakra Náráyana line.*—We now come to a dynasty which, for convenience, we call "Chakra Náráyaṇa" from the title borne by its members. This dynasty is referred to in the inscriptions summarized below :—

C.P. 17 states that Kákaṭíya Gaṇapati had a vassal called king Mádhavadéva who was the son of Sauri Suravara. This Mádhavadéva is called the ruler of the city of Addanki. To him was born a son called Śárngadhara who is described as being "a good son, a ruler of men, of the Śálankáyana gótra, destroyer of enemies, of excellent fame." He is also called "the illustrious Chakra Náráyaṇa, the ruler of the earth." This king bestowed a village in the Ongole taluk upon Brahmans in the year 1254–55.

D. 72 of 1272–73 is a grant by Mallaṇadévilamma the daughter of Gópáladéva the uncle of S. M. Chakra Náráyaṇa Śrí Mádhavadéva Rája the governor of Addanki *sthala.*

O. 28, dated 1252–53 or 1253–54, states that S. M. Chakra Náráyaṇa Śrí Singadéva Mahárája, having titles similar to those in O. 76, was the feudatory of Kákaṭíya Gaṇapatidéva.

O. 6, dated 1267–68 or 1268–69, mentions S. M. Kaláráyanánṭa Singadéva Mahárája.

O. 27 of 1252–53 or 1253–54 is a grant by Máyidéva Preggaḍa, the prime minister and Sarvadhikári of Addanki Singaḷadéva.

O. 34, which is apparently of 1248–49, refers to a prime minister of Chakra Náráyaṇa Sigaḷadéva Mahárája.

O. 76, dated 1208–09, is a grant by S. M. Śrí Mádhava Mahárája who is spoken of as "endowed with all eulogistic titles, a Revanta in controlling unruly horses, death to hostile forces, an adamantine stronghold to refugees, the protector of life, Chakra Náráyaṇa."

O. 86 and O. 88 of 1239–40 are grants by one Mádhava Náyaka in honour of Kákaṭíya Ganapatidéva. The connection of this Náyaka with the family in question is established by O. 89 of 1253–54 or 1254–55, wherein Śrímat Sárangapáṇi Dévarasu consecrates Śrí Gópáladéva, naming him Chakra Náráyaṇa Mádhava Gópinátha, for the merit of Gaṇapatidéva, his own father Mádhava Náyaka and his mother Chúḍubávi. Probably O. 67 of 1253–54 or 1254–55 refers to the same dynasty.

O. 100, which is undated, is a grant by a karnam for the merit of his lord S. M. Chakra Náráyaṇa Śrí Vaijégadéva Mahárája.

O. 101 is of 1273–74 and of the time of S. M. Śrí Mádhavadéva Mahárája who is given titles similar to those in O. 76 and is called in addition "Bhujabala" and "Bhayani Śankkamalla."

O. 103 of 1249–50 or 1250–51 states that Śrí Sómarája was the prime minister of Chakra Náráyaṇa Singaḷa Déva Mahárája.

O. 150 may be of 1252–53 or 1256–57 and is a grant by Govinda Náyaka, the prime minister of S. M. Chakra Náráyaṇa Śrí Sárangapáṇidéva Rája who is given attributes as in O. 76. It is stated that Kákaṭíya Gaṇapatidéva was ruling the earth at that time.

O. 151 of 1247–48 or 1248–49 is a grant by a prime minister and commander-in-chief of S. M. Chakra Náráyaṇa Singaḷadéva Mahárája.

The head-quarters of this petty dynasty was apparently Addanki and, although it claims somewhat magniloquent titles, its authority seems to have been confined to the neighbourhood of that town. The genealogy is not clear and the following table is based on surmise :—

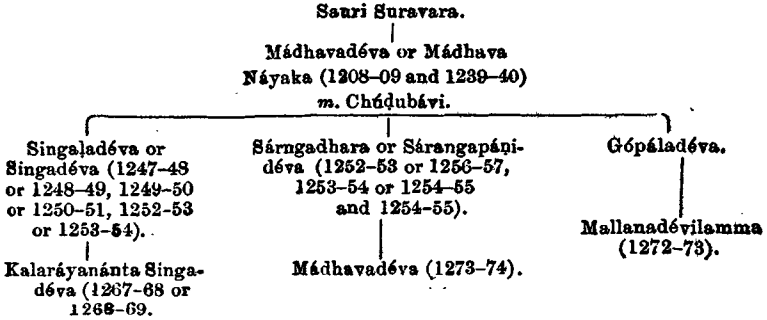
Saari Suravara.
Mádhavadéva or Mádhava Náyaka (1208–09 and 1239–40)
m. Chúḍubávi.
Singaḷadéva or Singadéva (1247–48 or 1248–49, 1249–50 or 1250–51, 1252–53 or 1253–54).
Kalaráyanánta Singadéva (1267–68 or 1268–69.
Śárngadhara or Sárangapáṇidéva (1252–53 or 1256–57, 1253–54 or 1254–55 and 1254–55).
Mádhavadéva (1273–74).
Gópáladéva.
Mallanadévilamma (1272–73).

Where Vaijégadéva comes in cannot be guessed as O. 100 is undated.

We find no reference to this dynasty in any inscription heretofore published but on p. 37 of the introduction to Vol. VII, Epig. Carn., there appears a pedigree of the Sévuṇas which agrees in some particulars with our inscriptions.

We have there —

(1) Jayatugi.
(2) Bhillama, son of (1).
(3) Singhaṇa (1215)..
(4) Sárangapáṇi or Krishṇa Kandhára.
(5) Mahádéva, brother of (4).
(6) Rámachandra or Rámadéva (1295).

Mr. Sewell's list (p. 254, Vol. II, 'Antiquities') differs from the above. He gives dates 1209 to 1247 for Singhaṇa, 1247 to 1260 for Krishṇa Kandhára and 1260 to 1271 for Mahádéva. Probably we have here a mere coincidence, but it is singular that our Singaḷadéva should have a prime minister and factotum called Máyidéva Preggaḍa, while the Sévuṇa Singhaṇadéva has, as his chief minister, Máyidéva Paṇḍita.

In this connection reference may be made to O. 13. This is unfortunately defaced and incomplete and the date is missing. It mentions kings called Singa, Bhava and Rámachandra the last-named of whom married Telingama and had five sons. These so-called kings were apparently, however, only ministers and there is nothing to clearly connect them with the Sévuṇa line.

In this connection see the remarks against D. 24 under the Chóḍa Singayadéva Gaḍidéva.

CERTAIN OFFICIALS UNDER THE KÁKAṬÍYA KINGS.

(1) *Muppaḍendra or Muppaḍi Náyuḍu.*—A. 56 (date wanting) mentions that Kákaṭi Rudradéva had placed the burden of the kingdom on Śrí Muppaḍendra.

KR. 84, dated 1294-95, is a grant for the prosperity of Rudradéva Mahárája and for the prosperity of the kingdom and family of Śrímat Muppaḍi Náyanigáru.

In KR. 1 of 1315-16 we find Śríman Muppaḍi Náyanka Puraharu, the Mahá Pradháni and servant of Pratápa Rudra.

N. 80 of 1314–15 or thereabouts calls Muppaḍi Náyanigáru the agent (*káryakarta*) and viceroy (*pratinídhi*) of Pratápa Rudradéva.

O. 87, dated 1297–98, is a grant by Muppaḍi Náyaningáru for the merit of Pratápa Rudra.

KR. 23 mentions Muppuri (*read* Muppaḍi) Náyakuḍu, the Mahá Pradháni of Pratápa Rudra, and names his father Nági Náyaḍu and his mother Gangasánamma.

The dates of this minister of Pratápa Rudradéva II. thus runs from 1294–95 to 1315–16 at least.

It was this officer who captured Kánchi in S.S. 1238 (*vide* p. 5, E.R., for 1892–93).

(2) *Tripurári Déva.*—In D. 1 of 1272–73 this person is styled Mahámanḍaléśvara, Mahárája, worshipper of the lotus feet of Rudradéva, Chalamattuganḍa, Múruráyajagadaḷa, Manḍalíka Bramha Rákshasa, Ganḍapenḍáru and director of 72 offices.

D. 57 is wrongly dated. It refers presumably to the same person under the name of Tripurántaka Mahárája, says that he acquired the lordship of the whole kingdom and gives him titles similar to those in D. 1.

D. 59, which is not dated, is similar to D. 1.

This person was evidently a great officer under Rudradéva *alias* Rudramadéví.

It is probable that in D. 12 (1313–14) a deity is referred to under the name of Tripurántaka Mahádéva.

(3) *Pótaya Sáhini.*—In D. 12 of 1313–14 Pótaya is called the servant of Pratápa Rudradéva.

He seems to re-appear in P. 37 where his descent is shown as follows:—

Dádi Pótaya Sáhiṇi *m.* Lakumámbá.
|
Víraya Sáhiṇi.
|
Pótaya Sáhiṇi.

The grandfather is described as the subordinate of Śrímad Vírayadéva Chakravartulu.

The title suggests that the family held high military office.

(4) *Rudra Pregaḍa.*—KR. 50 of 1268–69 calls Rudra Pregaḍa the prime minister (mahápradháni) of Rudradéva.

(5) *Rudra Náyaḍu.*—In O. 7 of 1314–15 Rudra Náyakulu makes a grant for the merit of Pratápa Rudra.

O. 11 is of Ananda which may be 1314–15. It refers to a grant by Śrímat Rudrama Náyaningáru.

O. 99, under date 1290–91, probably refers to the same man under the name "Rudraya Náyakulu, commander of the elephants of Śríman Mahárája." Perhaps the Rudra Pregaḍa above is the same person.

(6) *Káma Boppa.*—O. 49 of 1298–99 says that Putávari Káma Boppaningáru, son of Dévaya, was the minister (*pradháni*) of Pratápa Rudra.

It is probably the same man who appears in O. 40, O. 54, O. 18 and O. 145. These give dates from 1306–07 (probable) to 5321–22 or 1322–23. In one case he is spoken of as belonging to Alinanáṇḍu, in another as ruling at Kandukúr.

The Kámaya Pregaḍa of O. 70 (1275–76) is, presumably, a different person.

(7) *Ahivi Molaya Náyanikulu.*—P. 6 under date 1312–13 mentions that this person was superintendent of the palace (*Nagari Náyak*) to Pratápa Rudradéva.

(8) *Kommi Náyaḍu.*—D. 24 of 1267–68 is a grant by Śrímat Kommi Náyuḍu, the governor (Rakshádhiśvara) of Táḍlúru. He was, apparently, a subordinate of Pratápa Rudra, though, perhaps, more directly connected with a ruler Singayadéva whose connection with the Kákaṭíyas is referred to elsewhere.

THE KOCHERLAKÓṬA STHALA-PURÁṆA.

An abstract of this is given in the note to D. 35 and from Mr. Sewell's remarks on p. 136, Vol. I, 'Antiquities,' it seems that it had been brought to his notice too. The *puráṇa* is by no means trustworthy. It gives dates which are certainly, in some cases, widely inaccurate, but it preserves a certain vague adherence to historical sequence. Certain of the events alluded to in the *puráṇa* have not been confirmed from other sources but they may be correct and it has therefore been thought well to include a summary of the document in this collection.

It starts with one Mallikharjuna Ganapati whose son Gajapati founded Kocherlakóṭa in 995–96 and afterwards retired to Telingána. His son Mukkanṭi followed as ruler of Kalinga.

Pratápa Rudra then drove out this family and we read of an edict issued by a king of that name in 1110–11. Pratápa Rudra's father is called Śivadévaka Oḍaya and his grandfather Kákata Rudra. He had a son Haripálaka who succeeded him and reigned for 8 years.

The Kákaṭiyas were driven out again by the Gajapati kings about 1142–43 and they held the country for 38 years when they in turn seem to have been ousted by the Reḍḍi chief Véma who is said to have belonged to the Gona (Kona ?) family. Véma's date is given as 1179–80 which is much too early. If, as Mr. Sewell says, we take his date as 1328, we work back to 1258 as the beginning of Pratápa Rudra's reign and this agrees nearly enough with accepted facts. In that case Haripálaka (not known from other sources) dates from 1282 and the Gajapati restoration from 1290. Mukkanṭi, it may be mentioned here, is commonly regarded as a Pallava, but the *purâna* suggests that he was a Gajapati. The list of Reḍḍi kings as given in the *purâna* differs from the accepted list as shown below :—

Purâna list.	Years ruled.	*Accepted list.*	Years ruled.
Pólaya Véma ..	12	Pólaya or Próla Véma ..	11
Anapota Bhúpati ..	30	Ana Véma ..	30
Ana Véma ..	15	Aliya Véma ..	12
Komára Véma ..	25	Komáragiri Véma ..	14
Kori Véma ..	4	Kómaṭi Venka ..	28
Komáragiri ..	14	Rácha Venka ..	4

There is enough resemblance between the lists to make it appear probable that the *purâna* list is an incorrect version of the real list and not a genuine list of a separate branch of the family ruling locally. It is, however, possible that we have here a line of local rulers descending from Prólayya's son Anna Bhúpa.

The *purâna* then proceeds to the Vijayanagar dynasty which it dates from S.S. 1222, wrongly said to correspond with Pramáthin. The line is given as —

Achyutadéva.
|
Pravududéva.
|
Narasimhadéva.
|
Achchitadéva.

This is, of course, altogether wrong and the inaccuracy shows how little reliance can be placed on the *purána*. It is curious that it should speak of Krishṇadéva Ráya as if he were a mere assistant to Achyutadéva. If the statement that the litigation about the *Sthala karnamship* was settled before the Rája in person at Vijayanagar is true, it is an interesting indication of the reality of the sovereignty exercised by the Vijayanagar kings in this distant part of their dominions.

After a reference to Ráma II. of the third dynasty, the *purána* then proceeds to the Mussalmán rulers and their subordinates. It preserves its inaccuracy to the end, for it starts with Alamgir Pádisháh ascending the throne in 1479–80. This is probably a vague reminiscence of Aurungzib or, perhaps, Abdulla Kutb Sháh of Golkonḍa had the names Alamgir as an *alias* (see note under Golkonda sovereigns).

CHIEFS OF KÓNA MAṆḌALAM.

In O. 112 we have a reference to a ruler who was "a mountain to the Ganga dynasty (?), lord of the city of Mahishmati, descendant of the Áyihaya race." This is probably a Kóna chief (see p. 86, Vol. IV, E.I.). A memory of this dynasty seems to survive in the Kocherlakóṭa *sthalapurána* where the Reḍḍi chief Véma is said to have belonged to the Gona family.

PALLAVA DYNASTY AND ITS DESCENDANTS.

Inscriptions of the main Pallava dynasty are almost non-existent in this collection, but G. 54 which is of the 15th year of Nandipóttarasar may be assigned thereto. The inscription is in Tamil which is described by Mr. T. P. Krishnasámi Sástri as being of Pallava type and, while dated in the reign of Nandipóttarasar, the grant is said to have been made under the orders of Chaḷukkiarasar. If the references are to Nandivarman or Nandipótarája and Vikramáditya II., this inscription must be assigned to the 8th century and it is, then, one of the oldest, if not the oldest, stone inscription found in Nellore.

G. 63 which is of the 20th year of Vikrama Varmadéva and from the same temple may belong to the same dynasty but it probably refers to a Páṇḍyan. There appears to be nothing else of this line but the Pallavas have left a clear trace of their dominion in the form of families which long after the main line ceased to exist,

laid claim to a Pallava origin. Of these the principal group consists of the descendants of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu, whose inscriptions are set out below.

It may be mentioned that the Reḍḍi dynasty called itself "Pallavāditya" and "Pallava Trinétra."

(1) *Descendants of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu.*—By tradition a chief called Mukkanṭi reigned at Nellore about the 11th century and the Mukkanṭi Káḍuveṭṭu who appears so frequently in this collection as the ancestor of ruling chiefs is, no doubt, the same person. Whether he ever existed is uncertain. Probably he is a mere personification of the Pallava dynasty. In the *sthalapurána* of Kocherlakóṭa (D. 35, note) we are told that Mukkanṭi was the son of Gajapati and grandson of Mallikhárjuna Gaṇapati and that he ruled over Kalinga in the 11th century. No reliance can, however, be placed on these statements.

The following is an abstract of the inscriptions of the rulers who describe themselves as descendants of Mukkanṭi Káḍuveṭṭu (or Káḍuveṭṭi, either form being possible) :—

D. 43 of 1150–51 or thereabouts refers to S. M. Vijayádityadéva Máhárája descended from M. K.

D. 69 of 1217–18 or 1218–19 is a grant by S. M. Paraméśvara Abhidéva Malidéva Máhárája who is called a descendant of M. K. and a member of the Pallava dynasty and receives the title of lord of Kánchi and various other Pallava birudas.

KR. 61 of 1258–59 or 1259–60 is a grant by S. M. Alláḍu Suddhadéva Máhárája, grandson of Podakanúri Siddi Rázu a descendant of M. K., for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Víra Manma Siddayadéva Chóḍa.

KR. 62 of 1259–60 or 1260–61 is a grant made by Madusúdhanadéva Mahárája, grandson of S. M. Andulúri Vijayáditta Déchini a descendant of M. K., during the reign of S. M. Immaḍi Gaṇḍa Gópála Vijayáditta.

KR. 63 of 1261–62 is a grant by Siddanadévulu Vijayadévaṇḍu, son of S. M. Ka . . ráya Bhímadéva Mahárája a descendant of M. K., for the prosperity of the kingdom of S. M. Bhujabala Víra Manma Siddayadéva Chóḍa.

KG. 24, dated 1268–69 gives—

Bhímarázu *m.* Siriyádévi.
|
S. M. Immaḍidéva Mahárája.

The last named is given various titles, *e.g.*, lord of Kánchi, ornament of the Pallavas, descendant of M. K.

U. 6 gives the usual Pallava titles to S. M. Dórapa Rázu who is called the supreme king of kings and a descendant of Koṇḍa-viṭṭi, which is clearly a misreading for Káḍuveṭṭi. His sons were Iruga Rázu, Samarta Rázu, Yamma Rázu, Bhíma Rázu and Bandu Rázu. Yamma Rázu was also called S. M. Nandivarma Mahárája and was crowned at Chóḍapuram in S.S. 1024 (A.D. 1101-02 or 1102-03). He is said to have made a grant of twelve villages of Pungináḍu to Brahmans while ruling Ponugóḍu and Máḍurévi. One of these twelve villages was Sangam in the Nellore taluk. The king's favourite village is said to have been Pádaṭúru. There is a Punugóḍu village in Atmakur taluk and there are villages called Chóḍavaram in Kandukúr, Kanigiri and Kávali, but the Chóḍapuram of the inscription may refer to a Chóḍavaram outside the district.

We get, then, the following table :—

(1) Dórapa Rázu.

(2) His sons Iruga, Samarta, Yamma crowned at Chóḍapuram in 1101–02 or 1102–03 under the name of Nandivarma Mahárája, Bhíma and Bandu.

(3) Vijayádityadéva, about 1150–51.

(4) Abhidéva Malidéva, 1217–18 or 1218–19.

(5) Alláḍu Suddhadéva, 1258–59 or 1259–60, grandson of Podakanúri Siddi Rázu and a vassal of the Chóḍa Víra Manma Siddayadéva.

(6) Madusúdhanadéva, 1259–60 or 1260–61, grandson of Andulúri Vijayáditta Déchini and subordinate to Immaḍi Gaṇḍa Gópála Vijayáditta.

(7) Siddanadéva Vijaya Dévanḍu, 1261–62, son of Ka . . ráya Rhímadéva and vassal of the Chóḍa Víra Manma Siddayadéva.

(8) Immaḍidéva, 1268–69, son of Bhímarázu and Siriyádévi.

The connection between these persons is not apparent and it is not probable that all of them were ruling chiefs. Their inscriptions which range from 1101–02 to 1268–69 belong to Darsi, Kandukúr, Kanigiri and Udayagiri. It appears probable that the S. M. Immaḍi Gaṇḍa Gópála Vijayádittadéva Mahárája of KR. 62 is the S. M. Immaḍidéva Mahárája of KG. 21.

Others claiming Pallava descent.—In the following cases, though the claim to Pallava descent is obvious, there is no distinct reference to Mukkanṭi Káḍuveṭṭu. A. 25 of 1284–85 or 1285–86 gives us S. M. Vijaya Gaṇḍa Gópála Mahárája, the lord of Kánchi, and assigns to him Pallava titles During his reign a grant was made by Káma and Dévi, sons of Śríman Golapuṇḍi Késima Náyaka who is called the lord of Orriyúru, the beheader of Burágaṇḍa, and by various other titles (see also p. 1434 of Appendix I).

N. 16, dated 1182–83, mentions Allun Tikka the crest-jewel of kings, a blossom (or sprout) among the Pallavas."

N. 15 mentions Allun Dirukálti "the crest-jewel of the Pallava family."

S. 2 (Tamil) speaks of one Nalla Sittarasan of the Pallava race.

These give us the following:—

(1) Allun Tikka *alias* (probably) Allun Tirukálti, 1182–83.

(2) Vijaya Gaṇḍa Gópála, 1284–85 or 1285–86, with a vassal chief at Uraiyúr.

(3) Nallasittarasan.

The inscriptions are of Atmakúr, Nellore and Súlúrpet.

In KR. 26 we are told that in or about 1258–59 one Nalla Siddhi was ruling at Nellore and this is in conformity with tradition which tells of Siddi Rája who ruled at Nellore about the 12th century but whether he was of Pallava descent cannot be ascertained from the inscriptions. Whoever he was, he had Pákináḍu under his authority. We have seen that, a century and a-half before, Pungináḍu was ruled by Nandivarma, *alias* Yamma Rázu, a descendant of the Pallavas.

PÁṆḌYAN DYNASTY.

N. 61 states that Tribhuvana Chakravarti Sundara Páṇḍyadéva gave, on the recommendation of Kálingaráyar, the village of Mávaḍi Kuṇḍai in Muṇḍanáḍu for the benefit of the temple at Nellore. The Páṇḍyan king is very likely Sundara Páṇḍya I who, as we find from Inscription No. 904, p. 145 (App.), Vol. VII, E.I., "performed the anointing of heroes at Nellúrapura." The Kálingaráya, at whose request the grant was made, may well be the Kákaṭiya Ganapati I who seems to have suffered defeat at the hands of the Páṇḍyans. It is possible that the Vikrama Varma-

déva of G. 63 is the Pándyan King Vikrama mentioned on p. 7, E.R. for 1899-1900.

A very late Sundara Pándya Chakravarti is mentioned in N. 76 under date 1399-1400 or 1400-01. The name of the Vijayanagar King Harihara II appears in the same inscription but in what relation the two kings stood is not apparent.

Probably there are other Pándyan inscriptions in our collection but we have not noticed any and it is likely that the Pándyan dominion never extended to the north of the district. See note under A. 37.

RÁVÉLA, RAVULA OR RAVILLA FAMILY.

Persons bearing the name Rávéla, Rávula or Rávilla are mentioned in G. 52, G. 84, N. 33, P. 19, N. 124, S. 6, D. 35 note and G. 112.

The earliest date seems to be the 12th of Rájarájadéva in S. 6, where we find a Rávilla Náyakkan.

D. 35 note says that Alamgír Pádisháh (Aurangzib ?) appointed Rávilla Timma Náyaka to rule over the Kocherlakóṭa *sima*, that he was succeeded by his son Venkaṭádri and that finally it was divided up among six members of the family.

P. 19 of 1563-64 or 1575-76 states that Tirumala Náyaka, grandson of Rávéla Tippa, made a grant of land in Podili *sima* which was under his control. N. 124 of 1582-83 gives Rávéla Kanṭi Náyaka, his son Tirumalayya and his grandson Kónéṭi Timma of whom the last held Udayagiri *sima*.

G. 112 of 1616-17 or 1617-18 gives—

Vengalappa.
|
Rávula Venkaṭappa or Venkaṭapati.
|
Rávula Vengalappa.

The second received Víranna Kanupur as an *amaram* from king Venkaṭapati.

N. 33 of 1645-46 says that Rávula Venkaṭádri received Kódúr as an *amaram* from (Rávéla Muddu) Krishnappa Náyaḍu and that the latter received Sarvapalli *sima* from king Venkaṭádri.

G. 84 of 1688-89 and G. 52 of 1712-13 both refer to Rávéla Muddukrishnappa Náyaḍu.

REḌḌI DYNASTY.

Genealogies of the Reḍḍi dynasty appear in C.P. 5, KR. 15, KR. 16, KR. 18, KR. 19, KR. 21, KR. 34, KR. 35, KR. 43 and O. 73. They are not, however, consistent, the difficulty arising over C.P. 5 and KR. 21, which give Véma as the grandfather of Śrígiri and, in the former case, as the father of Pina Komaṭi. On the other hand the table on p. 24, E.R. for 1899–1900, shows Malla as grandfather of Śrígiri and this is supported by other inscriptions in the present collection. We assume, therefore, that Véma occupies the place of Malla in C.P. 5 and KR. 21 either because he was a person of more importance than his younger brother or by reason of a mere error. This being granted, the genealogy seems to work out as shown below :—

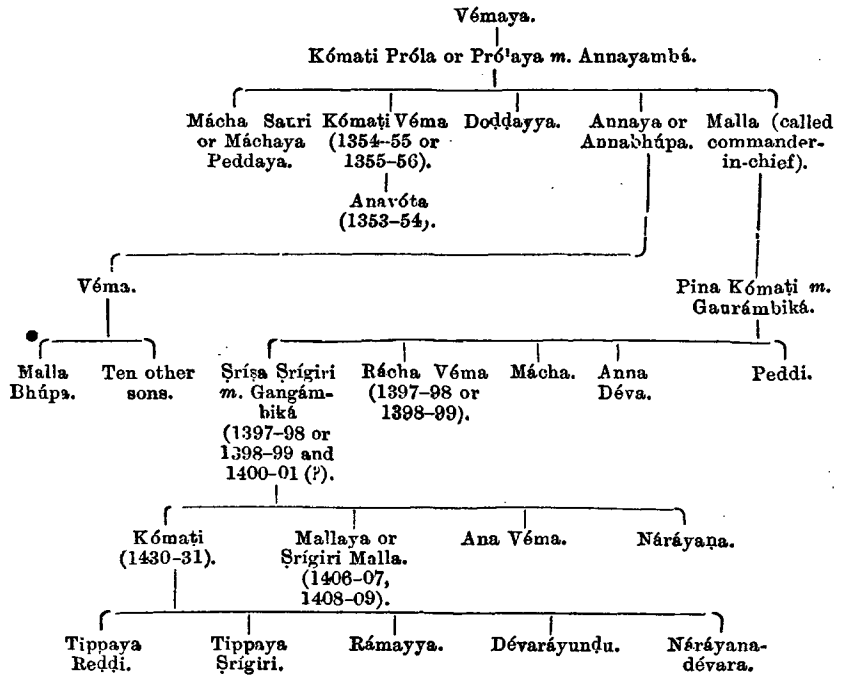

This table supplements that on p. 24 of E.R. for 1899–1900 by giving the father of Kómaṭi Próla and the descendants of Śrísa Śrígiri.

In C.P. 5 Véma, son of Kómaṭi Próla receives the following titles :—Jagannobbagaṇḍa, Jita Gópála, Pallava Trinétra, Vairivíra and Basava Ṣankara and he is said to have built the steps at Śrísaila. The grant is by his alleged great-grandson and relates to villages attached to Chunḍi in Kandukúr. The donor is called Mahárája.

KR. 15, which is of Raktákshi year, mentions the fact that the dynasty belonged to the Panṭa division of the Reḍḍi caste speaks of Véma, the son of Anna Bhúpati, as having ruled the earth and names the Treasurer of Véma's son Malla Bhúpa. It relates to Chunḍi.

KR. 16 gives the genealogy of Kommana Sómayájulu, the prime minister of Kómaṭi, the son of Śrígiri. It relates to Chunḍi.

KR. 18 gives Véma, the son of Kómaṭi Próla, *birudas* similar to those in C.P. 5 and records a grant in Chunḍi by Mallaya, son of Śrígiri.

KR. 19 calls Véma "the lord of the eastern country" and Malla, his brother, "Emperor of the Earth." His successor Kómaṭi and Śrígiri are called king (Bhúmipála) : and the same, or a corresponding, title is bestowed on the latter's sons by one of whom a grant is made in the town of Chunḍi.

KR. 21 relates to the Mallayya who is incorrectly (?) called great-grandson of Vémáya and describes certain works carried out by him in Chunḍi.

KR. 34 calls Prólaya the crest-jewel of kings and talks of both him and his son Véma as conquerors of their enemies. The latter's brother Malla is termed *kshitiśah*, or king, and he, too, is represented as a conqueror. The inscription is incomplete.

KR. 35 recites Véma's meritorious deeds ; alludes to his getting the Rámáyana translated into Telugu ; mentions that Malla's son Kómaṭi ruled the earth as did *his* son Śrísa Śrígiri who constructed thousands of tanks ; calls Rácha Véma the destroyer of other kings and describes how he constructed a tank in Kandukúr taluk in the time of his brother Śrígiri.

KR. 43 is wrongly dated as transcribed. Probably we should read S.S. 1322, *i.e.*, A.D. 1400-01. It gives either Śrígiri or his

father Kómaṭi the following birudas:—Jaganobbagaṇḍa, Viranáráyaṇa, Bhujabala, Chóḷa Páṇḍyagaja Késari, Vairivíra and Basuva Śaṅkara, and says that Śrígiri was ruling while his son Kómaṭi Rája governed the town of Kandukúr. The grant is of the last-named.

O. 73 calls Véma the founder of the dynasty, calls his son Kómaṭi Próla the foremost of heroes, says that, after Próla, his son Véma ruled the earth and that assisted by his brother Malla who commanded the army, this ruler, who bears the title Jaganobbagaṇḍa, subdued his enemies on all sides. The inscription mentions conquests on the banks of the Kistna, Gódávari and Gundlakamma and states that Véma made a grant of Addanki in the Púginádu which extended from the eastern fort of Śríśailam to the eastern sea. The inscription relates to the putting up of *lingams* by Manchirája a descendant of one Rámarája a minister to king Véma, and Manchirája's brother Mallinátha was, apparently, granted by king Annavóta the village of Rávinútala. The date is 1353–54.

It will be observed that the inscriptions discovered in Nellore do not throw so much light on the Reḍḍi dynasty as might have been expected. They range in date only from 1353–54 to 1430–31 and mainly relate to the town of Chundi where members of the branch descended from Malla, son of Próla, appear to have settled. Whether these Chundi people claimed independence is not clear, but it is probable that they were in subordination to the Reḍḍi ruler at Koṇḍavíḍu. There is nothing suggestive of independent sovereignty in the titles bestowed except in the case of Próla Véma son of Próla, Véma son of Annaya, Malla son of Próla, Pina Kómaṭi and Śríśa Śrígiri and, even in respect of them, the inscriptions usually contain only a bare statement that they ruled the earth. There is nothing in these inscriptions to confirm the statement that the Reḍḍi capital was originally Addanki (see p. 23, E.R. for 1899–1900). The relics of the rule of the Reḍḍis at Chundi consist of a few small ruined temples and a fine monolithic column.

A descendant of the Reḍḍi dynasty is, perhaps, the Ganga Reḍḍi of C.P. 16, who seems to have helped Krishnadévaráya in driving out the Gajapati ruler from Koṇḍavíḍu.

VAITUMBA CHIEFS.

This line is mentioned in Vol. VII, E.I., see pp. 142, 143, 144. We find several references to them in our collection, as follows :—

G. 88 of the 8th of Rájarájadéva records a gift by Mummuḍi Vaitumba Mahárája *alias* Vishnudévan *alias* Durai Arasan.

G. 61 of the 9th of Rájarájadéva records a gift by Aṭṭamasiddi Bhuvané Kaní Kadhéran *alias* Páṇḍyagaja Késari *alias* Rája Brahma Chóḷa Vaitumbana *alias* Vanan Mahárájan *alias* Madanudévan *alias* Dasaiyarasan.

N. 66 of the 28th of Rájarájadéva records a gift by Vaitumba Pitusuramuḍaiyán.

S. 8 of the 2nd of (Vijayagaṇḍa) Gópáladéva records a gift of land by Rájéndra Chóḷa Mummuḍi Vaitumba Mahárája.

These chiefs, therefore, seem to have had authority in the southern part of Nellore in the 13th century. S. 8 may be of the time of Tirukáḷattidéva Chóḍa who was also called Gaṇḍa Gópála.

FAMILY OF THE VENKAṬAGIRI ZAMINDARS.

The Venkaṭagiri family has long occupied a position of importance in Nellore but the inscriptions of this family though numerous are confined to recording grants to temples and tanks and such domestic matters. The family name is Velugóṭi and the first of this name met with is Kastúri Rangapati in C.P. 12. The Śaka date of that grant is 1360, but it does not agree with the cyclic year and is, therefore, doubtful. On p. 242, Vol. II of Sewell's "Antiquities" Kastúri Rangappa appears under date 1579.

KG. 5, dated 1528–29, mentions Timma and his father Ranga and G. 82, dated 1533–34, possibly refers to the same Timma.

KG. 21, dated 1553–34 or 1554–55, mentions Kumára Timma.

N. 105, dated 1570–71, refers to Timmappa as does N. 54, dated 1573–74.

P. 27, which is perhaps of 1575–76, mentions Kumára Timma.

P. 34, dated 1579–80 or 1583–84, gives us Kumára Chinna Timma son of Kumára Timma and grandson of Pedda Timma.

N. 46 is dated 1590–91 or 1591–92 and seems to be of the time of the Venkaṭapati referred to below but the date is too early and it has probably been incorrectly transcribed.

A. 40, dated 1610–11, is of Timma.

P. 60, dated 1612–13, probably relates to the same Timma who is there described as Kumára Timma, son of Koṇḍamma, and grandson of Kumára Timma.

Of Venkaṭapati, the son of Kumára Timma (or Venkaṭappa according to R. 18) and grandson of Peda Koṇḍama, there is a large number of inscriptions ranging from 1612–13 to 1638–39. This was, apparently, the most distinguished member of the family but, curiously, does not appear in the family pedigrees given by Messrs. Boswell and Sewell. He deserves to be remembered on account of his efforts to encourage irrigation. In the single year 1638–39 we find twenty-five grants to irrigation works. He appears to have acquired some renown as a soldier too, as indicated by A. 35.

The pedigree of Venkaṭapati and his immediate predecessors seems to have been—

Ranga
(1528-29).
|
Pedda Timma
(1533-34).
|
Kumára Timma
(1553-54 and 1575-76).
|
Kumára Chinna Timma
(1579-80 or 1583-84).
|
Pedda Koṇḍama.
|
Kumára Timma
(1610-11 and 1612-13).
|
Venkaṭapati
(1612-13 to 1638-39).

G. 110 which speaks of Venkaṭapati Rázu son of Veligoṭi Rájayyapátúru falls within the period of Venkaṭapati son of Kumára Timma and doubtless relates to him. The meaning of the suffix Pátúri is not apparent.

O. 53, though dated 1632–33, refers to Kumára Timma as though he were still living. This is unintelligible and there seems to be no mistake in the date, the cyclic and Śaka years agreeing.

N. 116, dated 1638–39, declares that Kumára Timma made a grant in that year. This is possible as Venkaṭapati's inscriptions end with this year. He must, then, have been succeeded by another Kumára Timma.

After a long interval we come to KG. 9 which is apparently of 1766–67 and refers to yet another Kumára Timma though it does not distinctly say that he was contemporaneous with the inscription.

S. 18 of 1794–95 and Kumára Yáchama closes the list.

It will be observed that several members of this house held the office of *Káryakarta*, or agent, to great officers of the Vijayanagar dynasty.

By tradition the family owes its elevation to the patronage of the Orangal Kákatíya dynasty. Pedigrees of this family appear on p. 713 of the District Manual and p. 240 of Vol. II of Mr. Sewell's 'Antiquities.' They differ widely from the short pedigree suggested by the inscriptions but, as the name Velugóṭi is found in at least one case (in P. 40) in connection with the name Yáchama which also is borne by the Venkaṭagiri zamindars, there seems no reason to doubt that these Velugóṭi people belonged to the family of the present zamindars.

VIJAYANAGAR DYNASTIES.

First Dynasty.

There are numerous inscriptions of the Vijayanagar dynasties but they add little to our knowledge on the subject.

C.P. 15 professes to be a grant by Harihara I. It declares that his original capital was Kunjarakóna (Anegunḍa) and that he founded Vijayanagar city. It says further that Sangama I was the son of one Bukka by Mágámbiká. The father of Sangama I is not apparently known from other sources and the statement on the subject in C.P. 15 cannot be trusted as the grant appears to be a forgery.

Nevertheless we find in KG. 7 allusion to a certain Bukkaráya Oḍayalu with titles as follows:—Asylum of the world, entitled to the five great sounds, Maṇḍaléśvara, Máruráyaraganḍa, Aríráya Vibhála, Báshadeppuvaráyara (ya ?) ganḍa, lord of the earth with its nine continents. This inscription is dated 1314–15 which seems too early for Bukka I of Vijayanagar and it appears not impossible that the chief referred to was the father of Sangama.

It is known that the Nellore district was very early connected with the Vijayanagar crown, for the Bitragunṭa grant (our C.P.

20, printed at p. 21, Vol. III, E.I.) shows that the son of Kampa, the brother of Bukka I, was governing part of Nellore and implies that Kampa himself held sway there.

It is pretty clear, then, that part of Nellore was included in the dominions which were governed by the family which afterwards became the first Vijayanagar dynasty at the time when they were mere vassals of the Hoysalas or some other paramount dynasty. In other words part of Nellore formed a portion of the original Vijayanagar kingdom.

Of Kampa I only one inscription seems to exist, viz., N. 28 which mentions a grant made by Mudra Chiddi Sáyanna Oḍayalu, the prime minister of Kampaṇati Oḍayar the lord of the Eastern and Western seas. The date is 1346–47.

Of Sangama II we have only the Bitragunṭa grant.

We now come to Harihara II. KG. 10, dated 1377–78, was inscribed during the reign of this king and shows that the country round Udayagiri was then attached to the Vijayanagar kingdom. KG. 23 is wrongly dated but is apparently of 1393–94. It is a grant by the son of Harihara II, Víra Déva Oḍayalu, presumably the prince who afterwards became Dévaráya I and who, at the time, was apparently holding the post of governor in Nellore district. N. 76 is a Tamil inscription and is important in giving the regnal year of Harihara II. It declares that S.S. 1322 was the 25th year of the reign; so Harihara II apparently came to the throne in 1376–77. U. 18 (*b*) and (*c*), the latter being of S.S. 1308, are other inscriptions of the same king.

It has been noted above that Harihara II was ruling in 1393–94 and from page 36, Vol. III, E.I., it appears that later inscriptions of this monarch have been found, but C.P. 1, dated 1390–91, is issued in the name of Dévaráya I. The explanation seems to be that in that year Dévaráya visited Nellore district in command of his father's army, that he then granted the land referred to and that the grant was confirmed by Dévaráyá's son, the governor of Udayagiri, after Dévaráya's accession to the throne. In other words C.P. 1 bears the date of the original grant and not that of the formal confirmation of the same.

Other inscriptions of Dévaráya I are D. 46 and KG. 4, the former of which shows that Dévaráya was ruling in 1415–16 while the latter advances his date to 1416–77 which dates are later

than those generally accepted. There are a few other inscriptions of this king which need not be noticed.

In this connection reference must be made to KV. 14 and U. 17. The former bears date Iva (?) and S.S. 1363 and states that Víradéva, son of Harihara, was then on the throne. The latter is dated Prabhava and S.S. 1369 and it, too, refers to Víra Dévaráya, son of Harihara, as ruling. In the case of U. 17 the cyclic and Śaka dates agree and this fact suggests that the Śaka date 1363 in KV. 14 is correct. If so, the reference must be to Dévaráya II and we can only conclude that his father Víra Vijaya must have been also called Harihara.

Before leaving Dévaráya we must mention certain descendants of his who do not appear in the line of sovereigns. C.P. 1 shows that Dévaráya I had a son called Rámachandra who is spoken of as Yuvarája and was governor of Udayagiri. He is said to have completely vanquished the Mussalmán king who may be Firóz Sháh the Bahmani Sultán.

C.P. 2 is a grant by one Dévaráya Vodaya, the ruler of Udayagiri kingdom, and it gives his lineage thus :—

Rámachandra Ráya *m.* Lakshmí Dévi.
|
Parvataráya *m.* Párvatí Dévi.
|
Dévaráya Odaya.

The cyclic and Śaka dates of this grant differ. If the latter is correct, it is of 1435–36.

D. 19 and KG. 4 both seem to refer to Rámachandra, the former being dated 1406–07 and the latter 1416–17. O. 132 mentions the Commander-in-Chief (Daḷaváyi) Dévarájaya Odaya under date 1443–44 and it is probable that this is the grandson of Rámachandra Ráya whose dates are therefore 1406–07 and 1416–17, while his grandson's are 1435–36 and 1443–44.

We now come to Víra Vijaya *alias* Vijaya Bukka. O. 56 refers to this prince under date 1426–27, a date which seems to encroach on the reign of his successor as recorded on p. 36 of Vol. III, E.I.

To the time of Dévaráya II belong several inscriptions ranging in date from 1426–27 to 1447–48 if we include the two inscriptions KV. 14 and U. 17 referred to above. The ruling monarch is spoken of as Dévaráya Praudha Dévaráya or Pratápa

Dévaráya. The Satyamangalam plates (p. 35 of Vol. III, E.I.) call Pratápa Dévaráya a younger brother of Dévaráya, but there is nothing in the Nellore inscriptions to show that Dévaráya II had a brother.

As to the rest of the first dynasty, the only trace of them seems to be in A. 31 which refers to Śrí Víra Pratápa Śrí Virupáksha Ráya Mahárája and his minister Vidayanchami Jangamayya. The inscription is dated Chitrabhánu and the reference probably is to Virupáksha the son of Dévaráya II. To sum up, we have in Nellore inscriptions of the reigns of the following members of the first dynasty :—

Bukka Oḍaya.
Kampa.
Sangama II
Harihara II.
Dévaráya I and his son Rámachandra Ráya and other descendants in that line.
Víra Vijaya.
Dévaráya II.
Vírupáksha (son of Dévaráya II ?).

Second Dynasty.

After an interval of half a century or so we come to inscriptions of the second dynasty, beginning with those of Krishnadéva Ráya. These range from 1510–11 to 1529–30, that is, within the accepted period of his reign.

U. 37, 40 and 41, which are probably all of 1514–15, describe the pursuit of Pratápa Rudra Gajapati to Konḍavíḍu and the capture of Udayagiri fort and of Tirumala Rághava (or Kánta) Ráya the uncle of Pratápa Rudra Gajapati. C.P. 16 declares that in 1515–16 Krishnadéva made a grant after he had captured Vírabhadra Máharája, the son of King Rudra, in the city of Konḍavíḍu and made him his servant. All these matters are well known from other sources except, perhaps, the name of the uncle.

It is clear from the inscriptions that Udayagiri was in the hands of the first Vijayanagar dynasty. When that dynasty became decrepit the fortress must have been seized by the

Gajapatis and the recapture of it was one of Krishnadéva's first acts.

Most of the taluks supply inscriptions of Krishnadéva and it appears that the district appertained mainly to the Udayagiri *rájyam*, the extreme north falling within the limits of the Koṇḍavíḍu *rájyam*, while the south belonged to the Chandragiri *rájyam*.

Of Achyuta we have three copper-plate grants, namely, Nos. 10, 13 and 23, dated, respectively, 1536–37, 1541–42 and 1347–48; of these the last is evidently a forgery. The stone inscriptions number seven and call for no special remark except N. 34 A which declares that Achyuta was ruling in 1525–26. The cyclic year in this inscription is not clear, but seems to be Párthiva which would agree with the recorded Śaka date. There must, however, be some mistake as Krishnadéva was certainly ruling in 1525–26.

The inscriptions of Sadáśiva range from 1542–43 to 1570–71. It appears from p. 27 (Introd.) of Vol. III of Epig. Carn. that Sadáśiva's reign extended to 1576.

The Nellore inscriptions of the second dynasty thus refer to the times of—

Krishnadéva.
Achyuta.
Sadáśiva.

Third Dynasty.

In the case of this dynasty there are certain inscriptions which clearly relate to the ruling sovereigns, but also a number as to which it is difficult to say whether the rulers mentioned therein are members of the royal family or not. We have grouped all of these under the head of the third dynasty on the supposition that they appertain to the Áravíḍu family.

Ranga.—Under this name come the following :—

P. 25, dated 1545–46 or 1546–47, states that Śríman Mahámaṇḍaléśvara Víra Pratápa Venkaṭa Rangapati Mahárája was then reigning at Vijayanagar.

N. 105, dated 1570–71, mentions Rámarája Ranga Rájayyadéva as holding office under Sadáśiva.

N. 51, dated 1573–74, mentions Víra Rangaráyadéva Mahárája.

R. 41, dated 1575–76, says that Víra Pratápa Víra Rangaráyadéva was reigning at Penugonḍa and gives him royal titles.

P. 27 is wrongly dated. If we read S.S. 1497 for 1407, we get Víra Pratápa Rangadéva with royal titles ruling at Vijayanagar in 1575–76.

KG. 15, dated 1579–80, and N. 124, dated 1582–83, correspond with R. 41.

O. 32 is wrongly dated. If S.S. 1556 be substituted for S.S. 1565, we get Víra Pratápa Víra Rangadéva as reigning in 1633–34.

C.P. 7, dated 1647–48, is a grant by Ranga, the adopted son of Gópála.

As Sadáśiva was reigning in 1545–47, the date of P. 25 must be presumed to be wrong. Some of the other inscriptions probably relate to Ranga II, the son of Tirumala I, and it would appear that he first assumed royal dignity in 1575–76. Having regard, too, to R. 41 and P. 27, it would appear that the seat of Government was transferred to Penukonḍa in that year, but Mr. Sewell (p. 250, Vol. II, 'Antiquities') gives an earlier date.

C.P. 7 relates to Ranga VI.

Which Ranga O. 32 relates to is not clear to us.

U. 24 under date 1586–87 makes an allusion to a Śrí Rangaráyulu Ayyaváru who may not, however, have any connection with the family in question.

Timma or Tirumala.—C.P. 14 bears date 1549-50 and refers to Tirumala I. The sovereign Sadáśiva is herein disposed of with the remark that he is an excellent man while his subject is loaded with titles of honour.

A. 15 mentions Konéru Timmarasu.

A. 16, dated 1549–50 or 1556–57, says that Kónéṭi Timmarájayya built the Átmakúr tank.

U. 20 speaks of Timmarázu son of the Mahámandaléśvara Rámarája Konéṭayyadéva Mahárája.

U. 22, dated 1552–53, mentions Timmayadéva the son of the same person.

U. 44 speaks of Timma Rázu son of Kónéṭayya.

N. 104, dated 1551–52, mentions that Udayagiri *rájyam* formed a part of the dominion ruled by Mahámaṇḍaléśvara Rámárájayya Tirumalayyadéva Mahárája.

A. 17, dated 1548–49, refers to a grant made under the orders of Sadáśiva by Mahá Maṇḍaléśvara Rámarázu Timmayadéva Mahárája to certain barbers in the Udayagiri *rájyam*.

G. 46, dated 1548–49, makes a reference to the same man and so does N. 112, dated 1558–59.

U. 19, dated 1615–16 or 1614–15, mentions a grant made by Timmayadéva Mahárája Ayyaváru but implies that he was no longer living. In this inscription he is referred to as having sat on the diamond throne.

U. 30, dated 1542–43, is not very clear but apparently means that Rámarázu Timmayadéva Mahárája and Aliya Rámayadéva Mahárája were in joint command of Udayagiri fort.

G. 113 and G. 114 of 1559–60 (?) and 1555–56 (?) refer to Mahámaṇḍaléśvara Ráma Rázu Tirumala Rájayya.

O. 29, dated 1565–66, says that Sadáśiva granted Koṇḍavíḍu *rájyam* to M. M. Ráma Rájayaran Tirumala Rájayyadéva Mahárája along with (apparently) Siddhirázu Rangaparájayyadéva.

V. 2 which bears an incorrect date gives Víra Pratápa Víra Tirumaladéva royal titles as well as the *biruda* Bhujabala.

The above inscriptions seem to refer to two persons. One of these is Kónéṭi Timma son of Rámarázu Kónéṭayya who plainly belonged to the branch of the Áravíḍu family headed by Pedda Koṇḍarája (see p. 4, Vol. IV, E.I.). His date is about the middle of the 16th century and he evidently held some important office in connection with Udayagiri.

The other person referred may be Tirumala I the grandson of Ráma I. If U. 30 refers to him, then, in 1542–43, he was governor of Udayagiri fort. Later he rose to a higher position, for he governed territories which included the Udayagiri *rájyam* and also apparently, Koṇḍavíḍu *rájyam*. Ranga II, the son of Tirumala I, seems to have assumed royal titles only about 1575–76, and it is not clear how Tirumala I can have ever formally occupied the throne, because Sadáśivá's authority was nominally recognised up to that date. It is possible, therefore, that U. 2 and U. 19 refer to Tirumala II.

Venkaṭapati or *Venkaṭaráya.*—The inscriptions containing this name are as follows:—

U. 23 and U. 24; 1586–87 (ruling at Penukonḍa).

C. P. 6: 1602–03.

A. 53; 1602–03 (ruling at Vijayanagar).

A. 35; 1612–13.

R. 60; 1612–13 (ruling at Penukonḍa).

U. 19; 1614–15 or 1615–16.

A. 1; 1616–17.

G. 112; 1616–17 or 1617–17.

A. 48; 1621–22 (not quite clear as to whether Venkaṭapati was still ruling at the time).

R. 35; 1634–35 or 1644–45 (ruling at Penukonḍa).

R. 5; 1636–37 (ruling at Penukonḍa).

R. 6; 1636–37 (ruling at Penukonḍa).

KV. 10; 1636–37 (ruling at Penukonḍa).

KV. 49; 1636–37 or 1638–39 (ruling at Penukonḍa).

N. 33; 1645–46, says that Víra Pratápa Venkaṭádri Ayyaváru was ruling at Penukonḍa.

V. 24; 1662–63 (ruling at Penukonḍa).

Of the above inscriptions the first nine clearly relate to Venkaṭa I and they bring his latest date a little beyond that generally fixed.

Leaving out of consideration A. 48, the next five inscriptions appear to relate to Peda Venkaṭa II. The next, N. 33, may perhaps be of Chinna Venkaṭa III. The last inscription relates to a king whom we do not identify. He may have been ruling at Penukonḍa while Ranga VI was ruling at Chandragiri. It seems clear, at all events, that Penukonḍa remained a seat of government during part of the seventeenth century and that a century after Tálikóṭa the Vijayanagar dynasty had not lost its hold on the southern part of Nellore district. Mr. V. Venkayya, however, on page 15 E.R. for 1903–04 calls the reference to Penukonḍa in inscriptions of Venkaṭa I a mere boast. It will be noted that the capital is said in 1602–03 to be Vijayanagar whereas in 1586–87 and 1612–13 Penukonḍa is mentioned instead.

Ráma.—Ráma II seems to be referred to in the following inscriptions where he is styled Aḷiya, *i.e.*, son-in-law, on account of his marriage to the princess Tirumalámbá.

U. 30 of 1542–43, where he is mentioned as being in authority at Udayagiri, apparently along with Rámarázu Timmayadéva.

P. 35 of 1547–48, where we should doubtless read 'Ráma' for 'Gáma' and which describes him as bearing the burden of Sadáśivá's kingdom.

G. 48 where we should read 'Rámayya' for 'Rávulaya'.

KG. 20 of 1554–55 is one of several grants to barbers. This is by Rámaráju Rámayyadéva which the others are by Aliya Rámayyadéva and Ráma Rázu Timmayyadéva. In KG. 20 also Ráma II seems to be referred to.

A. 3, dated 1628–29, shows Vira Pratápa Víra Rámadéva as ruling with royal titles. On page 26 of Vol. III of Epig. Carn. (introduction) we find it stated that Ranga II (son of Tirumala I) was succeeded on the throne by his son Venkaṭa whose grandson was Rámadéva whose date appears as 1620–25. The Rámadéva of A. 3 may be this man but the table opposite page 238 of Vol. III, E.I. does not agree with that given by Mr. Rice.

GOVERNORS OF UDAYAGIRI UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS.

Under the Vijayanagar dynasty we have referred to several of the governors of Udayagiri because the fortress was considered of such great importance that the charge of it was frequently entrusted to some prince of the blood, even to the heir apparent. Udayagiri was, in fact, at one time the capital of, to speak roughly, the Nellore district and in KR. 27, it is called the chief fortress in the kingdom of Krishnadéva Ráya. A few other governors of Udayagiri fort and *rájyam* remain to be noticed. It seems from KR. 78 that the ruler of the *rájyam* occasionally employed a deputy to discharge his duties.

One of the most conspicuous of the governors of Udayagiri was Ráyasam (sc. secretary) Konḍa Marusayya who is mentioned in eighteen inscriptions of Udayagiri, Atmakúr, Kandukúr, Kanigiri, Podili and Rápúr all of which, no doubt, fell within the territories administered from Udayagiri, though it may be mentioned that the term *rájyam* is not employed in any of these inscriptions which range from 1514–15 to 1528–29. He was the son of one Timmarusayya and is called the *Káryakarta* for Krishnadéva Ráya. He is said to have built the large tanks at Anantaságaram and Kaluváya. He was evidently the first governor of

Udayagiri under the second Vijayanagar dynasty and Mr. Sewell's remark that Rámabhaṭlu was the first is erroneous.

Koṇḍamarusayya must have retired from office before 1528–29 (his last certain date is 1520–21 for KR. 77 shows that in 1527–28 the governor of Udayagiri was Ráyasam Ayyapparusu. Apparently he was transferred from Udayagiri, for in D. 33 of 1529–30 we find him governing the Koṇḍavíḍu *rájyam* as deputy, apparently, of Ráyasam Timmarusayya. His father's name is given as Vémarusayya.

There is no other clear reference to Ráyasam Timmarusayya.

N. 34 A of 1525–26 gives M. M. Rázu China Tirumala Rázu as being the ruler of Udayagiri with a local agent called Timmarázu Nandayya.

G. 108, dated 1530–31, gives Salakarázu Tirumalayyadéva various titles and says that the Chandragiri *rájyam* was in his dominions.

G. 82 of 1533–34 mentions Timma Nayuḍu [the agent of M.M. Salaká . . . Tirumala Déva.

U. 42, dated 1533–34, mentions M.M. Salarázu Pina Tirumalayyadéva.

It is not quite clear whether these last four inscriptions relate to the same man. If they do, he would appear to have followed Koṇḍamarusayya as governor of Udayagiri and to have also governed the Chandragiri *rájyam*. Salakaráju Chinna Tirumalayyadéva is mentioned in the list of great officers of the Vijayanagar kings appearing on page 249, Vol. II of Mr. Sewell's 'Antiquities.'

Under date 1535–36, in KR. 78, we find Bhútanátha Rámabhaṭlu ruling Udayagiri *durgam* with Venkaṭádri as deputy. The latter is mentioned again in V. 8 and is no doubt the donor in KG. 17. Another subordinate governor (ádhipati) was Chivvakalúru Bayacha Rájaya whose date was 1551–52 (see N. 104). The name suggests the Bácharusayya of O. 23, but they are probably not the same.

In addition to the above, the Konéṭi family seems to have had some official connection with Udayagiri. That family is referred to under the third Vijayanagar dynasty.

From A. 53, of 1602-03, it seems that one M.M. Satti Rája Srí Muddayyadéva Mahárája bestowed the *rájyam* of Udayagiri

on M.M. Muddayyadéva Mahárája Venkaṭa I being then on the throne.

These persons are the last governors of Udayagiri mentioned in this collection and there do not seem to be any references to them elsewhere.

GOVERNORS OF KONḌAVÍḌU UNDER THE VIJAYANAGAR KINGS.

(1) It seems to be now established that Sáḷuva Narasimha, the principal minister of the last king of the first Vijayanagar dynasty, usurped the throne before the advent of the second or Tuluva dynasty and that he had a son Immaḍi Narasimha and an elder brother Timma.

One Maparusayya appears in A. 27 as the son of Śrímat Sáḷuva Narusappaya and the following two Ongole inscriptions show that the family held important office under the second dynasty:—

O. 46, dated 1510–11, mentions that Saḷuva Timmarusayya received Konḍavíḍu *rájyam* from the king (Krishnadéva).

O. 71 (date doubtful but perhaps 1517–18), calls Sáḷuva Timmarasu the protector (Pratipálaka) of the whole kingdom of Krishnadéva.

It will be observed from O. 46 that the *rájyam* of Konḍavíḍu was bestowed on Sáḷuva Timma before the stronghold of Konḍavíḍu was captured from the Orissa king and Timma made a grantof land in the *rájyam* in 1510–11. From this it is to be gathered that the Gajapati king was not in effective occupation of the northern parts of Nellore though he held the forts of Ụdayagiri and Konḍavíḍu. For Sáḷuva Timma see also p. 86 (Appendix) of Vol. VII, E.I. and p. 249, Vol. II of Sewell's 'Antiquities.'

(2) O. 23, dated 1533–34, gives Bácharusayya as prime minister of Achyutadéva and ruler of Konḍavíḍu *durgam*. Doubtless we get the same officer in O. 77 of 1534–35 (?) where he appears as "Bába Káṣayyaváru who is skilled in bearing the burden of the kingdom of Achyutadéva." The name has been transcribed wrongly in one or the other.

(3) O. 31, dated 1558–89, mentions M.M. Siddhi Ráju Timmarájayyadéva as ruler of Konḍavíḍu in subordination to Sadáśiva.

D. 14 probably relates to the same person.

(4) O. 29 of 1565–66 gives the following pedigree :—

Siddhirázu
|
Obuḷarázu
|
Timmarázu
|
Rangappa Rázu.

Apparently the last-named was ruling the Koṇḍavíḍu *râjyam* along with Rámaráju Tirumala Rájayadéva for whom see under the Vijayanagar third dynasty. He is plainly the son of the Timmarájayya of O. 31.

CERTAIN OTHER SUBORDINATES OF THE VIJAYANAGAR KINGS.

There remain to be mentioned certain other persons who held positions of some importance under the Vijayanagar kings either as vassal chiefs or officials.

(1) P. 26, dated 1426–27, mentions Śríman Mahámaṇḍaléśvara Médiní Mísaraganḍa Kaṭhári Sáḷuva Samburáyadéva Mahárája the son of Ráya Vibháḷadéva Mahárája.

P. 39, of 1438–39, refers to the same family and gives the following pedigree :—

S.M.M. Médiní Mísaraganḍa Kaṭhári
Sáḷuva Dharaní Varáha Peda Samburáya
of the Lunar race.
|
(Titles as above) Telungaráyaḷésunḍa Bhúpa Góvinda — King (Kshmápála) Pedaráya Vibhála.
|
King (Kshmápála) Jagatába Singa of the Solar race married Tippaladéví (1438–39).
|
King (Kshmápála) Timma.

We have unfortunately no other references to this line of chiefs. The question of its connection with the second Vijayanagar dynasty is discussed by Mr. J. Rámayya at p. 74 *et seq.* of Vol. VII, E.I.

It is not apparent who is referred to under the name Jagatába (Jagadobba ?) Singa of the Solar race.

(2) N. 28, under date 1346–47, records a grant by Mudra Chiddi Sáyanna Oḍaya the prime minister (Mahápradháni) of Kampaṇáṭi Oḍayar, the lord of the Eastern and Western seas.

From the same place comes the undated inscription N. 29 which mentions Sáyánna Oḍaya.

N. 78, dated 1364–65, declares that S.M. Víra Śrí Sávaṇṇa Oḍaya was ruling the Earth O. 25 mentions Śrí Sayaṇam Dévara and calls him "entitled to the Panchamahásabda, Mancha Mallésvara, Parama Mahésvara, lord of the town of Anumakonḍa."

Probably all these inscriptions refer to the same person who seems to have held high office under Kampa I and his son Sangama II.

Mr. Sewell, on p. 125, Vol. II, 'Antiquities,' gives an inscription of Sáyaṇa Uḍaiyár from Conjeeveram.

(3) N. 35, of the year Pingala, mentions S.M.M. Chálikya Náráyaṇa Chauhattamalla Raṇa Vijaya Velamapáṭi Tirumala Rájayadéva Mahárája.

N. 112, of 1558–59, states that the *śima* of Udayagiri was granted by S.M.M. Rámárájuyara Timmaya Dévara Mahárája to S.S.M. Vera (Ven?) galayya Déva Mahárája, bearing titles as in N. 35. This person seems to have claimed Chálukyan ancestry but we cannot identify him.

(4) O. 31, dated 1558–59, mentions one Mandapáṭi Appala Ráju as governing the *śimas* of Ammanabrólu and Addanki in subordination to the governor of Konḍavíḍu

Possibly the Rája of Yendlúru, Mandapáṭi Kumára Rámabhadra Rája, referred to in O. 102 of 1762–63, was a member of the same family of which an account is given on p. 735 of the District Manual.

(5) C.P. 18 is a grant of Dévaráya II, dated 1428–29. It gives the genealogy of a certain Panṭa Mailára as follows :—

Súra
|
Póta
|
Mummaḍíndra (married) Mumbámbá
|
Panṭa Mailára or Panṭa Malla.

Mailára had the *birudas Dharanivaráha* and *Chauhatta Malla*. He was also *Ghaṇṭanáda*. It appears that he had helped Dévaráya in war and at his request the king granted a village in Ongole Ṭaluk to certain Brahmans. We find the same chief referred to in O. 30 and O. 104. The former is of 1482–83 and alludes to a grant formerly made by Panṭa Maila Reḍḍi through Praudha Dévaráya

Mahâraya. The latter, of 1424–25, refers to a grant made by one Mummiḍi Reḍḍi called Śrîman Mahâmaṇḍalêśvara, Chauhatta-malla, Ghaṇṭanâḍaka, etc., while Mailâra Reḍḍi, son of Paṇṭa Mummaḍi Reḍḍi, was ruling Palinḍipâḍu. Whether the donor Mummaḍi Reḍḍi made the grant previously and was the father of Mailâra Reḍḍi who confirmed it is not, however, quite clear.

YÂDAVARÂYA CHIEFS OF EASTERN CHÂLUKYAN DESCENT.

On page 208, 'South Indian Inscriptions,' Vol. III, part II, Vol. XXIX of the new series of the Archæological Survey of India, Dr. Hultzsch mentions—

(1) Yâdavaráya Tirukkâḷattidéva of the 16th and 17th of Kulóttunga III and

(2) his son Yâdavaráya Vîra Narasimhadéva of the 36th and 37th of Kulóttunga III and the 8th of Râjarâja III.

Dr. Hultzsch adds that they bore the *birudas* Vêngivallabha and Śaśikula-Châḷukki, thus claiming descent from the Eastern Châlukyas. He mentions also "Simha *alias* Vîrarâkshasa Yâdavarâja son of Yâdavârâja *alias* Tirukkâḷattidéva" of the 15th of Kulóttunga III; and inscriptions of the 34th and 40th years of Tribhuvanachakravarti Vîra Narasimhadéva Yâdavaráya and of the [8]th of Tribhuvanachakravarti Tiruvêngaḍanâtha Yâdavaráya.

We find in our collection the following references to these rulers:—

V. 1 of 1230–31 and the 15th of Râjarâjadéva (III) gives us Kamala Mahâdêvî *alias* Bejjadêvî, the wife of Râjamalladéva *alias* Bhujabalasiddharasa *alias* Yâdavaráya.

V. 3 of the 15th of Râjarâjadéva (*i.e.*, 1230–31) is a grant by the same lady and states that the town of Nâgapuḍól was founded by her (probably meaning her husband).

V. 4 of the 19th of Râjarâjadéva (*i.e.*, 1234–35) is a grant by Kâsâṇmai the son of Yâdavaráya.

V. 6 of the 11th of Râjarâjadéva (*i.e.*, 1226–27) mentions Toṇḍaimân Arṟûr Kântaráyan, the prime minister of Yâdavaráyan *alias* Kaṭṭidévarasan.

V. 7 calls Yádavarája "the glorifier of the Yádava race, Mahá Maṇḍaléśvara, lord of Kanuchára (Kanchi ?), of the race of Śaśikula Chálukki." It also states that he caused a grant to be made by Madurántaka Pottapi Chóḷa Errasiddharasa whom he "brought (for the purpose)." This seems to imply that Errasiddharasa was ruling in subordination to him.

Vs. 8 and 9 mention Yádavaráya of Nágapuḍól and Témáṇḍi Ammai the wife of Bhujabala Siddharasa.

V. 10 says that Piḷḷaiyár Bhujabala Siddharasa declared in the 39th of Kulóttunga Chóḷadéva (1216–17) his intention to found the town of Nágopuḍól and that in the second of Rájarájadéva (1217–18) the image of (?) Madurántaka Pottapi Chóḷa [Erra] Siddharasan was set up.

V. 11 says that Rájamalladévan *alias* Bhujabala Siddharasa was the son of . . . . Kaṭṭidévarasan who was "the best of the Yádavas, possessor of the five Mahášabdas, Mahámaṇḍaléśvara, lord of Kanchavárapura (Kanchi ?) and Vengí, samastharájaśráyan, head of the Śaśikula Chálukki race." It adds that he created through Madurántaka Pottapi Chóḷa Errasiddharasa the town of Nágapuḍól in Pákkaiṇáḍu.

V. 13 refers to the same chief and is of the 39th of Kulóttunga Chóḷadéva.

V. 16 is a grant by Véngivallabhan who is one of the same line no doubt.

All these inscriptions are of Chápalapalli village. How these rulers stand relatively to each other and to those named by Dr. Hultzsch is by no means clear.

The same line may be represented in V. 19 which mentions (probable date 1233–34) a chief of Mópúru or Periyamunoppúr called Chalukki Náráyaṇa Manumasittiyarasar.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

APPENDIX II.

INDEX OF INSCRIPTIONS IN ACCORDANCE WITH DATES.

(This index excludes those inscriptions which do not bear a Śaka date.)

10th Century.

945–46, C.P. 19,

968–69, P. 38.

11th Century.

1088–9, O. 92,

12th Century.

1111–12, O. 79 (?),
1118–19, O. 128,
1124–25, KV. 3,
1134–35, D. 41,
1141–42, D. 39,
1144–45, D. 40,
1145–46, D. 48,
1147–48, D. 68,
1148–49, O. 142,
1153–54, O. 19,
1154–55, D. 43, O. 50,
1155–56, O. (18), O. 51,
1166–67, D. 49, O. 28 A,
1167–68, D. 38, O. 59, O. 60,
1170–71, D. 45,
1182–83, N. 16,
1183–84, N. 106,
1184–85, KG. 31,
1187–88, KV. 10, A. 24, O. 90,
1188–89, KV. 8,
1190–91, N. 40,
1192–93 (?) G. 50,
1193–94, N. 118,
1197–98, N. 55,
1198–99, KV. 51.

13th Century.

1204–05, N. 111,
1207–08, KV. 39,
1208–09, O. 76,
1209–00, KR. 29,
1211–12, R. 47,
1213–14, R. 8,
1214–15, KV. 13,
1217–18, R. 36, KV. 31, A. 38, O. 120,
1218–19, D. 69, N. 103, O. 17 (1), O. 45, O. 139,
1219–20, D. 57, D. 60,
1221–22, N. 109, O. 110,
1223–24, V. 19,

1226–27, V. 6,
1227–28, N. 102, O. 17 (2), V. 15, V. 20,
1228–29, KV. 38, V. 5,
1230–31, V. 1, KV. 45, KV. 47, V. 3,
1231–32, R. 65,
1233–34, V. 17,
1234–35, V. 4,
1236–37 R. 70, V. 2,
1237–38, KR. 22,
1239–40, O. 86, O. 88,
1242–43, G. 8,
1243–44, R. 39, N. 121,
1244–45, U. 3, KV. 25,
1245–46, U. 14,
1246–47, A. 7,
1247–48, G. 27, R. 20, O. 138,
1248–49, O. 34, O. 151,
1249–50, G. 17,
1250–51, O. 103,
1251–52, KV. 24,
1252–53, U. 48,
1253–54, O. 27, O. 28,
1254–55, KG. 11, D. 25, D. 28, P. 17, O. 67, O. 89,
1256–57, G. 39, O. 150,
1257–58, P. 9,
1258–59, KR. 26, KR. 60,
1259–60, KR. 61,
1260–61, P. 7, P. 10, KR. 62,
1261–62, KR. 63,
1263–64, G. 85, G. 90, KV. 43,
1264–65, KV. 26,
1267–68, KR. 64, D. 24, N. 97, O 143,
1268–69, KG. 24, G. 11, KR. 50, KR. 65, N. 30, O. 6,
1269–70, G. 9, KR. 66,
1271–72, O. 16,
1272–73, KR. 57, D. 1, D. 72, N. 21,
1273–74, KV. 48, KR. 53, O. 101,
1274–75, KV. 19, KV. 21, KV. 29, A. 14, A. 51,
1275–76, KV. 22, A. 29, O. 70, O. 82,
1276–77, KV. 23, KV. 28, G. 29,
1277–78, KV. 30, KR. 58, A. 13,
1278–79, KV. 27,
1279–80, G. 45, A. 11,
1280–81, KR. 43, N. 73, O. 75,
1281–82, O. 123,
1283–84, A. 25, O. 130,
1284–85, N. 31,
1286–87, A. 57,
1289–90, P. 32, G. 66,
1290–91, A. 55, O. 99,
1291–92, D. 6,
1293–94, O. 54, O. 129,
1294–95, KR. 84,
1296–97, N. 31,
1297–98, O. 87,
1298–99, O. 49,
1299–00, G. 115, N. 62,
1300–01, O. 136.

14th Century.

1301–02, N. 60,
1302–03, KR. 52,
1305–06, D. 70,
1306–07, O. 54,
1309–10, KV. 35, KV. 37,
1310–11, D. 35, O. 58, O. 98, O. 149,
1312–13, KV. 36,

1313–14, D. 12,
1314–15, KG. 7, G. 64, N. 32, O. 7,
1315–16, KR. 1, O. 96, N. 74,
1316–17, N. 80,
1317–18, O. 8,
1320–21, KR. 54, KR. 55, O. 9, O. 10,
1322–23, KV. 11, KR. 40,
1323–24, D. 10,
1328–29, D. 67,
1329–30, KR. 28,
1336–37, C.P. 15,
1337–38, O. 109
1338–39, O. 35,
1346–47, N. 28,
1347–48, C.P. 23,
1353–54, O. 78,
1354–55, N. 32,
1356–57, C.P. 20,
1364–65, N. 78,
1366–67, O. 105,
1369–70, P. 18,
1370–71, D. 32, D. 33,
1376–77, P. 42,
1377–78, KG. 10,
1382–83, KV. 33,
1384–85, D. 13,
1386–87, U. 18,
1387–88, KR. 8,
1390–91, C.P. 1,
1392–93, R. 27,
1393–4, KG. 23,
1398–99, KR. 35,
1400–01, N. 76.

15th Century.

1401–02, R. 78,
1402–03, D. 63,
1404–05, O. 2,
1406–07, KR. 68, D. 19, C.P. 5,
1408–09, G. 42, KR. 18, KR. 19, KR. 21,
1409–00, KG. 34, A. 39,
1415–16, D. 46, O. 83,
1416–17, KG. 4,
1422–23, KV. 18,
1424–25, O. 104,
1426–27, U. 46, P. 21, P. 26, O. 55, O. 56,
1427–18, D. 23,
1428–29, C.P. 18, O. 85,
1429–30, D. 47, C.P. 3,
1430–1, KR. 16, KR. 17,
1432–33, D. 20,
1434–35, O. 115,
1435–36, C.P. 2,
1438–39, P. 39, C.P. 12,
1441–42, KV. 14, O. 72,
1443–44, O. 132,
1446–47, O. 97,
1447–48, U. 17, P. 12,
1448–49, D. 56,
1449–50, KR. 75,
1470–71, U. 28, U. 29,
1471–72, KR. 75,
1482–83, O. 30,
1483–84, P. 27,
1486–87, A. 47,
1494–95, D. 9.

16th Century.

1510–11, O. 46,
1513–14, S. 11,
1514–15, U. 4, U. 40, P. 4, P. 36, KR. 27,

1515–16, P. 29, P. 33, C.P. 16,
1516–17, KR. 85,
1517–18, P. 14, P. 15, KR. 71, O. 71,
1518–19, P. 5,
1519–20, P. 23, A. 28, O. 47,
1520–21, KR. 30, A. 5, A. 6,
1524–25, N. 122,
1525–23, D. 22, N. 34,
1526–27, KG. 33, KR. 83,
1527–28, KR. 77,
1528–29, KG. 5, O. 41,
1529–30, D. 53,
1530–31, G. 108,
1533–34, U. 42; G. 82, D. 37, N. 2, O. 23, O. 62,
1534–35, G. 111, O. 68, O. 77,
1535–36, KG. 17, KR. 78, D. 66, N. 10,
1536–37, U. 8, KR. 82, C.P. 10,
1537–38, D. 50,
1538–39, R. 24, D. 65,
1541–42, R. 19, D. 15, C.P. 13,
1542–43, U. 30, KG. 40,
1544–45, KR. 25, O. 141,
1545–46, O. 15, O. 21,
1546–47, P. 25,
1547–48, P. 30, P. 35,
1548–49, G. 46, A. 17,
1549–50, A. 16, C.P. 14,
1551–52, P. 24, KR. 3, N. 104,
1552–53, U. 22,
1554–55, KG. 20, KG. 21,
1555–56, G. 114,
1556–57, A. 16,
1558–59, N. 112, O. 31,
1559–60, G. 113,
1563–64, P. 19,
1565–66, O. 29,
1567–68, KR. 74,
1568–69, U. 1, U. 2,
1570–71, R. 11, N. 105,
1572–73, N. 117,
1573–74, N. 54,
1575–76, R. 41,
1576–77, KR. 86,
1578–79, O. 4,
1579–80, KG. 15, G. 109,
1581–82, A. 54,
1582–83, N. 124,
1583–84, P. 34,
1586–87, U. 23, U. 24, KG. 22, D. 52, D. 73,
1591–92, N. 46,
1593–94, S. 16.

17th Century.

1602–03, A. 53, C.P. 6,
1610–11, A. 40,
1612–13, R. 60, D. 34, A. 35,
1613–14, KR. 14, N. 13,
1614–15, G. 110,
1615–16, U. 19,
1616–17, G. 112, A. 1,
1621–22, A. 48,
1622–23, R. 18,
1623–24, R. 22,
1625–26, N. 6,
1627–28, O. 111,
1628–29, A. 3,
1629–30, R. 33,
1632–33, O. 52,
1633–34, O. 32,
1634–35, R. 35,
1635–36, N. 9, N. 52, N. 115,

1636–37, R. 5, R. 6, KV. 49, KV. 50,
1637–38, R. 49, R. 50, R. 53,
1638–39, R. 3, R. 7, R. 25, R. 28, R. 30, R. 34, R. 40, R. 43, R. 51, R. 54, R. 63, R. 74, R. 79, KV. 46, N. 1, N. 4, N. 7, N. 11, N. 26, N. 47, N. 99, N. 114, N. 116,
1640–41, KR. 20,
1641–42, KR. 80,
1642–43, U. 39, P. 13, KV. 1,
1643–44, KR. 12,
1644–45, KR. 4,
1645–46, N. 23,
1647–48, C.P. 7,
1650–51, KR. 44, KR. 47, KR. 48,
1651–52, KG. 1,
1652–53, C.P. 81,
1653–54, N. 5,
1657–58, KG. 16,
1659–60, V. 23,
1660–61, U. 36,
1661–62, U. 26, U. 27,
1662–63, V. 24,
1672–73, D. 31,
1675–76, D. 62,
1682–83, R. 68, KR. 46,
1683–84, KR. 41,
1684–85, R. 15,
1687–88, C.P. 9,
1688–89, G. 84,
1697–98, A. 23,
1698–99, G. 19.

18th Century.

1706–07, N. 96,
1709–00, D. 3,
1712–13, G. 52,
1715–16, KV. 44,
1718–19, D. 61,
1726–27, D. 3,
1739–40, O. 106,
1746–47, C.P. 4,
1756–57, N. 3,
1762–63, A. 9, O. 102,
1766–67, KG. 9,
1771–72, A. 50,
1778–79, O. 137,
1781–82, A. 10,
1785–86, KG. 28,
1789–90, KV. 20,
1791–92, G. 83 (?),
1794–95, S. 18.

19th Century.

1802–03, KR. 42.

APPENDIX III.

WEIGHTS AND MEASURES.

The following particulars are gathered from Macleane's "Manual of Administration" under the heads Nellore and Chingleput :—

Weights.

1 pagoda weight = 52¼ grains troy.
1 tola = 180 grains troy.
10 kurruck pagodas or 3 tolas = 1 pollam.
8 pollams or 24 tolas = 1 pucka seer.
5 seers or 120 tolas = 1 viss.
8 viss or 960 tolas = 1 maund (100 pounds troy).
20 maunds = 1 candy or puṭṭi.

Land measures.

1 cubit = 19·68 inches.
32 cubits = 1 rod.
1 rod square = 2,756¼ square feet = 1 guṇṭa = ·0633 acre.
50 guntas = 1 gurtu or gorru = 3·1637 acres.

For garden lands a rod of 21 cubits or 34⅛½ English feet was employed. The guṇṭa was then ·02725 acre and 116 went to the gurtu or gorru.

Grain measures.

4 chittis = 1 sola = 70 tolas of rice heaped.
4 solas = 1 munta = 280 tolas or 3½ pucka seers.
4 muntas = 1 kuncham = 1,120 tolas or 14 pucka seers.
4 kunchams = 1 tûm, about a hundred-weight.
20 tûms = 1 candy or puṭṭi, about a ton.

The tûm corresponds with the markál which was subdivided into 8 measures.

The following relate to the Chingleput District, but may be found applicable in the case of some of the inscriptions from the south of Nellore :—

Weights.

3 tolas = 1 pollam.
8 pollams = 1 cutcha seer.
40 pollams = 1 viss or 3·0857 lbs. avoir.
50 pollams = 1 túk.
5 viss = 1 túlám.
8 viss = 1 maund of 24·6857 lbs. avoir.
20 maunds = 1 candy or bárum.

There is also a pucka seer of 72 tolas.

Land measures.

28 aḍis = 1 kol (24 Eng. feet).
1 square kol = 1 kuzhi = 576 square feet.
100 kuzhis = 1 káni = 57,600 square feet = 1·3 acres.

There were, however, several kánis in existence.

Grain measures.

124 tolas' weight of rice = 1 paḍi (measure).
8 paḍis = 1 markál.
12 markáls = 1 kallam.
33⅓ kallams = 1 garce.

There were, however, local variations from these measures.

APPENDIX IV.

THE MONTHS.

(FROM THE INDIAN CALENDAR BY R. SEWELL AND S. BALAKRISHNA DIKSHIT.)

Serial No.	Zodiacal sign.	Tamil name.	Sanskrit name.	
			Old.	New.
1	Mesha	Chittirai ...	Mádhava ...	Vaisákha.
2	Vṛishabha ...	Vaigási or Vaiyási.	Śukra	Jyéshtha.
3	Mithuna ...	Áni	Śuchi	Áshádha.
4	Karka	Áḍi	Nabhas ...	Śrávaṇa.
5	Simha	Ávaṇi	Nabhasya ...	Bhádrapada.
6	Kanyá	Puraṭṭási or Puraṭṭádi.	Isha	Áśvina.
7	Tulá	Aippaśi or Arppiśi.	Úrja	Kárttika.
8	Vṛiśchika ...	Kárttigai ...	Sahas	Márgaśírsha.
9	Dhanus ...	Márgaḷi ...	Sahasya ...	Pausha.
10	Makara ...	Tai	Tapas	Mágha.
11	Kumbha ...	Mási	Tapasya ...	Phálguna.
12	Mína	Panguni ...	Madhu	Chaitra.

APPENDIX V.

TERRITORIAL DIVISIONS.

The inscriptions mention various territorial divisions but it is not possible to give the modern equivalents with any approach to accuracy. Not all the divisions mentioned were in existence simultaneously and such Sanskrit terms as *déśa* and *vishaya* are probably intended generally as mere translations of local vernacular terms, though in later times the former word represented a definite area.

The unit is, of course, the village or *úru* and the first grouping of villages is perhaps the *sthala*, though that term is also used in the general sense of "locality" and apparently in the sense of "chief town" too. The *sthiti* and the *daṇḍampáḍ* are rarely used except when the former has the general sense of "place." Whether these two terms denoted fixed territorial divisions is doubtful. The *sammatu* is another rare term.

The most common division in the Telugu inscriptions is the *śíma* which clearly formed a part of the *náḍu*. Perhaps the *śíma* corresponded as nearly as anything else to the modern *firka*. In one inscription the Rápúr *śíma* appears as a sub-division of the Nellore *vanita* a word which does not recur in this collection. The term *kampana* appears also once or twice, perhaps as equivalent to *śíma*.

The *náḍu* is a very common term in both Telugu and Tamil inscriptions and the Sanskrit *vishaya* is sometimes used as equivalent thereto as we find from V. 19 of C.P. 20 where reference is made to the *vishaya* of Páka, *i.e.*, Pákináḍu. It was a large area in some cases as shown by O. 73 where Púgináḍu is described as extending on both sides of the Guṇḍlakamma river from the vicinity of the eastern fort of Śrígiri (Śríśailam in Kurnool)

to the eastern sea. Roughly the Telugu nádu may correspond with the modern taluk.

In the Telugu inscriptions nothing seems to be recognized between the *nádu* and the *rájyam* which latter was an area ruled by an important governor in the days of the Vijayanagar empire when the bulk of the district fell within the Udayagiri *rájyam*, though the extreme north appertained to Konḍavíḍu *rájyam* and the south to the Chandragiri *rájyam*.

In the Tamil inscriptions the *koṭṭam* comes in between the *nádu* and the *maṇḍalam* which latter term may be taken to correspond with the Telugu *rájyam*.

The Tamil inscriptions also refer to places as being within such-and-such a *nádu* forming a portion of such-and-such another *nádu*. These sub-*nádus* appear to take the place of the *śímas* of the Telugu inscriptions.

In fact it may be doubted whether the Tamil *nádu* itself amounted to much more than the Telugu *śima* having in view the large number of *nádus* into which the southern half of the district is divided in the Tamil inscriptions.

We give below, separately for the Telugu and the Tamil inscriptions, the various divisions of the Nellore district as they appear in this collection :—

TELUGU.

Rájyams.

Udayagiri.	Chandragiri.
Konḍavíḍu.	

Nádus.

Páka or Pánka or Páki.	Vela.
Tonkakúḍúru (?).	Cheḍupúli (?).
Angaḍamanta.	Paḍa.
Púngi.	Kandukúru (?).
Kamma.	

(It is doubtful whether any part of this district fell within the Velanáḍu.)

Símas.

Udayagiri.	Kanigiri.
Rápúr.	Kanigiri-Pólicherla.
Nellúru.	Musumḍúru.
Pórúṟu (*alias* Niḍuganṭakóṭa and Piḍainádu).	Podili.
Konḍamapádu.	Addanki.
Venkatagiri.	Ammanabrólu.
Korṭúru.	Daiyálaráyúru.
Kullúru.	Kandukúru.
Prabhákarapaṭnam.	Chúnḍi.
Eastern Paḍanádu (?).	Jaladanki.
Sarvapalli.	Duddura (?)
	Poritinádu (?)

TAMIL.

Maṇḍalams.

Jayankonḍachóḷa *alias* Rájendrachóḷa.	Malai.

Koṭṭams.

Paiyúrilam.	Pavvattiri or Kaḍalkonḍa Pavvattiri.
Maṇaviṟ.	
Puliyúr.	

Náḍus.

Mándai.	Pérúr.
Séla.	Pératti.
Pottappï.	Mungaláṟattai.
Singaṭṭai or Singapai (?)	Kaḍaiyasinga.
Pákkai.	Púngai.
Mél.	Poḷigai (or Pónagai ?).
Paṭṭaiyúr.	Tongaipúnul.
Nellúr.	Chakala.
Angaḍipátta.	Kulóttungacholavaḷa.
Mélaipaṭṭaiya.	Venga.
Kíḻapaṭṭaiya.	Kákkalúr.
Chedikulamánikkavala (with a sub-division Paḍai or Maḍai).	Vélúr.
	Kamalai.
Vaḻḻuva.	Jayakulamánikkavala.

Sub-Náḍus.

Madainallúr.	Paḍikámanáḍu (also Pagámanáḍu).
Munḍainádu.	Okkáṭṭunáḍu.
Rápúr.	Maḍainádu (perhaps Paḍainádu).
Paḍainádu (also called Péḍai, Piḍai and Paṭṭai).	

It will be noticed that the Tamil *náḍus* Pákkai and Púngai and sub-*náḍu* Paḍai bear the same names as three of the Telugu *náḍus* while the Tamil *náḍu* Nellúr and sub-*náḍu* Rápúr bear the same names as two of the Telugu *śímas.*

The *náḍus* and *śímas* can sometimes be roughly located by the mention of villages situated therein, but the preparation of any sort of map showing the old divisions of the district is impossible.

In Muhammadan times we get such territorial terms as the *Sarkár* (Udayagiri S., Sarvapalli S., Kambham S.), the *Zilla* and the *Pargana.* For the last two we find modern equivalents in the terms "District" and "Division" respectively. The Sarkár is mentioned in C.P. 4 where it is used to denote an area which may best be translated by "Division."

GLOSSARY OF REVENUE AND OTHER TERMS.

A

Aḍḍa, a measure equal to 2 *mánikas* or one-eighth of a túm.

Ágámi, future profits, a term used in grants and leases.

Agraháram, a grant of land to Brahmans.

Akshíni "imperishables", a term used in grants and leases.

Amaradár or amaragáḍu, the holder of an *amaram*.

Amaram, a grant of the revenue of a tract of land on condition of military or police service.

Amji, labour customarily exacted without payment in regard to certain works, *e.g.*, the repair of tanks and channels.

Amritapaḍi, the food of a god, ambrosia.

Anikat, a dam across a river.

Archaka, chief priest in a temple.

B

Bára, a fathom, 6 feet.

Bhaṇḍáram, W says this means a village managed directly by the proprietor, but in O. 89 the word clearly means a grant of land on favourable rent. This agrees with B's explanation of the phrase *baṇḍáraváḍa grámam*.

Bhóga, enjoyment, the food offered to an idol.

Bhóga maṇḍapam, the part of a temple where food is prepared for the idol.

Biruda, a title.

Bráhmanáḍáyam or Brahmáḍáyam, a grant to a Brahman.

C

Chakra Varahá, perhaps the same as B.'s *Karuku Varahá* which is Rs. 4. The ordinary *chakram* according to B is $\frac{1}{16}$th of the pagoda.

Chinnam, a weight and also a coin worth $\frac{1}{8}$th of the pagoda or 7 annas.

Chóḍana, a liquid measure. In Malabar it is 341$\frac{1}{4}$ cubic inches. In Nellore the measure seems to be no longer used.

Chunam, lime, mortar.

D

Daṇḍam, a measure of 10 *hasta* or cubits.

Daśabandham, an assignment of revenue for the upkeep, usually if not always, of a tank. According to B the grantee pays one-tenth of the usual assessment; according to W nine-tenths. According to other authorities the grantee appropriates ten-sixteenths and pays six-sixteenths to the grantor.

Dés̤ai, the administration of a *parganá*; the principal revenue officer of a district according to W, but in KR. 41 the word must refer to a less important class of officer; we may translate as "Divisional officer."

Dés̤amukh, the chief revenue and police officer over the group of villages constituting the *dés̤a*.

Dés̤astha, apparently merely a title of Mahrátha Brahmans.

Dévadáyam, a grant to a temple.

Dharmakarta, the trustee of a charitable grant or temple.

Dommara, the juggler and acrobat caste.

Duggáṇi, ten *kásu*, about half an anna.

Durgam, a fort, fastness.

E

Ekabhógam, land held by a single individual or family.

G

Gadya, a coin, value not known.

Gadyánam, perhaps the same as *gadya*.

Gócharma, 10 *nivartanas*, apparently a square of 4,500 feet.

Gópuram, the pyramidal gateway of a Dravidian temple.

Gorru, a variable measure of land, commonly equal to 3·1637 acres.

Gótra, the family stock within which marriage is prohibited.

Gunṭa, a pond, also a land measure equal according to B, to $\frac{1}{60}$th or $1\frac{1}{2}\frac{1}{3}$th of a *gorru* which is generally about $3\frac{1}{8}$ acres. In these Nellore inscriptions the *gunṭa* may be taken as equal to 2,756¼ square feet or ·0633 acre, being $\frac{1}{60}$th of a *gorru*. In the case of garden lands, however, the *gunṭa* is only ·02725 acre or $1\frac{1}{8}$th of a *gorru* (see Macleane's 'Manual of Administration').

Gurtu, the same as *gorru*.

Guru, a spiritual teacher.

H

Havildar for the various meanings see W. In these inscriptions it probably means a subordinate revenue officer.

I

Ijára, a lease or farm of land or revenue or taxes.

Inám, a grant of land or assignment of revenue.

Irasan, a measure. B. says half a *túm* which would be 28 pucka seers, but W. says 24 seers.

J

Jangam, a sect worshipping Basava and obnoxious to Brahmans as denying their claims to sanctity.

Jonna, the great millet, known also as chólam and jowári.

K

Kalanju, the weight of 1½ pagoda coins.

Kampana, a territorial division.

Kánuka, a gift to a superior, a compulsory "benevolence."

Kápu or *Kámpu*, a cultivator. The word is also used in the sense of *Peddakápu* or principal ryot or village headman.

Kárkún, a subordinate revenue officer, a revenue inspector.

Karnam, the village accountant.

Káru, preceding the name of a crop indicates that it is sown in the wet season.

Káryakarta, an agent.

Kasba, the chief town of any given area.

Kasba Kápu, the headman of a *kasba* town.

Kásu, a coin of gold, silver or copper; the copper *kásu* was worth about $\frac{1}{20}$th of a penny.

Kaṭnam, a present to a superior, a compulsory "benevolence."

Kávali, watch and ward.

Kétaki, a plant which B terms *Pandanus odoratissimus* (*i.e.* the screw-pine).

Khaṇḍrika, a portion of a village granted free or at a favourable rent.

Kómaṭi, the shopkeeper caste.

Kóru, land the produce of which is shared by Government. Commonly used in opposition to the terms zamíndárí and inám.

Kuchchala, a land measure equal to 8 *gorrus*; it may be taken at 25 acres in Nellore, though B gives the equivalent in Kistna as 29 acres.

Kuḷi, a square measure varying, according to W from 1 square foot to 25,600 square feet. In these inscriptions it is probably used to denote 576 square feet.

Kuncham or *kunchaḍu*, 4 *mánikas* or *muntas* or ¼ of the *túm* which is, roughly, a hundred weight.

Kunṭa, same as *guṇṭa*.

L

Lagna, the rising of a sign of the zodiac, the moment of the sun's entry into a sign.

Lingam, the representation of Śiva in the form of the male organ.

M

Má, a land measure equal to $\frac{1}{20}$th of a *véli*.

Máḍa or *máḍai*, half a pagoda, *i.e.*, Rs. 2 or Rs. 1—12—0.

Maḍi, a wet field but it seems to have been also a definite measure of land—*vide* O. 54.

Mádiga, the cobbler caste.

Mahájanam, the principal people of the village.

Mála, a Pariah.

Maṇḍalam, a division of territory; perhaps we may translate it "province."

Maṇḍali Kápu, headman of a village according to W, but perhaps of rank superior to the ordinary headman.

Maṇḍapam or *maṇṭapam*, a porch, portico or pavilion supported on pillars.

Mandya, some measure of land.

Mánika, one-fourth of the *kuncham* or 280 *tólas*.

Mányam, a grant of land or revenue in return for services to be rendered to the community.

Marutu, an unknown measure of grain and land.

Maṭha, an establishment of religious persons, monastery, college.

Maṭlu, plural probably of *muṭṭu* and used to denote some measure of land.

Méra, a fee in grain or money paid by villagers for the upkeep of certain offices, services or institutions.

Mirásidár, one having a hereditary title to property or office.

Mótarfa, the tax upon the profits of those exercising manual arts or professions.

Mudám, a village police-officer.

Mukhása, land assigned in return for service to be discharged. For other meanings see W.

Mulumu, according to B, a stubble field; according to W, land cultivated with millet; translated as garden land in the text. The word does not seem to be in common use in Nellore.

Múlavisálabaḍi perhaps means "the original tax levied proportionately upon the profits of traders." See W. under *Visabaḍi*.

Munta, one-fourth of the *kuncham*; apparently in Nellore the same measure as *mánika*.

N

Náḍu, a division of the *maṇḍalam* or *rájyam* or province.

Nakshatra, a star, one of the 27 constellations through which the moon passes.

Nambi, a priest performing ordinary rites in a Vaishṇava temple.

Nayaka, a military chief, poligar, assistant to a revenue officer—often assumed as a title of honour.

Nishka, a gold coin said by B. to be equivalent in value to the máḍa.

P

Pádisháh, king, sultán.

Paṇḍit, a learned Brahman, especially one who studies Sanskrit.

Pannu, tax, tribute, customs.

Pargana, a sub-division of the zilla or district.

Párupatagáḍu, W gives Canarese Párupatyagára as meaning a manager or superintendent. This is, doubtless, the same word. We have translated it "revenue inspector."

Parva, a sacred period such as full-moon day, the 8th, 11th and 14th day of the lunar half-month, the solstices, equinoxes and so on (W).

Paṭṭi, apparently the same as *paṭṭu*.

Paṭṭu, evidently a definite measure of land but B and W do not give the word in this sense.

Pon, a gold coin of variable value. Under the Company it was the star pagoda worth about Rs. 3½. It is probably the same as the *hún*. *Pon* and *honnu* are etymologically the same word and *hún* seems to be derived from the latter.

Prákára, the enclosure in which a temple stands.

Pullari, a tax on pasture lands.

Puṭṭi, a measure of 20 *túms* or, roughly, a ton. As a land measure, according to W, it equals about 8 acres being, presumably, the area which can be sown with a *puṭṭi* of grain.

Pújári, a temple priest.

R

Rájyam, territory ruled by an independent king or by a dependent ruler or governor.

Rishi, an ascetic, inspired teacher.

Ráka, a silver or gold coin of variable value.

S

Ṣákha, a sub-division of the Vedas.

Samatu, apparently a division of the *Śíma*.

Sán, a measure of, it is said, 9 inches.

Sanad, a grant, charter, patent.

Sandhátá, apparently the Canarese *Sandáyita*, which W. describes as meaning land, not let, but managed by the proprietor or an officer of government direct. The same word seems to be used to denote the manager of such land.

Sandhyá, sunrise, noon and sunset.

Sankránti, the point of time at which the sun enters a fresh zodiacal sign. There are 12 of these *Sankrántis* and four correspond with the equinoxes and solstices.

Sarvánányam, a grant made free of all charges so far as regards the grantor.

Ṣásanam, an edict, inscription.

Seṭṭi, a merchant.

Síma, a division of the *nádu*.

Sthala, a 'place', but also seems to denote some definite sub division of territory, probably a small group of villages; also, apparently, used in much the same sense as *kasba*.

Sthala Karnam, the accountant for the tract known as a *sthala*.

Sthiti, some territorial division apparently, also used generally in the sense of locality.

Sunkam, toll or tax.

Sútra, creed, precepts, institutes, sect.

T

Tavvaḍu, half a *munta* or 140 tólas.

Tithi, a lunar day; one-thirtieth of the time taken by the moon to move through a synodical revolution.

Tóṭi, an inferior village servant or *veṭṭi*; a scavenger.

Túm, roughly represents a hundred weight; it is 4,480 tolas. As a land measure, according to B, the *túm* is $\frac{1}{15}$ths of an acre, but this seems improbable if the *puṭṭi* is only 8 acres.

U

Uppʳra, the tank-digging caste.

Utsava, the ceremony of carrying the idol out of the temple ; a festival.

V

Vaḍḍa or *Voḍḍa* appertaining to the Woḍḍar or tank-digger caste.

Vanita, some sort of territorial division.

Varahá, the coin known as the pagoda ; generally worth Rs. 3½, but sometimes Rs. 3 and sometimes Rs. 4.

Véli, a land measure consisting of 5 *kánis* or $6\frac{6}{7}$ acres.

Veṭṭi, the lowest village servant paid, as usual, by grant of land or grain-fees or, now-a-days, in money.

Visabaḍi, the tax upon the profits of trade.

Vishaya, a territorial division, probably the same as the *náḍu*.

Vṛitti, (maintenance), a grant of revenue to a Brahman ; usually denotes the share held by each Brahman in an *agraháram* granted to several.

Y

Yajussákha, commonly appears in the sense of the sect of Brahmans who especially study the Yajur Veda.

Yójana, a measure of 12 miles 1,280 yards according to B, but in C.P. 20 Biṭragunṭa is described as being 3 *yójanas* north of Nellore and this would make the *yójana* just about 8 miles.

INDEX OF PRINCIPAL PERSONAL NAMES OCCURRING IN THE INSCRIPTIONS.

[A. Stands for Átmakúr Taluk.
C.P. do. for Copper plates.
D. do. for Darsi Division.
G. do. for Gúdúr Taluk.
KR. do. for Kandukúr do.
KG. do. for Kanigiri do.
KV. do. for Kávali do.
N. do. for Nellore do.
O. Stands for Ongole Taluk.
P. do. for Podili Division.
R. do. for Rápúr Taluk.
S. do. for Súlúrpet (Pólúr) Division.
U. do. for Udayagiri Taluk.
V. do. for Venkaṭagiri Division.]

A

Abbalarázu, D. 50.
Abbá Pandit, U. 7.
Abdul Pádisháh, see under Sultán A. P. and under Kutb Sháh Abdulla.
Abhanga (kingdom), C.P. 3.
Abhidéva Malidéva Rája, D. 69.
Abhimanyu, C.P. 6.
Abhúryá Rámarázu, D. 35 Note.
Áchárayya, C.P. 14.
Achchinéni Ráma Náyaḍu, G. 46.
Achchitadéva Ráya, D. 35 Note.
Achyuta Ráya, Achyutadéva Ráya, Achyuténdra, C.P 10, C.P.13, C.P. 23. D. 35. Note, G. 108, G 111, KR. 78. N 34 A, O. 23, O. 77, R. 24.
Adaya Rudra, KR. 82.
Addanki Singaḷadéva, O. 27.
Ádirájáttidéva, G. 106.
Aggapa Rázu, P. 38.
Agastya, KR. 30.
Ahivi Molaya Náyaka, P. 6.
Aitama Reḍḍi, KV. 31.
Akáchi Maldéva Rázu, KG 39.
Akkanna, D. 35 Note, O. 78.
Ákula Pedda Vengana, R. 33.
Ákula Ranganáthayya, N. 9, N. 110, N. 15.
Álamaṇḍala Anavótaya Dévachóḍa Rája, O 85.
Álamaṇḍala Núkayadéva Chóḍa Rája, O. 56.
Álam Ennasá, V. 23.
Alamgír Pádisháh, D. 35 Note.
Ala Póla Rázu, KR. 26.
Alikkonṟaikiḷán, G. 74.
Aliya Gáma (Ráma ?) Rájayyadéva Rája, P. 35.
Aḷiya Rámayyadéva Rája, U. 30.
Aliya (Rávulaya) déva, G. 48.
Alla Bhúpati KR. 15.
Alláḍu Siddha Déva, KR. 61.
Allun Tikka Rája, N. 16, S. 1, U. 3.
Allun Tirukaḍgati (Kálati ?) Déva Chóḍa Rája, KV. 25.
Allun Tirukálatidéva Rája, A. 7, G 77 N. 15.
Allúri Anná Reḍḍi, G. 113.
Aludiḍlayyadéva Rája, U. 14.
Alu Tikarázu Tirukáladéva, U. 3.
Alu Tirukáladéva Chóḍa Raja, R. 20.
Áḷuva Arasar, G. 54.
Amala (or Abala), see under Víra Amala.
Amala Bhárata, KR. 16.
Amalámbika, KG. 33.
Ambhója (dynasty), KR. 26.
Amma Náyaningáru, N. A 46.

Amma Rája, C.P. 19.
Ammasáni (Gótra), KR. 20.
Amrita Bhója, KR. 26.
Amrita Govinda, KR. 26.
Anantadéva Rája, C.P. 23.
Ananta Sáyanáyárya, C.P. 7.
Ananta Síladáyinéni Reḍḍi, KG. 13.
Ananta Súrgya, C.P. 15.
Ana Póta Bhúpati Reḍḍi, D. 35 Note.
Anapóti Náyaḍu, D. 33.
Ana Véma Reḍḍi, D. 35 Note, KR. 19.
Áṇḍa . . . Kiḷám, G. 39.
Andalúri Vijayáditta Déchini, KR. 62.
Áṇḍa Piḷḷai, S. 7.
Andhaka (tribe), KR. 26.
Ándhra (dynasty), O. 73.
Anga (kings) C.P. 10, C.P. 15.
Angaréni Tirnvengaḍa Bhaṭṭu, KV. 35.
Ankula Kóṭeśvaradévara, KV. 14.
Anna Bhúpati, KR. 15.
Annadéva Reḍḍi, KP. 35.
Annama, C.P. 10.
Annamárádhya, C.P. 3.
Annamgáru, A. 30.
Anna Paruvata Mallinátha, O. 78.
Annavóta Rája, O. 78, O. 85. see also under Vennu Sambéṭa, etc.
Annavótayya, O. 85.
Annayámbá, O. 73.
Annayya Reḍḍi, KR. 35, O. 73.
Antóji, KR. 44, KR. 47, KR. 48.
Apa, O. 13.
Appa Bhaṭṭu, KR. 20.
Appalayya, A. 39.
Appa Náyaḍu, Al.
Appasáni Amma, U. 7.
Arattas, C.P. 6.
Arhata, KG. 25.
Arula Rághayamgáru, N. 52.
Arupáli Seṭṭi, KV. 36.
Áryamadéví, D. 13.
Ásnadéva Rája, D. 13.
Átarla Márayya, P. 2.
Átréya or Átri (gótra), C.P. 6, C.P. 7, C.P. 14, G. 53, KR. 26, KG. 1, P. 24, P. 39, V. 23.
Attamasiddhi Bhuvana Kani Kadhéran, G. 61
Átukúri Désáhi, U. 14.
Átukúri Vámana Prichuḍévaḍa, A. 13.
Avadhútaswámi, KG. 29, KG. 30.
Avahaluráya, C.P. 6.
Áyihaya (race), O. 112.
Áyus, C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15, KR. 26.
Ayyanna, KR. 14.
Ayyapiyaṇḍu Bálineṇḍu Vírappangári Rapumádharuṇḍu, KR. 14.
Ayyappa Bhaṭṭu, KR. 20.
Ayyappa Rája, KR. 12, KR. 80, KV. 1.
Ayyapparusayya, D. 53, KR. 2.

B

Bába Káśayyaváru, O. 77.
Bácharusayya, O. 23.
Baḍagula (tribe or dynasty), D. 22, KR. 26.
Badhyamadra Rája, A. 55.
Báhata (Báhaḍa) Dévarája, O. 53, O. 129.
Bahava Rája, A. 11.
Bairapa Reḍḍi Annayya, N. 25.
Bairava Náyaḍu, R. 36.
Bairavanna, KR. 16.
Balabhadrayya, KR. 5.
Balakámaḍu, KG. 31.
Bálaya Chóḍadéva Rája, D. 68, O. 91.
Bailadévan, G. 72.
Ballámbiká, C.P. 6, C.P. 14.
Ballerázu, O. 92.
Balli Chóḍa Rája, D. 48, D. 49.
Bállimalli Abbanéni, D. 9.
Bamma Náyakuḍu, A. 38, O. 9, O. 10.
Báṇála Linganna, O. 83.
Bandu Ráju, U. 6.
Banṭaráju(?), O. 3.
Bápaya, O. 5.
Barige Undanda Ráo, D. 35 Note.
Bári Náyaḍu, D. 33.
Bárugu Gáma, P. 13.
Basava Náyaningáru, N. 8.
Basava Reḍḍi, KG. 33.
Basavarusayyapati, A. 30, N. 25.

Bâva Mohandâs Râghavadâs, C.P. 4.
Bayacha Râja, N. 104.
Bayannadéva Râja, O. 135.
Bédabhanátha, N. 75.
Bejjádévi, VI, V. 3.
Beli Nuntu Alikha Rázu, C.P. 13.
Béta Râja, KV. 39.
Betruma Náyaka, O. 66.
Bha . . . nárya, O. 13.
Bhadróju, P. 35.
Bhairava Bhaṭṭa, C.P. 13.
Bháradvája (Gótra), A. 25, A. 39, D. 50, D 53, D 69, KR. 30, KR. 77, KG. 24, N. 87, O. 72, P. 17, P. 39, U. 6.
Bharata, C.P. 6.
Bháskara Chamúpati, O. 13.
Bhava O. 13.
Bhâva Siripurapu Yatni Manirázu, see under Yatni M. R.
Bhímadéva Râja, KR. 63.
Bhíma Râja, C.P. 19, G. 35, KG. 24, U 6.
Bhíma Râja Peddanu Déva Râja, P. 7.
Bhíma Raja Siddaya Déva Râja, KR. 66.
Bhója (people), C.P. 6, C.P. 7, KR. 26.
Bhója Râja, KR. 26.
Bhúdéva N. 55.
Bhúdéva Chóḍa Râja, O. 56.
Bhujabala Boppayyadéva Râja, V. 21.
Bhujabalasiddharasa, V. 1, V. 3, V. 8, V. 10, V. 11, V. 13.
Bhúpa Govinda Râja, P. 39.
Bhútanátha Râma Bhaṭlu, KR. 78.
Biddana Víra Chóḍa, N. 17.
Bíjam Channamanédu, KG. 37.
Bijji Rázu Siddaya Déva Chóḍa KR. 64.
Bodirázulu, KG. 25.
Boligadacha Vrája Goruvíndla . . N. 5.
Bommaláṭa Vírappa, U. 47.
Bommarázu Singarázu, D. 47.
Bopparázu, V. 21, V 22.
Boyarázu, V. 45.
Bóyinapalli Bápanangáru N. 9, N. 110, N. 115.
Brammasáni, KR. 16.
Brammi Náyakuṇḍu, U. 12.
Buddha C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15, KR. 26.
Bukka, C.P. 3, C.P. 6, C.P. 14, C.P. 15. C.P. 18, C.P. 20, D. 47, O. 56, U. 18 (*b*).
Bukkaráya Oḍaya, KG. 7.
Bukkamma, C.P. 10.
Burrela Chinnamma Reḍḍi, see under Panṭa B.C.R.

C

Chági Venkana, O. 92.
Chakkama Reḍḍi, G. 75.
Chalamayya, U. 23.
Chaḷichelamalu Jáyaváru Reḍḍi, D. 35 Note.
Chálikka, C.P. 6.
Challu Timmi Reḍḍi, KR. 48.
Chaḷukki Arasar, G. 54.
Cháḷukya (dynasty), C.P. 19, C.P. 24. D. 2, KR. 31.
Cháḷukya Bhíma, C.P. 19.
Chámа . . . damanagu . . KG. 40.
Chámа Oḍaya, D. 19.
Chánasáni, KG. 7.
Chanchamanéni, R. 60.
Channamanádu, KG. 37.
Channáyani Lingam, S. 16.
Channamgáru, R. 77.
Chapparti Pina Kávidha Srí Bhaṭluváru, V. 22.
Chatraméḷa, G. 116.
Chelvarázu, KV. 15.
Chémiyáṇḍán, G. 56.
Chenchama Náyaḍu, A. 35.
Chenchayya Rudra Sauri, A. 35.
Chenna Bhaṭṭa, C.P. 1.
Chennekanṭi Viśvanáthayya, O. 23.
Chennamadévalamma, O. 85.
Chennappa Náyaningáru, KG. 15.
Chéra (kings), C.P. 10.
Cherumanagoṇḍa Mantrirája, D. 13.
Cherumanagoṇḍa Payyarája, D. 13.
Cherumanagoṇḍa Tólán, G. 93.
Chidambara Kavi, C.P. 6.
Chikki Râja, KR. 22.
Chilalasalu Vissanu Oḍaya, D. 47.

Chiliyaméla, N. 55.
Chilukúri Anamarázu Mantarázu, D. 13.
Chinanna Tiruvengaḷa Nátha, O. 21.
Chinna Báyannadéva, O. 135.
Chinna Kónéṭi Timmanáyaningáru, N. 124.
Chinna Kopparázu, D. 35 Note.
Chinna Timma Mantritilaka, O. 13.
Chinna Timma Náyanimgáru, see under Kumára C.T.N.
Chinna Tirumala Rázu, N. 34A.
Chinna Venkatádri, C.P. 7.
Chintagumpalli Basappa Náyanimgáru, A. 48.
Chintagumpalli Nárappa Rája, D. 13.
Chintagumpalli Pedda Náyanimgáru, P. 30.
Chintagunṭa Chennamarázu, D. 37.
Chintanúri Kéśa Nayaḍu, A. 54.
Chintapalli Singanárya, C.P. 10.
Chintapaṭla Singama Náyaḍu, A. 35, R. 60.
Chíramándai, G. 62.
Chitraméla, G. 116, N. 55.
Chivapani Seṭṭi, R. 20.
Chivi Rápakela (gótra), K.R. 4.
Chivvakalúri Bayacha Rájayya, N. 104.
Chóḍa (kings), see under Chóḷa.
. . . . Chóḍa Déva, O. 128.
Chóḍadéva Chóḍa Rája, KR. 22, O. 120.
Chóḍamadéva Rájá, O 74.
Chóḍamalidéva, D. 6.
Chóḍa Rája, O. 60.
Chóḍa Rája Késari Varma, O. 74.
Chóḍéśvara, N. 100.
Chokka Náyanár, G. 96.
Chóḷa (or Chóḍa) (kings), C.P. 10, P. 2. P. 9.
Chonḍaku Náyaningáru, N. 13.
Chúḍubávi, O. 89.

D

Dádana, KR. 5.
Dadhinanga, KR. 26.
Dáḍim Reḍḍi, KG. 13.
Dádi Pótaya Sahiningáru, P. 37 and see under Pótaya, S.
Dáduva, KR. 14.
Damarti (gótra), D. 61.
Dámavaram, N. 15.
Dámera Bitṭha Náyaḍu, D. 35 Note.
Dámera Dharma Náyaningáru, KG. 15
Dámera Kéśama Náyadu, D. 73.
Dámi Náyaka, see under Talári D.N.
Dámirapu Rámi Náyaḍu, A. 51.
Dámódhara, D. 25, D. 57, D. 59.
Dánava (people), N. 15.
Danmapálan, G. 39.
Dantalúr Cháganṭi Déva Rája, N. 122.
Dasaiyarasan, G. 61.
Dasavarma Déva Rája, KV. II.
Dattátréya Swámi, N. 53.
Dávandakúri Agnyammakunḍa Immaḍi Sítájuhiva Oḍaya, O. 32.
[Dávu Suratrána ?] Máradattamgáru, A. 23.
Dáyá Vírayya, D. 13.
Déchanna, KR. 16.
Demá Ammá, O. 56.
Dérnavúri Koladula Báli Náyaningáru, KG. 10.
Déśavéḷán, G. 80.
Dévabágiya Rája O. 123.
Dévadaṭi Vuddangáru, D. 26.
Dévaki, C.P. 10, C.P. 13.
Déva Pillai, N. 51.
Dévarája Misra, C.P. 1.
Dévarája Rája (or Oḍaya) or Dévarája, A. 39, C.P. 1, C.P. 2, C.P. 3, C.P. 18, D. 19, D. 20, D. 23, D. 46, D. 47, G. 42, KG. 4, KG. 23, KG. 40, (KV. 7 ?), KV. 14, O. 30, O. 56, O. 72, O. 132, U. 17, U. 18 (c) U. 46.
Dévarájayya Oḍayalu, O. 132.
Dévarayunḍu Reḍḍi, KR. 16.
Dévari Náyaningáru, D. 35.
Dévayani, C.P. 10, C.P. 15.
Dévayya, O. 49, U. 6.
Dévi Náyaka, A. 25.
Dhadhipati Rao, D 9.
Dhárámṛityunjáya Sástri, O. 102.
Dharma Vijayáditya Déva Rája, P. 32.

Dharmáyamma Gáru, N. 13.
Dhi (?) Bahava Rája, A. 11.
Dhúlipála Akkanangáru, D. 61.
Dirádéva, C.P. 19.
Divá kara, C.P. 19.
Doḍḍámbiká, KR. 35.
Doḍḍayá Chárya, C.P. 8.
Doḍḍaya Reḍḍi Rája, O. 73.
Dórappa Rázu, U. 6.
Dróṇa, KR. 26.
Dúbagunṭa Máramarázu, KR. 16.
Duggarája, C.P. 19.
Dukirāju, KG. 31.
Dummarapu Venkaṭádri Náyanigáru, R. 12.
Durai Arasan, G. 88.
Durai Arasavélán, S. 5.
Duvvúri Súrama Reḍḍi, U. 14.

E

(See also under Ye.)
Ékalásakhán, O. 36.
Epirán, O. 36.
Eran, N. 98.
Errama Náyaka, O. 28 A, O. 59, O. 60.
Erranárya, O. 78.
Erra Siddhanadéva Chóḍa Rája, A. 38, R. 37.
Erra Siddharasar, G. 58, G. 59, R. 38, V. 7, V. 11.
Erra Siddhíśvara, KV. 39.

G

Gaḍidéva Rázu, KR. 65.
Gaga (Gaja ?) Sáhini Jámulu Náyaka, O. 138.
Gaja . . . nemi Náyanimgáru, K.G. 9.
Gajapati (dynasty), C.P. 10, D 35. Note, P. 9.
Gajapati, D. 35 Note.
Gajayámbhója, KR. 26.
Gálámbiká, C.P. 15.
Gaṇapadéva Rája, O. 143.
Gaṇaparapura Naginéni Gáru, P. 25,
Gaṇapatidéva Rája, C.P. 17, D. 25, D. 27, O. 17, O 28, O. 45, O. 86, O. 88, O. 89, O. 139, O. 150, P. 7, P. 10, P. 11.
Ganḍa . . . yadévai Chóḍa Rája, KG. 11.
Ganḍa Gópáladéva Rája, A. 25, G. 50, G. 60, G. 67, G. 77, G. 115, N. 12, N. 51, N. 60, N. 62, N. 71, N. 74, R. 65, S. 12.
(See also under Vijaya G. G.)
Ganḍa Gópála Dípakáltidéva, KV. 45.
Ganḍa Gópála Tirukáḷadéva Chóḍa Rája, KV. 38, S. 12.
Gaṇḍa Gópála Vijayadittadéva Rája, see under Immaḍi G.G.
Gaṇḍávarám Prólí Reḍḍi, U. 14.
Gandhári, KR. 26.
Ganga (gótra), KR. 5.
Ganga (dynasty), O. 112.
Gangamma, O. 32.
Ganga (or Gangádhara) Reḍḍi, C.P. 16.
Gangádhara Paṇḍit, U. 7.
Gangápati (or Gaṇapati) Déva Rája, C.P. 17.
Gangasánamma, K.R. 33.
Gangasáni, KV. 31.
Gangayya Déva Chóḍa Rája, O. 85.
Gangaya (or Gangi) Náyaningáru, KG. 4.
Ga . . rázu Timma Rázu, R. 10.
Garimeḷḷa (family), C.P. 9.
Gaurámbiká, C. P. 3, KR. 35.
Gautama (Gótra), C.P. 14, KR. 39, KR. 78, O. 136, O. 137.
Gautama Mahámuni, KG. 27, KG. 29, KG. 30.
Gházi Ali, U. 39.
Golavóbanédu, U. 42.
Gollapayíṇḍi Biyyappa Náyaka, A. 38.
Gollapúṇḍi Kesima Náyaka, A. 25.
Gollapúṇḍi Náyaka, A. 26.
Góna (family), D. 35. Note.
Gonkarája, D. 13, O. 60.
Gontappa Náyaḍu A. 19.
Gópála Déva, D. 72.
Gópála Náyaniváru, see under Ráya vináyani GN.

Gópála Rája, C.P. 7, KR. 7.
Gópanangáru, D. 61.
Góparázu Rámanna, D. 35 Note.
Gópiká Vallabha, KR. 26.
Gópi Náyaningáru, KG. 35.
Govinda, KR. 26.
Govinda Náyaka, O. 150.
Gummaḍappa Rághavappa Náyanimgáru, D. 15.
Gummaḍúri Kámaya Déva Rája, D. 23.
Gummaḍúri Kondarázu Chinni Ráza, D. 20.
Gundapróli Bairu, R. 27.
Gurudévara, D. 13.
Gurudéva Rája, see under Rája Gurudéva.
Guruppallita Bhásandáru, G. 52.
Guruvanangáru, D. 61.

H

Hadapumunu Lunkkarája, A. 29.
Haihaya, O. 73.
Háji Koti Pádisháh, see under Sultán Abdulla, etc.
Haridéva Chóḍa Rája, D. 28.
Harihara Rája, A 39, C.P. 1, C.P. 3, C.P. 15, C.P. 18, C.P. 20, G. 42, KG. 10, KG. 23, KV. 14, N. 76, U. 17, U. 18 (c)
Haripálaka, D. 35 Note.
Hárita (gótra), D. 13, P. 9.
Háritasa (gótra), U. 22.
Hemádri, C.P. 5, KR 19, KR. 35.
Hemámbiká, C.P. 3.
Hindirá Bhúnári Sobhangáru, O. 147.
Hindurávu Suradháni Sariyapati Timma Reḍḍi, see under Sariyapati T. R.
Hingi Rámarázu, KG. 1.
Husain Khán, U. 36.

I

Ídiga Náganna, KG. 21.
Iḍumakanṭi Gangi Reḍḍi, KG. 7.
Immaḍidéva Rája, KG. 24.
Immaḍi Ganḍa Gópála Vijayaditta Déva Rája, KR. 62.
Immaḍi Sítájuhiva Oḍaya, O. 32.
Immaḍi Tiruvengadappa Dási, A. 13.
Immanéni Koṭilingam, O. 5.
Inagádiya Nimmaya, KR. 20.
Indra Rája, C.P. 19.
Inigela (gótra), D. 73.
Iniyála (gótra), KG. 15.
Innúlla (gótra), D. 3.
Inugandi Víra Battu, KR. 20.
Inumaḍidéva Rája, KG. 24.
Irája Mallan, G. 74, and see under Mallaya Rája (?)
Iruga Ráju, U. 6.
Irumaḍi Śríyádéva, G. 92.
Irumaḍi Tirukálattidéva, see under Tirukálattidéva.
Irunkaṟṟipóyan, S. 15.
Íśvara, C.P. 10, C.P. 13.
Itama Reḍḍi, A. 29.
Iṭṭikíla Venkaṭagirigáru, N. 6.

J

Jábálika, A. 39.
Jaganátha, C.P. 6.
Jagatába Singha Rája, P. 39.
Jaggarázu, D. 34.
Jákamma Venkangáru, P. 37.
Jakkapeḍḍi Gangu Mantri Rája, D 13.
Jámulu Náyaka, O. 138.
Janaméjayya, KR. 26.
Jangama Rája, KG. 1.
Jangamayya, A. 31.
Jangam Prasannam, U. 2.
Jannappa Murárinévi Chennammanóndu, D 46, KG. 34.
Jannappa Nayadu, KG. 34.
Jáyadévaningáru, D. 10.
Jayasimha Rája, C.P. 19.
Jayavarapu Basava Battu, KR. 20.
Jayavarapu Nimmaya, KR. 49.
Jédévaráṇa Jannapanéni Bammi Náyaḍu, D. 46.
Jillaḷḷa Mangaparázu, D. 35 Note.
Jillaḷḷa Rangapatidéva Rája, P 24, P. 35.
Jinanandi, C.P. 19, (Priest of Jains ?)

Jivarakshа Bhaṭṭu Nandī Rāzu, KG. 17.
Jiyarázu, O. 47.
Jiyyaru, O. 51.
Jóvipallikha Narasingama Náyaningáru, KR. 11.
Júpalli Ráma . . . Náyaḍu, KR. 83.

K

Kadakushāh, D. 35 Note.
Kaḍaralle Tangadéva Rája, KV. 13.
Káḍuveṭṭu, O. 17 (1).
Kákata Rudra, D. 35 Note.
Kákatíya (dynasty), C.P. 17, D. 1, D. 25, D. 35, D. 59, KR. 84, KV. 36, O. 17, O. 28, O. 49, O. 53, O. 87, O. 96, O. 129, O. 143, O. 150, P. 7, P. 8, P. 11.
Kákatíya Gaṇapatī Déva Rája, see under Gaṇapati D. R.
Kákatíya Pratápa Rudradéva Rája, see under Rudradéva Rája.
Kákolli Nárāyaṇa Paṇḍit, C.P. 21.
Kákolli Timma Paṇḍit, C.P. 22.
Kálamrázu, D. 35, Note.
Kálaráyamánta Singaḍadéva Rája, O. 6.
Kálati Rája, A. 37.
Kálatti Uḍaiyar, N. 51.
Kalikála, see under Karikála.
Kalimili Bopparázu, V. 22.
Kalinga (kingdom), C.P. 3, C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15.
Kalinga Ráya, N. 61.
Káli Vishnuvardhana, C.P. 19.
Kallappa Reḍḍi, R. 66.
Kámabóyiḍu, KG. 11.
Káma Chóḍa, D. 48, D. 49.
Kámakóṭi, C.P. 7, U. 6.
Kamala Mahádévi, V. 1.
Kámana Chóḍa Rája, O. 90.
Kámarti Mánikédári, U. 19.
Kámayya Boppanda, O. 145.
Káma Náyaka, A. 25.
Káma Rája, D. 48, D. 49.
Kámasáni, KV. 31.
Kámayya Boppaṇḍu Dévaya Reḍḍi, O. 58.
Kámayya Boppaningáru, KR. 40, O. 49
Kámayya Boyuṇḍu, O. 54.
Kámayya (Chóḍa ?) Rája, O. 129.
Kámayya Déva Rája, see under Gummaḍúri KD., also KV. 40.
Kámayya Preggaḍa, O. 70.
Kámbhója (dynasty), C.P. 6.
Kámi Náyaka, R. 36.
Káminéni Dáḍi Náyaningáru, KR. 14.
Káminéni Muttarázu, KR. 29.
Kámi Reḍḍi, KV. 31.
Kampanati Oḍaya, N. 28.
Kampa Rája, C.P. 15, C.P. 20.
Kampi Náyaningáru, U. 23.
Kanakámbhója, KR. 26.
Kánchannamgáru, N. 78, R. 60.
Kandagaḍa Guruvayya, A. 1.
Kándálla Doḍḍayá Chárya, C.P. 8.
Kandamúḍi Ráma Jósyulu, O. 49.
Kándraból a (gótra), KR. 68.
Kanṭamarázu Valabhala (or Valabhayya), U. 28, U. 29.
Kanṭaya Bhávi Náyaka, KG. 4.
Kantibóyina Pedda Konḍama Neṇḍu, KG. 21.
Kantruvankya Rázu, O. 92.
Kanva, KR. 26.
Kapratidéva, D. 19.
Karaháta (dynasty), C.P. 6.
Karaikiḻan Bhaṭṭan, A. 14.
Karáru Manma Rámuṇḍu, KV. 45.
Karikála (Choḻa) A. 38, D. 24, D. 49, D. 68, KV. 13, KV. 39, N. 27, N. 75, O. 17 (2), O. 19, O. 128, O. 148, P. 22, R. 36, R. 37, R. 47, U. 14.
Karnáṭa (kingdom), R. 35.
Kárumanchi (family), A. 30.
Karumbáṇḍai, G. 74.
Kásakonḍa Battuḍu, KG. 37.
Kasakurti Bávi Náyaningáru, O. 109.
Kaṣáṇmai, V. 4.
Kastúri Rangapati Náyaningáru, C.P. 12.
Kasuva Rázu, KV. 1.
Kasvanénigáru, D. 9.
Káśyapa, O. 78.

Káśyapa (gótra), C.P. 2, D. 24, O.102, O. 120, P. 22, P. 39, R. 37, R. 47.
Kataka Rája, C.P. 19.
Kátamrázu, KR. 12, KR. 26.
Kaṭṭadi Prólamma, N. 15.
Kaṭṭasádi, R. 8.
Kaṭṭidévarasan, V. 6, V. 11, V. 13.
Kaṭṭiga Kanṭi Náyaningáru, KG. 4.
Kaundinya (gótra), A. 23, C.P. 3, C.P. 13, O. 102, O. 111.
Kauśika (gótra), KV. 35, U. 7.
Kanṭhika Vijayáditya, C.P. 19.
Kávanúr Kiḷavan Malakiḷiyaninrán Pichchan Uḍaiyar, N. 22.
Kavitárkika Simha, C.P. 6.
Kéḍámbi Anantárya, C.P. 7.
Késa Náyaḍu, A. 54.
Késari Varma, see under Chóḍa Rája, KV.
Késava Náyaka, A. 55.
Keśayya Mantri, O. 78.
Késima Náyaka, A. 25.
Késima Reḍḍi Linga Reḍḍi, KV. 43.
Kéttama Náyakkar, N. 108.
Khán Ajyam Ajyambar Muhammad Khán Saheb, KR. 41.
Khán Ajyam Khája Abdul Saheb, O. 37.
Khásuningáru, O. 32.
Khudá-u-dín Khájalakhál, see under Sherlashá Dágir, etc.
Kilárikonḍama Náyaḍu. KR. 25.
Kima (Timma?) Rája, O. 93.
Kirtivandévi Tirumalamma, KR. 14.
Kirtivarma Prithivi Vallabha Rája, C.P. 24.
Kochúri Jaggarájayyadéva Rája, V. 24.
Kódamámbá, C.P. 6.
Kódaráma, KV. 47.
Kokkili Rája, C.P. 19.
Komaṭi (Próla) Reḍḍi, KR. 16, KR. 18, KR. 19, KR. 35, KR. 43, O. 73.
Kommámbiká, O. 60.
Kommanárya, KR. 17.
Kommana Sómayájulu, KR. 16.
Kommi Náyuṇḍu, D. 24.
Komorapólu Konḍayya, P. 2.
Kónamamma, P. 24.
Kónangi Siddapa Náyaka, R. 36.
Kóna Singaya Sréshti, KR. 15.
(Konḍa) déva Rája, A. 53.
Konḍamámbá, KR. 14.
Konḍama Náyaningáru, A. 35, O.113, R. 18.
Konḍamanéniváru, R. 60, U. I.
Konḍama Rázu, D. 50.
Konḍa Marusayya, see under Ráyasam K.M.
Konḍamma, KR. 14.
Konḍapalli Yallaparázu, G. 114.
Konḍappa Náyaka, O. 28 A.
Konḍavíḍu (family), U. 6.
Konḍavíḍu Kumára Swámidéva, O. 6.
Konḍóju, G. 48, P. 35.
Kónéru Timmarasu, A. 15, A. 16, U. 20, U. 22, U. 44.
Konéṭayya Déva Rája, U. 20, U. 22, U. 44.
Konéṭi Chinna Timma Náyaningáru, N. 124.
Konéṭi Ráo, D. 35 Note.
Kongaráya, S. 7.
Koriyéma Reḍḍi, D. 35 Note.
Kóṭi (or Kónéṭi) Tiruvengaḷa Náthayya, O. 15, O. 141.
(Rája) Kóvaṭi (Kónéṭi?) Ranga Ráo, N. 117.
Krishna, KR. 26.
Krishnadéva Ráya, A. 6, A. 28, C.P. 10, C.P. 16, D. 18, D. 22, D. 35 Note, D. 53, KR. 27, KR. 30, KR. 39, KR. 77, O. 46, O. 71, P. 4, P. 14, P. 29, P. 36, R. 52, S. 11, U. 4, U. 37, U. 40, U. 41.
Krishnadhara Rája, O. 130.
Krishnama Rázu, KR. 80.
Krishnámbá, C.P. 6.
Krishnamma, O. 32.
Krishnappa Náyaningáru, N. 33.
Krishna Rája, C.P. 19.
Kuppalli Naragayya, R. 46.
Kubja Vishnuvardhana, C.P. 19.
Kúchi Náyaningáru, U. 23.
Kuḍúbi Právésa Rája, KG. 8.
Kulaśékhara Kávéri, A. 37.
Kulaśékhara Manḍana Perumálla Rája, A. 37.

Kulóttunga Chóḷa Déva, A. 18, A. 26, A. 43, G. 15, G. 33, G. 34, G. 50, G. 53, G. 55, G. 70, G. 76, G. 87, G. 89, G. 96, G. 101, N. 17, N. 40, N. 50, N. 57, N. 63, N. 64, N. 65, N. 67, N. 69, N. 70, N. 72, N. 83, N. 85, N. 87, N. 92, N. 93, N. 101, O. 142, P. 9, R. 4, R. 8, R. 23, R. 65, R. 66, S. 5, S. 9, V. 10, V. 11, V. 13, V. 14, V. 26.
Kulóttunga Chóḷa Pallavaraiyan, N. 19.
Kulóttunga Chóḷa Paṭṭai Sékharadéva, G. 78.
Kulóttunga Chóḷa Talivaráya, S. 6.
Kulóttunga Rájendra Chóḍa Rája, see under Rájendra CR.
Kumára Chinna Timmá Náyaningáru, P. 40.
Kumára Giri Reḍḍi, D. 35 Note.
Kumára Timma Náyaningáru, A. 3, A. 35, A. 48, KG. 9, KG. 21, N. 116, O. 52, P. 27, P. 34, R. 60.
Kumára Véma Reḍḍi, D. 35 Note.
Kumára Venkaṭádri Náyaniváru, U. 47.
Kumára Yáchama Náyaniváru. S. 18.
Kúnapaiḍipaḷḷa (gótra), D. 3.
Kunchála Venganna, KV. 50.
Kúndatennavataraiyan, S. 6.
Kúrma Rája, KR. 26.
Kutb Sháh, KR. 80, U. 39.
Kutb Sháh Abdullah, see under Sultán Abdulla Pádisháh.

L

Lakkamámbá, KR. 16, P. 37.
Lakkámbiká, C.P. 6, C.P. 14.
Lakna, D. 34.
Lakshmappa Náyaningáru, R. 35.
Lakshmidéví, C.P. 2.
Lakshmi Seṭṭi, R. 20.
Lakshyamadéví, D. 13.
Lál Khán, KG. 22.
Lingamakka, KG. 21, P. 34.
Lingá Pandit, KR. 73.
Lingappa Náyaḍu, P. 13.
Lókamahádéví, C.P. 19.
Lókapála, G. 112.
Lunar race, P. 24, P. 39.
Lunkkarája, A. 29.

M

Mácha Reḍḍi, KR. 19 KR. 35, O. 73.
Mácha Sauri, KR. 35.
Máchaya Náyaka, D. 35.
Maḍádidevanḍu, P. 9.
Mádáli (gótra), D. 31.
Mádamma, O. 67.
Mádanna, D. 35 note.
Madanudévan, G. 61.
Mádéva Náyaka, O. 86.
Mádhavadéva Rája, D. 72, O. 101, O. 150.
Mádhava Jósyulu, A. 39.
Mádhavanna, KR. 16.
Mádhava Náyaka, O. 88, O. 89.
Mádhava Rája, CP. 17, O. 76.
Mádhava Varma, U. 29.
Madhura Perumáḷḷa Rája, A. 37.
Mádinenḍu, U. 42.
Mádi Reḍḍi, KV. 31.
Madurántaka Pottapi Chóḷa, A. 18. G. 34, G. 50, G. 58, G. 59, G. 60, G. 76, G. 86, G. 115, N. 40, N. 50 N. 51, N. 60, N. 62, N. 67, N. 71, N. 72, N. 74, N. 82, N. 85, N. 101, N. 111, R. 38, R. 39, R. 65, R. 66, S. 12, V. 7, V. 10, V. 11.
Madusúdhana Déva Rája, KR. 62.
Magadha (Kingdom), C.P. 6, C.P. 7.
Mágámbiká, C.P. 15.
Mahimandu Khulikuḍupuḷḷan, KR. 14,
Maiḷára Rája, C.P. 18, O. 104.
Maila Reḍḍi, O. 30, O. 73.
Maitrávaruna (gótra), KR. 16.
Makkili, D. 35 Note.
Malaikiliyaninrán Pichchan Uḍaiyan, N. 111.
Málesham Muhammad Shásu, D. 35 Note.
Maliḍéva (Chóḍa) Rája, A. 55, D. 6, D. 13, D. 69, KR. 22, O. 17 (2), O. 66, O. 142.
Maliḍévarasan, G. 67.

Malidévi Donṭi Lingappa, KR. 86.
Malikárjunadéva, KV. 3.
Málik Ibrahim, C.P. 6.
Málik Kádr, G. 118.
Malipúṇḍi Aibulayyangáru, KG. 36.
Malla Bhúpa, KR. 15.
Mallamámbá, O. 78.
Mallanadévilamma, D. 72.
Mallanárya, O. 72.
Malla Náyaḍu, D. 35 Note.
Mallappa Rázu, D. 35 Note.
Mallaprahári Késava Déva, O. 143.
Malla Reḍḍi, O. 73.
Mallarusayya, O. 23.
Malla (Nalla ?) Siddhi Chóḍa Rája, N. 100.
Mallayya Reḍḍi Rája, C.P. 5, C.P. 18, KR. 18, KR. 19, KR. 21, KR. 34, KR. 35, O. 30, O. 73.
Mallikárjuna, C.P. 3.
Mallikárjunadéva, see under Malikárjuna D.
Mallikárjuna Ganapati, D. 35 Note.
Mallinandévaṇamgáru, D. 12.
Mallinátha, O. 78.
Malli Náyaḍu, A. 51.
Mállúru Chintama Reḍḍi Gangi Reḍḍi, KR. 82.
Maluḍu Vémula Malí Dévarája, D. 13.
Manabali Dévarája, D. 13.
Mancha Mallésvara (?), O. 25.
Manchana or Manchi Rája, O. 78.
Manchirázu Ganappaya, O. 70.
Maṇḍana Perumáḷḷa Rája, A. 37.
Maṇḍapáṭi Appala Rája, O. 31.
Maṇḍapáṭi Kumára Rámabhadra Rája, O. 102.
Maṇḍavi Kamma, P. 2.
Maṇḍehas, C.P. 13.
Maṇḍi Súnki Náyakuni Késava Náyaka, A. ?
Mangaḷa Koṇḍóji, A. 17, G. 48, P. 35.
Mangaḷa Timmóji Koṇḍóji, KG. 20.
Manga Rázu, D. 35 Note.
Mangi Rája, C.P. 19.
Mangir (Y) uvaráju Sankidéva Rázu, KG. 12.
Manma, A. 83.
Manma Anta Rája, P. 21.
Manma Ganḍa Gopáladéva Rája, N. 31, P. 32.
Manma (or Manuma) Siddharasa (or Siddayadéva) (Chóḍa), G. 39, G. 86, KR. 60, KR. 61, KR. 63, KV. 13, KV. 40, KV. 43, N. 82, R. 8, R. 39, V. 19.
Mannárappi Náyaningáru, D. 37.
Manta Reḍḍi, O. 104.
Mantri Kétana, KV. 45.
Mantri Rázu, D. 13.
Manu, C.P. 14, KR. 26.
Mannjávaḷi Náyaḍu, R. 78.
Manumádripati Rája, O. 123.
Manúri Devala, O. 132.
Manusiddharasa, G. 42.
Manva Malidéva Rája, D. 13.
Manyabhúmi Náyaningáru, R. 78.
Maparusayya, A. 26.
Máradattamgáru, A. 23.
Maradhavi Póti Déjatayangáru, KR. 85.
Mára Kampi Náyaningáru, A. 1.
Márára Duggarázu Vírappa, A. 36.
Mára (or Márappa) Rája, C.P. 15, C.P. 20.
Márasáni, KV. 31.
Maratoya, A. 29.
Márella Nágarája, D. 50.
Márgamu Pahinḍimukkala Vira Tiruvengaḷa, KR. 60, KR. 61, KR. 62, KR. 63, KR. 64, KR. 65, KR. 66.
Mártánḍa Rája, C.P. 19.
Marudulán, G. 73.
Másavipetti Náyaka, R. 23.
Mattugáru, O. 145.
Mattunátha, O. 78.
Maya Bajeya Rázu, O. 40.
Máyidéva Preggaḍa, O. 27.
Máyilamadévi Pattarasa, G. 76.
Médarameṭṭla Peddammangáru, D. 135
Médarameṭṭa Singiri Náyaḍu, P. 5.
Mégachárya, C.P. 24.
Mehávini Tikka Náyaḍu, KV. 48.
Mindaguddali Chendi Seṭṭi, O. 139.
Mindaguddali Vaitama Seṭṭi, O. 139.

Mittakondarázu, D. 35 Note.
Molakárájayya Déva Rája, P. 24.
Muchintala Rangappa Náyaniváru, A. 3.
Muddana (or Muddappa) Rája, C.P. 15, C.P. 20.
Muddayyadéva Rája, A. 53.
Mudra Chiddi Sáyanna Oḍaya, N. 28.
Muḍupalli Tirumalayya, O. 52.
Muduva, O. 60.
Muhammad Darkhini (Oakkani ?) Pádisháh, D. 35 Note.
Muhammad Kásim Khán Ghóri, D. 35 Note.
Muhammad Kulipátasáni, K.G. 22.
Muhammad Sháh, C.P. 6.
Mukkanṭi, D. 35 Note.
Mukkanṭi Káḍuveṭṭu, D. 43, D. 69, KR. 61, KR. 62, KR. 63, KG. 24.
Mumbámbá, C.P. 18.
Mummadíndra, C.P. 18.
Mummaḍi Nilama Náyakkar, N. 108.
Mummaḍi Reḍḍi, O. 104.
Mummaḍi Timmi Reḍḍi, KR. 48.
Mummaḍi Vaitumba Rája, G. 88, S. 8.
Mummaḍi Vémayya Reḍḍi, see under Véma Reḍḍi.
Mummamma, N. 8.
Mummayya Bagádingáru, D. 22.
Mummayyadéva Chóḍa Rája, N. 104.
Muppadendra, A. 56.
Muppaḍi Náyanigáru, KR. 84, N. 80, O. 87.
Muppaḍi Náyanka Puraharu, KR. 1.
Muppi Reḍḍi, G. 75, G. 79.
Muppuri Náyakaḍu, KR. 23.
Muraiyúruḍaiyán, S. 5.
Murári Náyani Chennama Náyadu, KG. 34.
Murya, U. 6.
Mussalmán (rulers), C.P. 10.

N

Nágadéva Rája, A. 51, KV. 48, N. 21, O. 75.
Nágalá Dévi, C.P. 10.
[Ná ?] gappa Rangéśvara Uḍayár, A. 18.
Náganna Boyuṇḍu, KV. 25.
Náganátham Timmavójhulu, A. 23.
Nâganḍi Yallayya, KG. 9.
Nágarája, D. 13.
Náginâyaningáru, KR. 23.
Náginénigáru, P. 25.
Nahusha, C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15, KR. 26.
Nalagarula Kápa Déshahi, KV. 8.
Nallamdérvula Pedda Kóṭi Reḍḍi, KV. 11.
Nalla Siddhana Déva Chóḍa Rája, G. 1, R 36.
Nalla Siddi Chóḍa Rája, N. 100.
Nallasiddiyarasan or Nallasiddarasa or Nallasiddhi Rája, A. 18, G. 34, G. 76, KR. 26, KV. 39, N. 67, N. 85, S. 2.
Nallasittaśárar (?), R. 4.
Námu Obanáyaḍu, P. 13.
Nánadési Malaimaṇḍala Náḍáḷván, G. 56.
Nanda, C.P. 6, KR. 26.
Nanda Gópa, KR. 26.
Nandipóttarasar, G. 54.
Nandivarma Rája, U. 6.
[Náne ?] déva Rája, A. 29.
Nanni Chóḍa, see under Pottapi N.C.
Nárada, KR. 77.
Nárada Rája, P. 12.
Narahari, KR. 16, O. 72.
Nárapa Rázu, KR. 16.
Nárapa Śáhini Bhímanáyakuṇḍu, R. 37.
Narasa, C.P. 10.
Narasimhadéva Ráya, D. 35 Note.
Narasimha Pandit, U. 7.
Narasimhéndra, C.P. 10.
(Sáluva) Narasimha Rája, C.P. 6, C.P. 23.
Náráya Kondóji, O. 12.
Nárayanámbiká, C.P. 3.
Náráyaṇa Dévara, KR. 16.
Náráyana Dévara Reḍḍi, KR. 16.
Náráyaṇa Reḍḍi, KR. 19.
Nárendra, C.P. 6.
Náréndra Mrigarája, C.P. 19.
Nárumidan Pirraiyáṇḍán, V. 10.

Návan Póyándán, G. 68.
Náyapanéni (family), D. 35 Note.
Nediyan, S. 5.
Nidugandi (?), A. 34.
(Nila ?) kantha Chóda Déva Rája O. 125.
Nílama Náyakkar, N. 108.
Nimbrólu Subba Náyaka, O. 59, O. 60.
Nimmáju Hétimgáru, P. 12.
Nodamba (kingdom), C.P. 19.
Nripa Rája, C.P. 15.
Nrisimha, see Narasimha.
Núkaya Déva Chóda Rája, O. 56.
Núnka Rája, D. 13, O. 55.
Núnkasáni, D. 33.

O

(See also under Vo.)

Obalayya, D. 13.
Obanésudu, KR. 4.
Olukaraiyán, S. 6.

P

Pácharla (gótra), N. 13.
Páchchaldéví, G. 86.
Padmana Rája (or Padmanábha), KR. 26.
Padmanáyadu, KR. 26.
Padmanáyaka, A. 35.
Pádumu . . . di Náyadu, R. 72.
Paisála (gótra), A. 35.
Pákanala Kristnappa Náyaniváru, N. 5.
Paleyaru, KG. 25.
Pálikesi Vallabha Rája, C.P. 24.
Pallalla (gótra), P. 13.
Palla Reddi, KR. 85.
Pallari Tamboji, KR. 86.
Pallava (dynasty), D. 69, N. 15, N. 16, O. 93 (?), P. 17, S. 2, U. 6, U. 14.
Pallikonda Perumál, N. 72.
Pánduranga, C.P. 19, O. 3, O. 38.
Pánduranga Preggada, O. 40.
Pándya (kings), C.P. 10, N. 57, N. 63, N. 64, N. 65, N. 67, N. 69, N. 70, N. 72, N. 83, N. 84, N. 85, N. 93, N. 101.
Pándya Gaja Késari, G. 61.
Pángula (or Pongula) Mitinénigáru, O. 42.
Pángula (or Pongula) Chumpiri, O, 41.
Panta (family), C.P. 16, KR. 15.
Panta Burrela Chinnama Reddi, D. 56.
Pantn Déva Chóla Rája, D. 38.
Panta Ganga Reddi, C.P. 16.
Panta Mailára or Panta Malla, see under Mailára and Maila Reddi.
Panta Mummadi Reddi, see under Mummadi R.
Parachúru Yangana, KR. 4.
Paramakusáluva Próshi Errasiddi Rája, A. 45.
Paricheja Mummayyadéva Chóda, see under Mummayya D.C.
Parikshit, C.P. 6.
Paríkshit (Parikshit ?), KR. 26.
Parvatárádhyá, D. 34.
Parvata Ráya, C.P. 2.
Párvatí Dévi, C.P. 2.
Patalampula . . . Náyaningáru O. 97.
Pati Náyakundu, KV. 38, KV. 51.
Pávandán, G. 93.
Pávani Yugandharudu, D. 35 Note.
Peda Yovayámbá, C.P. 6.
Pedda Kondama Náyaningáru, A. 35, N. 46.
Peddamadévalamma, O. 85.
Pedda Narasa Rázu, KR. 80.
Pedda Pinna, O. 94.
Peddarasar, G. 53, N. 111.
Pedda Ráya Vibhála, P. 39.
Pedda Rudra Dévanigáru, N. 80.
Pedda Samburáya, P. 39.
Pedda Timma Náyaningáru, P. 34.
Pedda Tonda Náyaningáru, A. 3.
Pedda Venkatádri Náyaningáru, C.P. 8, C.P. 9.
Pedda Venkaténdra, C.P. 7.
Peddi Bhotla, O. 102.
Peddi Náyaka, KV. 25.
Peddi Rája, KR. 26.
Peddi Reddi, KR. 35, KG. 7.
Periya (or Pedda) Siddappa Náyaka, N. 67.
Perru Pillai, G. 74.

Perumál Chetṭi, G. 85.
Perumálla Rája, A. 37.
Perumándi Déva Chóḍa Rája, KR. 65.
Peruma Reḍḍi Déva, KV. 21, KV. 44.
Peśáli (Gótra), R. 60.
Pichchaṇḍi Náyaka, R. 4.
Pidila Lingappa Pantulu, D. 35 Note.
Pidiyári Kósani Náyakka, R. 8.
Piḷḷaiyár Bhujabalasiddharasa, V. 10.
Piḷḷaiyár Manumasiddarasa, see under Manmasiddhara.
Piḷḷaiyár Tirukáḷattidéva, see under Tirukáḷatidéva Chóḍa.
Pina Kampi Mallani, O. 1.
Pina Komaṭi Reḍḍi Rája, C.P. 5, KR. 18.
Pina Narasa Rázu, KR. 80.
Pina Próli Reḍḍi, KV. 22.
Pina Venkaṭa, C. 7.
Pinnama Náyaka, A. 55, D. 20, U. 24.
Pinnama Rája, C.P. 6.
Pírán, O. 36.
Pitusuramuḍaiyan, N. 66.
Póchirázu, O. 70.
Podakanúri Siddi Rája, KR. 61.
Poḍḍarasu, N. 29.
Poḍiḷḷapalli Singama Náyaningáru, O. 35.
Poḷaḍu, D. 35 Note.
Pólavíra . . . Náçini Náyaḍu, O. 68
Polaya Véma Reḍḍi, D. 35 Note.
Pólinéni Khinuláma, KR. 14.
Pólinéningáru, KR. 20.
Pólu Rája, KR. 26.
Póta Rája, C.P. 18, D. 13.
Póta Sáni, KV. 22, R. 47.
Pótayadéva Chóḍa Rája, KG. 11.
Pótaya Sáhinamgáru, D. 12, P. 37.
Pottapi Chembar, G. 106.
Pottapi Chóḷa, A. 18.
Pottapi Nanni Chóḍa, D. 48, D. 49, O. 92, O. 117.
Prabhava Mádirázu, V. 22.
Pradyumna, KR. 26.
Pramaladéví, N. 27.
Pratápa, KR. 26.
Pratápa Dévaráya, see under Dévaráya.
Pratapa Dévaráya Oḍaya, A. 39.
Pratápa Gópinátha, D. 13.
Pratápa Rudradéva Rája, see under Rudradéva Rája.
Pratápa Sadáśiva Ráya, see under Sadáśiva.
Pratápa Vijaya Bukka Ráya, see under Vijaya B. R.
Prattikonḍa Timmarája, R. 41.
Praudha (Déva) Ráya, C.P. 3, O. 30, (see under Dévaráya also).
Pravuḍu Déva Ráya, D. 35, Note.
Preggaḍa or Peggaḍa, O. 40, O. 70, P. 10.
Preggaḍa Pánduranga, O. 40.
Preggaḍa Siddana, U. 48.
Prithivi Vallabhu Rája, C.P. 24.
Prólasáni, KV. 31.
Prólayya, see under Próle Rája.
Pról Désahi, KV. 8.
Próle Bainṭi, N. 28.
Próléju, KG. 31.
Próle Rája, C.P. 17, KR. 34.
Prólelu Víralivi, N. 28.
Próli Reḍḍi, KV. 31, N. 16.
Próshi Erra Siddi Rája, A. 45.
Pullá Náyaningaru, N. 13.
Púngunramuḍaiyár, S. 6.
Punnavalakshmi, O. 49.
Puru, C.P. 6.
Puráravas, C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15, KR. 26.
Purushottamadévara, KV. 21.
Purushottama Rázu, D. 35 Note.
Púsala Venganna Kaḍappa, R. 5.
Putavari Káma Boppaningáru, O. 49.

R

Ráchavéma Reḍḍi, KR. 35.
Ráchirája Déva Rája (or Rájayyadéva Rája), P. 24.
Rághavadéva, C.P. 6, O. 73 (?).
Rághavámba, C.P. 6.
Raghu, V. 29.
Raghunátha, C.P. 7.
Raghupati Ammagáru, A. 3.
Rája Bhíma, C.P. 19.
Rája Brahma Chóḷa Vaitumbana, G. 61.
Rája Gaṇḍagópálan, see under Gaṇḍa Gópálan.

Rája Gurudéva, D. 25.
Rája Mahendra Potepi Chóḍa, O. 92.
Rája Malladéva, V. 1, V. 11, V. 13.
Rája Mallan see under Irája Mallan and Rájamalladéva.
Rája Mártáṇḍa, C.P. 19.
Rájarája Déva, G. 5, G. 6, G. 10, G. 12, G. 13, G. 14, G. 22, G. 24, G. 25, G. 26, G. 28, G. 30, G. 31, G. 56, G. 58, G. 59, G. 60, G. 61, G. 62, G. 65, G. 71, G. 73, G. 78, G. 79, G. 88, G. 93, G. 99, N. 27, N. 66, N. 108, O. 51, O. 59, R. 38, R. 70, S. 6, S. 7, S. 12, S. 15, S. 17, V. 1, V. 2, V. 3, V. 4, V. 5, V. 6, V. 10, V. 15, V. 17, V. 19, V. 20, V. 27.
Rájarája Paṭṭai Sittarasan, see under Siddarasan.
Rájarája Paṭṭai Vatti (Petti ?) yarasar, G. 53, G. 86.
Rájaya, C.P. 16.
Rájaya Pátáru, G. 108.
Rájayyadéva Rája, P. 24, P. 35.
Rájéndra Chóḷa Déva Rája, D. 45, G. 4, G. 39, G. 85, G. 90, KV. 13, N. 89, O. 59, O. 60, U. 48.
Rájendra Chóḷa Mummaḍi Vaidumba Rája, see under Mummaḍi VR.
Rájendra Chóḷa Múvéndaveḷálan, S. 17.
Ráma, KR. 17.
Rámabhadra Rája, O. 102.
Ráma Bhaṭlu, KR. 78.
Rámachandra, KR. 16.
Rámachandra Oḍáya Perumál, KV. 14.
Rámachandra Rája, C.P 1, C.P 2, O 13, O. 102.
Rámachandra Rája Oḍaya, KG. 4.
Rámadéva Rája, A. 3.
Ráma Jósulu, U. 8.
Ráma Kavi, C.P. 7.
Ráma Náyaningáru, O. 33, O. 113.
Rámappaya Rája, D. 35, Note.
Ráma Preggaḍa, O. 78.
Rámanúja Chárya, C.P. 2, C.P. 6.
Ráma Rája Konáyya Déva Rája, U. 20, U. 22.
Ráma Rájayya Tirumalayya Déva Rája, N. 104 (see also under Tirumalayya Déva).
Ráma Rázu, C.P. 6, C.P. 7, C.P. 14 D. 35, Note, KR. 16, O. 78.
Ráma Rázu Rámayya Déva, KG. 20.
Ráma Rázu Ranga Rájayyadéva Rája, N. 105.
Ráma Rázu Timmayya Déva Rája, A. 17, G. 46, N. 112, U. 19, U. 20, U. 22, V. 30. (See also under Timmadéva Rája and Timma Rája.)
Ráma Rázu Tirumala Rája, G. 113, G. 114.
Rámayya Déva Rája, D. 23.
Rámayya Reḍḍi, KR. 16.
Rámi Seṭṭi Póli Seṭṭi, N. 28.
Rámóji Mámbáji Nároji Raghoji, Pantulu, KR. 44, KR. 47, KR. 48.
Rampa Ananta Bhaṭlu, D. 51.
Rámuṇḍu, KR. 67.
Rámuni, KG. 30.
Rangamma, U. 1.
Ranganáthan, G. 50, N. 60, N. 62, N. 71.
Ranganátha Rája, KV. 37.
Ranga Náyaḍu, KG. 5.
Rangapati Déva Rája, P. 25.
Rangappa Náyaniváru, A. 3, D. 31, KG. 15.
Ranga Rája or Rangaráya Déva or Rangadéva Rája, A. 21, C.P. 6, C.P. 7, C.P. 14, G. 2, Note, KG. 15, N. 54, N. 105, N. 124, O. 29, O. 32, P. 27, R 41. (See also under Siddirázu R. R. D.?).
Ranga Rája Chámа Rája Oḍayar, U. 10
Ranga Rájárya, C.P. 6.
Rangaráyulu Ayyaváru, U. 24.
Ratnámbhója, KR. 26.
Ratnáyammagáru, D. 47.
Rávéla Kanṭi Náyaningáru, N. 124.
Rávéla Muddukrishnappa Náyaḍu, G. 52, G. 84, N. 33.
Rávéla Tippa Náyaningáru, P. 19.
Rávéla Tirumala Náyaningáru, P. 19.
Rávilla (family), D. 35, Note.
Ráviḷḷa Náyakkan, S. 6.
Ráviḷḷa Timma Náyaḍu, D. 35, Note.

Rávi Parvata Náyaningáru, Q. 113.
Ravóli (Gótra), 68.
Rávula Vengalappa, G. 112.
Rávula Venkaṭádri Gáru, N. 33.
Rávula Venkaṭapati Náyaningáru, G. 112.
Rávula Venkaṭappa, G. 112.
Rávúri Basava Reḍḍi, KG. 5.
Rávúri (or Rápúri?) Raghava Reḍḍi, KG. 5, KG. 33.
Ráyambhója, KR. 26.
Ráyasam Ayyappa, D. 53, KR. 77.
Rayasam Konḍa Marusayya, A. 4, A. 5, A. 6, A. 28, KR. 27, KR. 30, KR. 39, KR. 71, KG. 5, KG. 33, KG. 38, KR. 11, P. 4, P. 14, P. 29, P. 36, R. 46, R. 52, U. 4.
Ráyasam Timmarusayya, D. 53, O. 114.
Ráyavibhála, G. 42.
Ráyavináyani Cópála Náyaniváru, D. 31.
Rébha Káśyapa (gótra), C.P. 16.
Récherla (gótra), A. 3, A. 35, P. 34, R. 18, R. 60.
Reḍḍi (dynasty), KR 14.
Rudradéva Rája, A. 56, C.P. 16, D. 1, D. 6, D. 10, D. 12, D. 24, D. 26, D. 35, D. 35, Note, D. 57, D. 59, D. 70, D. 72, KR. 1, KR. 23, KR. 28, KR. 40, KR. 50, KR. 54, KR. 55, KR. 84, KV. 36, KV. 48, N. 80, O. 7, O. 8, O. 9, O. 10, O. 11, O. 49, O. 53, O. 58, O. 63, O. 70, O. 75, O. 87, O. 96, O. 129, O. 143, O. 149, P. 6, U. 37, U. 40, U. 41.
Rudramahádéva, P. 9.
Rudramma Náyaningáru, O. 11.
Rudra Náyaka, O. 7.
Rudrápaningáru, O. 147.
Rudrappa Náyaḍu, A. 35, R. 60.
Rudra Pregaḍa, KR. 50.
Rudrayya Náyaka, O. 99.

S

Sabbana Sabbeśvara, see under Nimbrólu S.
Sabhápati, C.P. 7, C.P. 16.
Sabhápati Srayambu, C.P. 13, C.P. 14.
Sadáśivadéva Ráya, A. 17, C.P. 14, G. 48, KG. 20, N. 104, N. 105, O. 15, O. 21, O. 29, O. 31, O. 141, P. 19, P. 24, P. 35, U. 22, U. 30.
Sáhattamalla Perumándi Déva Chóḍa, see under Perumándi D.C.
Saiyid Muzaffar, U. 26, U. 27.
Salaká Rázu Tirumala Déva Ráya, G. 82, G. 108, U. 42.
Sálankáyana (gótra), C.P. 17.
Salarázu Pina Tirumalayyadéva Rája, U. 42.
Śáliváhana, KR. 26.
Sáḷuva Maparasayya, A. 27.
Sáḷuva Narasappayya, A. 27.
Sáḷuva Narasimha Rája, C.P. 6.
(Sáḷuva) Samburáya Déva Rája, P. 26, P. 39.
Sáḷuva Timmarasayya, O. 46, O. 71.
Samarta Rázu, U. 6.
Sambaráyuniváru, D. 35, Note.
Sámbarázu, D. 35, Note.
Sambhudása, KR. 35.
Samburáya Déva Rája, P. 26, P. 39.
Śámikuttan, G. 56.
Sámi Náyakkar, G. 66.
Sandama Náyakkar, G. 66.
Sandhyádéví, D. 13.
Sangama, C.P. 3, C.P. 15, C.P. 20.
Sankáma Mahárája Siddhana, O. 64.
Sankáyamma, A. 6, A. 28.
Sankíla, C.P. 19.
Sanki Náyaka, KG. 31.
Sanku Kéśava Bhaṭṭa, C.P. 15.
Santanu, C.P. 6.
Sánta Sivagurudéva, D. 25, D. 28, D. 74.
Sapáda, C.P. 6.
Sárangapáni Dévarasu, O. 89, O. 150.
Sári Lakshmi Śrí Náyaningáru, R. 35.
Sariyapati Timma Reḍḍi, O. 30.
Śárngadhara, C.P. 17.
Śaśikuḷa Cháḷukki, V. 7, V. 11.
Sataya Vaḷittunai Apparasa, G. 57.
Satti Rája Śrí Muddayyadéva Rája, A. 53.
Sátula Samróju, KG. 31.
Satyáśráya Śrí Prithivi Vallabha Rája, C.P. 24.

Satyáśráya Vallabhéndra, C.P. 19.
Sauri Suravara, C.P. 17.
Sauryanáyani Raghupati Náthayya, U. 13.
Savarázu, KG. 40.
Sáyanamdéva Rája, O. 25.
Sáyanna (or Sávanna) Odaya, see under Mudra Chiddi, S. O., also N. 29, N. 78.
Sáyappanéni Venkaṭádri Náyaḍu, P. 18.
Senángulam, KR. 26.
Senganppóyan Muppidi Reḍḍi, R. 66.
Shaikh Hasan, U. 26, U. 27.
Shaikh Muhammad Khán, D. 35 Note.
Sherlashá Dágir Kodávaddi Sultán Khájalalukhál, D. 35 Note.
Siddama Dévulu Vijaya Dévaṇḍu, KR. 63.
Siddama Náyakka, S. 15.
Siddana Preggaḍa, U. 48.
Siddapa Náyaka, R. 36.
Siddhanadéva Chóḍa Rája, A. 38.
Siddhana Rája, O. 64.
Siddharasar (see also under Nallasiddhi), G. 58, G. 78, G. 86, G. 92, KR. 26, N. 40, V. 1, V. 3, V. 9, V. 10.
Siddhavarapu Kalapa Malaya Singa Rája, D. 13.
Siddhayyunnu (?) Rudra Mahádéva, P. 9.
Siddhi Rázu, O. 29, P. 7.
Siddhi Rázu Rangappa Rájayya Déva, O. 29.
Siddhi Rázu Timma Rázu, D. 14, O. 31.
Simhádri Rája, KR. 26.
Śimuppili Singa Amachcha, R. 4.
Singa Rája, O. 13.
Singadéva Rája, O. 28.
Singála Akkalayya, U. 1.
Singaladéva Rája, O. 6, O. 27, O. 34, O. 103, O. 151.
Singamma, O. 32.
Singamma Náyaḍu, A. 35.
Singayadéva Gaḍidéva, D. 24.
Singini Nilandánu, D. 35, Note.
Síriyádéví, KG. 24.
Sivadévaka Odaya, D. 35, Note.
Sivappa Rázu, P. 2.
Siva Pútan, G. 72.
Siva Súrya, C.P. 6.
Solar Race, O. 92, P. 22, P. 39.
Sómadéva, C.P. 6.
Sóma Rája, O. 103.
Śrídéví, KV. 39.
Śrígiri Reḍḍi Rája, C.P. 5, KR. 13, KR. 18, KR. 19, KR. 21, KR. 35, KR. 43.
Śrikarakaṇṭha Késayyangáru, R. 37.
Śrímaṇ Déva, KR. 26.
Śríśa Śrígiri, see under Srígiri Reḍḍi.
Śrívatsa (gótra), KR. 12, O. 23.
Stríya (gótra), G. 78.
Subbamámbá, O. 60.
Sukra, C.P. 15, KG. 30.
Sultán Abdulla Pádisháh, KR. 20, KR. 44, KR. 47, KR. 48, KR. 80, U. 26, U. 27, U. 36, U. 39.
Sundara Páṇḍya Déva, N. 61, N. 76.
Suparva (gótra), O. 83.
Surabh'váru, G. 49.
Súraḷvár Kaṭṭidévar, G. 92.
Súrappa Reḍḍi, KV. 31.
Súra Rája, C.P. 18.
Súra (Séna), KR. 26.
Súrnáyani Abba Náyaniváru, O. 46.
Súryagiri Daṇḍa Náyaka Chandra, O. 45.
Súryaprakáśa Rao, D. 35 Note.
Súryárya, C.P. 16.
Svayappa Náyaka, O. 16.

T

Táḍigoṭla Timmarázu, R. 10.
Taimmáḍidévan, S. 4.
Táḷapáka Tirumalayya, O. 15, O. 21, O. 141.
Tála Rája, C.P. 19.
Talári Dámi Náyaka, KV. 10, R. 47 (?), R. 72(?).
Talára Denimija Náyaka, R. 47.
Talári Kámúnu (?), KR. 84.
Taláru Próli Náyaka, KV. 8.
Tallayya, KR. 25.
Tállúr (gótra), O. 106, O. 107,

Tamaráyaningáru, U. 28, U. 29.
Taimma Dhaṇḍani, P. 22.
Tammalla Mádasivalu, KG. 36.
Tammalúri Vankaya Ráḍḍoḍiya.
Tammanúru (gótra), D. 31.
Tamma Seṭṭi, O. 139.
Tammu Siddha, KV. 39, N. 72, N. 75.
Táne Sháh, D. 35, Note.
Tanikáttukkaṇḍál, S. 4.
Táta Pinnama, C.P. 6.
Tattinúri Nandévarája, D. 10.
Telingama, O. 13.
Témáṇḍi Ammai, V. 9.
Ténjanáditya, R. 47.
Tennaviḻupparaiyan, G. 80.
Tikkakálatidéva Chóḍa Rája, R. 47, see under Tirukálti D.C.
Tikkayadéva Rája, U. 48.
Tikkánai Ánḍán, G. 90.
Tikkaya Nátheri Pegáḍa, U. 48.
Tilaka Náráyana, R. 39.
Timma . . ., O. 13.
Timmadéva Rája, KV. 11, U. 19, U. 22, see also under Ráma Rázu Timmayyadéva.
Timma Jósya, KR. 78, U. 8.
Timma Malla Suréndra, O. 13.
Timmana, KR. 4.
Timma Náyaningáru, A. 3, A. 40, D. 73, G. 82, KG. 5, N. 20, N. 54, N. 105, P. 40, R. 77.
Timma Rája, CP. 10, CP. 14, O. 29, O. 93, P. 39, U. 20.
Timmarasayya, A. 6, A. 28, O. 46, O. 71, O. 114.
Timmarázu Nandayyagáru, N. 34-A.
Timma Reḍḍi, O. 30.
Timma Vójhulu, A. 23.
Timmayadéva Rája, U. 19.
Timmaya Mantri, O. 72.
Timmóju, P. 35.
Timmóju Koṇḍóju, KG. 20.
Tinta Tammanárya, P. 39.
Tinuṭṭijika, D. 19.
Tippájí, C.P. 10.
Tippala Dévi, P. 39.
Tippaya Reḍḍi, KR. 16.
Tiruchchiṟṟambalamuḍaiyán, G. 77.
Tirukaáldéva Rája, A. 7, R. 20.
Tirukálatidéva Chóḍa Rája, A. 7, G. 45, G. 60, KR. 29, KV. 47, N. 101, R. 8, R. 47, 65, R. 66, U. 3, U. 14, (see also under Allun Tirukálatidéva).
Tirukálattivélán, G, 79.
Tirumala Bhaṭṭa, C.P. 13.
Tirumalámbiká, C.P. 6, C.P. 14.
Tirumala Kánta Ráya, U. 38, U. 40, U. 41.
Tirumala Náyaningáru, P. 19.
Tirumala Rághava Ráya, U. 37.
Tirumala Rájavyadéva Rája, N. 35, O. 29.
Tirumala Ráya, C.P. 6, C.P. 7, N. 104, O. 85, U. 2.
Tirumala Sómayájulu, N. 113.
Tirumala Tátácháriu Ayyavaru, N. 13.
Tirumalayya, U. 43.
Tirumalayyadéva Rája, U. 42, see also under Salarázu Pina T.
Tirumalayya Gáru, N. 124, see also under Mudupali T.
Tirumandulapu Tinutijika, D. 19.
Tiruppálaivanamuḍaiyán, S. 5.
Tiruvarangamuḍaiyár, G. 39.
Tiruvengaḍanátha Mahipála, KV. 35. KV. 37.
Tiruvengaḍappa Dási, A. 13.
Tógunṭa Náráyaṇappa, O. 136.
Tógunṭa Sítarámuḍu, O. 137.
Tógunṭa Venkaṭappa, O. 137.
Tondaimán Árúr Kántaráyan, V. 6.
Toṇḍa Náyaningáru, A. 3.
Toṇḍayya Rázu, P. 22.
Tribhuvanadéva Chóḍa Rája, O. 19.
Tribhuvana Mallaprahári Kéśava Déva, O. 143.
Tribhuvana Náyaka, G. 106.
Tribhuvanánkuśa, O. 3, O. 48.
Tribhuvana Núkayadéva Chóḍa, see under Núkaya D.C.
Tribhuvana Víradéva Rája, G. 51, G. 86, G. 92.
Tripuránṭaka Maharája, D. 57.
Tripurári Déva Rája, D. 1, D. 59.
Triyambaka Siváchárya, D. 1.
Tukki Náyakka, R. 8, R. 38.
Tullilla Pemma Rázu, D. 41.

Tuluva (people), C.P. 10.
Turumella (family), D. 35, Note.
Turvasu, C.P. 10.
Tyágasamudra Dharma . . . máditya Dévaninḍu, KV. 35.
Tyágasamudra Paṭṭairája, G. 67, S. 12.

U

Uḍaiyappa Náyakkan, G. 55.
Uddanḍa Malla Náyuḍu, D. 35, Note.
Ujvala Chóḍa Bálaya Chóḍa Rája, O. 91.
Ulagáuḍaiyan, G. 73.
Upananda, KR. 26.
Uraiyúr Chólan, G. 92.
Úruḍaiyán Maḍapaliswámi, G. 39.

V

Váḍa Pedda Venkaṭádri Náyaningáru. C.P. 8, C.P. 9.
Vaijega Déva Rája, O. 100.
Vaiśampáyana, KR. 26.
Vaitama Seṭṭi, O. 139.
Vaitumba (Rája), G. 61, G. 88, N. 66. S. 8.
Vajradhara, KR. 26.
Válavanḍán, G. 77.
Vallabha (dynasty), C.P. 19, C.P. 24.
Vallabharáya (family), U. 43.
Vallabhéndra, C.P. 19.
Vallava (Pallava ?) (gótra), O. 93.
Vallava (or Vallabha) Rája, P. 24.
Vallu Rája, KR. 26.
Válmíki, KR. 20.
Vámana Prichudévaḍu, A. 13.
Vamaya Mantri, O. 78.
Vammanenḍu Vennapum, KG. 34.
Vanan Mahárájan, G. 61.
Vánava Náyakkan, G. 72.
Vanga (kingdom), C.P. 3, C.P. 10.
Vaṅgípura (gótra), P. 32.
Vániyan Nalluḷán, G. 93.
Varadá Náyaningáru, K.G. 15.
Varantarum Perumál, G. 80.
Várihamsámbuváha, C.P. 6.
Vasishtha (gótra), KR. 80, KV. 1.
Vasu (race), KR. 26.
Vasudéva, KR. 26.
Vayirappa Náyakka, R. 8.
Vedántódayana, C.P. 6.
Vejerla Narasarázu, KV. 1.
Velagaráyaniváru, D. 35, Note.
Velamapáṭi Tirumala Rájayadéva Rája, N. 35.
Velidanḍda Konéru Timmarasu, A. 15,
Vellatla (gótra), N. 124.
Velmapáṭi Vera (Ven ?)galayya Déva Rája, N. 112.
Velugoṭi (family), A. 3, A. 40, A. 48, C.P. 12, G. 110, KG. 5, KG. 9, KG 15, KG. 21, KV. 46, KV. 49, KV. 50, N. 1, N. 4, N. 6, N. 7, N. 9, N. 11, N. 13, N. 20, N. 26, N. 47, N. 54, N. 99, N. 105, N. 114, N. 115, N. 116, N. 123, O. 52, P. 27, P. 34, P. 40, R. 3, R. 5, R. 7, R. 12, R. 18, R. 22, R. 28, R. 30, R. 33, R. 34, R. 40, R. 43, R. 50, R. 51, R. 53, R. 54, R. 60, R. 63, R. 74, R. 77, R. 79 S. 16, S. 18.
Véma Náyaningáru, D. 20.
Véma or Vémayya Reḍḍi Rája, C.P. 5, KR. 15, KR. 18, KR. 19, KR. 21, KR. 34, KR. 35, O. 78, O. 78 (Srí Véma), O. 104.
Véminápi Másivichchavinḍi Náyaka, R. 23.
Vémula Mali Dévarája, D. 13.
Véna, KR. 26.
Vengaḍam Uḍḍaiyám, N. 98.
Vengadésa, see under Tiruvengaḍanátha.
Veṅgalámba, C.P. 6.
Veṅgalappa, G. 112.
Ven (or Vera ?)galayya Déva Rája, see under Velmapáṭi V. D.
Veṅgama Náyaniváru, D. 35, Note.
Veṅgappa Náyaningáru, N. 46.
Veṅgi (kingdom), C.P. 19.
Venjadla Kasva Rázu, KR. 80.
Venkana, G. 46.
Venka Rája, D. 48, D. 49.
Venkaṭadéva Ráya, C.P. 7.
Venkaṭádri, C.P. 6, C.P. 7, G. 109, KR. 78 (see also under Sáyappanéni Venkaṭádri).

Venkaṭádri Ayyaváru, KR. 78, KG. 17, N. 33, U. 8.
Venkaṭádri Náyaniváru, D 31, D 35, Note, N. 46.
Venkaṭámbá, C.P. 6.
Venkaṭanátha Chandra, A. 3.
Venkaṭapatidéva Ráya, see under Víra V. R.
Venkaṭapati Náyaningáru, A. 3, A. 35, A. 48, KV. 46, KV. 49, KV. 50, N. 1, N. 4, N. 6, N. 7, N. 9, N. 11, N. 13, N. 26, N. 46, N. 47, N. 52, N. 99, N. 110, N. 114, N. 115, N. 123, R. 3, R. 5, R. 7, R. 12, R. 18, R. 22, R. 28 R. 30, R. 33, R. 34, R. 40, R. 43, R. 50, R. 51, R. 53, R. 54, R. 63, R. 74, R. 79.
Venkaṭapati Rázungáru, G. 110.
Venkaṭapati Ráyuḍu, G. 49.
Venkaṭa Pedda ..... KR. 12.
Venkaṭa Pinnaya Náyaningáru, U. 24.
Venkaṭappa, KR. 14.
Venkaṭappa Náyaḍu, N. 54, R. 18.
Venkaṭa Rangapati Déva Rája, P. 25.
Venkaṭa Ráya, A. 53.
Venkaṭaráya Pratápa Rudra, C.P. 22.
Venkaṭávadhánulu, O. 102.
Vennasáni, KV. 31.
Vennu Sambeṛa Álamandala Núkayadéva Chóḍa Rája, O. 56.
Vennu Sambeṭa Álamandala Anavótaya Déva Chóḍa Rája, O. 85.
Véya Rázu, O. 40.
Vibhála Déva Rája, P. 26.
Vibhála Pedda Ráya, P. 39.
Vibhavámaréśvara, P. 31.
Vidayanchami Jangamayya, A. 31.
Vidyáranga, C.P. 15.
Vijaya, C.P. 6.
Vijaya Bukka Ráya, C.P. 18, D. 47, O. 56 (see also under Bukka).
Vijayadéva, G. 98.
Vijayáditya, C.P. 19.
Vijayáditya Bhaṭṭáraka, C.P. 19, O. 57.
Vijayáditya Déchini, KR. 62.
Vijayáditya Déva (Chóḍa) Rája, A. 55, D. 43, R. 20, P. 32.
Vijayáditya Rája, C.P. 19, D. 43, O. 39, O. 57, P. 32.
Vijayáditya Náréndra Mṛiga Rája CP. 19.
Vijayáditya Parachakra Ráma, C.P. 19.
Vijaya Ganḍa Gópála Rája, A. 25, G. 57, G. 69, G. 74, G. 75, G. 80, G. 91, G. 116, N. 71, N. 98, S. 3, S. 8, S. 19 (see also under Ganḍa Gópáladéva).
Vijayámbhója, KR. 26.
Vijaya Rája, C.P. 3, O. 40, O. 72.
Vijjaléndra, C.P. 6.
Vikrama Chóḷadéva, G. 94.
Vikrama Chóḷa Múvveḷár (or Múvendavéḷán) G. 65, G. 75, G. 79.
Vikramáditya, C.P. 19, D. 2.
Vikramáditya Satyásráya Śrí Prithivi Vallabha Rája, C.P. 24.
Vikrama Varmadéva, G. 63.
Vilakkanḍai Káviriyár, G. 75, G. 79.
Vimaláditya, P. 7.
Vipalam Veja Annapagáru, KG. 36.
Víra Amala (or Abala) Rája, O. 55.
Víra Ávu Bhúdéva Chóḍa Rája, see under Bhúdéva CR.
Víra Battu, KR 20.
Vírabhadra Rája, C.P. 16, C.P. 21.
Víradéva Pra . . . P. 21.
Víradéva Ráya, see under Dévarájá and Tribhuvana V.D.
Víra Ganḍa Gópáladéva, see under Ganḍa G.D.
Víra Gangayya, U. 22.
Víra Hemáliráya, C.P. 6.
Vírajjiya, KG. 36.
Víra Krishnadéva Ráya, see under Krishnadéva Ráya.
Víralaya, KR. 14.
Víramanma Siddharasar, see under Manma S.
Vírama Rázu, D. 34.
Víra Nalla Siddanadéva, see under Nalla S.
Víra Narasimhéndra, C.P. 10.
Víra Pándya, N. 57.
Vírapati . . . Rája, U. 9.
Vírappa, O. 83.
Víra Pratápa Dévaráya Oḍaya, see under Dévaráya and Pratápa Devaráya Oḍaya.

Víra Pratápa Sadáśiva, see under Sadáśiva.
Víra Pratápa Śrí Krishnadéva Ráya, see under Krishnadéva Ráya.
Víra Pratápa Śrí Víra . . . KV. 7.
Víra Pratápa Śrí Víra Rangadéva, see under Ranga Rázu.
Víra Pratápa Venkaṭádri Ayyaváru, see under Venkaṭádri A.
Víra Pratápa Venkaṭapatidéva Ráya see under Víra Venkaṭapatidéva.
Víra Rájéndra Chóḷadéva, see under Rájéndra Chóḷa.
Víra Rámadéva Rája, A 3.
Vírarághava Náyaningáru, KR. 14, KR. 20.
Víra Tikka Kálatidéva Rája, see under Tirukálati.
Víra Venkaṭapatidéva Rája, A. 1, A. 35, A. 48, C.P. 6, C.P. 7, G. 112, KV. 49, KV. 50, R. 5, R. 6, R, 35, R. 60, U. 19, U. 23, U. 24, V. 24.
Víra Vijaya Rája, KR. 26.
Vírayya Déva Chakravartulu, P. 37.
Vírayya Sáhini, P. 37.
Virúpáksha Ráya, A. 31.
Vishnudévan, G. 88.
Vishnuvardhana, C.P. 19, P. 1, P. 2.
Vishnuvardhana (gótra), KR. 78.
Vishnuyogamáya, KR. 26.
Viśvabhujya, P. 11.
Viśvámitra (gótra), C.P. 10, C.P. 15.
Vithóji Pantulu, KG. 16.
Viṭṭa Rája, C.P. 16.
Víyavéláru, O. 50.
Vóbánáyaningáru, N. 13.
Vóbularázu, N. 122, O. 29.
Voḍa Komára Venkaṭádri Náyaniváru, see under Kumára V.N.
Voḍiyaráya Śrígiri, KR. 35.

Y

Yachema Náyaḍu, P. 40.
Yádava (dynasty), KR. 26, V. 11, V, 13.
Yádava (gótra), C.P. 22.
Yádava Gópá, KR. 26.
Yádavaráya, V. 1, V. 3, V. 4, V. 6, V. 7, V 8.
Yádavaráya Bhujabala Siddharasa, V. 1, V. 3.
Yadu, C.P. 3, C.P. 15, C.P. 18, KR. 26, O. 13,
Yallaparázu, see under Koṇḍapalli, Y.
Yamma Rázu, U. 6.
Yatni Manirázu, D. 34.
Yayáti, C.P. 6, C.P. 10, C.P. 15, KR. 26.
Yeddu Mummayya Bagádingáru, D. 22.
Yellamrázu, P. 35.
Yéputtila Appayya Jósyulu, A. 39.
Yéravaráti Muduvénayya, O. 20.
Yipparla (gótra), KG. 16.
Yiravarapu Tin mana, G. 84.
Yuddhamalla Rája, C.P. 19.

00083128

Digitized with financial assistance from
Dr. Devangana J. Desai
on 14 February, 2019